

دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی

زنجیره‌ی رۆشنیبری

*

خاوه‌نی ئیمتیاز: شهوکت شیخ یه‌زدین

سه‌رنووهر: به‌دران شه‌مه‌د هه‌بیب

***

ناوونیشان:

دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی ئاراس، گه‌ره‌کی خانزاد، هه‌ولتیر

س.پ. ژماره: ١

www.araspublisher.com

ژ فولکلوری کوردی

ژ فولکلوری کوردی

خرقه کرن و ب سهر و بهرکنا

صادق بهاءالدين ئامیدی

ناوی کتیب: ژ فولکلوری کوردی
خرقه کرن و ب سهر و بهرکنا: صادق بهاءالدين ئامیدی
بلاوکراوهی ئاراس- ژماره: ۱۴۹
دهرهینانی هونهری: بهدران ئهحمدهد حهیب
دهرهینانی بهرگ: شکار شیخ عفان نهقشبهندی
خۆشنووسیی بهرگ: هونهرمه‌ند محهمه‌د زاده
پیت لیدان: نسا عه‌بدو‌للا
هه‌له‌گری: فه‌یسه‌ل مسته‌فا حاجی
سهرپه‌رشتیی چاپ: ئاوه‌حمان مه‌حموود
چاپی به‌که‌م - چاپخانه‌ی وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده، هه‌ولێر- ۲۰۰۲
له‌ کتیبخانه‌ی به‌رپه‌وه‌یه‌راپه‌تیی گشتیی رۆشنییری و هونه‌ر له‌ هه‌ولێر ژماره (۲۰۵) ی سالی
۲۰۰۲ ی دراوه‌تی

پیش گوتن

فولکلور ب راستی شه‌هرستانیا راستا مله‌تیهه. فولکلور وه‌کی خو بینک‌تیهه، ژینا به‌چاڤا مله‌تی تیدا به‌روی دکه‌ت، هه‌ر وه‌کی شانویه‌کییه ژینا مله‌تی ژ هه‌می لاقه‌ل به‌چاڤان دادنیت؛ یان ژی وه‌کی نقشه‌کا خومالییه هه‌می زانستیت مللی تیدا تینه‌خویندن، کوژئ تینه‌هزرکن، ژ گرفتاری و سخنتییا، ژ هه‌ستکرنا سپه‌هیاتی، که‌له‌شی و رندیین؛ دگه‌ل تیگه‌هشتنا ر‌امان (مه‌عنا) و په‌ژنا، هه‌ری تۆری و هۆزانی و دلخۆشییا موسیقایی و گوڤه‌ند و دیلان و سه‌مایی هتد.

ژبه‌ر فنی یه‌کئ فولکلور بریتیهه ژ هه‌می لایین هه‌ری و گیتیه‌ ژئ چیکرنا مله‌تی، هه‌ر ژ سه‌رئ ژ ریتیه یی‌دویرۆکا وی ژ لایین باوه‌ریین، ر‌وشه‌نییری، تۆری، هه‌ری، ئاقه‌دانی، ئاقاهی و پیشسازیین.

فولکلور نه وه‌کی تۆرئ نقیسییه کو ب ناڤی مرۆڤه‌کییه، ژ هزر و بیرا و بییه، فولکلور به‌ره‌مه‌ن مله‌تییه ب جاره‌کئ؛ نه‌گه‌ر چی ژ ریتیه دیاره یه‌کی گوتی ب کریاره‌کئ ب قه‌ومینه‌کئ یا ب رویدانه‌کئ و به‌لاف بویه و بویه سه‌مایی مله‌تی.

فولکلور دناڤ مله‌تی دا به‌لاقه، نه وه‌کی تۆرئ نقیسییه ب ئویه‌کئ یان ده‌سته‌که‌کا ر‌وشه‌نییر و زانادا به‌نده، زانا و نه‌زان، پیر و لاو دزان، دگیتین و یی‌دلشاد دین.

فولکلور بی‌گومان مه‌زنتیرین که‌رستئ مللییه ژ بو هه‌لشکاڤتن یا ژین و ژبار، دویرۆک، ریتز و سه‌روه‌ریت مله‌تی یی‌تینه‌زانین و ده‌ست نیشان‌کرن. هه‌ر ژبه‌ر هندئ ژی، تۆرقانیت جیهان، زانا و ر‌وشه‌نییران پویه‌کئ مه‌زن ژ فولکلور خارییه، خرقه‌کرییه، چاپکرییه یا تویمار (ریکورد) کریه دا کو بیته پاراستن و بیته‌فه‌خویندن. ب گروڤئ کو جیر نشیفسکی دبیژیت: هۆزانی مللی، ستران و لاقژه، ژین، دویرۆک و چیقانۆک، ریتز و سه‌روه‌ریت مله‌تی پاراستیهه. تۆرقانی مه‌زن گورکی ژی دبیژیت: بنگه‌هی تۆری ژ تۆرئ فولکلوریهه. فولکلور که‌رستئ خاڤئ مه‌زنه، سه‌روکانی و کانه بو هه‌می نقیسه‌ڤان و تۆرقانان. رۆژه‌لاتزانی ب ناڤ و دهنگی ئه‌رمه‌نی «ئه‌بوڤیان» دبیژیت:

هه‌می کورد ب جاره‌کئ نه‌مازه ئه‌ختیار و پیره‌میر و نه‌خوینده‌ڤان ژی، هه‌می ب جاره‌کئ ستران و لاقژان بیته‌ژ دلئ کویر و هناقان تینه‌ده‌ر ب به‌ره‌نیت چیان، ب مل و سوپار و سه‌ران، ب دۆل و نهالان، ب سوپلاف و روپیاران، ب گول و بریمان، ب چه‌ک و هه‌سپان، ب جامیر و خورتان، ب نازایی و زراف سستوریی، ب کچیت سپه‌هی و جوان هه‌لده‌ن. ئه‌و ستران و لاقژه ژدل و هناقان ب ئاواز تینه‌ده‌ر.

دویرۆک‌ڤانی ده‌سته‌اتی د دویرۆکا کوردی دا دگۆتاره‌کئ خودا سالا (۱۹۱۱) ئی فنی راستییه به‌روی دکه‌ت دبیژیت: «فولکلورئ کوردی نه‌هه‌ر دناڤ کوردا دا به‌لاقه، به‌لکی دناڤ مله‌تی رۆژه‌لاتی دا، وه‌کی، عه‌ره‌ب و فارس و نازربینجانی و ئه‌رمه‌نیان دا دیسا ناقداره.

مینورسکی ژی دبیژیت: فولکلورئ کوردی خول نک ناسوریان بیته‌خه‌لکی چیان ستران و لاقژه ب دهنگ و ئاواز گوتن و چیرۆک گوتن بویه ریتز و سه‌ر و به‌ره‌کئ گشکی.

ڤاسیلی نیکیتین ژی دبیژیت، تۆری کوردی دقۆناغا یه‌کئ دا، فولکلورئ کوردیهه. د وی فولکلور دا نه‌تنئ شوینه‌وار و پاشماندئ باب و باپیران دیار و خویا دییت، به‌لکو ئه‌قرو ژی ئه‌و فولکلور گروڤه بو ژین و به‌ر و بریاریت و ان بیته کو رۆژ بو رۆژئ، ب به‌ر و بریاریت نوی زهنگینتر و نویتر دین. توما بووا دبیژیت: مله‌تی کورد گه‌له‌کئ زهنگین و ده‌وله‌مه‌نده د تۆرئ فولکلور دا، ئه‌و زهنگینی ژی د هژمارا مه‌زن یا داستان یا چیرۆک داستانان، چیرۆکان، چیقانۆکان، سه‌ره‌اتی، مالی منئ ستران و لاقژیت مللی دیاره. ئه‌فه چند داستان و داستان چیرۆک ب من فه‌هات ئه‌ز خرقه‌ بکه‌م، ئه‌زئ ب هیشی مه‌جه‌ی دلخۆشی و په‌سه‌ندکرنا مله‌تی کورد بن و زاناییته کورد بزاقئ بکه‌ن لایینت مایی بیته فولکلورئ کوردی خرقه‌که‌ن و چاپ بکه‌ن.

241	_____	نهخزړهک
243	_____	«چيرؤکا شيخی زيفگرا»
249	_____	پاشايی خونخور
254	_____	چيرؤکا سولتان ئيبراهيم
265	_____	ميرئ ههکاری
266	_____	چيرؤکا ميرئ ههکاریا و مزگينيا تهيرئ بهارئ
268	_____	حکايه تا شيخ سليمان پئ ب زهنگل
270	_____	حکايه تا رزگينیی رڼگر لاوئ نامهرد کالئ مهرد
271	_____	چيرؤکا عهبدولرهحمان ئاغايين زوباشی
286	_____	چيرؤکا ميرزا محئ و دوتا عهجه م
289	_____	چيرؤکا محئ لاوين
299	_____	ئوسمان چاوش و هه مزه چاوش
305	_____	گول پهری

پيرستا بابهتيت فولکلورئ کوردی دقئ نشتيدا

9	_____	داستانا مه می ئالان (مه م و زين)
39	_____	چيرؤکا ستی و فهرخی
63	_____	به يتا دمدمی
90	_____	که لا دمدمن
96	_____	به يتا دمدمی
104	_____	لهیل و مه جرويم (ليلی و مجنون)
106	_____	سيسه بان
127	_____	به يتا سيسه بانئ
156	_____	زه ميبيل فروش دهنگئ: حه سه ن رشيد ئاميدی
165	_____	زه ميبيل فروش دهنگئ: مه لا يوسف محه مه د
171	_____	به يته کا ب شه رئ کوردا گوتی
173	_____	سه رها تيبيا سئ بران و کورئ حاکمی
181	_____	سه رها تيبيا کورئ و بابئ
188	_____	چيرؤکا ميرزا ئاغئ رندکی
200	_____	شيخ موسا علی ئاغا
204	_____	به درخان پاشا مؤسو مه لکا
207	_____	سئ گا و شيرهک
208	_____	چيرؤکا مه حمودئ هه وهه و
211	_____	چيرؤکا حوسين ئاغا ده رباس
222	_____	ته حته بيش
223	_____	چيرؤکا روئی و کوسی (رويشی و کوبسه لهی)
224	_____	چيرؤکا که له بابا غای
226	_____	هه تا عه قل ناسکر مال خلاسکر
228	_____	گورين سئوی
230	_____	چيرؤکا عه لؤين قه هوه چی
233	_____	چيرؤکا قوچه به قچه غاس

داستانا مہمی ئالان (مہم و زین)

دیبین و دختہ کی میری جنا دینا دیوان، دیوانا وی موکھ مہل بوی، بہ حسرت سہر دنیا بے ژئی دکھن یہ یعنی ٹینسانا کوچ لسہر دنیا بے ہبہ، گوت ولا یانی، مہ لسہر دنیا بے دیتا ژیتھان ژ میرا پستی یا مہمی ئالا دکورئ دنیا بے دا حہرام بن. ئوژنا ژی من نہ دیتا د کورئ دنیا بے دا ژ خاتوین زینا کچا میر نافدہل حہرام بن دداری دنیا بے دا. گوت: حہی نہ؟ گوت: بہ لئی. گو: ئہ فہ چاوانن کو ئہ بہد نہ وی شوی کریبہ نہ وی ژن ئینایہ؟

گوت: پانی ما دہم ہوہ و دکر، وہ مہرہق بو من ژئی چیکر، من دقتید ہوبن فان ہہر دو مروفا مادہم لائق و بابہ تی ئیکن ہوبن ب گہہین دہف ئیک فہ بہ لکی رہبو لعالمینی مہراقا وان حاصل بکھت. گہلی خہلکی عالہمی، دئی ہوبن خو گوہی خو بدہن حکایہ تا زین و مہمی، دئی ہوبن ودیلن من ہیچ نہ لئی ئہمر کریبہ، گو: نئی من دقتین تہختی خاتوین زینی بگرن بہت رہختی مہمی ئالان نیفاشہ قیبہ. ہہی لئی لئی ہہمی ئہ جنا تہختی خاتوین زینی ہلگرتیبہ دہستی نیفا شقیبہ، ہلگرت دینایہ مہنا بہ دینانو دا مہنیبہ.

وہی بابو دہمی، دہمی خودیبہ

مہمی ئالا جہنقی ل خہویبہ

دایا خودتی تہختہ کی ل مقابلا تہختی وی دینادیبہ

گو: ئہری خولامکی مالا بابن من و بہنگینہ

تو چما نئی بی روخسہ تا من میتانان ل ئودا من نقیبہ؟!

گو: وللا ئہز خولامکی مالا بابن تہ مہ و بہنگینم

ب سہری مہمی کم عولم ناگہی من ل میتھانان نین.

و دختی و گوتیبی، چار بہرئی خو ہو بہری خو ددہ تی. مرؤفہ کی ل سہر تہختیبہ پانی فندا شہ مالا وان تہ مراندنہ، نزانن ئہو ژنہ یان ئہو میتہ، نزانن کانن چاوانہ. دیبیزن گوتی: تو چی کہس تو ہاتی ئودا من، ئہوی گوتی: پا تو چی کہس ہاتی ئودا من، گوتی: ہہر دوکا دہعوال ئیک و دو کر، گوت: پا تہ خدام ہنہ یان خولام؟ گوت: من خدام ہہیہ، خاتوین زینی گوتی: ہہ چوہ کو گوت: من خدام ہہیہ، گوتی: پا دئی گازیکہ خداما خو.

گو: ہہری خدامکا مالا بابن منی دا ئو عیشی

دئی تو دہستہ کا فندان و فان و شہ مالا ہلگرہ بینہ حہوشی

دایہ تو دہستہ کا فندان و فان زان و شہ مالا ہلگرہ بینہ عیشی.

دیبیزن سنی نہ قالا گازی کر جواب نہدا. گو: مانہ دورا منہ؟

گو: بہ لئی. گو: ہہری خولامکی مالا بابن من و بہنگینہ،

تو دہستہ کا فندان و فان و زان و شہ مالا ہلگرہ لو دہ تو بینہ.

ئوی لئی مالا تہ خرابو دئی تو و دہرہ ب چاقی سہری خو تو بینہ.

خولامی شہ مالکی خو بہردانی ئو دہرگہ فہکر، ہات ژورفہ بہری خودانی، سوہان اللہ، نوبکانی تہنکا ئافر موشی ب سہر سہری خو ئینا د خوارئ. گوتی: و اللہ ئہز ژنم ئہ فہ شولکہ ژ تہرہ فی خودی فہیہ، ما ئہ فہ کی درہ؟ ئہ فہ (یہ مہنا) بہ ہدینانہ، گوتی: ئہ فہیہ (یہ مہنا) بہ ہدینا؟ گوت: ہہی نہ، گوت بہ لئی: گوت: ما تو خہلکی کی دہریبی؟ گوت: وللا ئہز خہلکی جزیرا بؤتانم، کچا میر نافدہلم، خوشکا میر زہدینی مہ. گوت: ہہی نہ؟ گوت: بہ لئی. گوت: ئہ بہد من گول جزیرا بؤتا نہ بیہ، ئہوی ژئی گوت من گول ناقی یہ مہنا بہ ہدینا فہ نہ بیہ، گوت: ہہی نہ؟ گوت: بہ لئی.

گو: واللہ ئہز خولامکی مالا بابن تہ مہ بہنگینم

ئہزی چاقی سہری خو عہ جیبیا خو دئی لولو دبینم

ئہیہ و قہسہ راستہ درہو تی نین.

نئی گوتیبی: پاقیبجا توچ دیبیزی

گوتی: رب العالمین دیارہ وہ دیارہ خودی تہعالا ئہزی کریمہ نصیبی تہ، گوت: ہہی نہ؟ گوت: بہ لئی. گوتی: دئی باشہ. بہنگین. گوتی: بہ لئی: گوت: تول جزورا خودی و پیغہ مہرا شاہدی، سوہی ئیک بیژت نہ وہیہ ئان ئہ فہ خہونہک وہ دیتہ، ئہ فہ تو د جزویرا خودی ئو پیغہ مہرا شاہدی ل نابہینا مہدا. گوتی: بہ لئی. رابی دہستمال و گوستیری خوہ دانی، مہمی دانی. وی ہنگوستیری خوکر تلیسا وی، خاتوین زینی ژئی یا وی کر تلیسا خوہ، ہہر دوکا پیک بہ دلکرن دہستمال و گوستیری خوہ. دیبیزن: ہندی مہم بو، ئہوی پالدا سہر تہختی خوہ، شیر دانا ل نابہینا خو و وی دا، ئہو ژئی پندا ئافر موشی ب سہر سہری خو داکیشا خو دریزکر خہوہ کی کر تہما، خہوہ کی خو ناقیت سہر و چاقیت وان ہہردو کھتن، شیر دانا نابہینا خودا، بہزی چو سہر جہی خوہ د خہو چؤن. دیبیزن رب العالمین و ہسا ئیرادہت ہات قہلبی میری جنادا گوہا ئاها، ئہف مرؤفی وہ برنہ دہقیگہ ہوبن جارہک دی وی ژنی ژ وی درئی راکن بہنہ جہی وی بین وہ نیفا شہقی ژئی بریبہ. ہا ئاها وہ راکن، گوت: بہ لئی ئہمری تہ بہ. جارئی عاتبی ئہ جنا راکن تہختی خاتوین زینی برن دینان و جہی ئہو ئودا شہف تیدا نقستہ عینہ برن دینان د وی دہری فہ، ئیہ: دیبیزن دہم، دہمی خودیبہ سحاری بانگ گپرابی، نمیزکا خوکر، مہم نہ رابی ئہ.

بؤچی مہم نہ رابی بابو؟! تہقتہق. گوتی: تو کی؟ گوتی: رابہ ئہز بہنی نمیزا تہ چو. و دختی سہر خو فہ ہات بہری خوداین، نہ ئہو تاس و نہ ئہو حہمام، چو تہخت لوی دہری نین، چوژن ل وی دہری نین، ہما ہہر تہختی وی بتنیبہ. یا رب العالمین مہندہ ہوش بوی، یہ عنی گہلہک عہجیب مایی بوی. یا رہبی پا بہر خہونہ، نہ بہر خہونہ، من بہر خہونہ نہ دیتیبہ. نہ وللا من بہر خہونہ نہ دیتیبہ. بہنگین. گوتی: بہ لئی. گوتی: کا جا و دہرہ. ہات ہہردو دہستت خو دینان سہریک بہر سہکنی گوتی: ئہمرکہ. گوتی: کانن ئہو ژنکا شہ قیدی دہف مہ فہ، مانن تو حازر بوی بو ئیکا خودی د جزویرا خودی پیغہ مہرا دا پا بیژی بہر خہونہ نہ بہر خہونہ؟ گوت: نہ خیر نہ بہر خہونہ. پانی ئہز شاہم د جزویرا خودی پیغہ مہرا دا وہ دہسمال و ہنگوستیری خو پیگ گوہورینہ. گوتی: بہ لئی، پانی تو حازر بوی. گوتی: دئی

باشه، مه سنی دهنست نیتزی بینه، مه سین نینا دهنست نیتزا خو گرت، دو روکعت سونه تی خو کرن، پالدا سهرجین خود سهر وا خهم و خیالا: بین هتا رۆژ هاتیه لهندانا. خولامی وای بی بهرمالی هات گوتیی: وهره که ره مکه دهنست تیشتییه تیشتا خوه بخون. نهو بان گیترا بوی. چۆن جهی تیشت خوارنی رونین خوارنی تیشتا خو خوارن. بابی وی هات بهرئ خودایی وی تیشتی دخون. ههما نه بکه یفا خو حمدی مومی گه له که نه خو شه فهوتیه بین غه مگین، بی مه عده گه له ک بی مه عده. گوت: مه مو. گوت: بابو. گوت: بابو تو بوچینی فی سحرای ما له شی ته تیشت؟ گوت: نه وللا. گوت: پاک چ ل ته که؟ ته تشته ک گولئ بوییه؟ گوت نه وللا من نه چ گولئ بویه نه که سی چو گوتیه من. حمدی کیه دهر منرا قه سا بیژت من؟ گوت: پانی ههر ته هه ژوکانی لهو مانی یعنی فی سحرای مه عدی ته نه که کریه تو گه له ک خه مگینی، مه عدی ته نه که کریه تو عاجزی. گوتی: بابو راستی بیژم؟ گوت: بیژه راستی کوړی من. گوت: من شقیدی عه جیه ک وادینه عه جیه خودی. گوتی: بیژه کوړی من. گوت: نه بیژه نانی بهر خونه، نه بهر خونه من شاهدی هه نه حوزویرا خودی نو پیغه مبه را نه که بهنگین حازره شاهدی مه. گوت: بهنگین راست بیت؟ گوت: نه ز شاهدی بوئیکا خودی وهختی شقی گازی کر من بهنگین. گوت: من گوتی: هه له بی. گوت: فند و شه مالا خوشکه نو که ره مکه وهره. گو: من فند و شه مال خوشکر من سهردا دژورقه وی ژنکی عهینه ن ژ نو بکا په نکا ناقرمویشی دسهر سهرئ خودا نینا رابی سهر جهی خوه. وهختی رابوی سهر جهی خوه، من بهرئ خودایی سبخانه للا پا نهو مه م کا چاوا مه ژئ هاتیه تو هوسا بیینی لائقه نهو ژی یانی ل هه مبه را مومی هند لائقه، لائق و بابه تیکه نه ما ههر دونه، پساره ک ژئ کر گوتی ما نه که کی دهره؟ گوتی: نه که یه مه نا به هدینا نه. گوت: هه نه؟ گوت: به لی. گوتی: ما تو خه لکی کی ری بی؟ گوت: نه ز خه لکی جزیرا بو تانم کچا میر نافده لم. گوت: هه نه؟ گوت: به لی. گوت: پانی مه گول ناقی یه مه نا به هدینا نه بوییه گوتی شولکه ژ تهره فی خودی فه، خودی نه ز کریمه نه سیبی (نه سیبی) ته. بهنگینی بروه دبیژن نیه گوتی نیه گوت پستی هنگی چ کر بو، پستی هنگی ده سمال و هنگوستیری خو پیک گوهورین. خاتوین زینی یا خودایی هه که تو باوهر نه کی که ره مکه بیینه. مومی دهنست ناقیتی ته سلیمی بابی خو کرن بهرئ خودایی عهینه راسته. گوتی پا تو چ دبیژی؟ کوړی من قابل نینه تو من بیینی، تو بو من نه نیینی نه ز بخو چم. گو: ههرئ مه مو مال خراب ریز سه د جار به من ب ریز. وهرئ یه مه نا به هدینا ل بهر ته کم ریزه یا ب میرت و یا بی میرت دی ژ خوره ریزه. گوت: قابل نینه دریژ نه که نه ز دی ههرچم.

گو حه یفه براکی مومی را سهرئ قه سیلی

گو ههرئ مه مو مال خراب وی رایتکی تکبیری

مومی دهلال دی چه سه فه ری ل بانکی جزیری

گوتی نه چه. گوتی چیناب نه ز دی ههر چم قابل نینه.

گو ههرئ خولامکی مالا بابی منو بهنگینه.

دی تو له ز بکه ب له زینه

هه سیی رهش ژ ناخوری بکشینه

زینی زهر ل سهر پستی بشدینه

ریکا مه دویره ئی مه قه دم تی نینه

بهنگین رابوی سهر خو بهزی نه خته خانئ دهوار کیشان دهرئ نیک بو خو نیک بو وی شدانن پیک نینان حازرکن، دهیابی وان لئ بوین کو برین نه هلی باژیری لئ قه حه وان گوتی: نه که چیه، گوتی: نا شولکه ژ تهره فی خودی فه هه ما ل دوی نه چن. کو دارنژیان دبیژن چار سه د سویار دگه ل سویار بون دهیکا وی گوت: -

وللا جانیکا مومی منو د بوزه

رکیب و ره شمالکی وی دل توزه

نیشه لا دای گوری وه گهر تو بی نینا من بچی وهف سه فه ره ل ته نه پیروزه. گو: ههر بهیتکا بیژه وه ز دی ههرچم.

دبیژن که فت ناف قوچی سیارا (سه یارا) بهردلی وی فه هاتن چۆن، گوت: قابل نینه، سه کنا من نینه نه بهد.

دا ژ درا لئ ههر تو بیژی ژ ههر چار سه دا تو بیژی قوینا سخ سه عه تا چول سهر ملی خو زقپی ب دیریینی د پشت خو فه بهرئ خو دایی ته بقا قه سرئ ملی سهری دایه ب نه یوانئ فه چ تو دینی که فیکا بهر چاقی و، ب دیریینی بهرئ خودایی. گو: بهنگین.

گو: چیه؟ هیژ دهیکا من وادگرییت. گوتی: وهسا تو ژ گونه هیت ویدا خیری نایینی نهو دوعا ل ته که، دا بزقینه فه، نه ف خه تا ته کری نه م دی کوبه چین؟ گوت: قابل نینه بخودی دی چم هه که نه ز روحا خودانم سهر. گوتی: دی که یفا ته به یا نه لاه و چۆن ته وایی دنیا بی بوین. هه ماشه لا نیرادا رپ العالمین وهسا هات دبیژن ههفت سالا هندی بیژن ل دنیا بی چهرخین ژ بهر نفرینا دهیکا وی لئ که ل دنیا بی گه ران دا نیزیکی جزیرا بو تان بن دبیژن سالا ههفتی ته مام بون ل چوله مهرگی نفسان. وهختی ل چوله مهرگی نفسان نهو دی میری جنا گازی کر عاتیکه خان. گوت: کو لوی هات نهو مه سئه لا هنده سالا؟ گوت: نهو مروف گه هشتن جهی مهراقی نان نه؟

گوت: نه خیر نه گه هشتنه جهی مهراقی. فی گافی ل چوله مهرگی نفسان وی لئ دگه رییت بگه هته سهری ریکه کی، چو سهرای ژئ نابت دهر هه می بی دوعایا دهیابانه لئ که ره لهو شه پرزه بویه. گوت: ههینه: -

گوت: به لی. گوت: من دقیت کولیحال هوین وان د خه لکی دنالینه شهرته هوین وان بیهن دهین پیتش مقابلی وی باژیری، نهو باژیری نیه تا وی ل سهر مه ره قا وی لسهر. گوتی: به لی: ناپیتی نه جنا رابوین چون وی چونا رابوین ل کی وهلاتی. راکرن برن دهینان مقابل پیتش باژیری جزیری. دبتن بهرئ سپیدی (ناقی) نه بی ل نه سمانی دا بهنگین رابوی هشیار بوی قیر قیرا دیکلانه. دهنست نقیژا خو شویشت، نقیژا خو کر، چو دهستی خول مومی دا گو: مه مو. گوتی: به لی. گوتی: هلو رابه هه مالا ته خودی ناقا

کری بو ئەفه گونده باژێره ژنات پێدا دەنگی دیکالانە وئ تین دەنگی سان ئو حەوانا وئ تین ئەم دوی چۆلی دا نەستین. گوتی: مالانە خودی ئافاکر. هەما ئەم نەستینە خو نە شەفەکه!
هزار شەفا ئەم هو نەستینە بلا ئەفه ژێ شەفەک بت، ئەمە رابوین چەن بو خو کا دئ بەرئ مە کویشە دیتن؟!

پانی ئیرادا خودتییە. گوتی (گوتی): بەلێ. ئەو ژێ رابو نەشێژکا خو کر، دەواری خو فە شدانن سویبار بوین هیدی هیدی دبیژن د بەرخانیدا چۆن بەرئ خودای سوبارەکی ژێلەل تێ هە سوبحانە اللە چ سویبارەبەکی نەجسەبەرکی تاژی وئ ل گەل وئ دچن راف و نیچیرا. ئەسلام عەلیکم. عەلیکم السلام و پەحمەت اللە و بەرەکات سەر چاڤا ناڤی تە بخیر؟ گو: ناڤی من بەکر. گوتی: بەکرە. ئەفه چ تۆڤ باژێره؟ گوتی: ئەفه جزیره. گوت: جزیره؟ گوتی چ تۆڤ جزیره؟ گوت: جزیره بۆتا. ئەفه جزیره بۆتا!

گۆت: بەلێ. وەسا کە یفا مەمی هات پانی هەچووەکو پانی حەدیقەکا گولا ئەو چەند مودەهە تینی بیت ناڤی بەردەنە سەر وەسا بشکوری پانی وەسا ژێ مەم بشکوری. هەند کە یفا وی هات ئەسەحی جزیره! گوت: بەلێ. گوت: ناڤی جزیری کی ژفان نیشا مە بدە، ئەم غەریبێ، ئەم رێ فێ نایخن؟ گو: نیشاتە بدم؟ گوت: بەلێ. هەتانی تە حکومەت بقیت، بێ حوکم د دەستدا. حکومەت تە بقیت هەرە مالا میر زیندین. هە کە تە نامویس و میرانی بقیت هەرە مالا قەرەتاجدین. هە کە تە شەیتانی و ئەوانی (عەوانی) بقیت وەرە مالا دەستە براین خو بەکرئ عەوان ئەزم، گوت: هەئە؟ گوت: بەلێ. گوتی: یا بەکر (بەکرۆ) واللە هەکە مە حکومەت ژێ بقیت دیسا مە هەر هەبوی ل مالا بابی خوە بویم. هەما نامویس و میرانی ژیک مە کر دئ ل مالا بابی خو کم. حاشا هەکە مە شەیتانی و ئەیانێ ژێ کر دئ ل مالا بابی خو کین ئەو شولا مە نینە. شولا مەیا نامویسی و میرانی مە دقتیت بتازایی مروقاتی شرباتی مە وەسا دقتیت. ئیە گوتیبی باشە. گوتیبی ئەم مرۆڤ نە غەریبێ تو نیشا مە بدە کا جا مالا قەرەتاجدین ل کی ژ وانە. ئەو قەرەتاجدینێ تو بەحسێ وی دکی. گوت: ئەو سەحرا هەیه ل ملی ناڤی ل بورجا بەلەک، ئەو یا میر زەیدینیە گوتیبی هەری.

گوتیبی: ئەفا هە دیتری سەری باژێری، رەخی وئ فە یا قەرەتاجدینیە. گوت: یا بنی باژێری یا دەستە براین تە بەکرئ عەیانە. گەلەک باشە تو ب خیرھاتی. وەغەری تەیی خیرئ (وەغەرەتە یا خیرئ راستەر). گوتی تو ب خیرھاتی ئەو سەر ئەقراز هات، ئەز سەر نیشیف ب ناخانێ دا چۆن، قەستا باژێری جزیری کرن، دبیژن بنیری یا خودانی قویت چۆن دەری قەسری بەیان بون. سەلام عەلیکم. عەلیکم سەلام و پەحمە اللە و برکاتە. خولام بەزین سەری دەوارین وان گرتن، چاوا چاڤی قەرەتاجدین د پەنجەرێرا فێ کەت، هندی وەسا بەزی کتەک شەکالی ب سەر پێ وی فە چۆ، ئیک ب سەر فە نەچۆ، سەرکۆل چۆ، ئو گەهشتیبی خو ناڤیتیبی، چۆ دەستی وی ماچی کر و دەستی وی و چەکوی و عەفوی، هەر ئیکی ملەکی وی گرت ئەو بوی نەشیا هەلگرن، هە کە هەما دا راکن ئیان هەتا دانن سەر تەختی رونیشتە خاری. دبیژن، هەمی ماشەللا، هەچبێ هات کا چاوا ئافەکی نیری رابتن دا نیریکا وان تینیت بقەفینن، هەر چ کەسێ هاتن دیوانخانێ، ئیدی نەشینە ژۆی دەری بچن. پانی مەم هەند ژێھاتی بوی، حوسن و جەمالەک

هەبوی، کەس نەشیا ژ دەڤ رابتن. رب العالمین هەند خوینا وی شرین چیکر بوی ب وی بەنی نادەمی. هەمی ما شەللا، ژ قەوہتا خودتیرا دبیژن، سێ شەف و سێ رۆژا کۆچکا وی هات گرتن. چو کەسی نزانێ یا مال هەیه شۆل هەیه، کەد هەیه. کەسێ چو تشت ژ فانا نەدیت. دبیژن کەت رۆژا چاری ئینانا مەمی ب خو، بەرئ خودای، گوت: بابۆ ئەف تەنا هەنێ، هەمی فەقیر و ژارن، خودان شولن، هەچی تیت هیرە ئیدی نارابتن، گوت: یا براین من هەرێک هەرە سەر کەدا (کاری) خو ئو کەسپا خو بکن، بۆ عەیانێ خوە ئیفتار دیسا وەرن، ئەمە بۆ خو سوحەتێ کین. هوبن سەرسەری من ئی بابی من تین. پێ پێ... گاف گاف. هەر بۆ عەیانێ خو شول بکن. ژنوبکانی وان مرۆڤا، یەعنی هەر ئیکی خودان کولفەت شۆل و کار بوی، ژنوبکا بیروان بوی هات و ژ نوبی هات بیرو رابوین قەستا شۆل و کاری خو کرن، دازوی شولێ خو کن ئیفتاری دیسا داھین د مەجلسا وی دا روین خاری، گوھی خو بدن قراعت و ناخفتنا وی. هەما هەر حەزکنا عالەمی مەم بو پێ باخفتن و بەرئ خو بدنی. رب العالمین هەند ژێھاتی چیکرە. دبیژن: هەمی ماشەللا هەکەر هەفتیبەکی هەکەر هەفتیبەکی زێدە قەرەتاجدین ب نالی زەیدینی فە نەچۆ، میر زیندین ژێ ب نالی وا فە نەچۆ کەس ب نالی کەسی دی فە نەچۆ. دبیژن: سحارەکی رابوین زوی تیشتا خوە خوار. گوتی: مەمۆ. گوتی: بەلێ. گوتی: ئەزێ رابم چم راف و نیچیرا بەلکی ئەزێ گوشتی کوبقییا بینم گوشتی کوبقییا گەلەکی خۆشە. خەزەلەکی کیترویشکەکی بکوژم، بۆ خو بیریژین بخوین، گوشتی کوبقییا گەلەک خوشە. ئەم ب گوشتی حەوانیت دی فە عاجز بوین.

گوتیبی: بەلێ. ئەو رابوی دەوارا خو چیکر، قەرەتاجدین چۆ راف و نیچیرا؛ قەستا راف و نیچیرا کر. ئەقیت دئ ژێ هەر ئیک چۆ سەر شولێ خو. چەکو ئو عەفۆ، چۆن سەر شولێ خو. ما مەم و بەنگین د دیوانێ دا پانی کە وزەری گوھ لی بوی. کە وزەر خوشکا خاتوین زینی بو. گەلەک ژێھاتە (ژێھاتی) بوی، عەینە دبیژنی سێڤەک وئ وئ ژێ کەرکەر، (تە خو دگوت هەردو سێڤەکن کەر کرە، هەر ئیک کەرەکە) پەنگی وئ ژێ عەینەن وەکی بێ وئ (زینی) بوی. گوھ لی بوی ئەف مێھفانە ژێ هاتە، هاتیە مالا وان. پاتە ب ناڤ تەنگیت پەنجەرێدا ئینان دەری، بەرئ خودان مەمی و بەنگینی، هەر دو تەنێ مانە. بەرئ خو دایبێ کا چەوا ژێھاتینە، عالەم وەسا وەسفیت وان دتن. بەرئ خو دایبێ چاڤی مەمی ل سەر بالیفکی فێ کەت. چاوا چاڤی وی فێ کەت گوت: هەما ئەفەیه خاتوین زین. هەما ئەفە ئەو ب خوہ. گوتی: بەنگین. گوتی: چیه؟ گوت: تەماشەکە فێ ژنکی ئەفە هەندە سالە ئەمی ل دوی دگەرھین. بەرئ خو بدی واھە د پەنجەرێدا، بەرئ خودت مە. هو چاڤی بەنگینی فێ کەت، گوت: باوەرکە ئاھا ئەز دبییم عەینەن. تو راست دبیژی. ما من نەگۆت تە؛ بەختی ژنا؟ ژن بێ بەختن، بێ سوزن. بەرئ خو بدی (بدی). چاوا وئ ژنکی گولێ بوی وئ بەحسێ هندی دکن. ژنکی خو فەکیشا، جارەک دی چۆفە ژ پەنجەرێ دەرکەتن. دلێ مەمی وەسا قورمچی وەسا قورمچی، پانی هەچ وەکو تە حەودەک گولا ناڤی ل سەر بگری، فێجا چلێ هاقینبێ ب قورمچیەن. وەسا دلێ وی قورمچی، مەلویل بوی و زە لوویل بوی گوتی: دئ هلو رابە زویکا دەوارا پیک بینە - بەردەست کە قەرەتاجدین نە ل مالا ئید رب العالمین ئو هەمی سەری خلاسکر. گوتی: هلو هەرە بەرا پیک بینە ئەمە چین. خودی تەعالا هەما ئەف زەحمەتە، ئەف ئیزایە

ٽيخسته بهر مه، ٿو ٽه مٽي رابين چين. سهد جارا پيروز و موبارهڪي بؤ قهره تاجدين. ٽه مٽي رابين چين. ٽه و
 ڙي رابو چؤ ٽه خسته خانتي دهوار ٽينان، زين و ره شمال لتي شدانن نه ب دلهڪي بهلتي ب هزار دلان سهري
 دهوارا دهست نانه بهنگيني و گوتتي: ههر بيڙه ڙنڪا ب خاتري (ب خاترا) وه. بهنگين چؤ بهر دهري
 ٿودهيا ههر ٽيما گوت: گهلي خوشڪا ب خاتري وه. وان گوتتي: هره ب خير و سلامت. ياني ب ٽه دهب
 دڪن بيڙني ٽه م دي چن. وه غهري وه (وهغراوه) يا خير بت. ريتيا خوگرتن و چؤن. ڙ باڙيري دهركه تن و
 سويار بوين، ل ملا خانيدا چون. بهنگيني نڪلي خوگرتن د سهري مه ميدا ڙي نه ٽينان دهري، گوتتي: ته
 ٽه م هنده ري و وهلات، هنده سال و زه مانا، ٽه م ب دويڻ ڦي ڙنڪي ڦه! من نهگوت ته سهر خاترا گهلهڪ
 ڙنا، هنده وهلات ڙي بکهڻين دوير؟! ڙن بي بهختن. بهختي خو نينن. ته دهيا بيت خو، حوڪم و حاڪميا
 خو، ته هيتا تو ب دويڻ ڦي ڙنڪي كه تي، ٽاهي د کوپرا دهركه ت؟

مالا ته ما من زانبا بهختي وي چاوا دهركه ت، د کوپرا چي بوي، د کوپرايه با هتي!

مه دهست دا دا د ملي خانتي دا چن ناخفن بؤ خواه. قهره تاجدين ڙ ڙاڻ و نيچيرا هه گهر خه زالهڪ و
 کيترويشڪهڪ گوشتن ڙ بهر خاترا مه مٽي ٿو خواه ناگرتن بهر سوحبهت و قهره تا وي هندي سه بري وي
 هند پي تيتت. سفڪ سفڪ زوي زفري قهستا مال گر. وهختي چو قهستا مال گري، وا کا خه زالهڪ،
 کيترويشڪهڪ گوشته (کوشتيهه) دا ڙنڪا. خدامي گوت: هره بؤ مه چيڪه و قهستا ديواني گر، چؤ بهري
 خودايي کؤچڪ ڦالايه، كهس تيدا نينه. زفري چو ٽالي ههر ٽيما. گوتتي: كه وهري گوتتي: چييه؟ گو:
 کاني ميهشاني من؟ گوتتي: وللا قهره تاجدين چؤ. گوتتي: کيشه چو؟ گوت: وللا خاترا خو خاست، گوت
 ٽه مٽي دچوين.

گوت. ڙميڙه؟ ڙڪي ري چؤن؟ گوت: وللا ريتيا ملا خانيدا چؤنه، تي هه يه نيڻ سه عهت. گوت:
 خلامؤ. گوتتي: بهلتي. گوتتي: ته نڪ و باري من باش بهسته، وه ي پاني ٽه ڙي خو کوڙم، چاوا ٽه ڦ
 ميهشاني هنده ڙي هاته (هاتي) بي مراد و مهقسود ڙ ملا من چؤنه؟ من چو ڙي نراني؟!

سياريول سهريشتا رڦشي بهلهڪ يا الله قهستا ملا خانتي گرتن. د ويڻا شدا وهڪي بهري خودايي ب
 دويربويني وهڪي قهرهڪي رهش هات پيش چاڦيٽ وي. جاري ههر ته ڙڪر و كهت دوي، دي دي نيزيڪ بوي
 گازيڪر مه مٽي مه مٽي. مه مٽي هول سهر ملي خو زفري بهنگين گوتتي: مه مٽي. گوت: چييه؟ مه مٽي هاڙ دنيا بي
 نينه. ڙ هزر و ته خه ميني خواهدا. بهنگين زفري بهري خواه دايي گوتتي: مه مٽي راههسته. ٽه ڦه قهره تاجدين
 هات. مال نه خراب، مه سه قهت گر، ما كه سهڪ وه دڪه تن؟! بي خاتر خازي و مال ٽاڦايي ٽه م هاتين.
 قهره تاجدين: نايبت هه خودي ملا ته ٽاڦاڪرؤ تو چاوا هاتي ڙ بيبي من نه خاتر خازتن نه چو. بي مراد و
 مهقسود تو ڙ نڪ من هاتي، خونئي ٽه ڙي خو کوڙم. دي وهره بڙڦرين ڦه. گوتتي: دهسته برا، هه ما
 هه وجهي دريڙ ڪرني نينن (نينه)، ٽه ٽه ٽه ٽه ٽه ٽه پي هاتينه سهد جارا پيروز و موبارهڪي بيت بؤ ته.

گوتتي وهره برا وهره چو خه مٽي نه خو، ٽه خو يشڪا وي كه وهره يا ديترى:

خاتوين خاتوين زينه چاڦ و كهڙني فهرخينه

كه چا مير ٽاڦدهله خوشڪا مير زهيدينه

گوتتي: وهره ٽه نه شوبهڪهيه مالا ته، تو راست ديڙي رهنگي وي دڪهفتي، بهلتي ٽه و خوشڪا وييه،
 هه ما وهره. دلتي خو نه خوش نه كه. كه يفا وي هاتيهه فلان كهس، وه سا گهش بوي دايڙن يا رهبي ههر ٽه و
 هورمه تيبا بهري، ٽه و خه م و خيال، هه مٽي دا رهڪي ٽاڦيٽن. هه چڪو چو گولي نه بوي نه (به). هار
 ڦهدان بو خو چيڪر هه تا هاتن مال.

كهڙي بهري خو دايي، ٽه ڦه ميهشاني، گهلهڪ كه يفا وي هات ٽه و ڙي گهلهڪ كه تي بوي خه ما وان
 ميهشانا دا، ياني چؤن و چو ڙي نه زانبا کا چي ب چيشه هاتن. دي ب چيشه چن. دهست ب فرائين
 چيڪرني گر. خه لڪي باڙيري لي قههوهان، جيبي ٽاڦ ڪرنا، گاڦ و سهحانان دهاتن سوحبهتا وان
 درونيشتنه خوري. ٽيه ديڙن، هه تا سپيدي رابين سهرخو، ٽه ڙي خولامي سهر، بيڙن تيشتا خواه خوارن
 (سهر تيشتا خواه خوارن) و مه مٽي روخسه ت ڙ قهره تاجدين خواهست، گوتتي:

توچ ديڙي؟ گوتتي: بيڙه، گوتتي: دهستوريي بده من ٽه ڙي ل باڙيري جزيري گهرم، بهري خو بدمي، کا
 چيه، چاوانه؟ گوتتي: دهستوريي بؤته، تو خه لڪي ب قوتي، تو بسوڙي، تو بکوڙي. ياني ٽيڪ نه شيت
 دهر تر باخت، بخوڪهري خوشهري.

هه ما هره، تو برايي من بي مه زني، ٽه ڙ برايي ته بي بچويڪم. ياني وي نه به دلتي خو چو هزار نه كه.
 بيتهنڪ پي چو، قاپويتتي خو ٽاڦيٽ ملي خواه، گوپالهڪي حه يزه راني، د دهستي خواه نا (گرت)، ٽه و و
 بهنگين كه تنه رهخي سويڪي، دباڙيري جزيري دا چؤن گه ران. وهختي چؤن قهره دهڪي چؤن بهري خو دايي
 زينا کچا بهڪوي پشتي دا عه شيش ٽه مري خودي کريه زينا کچا بهڪوي ياني ٽه وهفت سال گهلهڪن وا
 کريه خداما خو. گوستوريڪا خاتوين زيني وا کريه تليا وي «بانه» رؤڙهڪي پسيار لي بڪهت دا زوي پي
 ب هسمان، دا خاتوين زيني هاي ڙي هه بتن دا پي بزانتن. گوستوريڪا خو هيڙ ڙ دوير ديٽن د تلا وي ڙنڪي
 ل سهر جنبلي (جمبلي) جيڙي، مه مٽي گوستوريڪا خو ناسڪر. گوتتي: بهنگين. گوتتي: چيه؟ گوتتي: ٽه و
 هنڪوستيريڪا من د تلتي ڙنڪا هه يه (هه دايه). گوت: نه کو ٽه و بت. گوت: باوهر نه كه. ٽه ڦه نه ٽه وه. بهس
 ٽه ڦه ڙي ٽاڦه ته كه وي دانايه (بانه) دا پي ب هه سهن، خو هوسا چاڦي مه ڦي كهت. بهلتي: گوتتي: دي
 زوي به هره ملي خول ملي ڙنڪي بده، ڙنڪ دي د گهل ته ناخشيٽ ب پوسيدهي ڦه، بيڙي ٽه و
 هنگوستيريڪا د تلا هه يا ته دا يا ٽاڦايي منه. کا ٽه و دي چ بيڙيٽ. هه كه پيڪ هات دهري، کا دي چ
 بيڙت ته. بيڙه: هره بيڙه خاتوينا خو ٽه م خازگويني وي نه ل ملا قهره تاجدين. گوتتي: باشه. خولام چؤ
 نيزيڪي ڙنڪي بوي. ڙنڪ ٽا ڙاڦي (سه رٽاڦي) تيٽ، هاي ڙي نينه، خولامي ملي خو ليٽدا، ڙنڪي
 گوت: برايي من ته خيره، چو نه ما بوي ته جيڙي (جهري) من شڪيناندا؟! گو نه ٽه و گوستيريڪا ٽاڦايي
 منه د تلا ته دا؟ پاني ڙنڪ ڙي کچا بهڪويه. خواندهوايه (خوتندهوايه) کا چاوا بهکو ٽه فلانويه، کچا وي
 ڙي وهسا ٽه فلانويه. هوسا سهري خو راکر بهري خو دا ٽاڦايي، مه مٽي ٽالا گوستوريڪا خاتوينا خوديت د
 تلا وي. گوت: ني وا هه ڙي گوستوريڪا خاتوينا منه د تلا ٽاڦايي ته! گوتتي: پا دي هره بيڙه خاتوينا
 خواه، ٽه م خوازگينني وي نه ل ملا قهره تاجدين. گوتتي: باشه و چؤ مال. وهختي چؤ مال جيڙهڪ سفڪ
 دهينا وي دهري. نه گوت خاتوينا خو هه وال ٽه ڦه يه. ڙ ويڙي ليٽدا چؤ مالا بابي خو. گوتتي: بابؤ. گوتتي: ته

چیه بابو؟ گوت: بابو وهختی تو هاتی مال فلان رۆژی ته وهسا پیروژ د سوبیارا دایه، گوت من ههما هه ره بیتره بابی خو ئه م خوازکی نییت ته نه. گوتی: کچا دیلی تو قهسه سوساکی (والله باللله وتاالله)، هه که ئه م خوازکی نییت ته بن و ب ته رازی بن، ئه زئی ته دمی، ئه زئی ریبی مههرا ته ژ کیس و جهلال مالکم ته نا سه کنیمن. بهلی ئه ما نه بو ته هاتنه بو خاتوینا ته هاتنه. گوت: ئه ری خول ئاخنی (خو د ئاخنی) وهرکر و گری. یانی تو جهزناکی تو من بدهی مروه کی ب سه ره کا دئی تو من دی جتو فه لیتته. چا فنی ته ب من رانابن من بدی مروه کی باش. گوتی مولهت بده کچا من. هه چکا فا (هه چی گا فا) ئه ف بیره ل بیرا ته نه هات - چو جارا ئه ف قهسه نه هاته بیراته - فا رهکا بلا خهرز و کوربان. یه عنی ئه ف بیره ئه ف قهسه نه هات بیرا ته ئه ف ئه زئی فنی گا فنی بیترم ته. باشه کچا من باشه. کچ ب جوری و رهنگی قانع کر.

سا دبیتر هه ماشه لا، که له ک که یف بو مەمی چیبوی، دەمی ئه ف جابه دایب و هه ما ل سه ر ملی خو زفیری ب سو بکییت جزیری هه ل هات و قه سنا دیوانخاننی کر ل مالا قه ره تاجدین. هه کو گه هشتی سلا ف کر، پیشفه رابوین. رونیشتا خواری. دیه! بو خو ئاخفتنی نو ی کرن هه تا خودی ته عالا کریه شه ف. ئه هلی جفاتنی فیک که فتن. قه هوه و چا خو فه خواری، هه تا درهنگی شه فنی، هه ر ئیک چو سه ر جهی خو نفسان. هه تا رب العالمین کر سحرار. رابوین فیکر خو کرن، سه رتیشتا خو خواری، گوتی: هه ری تو ب چ موجب به حسنی ئه وئ خاتوین زینی دکی؟ دهسته برا، ئه ز و تو دهسته برایت ئاخره تینه. گوت: «ئه». گوتی: ئه؟ گوتی: نه هه وه جه ئه ز بو ته بیترم هه ماننی نیشانی وئ ئاها ئه فه نه وئ ل گه ل من، ئه زئی دم ته. هه ما ده ست ئاقیتی، گوستیرک و که فی داننی، هه ر دو داننی. به ری خو دایب نا فنی وان یی ل سه ره. چ دهسته برا، هه که راسته هوسانه، ئه زئی رابم تشته کی کم: گوت: بیتره. گو: ئه زئی رابم هنیترم نا ف باغچه یدا. پاشی وئ تو هه ره. یه عنی هه که ننی راسته توو ئه وه ژ ئیک و دو بکن، تو دئی نیشانه کی بو من نیی. گوتی: گه له ک باشه. ئه و رابو به چونه نک که وه زه ری گوتی: که وه زه ری. گوتی: ته چیه؟ گوتی: هه ره تو و خویشکا خو خاتوین زین، خو پیک بین و زینا کچا به کوی، هه رنه نا ف باغچه یدا، دا مه مو بیته. حال و ئه حوالی مه می ئه فه یه ژ به ر خویشکا ته به. گوت: پا داری دنیا ییدا ئه ز جه زکه م ئیکتی وه ک مه می خویشکا من بیته زرقی وئ؛ وئ؛ ما ئیدی کی دی دنیایی دا هه یه ژ مه می ژیه اتیتر و ب کیر هاتی؟ گوتی: دئی رابه هه ره. ئه و رابوی قه سنا خاتوین زینی کر. گو: خاتوین زینی. گوتی: (چیه) دادی؟ گوت: هلو خو پیک بینه. ئه م رابین چین نا ف باغچه ی دا، بو خو بیته کی که یف و سه رانی کین، گوتی: باشه. گو: زینی. گوتی: به لی. گو: زویکا چه کی من بینه. زینی - کچا به کوی سفک سفک چه کی وئ ئینان خو هه ملاند. چه ند زیری و زیف و ئه ز خولامی سه را، حولی، در و مه رجان کرن ستوی خو، خو پیک ئینا، تیت و به ریه نی خو هه کرن به ر خو، (یارب العالمین) کا چه ند ژیه اته بو ی، هندی تری خو ژیه اته دیت. هه ملا خو هه می ب خوقه کر. شمکا خو یا زیری دئی پی خو و چار و هه زارکی خو ب سه ری خو هه دا ئینان و خوشکا وئ که ت پیشی - پیشاهیکی - و زینا کچا به کوی که ت دو یف، قه سنا مالا قه ره تاجدین کرن، هاتنه مالا قه ره تاجدین. هه ما خوشکا وئ عینه ن وه کی وئ خو پیک

ئینا هه ملا خو کر به رخوه و ریک بون ل باغچه یی و ال ره خنی قه سرنی، ل ملی راستی بوین. چه کو و عه فو و قه ره تاجدین و مه م و به نگی چو ن سه ر حوالی قه سرنی ل هندافا وان ده می ئه و ریزبون بو حه دیقی چو ن. قه ره تاجدینی گو: هه ری مه مو مال خراب، هه که ته زانییا، زانییا، ئه وئ هه کی و کی نیینه ئه وئ د چن، ئه ف زه ری هه نه کینه د چن دنا ف باغچه ی دا گو:

هه ری ده سه ته برایی منو قه ره تاجدینه
ولا یا به راهیکی وئ که وه زه ره
یا دبتر خاتوینه، خاتوین زینه
که فو که ژ نو ی فه رخینه
که چا میر ئا فده له خویشکا میر زه دیدینه

یا دبتری ژی زینه
کچا به کو وئ کوری عه وینه
گوتی: راسته، که ره مکه، ده ستویره بو ته.

دبترن، رپیا خو گرت و چو. ده رنجی قه سریدا هات پیشه لکه کی قه ره تاجدین ئه وئ دی (هه لنگه ف) بو ترسا. ئینا گو:

هه ری مه مو مال خراب تو هی گیتی
تویی خه به ری خو هه پاش و پیش بیتری.

دئی رۆژه کی سه ری من و خو دکوچک و دیوانی گراند هافیتی.

چه کوی خاتوین زین خواستییه، چه کوی دئی به ری هیتر مه م نه هاتیه. چه کوی گوت: قه ره تاجدین، گوتی: برا. گوتی: یانی تو ژ به ر من وه دبتری؟ گوت: ئه ری وللا من ژ به ر ته گوتی، گوت: مانه ب ئه وئ دی یا منه، خوازتییا (ده زگرا) منه. ئه و برایی من یی مه زنه، من ده زگرتییا خو ئه وئ دی کر. من چو مه ر و ئه نه ده ینا سه ر سه ری وئ، هه تا بیترن ئان شه رمه ئان عه یه. مه قه سه که رۆژه کی وئ ژی کره، من ته سلیمی مه می کر بلا بو مه می بیت، سه د جار پیروژ و مو یاره کی بی بو مه می. ئه و ژی برایی مه یه فه رق نینه. مرچ ب ئه نیا وی فه ماچکر گو: برا پا من نزانییه تو خودانی قبی، ئه فه ناموس و میترانییه و ئه فه رومیه ته (شه ره فه) د سه ری ته دا هه یه. یانی من گوت: تو نه وه کی منی، به لی ته ژ من زیده ترکر بو شه رف و ناموسی. ب ئه نیا وی فه ماچکر. گوتی: دئی هه ره ده ستویره بوته. رپیا خو گرت، قه سنا باغچه یی کر و چو. وه ختی چو ی، خاتوین زین و که وه زه ر خاتوین ل ویری، زینی گوت: که وه زه ری. گوت: ئه فه چ شعره ئه فنی ل سه رانی قه سرنی من گوتی؟ گوت: تو زانی؟ گوت: نه. گوت: مالا ته خودی ئا فاکر، چوانی، ئه فه مه می ئالانه، وئ هاته ژ بو ته، وئ ژ به ر ته هاتی. گوتی: هه ی نه؟ گوتی: «به لی» گوت: ژکی دئی - ژکی - هاته؟ گوت: ژ یه مه نا به هدینا وئ هاته - هاتیه.

گول نا ف و دهنگی ته بو ییه وئ هاته. وهختی وه گوت عه ینه ن بیرا خاتوین زینی، ئه و بیرا وئ شه فنی - شه فا گوینی هات بیتری ده می سوز و قه راری خو دگه لیک دانه مه م چو به ر ئا فا شویره باغچه ی سه کنی:

گۆ لو لو، هەرئ خاتوینی خاتوین زینئ

که شوکئ ژ نوى فهرخینئ

که چا میر ئافدهلى خویشکا میر زهیدینئ.

ئەزئ نزام تول سەر سوز و قەرارئ بەرئ هیتژ تو مینئ

وهیه نزام تول سەر سوز و قەرارئ بەرئ هیتژ تو مینئ.

گو: وللا ئەز خاتونم خاتوین زینم

که شوکم ژ نوى فهرخینم

که چا میر ئافدهلم خوشکا میر زهیدینم.

بهلى وللا ئەز هیتژ ل سەر سوز و قەرارئ بەرئ د مینم.

وهختئ وه گوتیئ زانیا - زانی - ئوه ههما قهستا وی کر. خاتوین زینئ قهستا مەمی کر، ل بەر شویرئ راوهستا. وهختئ ل بەر راوهستا گوتئ: ها ئەفه تو هاتی؟ گوتئ: ئەز هاتم. گوتیئ: مالا ته خودئ ئافا کرۆ پانی من هایت ته نبوی! گوت: پانی منئ گوتییه خداما ته بەری ئەفه حەتیماله شەش هەفت رۆژا، هەرە بێژە خاتوینا خو ئەم خوازگینئ وئ نه ل مالا قەرەتاجدین. گوت: یۆ ته نهگوتە؟ گوت نه وللا من نه گوتە. گوت وللا مه جابا دایئ. ئیھ وەسا تنگژی و پوسیدە بول خدامئ زقړئ. فستانکئ خوژ بەر زینا کچا بەکوی کر، تازە - تازە کر، جارئ سیخنەک (چېخنەک) دو ئەوئیت تازە هەلگرتن، جار ل تەنشتا وئ دان شەپ و هەمی شەپ وەلئ کر تو ببیئ شرکئ خوئینئ ب تەنیشتی وی بەردا. ژ ناف باغچەئ دەریخست گوتئ: هەرئ ستوئ خو و بابئ خو بشکینە هەرە تو ئیدی ب کیر من ناھئی. ژنک خو دەریخست و چۆ. ئینا گری و قهستا مال کر. وهختئ چۆ، بەکو وئ ل مال. بەکوی تییق تییق، دەقئ خو فەکر ب کچا خو کەنی. گو: (الحمدلله والشکر) تو سەرکوژل و پئ خاس ب سەر مدا هاتی کچا من. ئاھا رۆژا ته گوتییه من، من گوت ته هوسانه، دئ هوسا چیتت، ته گوھئ خو نەدا من کچا من. کا ب سەر ته هات ئان نه؟ ئیسبات بوی ئانه نه؟! ده بخوه. ته تیر دار ل تەنیشتی - تەنیشتی - خودان؟ نه تو تو (چو) تشتی. مانئ من گوت ته کچا من. دئ وەرە باب خولام ئەهدا خودئ ل من کەتبتن دیارا بابئ ژ نهخوتن، چەکئ خو پاقیتئ خوہلیئ ب سەردا بدتن. ئەز وه نەکەم هندی ژ من بیت ئەو بگەهن جەئ مرادئ. دلئ خو نهخوش نەکە. هەما روینە خارئ. بەکوژ ئەف حکایەتە دانئ. دبیزن، ئەو رابوی چ کر؟

خاتوین زین جارەک دی ل مەمی زقړئ قە دبیزن:

الله گوھارئ ل وان گوھانه

بازن یئ ل دەستانه

ئەو خرخالئ ل پیتانە

کەمەر ل ناف تەنگانە

داناینە د دەستمالئ، داف دەستئ مەمی ئالانە

تو دبیزئ چەند چەکئ ب خوڤەکرنە، هەمی کرن ناف دەستمالئیدا، دانە د دەست مەمی را. گوتئ: هەرە

بیه. وهختئ مەمی هەلگرتن و هات دەینانە بەر قەرەتاجدین؛ قەرەتاجدین بەرئ خودایئ، هەبها، چەند چەکئ خو، خەملا خو، ژ خو قەرە، تەسلیمی مەمی کرنە گوتئ: بابو راستە، حەژ ته دکەت ئەف کچکە. ئەهدا خودئ ل من کەتبتن ئەز کچئ ژ برجا بەلەک بخویشنم ئللا ئەز بو ته بینم، هەکە ئەز سەرئ خول سەر قالبئ خو نه هیلم. چو ترسئ ژ چو نەکە. گوتئ: من گەلەک ژ ته منەتە، ژ ئەردی هەتا ئەزمانا (ئەسمانا) ئەز مرۆڤەکئ خو لامئ تەمە. گوتئ: قەت وه نەبیزە، تو برایی من یئ مەزنی، ئەز برایی ته یئ بچویکم. دبیزن، هەمی ماشەللا وهختەکی کا دئ ب چ کار مەسینئ دەست نقتیژئ د دەست دایە د بەر قەسرئرا د زقړت بۆچئ ژ نشکافە میر زیندین ناکەفتە بەرسنگئ وی، زیندینئ گوتئ: های کەکو. گوتیئ تو چ دبیزئ؟

گوتئ: هەمی مالا ته خودئ ئافاکریو، ئەفه چەند ژ میژە تو نەهاتیبه دیوانخانئ، نەمن تو دیتی و نەتە ئەز دیتی مە. دلئ ته ژ من مایە؟ من قەسەک گوتە ته؟! بۆچئ تو ئیدی ب نک من قە ناھئی؟ گوتئ: ب نک تەقە بئم؟ گوتئ: ئەرئ. بو تو سل بوی؟ گوتئ نه وللا ئەز سل نەبویمە. گوتئ: ئیکئ قەسەک گوتە ته ژ لایئ من قە؟ گوت: نەوللا. گوت: پا بۆچئ تو ناھئی؟ گوت: ئەز هەواکەتم سەربانئ قەسرئ. من بەرئ خودایئ دو بەریک هاتن، دوو بەری ژ ئاسمانافە هاتن، من ئەو هەردوو بەریک گرتن. ئەو هەردو بەری گەلەک ژتپاتەنە. هندی هند ژتپاتەنە، دەستئ من ژوان پەریان نا قەبیت، ئەز ب چو درافە بچم، هەما ب تەقەکئ ب شەف و رۆژ ئەز ل دەف قە نابم، ئەز بەرئ خودمئ. گوت: هەمی نه؟ گوت: بەلئ. پانئ میرژئ مرۆڤەکئ تیکەهشتئ بوی زانیا (زانئ) کانئ قەرەتاجدین چ گوتیئ. گوتیئ: هەرئ پسمام مانئ ئەز بەر هندی ناکەقم تو وان هەردو پەریا بینئ ئەزئ بینم کا ئەو پەری چنە، چەوانئ! گوتیئ باشە. گوتیئ هەتا نەه، دا ئەز بو ته بیزم. گوتیئ بیزە. گوت ئەم دەعوا خزماهیئ دگەل ته دکین فان هەردو مروقا. گوت: یانئ ئیکئ دبیزنئ مەمی ئالا، د کورئ دنیا پیتا (ددارئ دنیا پیتا)، یانئ هەکە وەکی وی هەبن یان دکیمن یان ژئ هەر نیئن. هاتە دەعوا خزماینییا ته دکەتن. هاتە خو هاقیتە نک من، قئبجا کاتو چ ئەم دکئ!؟

گوتیئ پانئ خوہ ستییا هەوہیە، هەکە هوین حەزبکن وه دایئ، من ژئ دایئ! گوتیئ پانئ ئیقاری بینە دا ئەز ببینم، کا چانئ ئەف مرۆقئ تو هندی وەسەفەتئ وان دی - وی ددی - کاجئ چاوانئ؟! گوتیئ وەسەفەتئ وی هەو تیتا نینە، کاجا وی مرۆقئ نیرکئ کەقەر ل پئشیشیا پەزئ هەیە، دناف دوسەد سئ سەد تەرشیدا، وەسا بەیان و دیار بن! گوتیئ من هیقئ هەیە ته ئەز ئیخستم د مەرەقیتا، هەکە تو ئیقاری بینئ ب هەر چ حالئ هەمی ئەز ببینم. گوتئ: سەر سەرئ خو. ئەز دئ ئینم دا تو ببینی کانئ وەک منە (من گوتییه) ئانئ نه؟! گوتیئ: بەلئ من دەستئ خول دەستئ وی دا، ئەو ژئ زقړئ ب حسیبا خوہ. مال حازرین بکن مپهقانداریه کئ چئ بکتن، وئ ئیقارئ بن مال. ئەو ژئ حسابا خوکن، شیقەکا خوژ و ژرەنگ چئکن (*).

(* ئیقارئ نابیزنئ شیف. دانئ سپیدئ سەر تیشته، دانئ نیقرو فراقین یان تیشته، دانئ شەقئ شیف. وی چ گوتیە ئەم دئ نقتیسین.

ټيټقارڼي قهره تاجدين و مهمي شيقا خو خوار، گوتيبې: «دهسته برا» گوتيبې: توج د بيټري؟ گوتيبې: هلو رابه من حاشاي جزورا ته درهوک کړبه. د قيت ټم بچين. گوتيبې: بچين کي دهرئ؟ گوت: ټم ټم چين مالا مير زه بندينی. من گوته وی: ټم د ټم مهمي بينم کانې چاوانه! چاوا ته بينت دئ خوشکا خو پيشکيشي ته کت. گوتې: هه بيه؟ گوت: به لې. گوتې: داو له شې من گه له ک گران بويه، ټو ژ من ناهيت ټم رابم دگه ل ته بيم. قهره تاجدينی گوتې: ئې خودئ ټي رازي، دئ هلو نه عله ت شهيتان بکه، نافي خودئ بينه دا بچين، همي پې سه خمه راتا ته دايه. باوره بکه، مهراقه کا و هسا گرتيبه هر خودئ پې دزانيت. ټيلي هندئ ټي حازريا خو کريبه همي رهنگيت خو ش و ټرهنگيت گرار و خوارنا چيکره و گه له ک گره گريت جهي سه خمه راتي ديتناته گازيکره. مهمي گوتې: نه خير ټم نه شيم بيم. هندي ما پيشه کو قاييل بيت. گوتې: ټم نه شيم. گوتې: پا من ناخفتنا خو گوتيبه، ټم شهردمک نه چم.

ټم ټي رابم چم. گوتې: بهنگيني ل شوينا من دگه ل خو بيه. گوتې: بلا، بهنگين تو ودره. بهنگين دگه ل خو بر دگه ل چه کوي و ټم فوي، ريبيا خو گرت و قهستا مالا مير زه بندينی کر. چون دهرئ کوچکي و بژور کهفتن سلاک کر: (السلام عليك) (عليکم السلام ورحمة الله) پيشقه رابوين هميا خونا قيت دهستي بهنگيني، يا ژ وان شه بهنگين ل جهي مهمي به جهي وي خواهشکر. ده مې جهي وي خواهشکر و روينسته خوارئ، ژ قهره تاجدين پسيارکر گوتې: پسمام ټم قهيه «مهمي نالان»؟ گوتې: نه خير نه ټم قهيه. گوت «پاکانې؟» گوت: «ټم قه خولامې وييه». گوت: هه نه! ټم قه خولامې وي يه؟! گوت: «ټم». پا ټييجا نهو ټم چاوانه! گوت: «وه سفيت وي ناهين دانې». پا ته بوچي نه ټينا؟ گوتې: هند مرؤقه کي ما قويله، ټيها تي و نازکه من دل نه دا ټم کوته کيب لئ بکه م بيټرم ته بقيت نه قيت دئ پيشقه چين. مهمي نالان گوت: له شې من وي ټي شيتان، هه ما من نه دا سر دلئ (خاترا) وي و من نه ټينا، هه ما هر ټم هاتين. مه قهسا خو دگه ل ته گوتبو، هه که ټو ژي ژبه ر وي نه تاتين. گوتيبې: دئ باشه. به لې پا دئ چاوا بينم؟! گوتې: ټو ل سهر من ټم د دهليفه کي پرا بينم نک ميري، کو ته ماشه بکه ت کا وه سفيت وي و نه هر وهکي من دايان ټي نه؟! گوتيبې: دئ باشه. (يارب العالمين) مير زه بندين که ته هزر و مالخوليانيت ئي مروئي بيت په سنيت وي بهر روي کرين. بيټره وي شفق سهرانسهر دهرز و ئاشوپيت مهمي نالاندا ما هه تاسپيدئ چاقيت وي نه که تنه سه رټک. پاشي رابوي، نميټرا خواه کري، سه رتيتشنا خواه خوارئ، گازی کره بانگه لدير گوتې: هه رن ل باټريټي جزيرئ، ل بازاری و تاخيت وي بانگي هه لدير بيټر: هه هوه هميا گوليبه سوهي سپيدئ زي راقا مير زه بندينيه هه رچي کهر کروسکه ک (که له بابه ک - دیکله ک) ټي هه بلا بچيت چه مې وه ستانبي راقه. هه چي گولئ ببت بيټره پې ب ره خ خوقه: راقامير زه بندينيه هه سبجان الله. هه رټيکي دهورئ خو گه ل وه شين کر، مه سه سکر، نالفن خواهش و باش دايان ياني کر بهر، ماتي ټي خار داکو سحاري به ره هفت بت بچته راف و نيچيرا ل چه مې، هه چي وه ستانبي، گاغا بوي سپيده ژ خواه رابوي زوي زوي، دهورئ خو پټک ټينا، سه رتيتشته کا سفک خوار و ليدا چو چه مې وه ستانبي ژ بو راف و نيچير و خوش رابيرانئ. بيټر يان همي يان گه له ک کيم ژ روينشتي بيت جزيرئ ياني خه لکي باټري مان ټو وټ دئ همي چونه چه مې وه ستانبي ل سهر بانگينا مير زه بندينی،

قهره تاجدين رابو چو گوته مهمي: مهمو، تو کو ديټري دهسته برا؟ هلو رابه، ټم راقه ټي يا ژ بهر وه کري، ژ بهر من مير بهر دايه. ټم قه بهس دا ته بيني. مير. گوت: هه نه؟! گوت: به لې. گوتې: باوره بکه له شې من گه له ک گرانه، ب من شه ناهيت ټم بجمه رافي، ل من ببوه دهسته برا. تشتت خودئ حمز نه که ت ب جه ناهيت. من ټي حمز ذکر ټم ټي جاري پې دلپا ته و مير زه بندين نه کم. قهره تاجدين رابو ديسا بهنگين دگه ل خو بر چو، مهم ما. بيټره چو راف و سيرانا خو کر. بيټره قهره تاجدين و بهنگين پاشي هه بامه کي چون مهم رابوي چو کوچکا مير زه بندينی، دا کو خاتوين زين بيت ب که قه خوشي، حه نه ک و لاقروان.

مير زه بندينی ل نيچيرئ ل چه مې وه ستانبي، هندي چاقئ خول راقه کر و نيچيرفانا دگيرت مهمي ټالا ناهيتته چاف. گو:

لولو مه راقه کا بهر دا که نالان

هنده کا کوشتن کيفرويشک و هنده کا کوشتن خه زاله.

لولو مه راقه کا بهر دا و دهشتيدا

خوناقئ بانئ هات و خو ليدا،

وه ز هندي بهرئ خود مې وه ز مهمي ټالا نابييم دناث راقيدا.

تاجدينی گوتې: وللا چه ند من گوتې، به لې گوتې: له شې من گرانه، ب من شه ناهيت ټم بيمه راف نيچيرا، دلئ من ټي نه کر ټم ب خورتي بينم. مير زه بندين گوت: هه نه؟! گوتې: به لې. ټينا هر دجه دا زه بندينی گوت هه ټي، گه لي بانگه لدير بکه نه گازی بيټر، راقا مير زه بندينی به تاله. همي ل دوي بانگيني کومبوين، بارانئ ټي لئ کر، ما لئ کر، ژ ټم د ټم سمانا وهکي کونکا دهاته خارئ. قهره تاجدينی زانبا، خاتوين زين و مهم نه چونه ده قټک شه. گازی کر، خولامې مير زه بندينی نافي وي (ټمري) «Izmir» بوي گوتې: «ټمري». گوتې: «به لې». گوت: مام خولامې ته نهو هره خاتوين زين و مهم ب ده قټک شه نه، زويکا نيټ ده قټک بيه، ټو ناگري هلکه هه تانئ زه بندين بيته ديوانخانئ. گوتيبې: «به لې». گوتيبې: مرؤقه کي بوسولمان ته مام به ټم رازي نام ټ ته پيشه که سې دي بچيت. چه کو و ټم فو وي بيته ني نه هاتيون، ټمري چويه (*) به کوي گولئ بوي. وهختي به کوي گولئ بوي ټو ژي دا دويف. گوتې: به کو. گوتې: به لې. گو: بزفره. ما تو ژ ټي عالمي همي چيټري؟ گوتې: بانه کر قهره تاجدين، به لاخو ژ من شه که. گوت: چيتا بيت، زوي بزفره دئ. به کو روستا و ټمري چو. ټم مەر قه دهره کي چو، به کوي ټي دا ويف. چاقئ قهره تاجدينی ټي که ت. گوتيبې: به کو من نه گوته ته کو بزفره. گوتې: ټم به ني دئ به لاخو ژ من شه که، ټم مرؤقه کي ټم ختيارم ناقسال شه چوي (ناث عه مرم) مه، سرئ ل من دايه، ټم دئ نه ساخيم. ټم ټي که م لي، گوتې قابل نينه، تو ټي عالمي همي نه چيټري.

جاره ک دي راره ستا. ټم زمه ري زنده کر هيل ماچه کي کر. چو دياټريدا. جا دي چاقئ قهره تاجدينی ټي خالفي، دي به کوي داکر (پې ب به زئ قه نا) نه هه رئ هندي به کوي زهنگوي - رکيب - قوتکر، پې هلدان

(* چيروک بيټر نافي خولامې زه بندينی يان ب (ټمري) (Ezmir) يان ب (ټمري) (Izmir) ب ناث دکه ت.

و کەت دووێف، ئۆمەتی (*)، هەما چۆ دەواری خۆ وەسا بەردا وەسا پشک ژێ نەکرن، بەردا مالی و قەستا دیوانخانێ کر. بەکو و ئۆمەر چون دەری دیوانێ، بەری خۆ دایێ خاتوین زین و مەم بییت ب بەریک ئەنە وان دیتن. شەرمرکر. خاتوین زینێ گو:

هەری خولامکێ مالا بابێ منۆ ئۆمەرە.

خودێ ل هنداڤی مەلیاکەتی ل سەرە،

هەتا قیامەتی ئەڤ ژین ئەزمانێ تە نەبی دەره.

گو: هەری خاتوین زینێ خولامکێ مالا بابێ تەمە ئۆمەرم. خودێ ل هنداڤی مەلیاکەتی ل سەرە. وەڤ هەتا قیامەتی ژین ئەزمانێ من نەبی دەردە.

هەتا عەبدوکا هەر دوا خەبەردا، د دەری دیوانێ دا چۆ، فیتەرس و پالەوانی جیبی باتا بوی، عەینەن هەتا هەردوکا بەندا ئەقینێ ب بەر ئیک و دو مەنیا؛ بارانی لێ کر، هەمی قەستا دیوانخانێ کر، هندا گەهشت خاتوین خۆ قورتال کەت پاشی دیتی کو نەشیت دەرکەڤیت بچیتە لایێ ژنا، هەما چو دبن کورکێ مەمی قە.

مەمی کورکێ خۆ تازە تێوەرکر، هیتا دجهدا رونیشتی قە، مال ل تەنشتا وی. ئەو -خولام- گەهشتە مال، مەلەک دارا ئاقیت سێ دەر- دارکرنە کوچکی و گاز پێداکر (***) و ئاگر بەردایێ.

ئەو فیتەرس هاتن ل دور زڤرین و خۆ زوها دکرن. بێژە ریز و سەرۆبەریت بەری ئەو بوی، مەرۆڤی کفش، فیتەرس و پالەوان هەر ئیک کورسییا وی کت - کت جودا بوی، نابەین هەبوی ژیک دویرین. هەمی کورسی پویلا بوین دەینا دە بوین (هەر دانایی بوین) بۆ فیتەرسا. مەم ل سەر ئیکێ ژوان بوی خاتوین زین دبن کورکێ وی قە بوی. تەژی بوی. میر زیندین هاتە دیوانێ سلاڤ کر، مەمی ل سەر کورسی ژ قوین قە ئەدای ژ بەر نە رابو دا زینێ یا دبن کورکی قە دیار نەبییت. بەکوی چاڤی لێ ڤ کر دزانیت ژ بەر چ مەم ژ قوین قە ما ل سەر کورسیی. دیوان هەما ژ مەرۆڤان رپژی. بەکوی قیجا گو:

هەری مەمۆ تو چمانێ لولو هەندە گری؟

پا قاتو ژ فیتەرس و پالەوانی جندیی بۆتا هەمی چیتیری؟

تە سلاڤا میر زیندینی ژ قوین قە ئەگپیری.

هەری بەکو وەکی میری من هاتی و دەری.

عەجیبەکی خۆ ئاقیت و تراری سەری

من نزانیا ل گەل میری خۆ بدم چو خەبەری

هەری بەکو وەکی میری من هات و دەردا

ژانەکی خۆ ئاقیت د تراری سەردا.

(*) ل قیترە کرە ئۆمەرە.

(**) وی چاخ و دەمی دیارە گاز - (نەفت) نەبویە.

وہلی لەوا من سلاڤا میری خۆ ژ قوین قە ئەدا.

دلێ میری رەحەت بوی، بێهنا وی هات، گو: بەلکی نە ریز و سەرۆبەرێ (عەدەتێ) وانە، لەشێ وی ئان تیشیتان، چو نەبر دلێ خۆ، کەیفای خۆ ب مەمی ئەکر (ئینا). بەری خۆ دایێ ژیتھاتی، وەک وی د دنیا پێدا، د وی وەختیدا، د دارێ دنیا پێدا نەبوین. یانی چاڤی میر زیندینی ژ قە نەبوی. هندا ژیتھاتی بو. میر زیندینی بەری خۆ دایێ فیستانی خویشکا وی و کابانییا وی وەکی ئیک بوین نقتەکی وی فیستانی ب کورسیی قە دیتن. بەلی نەئینایە سەر پەراسوییا خۆ، ئانکو ئەو وی چەندێ ل دوی بچیت کا چبە. بەکوی زانییا ئۆمەر وی گافێ نە حازر بوی، گازیکر: بەکو. گو: بەلی. گو: وەرە قەهوی و چایێ ل کۆچکێ بگپیرە. گو: بەلی. خۆ هەلکر، ئەز خولامی سەرا، بێژی خۆ ئاقیت د نیفا کۆچکیدا. زەندێ خۆ هەلکر، دێ قەهوی و چایێ گپیرن. مەمی بەری خۆ دایێ ئەڤ مەرۆڤە دێ فتنەکی راست ئیختیت.

گو:

لوو خوەزی من براکەک هەمیوییا دەبیایی

قەهوی ل چەند کۆچک و دیوانیت میر زیندینی گپیری

دەمی ئەڤ گوئیت مەمی ب گوھی قەرەتاجدینی کەقتین، تی گەهشت هەما رابوی سەرخۆ، زەندێ خۆ هەلکرن گو: بەکو. گو: چیبە؟ گو: دەرکەڤە، ئەز قەهوی و چایێ گپیرم، گو: قەرەتاجدین، ژ من نەهاتبە، خۆ نە چاڤیت من کۆزە بوینە. خۆ ئەز نەدینم دێ هیتلم تو قەهوی بگپیری. گو: چینا بییت، یەللا دەرکەڤە، یانی بزۆری بەکو ژ کۆچکێ دەرئەختست دەرڤە، قەرەتاجدینی زەندێ خۆ هەلکر، جەزوی قەهوی دەست خوەناد بەر فیتەرس و پالەوان و جندییت بۆتاقە هەمییا چۆ، هەمییا فنجانی وان داگرتن دان بەر سینگی وان هەتا چوی راستا مەمی. وەختی چۆی راستا مەمی دەست ئاقیتێ هەردو کەزبێ وی (زینێ) ئینان دەری، نیشادان گو: تەماشەکە، مال کلپس نە، تە گەهانە وی دەرەجی؟! چ ل تە بکم؟! ڤی بدە نیڤ سەعەتی ب تنی، بەیئە، چ ل تە بکم بێژە؟ ئەوی ژ قەهوا وی دەینا بەر و قەهوا خوە قەخوار، وەسا قەهوی خودێ پێ دزانیت چەند تنگژی. گو: دێ فتنەک چیتان، خوین دێ دکۆلانادا چیت. ئیە، رابوی گو: چەکو عەفو. گو: بەلی فنجانا خویا قەهوی هاقیت هەر پرتەک چو دەرەکی ژ قەهرا دا. گو: گەلی برا وەرن. چەکو و عەفو هاتن. گو: گورگین. گو: خالۆ. گو: تۆژی وەرە خالۆ. گو: بێژم تە؟ گو: بێژە. گو: مەتا تە وا دبن کورکێ مەمی قە، تۆ دێ هاری مەکی، ئان دێ هاری بابێ خوەکی. تۆ ژ بەندا مەمی، یان ژ بەندا بابێ خوەبی؟ گو: وللا ئەز ژ بەندا تەمە خالۆ. گو: ئیە. دێ چەکی خۆ هەلگەرە. چەکی خۆ هەلگرتن؛ ئەز خولامی سەرا، دبێژن زری و کونزریی خوە ب سەر سەری خوەدا راکیشان و شیر تازی کرن(*) (رویس کرن) ل هنداڤ کۆچکی شەق راوەستا گو: ئیک چاڤی خۆ ل مەمی بنقینان، هوبن کۆچکی ژ خوینێ، نە پەنگینان، هوبن جابا من نادەن، ئەزێ هەستیایی پشتا وە شکینم. ئەزێ چۆم. من دقیت تەوقەت (هایدارین) گوھی وە لێ بت، بەلکی ب

(*) تازی کرن = ژبو راکرنا چەرمی پیستی ل سەر گوشتی تیتە گوتن بری تازیکن.

مه می ب که قیبت ژ جابدانا من بت، هوین روحا شرین ژ دهستی من قورتال نابن. گوتیی: بهلی. هر ئیکی خودا قورنه ته کئی کۆچکئی، شیر روپس کرن، دانان سهر ملی خوده. ب تاسا سهرئ خوده راست کرن و هر که سئ خه لکئی دجفا میریدا پاره وسته ایه. ئیدی نه ویرن سهرئ خوده ژ سهر کورسییا راکه ن ل سهر ملی خوده را بزقرن، بهرئ خود بدنی کا نه فه چیه؟

یانی ترسئ و هه بیه تی سهرئ وان فیرس و پاله وانا گرت و نزانیا کا چیه، چ چیبیه، کا جا نه فه ژ بهر چیه! ترس و لهرز که ته سهرئ وان فیرس و پاله وانا، هر ئیکی سهرئ خوده شوژکر. قهره تاجدین قهستا مال کر. گوت: که وزهرئ. گوت: چیه؟ گوتی: لهزکه بله زینه، مه ندانا کوری چه نئی - دجهیت نه بهرچا و کونجادا - مزحف و قورنانا ژمال بینه دهرئ. گوت: چ چیبویه؟ گوتی: حال و نه حوال نه فه یه. هه ما نه بوته بیژم: خوشکا ته دبن کورکئ مه می فه یه، دئ فتنه ک سهره هندئ چی بیت. لهزکه دهریتخه، نه زئ ناگر بهر ده مه قه سرا خوده، نه زئ سوژم. گوت:

هه ی ل منئ هه ی ل منئ

چ هاته سهرئ خوده شکا منئ

چه نئی (کالوخک) مزحف و قورنانا بلا ل جهئ خوده بت

مه ندانا کوری ژئ بلا ل جهئ خوده بت.

دا پوژده کئی مه ژئ ناغ و نامویسا خوده ل بهر قارئ چه می بت

دا پوژده کئی مه ژئ ناغ و نامویسا خوده ل بهر باری که ره می بت.

گوت: لهزکه بله زینه، چو بهیتکا بو من نه بیژه. نه زئ ناگری بهر دم قه سهرئ. هه ره دیوانا براین خوده بهر ده نا خوده بده بیژه هاوار و سهد هاوار ناگر بهر بوی قه سر و قوسویری ره نگین. هه کو ته ل بهر دیوانخانئ کره هاوار و ته گوت ناگر بهر بوی قه سهرئ و قیراند. دئ بیژن ته. نه فه چیه؟ چ قه مویه؟ دئ بیژئ: چه و چیه؟ ناگر بهر بویه قه سر و قوسویری ره نگین؛ قهره تاجدین دئ من کورئین. ما که س ژ مالا بابئ من نه مایه، ناگری قه مرینین، قهره تاجدین دئ من کورئین. دبیژن: گاغا نه و گوتن ب گوهیت که سیئ د دیوانخانیدا گه قتی، برئین که ته کۆچکا میری هه می سفک رابوژن و بهه ز چوژن. بهلی میر ب خو دویمایه بی ب که ته کا مه حسکئ چوژ لهزادا. به کوی خوکر دسها دهریدا و خودا پشت دهری نه چوژ، هه می چوژن، دویمایه بی م هم ژئ رابوی، خاتوین ما د جهدا، ما د دیوانئ دا ب تنئ. به کورژ پشت دهری دهرکه ت، چوژ گوته خاتوین زینئ: هه ی هه ی یا ژ ته فه، من نزانیه تو د بن کورکئ مه می فه بوی؟! گوتی، تو پاره وسته. ئلا هه نه و نه کم تو بگهی جهئ مرادئ؟! سوز و عه هدا خودئ ل من که تیان نه ز قئ بوته نه هیلیم. تو پاره وسته! خاتوین زینئ گوتی: دئ هه ره مه لعوین چیا ته نه کر، ژ ته نه هاته. پاله ک پیرانا دهستمالا وئ ب دهست به کوی فه چوژ، گوتی: نه فه نیشانا ته دئ بم بهسه. به کوی دهستمالا وئ هه لگرت، نه دافئ، نه و چوژ. خاتوین زینئ ژئ قهستا مال کر.

ده می به کوژ د کولانیدا دچوژ، دیت زهیندین یئ ژیله ل تیت ناگر ژئ قه مراراندیه، چاقئ وی ب به کوی که قئ. گوتی: به کوژ؛ گوتی: چیه؟ گوت: ما تو نه هاتی ناگری قه مرینی؟ گوت: نه خیر، نه ز ژ نویکا

هاتم. گوتی: وه سا دیاره تو ئیدی مرؤفه کئ مه زنی، تو که سئ ب چو حسابناکی، تو نه دچی هاوارا، نه دست هه لینانا، تو خوب مرؤفه کئ مه زن دزانی، دیاره خودئ رحاته برییه، هه ره وه سیه تی خوبکه نه زئ سهرئ ته ژئکم، گوتی: بلانه کئ. من جه مینه (خرقه بوینه) قهره تاجدین بدن پاشی ها جا با من گه هشته ته حاله ن حازروبی نه و خودئ ره حه ته. گوتی: بلانئ. نه ز به نی سهران، میر زهیندین چو سهر جهئ خوده و بانگه لدرئ (دهلال) بهردان بازئری و بازاری، گوتی (بانگه لدرئ گوت): هه بهئ جه مینوکا قهره تاجدینیه، حال حالجه (حال و حوال نه فه نه) مالک سوتیه، هه ئیک تشته کی بو بهن حالجه. مانع نینه هه ره که سه ک ل دوی حالی خودئ بت. نه ز خولام دبیژن حال حالجه ب هه ره چ حالی هه بی ئئ دیناره ک(*)، ئئ دو دینار یئ پیتر، یئ بهر یئ که واله ک بو ئینایی. هه ره ئیک و که ره ما خو. به کوی چ کر؟ به کو رابوی چو چه کو و عه فو هه ردو کئ خودان روکنه ک یئ کو فئ مالی دحه ونین د جه منویکئ وی پاره وستان. به کو رابو چو هیسترکئ ژ چاقه کئ کوره، ژ پیته کئ سه قه ت، ملی وئ جه به وی (کول)، هه قساره کئ نه قئ گولیفک (گولیفک) فه دا سهر (ب سهر دائینا)، نه قئ ب سهرنی و مه نی سهرئ وئ کیشا و قهستا مالا قهره تاجدین کر. جه مینوکئ: سلام علیکم، علیکم السلام ورحمة الله و بركات. سهرچاغا به کر. ته خیره؟ گوتی: نه ز به نی نه فه من جه مینوکا وه دا نه ف هیستره هه. ته نه م ب سهر قئ هیسترئ دیتین (ته نه م ژ ره نگئ قئ هیسترئ دیتین؟! گوتی: بهلی، پانئ هوین مال سوتینه. منئ بو وه ئینایه. گوتی: زویکا هه ره. ژ پیش چاقیت مه بیه. گوتی: باشه چو گزندئ ژ من نه کن، نه فه ژ من تیت! دبیژن ل بهر چاقیت وی دا بهر شیرا هیستره وی. به کو زقریقه قهستا مالی. وه ختی قهستا مالی کر، گه له ک ترسا. ها وه ختی جه مینوکئ (***) خلاس بوی. جاب هنارت گوت: ها ها به کو حازریت. به کوی شه کالا خودا سهر یئ خو قهستا مالا میر زهیندین کر. خوده چه مان چو دهستی میر ماچیکر گوتی: قوسویرییا من عه فوکه. گوتی: قوسویرییا ته ناهیت عه فو کرنئ، گوتی: نهه ما تو شریعه تی دگه ل من ناکی؟ تو ئمتحانئ ب من ناکی کا جانئ نه ز ژ بهر چ نه هاتمه؟ گوتی: بهلی. توژ بهر چ نه هاتی؟ ناخری دقیت نه ز هه ره بو ته بیژم. بخودئ نه ز هه ره ده لیلی ته مه. تو من کریت کی، تو من پشت فه دبی دناغ مرؤفا، تو قه سا دبیژییه من، نه ز مرؤفه کئ نه ختیار ناغ عه مر (نافسال فه چوژ) نه ز چ بیژم ته؟ ئیه! گوتی: بیژه. گوتی: وه ختی بویه نه ف هه واره، هوین هه می چوژ، نه ز ل پشت دهری بوم. خوشکا ته ل بن کورکئ مه می فه بوی. قئجانئ هه که تو باوهر نه کی، ئاها دویمایه کئ مه م رابوی، نه و ما د جهدا. نه فه دهستمالا وئ ژئ. من کریتی گوتی، تو هند شهرمی ژ براین خوناکی تو رویه تا (حورمه تا) وی ناگری هه تا تو بچی دبن کورکئ یئ بیانی فه، که س نوزانیت کا ژکی دهرییه؟ تو شهرمی بو براین خو چیدکی تو براین خو ددی شهرمی، گو: قه سه گوتن من، دهستمالا وئ (که فیسا وئ) ب دهست من فه هات، ئاها نه فه که فیسا وئ هه که تو باوهر نه کی. گوتی: هه یه نه؟! گوتی: بهلی. گوت: پا قئجا تو چ دبیژئ؟ گوتی: و لاهی که یفا ته یه. گوت: خاتوین زین بوی؟ گوت: بهلی. گوت مال خرابنه من

(*) دیاره پاره وی چاخئ رهنگه دینار نه بن.

(**) جه مینوک: مه عنا جاماندنا تشتا ژئ ددت، کو دبیژئ «باره بوی» «BAREBU»

تشته کی مهستر زانییه؟ گوت: چاوا بوی؟! من گوت نه دویره هه ما حهرتیا من بت!

ما دهم خاتوین زینه، هه ما کچ و کورن قهیدی ناکتن. گوت: هه؟! به کوی دهقی خو گرت تیق تیق کهنی. ئاها نهز بهری ددم ته قوسویرییا من نه فوکه، هه چوه کو تو مرؤقه کئی بی عاری میر. تو بهری خو بدی چو عار نه چؤ ژکی ته، هه تا خو تو دکهنی بلانی کچ و کورن. وهختی وه گوت، میر عاجز بوی گوت: پا توفتی قهستی بیژی من پا چ لاکي (لايه کي) تو بیژی، لازمه نهف قهسه ته گوت من، تو پیکي ژي بیی دهري! گوت رییه کئی؟ گوت: نه: گو: نه هد ل من که تبت ل سهر خاتریا ته، نهف شهرمه بو ته چیکرییه، نهز (وه نه کم) نهو بگه هت جیی مرادی! ئیه گوتیی باشه. گوت: سوبه هی نه دوزبا تهختی شه تره نچی دین، عه سکه ر و فیترس و په هله وانئ خو کومبکه و بهنیره مه می بلا بییت. بیژه: مه مؤ. دئ بیژ ته: چیه؟ نه شقییه (عاشقه - نه فینداره)، هاژ خونینه. بیژه (بیژی) وده نهز تو نه می شه تره نجانئ کین. دئ بیژ ته: بلا. بیژی. نهز ل سهر خوشکا خو نه زانم مه رقا ته خوشکا منه، نهژی ژ ته بیم، نهژی سهرئ ته لی دم (دئ برم) توژ من بیی نهژی خوشکا خودم ته. ئیه. گوتی دئ قه بولکت، بی شک دئ ب دلی بیت، نهو چوژئ نزانیت، تو دئ ژئ بی، سهرئ وی لیده بلا بجت.

مرؤقی هوسا هه تا، فئی شؤلا هوسا دگهل ته بکت، تو مه زنی بو تا هه تا سیانه تا ته - رومیه تا ته بشکینت؟! یانی وه ل میری کر، میر هه ما ژ قه هرادا نهو بو نه دپه قی هند عاجز کر. گوتیی: «دئ باشه، باشه به کو». دئ بیژن هه تا سئ رؤژان، سئ رؤژکیت درست نهو نهویدی (باره بوی) قه ره فی، گاز کرئ تهختی شه تره نچی ده بناند و فیترسئ خو، همی کوم کرن، همی ته کبیر دانین - ته کبیر کرن -، حاله تی خو بی شه ری هه لگرتن ل هیقییا فه رمانا میر زهیندینی کاجا دئ چهوا چیت دویمایه. کورسیئ خو ده بنان، تهختی شه تره نچی ده بناند رونیشتن سهر. هنارت دوی مه می. مام هات. گوتیی: مه مؤ. گوتیی: به لی میری من. گوتیی وده نهز دزانم ته مه رقا حیئل وا هه به. گوتیی بیژه. گوتیی: نهز ل سهر خوشکا خو تو ل سهر سهرئ خوه نه می شه تره نجانئ کین. تو ل سهر سهرئ خو ته قه بویه؟ هه که من ژ ته بر، دئ سهرئ ته لی دم، هه که ته ژ من بر، دئ خوشکا خودم ته. مه می گوتی: گه له ک باشه من قه بویه. رابوین سهنه د ژ ئیک و دو وهرگرتن یانی هه گهر وی - میری - ژبیر سهرئ وی لی دت، هه که مه می ژ میری بر، میر خوشکا خو خاتوین زینی بده تئ - ب دته مه می -.

چاقئ به کوی وی لی. دبیزن شه ترنج کر، دوجارا دویقی کدا مه می ژ میر زهیندینی بر. که تن د حالا سیدا - دست ب دهستی سئ کر - به کوی، گوت گر - (کر گر)، قهستا خاتوین زینی کر گوتی: خاتوین زینی، گو: چیه؟ مالاته، ته هاژ دنیا بی نینه! گوت. نه خیر. به کوی گوت: هو مالا ته خودئ ئا فاکر، هلو رابه، ها ها نیژیکه دئ ته گول گوم گوما د هؤلی بیت و پویک پویکا زورنایی نقله ک وا مایی، مام و برایی ته وی ب شهرت د گه لیک شه تره نجانئ دکن. گو: شهرتی چی؟ شهرتی چاوا؟ گوت: برایی ته، وی ل سهر ته دکتن و مه می وی ل سهر سهرئ خو دکتن. دوجارا ژئ بره، نهقی جارئ مایه دئ ژئ بت. دئ ته ل مه می ماره کت. گوت: هه ی نه؟! گوت به لی. ئوه گه له ک که یفا وی هات، دنیا بی هه میی ژ دل خوشی یا تیرا خاتوین زینی نه دکر و قهست کری. وهختی قهست کری ل دهراکئ قه سرتیدا هه تا ناقته نگن

ئینا ده ری و به ری خو دا برایی خو و مه می وی شه تره نجانئ دکن و که تن د حالی سیدا پشتا مه می و ل خاتوین زینی و به ری برایی وی ل خاتوین زینییه. ناییت مه راقئ ناکت ئینا گوت (به کوی گوت):

ههرئ میرئ من هینی کورن

شبه تی شیرا دفن

شبه تی کهوا دخورن

ههر دو ژئ جهیت خو لیک بگوهورن

جهه ژ جهه پیرۆترن

گوت نه حه لاله وللا نهز تیم جهی ته، تو تئتی جهی من.

وهختی وه گوت، خاتوین زینی ژ بهر مه رقا خویا د دلیدا، دا کو بهری مه می بکه فتئ، دا بینت، داکو سه ری وی پی بیت، ژ بهر هندئ نهف بهنده ئاقیتئ - پی گوت - . بهری مه می کهت خاتوین زینی دزه کا قه سرتیدا پی شه تره نجانئ دکن. دوجا ژئ میر زهیندینی ژئ مه می بر. پانی چاقئ وی مال خاتوین زینی و مه راقئ گرت. که تن حالی سئ نیژیکه دئ میر زهیندینی فئ جارئ ژئ مه می بتن. به کوی بهری خو دایی دئ فئ حالی ژئ بتن. چا فئ مه می ل یاری نینه. چا فئ وی ل خاتوین زینییه. به کو هات راستئ دهستی خول شه ترنجا وادا، ههر بهر که ک ب دره کئ قه چؤ. گوت: ما هوبن عاجز نابن ما ژ سپیدئ هه تا ئیشاری دئ هوبن فئ شولئ کن. میر ل سهر ملئ خو زقری بهری خو دایی گوت: به کو مال خراب ته نه هیتلا نهف حاله مابو؟ ده به سه. ما وه بهری ل سهر لایینییا خو چو یارک و دوست نین چو دار نه مانه ل سهر ریتلا بای لی نه دایه؟ گوتی: جارئ به حسئ یارکئ خو بکن، دوستکئ خو بکن، کا وه چاوا هه نه ل سهر دنیا بی دوی زه مانئ خوه دا. نهوی گوت مه می، دئ تو جارئ به حسئ ده سترگرتییا خویکه. نهوی گوتی: نه تو بکه. مه می گوت:

وللا من یارک هه به ژ قه ره چی بو تا

هه رۆ سیدا(*) تیروک و ته شی ل باژتیری جزیرا بو تا فرو ته.

هه رو سئ دا تیروک و ته شی ل باژتیری جزیرا بو تا فرو ته.

نهو چو نزانئ میر زهیندینی ژئ وه کی به ندا مه می گوت. گوتی: نهف مرؤقه مرؤقه کئی بی عاره، هه که نهز به حسا وی بکم به لا خوه ژ من فه ناکت، هه ما چ نهز بیژم دئ بیژم. گوت:

وللا من یارک هه به خاتوینه خاتوین زینه

که قوکه ژ نوی فه رخینه

که چا میر ئاقده له خوشکا میر زهیندینه.

وهختی وه گوت، فلان کهس نهو فیترس و پاله وان شق راوه ستانه (سه کنینه)، نهف قه سه ل ناخ چاقئ وی دا، خودئ نه ئیخست د مه ژیدا کو بیژت، نهز فئ قه سه نه بیژم (نه کهم).

میر زهیندینی گوت: فیترس و پاله وانئ بو تا حاشایی وی سه بی بهه رشین بکوژن. حسیبیا خوب

(*) ههر سئ جارا، بهر راستی فه به

سه‌رخوڤه دهاتن مه‌می. مه‌می بیژن خه‌نجه‌ره‌کا به‌رکه‌فتی به‌ری وی زمانی دبه‌ره، ده‌ستکی وی که‌ه‌ره‌بانه. نه‌وی ده‌ستی خو‌ثافتیتی، ده‌ستی خو‌ژی ل ده‌ستکی خه‌نجه‌ری شداند. دبیزن، «سبحان» ژ وی قادری بی‌نه‌ف دنبايه ده‌بنایه دهورانه، دبیزن، ده‌ستی خو‌لی شداند کا چوانتی دناث تلج ویرا نه‌و به‌رکی ل به‌ر توز بویسا فه‌رستان د تاقی برجا به‌له‌کدا چکین. عه‌جیبی سه‌ری وان گرت، هه‌ر ئیک ما دجهی خودا، نه‌و رابوی سه‌رچوکی (چوکیت) خو‌ه‌کی شیره‌کی دناث هه‌میادا هه‌می ل دورا بون، کوژ وان ئیکی نه‌ویرا خو‌نیزیکی مه‌می بکت، ده‌ستی خو‌بکت مه‌می. وه‌سا خه‌نجه‌ر ما د ده‌ستیدا رویس، دناث واندا ما ر‌اوه‌ستای هاوار چو. قه‌ره‌تاجدینی گوت: چه‌کو، عه‌فو، گوت: به‌لی. گوت: له‌زکه‌ن بگه‌هنی. یانی ئیکی خوین ژ مه‌می نه‌ئینایان، من دفتیت هوین بازپیری جزیرا بو‌تا گاث گاث بکن. مه‌تال ل سه‌ر سه‌ری خودا راکیتشان ده‌ستی خو‌ل شیرا، ل که‌فکی شیرا شداندن، شیري خو‌ه‌رویسکرن و ب جاره‌کی قه‌ستا دیوانخانگی کرن. به‌ری خو‌دایی هه‌ی ها قه‌ره‌تاجدین هه‌تا هه‌ستی گوتی: ناخر میر زه‌بندین نه‌ز نزام چ بیژم ته، تو مروڤه‌کی تو نه‌ زیاره‌تی بو مروڤی دگری به‌ری خو‌بدی مروڤه‌کی نه‌ غریب (غه‌ریب) ل مالا من تو دی پا چاوا ب چ روی دره‌کی لی دی؟! پانی پاشینی دی ژ کویفه ژ به‌ر ده‌ستی من خلاسی بوی؟! پانی دی جزیرا بو‌تا خرابکم. یانی تو هند حورمه‌تا من ناگری؟! میته‌فانی من تو دا کوژی؟! یانی هند ئحتراما من ل نک ته‌ نینه؟! چنگلی مه‌می گرت راکر و بر بو‌مال، یانی ئینا ده‌ری بر و چو. ئیک نه‌ویرا خو‌نیزیک که‌ت. ژیک سل بون. وه‌ختی ژیک سل‌بوسن، هه‌ که‌ نیزیکی هه‌فتیه‌کی هه‌که‌ر دو هه‌فتیبا ب سه‌ر ئیک و دو فه‌ نه‌چون. هه‌ر که‌سه‌ک ما ل مالا خو. به‌کو چو نک میری. گوتی به‌کو: گوتی: چیه‌؟! گوتی نه‌ف نه‌ویدی هه‌مو ته‌ کره، ئلا تو ته‌کبیره‌کی بدی (لی بکه‌ی)، تو ب سه‌ر یتکه‌ه‌ بینی. گوتی: دی ب سه‌ر یتکه‌ه‌ ئینم دلج خو‌نه‌خوش نه‌که، مالا ته، ته‌ دفتیت نه‌ز بینم به‌ریک (ب به‌ر یتکه‌ه‌ بینم)! ما ته‌ نه‌فتی! گوتی: به‌لی، دی بیژه. گوتی: نه‌ز چه‌ز دکم فنی ئیقارای خو‌لیک بده؛ به‌ریکی فیرس و په‌له‌وانی بو‌تا حازرکه، نه‌فتیت گره - گره، ب ناث نیزیکی بیست و سه‌ه‌کا نه‌می ئیقارای چین خو‌ثافتین مالا قه‌ره‌تاجدین، بیژن: پسمام خولام چو وی نه‌به‌ دلج خو، هه‌ره‌ ده‌ستی وی بیژن، نئ قه‌سین نه‌ تازه (نه‌ ژ ره‌نگ) هاتن گوهی من له‌ومانی من دلج مه‌می هیتلا من گو: نه‌زی دره‌کی لی دم. قه‌سیت پویج دناث فنی عاله‌میدا، دناث فان فیرس و پاله‌وانادا، گوتن من، به‌حسی خوشکا من کر. پا خوشکا من ژی هه‌ر خواستییا وه‌ بوی: نه‌ دم. ما دم وه‌ چه‌زکر، وه‌ دایی، مانئ مژی دایی. پشتی هنگی، بیژن: دی وه‌ره تو سالا مالک سوتی، سالا نه‌ف سالا هه‌ره‌ ده‌رافتی هۆز و میرا بستینه، خه‌رج و خه‌راجی هه‌تا سه‌ری زقستانی و وه‌ره فه، نه‌می پاشی خاتوین زین ل مه‌می مه‌هرکین. بو‌وی که‌یفی راکین. وه‌سا بیژن و بیخه‌ د مه‌ژی وی دا. نه‌و دی تی گه‌هیتن دی ئیمناهیبه‌ک د دلیدا چیتن. پاشی هه‌تا هنگی نه‌ز و تو دیسا ب که‌یفا خونه. نه‌می ژ حه‌قی مه‌می کیم دن. گوتی: نه‌ف قه‌سه به‌ر عاقله (عه‌قله). باوه‌رکه نه‌زی گوهی خو‌دم ته. گوتی: دی باشه. دبیزن، ئیقارای چیی ل نک وی ب قه‌در، یی ب ناث هنارته دوی، ئیقارای خرڤه‌کرن و فه‌حواندن نیزیکی سه‌ که‌سه‌ک، یان ژ سه‌ا پیتر یا کیستر، ژ وان بیت ل جزیرا بو‌تا ب ناث، کومکرن، میر که‌ت پیشاهیکن

دگه‌ل به‌کوی و قه‌ستا مالا قه‌ره‌تاجدینی کر. گه‌ه‌شتن مالا وی. (السلام علیکم. علیکم السلام ورحمة الله و برکات). پیشقه رابوین. جهی وان خوشکرن، نه‌زیه‌نی سه‌را. شیف ئینا، شیفا خو‌خوار، قه‌ه‌وه‌ه‌ه‌وه‌ دویرا ئینا، قه‌ه‌وا خو‌فه‌خوار. ئاخفتیت دنبايی کرن. میری گوتی: پسمام خولام، نه‌فه بوچی ته‌ خو‌ژ من سلکره‌؟! نه‌فه چه‌نده من تو نه‌دیتی! قه‌ره‌تاجدینی گوتی: حه‌قی من هه‌یه - حه‌قی من - نه‌ز خو‌ژ ته‌ سل بکم. گو: بو‌چینی؟ گوتی: پانی مروفتیت ریتنگ (غه‌ریب) قویناغا هنده سالا هاته‌ قه‌ستا خودی و قه‌ستا من کره (کره‌ی)، چاوا چی دبی تو بکوژی؟! نه‌و من چو حورمه‌ت ل نک ته‌ نینه، تو میته‌فانی من بکوژی؟! پانی جزیرا بو‌تا نه‌ز دا گاث گاث بکم به‌ردم سه‌ر به‌ئیندا؟! گوتی: چو نه‌ده دلج خو (چو نه‌که‌ دلج خودا)، دیسانی ماده‌م تو خودانی وی یا نه‌تازه د وی کوچکیندا گوتن، دناث وی هه‌می خه‌لکی، وان فیرس و پاله‌وانادا؟ من ژی شه‌رم ژ خوکر، پانی نه‌ز مه‌زنی بو‌تانم، وی چو ئیحتراما من نه‌کر، کو وی قه‌سی نه‌بیژن من. نه‌ز رابوم ژ شه‌رما خو‌دا من گوتی: بکوژن. من زیده‌تر نه‌گوتی. ماده‌م ته‌ چه‌زکره، خو‌ه‌ستییا وه‌ بوی، وه‌ دایی هه‌مانی من ژی دایی. ساله‌ک تو مالک سوتیه‌ی، هه‌ره‌ سه‌ر ده‌رافتی هۆز و میرا، خه‌رج و خه‌راجی سالانه بستینه. هه‌تا سه‌ری زقستانی. وه‌ره مه‌سه‌ره‌فی حازرکه، کارئ داوه‌تی بکه‌ نه‌می خاتوین زین دین مه‌می. ل مه‌می مه‌هرکین ب چه‌زکرنا ته. (ل دوی دلج ته). گوتی: باشه، ژئ قه‌بویل کر. گوتی: باشه. بو‌خوب کاروباریت دنبايی هه‌تا دره‌نگی شه‌قی ئاخفتن، پاشی هه‌ر ئیکی قه‌ستا مالا خو‌کر. دبیزن: ها هه‌که‌ر هه‌فتیک هه‌که‌ر زیده‌تر پیقه‌چو، نه‌و وه‌خت هات کو بچن خه‌رج و خه‌راجی بستین سه‌ر درافتی هۆز و میرا، به‌کوی گوتی: دی به‌ئیری بلا بیتن. ئیقارای هنارتیه‌ دی گو: وه‌ره کوچکی. قه‌ره‌تاجدین ئیقارای چو کوچکی: میر زه‌بندینی گوتی: پسمام خولام. گوتی: چیه‌ دی بیژه. گوتی: ده‌مه، وه‌ختی کوچه‌راتییه‌ی. وی ری قه‌بویه، یی تین و دچن. هه‌ره‌ خه‌رج و خه‌راجا سالا (سالی) بو‌خو وه‌رگره، وه‌کی من گوتی به‌ته. تو مالک سوتیه‌ی. گوتی: باشه. سوبه‌هی ده‌ستوبه‌ بو‌ته‌ هه‌ره. نه‌و مان ل ده‌فتیک هه‌تا دره‌نگی شه‌قی، پاشی فه‌گه‌ریای مال، خو‌پیک دان (خو‌پیک ئینا) بو‌چون. هه‌تا سپیدی سی جتمیت راکرن (سی ده‌ستی جلان به‌ره‌فکرن بو‌ برنن)، نه‌رزاقی خو‌راکرن، چه‌کو و عه‌فو و گورگین کوری میر زه‌بندینی نه‌و ژئ دگه‌ل خالی خو‌پاشی خاتری (خاترا) خو‌ ژئ خو‌ه‌ستان و گوتی: ئیمانه‌ت خو‌ و مه‌م، ئیمانه‌تی وه‌یه چون؛ پاشی گوتی: هه‌رن مه‌م ئیمانه‌تی خودییه‌ی. نه‌و چون سه‌ر وه‌غه‌را خو، سه‌ر ده‌رافتی هۆز و میرا و خه‌رج و خه‌راج ستاندن. مه‌م و به‌نگین بیت کرینه ئیمانه‌تی وان ل وی ده‌ری مان. کاروباری مه‌می پاشی چوین بو‌شیف خواردن، پشتی نقیژا مه‌غرب نه‌ وو به‌نگین دا ریتیا خو‌گرن ب شیر و مه‌تال فه‌ چنه‌ کوچکا میر زه‌بندینی. به‌لی پا چو که‌سا د خو‌را نه‌ددیت خو‌لی بدن یا خو‌به‌ره‌نگار بکه‌ن. هه‌یفه‌کی درست ل وی کیشی بون.

دبیزن ئیقاریه‌کی قه‌ولی ته‌مام بوی، قه‌ولی تلاهی ته‌مام بوی، ئیقاریه‌کی شیر و مه‌تالی خو‌هیتلان ب که‌له‌می فه. هندی به‌نگینی گوتی: راکه مه‌مو شیر و مه‌تالی خو، نه‌فه جهی غه‌ریبانه. گوتی: مالا ته‌ خودئ ئافاکر، مه‌سله‌حه‌تا خو‌ه‌ کره، هه‌ما نیزیکه‌ دو هه‌یقی دیتر مانه، دی قه‌ره‌تاجدین زقزیه‌ته فه، دی زین ل من ماره‌کن، ما خو‌نه‌پاریبه‌ نه‌ف شوله هند مه‌ز نه‌؟! نه‌فه مه‌زنی بو‌تانه، خو‌نه‌ یاریا بچوبیکانه؟!

دئ ل قهسا خو لئ قه بتن. توج هزر دکى مالا ته خودئ ئافا کتن؟! گوتئ: پا ب که یفا ته یه. پا نه ز دئ شیر و مه تالی خو نیم دبیزن: مەمی یی خو (شیر و مه تالی خو) نه برن، بهنگینی یی خو دگهل خو واکرن و قهستا کۆچکا میر زهیندینی کر. السلام علیکم، علیکم السلام ورحمة الله وبرکاته. هەمی پیشقه رابون. بهرئ خودانی چو شیر و مه تال دگهل وی (مەمی) نیان. بهس بهنگین هه نه. دبیزن: گازی قه هوه چی کر، قه هوه قه ئینا. لبه ر نویشتی یا گئرا. قه هوا خو قه خوار. پشتی قه هوئ ژى جگاره کیشان. میری چافئ خو ل فیرس و پاله وانا نوقاندن. گوت: مەمی بگرن. چارا فیکرا (پیکقه) خو ل ناٹ ملبت مەمی دا مەم زهبتکر و دبیزن گرت. بهنگینی شیر ژ کافلانی کیشا دهرئ دئ گوژتنئ کتن، گوت: مەمۆ چ بکم؟ کوژتنئ بکم ژ دهستورا خودئ و یاته. گوت: نه. چۆ ته لافه تی چی نه که هه ما هه ره. کا توج پئ ژى بیته قئیرئ. گوتئ: که یفا ته یه: گوتئ هه ما هه ره سالوخیی بگه هینه بابئ من، هوین د هاوارا من هاتن، نه ژ ناٹ دهستا خلاس بوم، خودئ نه ژ خلاس کرم باشه، خلاس نه کرم هه ما خودئ، کا دئ چاوا چیکتن؟ دبیزن، بهنگینی خو ژ ناٹ له پئ وان ئینا دهرئ و دهرکت بی ته لافه ت. پانی نه ممر نه دایه کوژتنئ بکه ت. هه که دا سه رئ خو دهینت سه ر یی وی، دا هند ا ژ وان کوژت کا پاشی دا چ بت. نه وئ شه قئ بهنگین به زی ناخویرئ شه ف و ناٹ، هه سپئ خو ژ ناخویرئ کیشا دهرئ زین ل سه ر پشتا هه سپی شداند و، سو یار بوی و بهرئ خو دا یه مەنا به هدینا کا ل کی ره خی (ته ره فی) قه یه. که ت دنیایی. وئ شه قئ رونک خو د چافئ دا ناگرن ژ بهر مەمی، هندی هندئ دل کوزریه و دلئ وی ب مەمی قه یه، نه و چۆ سه ر وهغه را (خوه). مەم وهختئ گرتی هه ر دو دهستئ (دهستیت) وی ژ پشتقه گریدان، ئیناند و ناقت د زیندانا مەزندا. زیندانا برجا به له ک. فه رماندا چو که س دهستورا خاتوین زینئ نه دهن، هه تا نه ز دهستورایی نه دهم.

پانی زیره قانیت ل سه ر خو دانانه بهر وه نه کر خاتوین زین بجیت. خاتوین زین رابو خو رهش و شین کر، جلکئ غه مگینی کرن بهر خو. وه لئ هات پۆژ پۆژى دادوه ریا، هه تا خو وه کی دارکۆکئ (دارکۆکه ی) لئ هات، هند ره ق و هسک بوی ژ قه هرئ مەمید ا، هند دل لئ شه وتی. دبیزن هه یقه کئ ته مام پشتی هنگی مەم ما د زیندانیدا. دبیزن، وه خته کی دو باهه دهر ویش د گه رهن ل دنیایی نه سیبئ وان ب مالا خاتوین زینئ که ت. السلام علیکم، علیکم السلام ورحمة الله وبرکات. وه چ دقتئ؟ گوت وللا نه م ل رزقئ خو د گه ریئین. خاتوین زینئ گوتئ باشه نه ز دئ وه خه لاتکم، خه لاته کی بهر که تی دم وه وه له زئ کاغه زه کی ژى دم وه هه که هوین ب جه بین. هه که وه ب جه ئینا وللاهی هوین دئ د دنیایی روی سپی بن و ل ناخره تی ژى به لکی خودئ جهی وه خوژش بکه ت ل سه ر خاترا فی مرۆقی. گوتیئ بیژه خاتوین. نه و رابوی هه ر ئیکى دهه زتر خه لات دانی و دهسته کئ جلئت زه لاما ژى بیته ژیتهاتی دانی. رابوی کاغه زه ک نفیسی بو قه ره تاجدینی تیدا گوت کو لنک ته مه معلوم بت پشتی هه یقه کئ مەمی گرتی و ناقتییه د زیندانیدا و نه و ژى بی خه بهرم نزانم مریه، دبیت گوشت بت. نه ف کاغه زه خو بشه ف بگه هت دهستئ ته دهر دقتئ د هاوارئ بیی، یان برۆژ بگه هت دهستئ ته د هاوارئ وهره، خو هه تا پاریی زادی د ده قئ ته دا بیت، پا قئزه (ژ ده قئ خو بینه دهر) و قهستا مەمی بکه. پاشی نفیسی نا قئ

خول بن دانا. گوتئ: هانی. کاغه ز داٹ دهر ویشا، خاترا خو ژ خاتوین زینئ خاست. خاتوین زینئ گوتئ ئیمانته قئ کاغه زئ زویکا بن. دهر ویشا گوتئ: به لئ. دهر ویشن دهر که فتین دنیایی پانی ته ماعیه، دهر ف و زومیدا نه کرن. دئ ل قئ گوندی، دئ ل گوندئ هه. دبیزن، رهنگه هه تا هه یقه کئ، پیتر بان کیمتر هه تا رپیا وان خودئ قئ ئیخست. چافئ وان ب وان چادرا که فت. قه ره تاجدین یی ل سه ر دراقئ، چه کو و عه فو و گورگین یی ل ده ف، نه و بیرا د کاغه ز ا نفیسی هاته بیرئ وان. دهر ویشئ مەزن ل یی بچویک زقئری گوت: هه ی مالا ته خودئ ئافا کر، مه حه قئ وی حورمه تی ژى خوار، نه فقه نیزیکی هه یقه کئیه نه و کاغه ز ا دهریکا مه دا کاغه ز دقبا دهه دا گه هشتبایی مه چ لئ کر؟ نه ئم ژ بهر گونه هئ وی دهرنا که فین (نه م ژ گونه هیته ویدا خیر نایین). دئ هه ره زویکا کا خودانی وان کئیه قئ کاغه زئ بدیی. ئیکئ ژوانا کاغه ز بر چۆ بهرئ خودایی چه کۆ یی ل بهر دهرئ چادری راهه ستایه. کاغه ز داٹ چه کوی. چه کوی هو بهرئ خودایی زانی. گری و قهستا قه ره تاجدینی کر. گوتئ: ته خیره؟ ته چ گولئ بویه؟ تو بو دگری؟ گوتئ: که ره مکه بخوینه. بهرئ خو دایی هه یها! پشتی وان ب هه یقه کئ مەمی گرتی ناقتییه د زیندانیدا. خاتوین زینئ سه د سلاٹ ل وه کرینه گوتییه: هه که پاریی زادی د ده قئ ته دا بیت، پشت گه رویا ته نه که قئیت، تو نه خوی، تو رایی قهستا مەمی بکه ی، تو ژقئ گرفتاریی بیی دهرئ دهستورا من نادن نه ز بجم سه را بدم.

گوتئ: دئ له زکن بهل زینان. دئ زوی چادرا بته پیین. نه زئ چۆم، دهه دا هه سپئ خو وه کی هه ر جارا زین کرن، هه ر چارا وه کی چار پاله وانا زری و کومزریی خو د سه ر سه رئ خو دانان، مه تال راکیشان شیر رویس کرن و چادریت خو به ستان و قهستا باژیری جزیری کر. «سبحانه الله» وه سا ژ که ل هاتن ب وی ئیه تی هاتن کو هه که مەم چۆبتن، مریان نه و دئ باژیری جزیری خرابکن. هه ر وهخت پشتی مەم گرت، پۆژئ سی نه قلا و چار نه قلا، نوبه دارئ ل سه ر بانئ برجا به له ک بهرئ خو دن، ها قئ بیئئ نه بیته ک دی، قه ره تاجدین دئ گولئ بیان و هه وارا مەمی بیان. دا نه م تشته کی ژ خو بزانی. به کوی نه ف وه ییدیه نیشادان گوتئ: هشیاری خوین زیره قانیی بو خو بکن. وه خته کئ بویه هه تا میر ب خو بویه، ژ ئودا خو چۆیه سه ر بانئ قه سرئ، وی بهرئ خو د دت دنیایی، نه بهرئ خو دایی قه ره تاجدین دهر که فت و هه ر سی سویبار ب دویف قه نه، یی وه سا تین شیریت وان درویسن ل سه ر ملئ وان، مه تالی وان راکیشانه دا هه ما بو شه ری به ره ه فبن. گوتئ: به کو. گوتئ: چیه؟. گوتئ: نه فقه قه ره تاجدینه وی هات، غه زه بی وی گرت. یانی نه ز ب دویرییی چهند بهرئ خو ددمئ، هندی هندئ قه هریه، سیمایئ وی وه سا رهش بویه. نه و قه ره تاجدینی هند خولکئ وی قه کره، سپی و ژیتها ته، خولکئ وی وه سا ل پیش چاقئیت من ره شه، هندی هنده قه هریه، نه فقه هاتن جزیر خراب بوی. گوتئ: چ بکه م؟ گوتئ: رابه زویکا مرۆقه کئ بیه مه زلا قسرئ یا بنی قه (بن قه سر)، بلا تیفه باتن و تو ژى رابه، دهستئ کورده کی د دهست خو بنه، هه ره بهر دهر گه هئ شویره ی، نه ز و تو (میر زهینه دین و به کو) دئ راهه ستین، نه و دئ هیته و قه سا ژى بیژت، دئ خو ژ ته عاجز که ت، بیژئ: پسمام خولام، خو عاجز نه که، من چو نه کره. دئ بیژت ته کانئ مەم؟ بیژئ: مەمی قه سیته پویج دیسانئ گوتن من؛ من نزانئ ل سه ر خاترا ته چ لئ بکم، وی هه من کره د

مهزلا قهسریځ څه، مهزلا هه يا بن بېښی څه، ههما ژ بهر قههرا خوځه. من گو بلا پچهکی قههرا من بشکیتن. گافا ل بهر دهروکڼ ته وه گوتی دئ رها فیهرسیبی لئ شکیتن. دئ بیژیت: دئ پا کانئ؟ دئ بیژیت: د ته به کا (ته به قا) قهسریځ یا ملی بنی څه یه. دئ چیت بهر دهری دئ گازی کهت، بلا ښه و مرؤځ بیژیت: ښه ناهیتم. میره بلا دلئ میری نه شکیتنه وئ قههریبه، دئ سحرای من بهر ددهت.

وه بیژیت، ښه وئ دئ سه خهرا وی شکیت و دئ نهرم بتن. دئ بیت پا دئ سحرای بهر دتن. هوسا دئ قههرا وی شکیت، ښه وئ کین د زکیدا نامینت. گوتیځ: دئ باشه. سفک ښه وئ رابوی چؤ خو کوره کڼ خو میر زه بدینی بر چؤ بهر دهرگه هئ شور هئ راوهستا. قههرا تاج دین ژ وئ څه هات، یا رهبی وهسا ژ کهل یئ تیت تو خو دبیزئ پرته کا گور بیبه ل بهر چاځیت وی، گه هشت نقنا سیر، شیر رویسکر، هه گوتنه گوتیځ وا ژ کوی پیځه چاوا ښه زئ ساخ د سهر دنیا پیدا ته پشته من مہم گرتیبه و ته ناځیتیه د زیندانیدا؟!

میر زه بدینی گوتیځ: ښه هیځی د کهم پسمام خولام، خو کوزه نه که مہم و بیبه دیسا قهسیت نه تازه (نه ژ رهنګ) گوتن من، من گه لهک ژ خو شهرم کره، من د مهزلا قهسریځ یا بن بېښیبه دانایه. ل وئ دهرتیه. گوتیځ: هه ی نه؟ گوتیځ: به لئ. ښه هه ی! گوتیځ: ښه هه ی. هه ما ب سویباری چو دهر دهرگه هئ قهسریځا بؤری گوتیځ: مه موز، گوتیځ: هه ی له یئ. گوتیځ: دئ وهره دابچین مالی. گوتیځ: ښه ناهیتم. میر گه لهک عاجز بویه. گه لهک دلئ میری نه خوځ نه که، میر دئ من بهر ددهت. دئ سحرای من بهر ددهت. سه خهرا وی شکست، رها فیهرسیبی لی شکست و بینها وی هات ښه زئ پا ب خو چو نینه، ښه وئ ب خو یئ دیت، دارخازا خوه. خودئ ښه ښا هزری کو بچیت بزانیته ښه و مہم یان نه. چه زکرنه خودئ بو. ژ بهر هندئ قههرا تاج دین چؤ قهستا مالی کر. رونیشت خارئ. چه کو و عهفو چؤن گوتیځ: برا خولام چو نینه. وی دهستوری خوه سستیبه، گوتیبه: بلا میر عاجز بویه. دئ سحرای من بهر ددهت، دلئ میری نه هیلن. گو ښه څه ناخفتنا مہمیبه. ... دئ... رونیشتان، خار و څه خار، نقساقن هه تا سپیدئ. سحرای به کوی چ کر؟ به کو رابو چو نک خاتوبین زینئ گوتیځ: خاتوبین زینئ؛ گوتیځ ته چیه دیسا به کو؟ گو: مزگینی سهد مزگینییا من ل ته، ته چ گولئ نه بویه؟ گوتیځ: نه. گوتیځ ښه څه قههرا تاج دین وئ هاته، دئ رابن ته ل مہمی مہرکن. هلو هه ر مہمی ښیندانی بیبه دهرئ دهل و زورنا ببه ښه هه ر. گوتیځ: هه ی نه؟ گوتیځ: به لئ گوت: ښه هه ی؟ گوت: نئ ښه څه گافئ یئ ژ مالا برای ته تيم. دلئ خاتوبین زینئ وهسا گهش بو، خودئ دنیا یئ تیرا وئ نه دکر. رابو سه رخو هفت دهستیت جلان ښینان دینان بهر خو. قونسورا خوه نه بینکا خو یا پیک هاتنی (خوچیکرنئ) دانان بهر خو، هه هفت دهستیت جلان ل بهر خو کرن(*)، ښه څه نه څه ی، ښکی ژ هه میا گوتی هه ما ښه څه ژ من تی، کرن بهر خو، خو پیک ښینا ته خمه خوکر بهر خو(**) شمکا خوه ناځیت سهر یئ خوه (کره یئ خو)، گازی ناځدهست و خداما کر، دفته رئ خو ښینان دهرئ چهنده جاهیرئ (تولازیت) وهکی خو ژبها ته (سپه هئ) هه تا چل (۴۰) جاهیرا ل دوی دلئ خول د هډ خو کومکرن و گازی موترا کر، دهل و زورنا لیدان، بو هورمه هورم و گورمه گورما دهل و زورنا. به کوی چه پک ل خودا (ل چه یئ

(*) دباره هه هفت جوړیت جلان بویه
(**) ته خمه چهک و خشرن.

زقري) چو سهر دهځی زیندانی گوتیځ: مه موز مه موز. گوتیځ: ښه. گوتیځ: هه ی مالا ته خودئ ناځاکرو، مخابن لای وئ وهک ته، لای نه سنیله کو د داری دنیا پیدا هه که لای وئ وهک ته هه بن گه لهک کیمن یان نین هه تویی. تو ب دوف ژنا که څستی، هنده رئ ښه ولات، بهرئ خو بدیځ ښاها دا شوی. څئ گافئ گورمه گورما دهلویبه پوبک پوبکا زورنا بیبه. دئ هیت خاترا خو ژ ته خازیت و دئ چت. گوتیځ: هه ی نه؟ گوت: به لئ. پانی هه کهر تو ژمن باوهر نه کی، مہمی گوتیځ ښه ز ژ ته باوهر ناکم تو مرؤځه کی دهر وکهری (دروینی) سهد قهسیت ته ښک ناهیت. وهرجوتی (ښک راست نینه). گوتیځ: دئ باشه پانی من و ته بلا شهرت بیت، هه که تو باوهر نه کی، گوتیځ: ښه رئ. گوت: هه گه ر دهنګی دهل و زورنا نه هات سهر دهرئ زیندانی گوتنا ته راسته، ښه مرؤځه کی دهر وکهرم، به لئ هه که هات تو بزانه وهکی منه (وهکی من گوتیبه). گوتیځ: باشه. به کو چؤ. وهختی به کو چؤ، خاتوبین زینئ بهرئ داوه تا خو گریځایه (بهرئ داوه تا خو که څستی) موتریځ دهل و زورنا یئ لئ ددهن و دبیزن. گوتیځ: دئ هه ر ښه ممر دا، داکو بین مہمی بین دهر. قههرا تاج دینی هاژ هندئ نینه کو مہم د زیندانی دایه. سحاره. گوتیځ: هه ره بینه دهر. دهستور دایئ گورم گورم دهل و زورنا ل سهرئ دهرئ زیندانی. مہموز گوت: ښاها به کوی راست گوت. خاتوبین زین ب وئ قیامه تا دهل و زورنا څه، ب وئ شه هیانئ څه هات سهر دهځی زیندانی. مہمی باوهر کر و چو گومان ل نک نه ما کو زینئ شو بکریبه، هاتیه خاترا خو ژئ بخازیت. ښه هات سهر دهرئ زیندانی خاتوبین زینئ گازی مہمی کر گوت: مہموز. گوت: ښه ناخفتنه کا وهسا مه لیل و زلیل ژ هنافسوتنئ مہمی گوت:

ښه ی خاتوبین خاتوبین زینئ.

کچا میر ناځدلی خویشکا میر زه بدینی

تو نه هاتی من ژ هیس و زیندانا بدهرینی

تو یا هاتی رها ل پشته من دا مایی، تو دئ وی ژئ بز دینی

رهک ل پشته من مایی تو دئ وئ ژئ بز دینی.

وهریس ناځیت گوتیځ قهولئ ته خلاص بوی، وهریس چئ؟ قهولئ ښه ویدییا وئ خلاص بو چؤ، تا مرنئ گرت. وهریس ب کوتنه کا ښخست ناځته نگا وی و کیشا، هه تا ل هوائئ خست ستو لئ خوار بوی گو:

ههرئ خاتوبین خاتوبین زینئ

له زکه بله زینه

دو فه قا ب سهر مئرا بگه هینه

دال من بخوین دهوران و یاسینه.

وئ له زکر و له زاند

دو فه قه و دو مه لا ښیناند و

دهور و یاسین ل جنازئ مہمی خاندو

گو: مەمۆ ھەلی سەد جارا ب من ھەلی
دئ بەرئ خو بدە عەبدالا خودئ سورگولئ
ھو خەمەک ھات و شەھیانوک بەتلی.

داوەتا خو بەتال کر. پانئ پوژا وی ھات، ئەمرئ خودئ کر. زینئ چو پرجا سەری ب خوقە نەھیللا
ھەمی بجارەکن کیشا و جلیت خو دراندن ژ خەم و پوسیدەبوینیدا. خو قەقوتا، ل خودا ھند ھەتا نەھشیار
بوی، کەت وی دەرئ، بئ ئەزمان بوی (ئەزمان لئ شکەست). چار دەست را کرن برن دانان سەر جھئ
وئ. پانئ ژ گالگان و ھاتن و چۆن قەرەتاجدین پئ حەسا بەلئ دئ کیرئ گرت، مەمی ئەمرئ خودئ کر.
گوتئ: چاوا ئەمرئ خودئ کر؟ د کتیرا چئ بوی؟ پانئ گوت یئ د ئەختەخانئ قە؟ من جزا خستیئە ئەزئ
بەردم! گوت: بەلئ. سقک چەکو و عەفو شیر و مەتا لیت خو ھەلگرتن چونە زیندانئ. بەرئ خود د دنئ
مەم تەمام بوہ. شین و تازیبا مەمیئە. ئەوان ژئ چو سەر و چاف ب خوقە نەھیلان ژ بەر مستیت ب
سەر و کولوختئ خود دادان و دگوت: مالا تە ویرانو ئەف لاوئ نەسنیلە چاوان ژ دەستی مە دەرکەفت من
نەزانی کانی روح تیدا مایە، ئەز دا زانم چ بکەم. قەرەتاجدینئ پاشئ ئەسحئ زانی گوت: وەیلئ مالا
تە خرابو زەبندین، ئەفە ب راستئ تونە یارئ منئ، تە ھول من کریئە؟! ئەفرو ئەف لاوئ نەسنیلە
ئیمانەتئ خودئ و ئیمانەتئ من، تە ئەف بئبەختئ یە لئ کر؟ پا ئەز رابم یا خودئ جزیرا بوئا خرابکم،
فەیدە ناکت. ھەر مەم چۆ. دبیتژ دئ چۆ سەر گۆرئ، زیارەتئ مەمی کۆلا، جنازئ وی را کر تەسلیمی مالا
حەقەر، ریتیا خو گرت و ھاتنە قە (*).

پاشئ دبیتژ چۆ میر زەبندین دیت. گوتئ: میر زەبندین. گوت: چیبیە بیژە. گوتئ: چ تەکری تە ل من
کر، ئەفە تە نە ل مەمی کر. مەم براین من یئ مەزن بو، ئەز براین بچویک بوم. تە چەوا ناھاشئ ل
ناھینا من و خو نەھیللا. توب کەیفە خویی. ئەزئ چۆم ب خاترا تە. ریتیا خو گرت و چۆ مالا خو
رونیشت خواری، خو ژئ دا پاش. دبیتژ، ھەمی ماشەللا، ژ خودپرا خاتوین زین پاشئ مرنا مەمی وە لئ
ھات چو روح تیدا نەما ژ قەھرا دا.

دبیتژ سئ پوژا چۆن پوژا چارئ بارانوکەک ھات. میر زەبندین چۆ گوت خوشکا خو: کەکن. گوت:
چیبیە؟ گو ھەکە توبدی ب خاترا خودئ و خاترا من تو بچی زیارەتئ مەمی سەحکەئ، چو دلۆپا نەکەتن.
ھندە کایئ ژئ بکە بەر تلین خو، زیارەتئ باش قەقوتە. بەس سەلام بکە. ئەو دئ سەلاما تە قە دەت.
گوتئ: چاوا دئ سەلاما من قە دەت مریئە؟! گوتئ: دئ قە دەت، ب شەرت بەس تو سویند بخوچ قەسا
بیژتە تە، تو بیژئ من. گوت: ئەھد بت چ قەسا بیژت مانئ ژ کنارئ تەقە ئەز بیژم تە. گوتیئ: پا دئ
ھەرە. ریتیا خو گرت و چۆ. ب تنئ چۆ. کارکر بەرتیلا خول سەر خاترا وی بەلئ ژ دەست وی ژئ
دەرکەفت نزانیبیا وەلیئە، چۆل سەر زیارەتئ وی راوەستا گوت: «(السلام علیکم) یا مەمی ئالا» گو:
وہی علیکم السلام ورحمة اللہ وبرکات». تو سەر سەرئ من و بابئ من ھاتی یا میر زەبندین. تو
گەلەک ب خیر ھاتی. دبیتژ وە ل میر زەبندین ھات خۆھکئ دا ھەر ژ سەری ھەتا بنئ پیتیا قەلەرزئ و

(* ل قیترە د قیئا گوتیا چو دا میر زەبندین بیئت و دیت

رەجفکئ گرت گو:

لولو ھەرئ مەمۆ، ھەکە ھاتبا کرینئ
وہزا لئ دم چەند زتیر و مالئ خزینئ
ئەز دا ل تە دم چەند زتیر و مالئ خزینئ

ژ نوبکا پانئ پیتشەمانبوی، ئەف مروژئ نەسنیلە ھە (یە) و ژ دەست دەرکەفت. دبیتژ ئەو کا ب
سەرگۆرئ وی وەرکر و قەقوتا ژ نوی گو: ئەزئ بچم بخاترا تە. گو: تو دئ چئ؟ گو: وەغەرە خیر ب
ساخی بچئ. بیژە خوشکا خو خاتوین زینئ گەلەک سلافا پیتش من قە لئ بکە بیژئ، پوژا ھەشتئ ئەو
نەھیت ئەز دئ بەرئ وی چم بەھەشتئ، بەلئ سوژ بیت عەھد بیت بیژئ. گوت: ئەھد بیت ئەز بیژمئ.
گو: ھەرە توب خیر بچئ. وی ریتیا خو گرت و روندکا خود چاقیت میر زەبندینئ نەگرت گور - گور
دھانئە خارئ، ھەتا ھاتی یئ تنگژئ و دلئ وی تژی گریہ. چاقئ خاتوین زینئ لیتە ھەتا بیت، دا ژئ
پسیارکتئ. دبیتژ: ھات و ل بەر راوەستا، گەلە گری د ھەفکیتیئە. گوت: ھا برا تو ھاتی؟ گوتئ: ئەز
ھاتم. ئەوئ ھەر ژ نک خو گوت: ئەز بەر دلئ خوشکا خوقە چم. کانی خوشکا من ریتیا وی چیبیە؟!
گوتئ: تە سلافا کرئ/ گوت: «ئە» گو: سلافا تە قەدا؟ گوتئ: ئە، گوتئ: دئ باشە ئیئ، گوتئ: برا
خولام، ئەو ھەرچۆ بەر رەحما خودئ، خودئ عفوی ئازا بکتئ، ل قئ دنیا یئ پیتشەمان نەبتئ. ئەفە ھەمی
فیرس و پالەوان و جندین جزیرا بوئان کانی تە کی دقیت ئەزئ تە لئ مەھرکم. گو:

ھەرئ برابو لولو ھەتا تاخی

ئەزئ ھەشئ ھیرم و دگەل زاخئ
من نەچو فلە ھەنە نە باخوئ
پانئ ھەر رەزەکنئ رەزەقانەک ل بەربوی

من ژ عەبدالا خودئ مەمی ئالا ل سەر دنیا یئ ھەبوی

ئینا گوتئ: من کەسئ دی ژ بلی وی ل سەر دارئ دنیا یئ نەقیت.

بیژە چ قەرار تە کرئە؟ گوت: مادام دئ ھەر وە بیژئ، گوتبو: سلافا ل خاتوین زینئ بکە، پوژا
ھەشتئ ئەو نەھیت ئەز بەرئ وی دئ چم بەھەشتئ گوتئ: ھەئ نە؟ گوت: بەلئ: ئینا دینئ
گوت:

عەمەد و خودئ شەخسئ بە پوژە

وہیلئ تە خەمو پاقیژت بەن و بشکوژە

خاتوین زین نەمینت ھەتا دانئ سئ پوژە.

دبیتژ ھەتا دانئ سئ پوژا درست ئەمرئ خودئ ب جھ ھات ئەو ژئ بر ل بەر زیارەتئ مەمی قەشارت.
پاشئ قەشارتئ قەرەتاجدین گەلەک عاجز بو، بەرئ خودایئ (ھزرت خوکرن) گو: پانئ ئەفە ژئ چۆ،
وہرە قئ بەلایئ، مرادا فان ھەر دو مروقان حاسل بوی، ل سەر دنیا یئ، سەبەبئ وان بوی بەکوبئ کۆرە.
گوتئ: ھەئ ھئ سەر و بارئ قیرئ، سەر و بارئ دارا سوہەئ کومبکن ل مەیدانئ، ئەمئ بەکوی سوژین.

به کو گرت هەر ئێکی یێی ترکچی، یێی قیپردار هه‌بوین کومکرن. به‌کو ئینا گرتدا ب ده‌ست و پیتیا، گوپا ناکی دادا.

گوتی: ده‌ستویرا من بدن من وه‌سه‌ت هه‌نه. گوت: وه‌سه‌تێی خو بکه. گو. بێژنه کچا من بلا بیت هه‌ره (هه‌یره). هه‌نارت زینێ کچا به‌کوی ئینا بره ده‌ف خوه‌ف گوتی: بابۆ، گو: بابۆ، گو ئه‌فه ئه‌ز چۆم ما من وه‌کر ئه‌و ل سه‌ر دنیایێ بگه‌هن مرادا خوه؟ گوتی: نه‌خه‌یر. گوتی: ئه‌فه ئه‌ز چۆم به‌ر په‌حما خودی. دئ من سوژن، شه‌وتیبن. دگه‌ل گاڤا ئه‌ز شه‌وتاندم وه‌ره خوه‌لیبا ناگری، چ گاڤا ناگر فه‌مریا وی خولیا ناگری تیکه‌فه‌ده، ئه‌زئ بم وه‌کی گوپراسه‌که‌ی که‌قم بن خولیبی. تازه هوبیر به‌هیره، ببه سه‌ر زیاره‌تی مه‌می و خاتوین زینێ وه‌رکه، رۆژا قیامه‌تی ئه‌ز ده‌رگه‌هفانێ ده‌رگه‌هی وانم ل به‌هه‌شتی. گوتی: هه‌ینه؟ گوتی: به‌لی. دبیتن، به‌کو گرتدا دانا سه‌ر ناگری، ناگر دادا. هندی گوت: هاواره، که‌سه‌ی ب چو نه‌گرت. پانی جزایی وی ئه‌وه. دبیتن هه‌تا ئه‌و ناگر فه‌مریای، هه‌ر وه‌کی گوتیبه‌ کچا خو، وه‌کی گوپراسه‌که‌ی بوی که‌تیبوی بن. وی خولی راگر، تازه هوبیر هه‌را بر ب زیاره‌تی مه‌می و خاتوین زینێ وه‌رکه. دبیتن هه‌تا فنی گاڤی ژێ بویه ده‌حل و ستری و که‌به‌ر ل سه‌ر شین دبن.

ئهمی ل سه‌ر به‌ندا وان (مه‌م و زینێ) خلاس بوین. دبیتن هه‌ی ماشه‌للا یانی ئه‌ف باژێره گه‌له‌ک پوسیده بوی، ئه‌ف هه‌ردو مرۆڤی نه‌سنیله نه‌گه‌هشتن مرادا خو. به‌نگین یێی چۆبه هاواری به‌ت نال پاشایی بایب مه‌می داکو د هاوارا مه‌می بیت.

به‌نگینی خودی ریبیا وی نیریک کر. زویکانی ئیکێ ژ وی چوه وی گه‌هسته نال پاشا. نال پاشا عه‌سه‌که‌ری گران وی راگره (٤٠) هه‌تا (٥٠) هزار وی راگره، وی (دئ) قه‌ستا باژێری جزیری بکت تولا کوپری خو هه‌که ساخه‌یت به‌رده‌ت و بینن و باژێری ژێ خراب بکت. ئیه دبیتن هه‌ی ماشه‌للا هه‌که‌ر هه‌یفه‌کێ پشته مرنا مه‌می هه‌که‌ر دو هه‌یفه‌ کیشا، دبیتن سحاره‌کێ رابوین هه‌یها دوری باژێری جزیری وی وه‌لی هاتنه تو که‌س، نه‌ئنس و نه‌جن نه‌شیت ژێ ده‌رکه‌فتن، هه‌ر چار په‌خه‌ت جزیری زه‌بتکرینه، چادر و خه‌فته لئ قه‌دانه. بوی سه‌هم و وه‌هم که‌ت د باژێری جزیری، ئیدی که‌س نه‌شیا ده‌رکه‌فت.

هه‌ر که‌سه‌کی ئه‌ف پرسبیاره ل هزری بو دکر، بابۆ ئه‌فه چیه‌؟ چ نینه؟! گوت: ئه‌م نزانن ئه‌فه چیه‌؟ به‌نگین چو نال پاشا بایب مه‌می، خوه‌ست چۆ ده‌ف. گوتی: هه‌ری ده‌سته برایی کێ نه ئی ل هه‌ره (هه‌یره)؟ گوت: ئیکێ دبیتن قه‌ره‌تاجدین وی ل هه‌ره یه. وان هه‌ر دوو روح ژیک جودا بوی. گوتی: تو برایی مه‌زن و ئه‌ز برایی بچویک، ئه‌فه بوی ده‌سته برایی وی.

چه‌کو و عه‌فو ئه‌فه‌نه. گوتی: هه‌ینه؟ گوتی: به‌لی. گوتی: پا دئ باشه. گازیگر سه‌ر عه‌سه‌که‌ری خو، هه‌می کومکرن. گوتی: چ که‌سه‌ی ده‌خاله‌تا چادرا بن بئ ئه‌مر بکوژن، یێ سوئال و یێ جه‌واب. وه‌سا نال پاشا ئه‌مردان. نال پاشا و به‌نگین دگه‌ل ده‌سته‌که‌کێ و ئامری عه‌سه‌که‌ری ریبیا خو گرتن بچن مالا قه‌ره‌تاجدینی، ده‌سته برایی مه‌می، پسپارا ژێ بکن کانی چ ل مه‌می هات. ئه‌و دره‌خه‌کیرا دچن، قه‌ره‌تاجدین ریبیا خو گرت د په‌خی دیرا قه‌ستا نال پاشا دکه‌ت دا مسکینیا خو ل نک بکت. مه‌سه‌لا مه‌می بیتن. بیتن حال و حوال بوی ئه‌فه هوسا چیبوی. کانی دئ ژ یێ ناخفتنا وان چ نه‌تیجه

ده‌رکه‌فت.

ژ قودره‌تا خودی، هه‌که شه‌ولا خودی به‌سه‌ر تیکه‌فه نه‌ ئینت مرۆڤ نه‌شین ب سه‌ر تیکه‌فه بینن. ئه‌و دریکه‌کیرا دچن، تاجدین ددریکه‌کا دیرا دچیت ناڤ عه‌سه‌که‌ری، قه‌ره‌تاجدینی ژێ دکوژن ب یێ ده‌ستی. هه‌تا ئه‌و دچن قه‌سه‌ری پسپارا قه‌ره‌تاجدین دکن. گوتی: وللا وی ژێ قه‌ستا خودی و یا وه‌ کره. وی قه‌ستا ناڤ عه‌سه‌که‌ر کره؟! هه‌ی مالا من خراب وللا قه‌ره‌تاجدین نه‌و کوشته (کوشتییه). هه‌تا نال پاشا دزڤیت، به‌نگین به‌ری خودی، قه‌ره‌تاجدین یێ کوشییه. دئ چار په‌خی باژێری جزیری زنجیرکرن گوتی: ئه‌ز چ بکم هه‌می هاتن ده‌خاله‌تی گوت: ئه‌مان مه‌کر هوبین نه‌کن. هاوار حال و ئه‌حوالی مه‌می ئه‌فه بوی. میر زه‌بندینی ئه‌ف بیه‌ختییه لئ کر. خودی ئه‌ز چ بکم. ژنا قه‌ره‌تاجدینی که‌وه‌زری کوپری خو یێ ساڤا کره ملی خو هات خو ئاقیت به‌ر ده‌ستی نال پاشا گوت: من هه‌ی قه‌یه تو بدی بو خاترا کیتل و گوپری مه‌می و قه‌ره‌تاجدینی ژێ، دوی ریدا چۆ. توفی جاری باژێری جزیری خراب نه‌کی. یانی نال پاشا هه‌یفیا که‌سه‌ی قه‌بویل نه‌کر، ئیه‌تا وی ئه‌و بوی جزیری خراب بکت. به‌س پسپارا کر گوت:

ئه‌فه چ حورمه‌ته؟ به‌نگینی گوتی ئه‌فه که‌بانیا قه‌ره‌تاجدینه. ئه‌وی نه‌ه عه‌سه‌که‌ری کوشته. ئه‌وی ده‌سته برایی راستی مه‌می گه‌له‌ک هه‌ژیکره.

گو: هه‌ی نه؟ گوت: به‌لی. گوت: وللا ل سه‌ر خاترا وی نه‌بوییا ئه‌زا (ئه‌زدا) جزیری وه‌سا خرابکم کو گوتیا به‌ری جزیری ل قه‌یره بو. ئه‌زا وه‌سا خرابکم. به‌لی دئ هه‌ره خوشکا من، من دا خاترا خودی و ییغه‌مه‌ری و خاتراته. باژێری جزیری ئه‌ز خراب ناکم. به‌لی ئه‌هد ل من که‌تیتن دا که‌س نه‌بیتن نال پاشا عه‌سه‌که‌ری خو راگر، چو سه‌ر جزیری نه‌شیا خراب بکتن، من ئه‌هد وا دانایه سه‌ر روخا خوه ئه‌ز به‌ره‌کی ژ تاقی برجا به‌له‌ک راکم و ئه‌ز بیم. ئللا ئه‌ز خرابکم دا سویندا من نه‌که‌فت. دبیتن هاتن شقا ل سه‌ر ئیخستن برجا به‌له‌ک، به‌ره‌ک ژێ راگر و دگه‌ل خو بر، قه‌ده‌ره‌کی بر، دبیتن، هه‌ر ئیکێ ئه‌مری عه‌سه‌که‌ری خو، ل په‌خی باژێری جزیری گره‌ک وی ل وی دهری هه‌تا نه‌ه ژێ ئه‌و گر مایه، دبیتن «گری جوهورا» ئه‌مری سه‌ر عه‌سه‌که‌ری خو کر، هه‌ر ئیکێ ته‌ژی جه‌هوری ناخ ژباژێری ئینا ل وی دهری قالا کر، بوی گره، گوتی: گری جه‌هورا. گو: دا که‌سه نه‌بیتن، نال پاشا عه‌سه‌که‌ری خو بر و چۆ، نه‌شیا جزیرا بو‌تا خراب بکه‌ت. ئه‌فه دا سوند ل من نه‌که‌فتین. ئه‌فه‌دا سه‌ر خاترا که‌بانیا قه‌ره‌تاجدین. هزار په‌حمه‌تی خودی ل ده‌یبایی وه‌ب خاترا وه.

ده‌نگی سعیدی پیری (٣٥) سالی

خه‌لکی گوندی دار هوزانی قه‌زا زاخو.

نفسینا ١٩٧٥/٩/٢٢

صادق به‌اء‌الدین نامیدی

***

چپرؤکا ستنی و فہرخی

دہنگی سعید پیروی (۳۵) سالی

خہلکئی گوندی دار ہوزانی قہزا زاخو.

روژا ۱۲/۸/۱۹۷۲ ہاتیہ تومارکن

نقیسینا: صادق بہاء الدین نامیدی

ہہبوی نہبوی چو ژ خودی و پیغہمبہرا مہستر نہبوی. وختی زہمانی بہریدا، ئیکی د گوتنی خہلیفہ و ہادی. ہر دو برابیت ئیک بوین. ہردو بی زریہت بوین، ہندی خہلیفہ بوی چار کچی وئ ہہبوین. ہندی ہادی بوی چو زریہت نہبوی. گوتنی: خہلیفہ، گوتنی: برابیت من، نہ تہ و نہ من ہہچکو نہم میراتہنہ. مہ چو زریہت نینہ، کو بنیاتی فی جہی ہہمی نہمن. پانی عمہملہک ل مہ بیت مالی مہ دئ بؤکی بتن؟! پی تشیہ ب ہمی رہنگی ہہبی نہم بگہرین ل زوریہتہکی ب دت ئیک ژ مہ ہردوکا. ہادی گو خہلیفہ: برا پا تو برابیت من بی مہزنی چ رہنیا تو حمز بکی، نہز دئ ل دویف گوتنا تہبم. چ قرار تو بدی نہز ل بہر تہ حازرم. گوتنی: باشہ، سوہہی خولیک بدہ، نہز و تو دئ دہرکہفین دنیا بی قہستا شیخ عہدولقادر گہیلانی کین. ل نک فہ چہن بہلکی خودی ببرا ژنکی مہ بینی. خودی زریہتہکی بدی مہ، ہہما واری مہ نہ میراتہ بتن. گوتنی: بلانکی برا، قہیدی ناکتن. دبیتن، بہلاقبوین. سحاری خولیکدان، ہردو سیاریون، یا دہنی خو ہاقیتن ناٹ عہیالی خوہ (یا اللہ) تو ب خودی کی و قہستا دنیا بی کرن و شیخ عہدولقادر گہیلانی، مہرقہدئ وی بو خو دوعاکی بکن، بہلکی دوعا وان قہبویل کتن. خودی فہرماندا مہلکی جبرائیلی کر، دو سیف ژ سیفہ بہہشتی دانہ فی گو: ہہرہ بدہ وان ہردو مروقان و بیژی بلا ژ وئ دہری پیغہ بزقرن مالیت خوہ (انشاء اللہ) دوعا وان دئ قہبویل بتن.

دبیتن مہلکی جبرائیل نازل بوی پیشاہیکا وان ل جای سوفیہکی سلاٹ لی کر، گوتنی: ہا یا بہگزادہ یا شہزادہ، ہوینی کویغہ چن؟ گوتنی: نہمی چین ل دنیا بی گہرین. نہم ہردوو خہلکی جہہکی نہ، بیت باژیہکی نہ. جہ ل بن دہستی مہ قہیہ. یانی نہم بیلی دہنہ. ہندی برابیت من بی مہزہ، نہوی چار کچ ہہنہ و نہز بی زریہتہم. گوتنی: دئ باشہ، بیہنہکی رونیشہ خاری بو خو سوحہت کر. گوت «انشاء اللہ» ہکہ نہز رتیا وہ کورت بکم چاوانہ؟ گوتنی و للاہی ب کہیفا تہیہ. یا ما ہہما خودی رتیا مہ کورت بکہت، ب خودی نہم ژی حہزدکین. نہم پیتر ماندی نہبین. گوتنی: بلانہکی. دہست ناقتیتی دو سیف ژ بہریکا خو ئینان دہر؛ نہم ہردو سیف سیقتی بہہشتی بوین، خودی بو وان ہردو برا ہنارتبون.

گوتنی: دئ ہہرن ہہر ئیک ژ وہ ہکو بو نیقا شہفی پیغہ کہرہکی سیفی بخون و کہری مایی بدن کہبانی خوہ و ہہرن ناٹ نقینیت خو، (انشاء اللہ) خودی دئ قہیدا وہ قہکت دئ زیدہیہکی ئیخت دویف وہ، نہم خوہزیا وہ خواستہ (خاستی) دئ ب دلہی وہ بتن. گہلہک ژئ مہمنوین بوین و دہستی وی ہژاند و خاترا خوژی خاست، گوت: دئ ہہرہ تو ب خیر بچی. نہم ژی رابوین چ کر؟ نہم سیاریون و قہستا مالا خو کر. دبیتن سی قوناعا چون، قوناعا روژا شہشی زقریغہ. (گہہشتہ مال). خہلکی باژیہری

پیشفہ ہاتن. گو: وہ خیرہ! گو: پا وہ گو، سہفہرا مہ دوبرہ. گو: ہوین زویکا زقرین؟ گو: (الحمدلہ) خیرہ. پیشفہچون ل بہر خزمہتا وان راوہستان، ہہتاکو رونیشتن سہرجہی خوہ. نہم مان ہہتاکو دہنگی شہفی ہہر ئیک چو سہر جہی خوہ و دہست ناقتیتی نہم سیف پاشی تارہت و دہست نقیژ شوبشتنی کہرکر، کہرہک وان خوار و کہرہک ژی دا کہبانی خوہ و چون سہر نقینیت خوہ. پاشی دہمہکی خودی ہاتہ کہرہمی ژنیت وان ب حال ئیخستن (ب زک کہتن). ہہتا نہم مہہی(*) وان تہمام بوین. ژنا خہلیفہ پی ہاییو کہفتہ دہستی پیرکا (دایپرکا) پشتی عہیشا، خودی کچہک دایب، ہیژ دیوانخانا خہلیفہی یا رپڑہ نہ قہرہقیہ. پیرکا چ کر؟ ژ ریز و تہرتیفیت بہری نہم بوی، دایبنی خودی بچویکہک دا وہ، چ کچ با یان کور یا، دایپرک دا پیچولکا بچویکی ل دیوانخانگی گین دا خہلاتی دایپرکا ل دوی ژتہاتنا خودہن. پیرکا ژی کچا خہلیفہی ہہلگرت بر دیوانخانگی گپرا. ہہچی چو راستی گوت: نہم لاندک یا زترین بت یا دہیباییت تہ تیدا رابوینہ. چ ژ دہست ہاتبا دایب، چ کیم یان گہلہک ل دوی ژتہاتنا خودانی. ہہتا چو نہ بہر دہستی بابی کچی گو: خودی کابانی تہ ژ رہنگی فی کچی دیت دایب. گوت: انا للہ وانا الیہ راجعون. الحمدلہ. مالا خودی ہزار جار ناٹا نہف کہرہمہ دگہل م کر. دئ ناٹنی وئ چ بت؟ گوت: بلا ناٹنی وئ «ستی» بت. گوت: ناقبری ہہلگرت برہ داٹ دہیکا وئ. پیرکا ژی خہلاتیت خول خولیک فہکرن و ہہر ئیک چو مالا خوہ. یا ہادی ما. ژنا ہادی ژی پاشی ہہشت روژا پی ہاییو. چوژن دو دایپرکیت شہرہزا بوئینا، ہہتا دہنگی شہفی، شہقت کانتیتی ب سر و سہرما. دبیتن خودی کورہک دایب. دبیتن وختی دایپرکا دہست دایب دا ناٹکا وی برن، خودی ب نہزمان ئیخت گوتہ وان دایپرکا: وئ ہہرن ہوین دئ دہست ل من دن، ہونئ من بی نمیز (نقیژ) کن. سیخہ دلہشی پیرکا دہرکہفت، مہندہوش بوین، کہتن وئ دہری، ہاژخو نہمان. دگوت: نہفہ ژ نوی بویہ، نہفہ چہوا ب نہزمان ہات، خو نہ سحرکہرہ؟! نہفہ چ تشتہ خودی دایہ؟ دہمہکی دایپرک نہہش کہتن، پاشی فہگہران سہرہش و بیریت خوہ گو:

لولو وہ ل من ہات و لولو لائیکہ

شکری ژ دانا وی خودیہ

دایکا دئ وہ لوی ہہستینیکہ.

وال من ہات و لولو نا دووہ

شکری ژ دانا وی خودیہ

ل فہرخی ہادی خولقی لولو ہہستی تووہ

لولو وال من ہات و مہا سیتیہ

شکری ژ دانا وی خودیہ

ل فہرخی ہادی خولقی لولو ہہستیہ پستیہ.

لولو وال من ہات و مہا چارہ

(*) نہم مہہ پیتن: نہم مہہ و نہم روژ و نہم سہعت د فی چپرؤکیتدا.

سبحان ژ ټلاهې جه باره (جبار) ه
 ل فخرخی هادی وهدلی لولو دهڅ و زاره.
 لولو وال من هات و مهها پینجه
 هایې ل ټه سحابا رینجه رینجه
 ل فخرخی د خولقی لولو ههستی و رینجه.
 لولو وال من هات و مهها شه شه
 ناقی خودی و پیغه مبهرا خوه شه
 ل فخرخی د خولقی لولو تهرم و له شه.
 لولو وال من هات و مهها هفتیبه
 شکری ژ دانا وی خودیبه
 ل فخرخی هاتی ته مام بوین دهست و پیبه.
 لولو وال من هات و مهها هشتیبه
 شکری ژ دانا وی خودیبه
 فخرخی هاتی ته مام بوی د زکی دایبه.
 وال من هاتی و مهها نه هیبه
 شکری ژ دانا وی ره بیبه
 فخرخی هاتی خه رجی ژ به حرا خوینیبه.
 هه ری پیرکا منی دای نامی
 هاته جه رکی هه لدریت دا بجیبه سر ناقی
 نایه دیې دچین سلاقی ستییا مامی.

وهختی وه گوت پیرک ژئی عه جیب گرتی بوین گوت: ههبت نه بت ټهف مروقه سحرکه ره، زاخ دا خو
 هه ما راهیلا یې کره دین به نه نی جلکی دایې ټهوی که فن راپیچکر، گوتیې: ټهفه ب سر دنیا یې بکه فت
 دی کوفر و کوینیبا خه لکی ټینت. هه ما رابون گوت: ټه می چ کن؟ گوت: ټه می ببین د ټهخته خانا دهوارا
 ټه دانین، دهوار دی پین لې بکن (بن) دی کوژن، بلا ژ دنیا یې ټه کن. ټهفه ل سر دنیا یې دی دنیا یې
 ویرانکت. دبیزن، ټه زه نی سهر، بر ټاقت ناڅ دهوارادا دناڅ هه سپین ب خودانگری و هار و دین. ټه
 دناڅ دهوارادا ما د چلی زښتانی یې ب سر و سهرما. فخرخی گو:

لولو هه ری بوزو لولو بوزی نانه
 دی تو گوها بهر من بکه لاتانه
 فخرخی هادی ساخبی ټه من ناڅ و گیران و هه فاللا.
 وه ری هه سپو لولو هه سپی شینه
 دی تو گوها ل بهر من بکشینه

فخرخی هادی ساخبی دی ل ته بکن پهخت وزینه.
 گو: لولو هه سپو لولو هه سپی ره شه
 دی تو گوها ل بهر من بکه مهر شه
 فخرخی هادی ساخبو، ل من تال ته بکن لولو زین و ره شمه.

دهوارا گوته ټیک و دو: ټهفه فخرخه ب سر دنیا یې کهفتی؛ زویکا هه می وهرن، ل وه هر ام بت هوین
 دهفتی خول ټالفی بدن، وهرن هه ما خو بدن سهر. زښتانه دی سر لې دتن، ساڅای لې پیچکره، پیرکا
 بهختی خو لې خراب کره. هه می هه ما خو بدن سهر هه تا سحرای پې به سن چو لې نه هیتن. هه میا دفنا
 خو نیزیکی کر یې دناڅ پیچکی دا (پې چولکی دا). خودی هاته که ره می، دهستی بهری سپیدی هادی
 زی رابو، چو به ری خو دده تی، دهیکا فخرخی که تیبه. هاژ خو نه مایه. سه حکره دهوارا دیت ټالفی وان
 هه وده کو ټیڅاری کر به بهر وده کی خوما یه، چو نه خار به. وهه! ټهف دهواره نه ساخن بابو؟! چ لې قهومیبه.
 چو گازی ناڅده ست و خولامکر گوتی: ما دهواریت مه نه ساخن؟ گوتی: نه ټه زه نی، نه ساخن نین مه دیتن
 ساخون. رابون قهستا گوڅی کر، چ دیت؟ دیت کو دهوار هه میا دفنا خو نیزیکی ټیک کر به ل سهر
 تشته کی ټه. وهه؟! ټهفه خودانه، ټهفه چیه بابو؟! به ری خودایې پیچولکه. هو راکر ټهوه، هه لگرت و
 بر. دبیزتی: حورمهت. گوتی: چیه؟ گوتی: خو هشیارکه، مالا بابی ته خراب نه بت، ټهفه چ پیچکه (پې
 چولکه) دناڅ دهوارادا؟ گوتی: وللهی جامیرو ټه ز نزان من هاژ خو نینه هه تا ټی گاڅی ته گوتیبه من،
 ټه ز چو نزانم. گو: به لکی کتکا تشته کی ل جای گوشتی سه ی بر به ویری. قهیدی ناکتن. دانې سهر ویری
 ټه و چو سهر جهی خو. دیه! دبیزن: ها ټه و روژ چو بر روژا پاشتر، نیڅا شهقی و هسا چیبوی چو د لاندکا
 دوتما ما خودا، ټه و دوتما هه شت روژا بهری وی خودی ټینایه دنیا روهن. سحرای دهیبا ییت وی رابون
 هو به ری خو دایې، گو: ټهفه چیه؟ ټهفه کیبه؟ هیتفه ویتفه گوتی: ټهفه یې هادیبه. پاما خو نه روژه کی ما
 قهسه کر یبه. گوتی: به لې روژه کی هه ما مه کر بو سوحبهت وهختی ټه هاتین. مه گوت: هه که نی یا من
 کچ بت یې ته کور بت، ټه ز دی کچا خو دم کور ی ته. هه که یا ته کچ بت یې من کور تو کچا خو بده
 کور ی من. ژ ټی پیغه تر مه چو نه گوتیبه ټه و ژی ژ بو سوحبهت بو، مه ټه هدیت و هسا نی چو نه دانه
 ټیک. ټی هه گو مادهم ته گوته، هه سب دی مه ژ شهرمادا روی رهش کت. کچا مه ټه ب کور ی خو. یانی
 شهرمی ژ مه ناکت لالی مه مه زن بت؟! ټهف شوله چینا بتن. ټهوی (خه لیفه ی) شیر و مه تالی خول
 بهرخو دهینا و گوتی: هادی. گوتی: چیه؟ گو: حسابا خو بکه ټان ب من، ټان ب ته یه! چما برا سویچ،
 سه به ب؟ گوتی: مال خراب نه بوچی من و ته روژه کی سوحبهت که دگه ل ټیک کر به، تو دی رابی هیت ټی
 گاڅی کور ی خو به ی نک کچا مه ټه؟! نی چینا بت. خودی قه بویل ناکت. بلا مه زن بت، دیسان ل سهر
 وه دی خو ټه مه نه قولیبه!

گوتی: برا والله من های ژئی نینه فلان، گوتی: دریز نه که ته های ژئی هه یه، حسابا خو بکه ټه زئی هاتم
 ته. گوتی: ټهفه سهری من و شیر ی ته. وده سهری من باقیژه (بفرینه). من های ژئی نینه هه که تو ب
 بالبهری بیی تو شریعه تی قه بویل بکی، ټهف شهقه نویه تی لې بگره، هه که وه دیت ټه ز هاتم یان ژنا من

هات مه کورې خو ئینا دهینا بهر کچا وهغه، هنگی شیرې ته حازره سهرې من نهغه د جهدا شیردهکی لیده بفرینه. ته چهوا بقیته نهزې حازرم. گوت: ههینه؟ گوت: بهلې. گوتې: نهغه ب دلې منه گلهک باشه. شیر د بهر خودا شوپرک، نهعلت ل شهیتانی کر گو: من عهفو بکه، نهغه قهسا بی شریعتې خودې من کر، بلا وه بیت ههر ودهکی ته گوتی. ئیبه نهو رابوی چو کلک کر تلا خوه، تری سهر دهقې برینې خوې کر و زیرهفانییا خوگرت بیی ژنی (بی کو بیژنه ژنی). ژن نشست وهختی شهقې هند ما ههتا دهستی بهرې سپیدې خهو ب چاقیت خهلیفه ی نهکعت، زیرهفانی ل وی کورکې کر. وهختی بهرې سپیدې ژنک رابوی، دا رابت نغیژې، بهری دتنې کو شیرې بدتې، دیت کو کورک ل دهغه. وهه! خهلیفه ی گو: چیه؟ گو: جامیرو دیسا وی ئینا ده (بی ئینای / ئینایه)؟! گوتې: چاوا نهسهحی! گو: بهرې خو بدې. گوت: نهغه کاری خودې وه حوزکره. چینابت، نهشین بهتال بکن. حورمهت نهغه کاری خودییه. گوتیې:

کا توچ دیژې بکهین؟ گوتیې: نهزل دو بیرورا تهمه. ئینا رابو چو نک هوستایی، لاندکهک چیکر جهن ههر دووان تیندا. دایکا وی ژ وی رخی و رخی دیغه چیت شیرې دتې و سهخبیرا وان کت ههر دو ودهکی ئیک دگهلیک ژین ههتا گههشتین وهختی خو، سالا وان تهمام بوی، خودې وهسا حوزکر وهختی خو ب پی کوکا (پییا) چوژن ل تهقهکی لدهفتیک بون یانی دهه دهقیقا ئیک ژ ههر دووا بی دی نه دیتبا هس و بیبر د سهریدا نه دما و سهبرې وی ل چو درا نهدهات ههکه ب رۆژ ل دهفتیک نه دما. ب وی دهست و دایی مان ههتا عومری فخری بو ههقت سال. هادی بابې فخری گوت: بابو نهز حوزر دکم تو بخوینی. گوتې: باشه بابو نهزې خوینم. چنگلې وی گرت بره نک مه لایې. گوتې: سهیدا، گوتې: بهلې. گوتې: دهرسا بیژه فخری بلا بخوینت. گوتې: بلانهکی. خودې کهفشی ل بهر فهکریوی، بی وهسابوی هه ما دا خو چیهته نک مه لایې خوینت هندې زیرهک بوی. دیژن: ها نیژیکې ههقتییه کی وهسا چو نک مه لایې (قرآن) خویند رۆژکې قورئان ل سهر رههنی مه لایه وی د خوینت، فخری ژې چویه دا دهرسی بیژنې، بۆچی مه لا (قرانی) خهلهت ناکهت، ل سهر سوردهتهکی فخری گوتې: مه لا نهز خولام ته نهو قهسا هه خهلهت خویند. گوت: چهوا من خهلهت خوند فخری؟! گوتې: بهلې ته خهلهت خویند. ها کاجا بهرې خو بدیې؟ بهرې خو دایې ها و (الله) راسته، من خهلهت خویند.

سبحان ژ میری عهز مه تې، مه لا راوهستا هزرا خوکر، عهجیب گرتی بو ب قې قهسا فخری، مرچ ب نه نیا وی شه ماچیکر گو: خودې من بدهته خاترا ته. گوتې: دئ هره. چو ناث بچویکا. بابې وی دا بهرې خودهتې هه ما ههر گاث فخر ل ناث بچویکا نه. گوت: مه لا. گوتیې: بهلې. گو: نهز بهرې خود دم ته، تو دهرسی نا بیژیه کورې من. توژ من ب کینی (ته کین من هه لگرتییه)، توژ بهر چی دهرسی نابیژیه کورې من ودهکی هه مییت دی؟! گوتې: نهز بهنی کورې ته ناخوینت، بهختی خو مه لای خرابکر. گوتې حال و حه والی وی نهغه یه. گوتې: کورې ته ناخوینت، وهختی وه گوتیې تنگژی، بابې وی گازیکرې، چرهق و چرهق فخر دا بهر زلله ها و کره دوی حوزکرې فه، دهرگه هې پولای دایبخت پاشی (قورئان) دانایه دکوشیدا گوتې ئلا ه تو بمری هه تا تو قرئانی د قې حوزکرې فه ختم نهکی تو ژقې دهری دهرناکه قې. هه ره دئ باشه بۆ. مه لا داجیتن سحاری و نیفرو و ئیشاری دهرسی دوی په نجه ریا بیژنې

نهوی د وی حوزکرې فه. وهخته کی گوتې: ناقه تت دهستی نیفا شه قې گوت:

ههرې حوزکرکا کوفر زهمانی بلندې و ده لالی
انشاء الله تو بهرې سهری بچن بی لی نوهالی
ته وه ل من کر تورییا سستییا مامییه.

دیژن: فهرمانا خودې ل مه لاکه تا کر، ههر بهر دهکی حوزکرې ب درهکی فه ناثیت. هه ما نهو ساخ (ساق) ژنات دهرکهقت. ژنات جهه دهرکهقت (قورئانا) خو دابن ملې خو و قهستا مال کر. سحاری بابې وی رادبیت، بهرې خود دایې دنات جهی خورایه. گوتې: بابو تو د کیرتیا هانی؟ گوتې: نهز هاتم. کی تو بهر دای؟ گوتې: خودې نهز بهردام. گوتې: نهوه چهوا خودې تو بهردایی؟! گوتې: بهلې نهز بهردام. بابې وی رادبیت بهرې خو ددهته حوزکرې، هه ی ها، ههر بهر دهک ب جهه کیرا هاقیتیه. گوت: باوره که نهز بابې خو نه کوژم، نهز چو خوشیې ژ دو قماما خو سه حناکم. چوهه قاله تییا من و وی تام تیندا نابیت. دئ نهو دربهکی ل من دتن. نهز دئ بابې خو کوژم دوعاکن لئ کم بهلکی بهلا وی ژ من فهبتن. نهز هه ما دئ بم میری بی خولام، ل سهر قې بیبر و باوه رې ما، گوت:

ها وهرامی کو خودې شهقه قې دا رۆژا
وهیلی ته خمه یا خو باقیتت بهل و بشکۆژا
هو دئ نه مینت هه تا دانې سې رۆژا.

دیژن، فهرمانا خودې دوعا وی قه بلاند، تایی گرت (هاتی). گوتې: فخری، گوتیې: بابو: گوتې: هه ره بیژه مامی خو بلا بیت سهر من. نهز وهسیه تې خوبکم. تهقدیرا خودې هات سهر من. نهزې نهمری خودې کم: گوتیې: بابو تویې ساخی. گوتیې نه کورې من، هه ما هره. چو گوت مامی خو، گوت: مامو، گوت: بابې من گوته (گوتییه)، بلا بیت نهزې نهمری خودې کم. بلا بیتن نهز دئ وهسیه تیت خوبکم. گوتې: گهلهک باشه. مامی وی گوتې: کورې بابې ته نهو ساخ بو؟! گوتې: بهلې وللا. گوتې: هاینه؟! گوتې: بهلې. رتیا خوگرت کهت پیتسیا وی هه تا گههشتین. سلام علیک عه لیکم سلام و رحمه الله و برکات. ها برا خولام ته خیره؟ گوتې:

من چ خیره، نهمری خودییه نهزې ب جه بینم. ته نهمانهت برازایی خو، نهغه نهزې چم بهر رهحما خودې. دیه. هه ما هندن وهسیه تیت ته؟! گوتې نهری وللا وهسیه تیت من نهغه نه. هه ما تو و برازایی خو. دیژن: پاشی هه یامه کی چاچ لئ نقیان، دهور و یاسین لئ خویندن، چو بهر رهحما خودې. هه ی ماشه للا، دهور مان بهیقیه فه، پهز ما ل هیقیه، گرفتار و کارې زهمانی بابې وی هه کو بیې ساخ هه می ب هیقیه فه مان بهرهنگار بون. گوت: وللا چینابت نهزې داخوژی مرینم، لازم ههر نهقل نهز بچم نک مامی خو. بهلا فان دهوران دئ ژ من قهبت و دئ نهز بسته بیم، بسته نهز و دو قماما خو بگه رین دگه لیک، داکو نهز تامهکی ژ قې هه قالیبې سحکم، ژ قې نهشق و نهقینې. دیه! نهو رابو چکر؟ گوت:

ها وهرامی لو خودې شهخسی لیتفا
نشه للا (انشاء الله) ته خه ما باخو باقیتت بهن و گوها

دایکا فخرخی نه مینت هه تا دانئ ویتقا (*) خودئ تا مرنئ ب ئیک نه قل (ب جاره کئ) دا وئ، زهراتی یا مرنئ گرت، گوت: فخرخی (فخرخوین) من. گوت: دایو (دایوین). گوت: وهره ئەزئ مرم. ئەز چافکیت ته ماچی بکم. گهردهنا من نازابکه، ئەمئ گهردهنا ئیک و دو نازاکین. ئەمئ خودئ تهمام بوی. گوتئ: دایئ تو ساخی؟ گوتئ: نه کورئ من، کا جانئ وهره ته ماچی بکم، ئەزئ چم بهر رهحما خودئ. دبیتن. سهر و ستوئ کورئ خو تازه ماچیکر، پانئ ل سهر دنیا بئ ئەو کور هه بوی. گهردهنا ئیک و دو نازاکر گو: دئ هه ره بئره مامئ خوژی، بلا بیتن دو فقا و دو مهلا، دو دهور و یاسینا بخوینتن ئەمئ خودئ هاته سه رمه. چۆ گوتئ: مامۆ. گوتئ: مامۆ. گوتئ: وهره دهیکا من دئ مریتن. گو: کورۆ بئ ئیقله خو، چهوا دهیکاته دئ مریتن؟! گوتئ: بهلئ. پا هه ما هه چیا تو هاتی ته مرن پئ هه نا دئ مر بئ؟! گوت: بهلئ وللا دئ مرت. وئ گوت: ئەز دئ مرم. دئ بلانئ. رابو کهت پیشتی، دو فقه و دو مهلا ئینان گوت: تو چاوانکی (چهوانئ)؟ گوت: من ژ خودئ منه ته ئەزئ چم بهر رهحما وی، ئیمانته تو و برازاین خوه، گوتئ: دئ بلانئ گهردهنا ته نازا. گو: دهور و یاسین ل وئ ژئ خاندن. دبیتن: تقدیریوی ئەمئ خودئ کر، ئەو ژئ چۆ بهر رهحما خودئ. خه لکئ باژیری لئ خرڤه بوین. زانا و گر - گر هه مال مه زنیته وان ل نک رونیشتن خواری: گوتئ: خه لیفه یۆ، گو: چیه؟ گوتئ: پانئ تو ب خو دزانی برازاین ته بچویکه تفاله، چۆ ژ دنیا بئ نزانیتن. مالا وی میراته بوی، ژ دویری وی، هه ما هه ره ئەو تیدا مایه، که سئ دی تیدا نینه، هه ما لیزم ئله هی وی تویی، پئ تقییه. ب ج جورئ هه یی تویی نک خوه. گوتئ: بهلئ. پانئ ئەز نه چارم رابو مالا وی بارکر و په زئ وی و هه می تشتئ وی فه گو هسته قه سئ. وهختی بریه د قه سئ فه قیجانه کئ ئەو و دو تهما خوه ده سئ خوه دا د سهر ستوئ ئیکرا هافیتن چن گهشت و گهرپانئ هه تا ئیشاری دا زقرن شیفا خو خون. کاروبارئ فخرخی و دو تهما وی بو ئەفه. یا خودئ دکته ب که سئ فه ناهیت. گوتئ: پا هه تا من نه زانیا ئەزا (ئەزدا) زویترئ بابئ خو و داخو مریتم، ئەز که تم دقئ خوژی و له زهتا خودئ دایه مه. ژ نویکا ئەز دزانم، ئەز چاوا دگه رهم ددنیا بیدا، سه برئ من چهوا تیتان! ئیه! ئەو رابوی چکر؟

دبیتن، ما هه تا عه مرئ وان هه رکا (دوکا) پیکفه چه ههشت نهه سالیی. دبیتن: خه م و شه یئ خو دکرن. علمئ خوه دخوهند. گوتئ: هوبن دزانن گه لی شهیتانا؟ گوتئ: چیه؟ گو: تشتهک مه گولئ بویه دقئ دنیا بیدا وه لیه کئ ب سهر دنیا بئ که ته (که تییه) دبیتن: فخرخی هادی. یانی هه که ئەو مه ستر لئ بیت، بیت دنیا بئ، دئ چ ب سهرئ مه هیتن؟ کا دئ چ ل مه کتن. له زبکن، ئەز وه سا حه ز دکم، ئەف مرۆفه نه گه هت مرادئ، ئانکو مرادا وی حاسل نه بئن. گوتئ: ئەمرکه یا ئەزایل، کا توچ ئەمری حه زکی، ئەم ل بهرته حازرین. گوتئ: ها. ده باشه هوبن گه له ک باش دبیتن، دئ رابن دو. ئیکی دگوتئ: غالو (***) ئیک دی دگوتئ ژغالو. هلون رابن هه رن. هه رن لازمه ئیک خوه ل جای شقانیی، شقانی خه لیفه ی وی مایه، یانی ژ شقانییا وی که ته، مایه وه سا ل رهخی باژیری وی ل بهر په زئ خوه. ئیک خو

(*) ویتقا = کورتییا ویتقاره (ئیتقار)
(**) خه لو، دقئ چیرۆکییدا به لاقه.

ل جای شقانه کئ کوجه راپیتچن گوپاله کی د ده ست خو بنن، ئەز خولامی سهرا، که په نه کی پاقین ناف ملیت خوه. یانی ئیک خو ئاشکرا بکن ئیک خو ئاشکرا نهکن. هه ردو دگه لیک هه رن، خودئ قوه تئ لئ ده ل رهخی باژیری دبه ررا بسورن. ئەو دئ پرسبارئ ژ وه که تن، ژ بهر کویئ ل شقانه کی دگه رت، پئ تقییه. هه چگا فا (هه رچ گا فا) پسبار ژ وه کر، بیتن، بهلئ، دئ بیتت هونئ ل چ دگه رن؟ بیتن: ئەمئ ل شقانیی دگه رین. دئ بیتت: شقانیی هونئ کن؟ بیتن: ئەمئ کین. بهلئ وللا ئەم بهنی زاقا ییتچن. بهنی زاقا ییتچ چاوانه کورینۆ؟! دئ بیتئ: بهنی زاقا ئەفه یه هه فت سالا ئەزئ پزئ ته بهم زوزانا و ئینم فه موی ژ مویی فه نه بئن تو دئ کچا خو دی من. وه سایه، دئ بیتئ: ئەفه مه ته له. دئ قه بول کتن. گه له ک کچ هه نه. ژ هه میا رکئ ل ستی بگره. گوتئ: بهلئ ئەفه دهرسا ئەزایلئ مه زنه وه گوته شهیتانی. شهیتان هه ردو رابوین، ئەز خولامئ سهرا، ئیکی خو ئەشکه را نه کر بهر پیچا خوکر. ئەز خولامئ سهرا، که په نه ئاقیت ناف ملا گوپالئ کوجه را د ده ست خو نان، ب کوجه ری ئاخفت. ئەز خولامئ سهرا، رپیا خو گرت و قه سئا باژیری خه لیفه ی کر، چون. بهرئ خو دایئ ل رهخی باژیرییه؛ وئ ل بهر په زئ خوه، شقانی وی که ته، که س نینه بیته بهر په زئ وی. د بهر را بۆرین. گوتئ: ماندی نه بوی. گو: رهحمه تیت خودئ ل ته و ده یا بیت ته. لاوۆ ته خیره؟

تو دئ کیه چی؟ ته وه بهر پیکت خو گرتدایینه: گوتئ: ئەزه نی ئەزئ بۆ خو ل شقانیی دگه رم. گوت هه نی ئەسه حئ؟! گوت: بهلئ. گوتئ: وهره هه ما چو که س ژ مه پیشتیتر نینه. گوتئ: که ره مکه پاشی رونیشتییه، گوتئ: تو دئ بوی شقانی من؟ گوت: بهلئ. گوت: دئ چاوا بوی شقانی من؟ گوت: بهنی زاقایی. کورۆ بهنی زاقایی چ تشته؟ گوتئ: که چه کا خو بده من؛ ئەز دئ هه فت سالا په زئ ته بهم زوزانا و ئینم فه، موی ژ موی فه نه بیت. یانی گیسکا مئ وه ک توشتویری بت، توشتویر وه ک بزنا سته ور بت. بهر خا مئ وه ک بهرینئ (به له ندیرئ) بت، بهرینتر (به له ندیر) وه ک مه هه بت.

ئەز ب درستی بینمه فه (بینم فه) هه فت سالا، بهس تو کچا خو سستی بدی من. گوتئ: تو گه له ک باش دبیتئ. تول بهر په زی به، ئەمئ چن فه ته کبیرا خو دینئ (بازارئ خو که یین) ئەمئ هزا خو که یین، کا دئ چاوا مالا من ب بازارئ ته قایل بت، گوتئ: تو گه له ک باش دبیتئ. ئەو چۆ بهر په زئ خو نه ویریا خوکر. خه لیفه چۆ مالا خوه گو: حورمهت: گو: چیه؟ گو: حال و نه حوالئ من ئەفه به. م شقانه ک وئ راگرت (راگرتییه). بهلئ ئەف شقانه ب شه رت و شروته. گوتئ: چ دبیتت؟ گوت: دبیتت: ئەز دئ چم بهر په زئ وه ب قه ولئ هه فت سالا، یانی هه فت سالا ئەزئ په زی بهم زوزانا و ئینم فه، موی ژ موی فه نه بت، گیسکا مئ وه ک توشتویری بت، توشتویر وه ک بزنا سته ور بت، بهر خا مئ وه ک به له ندیر و به له ندیر وه ک مه هه بت. گوتئ: هه یینه؟ گوتئ: بهلئ. گوتئ: تو چاوا ژتیرا دبینی؟ گوتئ: وه گوته بهلئ و دقئ ئەز سستی بدمئ. گوتئ: عه یشو ک بت، فاتوک بت، ناز بت، قاز بت؟ گوتئ: نه نه، دقیت سستی بت. گوتئ: باشه، ب قئ رهنگی پئ قاییل بون. هه تابویه ئیشاری، شیفا وی دانا بهر، شیفا خو خوار، گه له ک که یفا خو پئ ئینا. گوتئ: ناقت ته چیه؟ گوتئ: چیشا لویه؟ گوتئ: ئەسه ح چیشا لویه؟ گوتئ، بهلئ چیشا لویه. گوتئ: هه ره بهر په زئ خو مه سستی داته. سحاری زوی رابو، چو بهر په زئ خوه.

نیزیکي هه یفه کڼ دووا مال ل بهر په زى، کيژخالو هات. گو: چيخالو: گو: چيه؟ گو: ههفت کول ب مالا بابي ته که تو، ئەفه کانې ميرزا؟ نه رۆژه کڼ بالاث کر، رشک و سپه ها تو خاری، چ ل ته هاته؟ مال خراب نه، ئیدی تو هه بيه تی بوی؟! ئەفه ئیدی تو نزانی دگهل باخفي؟ مه ره قی تو گرتی؟ گو: پانی ئەز چ بکم؟ پانی وللا من هاژ دنيایين نينه. ئەز دبیژم هه ما دنيا هوسانه. گو: هه ينه؟ گو: بهلن. گو: نه وه سانه وه کی تو چه زکی. فخرخو دئ ساله کا دی ژ دهست ته ئینت ده ری. گو: چاوا؟ گو: هه ره گوپالی خو هه پايژه، که په نی ب ملکی فه پايژه.

بیژه ئەز ناچم بهر په زى. هه که گوتی ته چيه؟ بیژي رشک و سپه ها ئەز خوارم. رۆژه کڼ هه که ده زگرتییا من بیا (هاتبا) دا ئەز ژى بى خیر نه بم، زه عیيف نه بم. ئەز دره نجییدانم، دره زاله تی دانم، ب شەف و رۆژ، خوینا فی به زى مه لازمه چهوا بت گوھی وئ پانی ته قنا پیغه هسک بو هه کو ئینانه در وه کی مشه عمایی لیها ت.

ئیقار ئی شان هات، که یفا وی هات. شیفا خو خار. گو: کا جلکی من؟ گو: وئ ته لسه ر کورتانی هه ره هه لگره. هو دهستی خو ها قییتی، ره ق - ره ق ژى هات. گو: وه یلی ئەز خولامی ته یی شیرى ته حه لال بتن. باوره که هند مه ره قا وئ ئەزم، وئ جلکی من لاو شویشتینه، دا ههوا ژى تی نه چن، وئ شه ما کرین. کرن به رخو و چۆ. هه یامه کی ما، نیزیکي هه یفه ک پیغه چۆ. کيژخالو هات. گو: چيخالو: گو: بهلن. گو: ها بالا فه ته دکه ت؟ باشه؟ گو: هه ی مالاته، پا خو تو نه کۆره یی، تو دنیایين نابیینی، جلکی ت من چاوانن؟! گو: بهرئ خو دایین. گو: خولی ب ته و بابی ته ژى وه ربوی. مال خراب ئەفه ته قنه، گو: دئ هه ره خولی پی وه ر، هندی هه ژ من دکه ت، مه ره قا وئ ئەزم، مشه مه ع کر نه، دا با تی نه چت، دنیا سر و سه رمایه. گو: هه ينه؟ تو رازی ب هندی؟ گو: بهلن. گو: بلانی وه ک گوتنا ته بت. گو: پا ب که یفا ته یه، بلا ب که یفا ته بتن. ب که یفا من نينه، ئەفه ئەزى چۆم نک عه زازیلی مه زن، کا دئ چ ئەمری ژ نک ئینم.

لسه ر من بتن. ماتئ ژ من بکت، هه که راستییه. هه که خو نه راستییه قه ی خیر ژ بازارئ خو بیین. گو: دلئ خو نه خو ش نه که هه ما جلکی خو بیخه، سحاری ب قه ولی بیت بشوت. دئ باشه. هه ر دو ب فی چه ندئ پیکه اتن. ئەوی ژى جلکی ت خو ئیخسان شیفا خو ب که یفا خو خوار، که یفا وی هات. سحاری رابو چو فه بهر په زى خو ه. سحاری بابی گو: ستی: گو: بهلن. گو: ئان جلکی ت شقانی بشو. گو: ب فی حالی ب فی سویندئ ئەز دهستی خو ناکم فی (ئان) جلکی هه رمی. جلکی حه رام، قه ت ئەز دهستی خو ناکم. فخرخو گو: دو قام هه لگره بینه دابچین. ئەم شوین. دلئ مامی نه هيله. رابوین جلک برن و چۆن. بهرئ خودایين دیت سترکی (ستریه کڼ) په زى ئەفی در یی دنا ف جلکا دا، ژفراند هه تا جهی خو دنا فا چیکری. دیسا خشکا (خشیا). پاشی دهستی خود سهر و ستویت ئیک ها قییتن و قه سستا سه ر که هینی کرن. دبیژن: گه ره کا ئافی ل بهرکانی بو ئەو جلک ها قییتنه تیدا دا ئەو قریژ و دژوینی ژى بچیت، هه ردوئ کوراف و ته قنی فه دا، هو چو جهه ک نه ما کو دژوینی و ته قن پیغه نه نویست و هه می بچاره کڼ ره ش بون.

ئەز دئ ل ته زقیم. گو: دئ هه ره. ئەوی قه سستا عه زازیلی مه زن کر، گو: حال و حه والی چيخالوی ئەفه یه چيخالوی دگۆت: هندی گه له ک چه ژ من دکتن ئەو چلکه نه وئ بو من مشه مه ع کرن. گو: خولی ب وی و بابی وی وه ربوی، تو هه ره زویکا بیژي نه کو فخرخو حيله کڼ بکت.

دئ که قه ت جهی مه ره قی، ئەف قه سه و گو: مه گو: هه می دئ ب ئا قییدا چن. گو: هه ينه؟! گو: بهلن. گو: دئ باشه. گو: زقیری و هات قه سستا وی کر، چۆ ره خی وی. گو: ماندى نه بوی خودئ قه وه تی. گو: ها تو هاتی؟ گو: ئە. گو: تو چ دبیژي؟ گو: عه زازیلی مه زن ئەمر کره، گو: (گو: تیه): دئ گه هت جهی مرادئ فخرخو، پاشی قه سه کر نه، گو: تیه، دئ ب ئا قییدا چن.

گو: هه ينه؟! گو: بهلن. گو: پا ئەز چ بکم؟ گو: هه ره ئیقارئ دیسا خو سلکه، گوپالی خو پا قی جهه کی، که په نی شقانی پا قی، شیفا وان ژى نه خو. بیژه: پا دئ چاوا چیتا؟ ئەو دئ ژته پرسن: ئەفه دیسا ته چيه، ته چ دقیت؟! بیژه هه که راست ده زگرتیا من بیا. رۆژه کڼ داهیت نک په زى تیشتا من ئینت دگهل بیریقانا دا هیتن، دا من ژى که یف پی هاتبا. دا سه برئ من ژى هاتبا، پا خو نه ده زگرتیا من، هه ما یا فخرخو یه. هه ما هوینی ب حيله تین من. گو: هو بیژه. گو: باشه. بو ئیقارئ لامکی خو شوژکر (نویما خو شوژکر) دویدکی (شه پرزه)، نه خو ش رو نیشت خاری. شیف ئینا دانا. گو: دلئ من ناچت شیقی. سو یچ، سه به ب؟! گو: ئەز ناخوم و ئەز ناچم بهر په زى ته. شقانه کی بو خو بگره. گو: بوچی تو ناچی؟ گو: هه ما ئەز ناچم. ژ بهرچی، سه را چی؟ گو: ئەفه نه ده گزرتییا من، ئەفه ده زگرتییا فخرخو یه.

هه ما تو یی حيله و حه وال ل من دکى، تو یی من ئیمن دکى؟! ئەفه نه هویه. هه که نئ ده زگرتیا من بیا، دا رۆژه کڼ سحاری دگهل بیریقانا هی ت تیشتا من ئینت من دیتبا هاری من په زى بیکتن، دا که یفا من ژى هاتبا. دا من ژى چا قی خوداییا (دایا) په زى ته. پا هه که وه نه بت، خه لکی دبیژت: ل ته قه کڼ یا دگهل فخرخو ی، شەف و رۆژا، نه ده زگرتییا من یا فخرخو یه. گو: نه نه، هه ره سحاری هه کو تیشتا ته ئیناند، دئ په زى بیکتن، ل ده ف ته بت هه تا تو چه ند حه زدکی، گو: باشه. ئەو گو: ب دلئ قه چۆ (نویسیا). هات دلئ وی خوشکر. ئەو سحاری ژ که یفا دا رابوی په زى خو راکر بره چه ری. هه تا رۆژ بلند بوی هات چیکلدان و بیریقانا ئەز خولامی سه را شیرئ کر رماندن، کرن د پارزوینیت خودا. ستی ژى ب ره خ که قه ت، فخرخو ژى دهستی خود سهر و ستویرا ها قییت و قه سستا په زى کر. دکن (دقیت) بچن بو بییری (بیژی). دبیژن وئ د چه مه کیدا کافله ک وئ ل سه ری گره کی ل هندافا وی چه می. ئەردئ بچن بییری، فخرخو چۆ د کافلیدا و بیریقان چۆ دنا ف په زیدا. په زى خو دابیژی. شقان ب له ز قه حه واندن (خرفه کرن) ب دنیایي و لی قه مینیت وئ ناخفتن هه تا په ز بیکری. دبیژن: شه یانئ چيخالو چۆ خو کره شقان بهرخی وان ئەفی ستوشین، چو قاما هه دار فی نه کت (پی بیه ت) گو: کيژخالو ئەزى هاتم. ئەزى بهر خا قه شین نه بن، سه عه تا مه ها سه ر بیژی خلاس، ئەزى را وه ستم. ئەزى بهر خا دگهل خو ئیم، ئەزى هه قه شین دنا ف په زیدا. بیژه سستی نه چه هه تا تو بهر خا هاری مه کورتکی، ناخی هه بهر خی مه قه ره سینی، دا ئەم بیته نه کڼ بو خو یارییا پی بکین. گو: هه ينه؟! گو: بهلن. گو: دئ باشه.

چاقی وی مال بیرئ ههتا خلاس بوی. بهرخ ل بهرانبهری پهزی (مهها) نه. بار بارا وانه. نهو ناف بهرخا قهرهست (شهیتانی خو کره بهرخ) بهرخ کهینه (کهتنه) دویف هندی د بهررا زفری، هنگی دهیناندی (پن دادان) ههیا (ههتا) هلوشانه ناف پهزیدا؛ چو چاره پین نه برن ب ناف کهتن، گاقهکن گوتی: سستی. گوتی: چیه؟ گوتی: تو ب سهری بابی خو کی، تو نهچی تو هاری مه پهزی کوچ بکی. نهو هه دو بتنینه، نهو نهشین کوچ بکین (خرقهکین). بیریشانیت دی چۆن. تو هاری مه بکی. هندی گوت: نهو هه ب م قه ناهیت؟! گوتی: نابیت دی هاری مه کی. گوتی: باشه. شیرهکن خودانا دجی دا. گاقهکن پانی شهیتان وی گاقی پیقهچو، میشکی خو میژاندن و دهست ب کومکرنی کر. دوشفک ل دهستی تیواندن (تیوهاندن) گوت: ههچی بیهت بهر دوخینوکا (دوخینا) داخو بیهت، ههچی بیهت دوخینوکا داخو دی بهت. نهو شهیتانی خورکه (کره) بهرخ، خول دانگاستییی دا و چو دناث پهزیدا. و شقان بهرخ یاری و ترانه پین دکرن. گو: وللا (والله) ته دوخینوکا خو بهردا. گوتی: ته دوخینوکا خو بهردا بهرخ تو برکری. سستی رویشته خاری ب هه دو چاقا گری، چاقی فخرخی لیه ل هنداقه گو:

لولو هه ری بهرخو بهرخ شیشه

وهیلئ ته ل دانئ و دهلنگا بهردا رویشه

وهیلئ مال خوبی ته خرا بو، ته چما سینگ و بهری سستی مامی کرن فهتیشه

هه ری بهرخو، بهرخ بهردانی

(انشاء الله) ته خورت دکهفن ل مالا خودانی

ته چما سینگ و بهری سستی مامی کرن بهردانی

بهرخ گو: ب چار گاق ژناث پهزی زفری چو دناث بهرخادا.

گوتی: نهقه چیه مال خراب؟ گوت: نهقه نهقه به. مال میرات نه.

وللانی دی من کته بهر ل وی دهری فخرخ. ما ته گول ل بهندا وی ل سهر هادی پاقین من، دا من ل وی دهری کت بهر، دو بهند مابون. بهلئ، گوتی: دی یه لالا. نهوی (ستی) پینا خوگرت، تاخما خو هه لگرت، شیرئ خودا پشتا خو گهشت پسمامی خو. گوتی: نهقه مهلعونی چ ل ته کر؟ ما چاقی نه ل مهلعونی بوی؟ یاری بو خو ب ته دکرن. دو گوتنیت دی مابون نهز دا وی کم بهر ل ناف پهزیدا. بهس پا گوری نیقبالا خوبت، نهو زوی زفری، نهز دا چ ب سهرئ وی نینم. گوتی: بلا بچیت گوهی خو نه دی مهلعونئ کوره.

رابون هاتن مال. هه قالی وی دهسته برایی وی، نهو هه چۆ، دیسا ل نک نهقان و گوهی وی مال سهر دهرس و پرسیارا، کا دی چ دهرس و پرسیار هه بن، نیزیکی دو هه یفا. پاشی دنیا گهرم بوی، گو: نهو دی مالیت خو بارکین چینه نهقراز. دهست ب مال بارکرنی کر و چۆنه زۆزانا، قهستا زۆزانیته زۆری کر. دبیزن: چۆن زۆزانا هه یقهک پیقه چۆ، دهخلیت وان هاتن دروینی. گوتی: فخرخو. گوتی: مامو. گوتی: دی هه ره دهشتی پالا بهرده دا دهخلی بدروین تو و سستی وهرن. گوتی: باشه. رابوی دهواریت خو نهز خولامی سهر، ژ ریچالی و په نیری و ژازی و دهنی و هه می تشتی راکرن (بارکرن) و قهستا واریت

دهشتی کر. دی چن دهخلی دهشتا خو دروین (*).

دیته: نهو زفرین هاتن قه. دی نهزیهنی سهر، وهختی نه مردا جریداننا فخرخی ل زۆزانا ههتا هه می هاتن. هاتن دهستی وی ماچکر رویشتن دیوانخانا وی ب قه در و قیسمت، ههتا نیقا شهقی، هندی هند ژیهاتی بوی، خودی خوینا وی ل نک هه می مرۆقا شرین کر بوی. هه چیبی رویشتیا ل دهف، ئیدی نه دقیا ژ دهف رابیت. پاشی نیقا شهقی، هه رییک زفری چو مالا خو. ههتا وی دهستی ژی گوتی:

هه رن سهر کار و کهسپا خو، دبیزن: دو رۆژا سی رۆژا مان وهسا ههتا سی رۆژا وی تمام بوی، بیهنا خو قه دا (دا). نیقارا چاری خزیرانی خو دهست خودنا ب ناف باژیری قه هاتوچۆ گوت: بابۆ، من پاله دقتین. حسابا وی مریدا هه که پاله که هه که دو هه که پیتر، هوسا پهیدا کرن، ب دهستکهتن دا بهن دهشتا خو پین بدروین. دبیزن: خو لیكدان و ئاقا خوداگرتن، سحاری پالیت خو برن بهر دروینی، دهست ب پاله یا خو کرن. دیته. پاله یا خو کر، هه که بیست رۆژا، هه که هه یقهکی، دهشتا خو دروی، رۆژهک ما نهو رۆژ کو دویمایهیک بو ئاقا وان خلاس بوی. پاشی ئاقا وان خلاس بوی، پالیت وان مان دهست قالا: گوت چو کهسی ژ مه ناهیت دهست پاقیت داس و قهیناغا هه که ئاف حازر نهبت.

ئیدی فخرخو نهو تنگینی ژئ نائین. گوت: ههینه؟! گوت: بهلئ گوتی: سستی. گوتی: بهلئ. گوتی وهره. گوتی کونی (کونکی) (***) هه لگره و وهره. کون هه لگرت، هه دوکا دهستی خود سهر و ستویت ئیک ئاقیت (وهراند) یا ژ دهستورا خودی و پیغه مبهری خودی فرمانا فرینا وان دا، فرین و کهسی ژئ نه دیتن، دهینا سهر که هنیی. گو: دی کونی بیخه بهر ئاقی، کون دهریخست دهری کونی ل بهر ئاقی خست (دابه ر ئاقی) گوت: نه روهسته. گو:

لولو هه ری کون کون بهرانا

وهیلئ مه داگرتو ژ ئاقا هه لانا

خوزی وه جاک و نیقی مه سهر جوتکیت همژانا

وه ری کون و کونئ نیرییا

وهیلئ مه داگرت و ژ ئاقا که قییا

خوزی وه جاک و نیقی مه سهر جوتکیت که زییا

هه ری کون و کونئ بزنا

وهیلئ مه داگرت و ژ ئاقا کزنا

خوزی وه جاک و نیقی مه سهر جوتکیت بازنا

وه ری کون کونئ توشیرا

وهیلئ مه داگرت و ژ ئاقا دیا

خوزی وه جاک و نیقی مه سهر جوتکیت بوستییا

(*) دقیا، گوتبا دی چن دهخلی دروین و ژفرینه نه.

(**) کونکی ئاقی

وهري کون و کوني کارکا

وهيلن مه داگرت ژ ناڤا ته پکا

خوزي وه جاک و نيشي مه سهر جوتکيت لادکا.

کون رپتي (رپڙي - رپړو) ژ ناڤي ب خو خوب فهريمانا خودي گوتې: دهرې وي گريده (بگره)، دهرې وي گريدا. گو: دهست ناڤيتي. گوتې: تو دې وي هه لگري؟! گو: نه. گو: خوښه ده. (يا الله) ژ دهستويرا خودي. کون کهت پيشيا وي ههر وهکي ته ير بفرپت وهسا ب فهريمانا خودي. بلند دبو دچو. نهو کهتن دويښ کوني، هه تا نهو پاله دگورا سبي زفرين دوسا دووي نهو ل بهر گديشي حازوبين ل جهې بهري پاله چوبيني. بهري خوداني هه ما نهوه. گوتې: فهريخو کاني ناڤ؟ گوتې: نه زبه ني ناڤ حازره. گوتې: ته ئينا ناڤ؟ گوتې: بهلي. چون ناماني خو تزي کرن و دبه ر پاليت خورابرن. پاليت وان تير ناڤ فه خوار، شه هده دا، ناڤي خودي و پيغه مبهرا ئينا، گرازا خو خار، ردهت بوين. رابوين دهست ب دروينا خوکر. چو کهسي نه زانيا (نه زاني) نهڤ مروښه چونه ناڤي، د کيرتيا چون و د کيرتيا زفرين ژ خودي پيښه تر.

پالا پاله يا خوب دوياهي ئينا، دهست ب شيخان کيشاني کر، نه ز خولامي سهران جههري خو کرن و بيژن، هه يفا وان هه تا خلاص بوي دهخلي دهشتا خو راکر، کرنه مه زهلي د قهسرا خوښه، دهرگه لي گرت، سيابون ههر دو دوتمام و قهستا واري زوزاني کر. وهختي چون بو زوزاني هه چي خه لکي زومي زانيا ئيفاري فه رخ هاتييه، و ناسيبا، هه که خو هفت سالي زي با هه مي ئيفاران دا ل فه رخي داجريين، هند که يفا عالمي پي تات. رو نيشته خاري فه رخ هه تا درهنگي شه قې دگهل وان، پاشي هه رتيکي قهستا مالا خو دکر و نهو زي داجيته سهر جهې خو. دبيژن: سحاري پاني ژ دهشتي هاتنه (هاتينه) بي بالاښ، گوتې: وهرن بالاښا خوبکن. رابون ههر دو خوشکي وي (ستبي) ناز و قاز مه نجه لهک گرتن برن بالاښي. ستي زي رابو دگهل چو. نهو و فه رخوا زي پاشي وا چون. هندي فه رخ بوي، چو بهر سبهري ژوان ويښه پالدا. نهو زي چون بالاښي خوکر و سهرت خو شويشان. گوتې: پا دې چنه کيرې، کي دې مه نجه لي هه لگرتي؟ گو: وللاهي پا؟ نهو تو و ستي دې هه لگرن. گوت: پاني ستيه، نه مي رابوين زي مه نجه لي دين پسمامي خوه، هه چي پسمامي گوتې: هه لگرت مه نجه لي. بلا هه لگرت، ههر ب شه ريعت زي نهو دې مه نجه لي هه لگريتن. گوتې: بلانکي: هه رسييا (هه رسي کچا) ههر تيکي ره خه کي مه نجه لي هه لگرت ياني بلندر، جلکيت خو ناڤيتن تيدا بره نک پسمامي خوه. گوتې: ها پسمام دې تو چ بيژي؟ گو:

هوين چ دبيژن گه لي دوتماما؟ گو: نهښه مه شه ريعه تي خوه ئينا ده (ئينا يه) نک ته؟ گوتې: بيژن. گوتې: کي ژ مه مه نجه لي هه لگرتن هه تا بچين زومي؟ گوتې: هه رتيک ژ وه شه ردي بيژن، هه چيا شعرا وي خوشتر بتن، نهو نا هه لگرت، بيت دي دې هه لگرن. گوت هه ما ههر وهسا؟ گوت: ههر وهسا. نازي گوتې پا نهو؟ نهو بهري ناڤخت، دبيژن گوت:

وللا وه ز نازم نازه نيمه

وه ز که چيلم عه رهبې مه

فه رخوا تو دزاني فه رخي هادي ب کول و کوفاني ديتن نينه

نهوي يا خو گوت. قازي د دويرا گوت:

ههري جاني لولو ههري جاني

بشکوڙا مه مکا فه کن لولو دگهل قه يتاني

چ گاڤا وه زي شعرا خو بيژن نه زي مريا راکم ل قه برستاني.

گوت: تو زي خلاص. ستيي گوت:

ژ سپيده يا لولو هه تا دوژي

نه زي قه يتانا مه مکا فه کم دگهل بشکوژي

نه گهر نه ز نارواه ستييم هه يښ و روژي

ناها فه رخي گوتې: پاني دوتماما من زيا وه خوشتر بوي، پاهه که هه يښ و روژ د عه لمه راته کن (دعالمه کيدا) نه بوينه و خراب بوينه، پا بي دي چي (تشتي مايي دي چ بن) هه ما ته به يتا خو خلاسکر، مير زي ديسا دچي قه بري خوه دا. پاني يا دوتماما من چکوني هه که گوت راوله ستا: هه يښ و روژ ل نه سمانا، دنيا خراب بوينه. گوتې: پسمام مه دزاني تو دې شه ريعه تي مه ئيخي. هه ما مه به سه مه قه سا خوه خساره تکر (گوتنا خوب ناڤيدا به ردا). دبيژن: پشتي دو هه يفا نهو مان ل واري زوزاني، هه تا سهري هه يفا ئيلوني، دنيا ته زي، نه زبه ني سهري دبيژن کوچه راتي دهست ب بارکرتي کر، نهوان زي، پاشي خه ليفه ي گوتې: فه رخوا، گوتې: مامو. گوتې: مامو دنيا ته زي دڤيت نه م زي فه گه رين واري دهشتي ل کوژان، ژ نهه پاشفه، نه م ل فيره نا فه هه ويين. گوتې، مامو پاني تو سهري مه بي، نه م پيبي ته نه. تو چاوا هه ز بکي نه مي سوبه هي سحاري بارکين و په زي به ردين، نه مي چين واري دهشتي. دنيا ته زبويه. هه مي گوتې: نه زبه ني چ نه مري تو هه زکي، نه مي ل بهر ته حازرين. دبيژن، هه مي سحاري دهنگ ل شقانا کر، په زي خو به ردا بو دهشتي هاتن، ماليت خو بارکرن و قه ستا واريته دهشتي کر. دبيژن وهختي هاتن چيڤالو و کيڤخالو، ل ويږي بون، چيڤالوي گوته کيڤخالوي: تو دزاني؟ گوتې: چيه؟ نه ز دي هيم خو کم شقان. من زي بکه دهسته براي خو، هه فاله کي خو. نه ز دي هيم بهر سته وري (په زي سته وري)، نه ز دي ئيفارا دگهل ته هيم. بيژه ناغايي خوه: من شقانه کي باش بوته دپته (دپتبييه) بو سته وري.

تو بيژي: نه مي سته وري جودا کين بو په زي مه چيتره. نهښ ب شير دې قه له وتر لي هيت. هوسا بيخه مه وري وي دا نه م ريکي زي بين به لکي نه م نه هيلين فه رخوا بگه هي مرادي. گوتې: پاني که يفا ته يه گوتې: وه بيژي که يفا من نينه که يفا ته يه. گوتې: بلانکي باشه. نهو رابو ئيفاري هات گوتې: خه ليفه گوتې. دي چ بيژي؟ گوتې: نه ز هه ز دکم من شقانه ک لاو بو ته دپتبييه. نه مي په زي خو جودا بکين. من ژ بهر کوژي په زي. پاني په زي سته ور ژ بي ب شير جودا بيت، دي چيتر گوشتي گرت و دي قه له وتر بت: گوتې: که يفا ته يه، پاني تو شقاني، نهو شو لا ته يه. گو: سوبه هي سحاري وي شقاني بينه، نه ز بينم، نهو زي دگهل ته بتن. گوتې: بلانکي. نهو سحاري رابوي نه ز خولام پاني گه ر هه يتانه، هه تا ده مي تيشتي هو بهري خو دايي بي ژ ويښه تيت به ريکيت وي گريداينه گويالي دزه ندا ويدا، وهکي کوچه را

که په نه کئی ب ناث ملیت وی ښه: السلام علیکم. علیکم السلام و رحمة الله وبرکاته. ته خیره؟ توژ کوبه تیبی؟ گوتیبی: نه زئی هاتیم بېمه شقانی ته. گوتی: تویی به حسنی ته دکن؟ گوتیبی: به لئ. گوتی: تو ب خیر هاتی، هه ما رابه تیشتا خو بخو و هره بگه هه وی، ل سهر خیرئ بیت توژی ل سهر حسابا وی. تیشتا وی دهینا بهر، تیشتا خو خار، هه ما راست رابو قهستا وی کر بو هه قالی وی ل بهر په زی.

دبیتن هه که هه یقه کئی، هه که دو هه یقا هه که سئ هه یقا ما دگه ل وی. دبیتن هه یقا عهیدا رهمه زانی خلاص بوی نیریکي عهرفاتی بوی، دبیتن، شه پتانی گوتی نه مئی چ ری ژئی بین دهرئ؟ گوتی: نه مئی ریچی ژئی بین دهرئ. ژ قودره تا خودئ را، خه لیفه دبیتن فخرخ.

گوتی: مامو. گوت دئ هره مامو که واله کی بینه بو تیشتا عهیدئ.

گوتیبی: باشه مامو. نهو ژئی پانی شه پتانی هه مبین دزانی، ئیها!

دچیت چ بهرانی بی خیر، پاتکا وی دگرتن. فخرخی نه گوتی فی، دبیتن ها بوته فی، نانکو فی په زی، ب دلئ وی نه دافئ. فخرخی ژئی گه له که پوسیده بوی گه له که قهسه گوتن. شه پتانی (چیفالوژل بهر کیثغالوژی راوله ستایی بو، فخرخی ته بهر (تهفر) بلند کر ل هه ستیبی پشتا چیفالوی دا، دجهدا ئیخست وی دهرئ. خودئ کورؤ نهغه چیه؟ گوتی: نهغه نهغه یه. تو هاتی، ته وه لئ کر. گو: ته وه لئ کر. نه خیر ته وه لئ کر. نهو؟! وهختی وه گوت، ئیدی مت بو. هندي فخرخو بو، نهو ههر زفری. کیثغالوژ رابو چکر؟ که ری بیرو دناف بهزی دابو، هه مئی وهختا، رابو، نهو شقانی نوی ب سهر پشتا که ری گرتدا و بر قهستا خه لیفه ی کر هات: سلام علیک، علیکم السلام.

ها کورؤ نهغه چیه؟ گوتی: چیبه، نه م ئیدی گاغا خو ناهافیتن بهر په زی ته. گوتی: بوچی، ژ بهر چی؟ نهغه سوپچا برازاین ته. سحابی برازاین ته ناها نهغه نه؟ گوتی: چ کره (کره)؟ گوت: هاته ناث په زی، هندي من گوتی، نهغه بیه، گوت نهغه. گوتی: نهو ته بر (تهفر) بلند کر ل هه ستیبی پشتا شقانیدا نا هانی هولیکر؟! گو: ههر نهغه بلا بکت تیشتا عهیدئ. گو: کورؤ، نه وهیه، گو: «اعوذ بالله» حالی برازاین ته نهغه یه! خه لیفه وهسا تنگزی و قههری، چاقیت وی ژئی تری بوین، ئید ژ بهر چاقیت وی کهت، گوت: هه ما فخرخ حازرت دئ دجهدا سهرئ وی ژیکم ئاقیتنم. دجهدا هنارت حه کیم ئینا، نهز خولامی سهره برینیت وی دهرمانکرن. فخرخو ئیقاری هات، حه مدئ خو بی نهغه کر (خو بی نهئینا دهرئ نه بی هایدا)، پشت گوئی خوقه هاقیت. نزام مامی من چیه، من چو لئ نه کره. مامی ژ بهر خاترا ستیبی نهغیا چو بیژتی، به لئ بی نه مریا مامی خو کره، هول شقانی مامی خو کره. ل نک وا بی گومانه وی وه ل شقانی کره، خو شقان وه ل ئیک دو ناکن؟ پانی قهسا وی ژئی، ژئی باوهر نه کر، گوتی: مامی وی نه خیر ته وه لئ کره. گوتیبی: هوسا چیتنا ب. نه مئی رابوین فخرخی دهرماندین. نه مئی دهرماندین بلا بهلا وی ژ مه قه بیت. دا شقانی مه تازه رابیت بچیت بهر په زکی خوه. نهغه مه ژئی قه لپتن وه ناکت شولا مه بسهریکفه بیت (شولامه ئیک ل بهرین). گوتیبی: باشه. هون ستیبی وی بن، گوتیبی: باشه، هه تا عهید ژناف دهرکه فتن. فخرخی زی ب دلکئ کول بو خو هه سپهک گرت، چو راف و نیچیرا. د کوچکی دا رونیشتیبی: گوت: فخرخو. گوتیبی: به لئ. گو: زویکا و هره نه مئی مه ولیدی دهین (کهینه مه ولید) ژ راف

و نیچیرا. دبیتن نه زبهنی سهره، وهختی گوتیبی فخرخو زویکا و هره نه مئی ئیقاری مه ولیدی دهین گوتیبی باشه، نهوی ریکا خو گرت چو راف و نیچیرا، دلئ وی تهنگ بو ژبه ر بیبیهختیا لئ هاتیه کرن. نهو چو نه هات. پاشی فخرخ چوئی نهو رابوی ههر که سه کئی هاتیه سهر مه ولیدی، مه ولیدا خو خواند و خوار، ههر ئیک چو مالا خوه. رابو سینیکهک بر تری سهر قه لی کر، ژههر ب سهر داکر، داف دهرئ ده لیللا بلا بخوت دا بهلا وی ژ مه قه بیت. دا په زکی مه ئیدی تازه بیت خودانکرن. دا شقانی مه ئیک بابت بچتن بهر په زکی مه. نهغه دئ مه قه لپتن وه ناکت شولئ مه ب راستی ب که فتن. ستیبی گولی بو. وهختی نهغه بیبیهختیبه، گولی بو دئ ل پسمامی وی هیته کرن، گه له که د زکی خودا هه رشی و تنگزی رابوی گوتی: پانی هه که فخرخ نهولیا بت دئ زانت، هه که ژ خو نه نهولیا بتن نزانن. رابوی سئ میهروکئی (موریک) ئیک شین، ئیک سوژ و ئیک سیی ب به ندکی قه کرن و ب سهره دهره خانی قه کرن شوژکرن، خو دا بهر دیواری وهکی ژار ئیخسیرا گه له که غه مگین بوی ب فی قه سئ، دلئ وی ب پسمامی وی قه یه. وهختی بهرئ خو دایئ ئیشارکئ زویبه زراف هات دهرکئ رورؤی بهرئ خو دایئ ژ ماهینا خو په یا بوی دهست ئاقیتئ قولیب زینی خو قه کرن، سهر پشست راکر، دئ چیت ژور د مالقه وهختی خو ب نه نیا وی که تن (موریک فی که تن)، ههر بهرئ خو دایئ، سبحان ژ میرئ عه زه مه تیرا نهغه ههر سئ موریکه گو: نهغه هیه، خوینامنه نهغه سوژ، نهغه هه کفنی منه نهغه فاسپی، نهغه دی سستی دئ خول سهر من شینکهت. هه ما زینی وی هیژل بهر قه هه لگرت، هه ما وهسا زفری زینی د دهست دا ل پشتا مه هینا خو گرتدا و سهرئ وی کیتسا قهستا ئیکي د گوتی: خالی وی ئوسقی خانی جواد بوی، عه شیره کا جودا بوی ژ باژیرئ وان قه دهر بوی. فخرخو قهستا مالا ئوسقی خانی کر، بی کو هه فتن کور هه بوین هه کو چوئی و گه هشتی گو:

هه وی خالی منو ئوسقی خانی

ههرئ خالی منو ئوسقی خانی

پا قا تو ب حوالئ خویندنئ زانی

خالی وی ئوسقی خانی گوتی: ب گه هنی نهغه فخرخو یه.

تشتهک لئ قه ومیبیه به زن. ههر ببه ز هه ما فخرخو هه لگرت ل سهر پشتا مه هینئ نه هیلا ب پیازی بیت، هه تا دهینا دیبه سهر جهو بالیفکئ قوتنی هند قه درئ وی گرت گوتی: تول سهر سهرئ من هاتی. پانی جلکیت دهره دا ب دهست مال خالا وی نه که فتن هندي پی وهره اتن و ماچیکر گوتی: ته خیره؟ گوتی: خودئ خیرا بدت. گو: چو نه قه ومیبیه؟ گوت: نه. گو: چیتنا بت، نهغه خودئ ل من که تبتان یان نه م ساخ یان خه لیفه ساخ. دلئ ته هیلا یه پی خه میا ستیبیدا. هه که ته فیا نه مئی راکیتشین ئیک، یان نه م ساخ یان نهو ساخ، تلالا نه م بو ته بیین. فی مه رقی نه هیلین دزکی (دللی) تدا، گوتی: نهخالو، چو دلئ خو سهره من نه خو ش نه کن. دلئ خو نه هیلن که یفا مامی منه، چهوا حه زکهت بلا وهکی وی بت. دپه! دبیتن: مان وهسا هه که هه یقه کئی هه که ژ ئیک کیمتر لیک که فتن. خه لیفه بی لئ دگه رت، خالیت وی بی ل وی دهرئ و ب دهست قه بهر نادن بکوژت. وهخته کی لیک که فتن. بهر بوینه ئیک و دو. دهرئ

کوژنتی بهر بوبنه ئیک (کوژنتن دگه لیک ذکر) فهرخو چۆ سهر ته به کا قهسری گو:

ههوارا منی ل خودی و پهحمانی

بچویکی مالا خالی من راهیلان بچویکی مالا مامی من هه تا دهرگه هی خانی

ههیلای چپکا خوینی نه ژوان بیت و نهژوانی.

ئه مرئ خودی هه ههفت کوپیت خالی دگه ل خالی وی راهیلا چهند مرؤقیته خهلیفه یی پشتگیریت مامی وی، هه میا دهرگه ل پشت خو دادا و ژ ترسادا گرت، هه می پاش خوئه زقرینه قه، چپکه کا خوینی نه هاته رژنتن، دوعا وی قه بویل بوی. هاتن گوتی: ئه قه چ بو خالو؟ گوتی: ئه قه بوی. گوتی: خالو، ئه ز هیقی ژ ته دکم ژ پی خه مه تا مدا، خه لک دی بین، خودی مالکا سه ری سبه با خراب بکتن فلان کهس دهست ئاقیت فان شولا هه تا ئه ف ته لافه ت چیبوی، عالم هه می گوژنتن. بلا ژ پی خه مه تا مندا عالم ئیک و دو نه کوژن، نه لازمی ئی دهرتیه، وه زئ چۆم، گوتی: خالو نه چه، من سی کچ هه نه، عه بيشوک هه یه، فاتوک هه یه و نازوک هه یه، قیجانه کی ئیک ژ هه ر سیکا هه لبژیره، کا ته کی دقیت؟! گوتی: خالو من چو کهسی نه قیبتن. ئه قه نه لازمی من نیان و ئه زئ چم ژ هه ره. ئه ف وه لاته ب کبیر من ناهیت و سه را من وه قه ته تک بقه وم ت؟! ئه ز ل هه ره نامینم. چهند مام پیئقه نویسیا نه هه ری نه هاته رایب. دبیتن هه تا سحاری مایئقه، ژ خو بو. سحاری سیار بوی ب وی غه مگیریی قه و ژ ن (Ji ni) خالی خوژی چۆ. دبیتن چو هاته هه زئ، وه خته کی (دا) من ژ بچویکا هیب گوتی من، ژ بیرا من نه چوبه، گو: ته خاله ک دی هه یه، ناقی وی میر زه بندینه. دهستی وی ژ ئه نشکی و پیئقه زپینه، وی ل دره کی دبیتن «شه رانش» وی ل وی دهرتیه. ئه و رابو چکر؟ قه ستا خالی خوکر. چۆ مالا خالی خو گو: دی وی ژ جهریبیم. وی ریبیا خو گرت چۆ. پاشی گه هستی به ری خو دایب تریک تریکا پورانه یی دنا ف دحه لاند ا دخورن گو:

لولو هه ری پورۆ پورۆ نیره

وهیلای مالا خوه یی ته خرابۆ تو هند د خوری د سه ر ده حلی لولو دره،

فهرخو تو نزانئ متریی جهی مه هه می پورن.

فهرخی هادی مه لوبل و دامایی دی چیتن مالا خالییه.

بو دق - دقا (***) پورا ژ ترسا دا گو: هه ی کر نه ره شی بو مه هاتی دی مه (***)

لسه ر شان دار و بارا هشک کن، دهنگخ خو نه ئیان (کرین) فهرخو مه لوبل و دامایه، دی چیتن، عه یدتییه. دلج وی گه له ک ته نگه بلا ببورت پاشی بو خو باخفن. گوتی: هه یه نه؟ چه فله کک هه یه خان کرییه، به ری خو دایب، (سبحان الله) کهو ب براقن، خور خورا وانه، به ربوبنه ناف چاقیت ئیک و دگو:

لولو هه ری کهو کهو وی نیره

وهی مالا خوه یی ته خرابۆ تو هند د خوی ل سه ر ملالۆکییه

(*) قدقد ژ بو مریشکانه.

(**) ل بن په نگه راستر بیت

فهرخو متریی جهی مه هه می کهون

تو نزانئ فهرخی هادی مه لوبل و دامایی دجیت مالا خالییه

بو دق - دقا کهوا هه ما خو ئاقیت ئه ردکی، ئه قه نه فهرخه! یانی ب هه بیه تی دزانی فهرخ ل سه ر دنیا یی هه یها؟! هه می کهوا خو کرکر گوتی: بلا ببورتن بچت مالا خالی خوه، پاشی دی بو خو که یف و سیرانی کین. دبیتن هه لوبری، ده می هه لوبری، سبحان ژ میری عه زمه تییرا، قه ستا مالا خالی خو کر. ب پرس و پرسیا را چو بنی باژیری وان، هه که باژیر و هه که گوند. به ری خو دایب قه شه و خالی وی موشته ریا لی ددن. موشته ری (بکرئ) باجانسورکان و توتنی وی لی ددن ل بنی باژیری. سلاف کرئ، سلافا وی قه دا، گوتی: هه ری ئیک دیبیتن میر زه بندینه، دهستی وی ژ ئه نشکی پیئقه، زپینه، خالی منه ل هه ره یه ئان نه؟ وه ختی وه گوتی، قه شه گه له ک عاجز بوی ب وی قه سی. گوتی: ئه قه ساحر به نده، ئه قه چ رهنگی مرؤفانه؟ وه ی با خووی میرزه بندین ل خوه زقری، ئه قه چیه؟ ئه قه ساحر به نده نینه؟! گو: ئه ز نزانم ساحر به نده، ساحر به نده نینه، یی وه دبیتن. گوتی: عه مره ک من و ته پیئقه بره من نزانئ ئه قه ژ کوی دهری وه دبیتن: گو، نی ئه قی هو دبیتن: گو: لولو هه ری قه شه وو لولو ژ مالا پیتدا

هه ری قه شه وو ژ مالا پیتدا

وللا ته سه ر و سمبیل دنا ف قوزی دیتدا

پا قه تو نزانئ کویزه که و لولو په میوی تیتدا

عه جیبه کی سه ری من گرت و گرتدا

کی دیتیه دهوری حه فت زه مانا لولو ماک دزکی به رختدا.

گوت: دی ودره خالو دابچین مالا مه، میر زه بندینی گوتی: که فکی (چنگلی) وی گرت و که ت پیئسه کی و قه ستا مالا وی کر. دبیتن: قه شه ی گوتی: باخووی میر زه بندینه. گوتی: به لی. گوت: کا راره سته. راره ستا. با خووی پانی هه که راسته ئه قه ئه ولیا بت دی بجه ربینه. گوت: چ لی بکم مامی قه شه؟ گوتی:

هه ره ژ ریئقه جهی وی دهینه ئه ردکی قاری (قه دهر)، سینییه کا گو یز و میویژا بینه دهینه دهر، ئیک میویژا بکی، ئیک گویزا بکی که ره ک سفک نالا بکه بنقه و دهینه بهر. هه که ئه ولیا بت دی زانتن، هه که ساحر به نده بتن دی ل بهر به رزه بتن. گو: هه یه؟! گو: به لی. گوتی: باشه. قه شه چۆ سه ر ریبیا خوه، ئه و ژی که ت پیئسه کی خارا زایب خوه و قه ستا مال کر و فهرخوی سه ری ماهینی دده ستیدایه. پاشی گه هشتین ماهینا بری ئیم دایب. ئه و ژی چۆن دا بیئنا خو بدن. خالی خوارزایب خوب قه در و قیسه ت دهینانده نه زه نی سه را. پاشی چۆ نالی ژنا ل مالی گوتی: هه فگیانی: گوتی: چیه؟ گوتی: کاجا گو یز و میویژا بینه دگه ل دو سینیکا. ئیک میویژا بکی و ئیک گویزا که ره کا سفکا نالان کرن بنقه ئینان دهینانده نابه ینا خو و وی.

گوتی: خالو. گوتی: به لی. گوتی: که ره م بکه جاری خو پیئقه مرؤیل بکه، نه ده می فراقینییه، نه یی شیقییه. خو بگره هه تا شیف تیت ئه می جاری خوب قانا مرؤیل کین گوتی: که ره مکه بخو. گو:

لولو پشتی لولو هفت سالا

خارزا لولو دچن مالیت خالا

دان بهر خارزاکي کهری سفر و کهری نالا

گو: خالی خوناقت سهر و ستووی وی ماچیکر. گوتی: ئەز کهتم سهر بهختی ته، تول من بیوری، من تو جه پانندی، راکرن ژ بهر، وهختی ئەو راکرن ژ بهر، دهسته کنی دی بی نوئی ئینا و دهیناند بهر. یانی باوهری بی ئینا ئەو ئەولیا به. گوت: هه قهشه ته ئەفه چ ل مکر؟ ته چ ئیناند سهری من؟ ته ئەز دام فهیتتی د دهستی خارزایی مندا، ته ئەف شهرمه سهر چ بون چیکر؟! مان وهسا. گو: خالو، ته خیره تو ژ کیشه تیی؟! مامی ته دگهل ته چهوانه؟ گو: حال و ئەحوالی من و مامی من ئەفه به. ئەزئ هاتیم من قهستا خودی و قهستا ته کر. گوتی: ل سهر سهری خالی خو هاتی، ژ وی دهری، بی بی، گاڤ گاڤ ههتا تو هاتی هیره، تو سهر سهری من و بایی من هاتی، هه ما وهره روینه خاری، تو چهوا ههز بکی ئەزئ وه بکم. هه مانی من چو زیده هه نیین، هه مانی تو کورئ من. ئەز هه خالی ته مه و، هه ههچکو بایی ته مه، هه ما روینه چو کاری نه که، تو چاوا ههز بکی دی وه بت، د داری دنیا بییدا، ئەز ل بهر ته حازرم نه تو حازر به، تو هه ما روینه خورای ل سهر ته ختی وه کی من و ئەز ل بهر ئەمرئ ته حازرم. گوتی: خودی ل من نه گرت، چو جاریت دی وه نه بیژه، ژ من نه هاتی به، خالو تو مروقه کنی مه زنی. گوتی: قهیدی ناکن، فهرقا من و ته نیبه خالو. دیه! دیژن ما هه که هه یه کنی، هه که پیتر، کار و شولی خالی وی بو راف و نیچیر. دیژن وهخته کی هاتن ب کار و کرباریت دنیا بیی باخفن. گوت: ژ نهک وا د قهسه کنی قه ل بهریتا قی چیا بی ب شهرت و شرویته. چه ند خه لک دچنی بشهرتیت وی ب جه نانیین ئانکو هه لیین، ژ بهر هندئ سهرت وان دپرئن، هه چیی شهرتی وی هه لینا دی شوی پی کنن. وهسا سپه هه و ژیهاتییبه تو دیژئ هه یفا چارده شه قیبه. «ره شه رحانا هه ودی، بی شهنگا به فر و بارا هه لقه ژئ هاته». یانی د داری دنیا بییدا وه کی وی سپه هه کیم هه نه. ب گوهی فهرخی کهفت ئەو گوتن. گوت: خالو: ئەز دی چم. گوت: خالو ته و وی؟! مالا ته خودی ئاڤاکرو، دقئ ئەز چ بیژم ته. خوزی ته ئەو قسه نه کربا ها! پانی تو ب سهری قه بی. گوت: چینابت ئان ته بلا ئەو قسه نه کربا، ئان ئالا ئەز سهری خو دسهر فا حالا را دگهل ستووی خو بدم بهر شیرئ وی بلا سهری من ژئ بیژت دا ئەز قه هسم، ئان ئەز ناییم ته.

خالئ وی گه لهک ب خوقه چو (پوسیده بو) گو: خوزی من ئەف گوتنه ل دهف خارزایی خو نه کربیا. داکو من ئەف مهرقه بو چینه کربیا و من وه نه گوتیا. دی دیار بیت، دی هه بیته سپیده. ههتا خودی کرا سپیده، خالی وی خو لیکدا گو: ئەری ئەز وه ناکم تو وه بکی، هندی ما پیته، نه ههرئ ژ خو بو، نه شیا دلئ وی پیلیت، رابوی دگهل چو راف و نیچیرا، ههتا بویه ئیڤاری، د رپیا خورا دهرئ خست. گوتی: ئەفه چ قهسه؟ گو: ئەفه ئەو قهسه یا من بو ته دوهی ئیڤاری ناڤی وی ئینای. گوت: هه نه؟ گو: به لی. گوتی: دی هه چم، چما تو هه ره مالا خو، تو خیرئ ژ بازاری خو بکی (بینی). رابو چو بهر قهسری، دهرگه هئ وی قوتا: گوتی: ها تو چ که سی؟ گوتی: ئەزم. گوتی: هندی ئەزم، ئەز ب شهرتم، به لالا تو دی شهرتی من راکي، تو نه راکي، ئەزئ سهری ته لی دم (پر). گوت: بلانی، سهر سهری خو

و بی بایی خو ژئ. پانی لهوما ئەز هاتمه، ئان ئەز سهری خو بدم، ئان ئەز ناڤی ته بزائم. گوتی: ئیه!

ب خیر و سهر چاڤا هاتی: گوتی دی: گو:

لولو وهزئ خو هکم تیره ماره

ئەز د ته به کنی عهردیدا چم خواره

تول من ناکی چو را و چاره.

گو: لولو وللا وهزئ خو کم ماری ستویره

ئەزئ ل بهر دهرئ کونی کم ته کبیره

ئەز دی ته ئینم دهرئ وه کی دیلا پیره.

گو: وهزئ خو بکم سیڤا ب گویکنی قه

وللا تو بمری تو من نادئ بهروان دهر و لیته.

گو: وللا وهزئ خو کم نه ساخک ئەفی بهر په رجانه

تو بمری ئەزئ ته خوم ب دهقان و لولو فان ددانه.

گو: ههرئ گولی گول بهاری

دی تول سهر خو پاڤیژه تاکئ جاری

دا وهز بییم قئ خه ملی لولو قئ دینداری.

وهختی ناڤی وی زانی، ئانکو ب ناڤی وی کهفت، دهرگه لی قه کر گوتی: دی وه ره. خو هاقیت پیته ماچکر. گوتی: چو کهس ب ناڤی من نه کهفتن و شهرتی من نه راکر ژ بلی ته پیته. ئەز یا ته مه. گوتی:

دی باشه. دیژن، سئ شهف و سئ رۆژا مال دهف، بو خو، ئاخفتن و سوحه تکرن. گوتی: پانی ئەزئ قیجا رابم چم، بی شریعه ته ئەو ل نک مه نیبه ئەم تالوقه تی ئیکودو بین. ئەزئ چم مالا خالی خو میر زهیندینی. ههتا قیجا ئەز بییم قهستا ته بکم، ئەز ته مه هر بکم. ئەز و تو بین مالهک و حالهک. گوتی:

باشه، دی هه ره تو ب خیر بچی. گه رده نا ئیک و دو ئازاکر. ئەوی قهستا مالا خالی خو کر. خالی وی بهرئ خو دایی فخر هات. گوتی: خالو تو هاتی: گوتی: ته چهوا دیت؟ گوتی: خالو من ناڤی وی راکر

– (زانی). گوتی: سه حهتا ته خۆش. من ئەف ههزه ژ ته نه دکر. گوتی: خوارزایی خو هوسا نه بیینه، مالاته خودی ئاڤاکر. دیه! ئەوی دو کچ هه بوین. (سبحان الله) کچئ وی قومری و زهینب چهوا

ژیهاتینه به عنی ته برئ ل ئەسمانا دفریت، نه قشا ئەو ل بهرتین. گوتی: خالو. گوتی: خالو. گوتی: ئیکئ ژ هه ره دو کچیت من بو خو بهرئ خو بدیی دا ئەز ل ته مه هر بکم، دا ئەف مهرقه ته به ردت. تو دی

دقی حالی تیدا شه وتی. گوتی: نه، من هیفی هه به، چو جارا وی قهسی بو من نه بیژه. گوتی: دی بلانی. دی خالو گازیکر هه ره دو کچیت خو بیین دگهل فهرخی بکهفته ترانه، یاری و حه نهک و ته پ

مستانی به لکی دلئ وی ب ئیکئ ژ وان بنویسیت و ئەز دی لی ماره بکم. کچکا دهست ب یاری و حه نهکا و ته پ و مستانی دگهل فخرخوبی کر، ئەوی هیچ خو پی نه هایدا هه وه کی دگهل وی نیسه.

دایینه سهر دهنک و باسیت ستی. سبحان ژ میری عه زمه تیرا، ستی پشتی وه لی هات هه چهوه کی

دامله دگريت ب چوړه ننگا نه شييا راپت. خوشکين وئ داکن پشستا خوه ل عهردا گيرين، نئيدى پين نه دهاتنه بهر پين بچيت ژ عشقا پسمامئ وئ فخرخويدا. دبيتون: روزهکئ گو: ئه من چين بالاقي، بکن. قولنگ وئ ديارين، وئ سهر ژير دين ژ ئه قراز، ژ زوزانا وئ دادگه پين بهر پين دچن کيشه که روانه. فخرخى زانى ستييا دگهل هردو خوبشکيت خو هاتيه بالاقي ل بن سيقئ ل سهر هه ستيي پشتييه قولنگ هاتن، فخرخوى گو:

لولو هيرئ قولنگو لولو قولنگئ بهر پين

وده لئ مالا خوه پين ته خرابؤ دئ تو ودره بيه جابا فخرخى هادى.

ههرئ قولنگو لولو قولنگئ پين ب خرخاله

دئ تو ودره بيه جابا فخرخى عه بداله.

ئينا قولنگى کر قوقو دهيناند بهر، ل بهر راوه ستييا، نه شييا بورت گوتئ: فخرخؤ ئه ز هيقى دکم ده ستورا من بده ئه نه شيم، ته يرئ ئه لهو نه يارئ منه. باز نه يارئ منه. مالا ته خودئ ئافا کرؤ، قئ ب من نه که ئه ز رفق ته قه تاندم، دئ من کوژن ب رئ قه. گو: نه نه نه نه ز کارکئ دم ته قه وئ چ حه يوانى کو تو به حسئ من بکئ ئه دئ ب رفق رفقئ. ئه دئ ژ بهر ته رفقئ. گو: هه ينه؟ گو: به لئ. دئ باشه، قولنگى، دهيناند (خودادا). کاغه زئا خو ئينا دهرئ چير و چير نفيسى گوت: دو قامئ، هه که تو گله ک مهربقا من دکئ ئه قه ئه زئ ل شه رانشئ ل بن سيقئ تو قه سستا خودئ و قه سستا من بکئ، هه که نئ ته بوخو ئيک دپته، ته ته رکا من کره، تو خو بئري ژ بازاری خو ببينئ. ئه زئ ل جهئ خومه، ل سهر قهر و کو فانا. هو د کاغه زيدا گوتئ، گوته قولنگى: دئ هره بيه. قولنگى نکلي خو ليدا گرت، گوتئ: دئ هره هه چين هات بيتئ ئه ز ب جابا فخرخوى هاتمه. قولنگ رابو، گو:

لولو هه که هاتى ته وافي قهره

ئو ته يره که پين مه فهره

هنكى خوبده بهر که قران و کيل و بهره.

بيتو: وه ز جابا فخرخى هادى مه

هه که هاتى ته يرئ ئه لهو بيه

تو چه ننگالا ل بهر بکه گوو

بيتو: وه ز جابا فخرخى لولو که ر و گيرم

هه که هاتى ته يرئ بازه هه

تو چه ننگالا ل بهر بکه به هه

بيتو وه ز جابا فخرخى عه بدالم.

ئو خولامئ سهر، حه چي ته يرئ هات، دابيتت ئه ز جابا فخرخى مه، هه ما دا ژ نيزيکي قولنگى بازدت، مادهم ئه و قاسدئ وييه، قولنگ هات. دبيتون ئه مرئ خودييه، چوا فه رمان وى دايه، هه چوه کو ئيک بيتون پانئ وه لييه. بهرئ خو دايين ويه وئ ل بالاقي نه، ستي وال سهر پاتوکانه، دوشه ک بؤ وئ

دهيناده ژ وان وئغه. خوشکيت وئ گو: ئيهي ئه و ته يرکئ هه چنه دله لاله؟! دئ هره تو دکارى ب خو بگرئ. پانئ ئه و نه شيت. گو: هوين هرن بؤ من بگرن. هه چي چو ژ بهر وان ره قئ گو: دادئ ژ بهر مه دره قت، تول سهر چوکان هره به لکئ ژ بهر ته نه ره قيت. ئه و رابوى ب چالا ب قون خشکا دئ دئ هات قولنگ ژئ ب نک قه هات، کاغه ز ب په نجئ خوه هوسا ب نک قه ئينا وه ختنئ ئاقيت. جابا کاغه زييه، بهرئ خو دايين هه يها ئه فا فخرخييه، سلا ل من کره گوتئ: ئه زئ ل شه رانشئ ل بن سيقئ، هه که تو گله کا د مهربق و عشق و ئه قينا من دايئ، قه سستا خودئ و قه سستا من بکه، ئه مانئ هه که ته بؤ خو ئيک دپته (ديتبييه) تو خوه ب لايين خو، تو خو بئري ژ بازاری خو ببينئ. ئه زئ ب لايين خوه. دبيتون فه رمانا خودئ هه چکو تو بستانه کئ گولا ديم بکئ دمه کئ دريژ، پاشئ تو ئافه کا شه ف ئاف بديئ، دو رؤژا، سئ، رؤژا سئ بشکوژيت گولئ ئان گه ش بين، گوليت گه ش بيت تازه پتفه بين پاشئ ئاف بچت سهر، وه سا ستي ژيک هاته دهرئ و گه ش و ته ر و تول بو وه کئ بهرئ، وه لئ هات ته دگوت، ئه ف مروه نه سناخ نه بويه. هه ما زوى زوى، سفق سفق، بالا ل ژده ست خوشکيت خو ئينا دهرئ بالاقا خو کر و گوتئ:

ب خاترا وه، ئه ز چوم نک پسمامئ خوه، هوين هرن ب لايين خوه. دبيتون: ژ ده ستورا خودئ و پينغه مبه را خو کر «که قوشير» خودئ داخازا وئ قه بلاند، بؤ که قوشير و قه سستا شه رانشئ کر ل نک پسمامئ خوه. وئ گوت (کر) پر ده يناند سهر چه پين هندافا سهرئ فخرخى. فخرخى بهرئ خو دايين ديت ناسته، ناسته ئه و گو:

لولو ههرئ که قوکئ چيک مه شينئ

وده لئ مالا خوه پين ته خرابئ هنده شاشى و په رئ ته هندى زيرينئ

خوه زى من زانيبيا تو کچى يان تو بيتونئ، ئه رئ ته مالا خو خرابکر

گو: ههرئ فخرخؤ سه د جارا ب سهرئ ته که م

وه کئ ههر ته باوهرى ب من نه هئ

ديت ئه و کچا که چينئ ژ نو يکانئ ژ بهر دهنکه دهنکا خو که تيمه.

گوتئ: پادئ ب خاترا ته ئه ز چوم. هندى فخرخى گوتئ: نه نه من ژ چوقه وه نه گوته ته، من مالا خو ب ده ستئ خو خرابکر. گوتئ: چيناب، ب خاترا ته، يا خودئ ب هار يکارييا ته، رابو زقري هات دبيتون دهمئ کو گه هشتئ مال، خوه وه کئ سو رکئ ب نه نييدا د هات، روندکا خو د چافا نه دگرت ژ مهربقا پسمامئ وئ. هات که قت و نه هشير بوى، ما وه سا، پاشئ دبيتون نفرين ل خو کرن گوت:

هاوارا من خودئ شه خسس مزاره

وده لئ ته خه ما باقيريت بهن و گوهاره.

سئي نه مينت هه تا دانئ ئيقاره.

ئرادا خودئ ب جه هات، تا مرئ گرت، هند ما عزرائيلي روحا وئ کيشاى، چو بهر ره حما خودئ و قه شارئ. شين و تازى که قته وى باژيرئ. هه يها خه ليفه چنه د پيشه مان بوى. گوت: خودئ ئه قه من چکر؟ من دلئ شان ههر دو مروفشان ژ بهر چ هئلا؟ ئه ز هه قت جارا بچم بهرئ به يتئ - بهرئ ره ش

ماچيڪم، ٺهڙ دهره قتي گونهي سستين و فخرخي ناهينم دهر (ناهه ليم). من وه نه ڪر بگههن جهني مرادي، ههتا هولئي هاتيه ههڙي. ٺهڙ مان ل وي دهر. ديبڙن، دا بگوهينزن فخرخي پاشي دو تمام ڙي سل بوي و شه گه پياي. پاشي ستي شه گه پياي، فخرخ ل ويڙي ما گه لڪ پوسيده بوي و تنگڙي، مه لويل، هيندي هيندي چڙ مال، بين زهر و پويتى بوي، چو خولڪ بو نه مايه، خالي وي گوتئ: بڙچي تو هو سا غه مگين و مه لويلي؟! گوتئ: ٺهڙ دئ ڄم. هندي پيڻه نويسا، دئ بڙچي چي؟ گوتئ: چينابت ٺهڙ دئ ڄم. سحرانئ ٺهڙ خولامي سهر، ههڪه تشتهڪ بو داگرتي ههڪه خاري، خاترا خوڙ خالي خو خاست، سهرئ ههسپي خو ڪيشا يا خودئ سياريو و قهستا واري دهشتي ڪر، دوي دو تمام خورا. دلئ وي هيتلا و زاني ٺهڙ خله ته. ديبڙن وهخته ڪي گه هشت درهنگي پاييڙيه باران ل سهر ٽڪ د بارن و به فر ڙي دگه ل، ب چو ڀٽڪا نه ڪهفت چوڙ شڪهفتي ڦه. پاشي مايه ڙ ڪهفتي ڦه.

روڙ بو پوڙي تنگاف بو، گوت:

لولو ههري به فرڪي به فرڪا ل ڪيريا

وللا هندي ٺهڙ هاتين ب ته قشيبا

پچي (پيچڪ) ڙ پچي ڦه نه بيا

به فرئ گوت: فخرخو ٺهڙ داخو ب دمه سهرخو.

گو: «انشاء الله» چ نه ساخي و بيڙيري سهرئ خوب ته ڀاڪن، سهرئ خو دهنين ڀاڪن، هه ڪه سئ دوعا به فرئ بڪتن دگه ل گافا خوهست. قهولئ ٺهه سحي، هه مئ بو ساهي، دوعا وي قه بلي. سوياري ههسپي خو بو، ٺهڙ ههسپي ڙار و لاواز و بين هيتز بوي ڙ برسادا، هندي دهاتن، ب ڪوته ڪي دلوكوزي. هات باڙيڙه ڪي وهڪي زاخوڙين، هات ههسپي خو گيترا، دهلاڪا نه فسئ چوڙ برسادا، ههتا دو پويل پاره ددهستدا نه بون. ههسپي خو گيترا بره نڪ نالبه ندا گوتئ: توفئ ههسپي ناڪري؟ گو: بهلئ گو: ب چه ندئ؟ گو: ب دو نانا. گو پا حاشا ٺهڙ دئ بهر ڪي ڪم دوي نه فسيدا، ٺهڙ ههسپي نادم ب دو نانا، نان ب دو نالا، نال چ تشته ب ههسپه ڪي؟ خه لڪ ب من نا ناخفن.

سهرئ ههسپي خو ڪيشا و ڙ وي باڙيري دهرڪهت. ديبڙن، چو جهه ڪي وهڪ دهشتا دويانن، ڪهت پيشاهيڪا وي. سهرئ ههسپي خو بهردا سهرئ خوه دڪورڪ و عه باين خوه پيچا نفست. ههسپي وي ڙي ڪهت بوي دوي ميڙگيدا دچهر يا. ديبڙن، وهخته ڪي هسيار بو، ههڪه ڙ چل پوڙا ڪيمتر، ههڪه ڙ چل پوڙا پيتر ل ويڙي نفست! وهخته ڪي رابوي ههسپي وي بين بيتهنا خوڙ ملي رادڪهت و دادنييت، بين تيت و دچيت ل رهخي ميڙگي ڪويفيا راتيلت فر فر و بيه، هندي تفقي و بگيان ڪه تي. رابوي سهر خو، شه هدهدا، نافي خودئ و پيغه مبهرا ٿينا، بهزي ههسپي خو، ڪورپش ڪورپش لئ ڪر نه هات دهستئ وي گو:

لولو ههري بوزو لولو بوڙي نانا

وللا من تو بري ل سويڪا به قالا

هند ته ب ته به ڪهري ڪه سفر و ڪهري ڪه نالا

وللا من تو بري سويڪا غه باسه

ٺي ته ب ته به لولو دو نانا.

ههسپي ٺهڙ بير هات بيراي وي هه ما گو: حم حم سهرئ خو ٿينا ددهستئ ويدا. ٿينا زينئ وي باش گريڏافه، سياريو و چو قهستا باڙيري مامئ خو ڪر. چو بچوبڪيت باڙيري وي ياريا دڪن. ٺهڙي گوتئ: وي هه فخرخه، ٺهڙي دئ گوتئ: وي هه فخرخه. چو شه قهڪ ل هو لا وان دا گو: دئ هه ڀه مال خراب نه، تول چ دگه رهي؛ دئ هه ڀه ڙ مه وي خير و خيراته، هه ههفتئ ههتا ههفتئ، خير و خيراتا ستي وي دهن، توڙي تير ڙ زبافه تي بخوه، ڪوتلڪا بخوه. گو: ڪورڙ ستيبا چي؟! گو: پاستيبي ٺهڙي خودئ نه ڪره؟ گو: ڪهنگي؟ گوت: ڙميڙه، نيزبڪي دو ههيشانه مريبه. بهس بابئ ل سهر خو ڪري رهن (وه قف)، هه ههفته ڪي نه قله ڪي ب خيرا وي شيقا دانئ دتن، توڙي هه ڀه ڦي ٿيڦاري، دورا ههفتيبا و پيه، دا تو شيقا دانا وي ب خيرا وي بخوي. ديبڙن، چو ڪابانئ ڪر. گوتئ: شڪينا من، ڪابيت وان رابوين، ٺهڙي دهستئ رهي وي سبي بوين، ٺهڙ رهيٽ هند تازه، هه هادر سبي بوين. چو نڪ بچوبڪيت ڙ وان پيهه لتر بيت ڪو ٺهڙ دمه زن بوين، ٺهڙه بچوبڪترن. خو راکر. گو: ڪابئ من بده من. ٺهڙي دئ گو: ڪابئ من بده من. گوتئ: ٺهڙ نام. گو دئ هه ڀه ميتهقانيبي تير ڪوتلڪا بخو، ب خيرا ستي مال ويران: گوتئ: ڪوتلڪي چي؟ گوتئ: ما ستيبي ٺهڙي خودئ نه ڪر؟ گوتئ: ڪهنگي گو: ٺهڙه ڙميڙ، دو ههيشه، گو: ههينه؟ گو: بهلئ. گو: بابئ وي ل سهر خو ڪريه رهن، هه خوتئ ههتا خوتئ خير و خيراتا وي ددت. توڙي هه ڀه ڪا تو تير ناخوي. ديبڙن: رهي وي وهلئ هاتن بوين ڪه شڪ، مويبه ڪه رهش تي نه ما.

گو: ههڙن دو تهر و مهرا بينن، ٺهڙ دئ ڦي ههسپي دم وه. ليدان و چوڻ تهر و بيري خو ٿينان ڙ مالا خو. چو ل رهخ زبانه تي ستي گوت: ٺهڙه ڪيهه؟ گو: ٺهڙه زبانه تي ستيبه. گو: دئ بڪوئن. ڪولا، ٺهڙي ڙي هاري وان قه بري خوب دهستئ خو ڪولا. گوتئ: دئ مامو هوين ڦيجا ههڙن ناخي رادن سهر گهله خي مامئ خوه، پاشي ههڙن ههسپي من ڙي بو خو بن، گهردهنا وه نازا فخرخو چو بهر قبله ڪر، خو دريڙڪر، ڙ خودئ خاست ڪو قه بزا روحا وي بيتنه ڪرن. فرمانا خودئ ڙ بو ڪيشانا روحا وي دهرڪهت، عزرائيلي روح لئ ڪيشا. بچويڪا ڙي ٺهڙ ناخ رادا سهر و هيتلا ل ويڙي و ههسپي خو بر. وهختئ بچويڪا ههسپي وي برن و چوڻ مال، دديبايت وان گوتئ: ٺهڙه چ ههسپه؟ گوتئ: ٺهڙه ههسپي فخرخو به، دامه. گوتئ: ڪا فخرخو ب خو؟ گو: فخرخو مر. مه ڪر ناخ ناخي. گو: وه چهوا ڪر ناخ ناخي؟ د ڪوبوڙا مر؟ گو: بهلئ مه ڪر دناث ناخي. گو: ٺهڙه سحي؟ گوتئ: ٺهڙه سحي. گو: ٺهڙه ههسپه ڙي دامه. جاب چو بو خه ليفهي. گوتئ: حال و ٺهڙه وائي براڙي ته ٺهڙه به، گوتئ: باوهر نه ڪر. رابو چو سهر زبانه تي، بهري خو داين دهر ستييرا، درسته دريڙ ڪريه. گو: ٺهڙي ههڙي. گوتئ: خودئ تو من بدئ رهمئ، ٺهڙه بيته ختيه من ل فان ههردو تو لزان ڪر، من نه هيتلا بگههنه جهي مرادي، ههتا هوسا چيوي.

ديبڙن: دهستئ خودا بهر سهرئ خو بهردا گريبي هه يامه ڪي خوڙ ههتا خوڙ گريبي مهڙي رهشڪري. پانئ ٿيدي ڙ دهست دهرڪهفت نه شيت چو چارا پي بيت ڦيجا ب خاترا وه.

بهیتا دمدمی

سه‌عدی پیروی: (۳۵) سالی

گۆندئ: سئی مالکا

زاخو (۱۹۷۲/۸/۱۲)

هه‌بوی نه‌بوی کهس ژ خودئ مه‌زنتر نه‌بوی، هندی خان بوی مرۆقه‌کئ ب کیره‌هاته بوی، شاهي گه‌له‌ک
حه‌ژئ دکر ژ به‌رکو مرۆقه‌کئ سۆل پیغه هاته‌بوی، قه‌درئ وی دگرت، دگه‌ل شاهي بوی ته‌قه‌کئ.
خولامئ ناڤ مالاوی بوی. شاهي گوتئ: خانۆ، گو: ئەمئ چين پراف و نيچيرا، به‌رئ خودين دنيايئ، ل
سه‌ر خو بگه‌رين. گوتئ: بلانکئ.

دبیتن: پتیا خو گرتن چۆن پراف و نيچيرا، ل دنيايئ، ل چۆلی گه‌ره‌ان، دبیتن وه‌ختئ هاتین شفانه‌کی
په‌زئ خو به‌ردايه وی گوهورئ وی دچهرت گوت: خودئ قوه‌تئ. شفانی گوتئ: ره‌حه‌تین خودئ ل وه و
ده‌بیايئ وه سه‌ر سه‌رئ من هاتن. که‌ره‌مکن نان‌ه‌ک و شیره‌کی بخون پاشی هه‌رن.
گوتیئ: شاهۆ، گوتیئ: به‌لئ، گوتیئ: نان و شیرئ ئی چۆلی گه‌له‌ک خۆشه. باوه‌رکه، ئەمئ نان‌ه‌ک و
شیره‌کی خوين پاشی چين. بلا ب که‌یفا ته‌به.

دبیتن، چاوا رو‌نیشتن خوارئ شفانی کۆدکئ خو هه‌لگرت دئ چیت شیرئ بو دوشتن، خه‌وئ دلئ
شاهی گرت دبه‌ر وی شکیرپرا. شفانی سفک سفک کۆتکئ خو تۆئ شیرکر، ده‌یناد دین بلویرا خو یا
ناسنی، نانکو بلویرا خو ده‌یناد سه‌ر کۆدکئ شیرئ، وه‌ختئ ده‌یناد سه‌رئ، چو به‌ر به‌زئ خو، وان ژئ
ده‌ستوبری نه‌بوی بئ شفانی بخون.

هه‌تا شقان بزقرت فه، چاقئ خانئ ما لئ. به‌رئ خودایئ رو‌حا شاهي د کونگین دفنا ویرا دهرکه‌ت و
چۆ د بلویرا ناسنیرا د سه‌ر شیرپرا دهرکه‌ت و چۆ د شکیرپرا. چاقئ خانئ لیبه ئەو نقش‌تییه. زیره‌فانیه‌کا
باش لئ کر، کا دئ چاوا چیتن. هه‌تا پاشی ده‌ه ده‌قیقان بان پیتر شقان زقوی گوت: ئەزه‌نی وه‌ بۆچی
نان و شیرئ خو نه‌خوار و فه‌خوار؟ گوتئ: پانئ هه‌قالئ من بئ نقش‌تییه، گوتئ: هشیاره‌که، نان و
شیرئ خو بخون، هه‌تا ئەز په‌زکئ خو فه‌گیتیم. خانئ ده‌ستی خو ده‌ینایه سه‌ر ره‌هئئ شاهي گوتیئ: دئ
هلو رابه شاهۆ پانئ رو‌حا وی (شاهی) وا چۆبی (چۆبییه) بو خول دنيايئ بگه‌ره‌ت به‌رئ خودایئ
رو‌حا وی پانئ ده‌ستی وی ل سه‌ر ره‌هئئ وییه، دیسا ژ شکیرئ دهرکه‌ت هات دبلویرا ناسنیرا هات، ژ
نویکا چۆ دکۆنکئ دفنا ویرا چۆ د له‌شی ویرا، ژ نویکا هشیار بوی. گوتئ: هه‌ی خودئ ماللا ته‌ ناڤاکر،
ته‌ بۆچی ئەز هشیارکریم؟ گوت: چمانئ؟ گوت: من خه‌ونه‌کا عه‌جیب دیته (دیتیه). گوتئ: خودئ
خیرکه‌ت خه‌وناته، بیژه. گوتئ: هه‌ما ئەز وسفه‌تئ وی بیژم، تودئ بیژئ وه‌نینه. (نه‌وه‌یه). تو خانئ، ما
ئەز چ بیژم ته‌! گو: نه‌نه. هه‌ما بیژه. هه‌ما بیته مه‌حه‌لئ عه‌قلئ - عه‌قل بگرت - ئەز دئ بیژم تو راست
دبیژئ. گوتیئ: «من دیت دپرتن سه‌ر ناسنیرا چۆن، ئەو پرا ناسنی، د سه‌ر به‌هره‌کا شیرئ، وئغه‌ ترئ
ئەز چۆم. به‌رئ خو ددمئ سه‌راکه‌هنیا (سه‌روکانییا) زیرئ و زبقي وال وی دهرتیه. گوت: هه‌ینه؟ گوت:
به‌لئ. گوت: هه‌ی لئ خودئ ماللا بابئ ته‌ ناڤاکرۆ، پاتو قه‌سئ وه‌ساکئ؟! هیچ نه‌یئ جه‌ئ باوه‌رییه.

گوت: چاوا؟ گو: پاته به‌حرین شیرئ هه‌بن ل دنيايئ و پرتن ناسنی ل سه‌ر بن، که‌سئ چو جارا ته‌رش
(حیوان) خودان نه‌دکر. چما دا زحه‌تئ کیشیت، گوئ و ریخئ وی، شقان مه‌سه‌ره‌فئ دا لئ کن بخودان
کن؟ دا هه‌ماچم وی به‌حرئ هه‌ما شیرئ ژئ ئینم، دا خون و قه‌خون. گوت: ناها من نه‌گۆت، دیسا دئ تو
من ب دهرۆین دهرتیی؟! گو: پا هه‌ما هوسانه. پا چه‌وا سه‌حه‌که‌نه زیرئ و زبقي دکیرپرا. دوی خلخه‌لپرا
هه‌یه؟ تو قه‌سه‌ک وه‌سا بیژه بچته عه‌قلئ مرۆقئ. نه‌ هه‌رئ خانئ ل به‌ر دلئ شاهي سارکر. دئ ژئ
بگه‌ره. دا نان و شیرئ بخوین، ده‌ست هاقیتئ نانئ خو خوار و شیر ب سه‌رداکر، یا خودئ. بابۆب
خاتراته. شفانی گو: وه‌غه‌را وه‌خیر، مه‌ دا رئ ئەم هاتین ب ئی میترگئ فه‌ چۆن. گوت: باوه‌رکه،
ئافاهی بین خۆش دئ که‌فن ئی دهره‌ه، کانئ، ئاڤ و دهرافئ وی هه‌نه. گوتیئ: باوه‌رکه تو راست
دبیژئ. خانئ هه‌ر دجه‌دا دلئ وی که‌ته وی دهرئ و پیغه نویسیا. ئەو دهر ما دهرزا وی دا. بۆ رۆژکئ ژ
رۆژان. دبیتن، ئەز خولامئ سه‌را زقرین هاتن ماللا خوه. دبیتن و میران و میرگه‌هان ل خه‌لکئ عالهمئ.
گوئ خو به‌ بدن حکایه‌تا خانئ له‌پزترینه:

وه‌یلا دمدمۆ خان تیدا وه‌یلا دمدمۆ خان تیدا.

رۆژکئ خان جه‌ره‌چی بوی، جاره‌کئ خان جه‌ره‌چی بوی

له‌پئ وی ل جه‌رپئ بره‌وی، میر سه‌یدئ هاره‌ قیرا

له‌پئ خانئ دئ کین زیره، میر سه‌یدک وی چۆیه قیرا

گه‌رپا بوی ل سوپک و باژیرا هوستا ئینا جه‌غسی قیرا.

له‌پئ خانئ وی کر زیره وه‌یله دمدمۆ خان تیدا

رۆژکئ ژ ئەفئ که‌ بیره، جاره‌ک ژ ئەفئ که‌ بیره

خانئ رابوژ نیچیره، گوت: جه‌ه‌ک ب قه‌سر و قوسویره

خۆشی ته‌خته بۆ خانئ میره.

وه‌ی له دمدمۆ خان تیدا.

رۆژکئ ژئئ خودئ دایی، جاره‌کئ ژ ئئ خودئ دایی

خان و شاه چۆن چیايئ، دیت جیکئ کۆلک و ئافایی

وه‌یلا دمدمۆ خان تیدا.

رۆژکئ هاتنه‌ خانه خانئ شیخی ل به‌غدايئ

تانجه‌ک ئاده‌م کر ته‌نایی رابه‌ دا لئ بکین خه‌زایی

وه‌یلا دمدمۆ خان تیدا.

کیسو به‌ینه هو به‌د وییه

خان وی چوی ماللا شاهیه

هه‌رئ شاهي هه‌رئ شاهي

هه‌رئ شاهي سوپه‌ خیره

خانۆ خانى سلامتې ل سەر چاقانە
 لسەر سەرانە و سەر چاقانە
 روینە پویەکا دیانە
 تو بگره جۆتې فنجانە
 وهیله دمدمۆ خان تېدا .
 ههکه شهرمه و نه فهیتته
 من دهستوبرا خوژ ته دقېتته
 وهیله دمدمۆ خان تېدا
 تو من دانە د چهرمیدایی
 نه ب کیماهی نه ب زېده هی
 بۆم بو سوندا سهرۆ شاهی
 وهیله دمدمۆ خان تېدا
 گو: ههرۆ خانۆ، چو خان و مانیا واقا نه که
 دلې من و خوژتیک نه که
 ب سهرۆ تهیه و باقې تهیه
 بده من ژ ته مهت چهرمه کی (*)
 ئەز دئ دینم ل سەر دهرئه کی
 ل سهرمه دانو و ئەمره کی
 پئ قوتکی مه ئسلامه کی .
 وهیله دمدمۆ خان تېدا، وهیله دمدمۆ خان تېدا
 گو تې: ههره خو من داته ژ ته مهت چهرمه گیی
 نه ب کیماهی نه ب زېده هی
 بېم بو سوندا سهرۆ شاهی
 خان دهرحال دهشت و بهرپیه
 دیت گایی قزل باشی، گایی قزل باشی دویروی مەشقایی (**)
 دقېل کربوی د دهرزې هه لکیشایی .

(*) ب جوره کتې دئ:

ههرۆ شاهی، ههری شاهی
 بده من ئوردی ژ ته مهت چهرمه گیی
 بئ قهرقه شه و ب دویماهی .

(**) مشهقا = پنیدوز

بو ستوغالی وایندایی،
 بېم بو سوندا سهرۆ شایی
 وهیله دمدمۆ خان تېدا .
 وهی ل خانیکتې بئ فیتله
 چهرمه گیی کر دقېتله
 گرتن ههقت کۆر و نهیتله
 دنیا گرت و چو نه هیتله
 وهیله دمدمۆ خان تېدا
 چهرمه گیی کر نوقتاره
 گرتن ب تهنگ و ههقساره
 گرتن بهرۆژ و نزاره
 وهیله دمدمۆ خان تېدا، وهیله دمدمۆ خان تېدا .
 چی هات و هۆستا عه باسه
 تو بهرۆ بقره ل ئەلماسه
 دئ بن تاو زېرۆ خاسه
 نهاتی هات هۆستا عه لیبیه
 تو بهری بېره ب ته فشیبیه
 دئ بن تاو زېرۆ نوییه
 وهیله دمدمۆ خان تېدا .
 چۆبئی هاتی هۆستا عه مهره
 تو بهری بېره ب ته بهره
 دئ بن تاو زېرۆ زهره .
 وهیله دمدمۆ خان تېدا .
 نه ب کیماهی، نه ب زېده هی
 بۆم بو سوندا سهرۆ شاهی .
 وهیله دمدمۆ خان تېدا
 گو: ههرۆ خانۆ چوخانی و مانیا واقانە که
 دلې من و خوژتیک نه که
 ب سهرۆ تهیه و باقې تهیه
 بده من ژ ته مهت چهرمه کی
 ئەز دینم ل سەر دهرئه کی

دمدم دانا بهر به ستنی، ههفت سهد دهست فه په ستنی .
گۆت:

سه یی موزن، نهفه رۆژا ته نینه، وهیلی رۆژکا منی
وهیله دمدمۆ خان تیدا.

دمدم دهیناده دهر کاشه

گۆت: ل پیتش من دهینادن ههفت سهد باری ماشه
وهیله دمدمۆ خان تیدا.

دمدم ههه هیتا بن هیتته

دهیکا خانی وه دیتته

ئاهاهیەک فره مه دقتته

بهفر و باران تیکدا تیتته

کس نهچت ماری که سیتدا

وهیله دمدمۆ خان تیدا، دهیله دمدمۆ خان تیدا

دمدم تامانی ئافاکه

چار کنار بهی دو دیوارکهی

بهر سمتن مشتی رساسکر

سهر سۆلینا لی مه بر

سهری دوسه دهوستا و بهر هوستا گرت و جهلادکر

میر «مهحمود» گرت و خهلاتکر

وهیله دمدمۆ خان تیدا، دهیله دمدمۆ خان تیدا

بهفرکی کیری ئالاندن(*)

جهمهدهی کانی هنگاقتن

خونساری (خونساری) کانی پهنگاندن

گۆ: خانی شاهن عهجه م گرت و شه لاندن

وهیله دمدمۆ خان تیدا. دهیله دمدمۆ خان تیدا

بهفرکی کیری کهرکرن

خونساری کانی مشت کرن

گۆت: خانی گه وری بای، شاهن مه زن گرت و رسواکرن

وهیله دمدمۆ خان تیدا. دهیله دمدمۆ خان تیدا

ههه لی میمی ههه لی میمی، چ سبهیه سبه زوییه
خهلیفه چۆ نک شاهیهه. گو: ههری شاهن،

ههه لی میمی ههه لی میمی، نهز نه مینم ل سهر قی دنن
ئیکتی خولام باخوی بدت ته لافتنن

کورۆ سهیۆ وهیه وهنینه

«خهل» خولامی من نه مینه

دوسته ههر نابیت غایینه

من له پی وی کر زتیرینه.

وهیله دمدمۆ خان تیدا دهیله دمدمۆ خان تیدا.

ب سهری تهیه و بایی تهیه

ئهو خانوکی خولامی تهیه

ئهو دوژمنی دینی تهیه

ههر زیده ژبو سهری تهیه

وهیله دمدمۆ خان تیدا دهیله دمدمۆ خان تیدا

کورۆ، سهیۆ، سوبههی سحرای

دی تازهکی زنوی کهی

دی دم پاش هنگهیی

تو من هه لگره کولکی دمدمایی

وهیله دمدمۆ خان تیدا دهیله دمدمۆ خان تیدا

ئه م دی چینن، ئه م دی چینن

دی ههفت سالال بن گرینن

هه که مه نه ئینا لومینن.

وهیله دمدمۆ خان تیدا.

بهر ههر هات و بن هاقینه

ئهسکهرا لیک فه جه مینه

دی چی خانن له پزیرینه

وهیله دمدمۆ خان تیدا.

هاقین هات و بون پاییزه

ئهسکهرا بکن ته میره

مه ل سهر خانا کر خوینریزه

وهیله دمدمۆ خان تیدا.

(*) بهفرکی کیری ئالاندن + جهمهدهی کانی پهنگاندن + خانی حاجی شاهن شه لاندن. د هندهک جهاندا.

پاییز هات و قی زستانه

ئهسکهرا دکن دهلانه

دی چین سهرخانی کوردانه

کا کی بهرخه، کی بهرانه

وهیله دمدمۆ خان تیدا.

زقستان هات و ل دوی بهاره

ئهسکهرا دکن ههه قه دانه

دی چین سهرخانی کوردانه

کاکی بهرخه کی بهرانه

ویله دمدمۆ خان تیدا، دهیله دمدمۆ خان تیدا.

ئهز خولامی سهرا دبیتن، عهسکهری خوه ب ساله کی ل بن که له کا دمدمی قه دهیناد. لهشکری

شاهی عهجه مه. دبیتن:

چ سوویه رهۆژ لهیلانه، چ سوویه رهۆژ لهیلانه

ته تهرخان دهرکهفت سهربانی

دهست ل سهرا سنگی و ئیک ل سهرا رانی

گو: ههری بابۆ، چه ند خیزی ل بن بهحرانه

چه ند رزقی دهشت و زۆزانه

هند خیشهت و چاریک و دومدیی قه دانه.

وهیله دمدمۆ خان تیدا، دهیله دمدمۆ خان تیدا.

گو: ههری کوری من و ته تهرخانه

تو نه هه لکره چو خه مانه

ئهو که روانه بازرگانه

تیت ژ ته ره فی بو تانه.

ههرا ل سهرا سهری بابۆ ته شهرا و لیکدانه.

وهیله دمدمۆ خان تیدا.

ئهو کافر پ هونهرا

سهرا خیشه تن هون سه مهن

سوویه هه سحرای بابۆ ته سهرا و ژیرا ژ وان وه رگرن

وهیله دمدمۆ خان تیدا دهیله دمدمۆ خان تیدا.

گهر چو بوی خانی رباله، ههرا شهف ژیی بهردا هات خواره

ههفت و سی ئوردی کرنه قاله

نقیژا سپیدی ئینا ماله.

وهیله دمدمۆ خان تیدا.

دبیتن: رهۆژه کی ژ ئهقی بهاره

جاره کی ژ ئهقی بهاره

خه لیفه بیتم و سهرداره.

خه لیفه عهسکهرا ئهژماره.

پیلیم ناکهت هزاره،

ئهو روی رهش و شه همزاره

گو: ها سهرا شاه نا قافییه ته

بنهیرا شاهی ب خو قیتته

خان دو سال کهت د که له تیدا

وهیله دمدمۆ خان تیدا

دهیله دمدمۆ خان تیدا.

جاب چۆ شاهی، خه لیفه ی جاب دایی:

گو: بیژی، بلا بیتن. عهسکهری من ئه قه ساله من کومکره، هژمارا وی هزار دهرکهفت ددهست مندا.

دبیتن: وهختی شاه هات، بهری خوه دایی راسته. چو عهسکهری وی نه مایه. عهسکهری وی بی بی

خیرکهره. پانی عهجیبی سهری شاهی گرت، ئهف هنده عهسکهره پویج کره. ئینا کاغهز سور و شین کر، د

به سهری سهحیا راکرن، به لاکرن تیدا گو:

کافرهک تی رهۆژی ژ بهروویه

سال ب سال ناگر ل گه مییه

دی چیت ب همه تا خودتییه

وهیله دمدمۆ خانی تیدا

کافرهک تیت و ژ چین و ماچینا

ته کهر مه سه به ل له عینه

ته دانا سیف دکاسکا

وهیله دمدمۆ خان تیدا.

کافرهک تیت و ژ هه و ریزه

ئی ب کل بیسه ریزه

گو: سهو نو کوکیت من خلاس بون ب کتانوکی هندی قه

وهیله دمدمۆ خان تیدا

دهیله دمدمۆ خان تیدا.

هٺارت بو ميړئ ئينا كورپوؤ
 خوديوؤ يئ قئ جارتيوؤ
 وهيله دمدمؤ خان تيدا.
 كاغزهك ژ بهلگئ مازينا
 هٺارت بو ميړئ بههدينه
 ميړئ بههدينه بيم نهخوشه
 انشاء الله حالئ وي نهخوش بت
 ئه و جهويكئ نينوك رهش بت
 ل بهينا مه و وي تهرم و لهش بت.
 وهيله دمدمؤ خان تيدا.
 كاغزهك ژ بهلگئ كهقوته
 هٺارت بو ميړئ لوته
 خانو سهرهك هاتي ژوته
 وهيله دمدمؤ خان تيدا
 كاغزهك ژ بهلگئ هژيرئ
 هٺارت بو ميړئ جزيرئ
 خوديوؤ تو بدئ (بكهئ) تهكبيرئ
 وهيله دمدمؤ خان تيدا.
 كالوس تئ لو سوؤ و شين
 بهروپشتئ وان نهخشين
 خه بهرئ خيرئ لي نين
 وهيله دمدمؤ خان تيدا
 ههرئ داين ههرئ داين
 با كورتكئ لق ليدايين
 با كورتكئ ل بالئ من
 بر كهچك دي لوراين
 سافرا سوتم ل سهر دنياين
 وهيله دمدمؤ خان تيدا.
 گو: ههرئ داين گوري،
 ئيكئ زهلام وهعدئ من ژ قولئ بهرداين
 كهسئ كرمانج هاني ناين،

كافرەك تيبټ ژ رۆژ ناڤا
 شه‌مالهك سوٽ و بهرداڤه
 شالهك توپا بهرداڤه
 سئ شهف رۆژكيت دمدمئ بهرئ تاڤه
 وهيله دمدمؤ خان تيدا
 دهيله دمدمؤ خان تيدا.
 خانو ديبټ: ههرئ داين، ههرئ داين با گورتكئ لك لهقايين
 كافر سوتم ل سهر دنياين كهزي كرن مادينئ
 گو: كهسئ كرمانج هاني ناين.
 وهيله دمدمؤ خان تيدا
 ههرئ داين دهيكه منئ
 تو كورتكئ زه مه‌عه‌دئ
 بهس بكه قسه و گوتئ.
 هه‌مانوكه ديبټنه خه‌تا ژ عتابا مرئ
 وهيله دمدمؤ خان تيدا
 دهيله دمدمؤ خان تيدا
 تو لهزكه بله‌زينه
 بارهك كاغزا تو بينه
 جوتئ ماهالول ل سهر دهينه
 ل ئاسمانا نول ل سهر دهينه
 ل عه‌شيره‌تا بگيرينه
 وهيله دمدمؤ خان تيدا.
 كاغزهك ژ بهگئ هيرويئ
 هٺارت بو ميړئ زاخويئ
 ناله و ل سهر مه‌عئ داچويئ
 وهيله دمدمؤ خان تيدا
 كاغزهك ژ بهلگئ سپيدارئ
 هٺارت بو ميړئ زيبارئ
 خوديوؤ بيته قئ جارئ
 وهيله دمدمؤ خان تيدا.
 كاغزهك ژ بهلگئ دريوؤ

ههری دایین دهیکا منی.
 بهس بکه قهسه و گوتنی
 ههما همزه همر دگو ژنی
 هات و عتابا مرنی
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا.
 توله زکه بله زینه
 زاهری قهت بوچونینه
 باتنی یا فان بجه وینه
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا
 گۆ: ئەم خو بوین مالاخه لیلی ل خه نده کتی
 تو سویباری چاڤ به له کتی
 تول هانا خانا گه له کتی
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا.
 سهید ئەحمه دئی بی ملییه
 تو سویباری فی بۆزییه
 هانا خانا گه له کتی
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا.
 شیخ ئوسقی ل تهنگا گوزافی
 جهی «تهرگه قهر» دا وافی
 گهرهانا خانا فی گافی
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا
 پی به کری به حرا دیهیری
 شهنگه سویبارا پوجانی میری
 هانا خانا بکه دیری
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا.
 مه خو دبر کوری مزگه قتا
 شهگه سویبار و ل کیتلاناته
 دنیا چه ندا بی خیره ته
 چه ند خیر سیانا میناته
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا

چ هاتی مه لاکتی شوشتی
 ته عولمی خودی وی ل کوشی
 ژ حما سستی تی وی کوشی
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا
 چ هاتی مه لاکتی بادئ
 توژ کهزا و خارا زوی هاتی
 تو ب کهروکتی چۆخی هاتی
 تو ب مه تالی مه زن هاتی
 توژ ئەولیا چیتتر ئەشکه را هاتی
 وهیله دمدم و خان تیتدا.
 بهری خو بده غهوسی ل به غدایی
 ته کر و کر هانی نایی
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا
 دهیله دمدمۆ خان تیتدا
 غهوسی گوتیی: مادهم ته ئەز کرم دویمایهیکا هممیا ئەز ئیدتری ناهیم، ئەولی همما ئەز بهس
 بویم، تیرا هممیا ئەز هه بویم
 یانی ناف فان ئەولیا، هه می مه شایخی موقهرن هه می هاتن
 دهست سینک شه دا (دهست ل سینگی خودا) گوتی: گافا ته دهست ب شهری کر، ئەم بوته
 حازرین
 جارهک ژنی خودی دایی
 دپله کا ل بن که لهی زایی
 تیشکیت چوینه بهر دایی
 جارهکتی دهستی لاوکتی به دکاری نایی هه لات و ئوردیا شاهی
 هه ی لاوۆ لاوۆ بیتهکاری
 ئەفه کبییه باخوی تاژیک هناری
 ئەفه زکتی بی چه لانه
 ئەزی هافرین نیهانه
 گۆ: ههری وکی ئەفی هافرین نیهابت
 ئەفی هه دگهل فی چالابت
 مه وی خانا ژنوی لیک زابت
 وهیله دمدمۆ خان تیتدا

هوین له زبکهن بله زینن
 خیفه تی خو څه ته زینن
 خان دی دیلانا مه ژی بین
 وهیله دمدمو خان تیدا
 هه که هات و هه که راسته
 ئوردی ل ئوردیې گوهارته
 پیشاهییک چو سالاراسته
 وهیله دمدمو خان تیدا
 مه حموید کیلن ناله کانی
 باشاوش مثلې شهیتانی
 کاغه زال تیری پتچایی
 ثاقتیه ئوردیا شاهی
 شیفا شفق ل ناف نه مایی
 نه و دیهلا که لکه ل هتزیایی
 کاقتیجا ژریتفه دیبت کابانی هلات و ئوردیا شاهی
 وهیله دمدمو خان تیدا
 دهیله دمدمو خان تیدا.
 ده رگه هکې بیمو بزماره
 مه حموید ب ده قی خواره
 پاشی دی ژی کم پسپاره
 وهیله دمدمو خان تیدا.
 مه حموید ژناث وان ره فی، بیمه ختی لئ کر. کاغه زال پیشاییکا خو ثاقت، گوتیې خان حاشایی
 وی درهوا دکتن. شیفا شفق ل نافدا نه مایه. قتیجا هات ده خاله تی.
 گو: ده رگه هکې بیمو بزماره
 مه حموید ب خو ثاقتیه خاره
 هه ری مه حمویدکی بابه کانی
 به سه بو ته ل جانی
 بوچی ته ل خانی کره گیانی؟
 گو: ب سه ری ته و بابی ته
 هه دو مه تالی من زپر بوین، نیکی ژمن کیم بوی، لهو من ل خانی کره گیانی.
 گو: بخازه کاته چ دقتیه؟

گو: من ژنا عه بدال به گئی دقتیه
 من ب کوننی دهینی دگه ه دقتیه
 وهیله دمدمو خان تیدا
 دهیله دمدمو خان تیدا
 تو بچیو توپی بیمه
 مه حمویدی ب ده ری څه حه شینه
 ب تاقی برجی څه بیمه قینه
 دا مه حمویدی ژ دل بیمه
 وهیله دمدمو خان تیدا
 دهیله دمدمو خان تیدا
 توچی توپاخو نینادو
 مه حمویدی ب ده ری حه شانندو
 ب تاقی برجی څه په قانندو
 ب ناقا وی ژی ژ دل نینادو
 کافر ب دهر ب زیره
 وهف میرکی نی ژ نالی تیره
 شول څه تاند ل بهر جه قیره
 وهیله دمدمو خان تیدا.
 بینن توپا ده مراری
 وهز دی بکمی ب تراری
 باقیم برجی ل بهر رو بیاری
 وهیله دمدمو خان تیدا
 بینم توپا داعنزه له
 وهیلی بکمی ب کوده له
 دانم به ژن و بالا که له
 وهیله دمدمو خان تیدا
 بینن توپا سندرویکه
 وهز دی بکمی ب سینیکه
 دا بیم برج و باغی بویکه
 وهیله دمدمو خان تیدا
 بینم توپا دهر مه زنه

به ركی تۆپى دوانزده منه
دمدم ههژاندنى ژينه
وهيله دمدمۆ خان تيدا.
هوين لهز بكن بلهزين
توپا پيگه شه ره سين
سه ر و شكيرا پي به نكيين
ژ حه والا بقه تيين.
توپا پيگه شه ره ساندن
سه ر و شكيرا پي په نگاندن
برج ژحه والا قوتاندن
وهيله دمدمۆ خان تيدا.
دمدم به ركه خورستى
ههقت سه د تۆپ چۆنى بدرستى
به ركه ژ به ركه نه گوهزتى
خانا مير تيقه نقشتى.
خانۆ دكه لى دا نقشت، هه ر هايژۆ نه بوى، ههقت سه د تۆپ ريك به ردانى. يانى هشير نه بوى
هه چكو هاژۆقى دنيايى نينه.
وهختى مه حمويديكى باله كانى ل ره خى كاغه زى يى دى سویره تى كه هنيا زيرى ديوى، هه مى
هاقبتى مليى دى، كاغه زى ل نك شاهى يى شه دخوينتن. ديپژن:
كاكه را فه ره س به رداقه؛
خرايكرن سۆلين و ئاقه.
سۆلين و ئاڤ خرايكرن
كويچك تيدا مراركرن
حيشستر تيدا ژ تيشل كرن(*)
سۆلينه ژ خوينى سۆركرن.
وهيله دمدمۆ خان تيدا.
دهيله دمدمۆ خان تيدا
هه مى سۆلين وان خرايكرن پويچ كرن، ئاڤ هه چكول سه ر پرى.
ديپژن: سويه ينا دنيا هوينه
فهقه هين به زين مه سينه

(*) ژ كه فل كرن تى گوتن، نه كو ژ تيشل كرن.

ئاڤا سۆليينا تيتت خوبنه
وهيله دمدمۆ خان تيدا.
چ سويهينه هۆره هۆره
گرتيا پۆره پۆره
ئاڤا سۆليينا تيتت سۆره
وهيله دمدمۆ خان تيدا.
كا عه وري ره شى نيسانى
تاڤكيتت بارانى تو دانى
داخان پي بي سه ر ئيمانى
وهيله دمدمۆ خان تيدا.
كا عه وري ره شى دريژه
تاڤكيتت بارانى دارپژه
دا بو خويى بكن نميژه
وهيله دمدمۆ خان تيدا.
نه گولانه نه نيسانه
نابه ينا هه ر دو مه هانه
قيره پي كه تول نه سمانه
ل مالا خانى بو شه هيبانه.
يا شاهى بوى يا تازبانه
وهيله دمدمۆ خان تيدا.
مه نميژۆ خو پي كرنه،
مه ده فعهك ل سه ر خو شه برنه،
ئهف چه نده ئهف چه نده نه
ئه م جنديى دمدمه نه
ئه م نيژيك ميڤاننى شه هدى دهن ل سه ر روجا خه ليفه نه
وهيله دمدمۆ خان تيدا
دهيله دمدمۆ خان تيدا.
خانى كوردى ديپژيتت خانى موكرى:
هه ري خانۆ تويى سه رمه ستنى(*) پاڤه ئه فه ههفت ساله ئه م
دگورندا دابه ستن.

(*) سه رخۆشى، پيتر ل كاره

وهيله دمدمۆ خان تېدا

گوتیبی: دا پاخانې (داپاخوانې) نه به سته ئه مې راپوین ئه مې چینی به سه
نانکو هند عاجز بوی، حده تی گرت، گوتی: ئه مې چینی.

خانی گوت:

ئه ز خانم، خانې کوردانم

دورناسی بنی به حرانم

عه بیه کی ل دورخانا دانم.

گو: عه بیی خانا چ نه؟ گو: عه بیی خانا ستینه. گو: هوین ستینه پر حوسن. پشتی قهنج و
ئیکانی بو تا وه بهرگن. گو: بسکا ئه نیی برن پشتی قهنج و ئیکانی بو تا حساب، مه بهر ب
چوکه سی دیتری نیین. عه بدال به گت گوت ژنا خوه: ئه وی بلا بویک و زاقا. گوتیبی: تو ژه هری
نه شه خوه، تو سویه هی شاهدی، کا دی چه ند میژ مالا بابن ته تی کوژتنی. ئه و ما و دا خانی
هر دو ژ ئه قیت دی مان.

گو: ستیبی ئه م ژ چلا پیترن

فنجانی ژه هری وهرکرن

ئیک شه خوه دوانزده پی دمرن

وی د بالیفادا دزقرن

ستیبی مه وی ل هه رماری

وی دگترین فنجانی ژه هری

ئیک شه خوت پانزده پی خواری

وهيله دمدمۆ خان تېدا

چ سویه یه هو شه زوییه

شیری ب سویکافه هنارن

میتر خاسا شیری بژارن

وهيله دمدمۆ خان تېدا

دهيله دمدمۆ خان تېدا.

هه ی لاوکی بیتکاری

کوم ره شی بی مه زی ناری (مه زبتاری)

شیره ک ژ فانا بژاری

مه حتی میترای بیتم گرتنی

چو شیر ژقان نه قیتن

دی تو شیره کی باش بده من

دگهل با خوی نه بیتم فه پسته

وهيله دمدمۆ خان تېدا.

خان ب خو هوستایی دهستی بو ژ به لاکر کوریا که رکی بو

دگهل مه تالکی پویلابی

تافه ک مفرقی لیدایی

خه م یا ئوردیا ل داری

ئوینس پیغه مبه ر وی ل هاری

وهيله دمدمۆ خان تېدا

دهيله دمدمۆ خان تېدا.

شیری ب سویکافه هنارن

میتر خاسا شیری بژارن.

ته لپی زتیرا وی حه لاندن

شیری ب کافلانقه تی ئالاندن.

ل بهر بهر خا سا فا هه ژاندن

وهيله دمدمۆ خان تېدا.

خان چو جونوکی نوی بری

ژ هناقا چ تی گوری

من هه یفا ل دانه کوپی

وهيله دمدمۆ خان تېدا.

خان چو جونوکی ژ نوی ناقا

رونک خو ناگرن دچاقا

من هه یفا لادانا تاقا

وهيله دمدمۆ خان تېدا.

خان چو جونوکی بینایی

جانوکی ب فکه زورنایی

خانیی چۆیه خه زایی

وهيله دمدمۆ خان تېدا.

خان چۆ جی دجیری

خه لیفه تانجی هنیری

تو قه بویل که ئه ف تانجه

ته ل به فرا بکه ن ئارمانجه

وہیلہ دمدمو خان تیتدا

دہیلہ دمدمو خان تیتدا

خانی خدنجر ہلگرت دی تانجی درینہ، حفت نہعلت ل مام و برازابین نافا شہر فاخیر بت.
وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

خانی گوت: عہسکھریٰ خوہ لیک زقوی، گوتیی: ئەڤہ ئەزئ چۆمئ ئەزئ ب تنئ چۆمئ، ھەچی
گاڤا من شەر ل وئ دەری ھەلیخست ژ نوکائی ھوین ژئ دەست یئ بکەن، ھەتا شەرئ خو
خوش نەکم ھوین خوژ نەکن، گوتیی، باشە. عہسکھریٰ وی ھەما مان ل وئ دەری بۆ بخیرھاتنا
وی، ئو خانی ھەما شیرئ خوژبەر خو دائینا ئو (یا اللہ) قەستا وی کر. قەستا کوچکا وی کر.
گو:

خەلیفەوۆ ھەریٰ خەلیفە ماسو بخە بخانی،

ب خیر و سلامەتی، ل سەر چاڤانە،

لسەر سەرانە و ل سەر چاڤانە

روینە ریزا جندیانە

تو بگرە جۆتئ فنجانە

وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

گو: من سوند خواریبە

ب ئووہرە چۆکا خوہ نا دەینم خواری

نە قەھوہیە ھەمی ژھرە

وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

من بەستییبە ب گوھانە

تە شیرەک کرەب ب سەدانە

ھەڤت عاشیر دمزگیبیدانە

وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

گوتیی: خەلیفە کەس دەسەرە، تە عەرەقا قەخوارە، ھەردو

سڤک سڤک شیرکرنە دخیڤتە تی قە فی دەستە، دی ھەرە،

دی قەرەستە (قەرەسە)،

وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

کورۆ سەییۆ شیرئ تە چیبە؟

شیرئ من ھوشقی سپیبە

ناقەرئ تیڤلی بەستییبە

وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

کورۆ سەییۆ شیرئ تە چیبە؟

شیرئ من ھوشقی (یوسفئ) سۆرە

ناقەرئ (ناپرت) تیڤلی گوندۆرە

وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

کورۆ سەییۆ شیرئ تە چیبە؟

شیرئ من سوفری (یوسفئ) سۆرە

ناپرت تیڤلی بەستییبە

وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

گو: بیژە پراستی، کا شیرئ تە چیبە؟

گو: شیرئ من لاھوریبە

ب جۆمئ کو جۆم و کانیبە

سەرکیترا وی بی دەرزیبە

تیکدا ساھیب ب سپیبە

ب (ژ) توخمئ شیرئ عەلیبە

ب سەد و شەشا کرەب

حەفت عەشیر ل مزگینیبە ویبە

بۆ ستوویٰ خانئ موکریبە

وہیلہ دمدمو خان تیتدا

گوت: ھەریٰ سەوۆ وەکی شیرئ تە:

ب جۆمئ کو جۆم کانی بت

سەرکیترا وی بی دەرزئ بت

تیکدا ساھیب ب سپئ بت

ب توخمئ شیرئ عەلی بت

دەستئ خانئ موکریدا

عەمەلی خەلیفە ی ب مام و برازاڤە دی چ بت.

دەیناد و ستوینا خیڤتە تی

ل سەر ریزا کافرئت ھەیبە تی

کافر گو: ئەڤە چ بە لایە بۆ مە تی؟

وہیلہ دمدمو خان تیتدا.

خانی شیرکیشا ژ قوہ تی،

گو: خالو تو بدە من موھلە تی

دئ گه هم چه پا خیفه تی،
دئ دم ته ده بری و ده تی.
ده برا ته ژ ل ده قی ته بت
کبری سه بی د مه سی ته بت
خان قاتلی روحا ته بت
وهیله دمدمو خان تیدا

خانی شیرکیشا ژ قه وه تی دینا سه ری خه لیفه ی و مام و برازا
ئه و ب جه ماعت قه قه براندن وهیله دمدم و خان تیدا.

به رازی له قا هلیبن
پلنگی له قا درین
توزی ژ عه ردا د وه شین
وهیله دمدمو خان تیدا
بوی شه ر فلان که س:

هه چی هات لاوی مه هنده
ته تیله ئاقیتن زهنده
ل ناقا شه ری کر گو فهنده
وهیله دمدمو خان تیدا
چی هات لاوی قه رسی
مسری ل ده ستدا په سی

گوت: ژ غه بری خودی و پیغه مبه را، نه ز ژ که سی دی ناترسم
وهیله دمدمو خان تیدا
دهیله دمدمو خان تیدا.

چ هاتی نالاکتی باده
توژ که زاخا ره زی هاتی
توب گوپالی مه زن هاتی
ئه ولیبیا هه ما چیتتر شه شکه را هاتی
تو سه ری خان هاتی
وهیله دمدمو خان تیدا.
هات و کو ری مه ههنده
ته تیله ئاقیتن زهنده
ل نیقا شه ری کر گو فهنده

وهیله دمدمو خان تیدا
هاتی هات لاوی گارسی
بی ب رویشی و ره شمال و داسی
گوت: ژ غه بری خودی و پیغه مبه را ژ که سی دی ناترسی
وهیله دمدمو خان تیدا
دهیله دمدمو خان تیدا

خان نه مین دبیتته کو ری خو، نه هنگیتی نه په ریفه، شه ری خو بکه ن ب دلجی خو.

بو هه چی ناقی بابی خوه
وهیله دمدمو خان تیدا.
شه ر چویه ناف که ندالا
بو چریه چریا مه تالا
بو قی هاتویین مه ندالا
وهیله دمدمو خان تیدا.

گو: قه ره کانی هاتینه،
قه ره جوینا کانی دهر دکرن.
ژ نویکانی پیک هاتن ته یه
ئه ز قه رمه براکی ته مه.
ئه و دو فله ل ناف دهر گه هی بون
هه ردو فله هی خان بون

هه ردو لیک بون دل ره ش، نرانی بوی که سی ژ هه ر دووا کونزری ئیک و دو ناس نه کر بوین، وه ختی
ناف ل خود دان زری و کونزری خو کرن به رخو، ژ نویکا پیکه اتن دهری گوتی: پانی نه ز براکی ته مه مال
خراب نه، یانی وه سا لیک به رزه بون، هنگی بیوی دویمان، ژ به ر ده نگتی توپان خانا ئیک دو ناس نه
دکرن.

خان نه مین دبیتته کو ری خو
نه هنگیشن نه په ریفن
شه ری خو بکه ن ب دلجی خوه
بو هه ری ناقی بابی خوه
شه ر چو بوییه نیقا ده شتی
ده نگتی خان نه میره خوه شی تی
وهیله دمدمو خان تیدا
دهیله دمدمو خان تیدا

شهر چو بوبيه يا بن بهزوبيه
قان شه‌شخانا لوبيره لوبيره
خانه خانه قه‌وی کوبيره
ودهيله دمدمۆ خان تپيدا

وه‌کی به‌رئ خودانئ «سبحان الله» ئه‌وليا وه‌سا هاتن، ههما ده‌ستئ وئ مرۆفئ سهررا دکرن و داچنئ،
دبپژن ههمئ ئه‌وليا هاتن هاری شه‌ری بکن، به‌س غه‌وسئ (غوٹ) به‌غدایین نه‌هات.

هاتی هات کورئ مه‌لابی
ته دل ته‌نگه ژ ئی ئالایی
کافرا ل سهر ته‌بابی
گوژتن نئ هه‌ستی هیلایین
ودهيله دمدمۆ خان تپيدا
ده‌يله دمدمۆ خان تپيدا.
هاتی هات کورئ گهورئ
خوژ بن تهرما کیشا ده‌رئ
سه‌دمیر کوژتن ب خه‌نجه‌رئ
ودهيله دمدمۆ خان تپيدا
هاتی ئه‌وئ ئهرمشتی
دئ تو دابگره‌ پشتی
گو: خوزی نوکه ئه‌و رۆژبا هه‌کو من ل ئهرمشتی دخوارن سهرتپشتی
ودهيله دمدمۆ خان تپيدا
ده‌يله دمدمۆ خان تپيدا
هاتی هه‌قت لاوئ مزوبیری
خو هلاقیت ل سهرگری
گوئئ: خوزی ئه‌ز رویشی باما ل به‌ر چه‌پئ هیزلی و خابویری
ودهيله دمدمۆ خان تپيدا
ده‌يله دمدمۆ خان تپيدا
هاتی هات لاوئ شینخوبی
ته باگرت ل ئیلویی
گو: وه‌ رابتن ژ من خوئه‌ چه‌پئ
ودهيله دمدمۆ خان تپيدا.
شهر چو بوبيه نیفا ده‌شتئ

ده‌نگئ خان ئه‌میر گه‌له‌ خو‌ه‌شی تی
خان ئه‌میر دبپته‌ کورئ خو
نه‌هنگیتفه نه‌ هه‌رئفه
شهرئ خو بکه‌ن ب دلئ خو
بو هه‌ژئ ناقتئ بابئ خو
ودهيله دمدمۆ خان تپيدا
ده‌يله دمدمۆ خان تپيدا
شهرئ چوبوی یا کوژا زوبیری
سه‌د ل دوی خانئ میری
خالئ خانئ نه‌خۆش کری
سنگئ خانئ سه‌قه‌تکری
ته‌ته‌رخانی بایه
نپزیک خانئ ده‌ینادییه
ودهيله دمدمۆ خان تپيدا
ده‌يله دمدمۆ خان تپيدا.

وه‌ختئ لنگئ خانئ سه‌قه‌تکر، گازیکر ته‌ته‌رخانی گوئئ: ته‌ ئه‌ز سه‌قه‌تکرم بابۆ، لنگا خو ده‌یناده سهر
ستووی وئ. شیرئ شکه‌ستی وه‌رگرت گو: شیر ب کافلانقه ژ ده‌ست بابئ خو وه‌رگرت، ده‌یناد د عیسان
(مرۆفئ) عیسان (مرۆف) کوژتیسه. کافره‌ک هات ب زری و کونزری فه. ئه‌قی زری و کونزری ئه‌وئ
پولایی پیتفه دبن، سئ جارا شیر ده‌ینا دی (لپیدا) نه‌برین (تئ نه‌چۆ) گو:

نه‌عله ل بابئ وئ هوستایی
شیرئ وه‌ خرابکر قه‌دایی
ودهيله دمدمۆ خان تپيدا
ده‌يله دمدمۆ خان تپيدا
خانئ ژیلهل به‌رئ خودایین وئ شیر ب کافلانقه تینیتن. گو:
ره‌حمه ل ماکا تونانی
تو شیر بکیشه ژ کافلانی
وه‌ز دئ قیتدا هیم ب زری و کونزری برم دگه‌ل خودانی
ودهيله دمدمۆ خان تپيدا
ده‌يله دمدمۆ خان تپيدا.
شیر کیشا ژ کافلانی
شیر خو ناگپرت هندیری.

بو خهزا سهري کافري.

وهيله دمدمو خان تيدا

شبر دهيناد زري و کونزري بري دگهل خوداني

وهيله دمدمو خان تيدا

دهيله دمدمو خان تيدا.

کوري منو تو وي (يي) ديني روحه تو شبري خو دهينه

عه جييا من نهو عه جييه، تو گا ماسي بني به حرا نا قه تيني

وهيله دمدمو خان تيدا

دهيله دمدمو خان تيدا

عه بدال بهگ ل پشت پارو رابوي چهک ل پشتي دوتا بوي

کو مير ناقدين نه شيا بوي

وهيله دمدمو خان تيدا

ژ نويکاني نهوي زاقايي شاهييه، نهوي ژ نويکاني کچا وي ئينايه

نهو زاقايه، ژ نويکاني يي ل پشت پارا (پهدا) رابوي، نهو هات ياني هه قالي وي تو لاري وي

دگهل وي ب قه بويلا خو قه ل هاوارا شهري ژ نوي هاتن، نهوي زاقايي شاهي عه بدال بهگ.

دبيژن: عه بدال بهگ هات که تي

لادن سه ره دهرين سه عه تي

وهيله دمدمو خان تيدا

دهيله دمدمو خان تيدا.

عه بدال بهگ سياري ماهيني

ته قه کر جيکي دوخيني

دنبا کري به حرا خو يني

وهيله دمدمو خان تيدا.

شه چو بو به ندا قني داري

عه بدال بهگ به زي خه نجهري

خوين چو بو به زي لي ناري

وهيله دمدمو خان تيدا.

دبيژن: کافرا بهري خو دايي عه سه کري وان که ت و جوت کر، چويي وه سا نه هيتلا.

مه گوت: له زيکن بله زيغن بارويت خانني باقبيژن و ناگري به رده ني، ل دهشتي بره شين.

گو: دا نهف تهريري کا نهفه چ تشتن، خو ژناف مه راکن نهفانا هم قه لاندین چو نه مان.

دبيژن: چه ند تو پيت ويران کون و ناموريت سوتني وييت زهر کري همي هافيتيني و ناگر ژي

به ردايي، چو ساخ و نه ساخ تيدا نه هيتلان همي قه لاندن. نهوليا همي هه ر نيک چو سه ره مرقه دي خو،

مان نهفتين ديتري! شاه ب وه زيرو و نه کابريت خو قه وي ل سهري گره کي بلند رونيشتين. چاقني وان ل

شهري وان. ياني کوري وي يي دي ژ، ته ته رخان، نهو ژي بابي دريهک لي هاتيه دان و بريندار کون. نهو

ژي چو نه مري خودي کر. ژ غه يري وي پيغه نه ما نهو ژي دبن گري که له خاقه يه، هيت ته مام نه بويه.

گره - گر ليک رونيشتن، گوتيي: دي هه رن گزي بکن زويکا خان نهه مرييه. وي ديتي وي گري هه

که له خاقه کاني چيه بهري خو بدني کا راسته ته مام بويه نان نه؟

چون. که له خاقه دان فهدان، بهري خو داني هندي هندي گوزتین کوري وي ژي نيخستنه وييري. خان ژ

بن که له خان ئينان دهرقه يي ساخه، بهس پي وي سه قه تکره. گوتيي: نه زه ني هيت ساخه. گوتيي: دي

هه لگرن بين. گوتني: هه که ب دور بت نه مي شيتيني. گوتني: هه شت هه رني، هه ره شتا پاني زه لامه کي

وي ده مي و فترسي وهک وي نه بوي هه نهو بوي. دبيژن، خو دابن ملي وي کا ب چ رهنگي هه يي راکر و

ئيناد دهف شاهييه.

کوتيي: خانو، گوتيي: به لي. گو: هه خودي مالا ته نا فا کرؤ نهفه چ ل ته قه موييه، نهو خوساره تا

هند ته دايه، نهفتي ته هه نه، هند بويک هند واردات ددهست ته دا، چ حقه تي ته هه بوي تو مري خراب

بکي و خو هه ژي خراب بکي؟! هنده ته لافهت ته ژ خو هه ژي دا و ل من ژي دا؟ چ حقه بوي ته وه کر؟

گوتني: وللاهي پاني خودي ته علا حه زکري بوي. بلانه کي نهز وه بکم. نهز نه دخه مي مه، بلا، دنبا وهه

هاته، دي هوسا چتن. رابيت ددنيا ييدا به لاف بيت پا نه هه خاني شوله کا هوسا ددنيا ييدا کرييه.

شه رکه کي هوسا کرييه. نا! شاهي سهري خو هژاند، گوتيي: هه که تو بوي، يي من دهستهک زي ري بو ته

چي کره، نه زي پييه کي زي ري ژي بو ته چي کم. نه ما ديسا بيه خولامي من ل ناف مالا مندا. ديسانني،

هه يي و نه يي مالي دي تو بوي، نه! سهري خو هژاند، گوتيي: هه ري هه ري تو گه لهک باش دبيژي

باوهر بکه، چو دي ژ من چينابن ياني گو: نه زي قه سه کي وسا کم بيژم شاهي دا شاه من بکوژتن. دا بهس

قه سي وه سا بيژتن. پشتي هنده نهف ته لافه ته من دايه و قه سي هوسا بيژت من!؟

گوتني: نهز ب کير چو ناهيم شاهو. گو: پا چاوا تو بکير چو ناهي؟! نه زي پييه کي زي ري بو ته چي کم

وهکي دهستي ته دي لاويت گوتيي: نه! من بيه باقني ناف هه ري خو، مي ري باش ژ من چين. نهز ل

ناف هه ري ته دابم. هه! گوت هه رن خاني بکوژن، چو جاراقه سي هوسا سه قهت نه کون، خودي روحا وي

بر. هه رن بکوژن زوي. دهنگي وي نه گه هت من. دبيژن: بر جهه کي دو شيرل ستوي وي دان، خاني

نه مري خودي کر، شه هيد بوي. گوتيي: وه ره پاني چو نه ما عه سه کري شاهي وي چه ند کفار هه هه زوي

روح نه زقري، هه که هندهک دگهل وي مابن، نهوي (جقاتا) وي دا رونيشتينه. هند دبيژن: (۱۵۰) کهس

ژ مه زن و گر گريت شاهي مابون نهو که سبت کو هه ريک سه روکي ولايه ته کي دگهل وي مابون.

گو دا بچين سه حا دمدمي بکين کا جي چاوانه. دبيژن: شاه که ت پيشاهي کي، نهفتي دي جاري که تن

دويف، قه ستا که له ها دمدمي کون. وهختي چون د که له هيدا، سبجان ژ مي ري عه زه مه تي، وهي مالا ته يو

پا نهفه قني نزياري، قني ته دارکني، هه ييه تي سهري وان گرت خاني نهف نزياره و کاره د که له هيدا کونه.

دبیتون چۆنه د هه مەن ئۆدا هەتا کو گەهشتین دیوانا خانى. بەرئى خودانى: هەبها: دا خانى يا رونيشتيبه پيتيهك ب سەر پيتيهكى قە هافيتيبه، ناگيرا وئ ددەقى وئرا، قومه قوم وئ بەر ددەت و دوکيلن بەرددەت، هەر هاژ شەرى و چەنگا بوى چەند کوژتەين و مابين نينه و، بوبکا وئ ل ملئ وئ يئ راستى رونيشتيبه خوارئ. هەر دو ژى ب تيننه.

چۆن دەروكى سلاڤ كر، بەرئى خو داين گوتى: ها داياكا خانى. گوتى: تو چ دبیتى، شاهۆ! گوتى: ما ته هاژ ئى دنياين نينه؟ چ قەوميبه؟ گوتى: نه. گو: پا چاوا کوپئ ته كا نهقبين ته كا بوچى بوى؟ گو: وهه ما بەرخى نير وئ (بۆ) كيرتبه، ما بوچيبه؟! بلا بچيت. وه تڤ تڤ (تەزنك) دسەر لەشى شاهيدا چۆن. گوتى: تو بەرئى خو بدین وهكى ئەف ژنهكه ژ كوردا بيت، تو بەرئى خو بدین چەندا زراف ستوبه وئ چاوا تەحنەك ل من دا. سەخەرا من شكينا (شكاند). ئەفە ئى چ ل من كر؟ نانكو گەلەك، پىن گەمرى. ئەف قەسە ژنەك بوى ل بەرايا شەهيدا. ئەف قەسە دژى وئ بيت. داياكا خانى بوبكا خو فارتكر گوتى: دئ هەرە بابى خو فارتى بكە سەر كەهنييا زير و زبى نيشا بده. ئەف جەماعەتا دى دورا من مايه دا ئەژى پيچەك خەزايى بو خويكم. گوتى: دئ كەرەمەن هەرن ل ديوانخانئ روين. هەمى كورسى بيت پويلاي دەينادنه (دەينانه) دەرئ ديوانخانئ ڤەكر، هەمى رونيشتان خوارئ، هەر سەد و پينجى، گرگره و سەروكيت ولايه تا.

وى زەمانى قەلويەن هەبوين بو ئينان و تيكرن، هندی كچا شاهی و بابى خو بون چون سەر كەهنييا زيرى و زبى نيشادا و داياكا خانى ئەوئ دەستمالا دەستى هەلگرت و پيشە جو قەلويەت وان تيك قەدان و تويتن كرى و پەل ل سەر دانان، عومبارا دەرمانئ رەش (بارويت) دبن ديوانخانئ ڤە چيكر بو. دەرۆك لى بوى. ئەوئ سەرئ تپسلا پىن خو ل دەرۆكى دا، پەلا ناگرى ئاقيت ناڤ دەرمانئ رەشيدا. دبیتون: ژ مەزنييا بارئ كەرەمى، هند دبیتون دوکەڤى شين دەرکەڤت، هند ژى دبیتون هەما ئەو ژى دناڤ واندا سوت و عومبارا دمدمى هەرفاند رەخى كەلئ. ئەو چەند مروڤيت د ديوانخانئ ڤە، شاه و كچا خو نەبن، كەسى دى ژى قورتال نەبون خەزا خوكر.

ئينا دبیتون وەختى شاه، و كچا خول سەر كەهنييا زيرى و زبى زڤرين و هاتن بەرئى خو داين خو سەرۆكەك ژ وان سەد و پينجيبان نەمايه. دبیتون رتيا خو گرت، تنگژى و غەمگين و گەمرى، عەسكەرئ وى ب هەمى قوماندارين شەرى دگەل مەزنييت دگەل هاتين چو كەس ژى نەمانه. كچا خو دا دويڤ خو بر مالا خودانى چاڤى خو لى دكر، ديار بوى كچا وى ژى ب حال دەرکەت. دبیتون: نەه مەهئ وان تەمام بوين، خودئ كورەك داين ئاڤى وى كر خان ئاڤدەل. دبیتون، گەلەك حەژ وى كورى دكر، هەشت وەختى خو ب پتكوكا چۆ (رابوييا) ئەو كور خوشتقى بوى. دبیتون: عاقل مەندئ وى بەرئى خوداين گوتيب: ئەفە چيه شاهۆ؟! گوتيب: پانى ئەفە نەڤيكي مەن. گوت: نەڤيكي ته دگەل ته نەراست و درسته. ئەف نەڤيه مەزن بيتن دئ بت دوژمنئ قەومئ ته، دئ ته هلاك كت. دئ دەولەتا ته ژ دەست ته كت، چاوا باپيرئ وى ژ دەست ته كره، تو خراب كرى جارەكا دى دئ وه ل ته كت.

دبیتون: وەختى دايكى پىن زانيا، دئ كورئ وئ بەرزەكن، دئ درەكى لى دن، رابوى شەڤ و ناڤ

كوپئ خو رەفاند و بر تەيايى دنياين كەت. ئەز هيتقه چۆم و ژ ويڤه هاتم، رەحمەتا خودئ ل دەيبايت گوهدارا.

***

كەلا دمدمئ

ژزار دەڤى

ابراهيم سيدمدوح كهلپتاني

بەغدا

۱۹۶۹/۵/۲۵

دەما دنيا ئاڤا بيه

خانەكئ ژ كوردا رابيه

چ بلوبلبیتەكئ عەجيبه

بيه خولامئ شاهيبه

پەز بر و چۆنه چيايى

كودەك شيرى ژئ دۆتبيە

شاه نڤست خان نوبه چيبه

بلويلا خول سەر كودى رازانديه

هات و ميتشەك رەشه سپيبه

ددفنا شاهيدا بويه

ل سەر كودى شيريرا و لىن بەرى غەوغاڤيبه (بەرزەبويه)

شاهى بيهنشى و هشباريه.

گوتى: «هەرئ خانۆ من چ خەون ديتيبه، خەونەكا عەجيبه. حەڤت بار كليكا ژ كليلكيت خزنييت

زيرى تين ئى بەرى دەينانديه

خانى گوت: هەرئ شاهۆ ته بىر هات خزنييت ماله

شاهى گوت: خزنييت من خزبنه نه، نين خولينه، هەرسيكيا قان ژى تى نينه.

دەما بيهنەكئ چۆن، خان زڤرى ل دويڤ شاهى گوتى: من قەلويەنكا خو هيتلايه ل وى ئەردى يىن كو

ئەز و تولئ نڤستيه خان بيهنەكئ ل بن بەرى گەريا، كاغەزەك ديت، بوخو ئينا هاته مال. مەلايهكى ل

مالا وان گوت:

هەى مەلا وۆ هەى مەلا وۆ تو ب وئ قورئانئ كەى يا زيريبه

تو بۆ من بيتە راستيبه

چ ل ئى كاغەزكى نڤسييه.

گوتی: ئەز ب وئ قورنانی کەم، دئی بوته بیژم راستییە
 هەفت بار کلێلکان ل قئ کاغەزکئ نقیسییە
 ل بن وی بەری دەینادیە
 خانی گوت: ئەف جار حەقە ئەف جار حەقە
 کوشتنا مەلایی ئەف جار حەقە
 دا خەبەریت مەلایی ل دنیا یئ نەدەن شەفەقە
 خان رابو مەلا کوشت بچوبکیت خانی سپیدئ رابون گوت: بابا کا مەلا؟!
 بابئ گوت:
 خودئ دزانیت مەلایی بلیانی (*)
 چو کیژ کوری کیژ مەکانی
 چ رۆژەکە خودئ دایی
 خانی چۆیە لالی شاهی
 تو بدە من ژ تەمەت (***) چەرمی گایی
 دا بۆ خو بکە مە ملک و قەسر و قوسویر و ئاقایی
 گوتی: هەری خانۆ تو وەنەکە
 چو کە کونیت مێشا ئاقانەکە
 برجیت بەلەک لئ ب ناف نەکە
 خانی گوت: ب منبەری دئ ئاقاکەم
 گەلیەک زەری دئ کیشمە سەر
 کوفرستانی کە مە دەری ئیسلامی
 ئینا شاهی گوت:
 دئ هەرە خانو من داتە قەندەر چەرمی گایی
 بۆ خو بکە ملک و ئاقایی
 بنیرنە خانی بنیرنە فیتلا
 چەرمی گایی دئاقئ نایی
 دقیل دقیل ژئ هەلانن
 پئ گرتن هەفت دەشت و دوانزده نهیل
 خانی دبیته فان هۆستانە
 هەر خولام بم ل فان جەنگانە

(*) ب لیانی = ب گیانی
 (***) قەندەر.

بنی دمدمی داننە سەر بەرانە
 دەما بەر و قەمەرانە
 خانی دبیته هوستا عەلبیە
 تو مفردەقەکی بکە بەرییە
 هەر بەر و قەمەرییە،
 بنی دمدمی دانا ل سەر چیا یی
 ب چل لەغما دئاخی بینایی
 لەغمە دئاخی بینان (*)
 دا لی نەگرن لەغمیت شاهی.
 دەما دمدم تەمام بو، سببەد توپ چۆنی ب درستی
 بەر ل سەر بەری نەگوھستی
 بەفرکئ چیا سپی کرن
 خانی بازگانیت شاهی هند کوشتن، هند روسکرن
 کافرەک هات سەلە ماستە (***)
 توز ل بەر پیتیا دبیته ماستە
 هند دبیتن دروہ، هند دبیتن راستە
 کافرەک هات ژلایی هلندری
 یئ دپاخلی تۆقئ تری
 گوتی: دئ ل بن دمدمی چینم
 هنگی دچم پیقە بیت و بگربت
 جاب گەهشستە شاهی گوتئ:
 ئەو خانئ خولامئ تەبە
 کوشتی کوپئ تە ب خوبە
 شاهی گوتئ:
 هە ی بین بین بین
 موهریت هەستئ هون بین
 خان چۆ دەرەجیت میرا
 خەلیفە تەنجی دهنیریت
 گوتئ: ئەز وی تەنجی قەبول ناکەم

(*) دئاخی دا برن خاری.
 (***) ژ کەسئ ناترست.

کرمانجی بی ناڤ ناکه م
 گوتی: هری خانه هری خانه
 له سهر سهری و ههر دو چاقانه
 وهره روینه خاری پالده بالیفانه
 فه خو جوته کی فنجانانه
 نه و ریزیت مه ماقولانه
 خانی گوتی: کافر فنجانا ته ژهر تیپو
 نامه قایللی رو حیو
 کیله من ل که لیا میترا زانییه
 ته شیرهک بو خو کرپییه
 خوزی من زانییا کاجنسی وی چیه
 خه لیفه ی گوت:
 شیری من مسرییه
 جوم و جهلال و کانیه
 جوتهک ناش مزگینیا ویه
 جوته هیستر بهستنا ویه
 ب سه د تومان زترا کرپییه
 نه زی و همه ههر و هکو من ب خو دیتییه
 خه لیفه ی گوت خولامی خو: هلو شیری بینه بدهڤ خانی هه کو سوبه هی نه م دکوژین دا دلدیدا
 نه بته که سه ر.
 خولامی گوتی: دی ته کوژیت شیری نه دهڤی.
 خه لیفه ی گوتی:
 بلا بینه خان ل بن خیشه تا منه
 وه کی حورمه تا منه.
 خولامی خو دکه رویی ناگری
 شیری ژ که له می فه کری
 دایه دهست خانج موکری
 شیری خو گه زه کی بی کیشایی بو ستوهی کافری
 خانی شیر ژ کافلانی ئینا ده ری
 گوتی: کافر شیری ته چیه؟
 گوتی: خانو، شیری من مسرییه

خانی گوت: ماده م شیری ته مسری بیت
 ب جوم و جهلال و کانی بیت
 ددهست خان ئافده لی موکری بیت
 مه فه ری ته دی کی بیت؟
 خه لیفه ی گوتی: هری خانو توی خورتی
 بازه هی ژ رهڤی گرتی (*)
 نه فه ههقت ساله پوشیا رهش من دانا یه په نجه ری من ل ته گرتی
 خانی گوت: کافر پوشیا ته ل سهری ته بیت
 کیری سه ی ددهڤی ته بیت
 ههر وه کو دبینی دی وه بیت
 ده ما خان شیری دگریت
 جاره کی دله زرنیت
 دسه ری خه لیفه ی و مامی و برازا و ستونکا خیشه تی دقه تینیت
 ئوردیا تیک دهژنیت، ئوردیا گازه گازه.
 سهری خه لیفه ی و مام و برازا کرنه وهرزیت پیشازا
 خانی له پزیرین دکه ته گازی، خانی موکری:
 هری خانو تو بوچی وه لی
 خیشه ته ک مابو بگه همه خیشه تا شاهی
 شاه دچیتته بنی نه فرازی
 خانی موکری لی دکه ته گازی
 دی کیشه رهڤی هه ی تیشکی بهرازی
 مه حمودی بابله کانی
 کاغه زا دتیری پیچایی
 هاڤیتییه ئوردیا شاهی،
 ل سهروکانی لینی چیبایی
 نیشانه ل بهری بادایی
 مه حمودکی باب لی مری
 کاغه زا دتیری وهرکری
 هاڤیتییه ئوردیا کافری
 نیشانه دبه ری کونکری

(* بازه ه = جانی هه سپی که حیله

های بین بین
 مهحمودکی بابلهکانی بین
 ددهری توپیرا بحهشین
 دکهلیا دمدمی فه پهقین
 ئینا شاه رابو، دوار، حه یوان و گیاندار فه کوشتن ل سهروکانیی تژی سیریحیت خانای خوین کرن.
 ئینا خان رابو گوتی:
 ههری دابین ههری دابین
 کورتکی لف ل باین
 تو ههره بانن بیتلین
 بو مه بخازه دوعابین
 کو هه که خودی ئینداده کی بو مه نه ئینته رابین
 هیقیا من ناخودی شیخ مهحموده ل سهری بشیشی،
 چیباین بشیشی ته ل سهری سولا ب حبشی
 تو بهراهیا خانای بکیشی
 هیقیا من خودی شیخ نه حمدی که مه کی
 تو ب نه باین به له کی
 تو بو خانای گه له کی
 نه نیسانه نه گولانه
 بو قوقرا نه قرانه
 ها قین سورکیت بانه
 تژی بو سیریح خانه
 سوفیا پیکر نقیژه
 فه قا پیکر سه برانه
 نه بدال به گئی بابا، نه ژ بزاقیت میترانه
 نابریت، نه ف، بی خودانه.
 نه بدال، به گئی بابو، تو بی نه زانی
 شیریی بکیشنه ژ کافلانی
 دابریت زری و کونزری، هه سپی دگهل خودانی
 ئینا شیر کیشا ژ کافلانی، ره کی ده بناند
 پئی بابی خوژی دگهل بری
 ئینا بابی گوت: تف و نه عمل ل وی ماکا تو فرشک کری

ما ته پئی بابی خو نه بری؟
 چیبو نه بدال به گئی جانه
 لنگی له تهرمی بابی دانه
 نه هیله کهس بهیتته دورانه.
 های رابو رابو رابو
 نه بدال به کی بابی رابو
 رهختی کوردی پیچابو
 زری و کونزری، ل بهژنی دوتابو
 ل سهر ده رگه هی راوه ستابو
 ره فدهک (ره فهک) میتر دگهل جودابو
 خانای گوت:
 نه بدال به گئی تو ههره تهره فی توره
 بینه ده متربانه
 نه م دی ل قیره بین چوند روزه
 دی کهینه که یف و جریدانه

***

بهیتا دمدمی (*)

ژدهستنقیسه کا نه نافته جه نقیسی لنک
 د. مه سعود مصطفی نامیدی
 ۱۹۷۹/۲/۲۰

عهلمیایه عملیانه
 گه لی خه لکنی بادینانه
 دی که بین به حسنی خانای له پ زپینه
 خانای رابی ل نامیدی
 دهست دا ششکا شقانی
 دهست دا گوپالی گافانی
 چو نک شاهی ب خولامییه
 بویه شقانی شاهیه

(*) ژدهستنقیسه کا نقیسه فانی خو نهژی جهی لی نقیسن و دویروکا وی نقیسی.

په ز بریو چو بر چیا بییه
 کودهک شیر وی دوتییه
 چ بلو بللیته عه جیبییه
 بلویلکا خو ل سهر دانیه
 میشه ره شا میشه سپییه
 ژ بن دفتیت شاهي به شیبیه
 ژ به حرا پویلاي و مفرقی دهر بازویه
 ل ره خ که له کئی نهشتییه
 شاه ل وی گاشی رابویه
 ههری خانو، منی خونهک دیتییه
 خهون نیسه عه جیبییه
 میشه ره شا میشه سپییه
 ژ بن دفتیت من یا په شیبیه
 ژ به حرا پویلاي و مفرقی دهر بازویه
 ل ره خ که له کئی نهشتییه
 خان دیتتی: ههری شاهي
 ئه و خهون نیسه، ئه و خه یاله
 ئه و خهونا خزینا ماله
 خانی دیتیت: شتیدی ل من بو میتقانی
 نزانم چو کیتو گوری کیتو مه کانی
 سه د نه عله ل بای خودانی
 چ روژه کا خودی دایی
 خان دی چیته نک شاهي
 ههری شاهي ههری شاهي
 تو بده من ئه ردی ژ ته مهت چهرمی گایی
 بی قرق و بی دویماهی
 دی بو خو که مه برج و که له
 سه لته نه ت و ههر ئا قاهی.
 چهرمی گایی دایی شاهي
 چهرمی گایی دناقی نایی
 ههفت روژ و ههفت شه فا نیایی

روژا هه شتی بی نیایی
 ژ به ریج نیایی
 چهرمی گای دفتیل هه لینیایی
 دکونا، دهر زیکتیرا نیایی
 نگوری هو زانی و رنایی
 شاهي دیتتی ههری خانو
 نه ئا فاکه (وا فاکه) برج و که لا
 دی ته که مه میره کی شتخه لا (*)
 ل (۳۶۰) گوندیت فه لا
 خانی گوتی: ههری شاهي گوندیت فه لا
 ناکه م میرکا تباشی (۳۶۰) گوندیت فه لا
 دی و افاکه م برج و که لا
 دی لی دهم و بانگ و سه لا.
 بنیتره خانی چهن دی ئبلیسه
 چهرمی گایی کره جانگه ریسه
 پی گرتن و سی سه د کیسه
 بنیتره خانی فند و فیلا
 چهرمی گایی کره دفتیله
 پی گرتن سی سه د دهشت و نهیله
 دمدم بره بن چیا بی
 سی سه د به ژنا د واخی (***) نایی
 سی سه د هوستا ژعه ردا نیایی
 دانه گرن له غمیت شاهي
 هه کو دمدم چتیکری
 هوستاییت خو رازی کری
 سه ری هوستا ژئی کری
 تیکرا (فتیکرا) ددهمی را کری
 جهی خانی ل سه ر چتیکری
 چ سو به یه روژ تاقه

(*) شتیخ الله
 (***) د ناخی.

گوڤه ندهک شیرا گپرافه
 جان په ریخان کره بویک و
 عه بدال به گپ کرپه زافا
 چ روزه کا خودی دایی
 خه لیفه چوپه نک شاهي
 هه ری شاهي هه ری شاهي
 نه و خانن خولامی ته
 بی بویه تاسی سه ری ته
 بی بویه دوزمنی دینی ته.
 شاهي دپیتی: خه لیفه قه وه نینه
 یاسوایی رهدین شینه
 خان خولامه کی نه مینه
 تو له زکه بله زینه
 سه د حیشترا ب جه مینه (*)
 ل خانن موکری بگه هینه
 خه لیفه دی بیستی هه ری
 شاهي نه و شول تپیدا نینه
 نه و خانن خولامی ته
 بی بویه تاس دسه ری ته
 بی بویه دژمنی دینی ته
 وی شه لاندی کو ری ته
 وی گرتیه بازرگانن ته.
 بین بین باروتی
 بهر مه قه سی ب خه رتین
 ل کاغه زا ب جه مین
 سه ری خانن بو مه بین
 مه ئیناندن دو مه ه
 بارویتی غه زا جه ماندن
 مه ، ب مه قه سی خه رتاندن
 مه ل مله تا ف ئیناندن

(*) ب خانن موکری

مله تی هویک ل خوداڤه
 ل بن گه لیا خانن قه داڤه
 خانن له زدکر دله زینه
 کاغه زه کی دنقیسینه
 ددهستی مه حمودکی دانینه
 مه حمودک له زدکته دله زینت
 ل سپنه و گارا قه به زینت
 هه ل شه مدینا هه ل بادینا
 یا ویله چ بت نینک شینه
 بلا نه ئین مه منه تا
 که ره هه سپی خوبی نینه
 وه یله مه حمودکی کاوانی
 کوله ک بیت ل سه ری نه زمانی
 نیشادان سیرپچ و کانی
 وه یله مه حمودکی «باب علی» لی مری
 کاغه ز دتیری وهر کری
 نیشانه ل بهری که فکری.
 وه یله مه حمودکی باب نه مایی
 کاغه زا دتیری بادایی
 نیشانه دبن ته ختی شاهي
 هه میا بولاوی زتباری
 جه لال بیت نانن وی خاری
 نامه قاتلی هزاری
 شاهي دپیژیت دی بین
 دو ته فر و بیتر بجه مین
 ل گرک و نهالا بوهرین
 ل سیرپچخانا دهر ب خین
 هه کو ته فر و بیتر جه ماندن
 ل دور گرک و نهالا وی دراندن
 سیرپچخانه ، چیلو حیشتتر تی قه کوشتن
 چ سوویه سر و ساره

فقه‌یا دده‌ستدا، تراره
 سیرپچخانه ژه‌هره ماره
 عه‌بدال به‌گنج سه‌رکه‌قتیبه سه‌ربانی گوتی: هه‌ری بابا:
 چهنده به‌لگیت دار و بارانه
 چهنده خیزیت ده‌ف ئافانه
 چهنده ستیریت نه‌سمانانه
 هنده خیفه‌تیت کافرا ل‌ره‌خ مه‌فه‌دانه
 دبی‌ت:
 هه‌ری بابا نه‌و کافر نبینه
 نه‌و کاروانی بابی ته‌یه
 خه‌رجیه ل‌سه‌ر وانه
 هه‌که نه‌ده‌ن مه‌لی‌کدانه
 چ‌سویه‌یه دی‌چیته نی‌ثرو وانه
 یا شیر و پلنگی شیرانه
 نه‌و قه‌سای و ان‌سه‌رانه
 نه‌و رساسی و ان‌عه‌ردانه
 هی‌قی‌یا من‌خودئ کر‌عه‌قرئ نیسانئ
 داریت تاقه‌کا بارانی
 تیر‌فه‌ن لا‌ویت کارخانی
 نه‌یسانه نه‌گولانه
 نابه‌ینا تیرمه‌ه و ته‌با‌خانه
 قیرینه‌ک که‌فته‌عه‌فرانه
 چرفه‌چرفا بروسیانه
 تیر‌فه‌خار لا‌ویت کارخانه
 خان‌دبی‌ت هه‌میا
 بو‌عه‌لی‌ی چه‌مانی
 تو‌مه‌حلی شیردانی
 بین‌بین تل‌وویت (تل‌و‌قیت) زیر‌بچه‌لین
 ده‌ستکی شیرا پی‌ب نه‌خشین
 دا‌لاو دبه‌ر خودا ب‌چه‌قین
 بی‌ت‌ئینان‌دن دو‌تل‌ویت زیر‌ا‌ه‌لان‌دن

ده‌ستکی‌ت شیرا پی‌نه‌خشاندن
 لا‌وا دبه‌رخودا چه‌قاندن
 هه‌ری‌دایی تویا کورنه‌لی لیله‌بایی
 تویا مه‌زنی لی‌بکه‌رایبی
 عومری‌من‌بو‌ری ل‌سه‌ر دنیا‌یی
 کافره‌ک هات و ل‌هی‌قه و یقه
 ل‌بن‌دم‌می چاندن سی‌قه
 گوت: هنگی دی‌چم‌بینه‌پی‌قه
 کافره‌ک هات و سه‌له‌ماسته
 یاکی دق‌ی جیبی بی‌ده‌سته
 عه‌ردئ خودئ ب‌زیر و ماسته
 خانی‌حه‌قت نه‌قلا‌چه‌تنا‌خول‌به‌ر‌گو‌هاسته
 هنده‌ک دبی‌ن دره‌وه‌هنده‌ک دبی‌ن‌راسته
 کافره‌ک هات و لاره‌یه
 یاکی قی‌چی‌بی‌فیله
 گوتی دی‌چم‌که‌لیله
 خانی‌خرا‌بکم‌ب‌سه‌ری‌سمبیله
 کافره‌ک هات و ژ‌ئه‌لمینه
 تو‌شاهی‌تول‌من‌نه‌گره
 عه‌سکه‌ری‌من‌چو‌نبینه
 شاهی‌دبی‌ت: چ‌عه‌سکه‌ری‌وی‌چو‌نبینه
 سی‌سه‌د‌هن‌دی‌ل‌مالا‌وی‌ب‌خوه‌نه.
 دم‌دم‌به‌ره‌کی‌قلوزه
 بی‌ت‌ئینا‌یین‌چه‌رخا‌لوزه
 ل‌به‌ر‌ئه‌سمانا‌را‌کره‌توزه.
 دم‌دم‌به‌ره‌که‌تو‌قیدا
 سه‌د‌تۆپ‌ها‌قیتن‌دگا‌قیدا
 به‌ر‌ل‌سه‌ر‌به‌ری‌نه‌چۆ‌پیدا
 ها‌قیتن‌تۆپا‌بچوبکه
 ده‌رمان‌کرنی‌ب‌سندریکه
 ژ‌خه‌و‌را‌کرن‌زا‌فا‌و‌بویکه

لهیل و مهجرویم (لیلی و مجنون)

سه عید پیرو (۳۵) سالی
نقیسینا رینجبه ر صادق بهاء الدین

چ سپیددیه سپیده زوییه

هوی مهجرویمی دهلال ژخهوا شرین رابویه

هه یلی هه ری دایمی من حوریبهک ل جنه تی دیتیبه

ناقئی وئی لی رزقی مهجرویمیبه.

گو: هه ری دایمی گوری، نهوی شهیتانی کوری له عنه تی، هالی ب ته که نییبه. نهو شهیتانی کوری له عنه تی (*) ب ته که نییبه.

گو: هه ری دایمی نیشه لالا (انشاء الله) ل بتن ژنو ددانه کی کورتیبه دا، تو له زیکه بله زینه.

ته مبره کی ژ مهجرویمی دهلال را بیته.

دا، تو ته مبره کی ژ مهجرویمی دهلال را، دی تو بیته،

دهیکا کوره، گه رها لوه ستا له جاره.

هه یلی ته مبرویری تو ژ مهجرویمی دهلال را لوئینا ماله.

هوی لی هو مهجرویمی دهلال دهستی خو دهیناده سهر داری ته مبرویری، بهنده کا ب خو گوتی، ئیکا ب له یلی گوتیبه.

هه ری جابه کا هاتو مهجرویمی دهلال، گو: مالا بابی له یلی نازا دانه ژیریبه، مالا بابی له یلی و ل زوزانی ژیریبه.

هه یلی گو، هه وارا من و خودی ردهمانی

عه ورهک رهش چیدبیتول بانکتی عهسمانی

تالهک به فری بکه قیث سهر کوبنی مالا بابی له یلی، ستوینا نیقی بهرقه شکانی،

نه یلی عه وری رهش چیبول عهسمانی

هه یلی تالهک به فری که ته سهر کوبنی مالا بابی له یلی، ستوینا نیقی لو و شکانی،

ستوینا نیقی بنه قه دا (بنه قه دا) و شکانی

هه ری مالا بابی له یلی بارکر دهینادیه سی گرکا.

ودهختی مالا بابی له یلی بارکر دهینادیه سی گرکا.

ودهختی مالا بابی بارکری ژ زوزانا قولوی هات دهیناند سی گرکا، مهجرویم حسابی خوبار ل نک بابی وئی چو. دچیت دبیژن کانی گولی گه میا. چو ل وئی ده ری ل سهر وئی گه هینیثا ثا ف خوار، ره ب

(*) له عنه تی و نه عنله تی ژی تی گوتن.

هاقیتتی توپا مهزنه

دهرمانکرنی ب من منه

ژ خه و راکرن زاقا و ژنه.

هاقیتتی توپا غزه لی

دهرمانکرنی ب مهجهرلی

هورین کهفته بورجیت که لی

بورجیت که لی هورین کهفتی

جوتی شیرا نرین کهفتی

خان دی چیته ده ری خبغه تی

نهو سپیده خیره کی نه که تی

کافرا سرکی نه عنله تی

دی تو وده سهر هدایه تی

من که لیا میرا زانیه

ته شیره کی کر بیه

شیری ته بیتمو مسریبه

دو سهر که پیخ خو شه ندیه

نابریت کرینه کی موبه

هه میا یی کافری کوره

له و نک (دو) نهو چو زوره

ئینا دهر شیری لاهوره

دانا دهستی خانی سوره

گوتی: کافرا شیری ته لاهوره

ب سهر که پیخ خو فه ساتوره

نابریت تیقلی گوندوره

خه لیفه دبیژیت:

خانا تو وه نه که

دهستا ل چه کیت مه قه که

به ره قانیا سهری خوبکه

خه لیفه دبیژیت: گه لی ستیبا پسبار ل دنی دبی بهینی

***

خودئ مه بکت دو جوتکتیت ستیرا باقیژی ژ تو نه زمانئ (* چله یی زقستانئ مه جرویمی دهلال بیت
 زوزانئ،، له یلا دهلال ل دهشتئ بت چللی هاشینئ مه جرویمی دهلال ل دهشتئ بت، له یلا دهلال ل زوزانئ
 بت. رهمه ل بابئ گوهدارا، بخاتری هه وه.

***

سیسه بان

نقیسینا موحسین صالح عه بدولعه زیز

رؤژا ۱۹۷۰ / ۲ / ۵

ژدهستنقیسه کا بی ناڤ

بسم الله

ثم الحمد لله

ونستعين بالله

بسم الله الخالق

هو الرحمن الرحيم

وبه نستعين

سبحان ژ شاهي كه ريم

مه عبودئ پر كه ماله

پر (فضل) و نعمت (عظيم)

مونه ززهي بي زه واله

دئ گهرين چه رخا قديم

دو رؤژا سال ب ساله

ناقئ خودايئ عليم

بي شريك و هه قاله

ئه وئ واحدئ بي وه له د

نيئن چو داي و بابيه

فهضلا ته زاتئ صمه د

نه مه خفي و نه حجابيه

ژ وه صفيت خو پر عه ده د

بزانن پر صه وابه

العالمينى (رب العالمين) قه بزى روحا مه جرویمی کر. ل وئ دهريئ نه مرئ خودئ کر، ل وئ دهريئ مر.
 ديئزن چهند مدههک چۆ له يلى جبرئ خو هه لگرت زوما وان نيئريكى كانى گولئ گه ميا بوى، بيت وئ
 دهريئ ناقئ بوخو بيهت نه وئ ژى کا چاوا دخه وا خودا ديته وئ ژى وه سا ديته، هات وئ دهريئ بهريئ خو
 دايئ هنده ته بر بو كه له خئ وى (مه جرویمی) هاتنه ل وئ دهريئ گو:

لولو ههريئ ته يرو لولو ته يري سپييه،

دئ تو، زويژهكى (*) ژ مه جرویمی دهلالرا بزانييه

گو: وللا نه و کوما ل ههستييا

مشک و مار قوقل دچاقئ ويدا چيکرييه

گۆت ته يري: «دئ ههريئ نئشه لالا (انشاء الله) جهئ ته دئ ناگرئ جهه نه مئ بتن، چکو ته ئه ف جابا
 نه خوؤش يامرنئ دامن، جهئ ته ل نيضا جهه نه مئ بتن. تبت (له يلى تبت) بهريئ خو دده تي پا گوشت وئ
 حهله يايه، حهستي هه ما مايه.

ديئزن: سحاريئ وئ دهست ب نميژا خوه کر، تازه (جوان) دهست نميژگرت و تازه نميژا خوه کر، سوجه
 چۆ (***) بز ره بو العالمين گوت: يا (رهب العالمين) تو ب عه زمهت و عه داله تا خوكى، تو بو خاتري وى
 كى ته دنيا بو دهيناده و راناده، نه ز هنگى سهريئ خو ژقئ سوجدئ راكم، هه تا مه جرويم ساخبتن. ديئزن:
 رهب العالمين حالا دا دوعا وئ قه بلاند. روح بهردا سه ر جنازئ مه جرويمي، عه ينه ن وهكى بهريئ حه چكو
 دخه ويدا. ديئزن: دهنگهك ژ ته ره فئ خودئ قه هاتي، سهريئ خوه راكر، هو سلافا ملا قه دا، ملي راستئ
 و بين چه بي، بهريئ خودايئ مه جرويم نقشستيبه خه وكي خو ناقيتيبه سه ر و گه رده ني وى، ياني مرؤف ژ
 خه وفا خودئ گونه ه دكت بهريئ خو بد تي هند لاهه كئ ژيها تيبه.

دهستيئ خو ليئا (له يلى دهستيئ خو ليئا) گوتئ: «مه جرويم مه جرويم. چاقئ خو پيئا كرن. گوتئ: ها.

گوتئ: تو چ كه سي؟ گوتئ: نه ز لهيلم، مالاته خرا نه يئ، تو كومهك هه ستيا بوى من دوعا كريبه هه تا
 تو ساخبوى، هند مه راقا ته دزكئ من دابوى؟! گو: پا چاوا ته مه راق دزكيدانه، هه ر دو ئه م وهكى ئيكن.
 مه جرویمی گو:-

ههريئ له يلى خوزى من زانيبيا تو كچى يا تو ژنى؟!

گو: ههريئ مه جرويمؤ سه د جارا سهريئ بابئ ته كم،

هيئ نه و كچا كه چيمه ژ به دهنگا ده يكا خوه كه تيمه.

دل ب خو شهوتى وسا شهوتى يان روندكا خو ژ چاقئ وى نه گرت، بو قئ بيته ختيئ. هند دمه راقا
 ويدا، هنده سوجد چۆ دا ساخبيت، دا بگه هه ئيكن، ئينا گو:-

هه وارا من و خودئ په حمانئ

(*) زويژهك = دهنگوباسه كو ب كرمانجى = سالوخي = سالوئن.

(**) چون سوجدئ به لافتره.

يهڪ له جزا (لحظة) شاهي نه بهد
 دنئي دکهت خرابه
 يهڪ له جزا شاهي خه بيبر
 دنئي دکهت ويرانه
 يهڪ باره سهري فه قير
 تينت دکهت سولتانه
 سولتان و شاه و نه مير
 يهڪ دهم دکهت ديوانه
 يهڪ له عزا شاهي خه بيبر
 دنيا چهرخ و دهورانه
 دنيا چهرخ و له وله به
 ژبو که سي (نابت) دهوامه
 ژ مه شرق هه تا مه غرب
 شاه و ژ کوهدا غولامه
 صاحب ته پر و مه تره بن
 جومله دي چين ته مامه
 «کل شيء هالك»
 بزائن نه ي روحا مه
 ژ غه بيري زاتي بي نظير
 نيئن قهوي به قايه
 قاضي و شيخ و فه قير
 دگهل نه هلي و هفايه
 «صلوات» ژ ديوي (منير)
 (صلوا على محمد)
 دگهل نه هلي جه ماعت
 (وعلى آل محمد)
 دا هوبن بزائن قاتي
 رسولي نه يم و نه بهد
 بؤ مه دکهت خه باتي
 جندی و خه لکي صه مه د
 بي دکهن حکايه تي

روزهک حه بيبي واضح
 پالا خودا منبه ري
 نورها نه وي بو لائق
 ب ديمي خو بي نه نوهری
 ژي رابو خه لکي صالح
 دي کهت قهستا که و نه ري
 وي ديت کو بويه قه واضح
 توژهک ژدهشت و به ري
 بلنديو وه کو غويار
 زاهريو يهک سواره
 بي هاتيه نک ناشکهره
 په يابو ب غه داره
 پرسين ژوي چند خه بهر
 نه و پيغه مبه ر و ياره
 جاب لي قه دا ب نيرحام
 زهحف بوين ل وي نه کابر
 دهشتي دابي پر عه زاب
 تينا (دئينا) بونان و ناگر
 من تشتکه ديت وهک غوراب
 من قهست کري هه ر هادر
 هه کو نه ز چؤم کو قه سرهک
 شيهه تي دور و له وله ب
 مه يدانا چهرخ و حه ربهک
 به تهل و نه سه د نالين
 من پر ژي کر بو نه سه د
 گوته من يهک رجالي
 حوسنا خودانا به درهک
 بي تييدا چاره سالي
 نه و کافري مه لعونه
 ناقي نه وي غه ضريفه
 مناقه زه نديقه

فېرېا هه نه سهد ئولوف
 پر كه چيپ و زه فينه
 سهد خزین و سهد صفوف
 نه گهر تو من بحه بيینی
 نه زم ژبو ته هه فکويف
 کچی جه و اب ژئی فه دا
 نه گهر تو من بحه بيینی
 سه ری عه لی و نه حمه د
 نه گهر تو ژم را بيینی
 ژناف به تهل و نه سه د
 مه هرا من ژخو په ليینی
 نه گهر ژ بهر مه هرا مندا
 سه ری نه وان تو بيینی
 رابوژ جه ب شه جاعه
 منافقه زه ندیقه
 گوتی: «سمعاً وطاعة»
 خودان زری و حه دیده
 هه چی بیته مه ناعه
 دی وی که مه قه دیده
 وان عه سکه ریټ خو کربون
 نه ز هاتم بو جه و ابی
 پر زور بون پر هنار بون
 من قه ست کره سه و ابی
 ژمیټه من نه و ژ دل بو
 نه ی شه ریبه تیټی و شه رابی
 یاسه یدیټ قه هامی
 رو نیشته بهر محرابی
 دکه ت قه ستا قیامی
 جبرائیل بیټ دکه ت سه لامی
 نه ز بیټ هاتیم ب جه و ابی
 ژنک خالقی نه نامی

فه رمانه دا تورابی
 دا تو بزانی یا شه ریف
 نه زیټ هاتیم ب ئیلهام
 ژ نک مه عبودیټ له طیف
 دا بیټر مه ته ئیعلانی
 بیټ هاتیه نه غه ضریف
 مال و عیټل و ته مامه
 یا سه یدیټ عه دلانی
 رابه بویه ده لیله
 خودیټ گوت دا نه و بزانیټ
 قاسدبو جبرائیله
 تو هه ره سیسه بانی
 یا نه حمه دیټ خه لیله
 هه گهر کافر گه هانی
 خودیټ ل وان بکه ت زه لیله
 هه م جندی و ناموده
 نه صرانی هه م یه هو ده
 نه صنم په رستان (کوفار)
 پیټکفه نه ظیریټ دو ئور
 بیټ هاتینه سه رمه موختار
 غوماز و هه م دو ئور
 صاحب روما که فا دور
 جومله جه ما بون نه و زور
 پیټغه مبه ریټ گول باقه
 رابوژ جه چ چه له نگه
 نه سه کنی سه عه ت و گا فه
 ل نه صحابا کره ده نگه .
 دیوانه ک وا فه دا فه
 هاتنیټ شیر و پلنگه
 عه لی شیره نه ل نا فه
 سواریټ تازه و شه نگه

ئەم دى ب روحا خو چىنى
 جەنەت ل مە نەصیبە
 ئەو حەسەن و حوسەين
 مانە دگەل فاطمىي
 رەسولى گوت ھنگ بمين
 بمين دگەل زەھرايى
 فضە توژى بمينە
 بمينە ل وئ سەرايى
 ئەم دا ژ دل بچىنى
 دەفعە بکەين بەلايى
 قە رتيون ل مەدينى
 ئەصحابەيىت پەسولن
 بەرى خودا بەزىنى
 دگەن قەسدا ئوسولنى
 قەرى بکەن يەقىنى
 مەقسەد دابن حصولى
 ئەم دا ژ دل بچىنى
 مە ئەو غەزا قەبولە
 خالد ابن الوليدە
 گوتە حەبیبى ئىمام
 قووەتا تە شەدیده
 ئەم قائمەن ھەر مودە
 قەسەم بوى مەجیدە
 دئ چم قەد خو ناگرم
 بنيرنە من ئىمامى
 ئەزم خالدئ مەشھور
 قەنج و خراب و عامى
 نادەمە وان قەد ئەز دور
 دى کەم حەقى عەدلانى
 دئ چمە وان صەيىت سور
 يىت تانى بەتل و کامل

ھات عومەرى شەرىفە
 ئەو مقدادئ جەوامى
 ھات سوليمان يى فەرىدە
 طەلخە ل گەل وى ھەم زوبير
 ھات مقدادئ شەرىدە
 ھەم سەعد و ئەسەد ب خىرھات
 ھاتينە نك پىغەمبەر
 صاحب سلاح و گورزن
 جوملە ھەمى ب دەفتەر
 ھزار ئەلوان و تەرزى
 مە روح فدایى پىغەمبەر
 دونيا ل وا بويە لەرزەك
 ھاتن ب حال و عىلە
 وان قەت نەكر تەقسیرە
 بۆرىن ژ دەشت بىلە
 دونيا وان كر ژبیرە
 چو شېھەتى ئاف و بىل
 قەد يەك دجھدا نەھىل
 چۆنە بەرازئ پیرە
 ئەو سوارەك جابىكە
 يان عەلى و حەیدەرن
 يىت ھاتينە نك ئىكە
 يا مەتاعىت پىغەمبەر
 دەرکەفت ل عەردئ مەكە
 گوھ بدیرن صاحب نەظەر
 كانى چىايى ب سەكەر
 دئ وان كەينە كەر ب كەر
 ئەصحابە يىت حەبیبى
 ھاتنە ملئ مەدينى
 بەتال ناکەن خزىنى
 جوملە ھەم بون تىپە

دا گازی و نه نینا
 بانگ کره بهر قه هاری
 (یاربی انظر فینا)
 (فیقتل الکفار)
 عجب یا سامعینا
 پیغهمبرئ گول غه زال
 گوته جوندیبت کومار
 صاحب قبول بوئیحسان
 هه چچی بچیت سیسه بان
 دی ل جه نه تی نهو بیت یار
 دئی بیت شهریکئی رضوان
 نابینت نهو چو دردا
 نازا دبیت نهو ژ نار
 عومهر کورئ خه تابه
 رابول ناڤ نه صحابه
 نهو سه کنی ل سهر بیبا
 (فی الحال) لیتدابو جابه
 نهز دئی چم و ب زوییه
 من دیتیبه سه وابه
 قه گه ریا ل هاشمیا
 زوی دئی چم ل گه ل جه وابه
 پیغهمبری دو عاکر
 زوی بگه هنه سیسه بان
 عومهر له ز ل بیباکر
 (فی الحال) گه هشته سیسه بان
 وه کو گه هشته مه کانی
 وی دیت نه هاله ک مه حبوب
 نینن ل فی زه مانئ
 شبهه تی جوم و مه طلب
 تهیر و تیور و کانی
 جارینه تیکدا لهوب

رونیشتن ل وی حالی
 شو جعان و خه لکنی عادل
 ژتیرا کره ڤ ناله نول
 توخ و نالا مقابل
 هاتن ب مال و هم عییل
 عومهر دگهل جه ماهیل
 بیبت چوین پشتی سهر ئیلی
 هاتنه نک ره سولئ نه نوهر
 نهو سواره ک ده لیله
 ناڤئ مه شهور عه موره
 دو سواره ک به تهل و فیله
 هنارتنه من ب ده فتهر
 عه جیبه تو ده لیله
 مه روح فدای پیغهمبر
 جهلی وان (سلسبیله)
 نهز عومهرئ خطایم
 هه می پیکته من دنیاسن
 من شیر دهر لباسن
 بو کافرا قه سام
 نهز قاتلی که زایم
 هنارتنه من ب ده فتهر
 بی شک نهژ وا قه نایم
 خویش هاته پیشقه مقداد
 بهیره قدرئ عه سکه ری
 کافر دده ستیت و ابیداد
 شبهتی غوضه نغری
 کافرا بکه ن و بی بنیات
 هیمه تا پیغهمبری
 ره سولی کر بی کاری
 وی ده ستیت خو هه لینان
 هه وار کره بهر باری

سَيِّفٌ وَ هَنَارٌ وَ سَنَبَلٌ
 تَبَى هَهْنَه مَرْمُزَه وَ خَوْخٌ
 لَه بِيَمِينٍ وَ هَهْمٌ چُون سَوْرگُول
 هَزَار صَه نَهْم پَه رَسِي شَوْخٌ
 سَه د گَازِي ب دَه نَگِي بَلْبَل
 ژ دَه سَتِي تِ وَ ا نَاخَه ئَوْخٌ
 ژ نَالِيْن وَ نَا زَه نِيْن (*)
 كَافِرَا تِي دَا نَا ي تَوْخٌ
 ئَه وَ عَه سَكَه رِي غَه ضَرِي فَه
 بِي هَاتِي ل بَه ر يَابَانِي
 سَه د شَاه وَ سَه د طَائِي فَه
 هَه مِي بِي تِي گَه هَانِي
 نَابِي تِن ئَه وَ خَائِي فَه
 نَه هَالَا سِي سَه بَانِي
 شَبِي هَه تِي مَار وَ مِي رَوِي بَا
 يَان شَبِي هَه تِي جَه رَا دَا
 دَه نَگِي نَه فَيِر وَ زَوْرِنَا
 تِي تِن ژ نَا ث سَوَارَا دَا
 پِي غَه مَبَه ر هِي شَتَا دَوْرَه
 قَه گَه رِيَا قَه ل جَه نَا زَا
 غَه ضَرِي فَي بَه سَتِن تِي پِه
 سَوْنَعَه تِي وَ ا ن غَه رِي بَه
 وَ هَ زِي رِي وَ ي بَو سَلْمَان
 شَه هَدَه دَه تِن ژ دَلْدَا
 ئَه شَكَه رَا ئِي نَا ئِي مَان
 ئِي مَان ئِي نَا ب ئَه حَه د
 ئَه وَ عَاشَقِي رَه حَمَانِي
 گَوْتَه وَ ي (أَنْتَ أَشْهَدُ)
 عِنْدَ رَسُولِ الْإِيْمَانِ
 عَوْمَه ر گَوْت ئَه وَ حَه شَه مَه ت

(*) نازدلين نفيسي بو

پادشاهي پَر شَه وَ كَه ت
 بَه رِي خُو دَا هَه قَالَا
 قَه گَه رِيَا قَه دَو سَه عَه ت
 هَاتَه نَك بِي ب كَه مَال
 گَوْت سِي سَه بَان بُو زَه حَمَه ت
 عَه سَكَه رِي گَرْتِن نَه هَال
 بِي ت چَوِيْن شَو بِي هَه تِي بَا بِي
 ئَه صَحَاب بِي ت حَه بِي بِن
 جَو مَلَه هَه مِي بُو تِي پِه
 دَكَه ن زَكْرِي وَ سَه مَا بِي
 وَ ا ن دَا بُو يَه ك مَرْگِي نَه
 خِي قَه تِي خُو وَ ا ن قَه دَان
 غَه زَا يَه كَا شَه دِي دَه
 وَ ا ن خَان د عَه شَرَه ك قَوْرْتَانِي
 فَا قْتَلُوا الْمُشْرِكِيْن
 نَه هَالَا سِي سَه بَانِي
 ئَه وَ كَافِرِي بِي ئِي مَان
 بَه رِي خُو دَا نَه هَالِي
 كَو مَه ك لِي بُو نَه ث زَاهِر
 هَاتَنَه بِنِي نَه هَالِي
 گَازِي كَرَه كَافِرَا
 كِي نَه هَاتَنَه نَه هَالِي
 بُو مَن بِي تَرِن خَه بَه رَا
 تَه فَتِي ش بَكَه ن سَوْنَالِي
 وَ هَ زِي رِي گَوْت سَوْلْتَانِم
 ئَه ز كَو مَا ئَه حَمَه دِي مَه
 ئَه زِي ل گَه ل وَ ا ن گَرَانِم
 ئَه وَ بَوْمَه مَوْعَتَه دِي نَه
 ئَه گَه ر گَوْت نِي ئَه ز نَزَانِم
 ئَه وَ ي ت بَوْمَه هَاتِي نَه
 تَه فَتِي ش بَكَه ن دَو خَانَان

بؤمه بيژه نهو كينه
 نهو كافرئ مهلعونه
 گوته وهزيرئ نهحمهق
 غهبرى بو مهعمومه
 دژوار بى (بو) شيهى بهق بهق
 چاڭ د سهرپرا بون خونه
 ناليهك هيتلا ب عهق عهق
 دئ وان كه مه هيتونه
 دهست دابو شيرئ بهرچهق
 گازى كره عهگيدا
 يهك ژكنار قهبول كر
 هنارته ناڅ سوارا
 د مهيدانئ دا قورئين كر
 نهو عومهرئ لهطيفه
 سهر ناڅ ژ ملارپا ژيكر
 نهو عومهرئ خهطابه
 گوته سهدا بمره، ههر ناگر و عهزابه
 چؤنئ ب گورز و تيرا
 نهكابر و نهصحابن
 ب رمح و گورز و تيرا
 چؤنه كوميت خرابا
 نالايئ كهسك و سورن
 ئينان ژدل عهيون (عهيان) كر
 نهصحابه هاتنه دؤرا
 شهر ئبخست و بهيانكر
 خالدى كيشا بؤره
 ژبو قرينئ كاركر
 دئ كافرا كه م كؤره
 ژنك محهمهدى مهيدان كر
 پيغهنهبرئ بهشيره
 گازى كر بن الوليده

راکيشا ب كورز و تيرا
 ههره مهيدانا عهگيدا
 راهيتلايهك نهفيرا
 هندهك گورزيت حهديده
 ب همهتا ميرئ ميرا
 قوهتا ته شهديده
 خالد و همم مقدادن
 بئ دى عومهرئ فاروق
 وان گورز ل جههنكا (*) بادان
 غهزال وان مهعشوقه
 بهرئ خودا سوارا
 ب مرج و گورز و همم تۆب
 موره هاته مهيدانئ
 گازى كره كافرا
 مهلعون هممى گههانئ
 وى ژ خورتنى دابه غاره
 هممى هاتنه مهيدانئ
 دهنك هات ژناڅ كوفاره
 موره زهريا بئ دانيت
 مورهدى كوشتن شمش كافر
 پاشى نهو بو شههيده
 ههر شمش سهبيت وهك ناگر
 مهلعونئ پر عهگيده
 مقداد لئ بويه ظاهر
 نهزم فهدئ وهحيده
 هاتمه ته يا كافر
 دئ ته كه مه قهديده
 پاش عهسكهري ريسولم
 سوارهك چهلهبى مه
 صاحب دلا قهبولم

(*) ل جههنكا = جهنيكا

ژ نه سلا غالبی مه
 خودان سر و نوصولم
 ژ وانیت طالبی مه
 نه صحابه بیت ره سولن
 حالی وان گوتی نه حوال
 هاتی نه جهل بو مقدار
 گوتی: (الله اکبر)
 مقدادی خوین دیت غه زه ب
 رجا وی فل چو سه قهر
 یهک ژ کناری حه بیب
 یهک ژ کناری نه وان
 هاتم ب تیر و له هیب
 سه کنین ل نیفا مه یدان
 هه تا رۆژ هاته تف نهال
 نه صحابه و کافرن
 بو زه لزه له و ناله نال
 بو ناله نالا شیرا
 دریت وان بی حسیتین
 نه تف رۆژه رۆژا میترا
 ته ختیت نهوا رکیتین
 عومهر کافر شه دهیلان
 نه قجا عه جیب چتکرن
 عه جیبه نه تف قرینه
 ب چنگ چنگا مریا
 وهکو شیر هه و تیدانه
 خوین چو وهکی کانیا
 شۆل هه ر کاری خودیتنه
 هوین بنیرنه غازیا
 هه می ژیه رتیک دا تینه
 به ته لا وان دا گازیا
 ژ عومهر تین گازیه

نه و خه بیبری ب ره به
 شیر و پلنگ و بازی
 هه سیپت دی بوژ و تاژی
 نالین که فته عه گیدا
 بی تیکهل بوین سواره
 نیزیک و هه م به عیدا
 دانا بو یهک ب زه ربا
 خوزیپت روحیت شه هیدا
 ل به ریچ بو شهر و توژه
 ژ بهر که حیل و فیلا
 هه سیپت سور و دوی بوژه
 ژ بهر جهنگا له و مویته لا
 نه تف نافه واپیرۆزه
 خلاس دکهن قال و قیلا
 بکهن سهیر و عه جیبه
 قرینه کا شه دیده
 خوین چو گه ها رکیتیا
 هه فت سهد بونه شه هیده
 بو زه لزه له و ناله نال
 بانگ کره بهر ره حمانی
 نه و سولتانی ذو الجلال
 داقرکهت بومه مهردان
 سهد و هه شتی هزار
 کوشتن ژخه لقی کوفار
 لاتیق جه هه م و نار
 نه و بونه خه لکی فاجر
 نه صحابه بیت ماین هزار
 نه و جوندی بیت دنادر
 جاره کی وان کر هه وار
 شه ری عه جیب نه وان کر
 هوپین که فته عه سمانا

قهسابی کافرانه
 دوجارا ناښ دځودانه
 تهریق لی بو به بیان
 کافرهک بی پر جه خود
 پادشاه و پر جود
 رابوینی ب ته بایی
 نه صحابه بیته موختارن
 وان شیر و تیرلیکدایی
 دونیا لی بویه تاری
 ئیدی نه ما روناھی
 په یا و هم سوارا
 همیا خودا چبایی
 گوډ بدیرن نه ی بوسلمان
 نه صحابه بیته ماین ههفتی
 ژنا گوتی هه ی نه مان
 پیغه مبه ر دکه ت خه باتی
 گازی کره بهر ره حمانی
 جبرائیل ژوردا هاتی
 گازی کره شیری شیرا
 داحازر بیته قاتی
 پیغه مبه ری نه مینه
 بی چویه سهر چبایی
 وی دهستیت خو هه لینان
 خودی بی گوتیه بایی
 دو عا ره سول هه لینه
 بگه هینه وی په بایی
 بیرا خو ف هس بینه
 پیغه مبه ر مه غموم مایی
 بو خالق قه دیره
 دره نکه رابه زویبه
 نه صحابه بیته مایی نه میره

بو زه زه له ل عه ردا
 ته یریت هاتینه ل شانه
 ب عه ربه یی وان خه به ردا
 بو شه ری کوفر و خاسا
 شه ف و رۆژا وا لیکدا
 شه ری شیر و به رازا
 بو شه ری کوفر و خاسا
 شه ف و رۆژا مان تیکدا
 بیته تیکه ل بوین سواره
 بی گازی دکه ت خالده
 (الله الله) ت باره
 بی تاتی (دهاتی) تیک و چاره
 ناقی خودی ل من یاره
 شه رخوش دکر جوندیا
 ژوان کوشتن چهنه گه لکه
 نه صحابه بی نه بیه
 نابین دار و به را
 دونیا لی بو تاریه
 ل وان تاریو دونیا یه
 سهر نه مان چهنه قه دره
 خوینی گرتن عه بایه
 قه ت ژنی ناهیت هه کایه ت
 نه ف حه ریه ، حه ریه حه ریه
 هه لاقیتن غه داره
 دانا بو یه ک ب زه ریا
 ژگورزا دچیتن ناره
 خوه دا ژعشق و که ریا
 یه ک دهم قه ت نابیت ساره
 غه بری هانی حه سانه
 نه و حه سانه حه سانه
 دنالیتن ناښ سوارا

چاف ل عهلیی و حیده
 عهلی چو سهر کانینی
 دهست نقیژیت خو شویشتن
 بهری خودا گازیی
 سوره تیت خو فه مشتن
 پی هاقیتته زهنگینی
 ب مهیدانی را گه هشتن
 نه و کافرئ بی نیمان
 بهری خودا نه هالی
 زاهر بو بهک سواره
 هاته بنی نه هالی
 زاهر بو بهک سواره
 ههرئ ژئ بکه سؤالی
 وهره بیژه ناشکه را
 کییه لی جهی قتالی
 نه و قاسدی غه ضریفه
 بی هاتیه نک حه دیده
 نه ز هاتم نک غه ضریفه
 بو من بیژه خه به را
 دی ته که مه زه عیفه
 ب گورز و هم نه به را
 نه ی عهلیی له طیفه
 چاف سهری کره دهره
 هه ره بیژئ عه لیمه
 زاقایی پیغه مه رم
 سواری چه له بیمه
 بی شبه و بی ده فترم
 قاتی و نه دیتیمه
 په هله فانی نه که رم
 نه ب خیره اتی جیله وا
 گورزیت ده ستیت وی زورن

خوش رابو نه و وه زیره
 ل دندلی سوار بو
 ته قدیرا بی خه بیره
 وهختی سوحتی ف ری بو
 نیفره گه ها مه دینی
 وی دیت مه دین یا خالی
 فاطمایی دا گرینی
 حه سهن و حوسیتیت لالی
 عهلی هاته وی شینی
 فضه و ژنک دنالی
 گوتی: «یا حور العین»
 کیفه چون تانجیت عالی
 جبرائیلی نه مینه
 هاتی دگهل بورهانی
 فاقتلوا المشرکین
 نهالا سیسه بانئ
 نه م ل هیره مایینه
 حه تا توتیتی ل تانی
 فاطما و ههر دو کوپ بون
 سیاربون ل دهفه بی
 عهلی گوت: دهفه بفرین
 بیرا خو بینه جادی
 قریکر ب هونه ره
 گه هشته یوغله مانی
 فاطما و ههر دو ته فال
 بیت چون نه نک حه بیبه
 پیغه نهر لی کر سؤال
 کا نه و سیاری عه جیه
 خو نه گرت و ههر دهر حال
 چونه سه بیت مه ردوده
 خالد و عه مریت ل حال

هات نه صره تا حه بيبه
 ب ده ولهت و شاهي هات
 علي بيتزار کرن مال
 ژ کافرا کر گازی
 بهر محمد صلوات
 خوين چو ژ برينيت تازی
 (نصر من الله وفتح قريب)
 هات نه صره تا حه بيبه
 ب ده ولهت و شاهي هات
 شه راک قه وی عه جيبه
 بويه تاري بو زومات
 بويه ف هوړ و بو زومات
 علي ته کبير هنگافتن
 بيتش نه کهن سوارا
 سه ر و کيت قی مه يدانی
 کافرا گوت: وا وهیلا
 کهس ناهيته تهانی
 علي کوشتن بی عه ده
 کافر کر نه حه فت که ره
 وه زیر چو نک محمد
 گوتی من تانچ ل سه ره
 بوسلمان کرن چند سه ده
 ژ وان کوشتن چند گلهک
 وان نینان مال و تالان
 خودی ژ وان بکهت ئیحسان
 قوتکرن کومیت خرابا
 نه وه زیری مه حبویه
 حوسنا ل وی ماره کر
 خراب کرن توخویه
 نه قجا هه می قوتکرن
 حاصل کرن مه طولویه

ب عه ره بی گوتی بشه لین
 هاتی یا پیغه مبه ره
 علي گوت سه فیلا هیغه و هره
 نه و عه لی بی رم تازه
 ره قسی ل دوریت کافری
 زه ندیت خو مشتق تازه
 هویرک هویرک لی خوړی
 نه و سه کنی شه هبازه
 دو الفقاری وی گه هشتی
 دانا بو وی به رازه
 سه ر ژ ناث ملارا ژ تیکر
 سه ر ناث ملارا بره ده ر
 نه و کافری حه فاره
 قپین کره به رانه ر
 کره ف توژ و غویاره
 علي نه و کره دهه که ر
 دهه سپی دا ئینا خاره
 یه ک یه ک هاتنی ب تنی
 حه تا کوشتن هزاره
 غه ضریف رابو ب تنی
 دی وی که مه غویاره
 هه ر دو ل مه يدانی ب تنی
 کافره کی پر غه داره
 ره فی ژ ترسا مرنی
 حه تا گه هشته ناث کوفاره
 نالین که فته نه فیرا
 سیسه د لک و هزار بون
 ژ غه بیری په ترهک و میرا
 قپیکر ل ئیمامی کاربون
 نه صحابا ده ست داشیرا
 نه صره تا وان دیاریو

قهستا مه دینتی کرن
 یا خه لکئی قئی جه ماعه تی
 (صلوا علی محمد)
 بیرا خو بین قاتی
 نهی عاشقی محمد
 (صلوا علیه وسلم)
 دی چینه عه ره صاتی
 ل بن نالایی محمد
 نهو خالدی زیباری
 گوتی که لامی مه عروز
 هیقیا بکه ژ باری
 نه فسا خرابا مه عدود
 من نازا بکه ن ژناری
 ژ فعل و تشیتیت مه جود

(خالد الزیباری من اهالی قریه شنی)
 ل قیره دویمای پی تبت

***

بهیتا سیسه بانئ

دهنگی مه لا یوسف محمه د
 خه لکئی گوندی ده رکا نیبری قهزا زاخو
 (۶۰) سالییه ۱۹۷۲/۸/۱۵
 نقیسینا رینجهر صادق بهاء الدین

نهول بیژن بسم الله
 ثم الحمد لله
 بسم الله الخالقین
 هو الرحمان والرحیم
 هو الله الرازقین
 نهو موعین و مه ننان
 دقه ولی وی صادقین
 نهوه فاخری نه یام

ب حه مدئی وی لائقین
 ل وهقت و کول و زه مان
 نهو دوخانه ژ خودی پرا
 نهو خودانی خهیر و شهیر
 هه ر که سی نییه ت قی پرا
 نهو حازره ل هه مو دهر
 ته کبیرا بیژن ژ پرا
 سانعی (صانعی) شه مس و قه مه ر
 ساله و زنه قی بی خودی پرا
 خودانی حهوز (ض) و که و نه ر
 تیکدا دحه مدئی جه زیل
 ته قدیر گه ریان موقه دده ر
 موحه مه د بویه ده لیل
 راکرن کوم و نه سکه ر
 نازل بویه جبرائیل
 سویحان ژشاهی که ریم
 مه عبوده ک پور که ماله
 پر قهزل (فضل) و نعمه ت عه زیم
 مونه زهه بت زه واله
 دگیت پرت چهر خا قه دیم
 دو پوژ و سال بو ساله
 ناقی خودایی عه لیم
 بی شه ریک و هه قاله
 نهو واحدی بی وهلد
 قه د نیان دای و بابه
 فه رزه ک ژئی قه تی سه مه د (صمد)
 نه عمه تی و حجاب ه
 سفاتی (صفتی) خوی بی عه دده
 پر هه نه بی حساب ه
 یه ک له حزه (لحظه) شاهی نه به د
 دینی دکت ویرانه

بیتک پادشاهی فقیر
 دینی دکت سولتانه
 سولتانی شاهنئمه مین
 دینی دکت ویرانه
 دنیا چرخ و لهوله به
 ژکه سیرا نایت ده و امه
 ژخه لقیین خاس و عامه
 ژمه شرق حه تا مه غرب
 شاه و گه دا و غولامه
 صاحب تیرو من موترپ (مطرب)
 پیکفه دچن ته مامه
 کل شیء هالک
 بزانه ئه ی روحی من
 یه قین هو (هووه) مالک
 ژبو بیچویک و مه زن
 قه وی ژهم ناز کون
 جومله ته مام فه ننا بون
 بزانه یا بین نه زیر (نه ظیر)
 قه وی نیین به قایه
 قازی و شیخ و فقیر
 دگهل نه هلی و هفایه
 ساله وهک زیدی مونیر
 صه لو علی محهمه د
 گه لی خه لقیین جقاتی
 و علی نال موحه مه د (محهمه د)
 دا هون ببینن قاتی
 ره سؤلی مه بی موئه یه د
 دی ژبو مه کت حکاتی
 حه بیبی شاهنئمه مه د (صمد)
 دی بو مه کت خه باتی
 رۆژک هه بوی بی ناسوح

پالا خو دا منبه ری
 نورها وی بویه واضح
 چیکر قه ستا که و ئه ری
 فه کری بون خالقیین صالح
 ب دیمی خوی نه نوهری
 کو ئه و وی بواته واضح
 توزه ک ل دهشت و به روی
 وه کو من دیت بو هو بار
 ظاهر بویه ئیک سوار
 هاتی ل نک پیغه مبه ر
 ئاشکه را بویه غه ددار
 پرسى ژوی چه ند ئه خبار
 پیغه مبه ر و چه ند یار
 گۆتی حه بیبی نازدار
 ژ کوفه تیبه موسافر
 جه واب فه دان بی احرام
 زۆر ل ویری ئه کابر
 ب دهشتی که تن پر ئه قه ب (*)
 ژ تیهنان بومه ئاگر
 تشته ک من دیت وهک غوراب
 من قه سترکی بوی هادر
 وه کو چۆمه وی قه سره ک
 د حوسن خودانا به دره ک
 وی تیدا چارده سالیبه ک
 ئه و کافرئ مه لعونه
 ناقی ئه وی بیم غه ظروف
 پر هه بون گه نج و خه زینه
 سه د خه زین و سه د صفوف
 ئه گه ر تو من هلبینی
 ئه زم ژته را هه فکوف

دښته سهرته موختار
 شويهي غه مام و همم دوار
 يا سهيدئ تو هامئ
 رو نشتي ل بهر محرابئ
 وه ئهوي جه فهر حسابئ
 جبرائيل كت سه لامئ
 فهرمانه دا تورابئ.
 بزانه تو يا ئيمام
 نه ز هاتمه يئ ئيلهام
 ژنك خالقي عه للام
 بزانه تو ئهوي شريف
 نه ز هاتمه يئ ئيلهام
 ژنك خالقي له طيف
 دبيتر مه ته ئيعلامئ
 خورته نه بيتره زه عيف
 نهو كافر ن پر غه مام
 دئ ئيته سهر ته غه ظريف (غظريف)
 ب مال و عيل و تمام
 يا سهيدئ عهدناني
 رابه بيه دهليله
 خودئ گوت دا بزانت
 قاصد ب خو جبريله
 تو هره سپسه بانئ
 يا نه حمه دئ خهليله
 ني كافرئ گوهانه
 خودئ وان كت زهليله
 پيغهمبهري گول باقه
 رابوژ جه وهكو شير
 نه سه كني سه عت و گاقه
 ل نه صحابييان كر دهنگه
 ديوانه ك وان قهدايه

كچي جهواب قهدايه
 نه گهر تو من هليني
 سهري عهلي و نه حمه ده
 نه گهر تو بو من بيني
 ژ ناڅ به تهل (بطل) و نه سه دا
 دئ من خورا هليني
 به دهلي ميپهرا من دا
 سهري نه وان تو بيني
 دا بيترن چي سبحان.
 رابوژ جه وهكو شير
 نه سه كني سه عت و گاقه
 وي گوت سه معن و طاعة
 مانئ نه زم فهریده
 گهريان هممي وهك قاده
 خودان زري و حهديدن
 حهجي دبيت من ناده
 دئ وي كه مه قهديده
 وي عهسكهري خوه كرو
 نه ز هاتيمه ل جهوابئ
 پر كور و پر هونهر بو
 من قهست كرى ب سهوابئ (ثوابئ)
 عشق اته من دئ ب دل بو
 وهك شهريه تي و شهرابئ
 ژميتره من ده دل بو
 ترسم ژ روژا حسابئ
 چهنه جندی و نا موهر
 نه صراني (نه سراني) و همم يه هود
 ناسمان پره ژتئين كوفار
 جومله به زهي داوود
 ساجئ روم و كه قه ندر
 جومله جه ما يون همم ژور

پهيدا مالک زهيدينه
 دگهل جه بيړی معطم
 نهو نه کره می صادق
 دگهل وه حشيبی تائب
 هاتی نه بانې سالم
 هات عه مرئ بن عاصی
 هات سهلمانې فارسی
 دگهل نه بی روواحه
 هاتی نه نسې مالک
 سه عد و سعید به خ چوڼ
 چوڼه ل نک پیغه مبه ر
 صاحب سلاح و کورزن
 جومله هه موب ده فته ر
 خودان نه وراد و حرزن
 هاتی ل نک پیغه مبه ر
 هزار تلوان (نه لوان) و طهرزن
 مه روح خو دای پیغه مبه ر
 دونیا کو بویه له رزه
 وئ درابون مال و ههم عیل
 وان قه د نه کر ته خسیره
 بوړین ژ ده ست و پیتلا
 چوڼک به رازیت پیره
 نهو سواری چابوکه
 یه عنی مه تا پیغه مبه ر
 نهو چوڼو نه ردی (نه رضی) مه که
 گو ه بدن صاحب نه زهر
 بن چیا نو سککه
 دی وان بکن که ر بکه ر
 خالد بن وه لیده
 گو تی حه بیبی نیمام
 قوه تا من شه دیده

هاتن شیر و پلنگ
 نهوی شیر نه ل ناغه
 سواره ک تازه شه نگه
 نه بابه کرئ وه حیده
 رابوژ جه وه کو شیر
 نه خالد بن وه لیده
 هات مقدادی جه وائر
 دگهل عومه ر و زوبه ر
 هات عومه ری فاروقه
 نه بول بابی مه نظور
 طه لحه دگهل زوبه ر
 هات زه روړی (ضروړی) نه زوه ری
 نه بو عویه یدی نه مین
 عه بدوللا بن عومه ر
 دگهل نیمامی عوسمان
 شه هید و هزه عه باس
 مه عاویه حه لیمه
 هات موسای نه شعهری
 دگهل غوره یی یاسر
 زهینه و قه بیلاوی
 نه بو هوره ر
 دگهل بلالی حه به شی
 هات جابری نه نصاری
 مه صعب و سه عد و مه عان
 عه بدولرحمانی صدیق
 دگهل هاشم و عاصم
 هات جه عفه ری ته یاری (طیاری)
 دگهل زه یدنې نه بقمه
 هات فه ضلی نین عه باس
 دگهل نین قوتاده
 عه بدولرحمان بن عه وف

قاتیلین ئیبد که زابم (کذابم)
 زوی ب زوی ژوان قه نابم
 کافر ژ خو بیئ ته ساسن
 بهیر اقداریئ ته سکه ری
 کافرا ب ده ستی و هری
 جندی بیئت پیغه مبه ری
 ل کافران بون شه داد
 ته و شبه ی غه رنه فیری (غضنفر)
 کافران دکن بی بنیات
 ب همه تا سه و هری
 ره سؤلی کربو گازی
 وی ده ستی خو هلینا
 هه وار کر ذو الجلالی
 دو گازی و ئانینا
 بانى کر بی قه هاری
 یا ره بی ئونصور فینا
 من القتلہ الکوفار
 اجب یا صانعینا
 برین که ته عه سکه ری
 هاتن ملی مه دینی
 دئ ناٹ ده یه پیغه مبه ر
 به ته لدارئ (بطلدار) خه زینی
 وان گوت: ته للا (الله) ته کبه ر
 ته م دئ ب روحا خو چینی
 پاشی مه جه که وسه ره (کوثر)
 قه وی بکن به قینی
 ته و حه سه ن و حوسه یین
 مانه ل نک فاطمائی (فاطمائی)
 ره سؤلی کربو گازی
 ره سؤلی گوت دا بچینی
 هون بمین ل سه رایئ

دئ ته ز قائم هه ر مودام
 قه ومی ته پر شه دیده
 دئ چم قرینئ زوحام
 قه سه م ب باری مه جید
 دئ کن شه ره ک بی حساب
 بنیره من ئیمامی
 ته زم خالدئ مه شه ور
 قه نج و خراب و عامی
 نادم ته وان قه د ته ز دؤر
 ناخوم ته ز قه د ته عامی (طعامی)
 حه تا نه کم شه ره ک زؤر
 دئ کم حه قی عه دنانی
 دئ چم ته وان سه بیئت سؤر
 هاتنه به طه ل و کامل
 رونیشتیوله فی الحال
 شو جعان و خه لقتین عادل
 رابن به عیبل و هه م مال
 توق و ئالا موقابل
 شیران بویه نالینه
 عومه ر دگه ل حه مائیل
 چؤبول نک سؤری ئال
 چؤبول نک بیئ ته نوهر
 سواره کی ده لیله
 ناقتی ته وی ب مه شه ور
 فیرس و به طه ل و فیله
 هزار هاتن ب ده فته ر
 عه جائب هه م ده لیله
 مه روحی خو دای پیغه مبه ر
 جهی وان سه ر سه بیله (سلسبیله).
 گوت: عومه ری خه طابم
 پیگفه هون من دناسن

فيدا کوڑہک بو نینہ
 رونہ ل نک زہرايی
 ئەم دئ ژ دل بچینی
 دەفعە بکین بەلایین
 یئ ب پئ کہ تن ژ مەدینئ
 ئەصحابی بیت پەسۆلی
 پیکفە ھەمی بەزینئ
 کرن قەستا ئوسۆلی
 دا ئەم بەری بگەھینی
 مە ئەف دەرە قەبولە
 قەوی بکن یەقینئ
 مەقصدە دبت حصولە
 پیغەمبەری گول عودار
 صاحب قەبول و ئحسان
 دئ بیژیت چەندیت کوپبار
 چەچی دچیت سبیسەبان
 ئازا دبت ئەو ژ نار
 دئ بت شەریکی رضوان
 ل جەننەتی من ئەو یار
 نابینیت چو دەردان
 عومەر بن ئومیا
 رابو ژناث ئەصحابان
 وئ سەکنی ل سەر پیتیان
 من الحال دایە جەوابە
 دئ چم قەرە لئ زویبە
 من دیتی پر (ئەوابە)
 سەوابە دگەھم ھاشمی یان
 زویم دگەل جەوابی
 پیغەمبەری دوعا کر
 بو عومەری ب دەستان
 ئەوی رجا ژ خودئ کر

ئەو زوی بچیت سبیسەبان
 عومەر دچۆنئ شاکر
 ئەو غلمانئ عومەرە
 ئەوی لەز ل پیتیان کر
 فی الحال گەھا سبیسەبان
 وەکو گەھا مەکانی
 وی دبت نوھالەک مەحبوب
 ناظم وەسفیت (وصف) زەمانی
 قەد شوپھئ وئ چ مەطلوب
 تەبیر و تیبۆر (طیبور) و کانی
 ئەو لئ ھەر ل جەھدە و دروب
 شوپھەتی نەویەداری
 ھاتن کافرین رم تۆب
 سیف و ھنار و سونبل
 لئ ھەنە مژمژ و خوڤ
 لەیون و ھەم توی سور گول
 ھەزار سەئەم پەری شوڤ
 لئ تین سەدا بولبولە
 ژدەستئ وان ئاھو ئوڤ
 شپھەتی مار و مۆران
 ئەو شوپھەتی جەورادان
 دەنگئ نەفیر و بۆران
 چنگە چنگا جەدادان
 پەیغەمبەر ھیشتا دورە
 ئەما الفەجری ئەف جارە
 ئەو عومەری شەریفە
 بەری خودا سبیسەبان
 سەد شاھ و تائیفە
 پیکفە ھەمی دئ ھانئ
 قەت نابن ئەو خائیفە
 ژ نوھالا سبیسەبانی

چۆن کافریت سه لیبه
 ئەو چۆ بون سیسه بانێ
 ئەصحابی بیت ئە نصاری
 وان خیقە تیت خو قە دان
 گوت غەزایەک شەریفه
 وان دا ئیک دو مرگین
 بخونن عەشریت قورئان
 (فقتلوا المشرکین) ئەو کافریت بی قرار
 بەری خو دان نوھالی
 گازی کر خەلقیت کوفار
 کینه گھا وئ نالی
 دئ ئیت بو من ژئ ئە خبار
 دئ کم تەفسیر ژ سوئالی
 کۆمەک ویت بوئە دیار
 هاتن سەری نوھالی
 وەزیری گوت سولتانم
 ئەو کۆما موخە مەدینە
 ئەگەر ئەز لی دزانم
 دگەل مە دەعوە تینە
 ژ وان ئەزئ گێرانم
 ئەو ژ بومە هاتینە
 تەفتیش بکە تو حاکم
 بزانه کا ئەو کینە
 ئەو کافرئ مەلعونە
 گوتئ وەزیری ئەحمەق
 غەیری بو ئەو مەلعونە
 دوژوار بو شەهی چەقماق
 چاڤ ل سەری بون خونه
 دەست وان شیر و بەرچوقە
 دئ وان کەمە ئیتونە
 نالین کرن ئق ئقە

غەظریفی گرتن تیپه
 عەساکری جنودی
 مقابلی سه لیبه
 هاتن سوواریت عەگید
 سفە تی وان غەربه
 فەنابن وان ئەمودان
 مونته زەری حەببە
 ئەو کافریت جەحودە
 گوھ ب دنیا موسلمان
 وەزیری وی ددلا
 ئیمان هەبو ب یەقین
 موئمنە ئەو ژ دلا
 شەھدە ددت بالتوحید
 بەری خودا خودایی
 قەبول کری یاسینە
 مونته زەری (منتظر) ددلا
 عومەر بو وان خەفەرا
 قەگەرپا بو ئەو فی الحال
 پاشایەکت ب شەوکەت
 بەری خودا هەقالان
 ئەو هاتە قە ب سئ سەعت
 هاتە ل نک بی کامل
 سیسە بان بوئە زەحمەت
 عەسکەرن ل نوھالی
 ئەو چۆ بون شوئهی بایی
 ئەو ئەصحابیت رسولی
 بەری خودان غەزاین
 جوملە هەمو بوان تیپه
 دکن ذکر و سەنابین
 جەننەت ژ مەرئە نصیبه
 هەمیان ژ دل بەردایین

سوند خار به سهفت و لاتان
 دئ دم ئەوان جهزائی
 جومله ب مشکۆلاته
 ژبو خاترا حسنايی
 خلاس بکن ژ وان لاتان
 ژ وسعه تا دنيايی
 ب حەرب و موعجزاتان
 دئ وان بجه فنايی.
 ئەو چۆ بو ناڤ سه نديدان
 وی ئيک ژ وان قه بولکر
 قپيکر ناڤ سواران
 بناڤ ئەصحابان قپيکر
 چۆ ناڤ خودان ته وحيدان
 پورسا خو رپه ژيکر
 ئەو عومەري شه ديدە
 سه رپت ملان پەژيکر
 سه ر ژي کران ب شيري
 ئەو عومەري خه طابه
 گوته سه وۆ بمره
 هه ره ناگر و عه ذابه
 رابن ب گورز و شير
 ئە کابريت ئەصحابان
 ب رومح و گورز و تيران
 بچن کۆما خرابان
 ئالايی که سک و سۆره
 ئانی ژ دل عه بانکر
 ئەصحابی هاتن دۆره
 شه رتي غه زوي به يانکر
 خالد کيشا ديپۆره
 ژبو قپيني کارکر
 دئ کافران کين کۆره

ل نک مصطه فا مه يدانکر
 ئالایا سۆر و زهره
 ئەصحابيان ده رانين
 بي پيش که تي عومره
 غيرهت ژدل هلانين
 بۆراقا پينغه مبه ره
 ئەصحابيان ده رانين
 شير و تير و خه نجه ره
 غيرهت ژدل هلانين
 ره نگين دکن مسريان
 هون گوهر نه دن تالانی
 لي بخورن ب عه ره بييه
 فه ضلي ئەوان بزنان
 ئەو عومەري دل به ره
 بله ز به زي مه يداني
 ژ وي هات غه زه نفه ره
 ب خورتي هه و دئ دانی
 عومهر گوت يا ئە کبه ره
 وی خوند عه شه رک قورئانی
 ل سه ر دپري ل غه زه نفه ره
 ئاقيته سي سه بانی.
 هات مقداي گيرانه
 ئەصحابه به ک شه ريفه
 هات کافره ک بچ دینه
 ئەو مه لعوني بي ئيمان
 ئەو مه لعوني وه کو شير
 قهت نابتن خانيقه
 ژ مقداي ئە سو ده
 مقداي شيره ک لي دا
 هه ستي لي ئينا خاره
 لاحق و بيئسه المصير (بئس المصير)

دگهل هممی و زه قوم
 نه و مقدادی یه هودی
 گازیکریو یا ره حمان
 فه تحهک دهستی مه دینه
 یهک وی حه نانی مه نان
 پیغه مبه ری به شیریه
 گازی کرن وه لیده
 هه ری مه یدان عه گیدان
 راهیلا چهند نه فیران
 هلدان گورزین حه دیدان
 هممه تا میتری میران
 قوه تا تهی شه دیده
 خالد و نه و مقدادان
 بی دی عومه ر فاروقه
 وان گورزان ل چه نکان بادان
 دی وان بکن مه حروقه
 ب نه صره تا موجه مه د
 به ری خودان تهرادان
 شاهی و زه وق و سرورا
 وه زعهک ژبو مه عشوقه
 چونه کوما خرابان
 ب رومح و گورز و توپان
 موره بهزی مه یدان
 گازی کریو کفاران (کوفاران)
 مه لعون هممی گه هانی
 ئیکی ژکافران کر غاره
 هه ر دو ل ملی مه یدان
 موره و ئی کوفاره
 موره شیرهک ژدل دانی
 روحا نه وی برناله
 موره کوژتن شه ش کافر

پاشی بویی شه هیده
 هممی سه یین وهک ناگر
 مه لعونی پر عه گیده
 ژنوی مقداد بر زاهر
 نه زم فه ردی وه حیده
 هاتم ته نه ز یا کافر
 دی ته کمه قه دیده
 گوت مقدادی عه زیم (عظیم)
 نه صحابی ره سولی مه
 سوواره ک چه له بی مه
 باش عه سکه ری ره سولم
 ل شوینا ئیمام عه لی مه
 هات مقدادی نه وفه له
 سوواره کی نه مینه
 ژ حالی خو چهند نه حول
 ره قسی ل بهر گورز و خه نجهر
 ژنو نوفه ل هات نه جهل
 مقداد گوت الله نه کبه ر
 تویی ناصرئ ئومه ت
 ل مقدادی خوندن غوسله
 روحا نوفه ل چو سه قهر
 ئیکی ژ که نارئ حه بیب
 ئیکی ژ که نارئ نه وان
 هات ب نه هدو لی هبه
 سه کنی بون ل مه یدان
 قی تن کرن بی عه جیب
 حه تا رۆژ چۆ نهالی
 کافر و ئیسلام بون تیب
 بو زه لزه لا نوهالی
 نالین که ته عه گیدان
 بو چنگه چنگا دریان

ژ کڙه گڙا پيران
 سه يري دکن غازيبا
 چه زه رتا (حضرتا) ميڙي ميڙان
 دکن هه وار غازيبا
 هه و هه وا عومه ريبه
 شه پري شير و پلنگان
 تيتن ژبن نوهالي
 دهينا نيک و دو ب دربان
 شير وي تينه قتالي
 غولغولا جام و چه نگان
 حوسنا هاتي حه والي
 دنالن وهک قولنگان
 تيتن ژبن نوهالي
 بو غه بره بويه توزه
 ژبه ر که حيل و فيلان
 هه سپين کوميد بون بوزه
 ژبه ر چنگال و ميلان
 نه و کينه که تن دوله
 هه لگرتن وان سه فيلان
 نهف ناقه ل مه پيروزه
 خلاسکن ژ قال و قيلان
 فه کرن سه ير و عه جيبان
 چ عه جيبه ک شه ديده
 خويني گرتي رکيبان
 چه قسه د بويه شه هيده
 قرينه کا غه ريبه
 نه صحابي مان وهيبه
 نه و سولتاني مه جيده
 سه د هزار و بيست هزار
 کوژتن ژ خه لقين کوفار
 ل حه ق و جهه نهم و نار

بو غولغوله ک شه ديده
 توژ و عه جاج غه بره
 نيزيک و هه م به عيده
 چنگه چنگا رکيبان
 خوازي يه ک روحا شه هيده
 زور بون قرين و حه ربه
 بو ناله نالا شيران
 خربت (*) نه وان قائمن
 نهف روزه روزه ميڙان
 ته ختيت نه وان رکيبان
 عومه ر کافر شه هيڙان
 قيجا عه جيب دي چني
 هوپکن خونا موديران
 هون قه بوليت خودينه
 شه پري شير و پلنگان
 شه پري پلنگ و بازي
 هوجويم کرن بيت و کوبار
 وهسف (وصف) ژي نائين دانتي
 زه روه رقه بون دخويتيدا
 خوينا نه وان مه ردوده
 مه د جويدا به حر و پيلان
 نالين که ته کافيران
 شه هيده و جومله غازي
 بو کش کشا پيران
 خودي ژ وان بت رازي
 قرين کرن به تيران
 چنگه چنگا مسريان
 بو به رقه به رقا (***) شيران
 خون جو شهي تاقيان

(*) دفي «حه ربيت وان» بت

(**) رهنگه پرق په رقا بت

ٺه و بونه خه لقيٺن فه جر
 ٺه صحابي مان هزار
 ٺه و دلبرن دسه در (صدر)
 جارهك دي وان كر هه وار
 شه ركه عه جيب ٺه وانكر
 عه جيبه ٺه ٺڦ ڦرپنه
 چنگه چنگا مسريان
 هه مي ب هه ڦدا تينه
 خوين چو شهبه كانبيان
 شو ل هه ر كاري خودينه
 نالين كه ته غازيان
 وهك شيران ب هه ڦدا تينه
 به تهلان (بطلان) كرى گازی
 به تلان كرى هه واره
 چي هه وار و فه رمانه
 ب ناف ٺيٺك كه تن سوواره
 به قين دا هون بزائن
 برپٺن كه ته سوواران
 ٺه صحابي هندهك مانه
 ٺه و كافرٺت بي ڦه رار
 ل ٺه صحابيان ڦه گه ريان
 ٺه صحابيان دان سه له و ات
 ٺه وان هه ر جار ته كبيردان
 الله اكبر ٺي ڦه ات
 ٺه صحابان دان ته كبيران
 هه وار كرن بي ڦه ههار
 هه وار خودي و به شيره
 چوٺن كافرٺت بي ڦه رار
 فه رمانا ميٺي ميٺران
 ٺه رد ٺ بهر وان چو خار
 ٺه وان گوتي «اصبروا»

(فلا تولون الاكبر)
 گرپٺن كه ته ٺه سمانا
 بو زه لزه له ل ٺه ردان
 ته يران (طيران) وه شيانه كه له خان
 وان ب عه ربه بي خه به ردان
 شه ري ڦوفار و خاسان
 تير ٺاقيٺن ب زه ندان
 شه ري شير و پلنگان
 وان شه ٺ و روژ ل هه ڦدان
 توژ و عه جاج و غه يران
 دونيا كر بويه تاري
 بو كه س نه مايه سه يرهك
 چه ميان ناڦي خودايي
 له ش ٺ وان بويه ڦه بره
 خويني وي گرتي ٺه رده
 ڦه د ٺي ٺاٺت حكايه ت
 بو توژ و بويه غه بره
 نالين كه ته عه گيدان
 ب ناف ٺيٺك كه تن سوواره
 غازي و هه م شه هيدا
 بو غولغولا نوي ٺارا
 خالد ٺن وه ليه ده
 روينشتييهك نوي ٺارا
 ٺه و خالدهك وه حيه ده
 (الله الله تبارك)
 گوٺه ٺه وان غازيان
 ناڦي خودي موبارهك
 هه جوم كرن جنديبان
 ٺي ڦوٺن چه ند هزارهك
 ٺه و ٺه صحابيت مه دينه
 ب جومله خاندن (تبارك)

دونیا ل وان بو زولمهت
 بو توژ و بویه عه جاج
 نه صحابان دان «صلوات»
 هلاقیتهن وان په نجان
 دئ کافران کین ماته
 له بهر نه ما علاجه
 حهل بکن موشکلاته
 قیجا بومه منهاجه
 فه ناکن ناییت کوفار
 دایینه سهر هیدایهت
 ههر ههر به حهره حهره
 هلاقیتهن غه دداره
 ده پنان ئیک و دو ب دربان
 ژ گورژ چیدکن ناره
 خوهدان ژ ته شق و که ریان
 بو حه ی حه یا سوو ارا
 زور بون قرین و حهره
 بییک دهنگ قه د ناییت ساره
 بیژئ هدرئ خو بیینه
 پیغهمبه ر مه عزول مایی
 نه و خالقئ قه دیره
 جه و اب گه هانده عه لی
 نه صحابی مان ئیخسیره
 دره نگه رابه زویبه
 ل دندلی صه وریبه
 ب قووه تا بی خه بیره
 وه ختی سوبه ی رابویه
 نقیژ گه هاند مه دینی
 وی دیت مه دینه ک خالی
 فاتما (فاطما) دکت گرینی
 حه سهن و حوسین دنالین

عه لی چۆ سهر وی شینی
 سویه دگهل دنالیت
 عه لی گوت «حور العینی»
 کویقه چۆ تانجی ناله
 جبرائیلی نه مینه
 هاتی دگهل بورهانی
 «فاقتلوا المشرکین»
 سینالا (نهالا) سیسه بانئ
 نه صحابی تیک به زینه
 نه و چۆنه سیسه بانئ
 نه مر هیره مایینه
 حه تا تو بیی ل هانی
 فاتما و ههر دو کورن
 سوار بونه ل ده قه ئی
 صاحب جه مال و سورن
 حه رفی دگهل سویه ئی
 عه لی گوت ده قی دفر
 عه لی به ردا جه عده ئی
 ئیثاری چۆنه بی خیر
 گه هشتن وی غولمه ئی
 فاتما و ههر دو تفال
 چۆنه ل نک حه بیبی
 پیغهمبه ر ژئ کر سوئال
 کانی سوواری عه جیب
 نه و ئحسانه ئحسانه
 دنالیت وه کو نه سهدان
 نه صحابیبه ک گرانه
 نه و چۆ بو ناف مهر دوران
 قه سابئ کافرانه
 نه و ناف ژ خودا بو
 حه تا «طریق» بو به بیان

بگه هیئنه وی په یایی
 فاتمایی گوتی: فی الحال
 چوڼ کافریت صه لیبه
 خالد و عومه ر ته بطلال
 چاقتی نه وان ل طه ربقه
 عه لی چو سهر کانین
 وی دهست نقیژه ک شوبستی
 بهرئ خودا تازی
 دندل ل ویری بهستی
 نقیژا خو کریمه
 ژ نقیژی خلاص بویه
 پی خو ثاقبت رکیتی
 قرین ژ وان خواستییه
 نه و کافرین خنزیره
 بهرئ خودا نوهالی
 وی دیتی بهک سوواره
 هره ژئی بکه سوئالی
 وهره بیژه ناشکرا
 کیسه گها وی نالی
 نه و قاصدی غه تریس (غطربس)
 هاته ل نک یین حه یدر
 هنارتی مه نه ز غه ترسی
 بومن بده خه بهره
 دئی ته کمه زه عیفه
 ل بهر گورز و ل بهر خه نجه ره
 نه و نه بی بی له تیفه
 چاقتیت وی کر نه دهره
 ههر بیژی نه ز عه لی مه
 زاقایی پیغه مبهرم
 سوواره کئی قه وی مه
 بی شویه و بی دفته رم

پر کافرن جه حوده
 هاتن ب گورز و رماح
 وه لید و هم «طارق»
 نه و کافرن نه لحناسن
 ل مه یدانی سابقه
 هات حه سهن و غلماسن
 سهرئ ژ نه وان فارقه
 ب فه زلی (فضلی) شاهن صه بور
 نه صحابی وی دره قاسن
 پیغه مبهرئ صادق
 نه م ههر نه وی دناسن
 پاشایی هم جهادی
 رابو دگه ل ته بایی
 نه صحابی بیئت «مضطرن» (*)
 ب شیر و تیر لباسن
 دنیا ل وان بو تاری
 ئیدی نه ما روناهی
 په یا بو هم سوواره
 هه میان خودا چیایی
 گوهر بدن (بدن) یا موسلمان
 نه صحابی ویت ماین حه فتی
 پیغه مبهرئ به شیره
 دائم دکت خه باتی
 گازی کربو یا ره حمان
 جبرائیل ژژردا هاتی
 گازی که شیرئ شیران
 حازریت قئی ساعه تی
 په پیغه مبهرئ نه مینه
 رابو چو سهر چیایی
 وی دهستی خو هلینا

قپټن کرن بهر سهره
 عهلی ئه و کر کهرکه ره
 دهه سپیدا ئینا خاره
 بتنی بتنی هاتنی
 چه تا کوژتن هه زاره
 غه طریف رابو بتنی دیسا دکمه غوباره
 غه طریف و عهلی بتنی
 ل مهیدانی په یا بون
 کافر رازی بو فی الحال
 چه تا چونک کوفاران
 کافر ژ جه دیاربون
 نالین وه کو نه فیران
 سه د هزار و بیست هزار
 ژ غهیری په ترهک و میران
 جومله ل عهلی کاربون
 نه سره تا وان دیاربون
 نه صحابان دهست دان
 شیران نه صرهت بو وان هاتییه
 چون کافریت مهلعونه
 «نصر من الله» هاتییه «فتح قریب»
 ب دهوله تا شاهیییه
 هات نه صره تا چه بییی
 نه صرهت دگهل هاتییه
 چون کافریت صه لییی
 غه طریس (*) ئه وی کوشتییه
 ب قووه تا ئلاهی
 عهلی کوشتن بی عهدهد
 کافر کر نه چهفت کهر
 وه زیر چو نک موجه مهده
 گوتی: من تانج ل سهر

(*) ئهف ناغه: غه طریف، غه طریف، غه طریس تیدا هه یه.

بو سهری وان هاتییه
 خودان صهر و نه فهرم
 بو وی ئه ز قهده نه دیتمه؟
 په هله وانئ ته کههرم
 هاتییه پیش کافری
 سه کنی بو ئه و مهلعونه
 بنیره تو من دبینی
 بلا بچتی حازره
 نه بخیر هاتی زه لیلو
 گورزی دهستی وی زوره
 مونافقهک وهک فیلو
 هات یاری پیغه مبه ره
 ب عه ره بی گوتی: «شیلوا»
 نازم فه قهت (فقط) نه فهره
 عهلی گوتی سه فیلو
 تی ته که مه کهرکه ره
 ئه و عهلی بی پمبازه
 په قسی ل دوزی کافری
 دهستی خوه هلدان
 تازه هیدی هیدی لی خوری
 فه گه ریا وهک شیران
 زولفه قار لی گیت کر
 ئاقیتته وی به رازه
 ل سه ریت ملاترا بری
 ل سه ریت ملاترا بری
 ته سلیم کری بو ناره
 نه ب خیرهاتی که ننگه ره
 شیهه تی سه بی هاره،
 هات عهلی بی چهیده ره
 ئه و عهلی بی چهیده ره
 سه کنی بو وهک دیواره

ئيمان ئينا ب ئەھدە «أحد»
 پاشى ب پيغەمبەر
 موسلمان كرن نەھ سەد
 ئەو بوئە ئەھلى تەوھىد وان
 گوت: «الله اكبر»
 عەلى كوژتن بى حساب
 ئەو كافرىت بى ئيمان
 لەشى وان بوئە عەذاب
 ئينانە مال و تالان
 قوتكرن كۆما خراب
 خودى ژ بو وان كر ئيحسان
 قپتن كە تە نوھالى
 عەلى تەكبىر ددانى
 سەر و بنىت نوھالى
 كافر ئينان يەمانى
 دونيا بوئە دوئمانە
 حوسنا ھاتە ھەوالى
 رۆژى گرتى سىوانە
 كافر گوتى: وا وەبلى
 ئەو وەزىرى مەحبوبە
 حوسنا ل وى مەھر كرى
 خراب كرن تو خوبىيە
 وان ب روھا خو ھەرب كرى
 حاصل كرن مەطلوئە
 وان كافر فەتھە كرن
 كامل كرن مەطلوئە
 قەستا مەدىنى كرن
 ب شاھى و سرورە
 خەلقى ل قى جقاتى
 ھون من ل بىرا خوبىين
 خالد دكت ھەكاتى

ژ موعجزا موحەمەد
 خالد ئاغابى زىيارى
 گۆتە كەلامى مەوزون
 ھىقى دكم ژ بارى
 نەفسا خراب و مەقدوم
 ئازاد بكت ژ نارى
 ژ فىعل و تشىت مەحروم
 خەلقى ل قى جقاتى
 ھون من ل بىرا خوبىين
 فاتحان بو من بخوبىين
 ھەمى تەشتان ھلىين
 دى چىنە عەرەساتى
 وەجھى ھەبىب بىين
 باقى دبن ھەياتى
 ھەتا ئەبەد دمىين

الفاتحہ .

***

زەمبىل فروش

دەنگى: ھەسەن پىشىد ئامبىدى

ژى: (۵۵) سالى

۱۹۷۲/۸/۱۴

نقىسىنا رىنجبەر صادق بەا الدىن

ھۆل بە جۆش ھۆل بە جۆش رۆژەك ژ رۆژىت دەلۆش وەم دى بکىن مەدھىت زەمبىل فروش وەم دى

بەيان كەين ھەكەتى

زەمبىل فروش كورى پاشانە
 لاو كۆ كورى پاشانە
 خودانى كوچك و ئەيوانە
 دگەرىتن ل كەيف و سىرانە
 ھەر ژ ئەشقىن و موحبەتى
 زەمبىل فروش نى كورى مېرە

لاوڪو وهڪ کوپڙي ميره
 دگهريتن ل راف و نيچيره
 ب پٽڪي ديت قهبرهڪي کوپره
 سهري وي کرت هه يبه تي.
 دبيڙيتن: مادهم مرن هه يه
 دنيا به سه، بلا يمينايت بو ناخره تي
 زه مبيل فرؤش قه زقري ماله
 لاوڪي من قه زقري ماله
 ژ بابي خو دکر سوتاله
 تو بڙچي حوڪم نه حڪامي دگيڙيني
 خه رج و خه راجا ژ قه قير و ژارا دستيني،
 ماتو نراني مرن يا هه ي (هه يه)؟
 دنيا يا پويچه نه و چندا به تاله.
 بابي گوتي: ناقي ته شاهينه
 ناقي بابي ته مه حمه د نه مينه
 تو وهره ل جهي من روينه
 حوڪم نه حڪاما بگيڙينه
 خه رج و خه راجا ب دهستي خو بستينه
 ته شوله ژقي حڪايه تي نينه
 زه مبيل فرؤش کوپڪي وهراله
 لاوڪو لاوڪي ره واله
 هه سپ و زين زوي کر نه قاله
 جوداگر عهرز و عه ياله
 ددهست پهروي يادا چو خاره
 چو بهر که لا ميڙي ره واله
 سومعه تي سه لکا ل باله
 نو دهست هاقينه کورسيي قي سنعه تي
 زه مبيل فرؤش زه مبيل تينيت
 لاوهڪ ني زه مبيل تينيت
 کولان دهر کولان دگيڙيني
 خاتون د په نجه ريدا دبيڙيني

عه قل دچيت سه ودا دمينايت.
 خاتون ني گوته خدامي
 دي رابه هه ره ژبو خود تيو
 هه ره لاوڪي ببڙو
 ميري دو زه مبيل ژته دقيو
 ب حه جه يا (*) قي حيجه تي
 به لڪي بيته هيدا به تي
 خيرا خودي نوسوجه تي
 وهم دا بينين له زه تي
 عه له للا پوڙه کا قيامه تي
 ئينشه للا دي چينه جه نه تي
 خدام سپيده ک رابيه
 وهف دهلال سپيده ک رابيه
 ژ دهر گه هي قه سري دهر که تيبه
 زه مبيل فرؤش ل سهري جادي
 نول بني قه سري گرتيبه.
 دگه ل زه مبيل فرؤش قه گو تيبه
 ميري دو زه مبيل ژته خاز تيبه
 زه مبيل فرؤش ددهستي خو فه کريه،
 چو زه مبيل ژ به له دي
 (ژ دهنگي) پاشايي
 ددهستي خودا نه ديتيبه.
 زه مبيل فرؤش قه زقري ماله
 و لاوڪي من قه زقري ماله
 چي کون دو سه لڪيت عال
 هاقيتنه بورج و هه واله
 ل دهر گه هي ب سهر که قته ماله.
 دهر گه هقان دهر يي قه دان
 کليل و ميفتاح هه لبينان
 يا ربه ي چ فه ند و فيل

(*) حيجه تي

يا رهبي چ فهند و لیب
 ددیوانا میر بین حسیب.
 کهفتن دهری فی موحیه تی
 خاتوبن دی من ژ ری به تی
 خاتوبنا دبیرتی: -
 زهمبیل فروش کورکی دهر ویشه
 لاوکۆ لاوکۆ دهر ویشه
 تو که ره مکه وهره بیسه
 قیمه تا سه لکیت خو بیژه (بیسه که)
 یا مه زن دی سهر ب سهر ل بهر زتیرا کیشم،
 یا بچویک بوئی قیمه تی.
 زهمبیل فروش دبیرتی: -
 خاتوبنی قهت نی وهنینه
 ده لالی قهت نی وهنینه
 قیمه تا سه لکا چونینه
 ده سته کی ل مالی بکیرینه
 تو پرزه کی بو من بینه
 وهزی ب رزقی خو رازمه
 ئاخ نی وهزی رازمه
 ب وی قسمه تی.
 خاتوبنا دبیرتی: -
 زهمبیل فروش کورکی فه قیره
 لاوکۆ لاوکۆ فه قیره
 که ره مکه ل سهر دۆشه کا میره
 بو ته تیکه م قه لونیا میره
 تیکه فهدهدت زولف و حه لیره (*)
 دی ژنوی بینی له زه تی
 خیرا خودی ئو سوحه تی
 عه له لالا پرۆژکا قیامه تی
 ینشه لالا دی چینه جه نه تی.

زهمبیل فروش دبیرتی: -
 خاتوبنی قهت وهنینه
 روی ره شی قه د نی وه نابیت
 شه ره تا ل ناڤ تاسی جام بیت
 قه ناخوم ل من حه رام بیت
 ناهیمه هیدایه تی
 وهز ناهیمه مه سلحه ته تی
 وا گری خودی ب روحی که تی
 تو بهس بکه فی حکایه تی.
 نی قیامه تا ل دوی پی مه تی
 ته وهز برمه هلاکه تی
 خاتوبنا دبیرتی: -
 زهمبیل فروش کورکی عه باسی
 لاوکۆ لاوکۆ عه باسی
 وهختی تو ب به دهنی کراسی
 هاتی فه م تو بو خو نیاسی
 دی وهره هیدایه تی
 دی تو وهره مه سلحه ته تی
 خیرا خودی ئو سوحه تی
 وهم دا ببینین له زه تی
 عه له لالا پرۆژکا قیامه تی
 ئینشه لالا دی چینه جه نه تی
 زهمبیل فروش دبیرتی: -
 خاتوبنی قه د نی وهنینه
 روی ره شی قهت نی وه نابیت
 مه جمه عا زتیر ب نیشان بیت
 خاس و عام ل ناڤ دهینان بیت
 نانه گنم ل ره خان بیت
 وهز ناخوم ل من حه رام بیت
 ناهیمه هیدایه تی
 وهز ناهیمه مه سلحه ته تی

ناگرى خودى ب روحى كه تى
 تو بهس بكه فى حكايه تى
 نى قيامه تا ل دوى پى مه تى ته
 وهز برمه هه لاکه تى
 خاتوينا ديبى تى :-
 زه ميبيل فروش كوركى بيانى
 لاوكو لاوكى بيانى
 تو كه ره مكه وهره خانى
 ههر من تو ژ بو دلى خو ثانى
 ئاخ دلى من ئاي دلؤ؟! (ههى دلؤ؟).
 ههرم تو ژ بو دلى خو ثانى
 دى وهره هيدايه تى
 دى تو وهره مه سلحه تى
 خيرا خودى ئو سوجه تى
 ئينشه لالا دى چينه جه نه تى.
 زه ميبيل فروش ديبى تى :-
 خاتوينا وى نه كه يا دل تقيتان
 روى ره شى وه نه كه يا دل تقيتان
 دى ژ خودى بيى فهيتنه
 ژ خاتوينا حورمه تى
 ناگرى خودى ب روحى كه تى
 تو بهس بكه فى حكايه تى
 نى قيامه تا ل دوى پى مه تى
 ته وهز برمه هه لاکه تى
 خاتوينا ديبى تى :-
 زه ميبيل فروش قهت وه نه بپيژه
 لاوكو قهت وه نه بپيژه
 دى ته هاقيمه قهيد و زيندانيت دريژه
 هفت هه يقا ب سهر چنه فه رۆژى و نقپيژه
 خو دى بيى زه حمه تى
 خو دى هيبه هيدايه تى

خيرا خودى و سوجه تى
 وهم دا بيى نى له زه تى
 عه له لالا رۆژكا قيامه تى
 ئينشه لالا دى چينه جه نه تى
 زه ميبيل فروش ديبى تى :-
 خاتوينا گهردهن ب مۆرى
 ده لالا گهردهن ب مۆرى
 شۆل نابن ب كوتتهك و زۆرى
 خو بگره هه تا هنگۆرى
 بهلكى بيمه هيدايه تى
 بهلكى بيمه مه سلحه تى
 خيرا خودى ئو سوجه تى
 ئينشه لالا تو نابيى وى له زه تى
 خاتوينا زير ل وهنى
 ئه و رابو خوش خوش كه نى
 لا و هاته هيدايه تى
 وهف شهف ل من دى بت خه نى
 خدامى سفك بله زينه
 روى ره شى سفك بله زينه
 قازانا ناقى تو بيى
 برنجهك لاورا بكه ليى
 شير و شه كرى ل سهر بره شينه .
 زه ميبيل فروش بچويكه تفاله
 بيى برسويه و واقلى وى چو نيى
 له و هاته هيدايه تى
 نى له و هاته مه سلحه تى
 خيرا خودى ئو سوجه تى
 وهم دى ژنوى بيى نى له زه تى
 عه له لالا رۆژكا قيامه تى
 ئينشه لالا دى چينه جه نه تى
 تو جها دانه خه و مه تى .

زه ميبيل فروش لاو کي سهر به سته
 نو مه سينه ک ژ خاتونين خوازته
 ب وي چه جه تي دچيته تارهد و دهسته
 خاتونينا سهر ب مه سته
 ل سهر لنگه کي راوه سته
 نو مه سين سفق دايه فه دهسته
 زه ميبيل فروش سهر دکه فيته سهر باني
 چو هر دا نا بينياتن ژغه يري عه سماني
 ژپيغه دبیت ياره بي رهين ذوالجلال
 ته نه مانه ته ک بو عه يال
 وه زي (نه ز دئ) خو دبورچيت که ليتدا پاقيمه خار.
 کورکي خودي خو دقيت
 لاو کي خودي خو دقيت
 خول بورچيت که ليتدا تاقيت
 له پيسا گوري و فیت
 جبرائيل په رکي سفق
 گه هشته عه بدئ کورک
 دانا بو عه ردی نه رمک.
 خاتونينا فان شاليبا
 وهی شه مالا شه ف تاريخا
 مه شيا بو دکه ل جاريا
 من نه زاني لاو خو تاقيت
 ياره بي چولي نه هيت
 خاتونين روندک بو ديت
 زه ميبيل فروش رابو چوفه مال
 ژي سوال کرغه عه رز و عه يال
 گوتي: «پا کاني قيمه تا سه لکيت مه بيت عال؟»
 زه ميبيل فروش دبیزني: مروث هه بون عاقل ل جور،
 سه لک ژمن ستانن ب کوتته ک و زور
 من هله راستيني خالق ل ژور.

عه رز و عه يال دبیزني: نه م رابوين مه ته نویر داداي، نان و ناف پيغه هاتن کاده و که باب. کورک بو

هاتي بن حه د و بن حساب. وه کو زه ميبيل فروش چويه مال، فيجاري عه يالي وي پسيار ژي کر بو
 سه لکيت وي. نه وي جا با خودا جاميري.
 ئينا ما ب پسارافه، کاني نه ف مروثه ژ کيشه هات؟
 کايي ژ کيسيه؟ ئيکي گوتي: «بابو وي هه خانیکي وييه، زه ميبيل فروشه زه ميبيلکا چيدکته
 دفروشيت.
 هه کو من گولي بوي، دبیزن: خاتونين پاله ک (عه مه له ک) گرت، له غمه ک ل ناف هوشا قه سرا خو
 کولا دبن عه ردپرا بر حه تا گه هاندی خانیکي زه ميبيل فروشى ده ريخست. مابه ينا مه غرب و عه يشا دبیزن:
 خاتونين رادبتن گه له ک چه کيت زيري ب خوفه دکته، د له غميدا دچيته خاري، زه ميبيل فروش يي چويه
 مزگه قتي. ژنکا وي يا رونيشتييه خاري جلکيت بچويکيت خو پاته دکته. دبیزن، هند ديت خاتونينه ک
 د خانیکي ويدا ب ژورکه قت. ژنک ژنا زه ميبيل فروشى پيشقه رابو.
 خاتونين گوتي: خوبشکي زه حمه تي نه کيشه، هه که تو دئ چاکييه کي دگه ل من که ي، عه يالي خو
 ژخاني دهر پيخه نه ف شه فه نه زا دل مایيمه، ژ مالا خو، من نه قيت که س بزانيت نه ز ل کيريمه چه ند
 چه کيت خو بيت زيري نه ز دئ ده مه ته، هه ما عه يالي خو دگه ل خو بيه، دگه ل بانگي سپيديدا تو بينه
 دخاني خوفه نه ز دئ چم. ژنکا زه ميبيل فروشى چه کيت وي بيت زيري، بو خو هه لگرتن، عه يالي خو دا
 به رسينگي خو ژخاني دهرکه قت.
 خاتونين رابو نشينکيت زه ميبيل فروشى راييخستن چو سهر جهيت وي هه که رونا هي ژي هه بيت
 قه مراند و رازا، لحيفک ب سهر چاقيت خو دادا (خوفه هاقيت) خو بي دنگر حه تا زه ميبيل فروش
 هاتيه فه.
 دبیزن زه ميبيل فروش هاتيه فه هه وه کی هه نه قل (جار) قه سته جهيت خورک، نه زيه ني سهرى تاريخه ،
 وه ختي زاني گه هشته سهر جهيت خو راوه ستيا، خو شه لاند، لحيفک بلندکر، خو به ردا دريژکر دا سهرى
 خو دانته سهر باليفکي، دبیزن:
 خاتونين، بيت خو و ده ستيت خو فيکرا هاقيتنه زه ميبيل فروشى داکو زه ميبيل فروشى بگريت، خرينا
 خر خاليت د لنگي خاتونين هات.
 دبیزن: زه ميبيل فروش لحيفک هاقيت و ره في.
 وه ختي لحيفک هاقيت و ره في. خاتونين به ردا ب دويقه، هال فيري هال ويرا هه، خاتونينا براقي
 دکته ده ستی خو بگه هينتي. هه کو من گولي بوي، دبیزن هيشتا خاتونين نه گه هشتيه. نه زيه ني سهرى
 زه ميبيل فروش نه گرتييه، هيتز خاني خلاس نه کربيه، زه ميبيل فروشى به ري خودايي سپيده به يان بو، نقيژا
 سپيدئ فهرز بو، يي دره قياتن براقا وييه دا خاتونين نه گه هتي.
 دوعا ژ خودي خازتن گوت: ياره بي تو هند موهله تي بديه من ده ستی في زالمی نه گه هيته من حه تا نه ز
 نقيژا سپيدئ بو ته نه دا بکه م. يي دره قيت ل سهر ملي خو زفري کا خاتونين نيژيک بويه، هو به ري خو
 دايي رهين عالمي هاته که ره مي پيستونکي بيت خاتونين گرتن.

هه کوم گولې بوی، دبیژن: زه مبیل فرۆشی دو روکعتیت نقتیژا سپیدئ کرن، جوته کئی سوننه تا (سنه) نه زبه نی سهری د دیشرا کرن. سهری خودانا چۆ سوجدئ، دوعا ژ خودئ خازتن، گوت: یا ره بی تو نه مانه تی خوژمن بستینی تو من شه همزار نه که ی ددهستی فی زالمیدا.

رهب العالمین دبیژن نه مری حزره تی عزرائیلی کر روحا وی قه بزکر. ب نه مری خالقی نورهه ژئ بلندبو. وهختی خاتوینی دیت کو نورهه ژئ بلندبو، خو هاقیتته سهر تهرمی وی، شه هده دا هاته سهر دینی حهق، نه وی ژئ بو خو دوعا ژ خودئ خازتن خودئ نه مانه تی خوژوی ژئ ستاند. نه ز هاته هه، ره حمهت ل دایبایت گوه دارا.

***

زه مبیل فرۆش

دهنگی مه لا یوسف محمه د
خه لکی گوندئ ده رکا نیری
«قهزا زاخو» ۶۰ سالییه
۱۹۷۲/۸/۱۵

نقیسینا: رینجهبر صادق بهاء الدین

دئ دل وهره وهسا بی جوش
نای دل وهره دیسا بی جوش
جارهک ژ جاما مه مه لوش
کر قسه تا زه مبیل فرۆش
دا سه هبکن حکایه تی.
زه مبیل فرۆش لاوهک ده لال بو
دائیمه ن نه و راست و حهق بو
سنه تی وی حهق سه دهق بو
قیمه تی سه لکان وهرهق بو
نه و یه ده زه مبیل ب دهسته
برنه بازارئ ب قهسته
نان و ناث پی دهاته دهسته
رازییه ب قئ قسه تی
ههر ده ما سه لکان کوتینی
ل سویک و باژیران دگه پینی
خاتوینهک ل بورجان دبینی

دل ل جانئ وی د حه بینی
که تی به ندا موجه تی.
موجه تی گول مویته لاکر
سور ل جاریئ ناشکه راکر
وهکی قه لبی من خوداکر
من ژ عشقان خه و نه تی
نه و له طیفای ئیختیاره
جارییهک ژ وهره داره
تو هره بیژئ بژاره
چیدکهت مه صلعه تی (مصلحتی)
چیدکهت سه لکین دچاکه
بینه ده رگاهی بهاکه
میر زیده حه قی نه داکه
شوله که خیر ته تی
له و ژ ری بو چۆ بوماله
چیکرن سه لکین ده لاله
نای ده رگاه و حه واله
رزق نه وه حهق بده تی
زه مبیل فرۆش لاوکی بیانی
که رم بکه وهره خانی
ده رگه ه ددا ده رگه هقانی
چی به لایو لاوکه تی
ره به نو فیعلان نرانی
ل ده رجهان لیل (*) چوبه بانی
خاتوینا وی ل سهری خانی
چا فکری قئ ده رگه هقانی
ده ری دادا مفته هلانی
من تو ئینای ژبو شی جانی
که س ب ده ردی که سی نرانی
ژ که ربان ناگر به ردن خانی

(*) ژئ له ل، ژئ هه ل

خاتوینی وهز توبه دارم
 ربه نئی وهز تو به دارم
 ل سهر ئه مرئ ئه لاله (الله) نکارم
 بهس بکه قئی سوحبه تئی
 ته ئه ز برم هه لاکه تئی
 ئاگری خودی وئ ل پای مه تئی
 نئیزیکه رۆژا قیامه تئی
 زه مبییل فروش لاوکی دهر وئیشه
 که ره م بکه وهره پیشه
 قییمه تئی سه لکین خو بیژه
 یا بچویک لهر زتیرا بکیشه
 یا مه زن قییمه تی بیژه.
 خاتوینی وهیه وه نینه
 قییمه تئی سه لکان چو نینه
 له په کئی ئاری تو بیینه
 ئه ف شۆله شۆلا مه نینه
 خدامی له زکه بله زینه
 قازانا بچویک تو بیینه
 برنجه کئی بو وی بکه لبینه
 فلفل و دارچین لی پره شینه
 بچویکه ئاقل چو نینه
 بلا بخوت ئاقل جه مینه
 به لکی بیته مه صلحه تئی.
 لهو دبیت قه نجی ته مامی
 ههر وهکی شه کری و زو جامی
 سهر ب تیت ل من حه رامی
 ترسم ژ مه عنا نایه تئی
 گول دبیت لاوئ قه رتوان
 وهره ناف ریه حان و سیتان
 شه کری بم ژ دو لیقان
 شهبی تاسا شه ربه تئی

ئه و دبیت زولفی حه ریره
 ماکو پیروژ کت ل میره
 چ حه دی لاوئ فه قیره
 بهس بده (بکه) قئی سوحبه تئی
 ته ئه ز برم هه لاکه تئی
 ئاگری خودی وئ ل پای مه تئی
 نئیزیکه رۆژا قیامه تئی
 هه ی هه وار سه د هه وار
 من نه خاله ت و نه خال
 بچویک و عه رز و عه یال
 هه می برسینه ل مال
 که تم حو کمی زولمه تئی.
 گول دبیت لاوئ عه باسی
 سه رکۆلی پی لنگ پی خاسی
 ته نه دهر پی و کراسی
 تو بچی سه ر پشتا گا ماسی
 ژده ستی من نابی خلاسی.
 زه مبییل فروشئ: خاتوینا گه رده ن ب مۆری
 شۆل نابن ب گوتته ک و زۆری
 خو بگره حه تا هنگۆری
 چ ئه مر کر پادشاهئ ژۆری
 خاتوینا له ب له ب و سه نگه
 خوه خه ملان دی حه فته رهنگه
 گۆت: یا ره ب تو بکه ی دهره نگه.
 زه مبییل فروش لاوکی سه ربه ستی
 مه سینئ ژ خاتوینئ خواستی
 خاتوینئ مه سین دا ده ستی
 دی ژبوته کم خزمه تئی
 له و رابویه دهر مه نجه لی
 رابو چۆ سه ربانئ که لی
 جه هک نه بو پیتا هه لی

مابو دفکر و حیره تی
 زه مبیل فروش یی رابویه
 دوعا ژ خودی وی خواستییه
 خو دکله پیدان ناقتییه
 هیدی ب ناخی که تییه
 گول خاتونینی یی نزانیه
 زه مبیل فروش وی چوبییه
 قهستا مالا خو کر بیه
 بچویکتین وی هاتن پیشییه
 کانی حه قی سه لکتیت مهبی جندییه
 ته نور هه لبو ژقودره تی
 ته عام (طعام) چیبو ژ نعمه تی
 بچویکتیت وی خار نه چو ن هلاکه تی
 ره حمه ل بابی جه ماعه تی

خاتونین مال هیقیی، کو زه مبیل فروش وی چوبی سه ربانی که لهی، هندی مال ل هیقیی نه هات
 خورای. نه هات خورای، وهختی قه مایه چو دا بهری خو بده تی کا جارای نه قه کویفه چو، وهکی بهری خو
 ددتی مه سین یی ل ویری زه مبیل فروش وی چوبی نزانیتن کویفه چو. تیتن چهند ئودی قه سرا خو همی
 سه حکرن کو به لکی خو تیغه قه شارت بتن، خو تیغه نه قه شارت بو، دهرکه ت ژ دهرقه پرسا شفانان و
 گاغانان کر گو:

وللا زه مبیل فروش وی ل هیقیه چوبی، رتیبهک نیشان دا کو وی ل هوقه چوبی. نهو رادبتن تیتن مال
 تاخم لباسه کتی عه سلی دکتن بهرخوه و بهریکتیت خو تژی زیتیت عوسمانی دکتن و دکه فتن دیف پرس و
 پسپاران دویف زه مبیل فروش هه تا گه هشتی باژتیران، دی ل فی باژتیری ل وی باژتیری هه نی حه تا چوبی
 باژتیری زه مبیل فروش تیتا (لی) پرسا مالا زه مبیل فروش کر گو: ل کی دهرتییه؟ خودان خیره کی گوت:
 وا هه مالا وی، هه ما مقابلی خانینی وی. مال ویری حه تا بو مه غربا تاری، مال ویری.

عاده تی زه مبیل فروش نهو بوی د چو جامعی حه تا عیشا نقییزا خودر حه تا ده می نقشستی، دمال
 جامعی نه دزقوی قه. وهختی دیت زه مبیل فروش چوبو قهستا جامعی دکر نهو چو نک ژنا وی چو گوتی:
 بلا نه قه شه قه میری خو بده من، نه قه تاخما لباسی من بلا بوته بت. نه قه سه د زیتین ئوسمانلی بلا نهو
 ژی بو ته بن، هه ما نه قه شه قه بتنی میری خو بده من. رابو ژنا وی، ژنا زه مبیل فروش جلکتیت خو دانه
 خاتونینی و خاتونینی تیبت خو ژ بهر خو کرن دانه ژنا زه مبیل فروشی، نهو زیتین زهرین ئوسمانلی همی دان
 ژنا زه مبیل فروشی ئو خاتونین مال ل شوینا ژنا زه مبیل فروشی دخانیقه و، ژنا زه مبیل فروشی چو
 ماله کنی ژ مالیت جیرانان وی شه قی حه تا دبیت سپیده.

نهو ژی حه تا ده می نقشستی، نهو ژی جهی خو (نقیینیت) خو دهینان ویری و چو ناف جهی خوره را.
 هنگی نهو جلکتی دهریون ژ بهر خو کرن نهو جلکتیت ژنا زه مبیل فروشی دایتی، دهینان بن سه ری خو نهو
 چو دناف جهادا. ناقتیت به لی خو درتیزکر، مال هویقییا زه مبیل فروش حه تا ژ جامعی قه گه ریت بیت و
 ده می نقشستی. یال هیقیی، دی مال هیقیی حه تا زه مبیل فروش تیتن. بهری چو فانوس و له مپه و
 چرا (*) نه بون هه ما ژ تاری هات ده ست په رکی ده ست په رکی (ب له په قوتی) ناخر جهی خو دیت. نهو وی
 ژی خو قه شه لاند چو ناف جهی خوره را. ل نک حسیتیا وی ژنا و بیه،

چو نک خاتونینی خاتونین دناف جهادایه، نزانتن خاتونین د ناقرایه. وهختی چو دناف جهیرا، خاتونین
 مه معلومه نه نقشستییه، خو هوقه لیدا هوقه لیدا، هوقه ویتفه، ناخر وهسان چیکر زه مبیل فروش نهو شول ل
 گهل کر، جماع دگهل کر. وهختی جماع دگهل کر، پیتی زه مبیل فروش ب خرخاله کا خاتونینی یا دیبا
 که قف، گوت: ناھ خودی نه قه نه ژنا منه دیاره ژنا من چو جارا خرخال ل پیتیت وی نه دیتینه. ئو رابوی
 سه رخوه. ناخر ژناف جهی (نقیینا) دهرکه قف ئو سته ئو بهرسته هه بوین، سته و بهرستی خو ژه نین. هنده
 پویش ئینا دهرکر دناف کاییرا دا بهرتفان، بهری چرا نه بوین، ناخر پیچک پوناھی چیکر.
 هوقه بهری خودتی هنده جلکتیت ژنا وی وی ل بن سه ری وی خاتونینی، هنده ک ژی وی ل بن سه ری وی
 گوت: -

«الحمد لله» وللا نهوه، نه قه جلکتیت ژنا من. که یفا وی هاتی گوقاتینه، حه تا ناگری خوشکر، قتیچا
 ل سه ر چاقی وی هاقیت دیت کو، نه قه نهو خاتونینه یا بکه له یقه مای، پتیغه نوسایی ئو که تی د زوله تا
 ویدا. ناھا نه قه نهو خاتونینه، ژنوی قیجاری هه ما خاتونین هیتلا ل ویری و قهستا رویباری کر، مال ویری
 ل سه ری رویباری حه تا بویه سپیده (فهجر)، ئیدی نه بن ژ رویباری دهرنه که قف. یی دنا قیدان. هیژ
 شه ق تاری (سپیده کا زوی) نقییزا خو یا سحاری کر ئو تیت دچیت نک ئیمامی گوت: من نه قه قه باحه ته
 وی کری (کرییه) حال و مه سه لی من نه قه یه، بی حه مدی سه ری منه من نزانیا. ئیمامی گوتی: «بوته چو
 نینه (انشاء الله) نه گونه هه، چونکو ته زانی، هه ما هره تو عه فو» هات بو نک ژنا خو گوتی: بوچی
 ته نه قه قویاحه ته ژمن چیکر؟ ئو ته هوقر؟ ته نه قه خاتونینه مولته قایی (به رهنگاری) من کر؟ ئو تو
 دهرکه تی ژ مال قه ته نه قه چکر؟

خاتونینی گوتی: نه قه هنده زه مانه تو سه لکان دفروشی ئو هنده حه ق ب ده ست ته ناکه قیت، بو ته حال
 نابت، ناھا نه قه چهند زیتین هین زهر و سه د زیتین عوسمانلی ناقتیت ویری. نه قه چهند حه قی هه وی دای
 مه، نه ز ته ماع کرم ئو نه قه تاقم لباسی تو دبینی هنده ژی هاتی، ئی خاتونینا من، وی دای من، منی
 کری بهر خو قتیچا ژ ته ماعی من ژی وهر، نه قه یه ئو ره حمه ت ل ده بیابین گوهدارا. نه قه بو قسه تا
 زه مبیل فروش.

***

(*) چرا رهنگه هه بن به لی نه چراییت گازی (نفتی).

بهیتهکا ب شهړئ کوردا گوتی

دهنگی: مهلا یوسف محهمه

گوندی دپړکا نیری

(زاخو)

نقیسینا: رینجبه ر صادق بهاءالدین

کورهک ل مه رابو لسهر جه عدا دیاربه کر
بهړئ خودا پارتی لئی جلی حهری ل خوه کر
بهړئ خودا بتلیسی خان و قشله قیم نه کر
دهوله تا علی عوسمان چو روتیا لاوکان نه کر
قوماندار دخائین بهژنا لاوکان میزه کر
های لا ل من هواره دهلیل حالی کوردانه
نهز چوم کوپری کوپری سوغان دابی ل دهف ناغی
قوماندار دخائین تویان ل هه وایی تاغین
هه سکه ری کوردان خامین که تن حه ریا سنگوی
خوبین ب سهر عهردی خستن هه وار مثلی کانی
یاره بی لاوی بابان خلاس بکی ژ ته نگین
هه ی لا ل من هواره دهلیل حالی کوردانه
نهز چوم کوپری کوپری ساغان داغی ل دهف چه مه
گوللی فی کافری، ل نه سمانان له مه له مه
بریندار که تنه عهردی دوختور کانی مه له مه
مه له مه فیان برینداران ل جهم ره سولی نه کره مه
یاره بی تو بشه وتینی مالا قومانداری خائینه
مه حمود شه وکعت پاشا قهت تیمانی نه بینه
تابوری خورتان ددهت ب فان ره شوهت و بهرتیلان
های لا ل من هواره سولتان ره شاد هه وار
خودی خرابکهت مالا قومانداری و سهر عه سکه ر
چاوان نه مر نادن لئی بدن ل حدودان بینه دهر
حه یفا دینی موحه مه د کافر کیشا هاته سهر
که سکی (که سه کی) نه ف شهر نه دیتو دوه قتی عه لیبی حه یده ر
های لئی ل من هواره دهلیل حالی کوردانه
نهز چوم کوپری کوپری سوغان داغی ل دهف ریوی

نوردیا نیسلامی کرانه ژ ویتنه تیبو...

گرگیت نه شیرا رونیشتان ل سهر تیلی یو

تیل دانه ستامبولی ل جهم ته ختی دهوله تی و ژ (دهوله تیبو)

نمدادا کوردان بلا نه سه کنت ژمه ره بی و ژ (ره بیتو)

های لئی ل من هواره دهلیل حالی کوردانه

ئی ژ ویتنه هاتیه نیسماعیل به گی مللیه

سالمی دهوله تی موزا به گی خو ویتیه

رمبازی دهوله تی موزا به گی خو ویتیه

سه د حه یف و سه د مخان بشار شه هید که تیه

هه وارا من خودی حه زره تی نور شیلیه

هه وارا من نیسلامی مال خودی نو جه دی و بیه

میراتا نه لاجگری ب ره بی یا راست و پانه

دهه ریا گومریه، دینرا نه ردیه انه

سحارا به ری سوهی بو هورمیتا توپانه

دهنگی هورمیتا توپان بو مژ گرت و ل نه سمانه

بیست و چار سه عتان بویه ته موب و ده ورا نه

خوبین ب سهر عهردی خستن وه کی جو و کانیانه

پرسا فان لاوکان تیت ژ ری نو کاروانه

لاشی فان خوش میران ل دهقی تابیان رزبانه

گوشتی فان لاوکان بو خو ری ته بر و ته والاته (تولانه)

جو کین دست خه نه مانه ل مالین بابانه

حه سه ن قال ب شه و ته بوچ تیچ بو قه ساسی میرانه

کوپری کو ب شه رته بو تیجری لا وانه

های لا ل من هواره سولتانی دینی نیسلامی

پشتی دینی موحه مه د ته و به مه دنیا ناغی

سه له وات ل سومی موحه مه د ل سهر بابی فاتیمایی

ره حمه ل بابی گوهدارا.

***

سهر هاتيا سي بران و کورئ حاکمي

دهنگي: سعیدئ پیروي

نقیسینا: صادق بهاءالدين

(۱۹۷۲/۸/۱۲)

حاکمه کی سئ کور هه بون. حاکم ب خو گه له کئ ب نه دهب و عه داله ت بو، دبیرئن ژبی وی چۆ هه فتئ سالیی، تا مرئ گرت، گه له ک نه ساه و شه پرزه بوی. مروفتین باژیری کومبوین ژ هوشمه ند و عالمان، گوتی: نه ز دئ وه سیه ته کئ کم. گوتی: وه سیه تا ته چیه؟ گو: کوره کئ من بی بی به ره. (بی زربه هره، به لی سافی نه کر کو بیژئن کی ژ هرسیکا بی به ره. ژ شه رمادا، ناقی بی به ره بی نه نیئا، دایئ زربه هر کری شهر نه کت. دبیرئن، فه رمانا خودئ ب جه هات، چو بهر ره حما خودئ. وه زیری وی ئی ملئ راستئ، نه بو شوینا جه گری وی، ری نیشا کورین وی ددا، چهوا مله تی درتفه بهن. دبیرئن: ها چند هه یام پیغه چۆن، هه ر سئ برا هه فرویشی سهرئ ئیک و دو بون.

برایئ بچویک دا رابیت دانیت بیت دی (نانکو برابیت خو قوتیت. ب فی رهنگی چو حال بو ئیک و دو نه هیللا. نهوی دگۆته بی دی، تویی زب به هری؛ بی دی دگۆته وی، نه خیر تو زربه هری، بی سئ دگۆت، نه خیر نه ز زربه هره نینم، وه کی کروسکا ب سهر و چاقئ (چاقیت) ئیک و دوغه. هه بها ماشه للا بونه ته ماشه بی عالمه من. وه زیری جه گری بابئ وان، گوته وان: مام خولام هه رن نک شه رهزا وزانا بگه رهن (بگه ریئ) ل دنیا بی به لکین بشین ریکه کئ بو وه ببین بزائن کاکئ ژ هه وه هه ر سیبا بی به هره، داکو بچیت دراهه، نه قیت دی تازه رویان سهر کارگتیریا مله تی خوه. گوتی: خه بهرئ ته یه مامۆ. دبیرئن: هه ر سینک رو نیشتان خورئ، پرس و پرسیرئ خوه پیک کرن، گوت: نه من (نه دئ) رابین چین ل دنیا بی گه رین، مه ئیک دو کوشت. دبیرئن: هه ر سئ ب دویت ئیک که تن و قه ستا زاناکر کاکئ بی زب به ره. وه ختی چۆن ل دنیا بی گه رهان گو: نه من چین ل نک کئ، ل نک کینه؟ نه من چین نک قازی ئیسلامئ ل باژیری به غدایئ. چۆن قه ستا قازی ئیسلامئ کر. ده من گه هشتین بهر ده رگه هی تهق - تهق ده رگه ه قوتا، گوتی: کبیه؟ گوت: بابؤ نه من.

خولامی ده رگه ه لی قه کر چۆن دژورقه. راست چۆنه ده ستئ قازی و رو نیشتان خورئ. قازی بهرئ خودایئ، روتبه و نیشتان وان پانی کورین حاکمان، گه له ک قازی قه درئ وان گرت: گوتی: خولام. گوتی: به لی. گوتی هه ره که والکئ تازه بینه بز فان مروفتیت ماقویل قه کوژه، قه درئ وان بگرن. نهو چۆ نک شفانی کافرک دایئ، نیئا بز وان قه گوژت و کر شیف. ب شه قئ شیفا وان ده پناد (ده نیا) بهر گوتی: دئ که ره مکن شیفتی بخون. هندی برایئ مه زن بوی گوتی:

نه ز ناخوم نه قه گوشتی سانه، هنکی ناقه تر (بی ناقی) بوی گوت: نه ر ناخوم نه قه نانئ مرپانه. برایئ دیتری (دی) گوت: قازی کورئ جو هیانه. هه ری هه ری؟! وه ختی گو قازی کورئ جو هیانه، شلکا سهرئ قازی چۆ هه تا پیی وی، هندی ژ شه رمئ خودا زادیئ دامانادا قریکر (راکر)، که سئ ده قئ خو نه کرئ. زاد راکر و قازی ژ وی و سفک ژ پیش چاقیت وان ژ شه رما خودا چۆ. هنارت ب پاره شیفا وان ژ

لۆکونته کئ نیئا، شیفا وی نه خوار چو نک شفانی.

شفان دانا ده ف خوه گوتی: ششان، گوتی: چیه؟ گوتی: هه ری نهو چ که وال بوی ته بز مه هنارته (هنارتي)؟ گوتی: که والا چی؟ گوتی: که والا ته بز مه هنارتي بو سهر ژیکرئ نهو کچا به رخکا کی ژ مه هی بوی؟ گوتی: یا چاوا بوی؟ گوت: هۆ؟! جا قازی جا ل دویت نه چه. نه زبه نی نهو مالکا وی مر بوی. بهر جکینئ من دیرا گه رما رابوی من پی شیرئ وی خودانکرو نه قه نهو کافر. گوت: هه ینه؟ گوت: به لی. ته ب شیرئ دلی خه دانکرو. گوت: به لی. گوت: نه قه ته مامه، نه قه درسته. چو نک جو تبارئ خو بی خولام، گوتی: چیه؟ گوت: سهر زراعه تا ل کیش زه قبی بوی. گوتی، نه زبه نی سالانئ مه ژئ راکره نه قئ نه م دخوین. یانی نهو زه قیا مه یا ل بهر موغه برئ، مه داچاند بوی، مه راکره نه مئ دخوین. گوت: هه ی نه؟ گوت: به لی. گوت: راسته نه قه ژئ نانئ مرپانه. ما کی؟ ما ده یکاوی. مه راقئ گرت، نه قه دو شه رتین وانا ب جه هاتن گوت: نه ف مروقه نه نه قالانه. نه قه نه هه ر تشته کن. چۆ نک دایکئ، هه تا شه ف به سهر دا هات، نه زمانئ حولی دکرن ل بهر نه ویدیا (خوشتقییا) دایکئ: گوتی: دایئ من خوه اقیته بهر بیت ته، نه زئ مر ب فئ مه رامئ، مه ره قه بو من چیبوه، نه ز هیفی دکم تو بو من بیژی، درهنگی شه قییه، که س نه مایه کو تو شهرم ژئ بکی. گوت: بیژه کورئ من. گوت: نه ف میته فانی هه من نیئانه. مه شیفا وان لیتا، مه نیئا ده پناد بهر. من گوتی: که ره مکن شیفا خو بخون. برایئ مه زن گو: نه ز ناخوم، نه قه گوشتی سانه، برایئ پیدارتی گو: نه ز ناخوم نه قه نانئ مرپانه. برایئ بچویک گوت: قازی کورئ جو هیانه. قیجا نه قه دو شه رتی وان وی ب جه هاتن، بی ته بی مایی. قیجا من هیفی هه یه، تو ژئ بو من راستی بیژی کانی نه قه چیه؟ کا راست دبیرئ تان نه؟ دایک پانی ب عه یبا خو دزانتان و شهرم دکت بیژئن، یا خودئ. گوتی: دایئ من هیفی ژ ته یه، توفئ مه ره قئ بو من نه هیلی تو راستی بیژی، یا چوه چوه (یا چۆبی چۆ) گوت: هه ینه؟ گوت: به لی. گوتی: تو بو من نه بیژی نه ف مه ره قه دئ من کوژت. گوتی: کورئ من، راست دبیرئن. دبیرئن وه خته کی زه مانئ بابئ ته چۆ بوی ته بدیل هه وایئ دگه رها ل نیسایئ ل ناف مله تی. مه جوی هه بوی، لاوه کئ گه له ک تازه بوی، تیکه لی مه بوی، هاتبون مالا مه، وی شه قئ نهو و دانه بوین بینجی دبن جهه کی قه بوین نه دویره هه ما تویی وی شه قئ بوی. گوتی دایئ درت نه که، هه ما درسته. نه ف هه ر سئ مروقه راست دبیرئن. نه بیئت خلافتی نه. زقری هات قه. دلئ قازی گه له ک ره حه ت بوی. چۆ سهر جهی خو پال دا. گوت: نه ف مروقه تشته کی ژ دنیا بی دزائن. ئیها! هه تا بوی سپیده. سپیدی دیسا چۆن سهر تیشتا وان ژ ده رقه نیئا، زادی مالا قازی نه خار. بیژه سهر تیشتا خوه خوار، جگار پت خو کیشان. گوتی: قازی. گوتی: به لی. گوتی: نه مین هاتین تو شریعه تی مه بیری. گوتی: شریعه تی ته بی چی؟! گوتی:

بابئ دژینا خودا، ل بهر مرئ ئیک ژمه سئ برا زب بهر کر بیه. بیژه بی زب بهر ژمه هه ر سیبا کبیه؟ نه شه که راکه. گوت: وه زب بهر بکم؟ گوتی: نه ری. گوت: کورئ من نه زئ ته مه ت وه دزائم. هوین ژ من پیتر دزائن. نه ز هندی وه عملی زانم. هه ما هه رن بو خو پسپار بکن. هه رن کاریزی حوکمی ل نک شیخ سه یتوشی، نهو دئ بو وه راستی بیژئ. گوت: هه ینه؟ گوت: به لی. گوت کی قه یه کاریزی؟ گوت بابؤ

ههړن قهستا هوگنې بکن. چوڼ قهستا هوگنې کر. دبېژن ب رېښه ل زومه کا عه رها بوین میتان. بابو کا شیخ؟ گو: شیخ نه ل ماله. دو ژنک ل وئ دهرینه، ههړ دو ژنک هه وین ټیکن، یا مه زن چو بچویک نیان، یا دیتري کورک هه به، کورئ وئ ب شیره وئ دلاندکیدا (دلاندکې دایه). وئ شه قې مانه ل دهغه. گه لهک قه درئ وان گرت هه تا بهرئ سپیدئ، هه ویا وئ رابوی دخه ویدا (دخه و) سهر ژئ کر، دخه ویدا هیلا وها و مه دکې (چهره قې) دسهر ټیناد. سحرئ سهر ټیشتا میتانین خوه دایئ، نه و هه چوڼ. یا بچویک ژئ رادبتن مالئ ب سهر و بهر دکتن. هه تا میتان چوڼ، ژنکې پاشی مالا خو لیکدایئ، بهرئ لاندکې، مه دک ل سهر هاقیت بهرئ خودایئ سهر ورتکئ کورکې دلاندکې دایه. هه و دایئ هه و دایئ، دهینادسهرئ خوه (ته پ ب سهرئ خودادان، کره قوبرئ و هه وار) خو قه روچکاند (خو قه بچرئ) نه و زوم ب جارکې لیدا گپرانند (پیدا جریان) گوئ: نهغه شقیدی (شقیديتري) کی ل نک وه بوی. کی ل نک وه نه بوی؟! گوئ: وللا میتان من هه بون. گوئ: وان میتانا کورئ من یئ سهر ژیکرئ (سهر ژئ کره). نه رئ هه رئ! خو قه بچراند و شه پرزه کر، نه هه رئ؟! پانئ باب نه ل ماله! که تن دهشتئ هه یامه کی یئ داچوڼ، برابئ مه زن گوئ: وللا نهغه دهوسا ژنکه کا یئ خواسه. برابئ دی یئ نافي گوئ: وللا نهغه ژنکه زیزه. برابئ بچویک گوئ: وللا نهغه ژنکه ب حالکيه (ب زکه). ههړ سیکا بیرو رابیت نافرئ ژ ژنگئ گوئن و چوڼ. هه یامه کئ دی چوڼ. دبېژن بهرئ خودایئ دهوسا حیشتکرئ یا بؤری دیت. دهوسا وئ چو ره خه کی. پاشی نه و هاتین نه بیتزه بابئ کورکې زقرقه. ژنا وی گوئ: مه سئ میتان هه بوین. ب شه قې رابوینه سهرئ کورئ ته یئ دخه و دلاندکیدا سهر ژئ کره. گو: نهغه ژئ ددنبا ییدا قه ومیسه؟ گو: بهلئ، پانئ قه ومی. گوئ: دکې رېدا چونه، کینه؟ گوئ: دهیردا چونه. نه و رابوین چکر؟ ههړ دو هه و رابوین ته رمئ کورئ خو ل گه ل خو راکر و یا خودئ که تن شوپا میترکی. میترئ وان شیرئ خو رابوسکر، ل ده وارئ خوه سوپار بوی و که ت شوپا وان و ههړ دو ژنک ژئ ب دویښدا. چوڼ یئ لئ دگه رهن و پسپاردکن. میترئ ژنا ب سهر وان مروغان هه لبو. بهرئ خوه دایئ نه و ههړ سئ مروقتین ب رئ دچن. گو: بابو وه چو ژنک نه دیتنه؟ برابئ مه زن گوئ: بهلئ. ژنکاته نه پئ خواسه؟ گوئ: بهلئ. برابئ نافي گوئ: پانه زیزه؟ گوئ: بهلئ. برابئ بچویک گوئ: پانه ب حالکيه (ب زکه)؟ گوئ: بهلئ. گوئ: پا من ژنکا خوه ژ وه دقیت. گوئ: پا م سهر فزانئ وئ (وه سفیت وئ) بو ته گوئن. ههړه ل ژنکا خوه بگهړه. گوئ: نه قئ حالئ قئ سوندئ من ژنکا خوه ژ وه دقیت. گوئ: پا دئ ههړه نک شیخ سهدوشی بلا شریعتئ مه بپرت (بکت)، نه م ل دوی شریعتئ دچین تو ژئ ودره. نه و ژئ ب ره ک هفت دبېژن ها هه یامه کی چوڼ، بهرئ خودانئ (خودایئ) خودانئ حیشتري وئ ټیټن. دؤقهک وئ ل سهر ملییه، یه وهل یه وولا وییه، عه جهل وه چو حیشتتر نه دیتینه. بهلئ مه حیشتتر دو سئ دیتینه حیشتتر حیشتتره. گو: حیشتتر ته نه کوره یه. گو: بهلئ. کو بارهک بارملهک سهکه بوی نه هنکی قئ بهراقکی؟ گو: بهلئ. گو: عه جهل وه حیشتتر من نابری؟ گو: مه های ژئ نینه. نهغه مه ساروخدانئ وئ بو ته گوئن، ههړه ل حیشتتره خو بگهړه گو: چینابن، ټیلا هون دئ حیشتتر من بدن من. گوئ: ودره نه م دئ چین نک شیخ سهدوشی شریعتئ. هه که شریعت ل مه که ت نه م دئ حیشتتر ته دین ته. گوئ: دئ

وهره. نه و ژئ دگه ل چو. ههړدو ب ره خ که تن دگه ل چوڼ، نهغه بون پینچ. ها هه یامه کی چوڼ، بهرئ خودایئ، هه و ها! بابئ کورکې وئ ټیټ، ههړ دو ژنک ژئ یئ ب دویښدا. ته رمئ کورپئ ب پشتدا (ب پشتیغه)، وئ ټیټن. یه وهل یه وولا وییه، شیرئ وی یئ رویسه، هه ما برق (birq) وئ دکه فن شیرئ وی. دبه ررا زقرئ گو: هونئ کورقه خلاس بن ژبه ر دهستئ من. وه هه قئ میتاندار یئ ل سهرخوه راکره هند قه درئ وه گرت، هه وین رابوینه وه نه و کور مه ب هه وایئ دنیا یئ (ل دارئ دنیا یئ) هه بو، وه نه و کور ژئ سهر ژئ کره؟! گو: بابو مه های ژئ نینه. گو: نه خیر، وه های ژئ هه یه. گوئ: دئ باشه نه مم رابوین چین نک شیخ سهدوشی شریعتئ. هه که شریعت ل مه که ت، نهغه سهرئ مه، شیر وئ ددهست ته دا. گوئ: بلانکئ. یا خودئ قهستا شیخ سهدوشی کرن. گه هشتن مالا شیخ سهدوشی. السلام علیکم، علیکم السلام ورحمة الله وبرکاته. چوڼ دهستئ شیخ سهدوشی پیتکه ماچ کر و رونیشن خوارئ. عه ده تئ وان نه و بوی هه تا سئ رؤژ ته مام دبوین، ژ نویکا پرسپار ژئ دکرن پاشی سئ رؤژا گوئ: هه وه خیره. گوئ: شیخی مه، برابئ مه زن گوئ: شریعتئ مه و فانی قه دهر سافی بکه، پا شینئ نه مم یا خوه بیتنه ته. گوئ: دئ بلانکئ. شریعت ژئ کیه. کی دهوه چیی ویه؟! گو: بیتن خودانئ ژنکئ. نه وئ ژنا وی بهرزه بویه. وان گوئ: توج دهعوایئ ل فان ههړ سئ مروغان دکئ؟ گو: نه زبه نی شیخی مه نه فانه ژنکا من بره (بره). گو: ما چما وه ژنکا وی بره؟ گوئ: نه زبه نی، نه م ب رېښه دچوڼ، برابئ مه زن گو: من گوئ: نهغه دهوسا ژنکه کیه، یئ خواسه. برابئ نافي گوئ: نهغه ژنکه زیزه. گو: ته ب چ زانی یا زیزه؟ گو: هه کو ژنک (ژن) زیز دبن، ل خو دزقرن پیټین وان دبن جوئ، نه ز، ب هندئ دزانم زیزن. برابئ بچویک گو: من گوئ، نهغه ژنکه ب حالکيه. گو: هه رئ ته کوی زانیه نهغه ژنکه ب حالکيه؟ گو: نه زبه نی وهختئ دچن، هه یام هه یام منهغه را (چار کنارئ) ریکئ وا رونیشته خوارئ، دهستئ خوه ههړ دو دانه پشت خوه. یا رابوی، ژبه ر حالئ خوه نه شبایه راست و راست رابیت، دهستئ خوه دانه بهر خوه، رابویه من ب هندئ زانی نه و ژنکه یا ب حالکيه. کورؤ راسته نه و به حالکيه؟ گوئ: بهلئ. گوئ: سهر بار دئ ههړه سالوخدانئ ژنکا ته نه. دئ ههړه ل ژنکا خو بگهړه. ما ژنکاته کره دپاخلا خوه دا. دئ زوی دهرکهغه (قه ره سه) هیتز من تو سه قه ت نه کوی؟ نه و دهرکه ت چو. گوئ: کی مایه؟ گو بابو نهغه خودانئ حیشتري. پانئ خودانئ حیشتري چو قئ وی دؤقئ وییه وئ ل سهر ملئ وی، هه ما غه زبا ژانف چاقیت وی دچیت. گوئ: ته چ دهعو دگه ل فان مروغان هه یه؟ گوئ: فان حیشتتر من بره. کورؤ وه بوچی حیشتتر وی بره؟ گو: نه زبه نی، خیر مه های ژ حیشتتر وی نینه. من گوئ: برابئ خوه نهغه دهوسا حیشتريه. گوئ: نه راسته. برابئ دی گوئ: من گوئ: نهغه حیشتتره کوره یه. برابئ دی گوئ: من گوئ: بارکی رخکی، سهکی برابچی. گوئ: ته ژکو زانی کوره یه؟ شیخی ژئ پرسپارکر، گوئ: نه زبه نی بهار بوی، ره خه ک رئ چهری (چهری بوی)، هه که چاف ساخبا، دا ل ههړ دو ره خین رئ چهرتن. نهغه دروسته، قیتجا نه و چافی بوی، ب ره خئ چافی ساخ چهری بوی. گوئ: ودره. گوته یئ دی ته کوی زانیا بارئ وئ ملک (milik) سهکه ک هنگی بوی؟ ټینا برابئ بچویک گوئ: نه زبه نی هیزئ وان درها (دریا) بوین ل قئ ملئ گیا ب رېښه رشت بوین، یئ سهکئ پیټی وان

ئى ھنگىيىنى مېش پىن وەرانى. گوت: ھەي نە؟ گوت: بەلى. گو: راستە بەرى وەسانە؟ گوت: بەلى. گوت: دى ھەرە زويکا ھيژن من تو سەقەت نەكرى. ھەرە ل ھيشترا خو بگەرە. بوته سالوخلاننى، تو ھاتى ب فان مرۆفانە نويسيايى، ژبەر چى؟ زوى ھەرە. ئەو ژى دەريخست چۆ. ئى بابۆچ دەعوايى دى وە دگەل فان مرۆفان ھەيە؟ ئەفئىدى، گو: شىخى ھەرەبا دەعوا دگەل منە. شىخ توچ دەعوا لى دەكى؟ گو: ئەزبەنى ئە ل مال، ھەر دو ژنكىت من ل مال، ھاتىنە بوينە مېشانىت من، من ل سەر ھەوايى (دارى) دىبايى ھەر ئەو كوپ ھەبو، وى راپوینە قەنجيا مە ل سەر خو راکرە، كورپى من وى شەقى دىخویدا سەر ژى كرە، وى ھيلادن (ھيلاين) و وى ھاتنە. ئەقە د دىبايىدا دېتن؟! گو: كورپۆ (كورپىنۆ) وە بوچى كورپى وى سەر ژى كرە؟ ھوين فان شۆلپىن نەباش دكن؟! گوت: ئەزبەنى خيتر، عولى مە ناگەھتى. گوتى: ھەينە؟ گو: بەلى. گوت: پا دى چاوا سافى بت؟ گوتە براين مەزن، دى خر (ھەمى) بچن دەر قە، دى فى گاڭفى سافى بتن. ھەمى دەريخستن دەر قە بەس ھەر سى برا ب شىخ قە مان. گوتى: شىخى من. گوتى: بەلى. گوتى: توژ دەولەت سەرئ خو ئەمتحانەكى ئەمى دەين تو بگە ھەكە وەسا دەر كەفت، شىرئ وى حازە، ئەقە سەرئ مە ژى بلا بېرتن. دىبىژن: وەختى گوتىيى گازىكە ژنا خو يا بچويك بلا بىت ھەرە، كازىكرىي، ژنا وى يا بچويك ھات. گوتىيى: تە چ دەعوا ل فان دەكى؟ گوتىيى: فان مرۆفان كورپى من سەر ژى كرە. گوتى: دى باشە سەر ژى كرە؟ گوتىيى: بەلى. گوتىيى ژ ھەكە راستە سەر ژى كرە ب تفاقا فى جزو بېرترا، خودئ ھەما تو ستارىكە وە ديارە راستە بىن گومان وان ھاژ كورپى تە ھەيە، ئەمى سەرئ وان لى دىن (بىن) گو: «استغفرالله، استغفرالله» من عەرژى خو، من كورپى خو، دىبىژن سى جاراب خودادا، گوتى: ئىدى دەر كەقە، دەر كەقە پىش چاقىت من. ئەو دەريخست گوتى: كا يا مەزن بلا بىت. يا مەزن ئىناند (ئىنا). ھا توچ دەعوا ل فان مرۆفان دكى؟ گوت: ئەز دەعوايى دكم مە ل سەر ھەوايى دىبايى ھەر ئەو كوپ ھەبو، عەمرئ مە چو وە شىست ھەقتى سالىي، چ ھەقى وال سەر مە بوى كورپى مە سەر ژى بكن؟ گوتى: دى باشە دەبكا من، ھەكە ھەما تو دقئ جزو بېرترا، خودئ ھەما تو ستارىكى، وە ديارە فان مرۆفان ھاي ژى ھەيە، ھەكە تو ستارنەكى فان مرۆفان ھاي ژى نىنە، ھەما دەست ئاقىت ھەقال كراسى خو ھە دى ئىت خواري گوت: ول (wil) مەلعوين دى دەريخن دەر قە. گوتىيى: ناھا ئەقى كورپى تە وى كوژتى. ھەما چەما (چەميا) چەنگلى وى، شىخ شىر ھەلگرتىيە چرەپ چرەپ پەژنتىيى (قەوھشاندى) كا چاوا مرۆڭ ل دەرەكى بدەت پەژنتن وەسا ژنك پەژنى (ھنجنى) قەت قە تکر و ب ویدا ھاڭىت. مېرچ مېرچ ب ئەنيا ژنكا خويا بچويكقە ماچىكر و چنگلى وى گرت گوت: بابو ب خاترى وە مال ئاڤا. پىيا خو گرت و قەستا مالا خو ھەر. ئەو چو سەر پىيا خو. مان شىخ سەيدوشى و ھەر سى مرۆڭ (برا) روئىشتن خواري. ئىھا! گو كورپى من ئەقە ھەمى چۆن، مان ھوين، ھەو خىرە؟ گوتى: ئەمى ھاتىنە نك وە، بابى مە ل بەر مرنى دەمى شىست ھەقتى سالىدا، بەرى مرنى وەسىيەتت خوكرن، گو: ئىك ژ كورپىن من بى بەھرە (زى بەھرە). قىچا ئەم نزانىن كىيە ژ مەيى زى بەھر. ئەمى دو بوين ھەقال (ئىك) دەينىن بى دى ترى. قىچا مە دقئت تو بو مە ديار بگەي كاكى ژ مە ھەر سى برا بى زى بەھرە، دا ئەو بچىت درا ھە، ئەم ھەر دو كىت دى، روئىن خواري، بزانىن كا جا حالى مە چىە. گوتىيى: تو گەلەك باش

دىبىژى، بەلى وللا ئەف شۆلا وە ل نك من سافى نايىت، ئەز نەشىم سافى بگەم. گوت: پا؟ گوت: ھەرە نك كچا گتەپى (gitepi)، گتەكەقنى ل جھى بۆتا ل توخويى عىراقى و توركىيە. وى ل وى درى گتەكەقنى ھەرن، ئەو كچك دى بۆ وە سافىكتن. گوتى: ھەينە؟! گوت: بەلى. گوتى: دى باشە. كا دەستى تە؟ دەستى وى گرت، قە ھزاندا (ھزاندا) پىتھە ماچىكر (ماچىكر)، خاترا خو ھە ژى خو ھست و يا خودئ قەستا بتەكەقنى كر. دى ب پىرس و پىسارار ھاتن بتەكەقنى. دى بابو مالا مەلكايى كىژكە كچكا كتەيى؟ پا قەسرا وى ھەيھا! قەسرا وى دو تەبەكە، ھەر سى زىرەقانىت وى بى ل بەر دەر وكى (دەرگەھى) ژنن، ب شىر و مەتالن، ھەر وەسا زىرەقانىت وى بى ل ناف بەرى پەيىكا (دەرەجا) ژنن، ب شىر و مەتالن، ھەر وەسا ئىت سەرى ژى ژنن ب شىر و مەتالن. تو بىژى مېرل بەر خزمەتا وى نىن. پىساركر گو: مەلكە ل ماله؟ گو: بەلى ل ماله. رى بدن، ئەوا جاب دا زىرەقانىت وى گوت: دەستو بىر بى بخازە. گوت: مېشان ھاتن. گوت: كەرەمكە بىژە مېشان بلا بىورن. رى دا بى ھەر سى دەستىت زىرەقانا، رى دا بى ھەتا ب سلال كەتن، چۆن نك مەلكايى. پانى ژن بوى، نەچۆن دەستى وى، بى شىرەت بوى. سلاڭ كر و گوت: ھوين ب خىرھاتن گوتى: خودئ خىرا بدەت. روئىشتن خواري. ھەكە جگارە كىشان، ھەكە قەلوين كىشان، سى شەف و سى رۆژىن وان تەمام بوين ئىھا! گوتى: تو بى كچا پتەي؟ گوت: بەلى ئەزم. ئەز مەلكم «melikim» بەلى ناقى من ئەو. گوتى: دى باشە. تول قى دەرى، چو ناقى مېرى ژى ل قى دەرى دىخزمەتا تەدا نىن، ھەما تو بى؟! گوتى: درىژ نەكە كا ھوين ب چ ھاتىنە بىژە. گوتى خزمەتا ئەم پى ھاتىن؟! گوتى: ئەرى. گوت: ئەم ھەر سى براين ئىكەن. گوت: ئەرى. گو: بابى مە ئىك ژ مە قا ھەر سىكا وى زى بەھر كرى. قىچا ئەم نزانىن كى ژ مەيە؟ گوتى: ھەي نە؟! گوتى: بەلى. گو: ئەم دو دى بىن ھەقال (ئىك) و دەينىن بى دى ترى. كارى مە دگەلىك ئەو. مە ئىك و دو شەپزەكر. قىچا مە دقئت تو مە ئىك سافى كى. گوتى: دى باشە. ئەز دى بو وە بىژم بەس نەنوگە. دى سى رۆژا تەمامكىن.

ئىشارەكى پىشتى شىقى ب خو ئەئىنادەر كو بىژىت ئەز دى بو وە بىژم ژنكى بەلى سەرھاتىكەك وەك چىروكى گوت. گوتى: دىبىژن، جارەكى ئىكى دىبىژنى خواجە عەلى و ئىكى دى خواجە عەمەر. ھەر دو براين ئىك بوين. باش تىجر (بازرگان) بوين ل باژىرئ (وولاتى) مسرى. ھندى خواجە عەلى بوى ئەو كچەك ھەبو. ھندى خواجە عەمەر بوى ئەو كورەك ھەبو. وان ھەر دووا چەوا ھەز دكر بچنە بەھەشتى وەسا ھەز دكر ئەو بىنە ھەڭيانىت ئىك دو. ھندى خواجە عەمەرى كچا خواجە عەلى بو كورپى خو دىخازت نەددا بى. ھا چەند سال پىتھە چۆن، خواجە عەمەرى ئەمىرئ خودئ كر. ما كورپى وى و دەبكا خو. پاشى مرنا وى دەفتەرىن وى دەينان، ھەر ئىك و بەختى خو ھەمى پارىت ل سەر نقىسى دا بى، نەدا بى چو. ب قى رىكى مالى خواجە عەمەرى ھەمى پويچ كر. پاشى شەشى ھەقت سالا روئىت بوى چو ددەستادا نەما، چونكى كەسى دەنى وى نەدا. كورپى وى روئىت بوى. پاشى دەفتەر لى ھاتىن قەشارتن و ھەلگرتن. تو دەر زىكى ھەلكىشى پانزە ھەتا دقئل قىدا دھاتن. ئەو مال ل سەر وى سوزا مەسرەقا دوتمامى مادزكى وىدا. خواجە عەلى رابو چكر؟ دل ب برازايى خو ھە نەبو، زگرەش دگەل دەرگەت، پى

پری ژئی کر، ب سهرقه نه دجو. حاکمی باژیری هات کچا خواجه علی خواست. رابوی کچا خوه دایب. ژ سهری ههتا ناغتهکئی پیتدا ههمی کر زیرو لولو. ئەز خولامی سهری یانی ب زیرو زلف و مهرجانا و جلی نارموشی کچک خهملاند. محانهک (معافهک) ئینا تینخست (کرتیدا)، ئەز خولامی سهر و بره مالا خوه. وهختی بر مال، وئ شەقی کر کهبف و شاهی ههتا درهنگی شەقی زافا هات سهرجهت خو، خو شهلاند، ژنکئ دین پالیئ شه (پهرباغه) گو: ناخ ناخ میزکئ زافا. کورئ حاکمی گوتئ: کچا خاجه ی تو بۆچی هند دکه ی ناخ ناخ؟ ناخ ناخا ته چیه؟ دهرمانی ته چیه؟ بیژه. گوتیئ: چونه. گوت: چینابت نقیئ ته ل من حهرام بت، ههکه تو یا ددلی خو بو من نه بیژی. گوتئ: ههر وهسا. دئ وهره ل دویف وئ شولئ نهچه، هه ما قسه سک بوی من کۆت و بۆری. گوتیئ: چینابت، ئەشه ته بو من کر مهراق، وئ ناخ ناخ تشتهک تیتدا ههیه. ئلاهی تو دئ بو من بیژی. ب چ رهنگی ههیی دقئ بیژی شهرم نهکه، راست بیژه، پشتراست به ئەز چول ته ناکم.

گوتئ: مادهم ته ههر وه گوت کورئ قهنج. هندی ئەز بوم تو ب خو دزانی ئەز کچا خواجه علی مه. من پسمامهک ههیه کورئ خواجه عه مهری. من حهز دکر دئ بلا فئ گاقئ ل جهئ ته پسمامئ من ببا (ببا)، یانی ئەز بویک باما هاتبويا سهر جهئ و بویک زافا یا یهک، یا ب پهخ یهک فهیه، ئاها من هوسا حهز دکر. گوت: هه ی نه؟ گوت: بهلی. گوتئ: ته گهلهک، حهز وی دکر؟ گوت: هه ما دهینهکه، دداری دنیا بیتدا، چهوا مرۆف تاعه تی بو خودئ دکت دایجیت بهحشستی، وهسا من حهز دکر ئەز شوی ب پسمامئ خوبکم. گوت: کچا قهنج ئەشه ئیک و ئەشه دو و ئەشه سئ، ههر سئ ته لاقیتن وئ وئ شەقی ئاقیتن. گو: تول شوینا دهیکا من و خوشکا من بی، هه ره ئەف زیتر و چه کین ب ته شه، ئەو ژئ ههمی بو ته گهردهنا ته ئازا. بهرهنی که فلیتر گرت و ددرهگه هیرا دهرهه لگرت: گوت: ئەمان، بهخت، بهختی من رهشی بوی. گوت: چینابت دئ ههرچی، هه ره سه د جارا پیروز و مبارهک بی، تو بو پسمامئ خو. ئەز هوسا خیرئ ژته نابینم. خودئ ئەف ژنه دئ چ کت؟ بچت مال دئ باب کوژتن. بوی نۆره نۆرا وئ، ههر چاقه کی رادکت وهکی سورکی روندک فیداتین خاری. زر زرا خسر و چه کانه. کیشه بچم فئ شەقی کیشه نهچم؟ ناچم مالا بابئ ئەز نه ویرم. ئەز دئ چم بهر دهرگه هئ پسمامئ خوه. چو بهر دهرگه هئ، تهق، تهق قوتا. گوتئ: توکی؟ گوتئ: ئەز فلان که سم. ئەز عه دلامه. مال خرابه بیژ کاجئ دهرۆکی ل من فهکه! ئەزا بو ته هاتیم. گوتئ: تو بویکی ئەف شه شه دپهل کچا دپهلئ. تو هاتی فئ نهردئ. تو سحراری هاتی سهرئ من بدی لیدانی (سهرئ من بیری). تو بویکا حاکمی؟ دئ زوی هه ره. ئەمان بهخت ئەز بهردامه. ته لاقئ من هافیتنه، من قهستا خودئ و ته کره. وی گوته من هه ره تو بو پسمامئ خو سه د جارا پیروز و مبارهک بوی؟ گو: نابیت هه ره ئەز دهرۆکی ل ته فه ناکم. پا خو سحراری تو سهرئ من بدی بهر لیدانی. کچک ب وان سهر و دلان شه ب وئ گریغه نه ویرت بچت مال. ل باژیری گه را (گه ریا)، بهرئ خودایئ کۆلانهک پچهک تاری ل بهر دکانه کئ دیت، خوکر دکونجکئ ژ وانرا. دبیرن وهکی گوتئ بهرئ گوتئ موغلاجئ، گوتئ میرئ چیبایی سهرۆکی وان موغولاجیا بوی. داهین شەقی ل باژیرا گه رن، نهارا راکن بن تالانا. باژیر سهریک و بنیک دکر. ئەو موغولاج هاتن بهرئ خو ددنی تشتهک وئ ل ویرئ، هو چاڤ

پیکهت دیت ئەو ژنهکا چه ندا سپه هئ و ژتهاتیبه. وهکی هه یفا چارده شه قیبه، ره شه روحانا حه ودئ بیتشه نگا دار و بارا هه و قا ژتهاتیبه. گوتئ: باوه رکه لاتی میری چیبایی ئەشه یه. هه مابلا نیچیرا مه ئەشه بتن. ژنک دگهل خو راکر و بر چۆن چیبایی. هه تا سپیدئ گه هشتا بنه جهئ. میرئ چیبایی نزانی، گوتئ: کا چیه؟ گوتئ: تو دهبه که میر ئەشه لاتی و باهتئ ته یه. مه خه لاتکئ باش بو ته ئیناده. گو: هه ی نه؟ گوت: بهلی. هو چاقئ میرئ چیبایی فئ کهت، گوت: باوه رکه سه د جارا پیروز و مبارهکی بت، سه حه تا وه خوش ئەف خه لاتئ وه بو من ئیناده. یانی ب شریعه تی محه مه دی ئینا لئ مه هرکر. ئانکول میرئ چیبایی مه هرکر. کر دوان شکه فتاهه. ئەزه نه ی سهرای بوی زافا. دپه، هه تا درهنگی شەقی، ههر ئیک چو سهر جهیت خو، میرئ چیبایی ژئ پانی زافایه، زیتره فانیت ل چارکناریت خو دانان و چو سهر جهئ ژنکئ. ژنکئ دیسا گو. ناخ ناخ! میرئ چیبایی گوتئ: ئەفه چ ناخ ناخ؟ گوتئ: چونه. گوتئ: چینابت، ژبه ر چ ته گوت: ناخ ناخ؟ ته دیاره مه رامهک هه یه! تو دئ بو من بیژی کا چیه؟ گوتئ: چو نبه نه. گوتئ: نقیئ ته ل من حهرام بت هه که تو راستیئ بو من نه بیژی، هه که ئەز نیزبکی ته بم. گوتئ: وللاهی ئەز شه فا دبیرئ بویکا حاکمی بوم. ئەف پسیاریت ته نهوژ من کرین، وی ژئ ههر ئەو ژمن کرن. ئەوی ته لاقئ من ئاقیتن گوتئ: هه ره شوی ب پسمامئ خو بکه. پسمامهک من هه یه، من گه لهک حهزئ دکر. من گوت: ژ خیرا خودپرا فئ گاقئ ل جهئ ته پسمامئ من ببا، هاتبا سهر نقیئ من. من وهسا حهز کره.

گوت: حه ی نه؟ گوت: بهلی. گوت: تو گه لهک حهز ژ پسمامئ خو دکه ی؟ گوت: هه ی تو ده ی نه که، گه لهک ئەز حهزئ دکم، چاوا مرۆف تاعه تی خودئ بکهت کو بجیته بهحشستی وهسا ئەز حهز دکم شوی ب پسمامئ خوبکم. میرئ چیبایی خو نیزبکی وئ کچا ژتهاتی نه کر یا وهسا ته ر و تول وهک هه یفا چارده شه فی، ره شه روحانا حه ودئ، بیتشه نگا دار و بارا. گوتئ: ئەشه ئیک، ئەشه دو، ئەشه سئ، وی ژئ ته لاقئ وئ ئاقیتن، گازبکر چار نافده ستیت خو گوت: هه رن فئ ژنکئ به نه شه، ل شوینا دهیکا من و ل شوینا خوشکا من بتن. ل من حهرام بت، بلا بچت. دهرتخست. براین بچویک گوت: چاوا دهست پینه کن وهسا وا (یا) ژتهاته (ژتهاتی) هن تازه؟ گوت: (والله) ئەز بویم هه ئەز داخو پئ حیبتکم. مالا وی خراب نه بوی. گو (ژنکئ گوت): ئاها وی زر بهر بگره (گوتئ: ئەشه یه بی زربه هرکری)

سه عیدئ پیروی (۳۵) سالی ۱۹۷۲/۸/۱۷

***

سەرھاتیا کوری و بابی

دەنگی سەعیدئ پیروی
(۳۵) سالی. نەخویندەوار
نقیسینا صادق بەاءالدین
(۱۹۷۲/۸/۱۲)

هەبو نەبو کەس ژخوڤئ و پیتغەمبەرا مەستەر نەبوی. دبیژن: هندی ئەحمەد و مەحمەد بوین هەر دو باب و کورئ ئیک بوین، ئەحمەد باب بوی، مەحمەد کورئ وی بوی. هەردوا کەرەکت تەرشی هەبوی. دەولەمەندین وی گوندی بوین. هەر دو بوین کەسێ دیتری نەبوی. ئەوان دو سە هەبوین. داپەزی پاکن بن چەرئ، ئیشارئ دیسا وەکی مرۆقی کا چاوا زێرەقانیی ماتیی ژ تەرشی دکن ئەو سە دەبوین، قان هەردو جانەوهر (حەیان) وەسا ماتی ژ تەرشی دکر. یانی نە قەدەری هەکەر حەقت سالا هەکەر ژحەقت سالا پیتەر، ئەو هەر دو سە ب دوپف وی تەرشی قە بوین، نوپکەرک ژ وی تەرشی قە نەبوی یاکو ئەمرئ خودئ پین نەبا. دبیژن ماشەللا، ئیشاریەکت ئەو پەزئ ب ریز دچیتە گوڤئ، سەیی وی ژئ دگەلن، بەرئ خو دتئ، بەرانئ پیتشیا پەزئ(*)، یی چاڤئ پەزئ وی دگەل نینە. مەحمەدی گوڤئ: بابۆ، گوڤئ: تە چپە بابۆ؟ گوڤئ: بەرانئ مەیی رسە «Rise» یی چاڤئ پەزئ مە ئەو نەهاتیە، دگەل پەزی نینە. گوڤئ: کورئ من چ عەجیبە! پانئ شقانیی مە مەزبوتن. گوڤئ: پانئ ئەز نزانم! دئ بابۆ بەلکی کەتبیی دچەهەکید. بۆ ئیشارا پاشتر بەرئ خودایی نیری یی پیتشاهیکا پەزی ژئ دیسا دگەل پەزی نەهاتیە. گوڤئ: بابۆ نیری مەیی کەقەر، یی چاڤئ پەزئ مە ل پیتشاهیکی ئەوئ زەنگل دستوی ئەو ژئ نەهاتە. دەئ! گوڤئ: چ عەجیبە! گوڤئ: ئەز نزانم! گوڤئ: کورئ من بەلکی کەتبیی دەرەکی دەرەکی (دۆلەکت) دا پانئ حەیانە نەکر چۆ. بۆ رۆژا پاشتر قەولئ خودئ سئ حالیت کرن دیسا پەز هات و مپههەکا قەر ژئ هاتە ناقدار بوی، دیسا دیار نەبوی. ئەف هەر سئ کەواله دیاربوین. پەزئ خو ئیناند گوڤ: فلان مەها قەر ئاھوسانە ئەو ژئ نەهاتە. گوڤئ: کورئ من ئەف شۆلە ئەقلا یە، سوبههە لدوی پەزئ خو هەرە، زێرەقانیی لئ بکە کا جانئ ئەفە چ کرپارە هەرۆ دبیی و هۆ لئ هاتی؟ گوڤئ: دئ باشە بابۆ. وئ شەقئ تەبات ب وی کورکی نەکەت هەند قەهری، ئەفە سئ ئیشاریە سئ کەوالئ وان چۆنە، چاڤئ پەزئ وان ئەو بوین، نەزانی دئ کەنگی بیته سپیتە دئ بچیت سەحکەتئ. هەکو بوپە سپیتە هەکە نانەک دگەل خو بری، پەزئ خو بەردا سەرکەفت پیتشاهیکا دوپماهیکا پەزئ خو هەلکر وان نەهالا، جار چۆ ناڤ بەرئ خو، چۆ بەریتقە د ملا دی، گوڤئ: دئ هلو هەرە بابو وەسا هەرە تە نەبین. هەتا بوی دەمئ تیتشتا پالا (تشتەگەه) کورکی خو خلودت کر (خوڤەشارت) زێرەقانی ل قان سان کر. دەمئ چو زێرەقانی لئ کر، دا دئ دئ نیزیبک بوی. بەرئ خو ددتن گورک و سە وئ مەها چاڤئ پەزئ وان ژبلی ییت دی دگەلینک یی دکوژن و وئ دخون. وەختی وەسا سەیی خو دیتن هەر ئیکێ ژ سان بازدا و چۆن. گوڤ: ئەز دبیژم ئەفەنە. هەر دو

(*) نیری پیتشیا پەزی دکەفت هەکە تیکەل بزن و پەزبیت یا پەزئ پەش و پەزئ سپی

سەیی خو دانە بەر بەلئ دانە بەر هەر پیتادا هەتا دلئ خو هوبنکری. دبیژن زقوی هاتە قە پانئ فایده نەکر. هاتە قە گوڤ: بابۆ حال و حەوالیت سەیی مە ئەفەنە. گوڤئ: دئ کورئ من پاچلئ بکین تو حەزکی بکوژە. گو: نەبلا جارئ بمینتن. دبیژن: ئەو ما ل سەر وئ تاس و حەمامئ، (ل سەر وی دەست و دانئ) هەرۆ دا سەیی خو ئیشینیت و چیتە بەر پەزی. دبیژن خونکار و وەزیر ژ ستامبۆلئ رابون، گوڤ: ئەمئ رابوین ل دنیا یی گەپین بو باگوهورینئ و بەرئ خودینئ کاجا خونکاریت وان د چەوانن، ل سەر راستیی دچن؟ دبیژن ژجەھی چۆنە جەھی دی هەتا کول نک ئەحمەدی دەرکەتین. بەرئ خودایی قان کار و کرپارا خوکرپە سە قوتان (لیدان)، سەیان (سان) عویز عویزا وانە، ئەو ل سەریک یی پیتاددن. دبیژت: فکرا قازیب ئیسلامئ خراب بوپە، لەوما سەیی مە خراب بوپە.

گوڤئ خونکاری و وەزیری لیتە. وان خوب دەرۆیشینی دیارکریبە کەس نزانن نە ئەو خونکارە و نە ئەو وەزیرە. هەر دووا ژئ کەشکۆلئ وان ل بن ملیبە.

خونکاری گوڤئ: وەزیر. گوڤ: چپە؟ گو: توڤی مرۆقئ هە بیبە چ قەسەکر، باش گوڤئ خودئ، هەر وئ ددەینتئ کا چاوا شەل و شەموا ب هرجی دکت (شەم و شەمو) وەسا سەیی خو هەلداپە عویزە عویزا وانە، هەتا دلئ خو لئ هوبن دکەت ب لیدانا وان عاجز بوی. رپیا خو گرت هات ئەو ژئ رونیشت ل دەف وان السلام علیکم، علیکم السلام، سەرچاڤا. بپتە رونیشت خواری گوڤئ: تە خیرە، ئەو چ لیدانا وان حەیانانە بۆ؟

گو: ئەزبەنی تو دەئ نەکە، هەما تشتەکت عەجیبە، ئەفە حەقت سالا هەشت سالا ئەف حەیانانە (سەیانە) وئ ل بەر پەزئ مە، نەحەوجە یی چو شقانا، ئیک دکەفت پیتشئ ئیک دکەفت دوپماهیکی، دئ بن (پەزی بن) و ئین تو بپتئ موتیارەک ژئ قەنوبە. ئەفە نیزیکی نیف هەیقیتیە، هەیقەکتییە ئەمئ بەرئ خو ددینئ سئ ئیشارا چاڤئ پەزئ مە کبیە، دئ ئیکێ ژئ کوژن.

ئەم چپن بەرئ خو ددینئ ئەو و گورک وئ لیک بوپە پشکدار - شریک - وئ دگەلینک دخون. من بو خو گوڤ: ئەز هەر دبیژم فعلیت قازیب ئیسلامئ خراب بوپە، لەوما فعلیت سەیی مە ژئ خراب بوپە، دزیا ژ مەژئ هەدەکن. گو: هەئ نە؟ گوڤئ: بەلئ. گوڤ: ئەفە ژئ هەپە؟ گوڤئ: بەلئ. دئ کەرەمکە داچین مال. گوڤئ: کا مالا تە ل کیریبە، ئەم میتانیت تەنە. گو: سەر سەری من و بابئ من. دگەل خو برن هەتا گەشتن مال... السلام علیکم، علیکم السلام ورحمة الله وبرکات. قەدرئ وان وئ شەقئ گرت. دبیژن، سئ شەفا مانە ل مالا وان: گوڤئ: ها! ناڤئ تە ب خیر گو: ناڤئ من «مەحمەد». ناڤئ بابئ تە گوڤئ: «ئەحمەد». ناڤئ هەر دوکا ل نک خو نقیسین ب دزیتقە. گوڤئ: وەزیر. گوڤ: چپە. گوڤ: هلو رابە مەراقئ ئەز گرتیمە، هەکە ئەف مەراقە من بەرنەدەت زوی دئ نەساخیەک د من نالییت. ئەفە ژ نوکە پیتقە ئیک گاڤئ ئەم ناھاڤین ب دنیا یی قە، هەما چو ژقئ گرنگتر ئەم ناییین. هنگی زویبە ئەم دئ رابن زقون قە، گوڤئ: کەیفە تەیه خونکاری من. دبیژن: جارەک دی لیک پیتش و پاشی بوین، قوناعەکت هەکە دوا هاتن دو قوناع کرە قوناعەک هەند ب لەز هاتن، قوناعا سیی گوڤ: تو دزانی مە گەلەک خەلەتی کر؟ گوڤئ: چاوا؟ گوڤئ: پانی مە نەگوڤئ: ها ناها خونکاری تو یی خازتی. پانئ ئیشەک دئ

من گرتن. فیتجا هتا ب سهریک فه بیته یا بگه هیت وئ قوناغی، رابوی پوستهک نفیسی، دا ف ئیلچی بین خوه گوتی: هه ره بده فلان کهسی ل فلان گوندی یئ ناغی باین وی (ئه حمه ده). ناغی کورپی وئ (محمه ده). ه. بیژه (محمه ده) ی ئه فه ئه مرئ خوندکاری، تو وئ خازتی باژیرئ ستامبولی، دقیت تو زوی بیی. ئه ز خولامئ سهر ئیلچی یئ وی کاغزه ئینا، هندی کاغزه ا وی بوی ئیلچی بو (ئه حمه ده) ی و (محمه ده) ی بر، هندی خوندکار بو ریکا ستامبولی گرتبو. هتا گه هشتی ستامبولی، کاغزه ا وی گه هشت (ئه حمه ده) ی و (محمه ده) ی. باب و کورپا. کاغزه ا وی داخاندنئ: تیدا گوتیی: خوندکاری تویی خازته (خازتیبه) ستامبولی! باین گوته کورپی حمه ز دکه ی ئه ز دئ چم. کورپی گوتی: نه بابو، گوتییبه: دقیت محمه ده بیته ئه ز دئ چم.

ئه ز خولامئ سهر وئ سحاری کورپی وی خو لیکدا په تیکئ خو هاقیت ناغ ملیت خو، گوپالکئ خوه دزه ندا خوه دا دهیناند، (یا الله) قه سنا باژیرئ ستامبولی کر. کهت ریزا گوندا و دوپف وانرا چۆ، هندی ئه و بوین هه کهر هه قتیبه کئ هه که پیتر بهری کورچی چۆن، پانی ئه و شه ره زا بوین، کورپه که نه شه ره زا و خشیم، جار ژ ری دهر دکه ت جارنه. دبیزن: خوندکار و وه زیر بهری بگه هنه باژیرئ ستامبولی، خه لکئ باژیری بجاره کئ هاتن به راهیبه هتا گه هاندن سهر ته ختیت خوه رونیشان. وه ختی رونیشان دبیزن سئ رۆژا دیوانخانا خوندکاری و وه زیری ژ گر گرا و ماقویلا بیته باژیری ستامبولی نه قه ره فی. هه می هاتینه سوجه تا وان ب کاروباریت دنیای د ناخفتن چ ل باژیری بویه، ده می ئه و لیته. به لی ل نک رونیشتی بیته دیوانی دیار بو کو دلئ خوندکار نه ب که سئ نه ژ بی سوجه تا حقتیبا وان ته مام بوی، پشتی وان کورپه گه هشته باژیری ستامبولی. پاشی گه هشتی ب پرس و پرسیارا کو دگوتی: دیوانا خوندکاری کیژکه؟ گو: دیاره تو خه لکی باژیری نینی تو ریشنگی؟ گو: ئه ری. خوندکاری ئه ز خوازتیبه نزانم چ شۆل ب منه؟ ئیک کهت پیشاهیکی بره بهر دهرئ دیوانخانئ: گو: ئه قه به. پاسوانا گوتی: ته خیره! گوتی خوندکاری ئه ز خوازتیبه. پاسه وانه کی بر بهر دهرگه هئ دیوانخانئ گوتی: دئ دستوری به خازه دهرگه ه قوتا. ئیک هات گوتی: ته خیره؟ گوتی: خوندکاری ئه ز خوازتیبه. گوتی: ها! گوتی: خوندکاری خوشبیت ئه فی هاتی ل دوی پسیارا ته بتن، کا چ ئیش هه به؟ وه ختی وه گوت، هات بیرا خوندکاری: گوتی: بیژنی بلا بیته. وه ختی چویه ژۆرقه مهندهوش ما بهری خودایی، هه ره ئه و مرۆقه ی بویه میفانئ وان. هه ی گوتی: تو ب خیره هاتی، کا دانن سهر کورسین. بهری چۆ ده ستی وی ماچیکر و رونیشته سهر کورسین. هه که جگاره ک کیشای گوتی: ها «محمه ده» وه؟ گوتی: به لی. گوت: توی ئه وی ته دهیناده سه یی؟ وه ختی گوتی تو ئه وی بین ته دهیناده سه یی؟ ئه فی نه شیت بیژت. گوتی: راستیی بیژه تویی. وه ختی ته گوتی فکرا قازیی ئیسلامئ خراب بویه، له وما سه یی مه خراب بیه. ئه و بوی هات بییری گوتی: وه دیاره ئه فه ئه و مرۆفن. گوت: به لی ئه زم. پانی نه شیا فه شیرت. گوت: ته بۆچی دهیناد سه یین خوه؟ گو: من گوت: فکرا قازیی اسلامئ خراب بویه له وما سه یین من خراب بوینه. گوت: راسته من وه گوت. گوت به لی دیسانئ ئه ز وه بیژم فکرا قازی خراب بویه له وما سه یین من خراب بوینه. هه کهر فکرا قازی درست بیا، یا سه یی من خوه درست (بوی) ئیبه! دئ کاجا بیژه کاجانی ژ بهر چ فکرا قازیی

ئیسلامئ خراب بویه؟ گوتی: نی ئه ز نابیژم، فی گافی، ئه زئ پاشی بۆته بیژم. دئ ئه و مان هتا جفتا قه ره فی. چنگلی وی گرت، گوت: وه ره مالا من، تو میفانئ منی. خوندکاری بره مالا خوه. گوتی: به ختی ته دا، تو بیژیبه من. گو: ئیشارئ دئ بیژم. پاشی شیف خاری گوتی: دئ کا بیژه؟ گو: ئه زئ سحاری بیژم. بوی سحار. گوتی: دئ کا بیژه. گو: ئه زئ نیفرۆ بیژم. بوی نیفرۆ گوتی: دئ کهنگی بیژی؟ گو: ئه زئ ئیشارئ بیژم. دبیزن سئ رۆژا وه سا ما. زکی خوندکاری ز قه هرادا وه خت بوی بدریته نه هس بکه فت ژ قه هرادا. دبیزن: بوی ئیشار ژ رۆژا سیی ده ریز بوی که تی دجاریدا گوتی: ما نه ه تو بۆ من نابیژی؟ ته ئه ز پرتکاندم، ئه ز کوژتم. گوتی: کا بیژه وه زیری خو یئ ملی راستئ ئه ف شه فه دکه ل ته بت، توژی شیرئ خو بدی من، ئه می دهرکه فین، ئه زئ پاشی بو ته بیژم. گوتی: بلانکی. ئه و رابوی خوندکاری شیرئ خوه یئ نادت چوکه سئ داغی، نی ئه و دار حازرکر و بۆ مه راق لی چاوا خوندکار دئ شیرئ خودت هه ره که سه کی؟! پاشی دا به فی. ئه وی خو تازه پیک ئینا. هه ره دووا وی و خوندکاری خوب عه شیرئ پیچا (ب راپیچا عه شیره تا) ب کوردینی و یا «الله» کهت پیشاهیی گوت: تو شه ره زایی کیشه بچین؟ گوت: هه ره بهر قه سرا قازی، جهی نمیزئ ل کی ده ریبه؟ گوتی ل بهر سهرایی. چۆن ل بهر سهر قازی راوه ستان. مالا قازی و مزکه فت هه ره دو پیکه نه. گوت: هه ی ته ئه م ئینان هه ره بوچی! گوتی: دئ راوه سته یا بوسورمان؟! تو بیهننا خو فره که! تو سوند بخوب سوندا ته مام تو بۆ خوندکاری چو وئ نه بیژی. تو بینی ب چاقیت خو، هه که ته گوت، تو ئیدی تری دکه ل من ناهیتی و ئه می هه ما فی گافی رابوین چین و ئه ف وه غه را ئه م پی هاتین، سافی نابیت: کوژت: ئه هه بتن چاوا تو حمه ز بکی ئه ز ب دلئ ته بم. گوت: هه یچ بو خوندکاری نه بیژه، هه ما بیژی من چو نه دیته، هاها بۆ (الله الله) یا سوفیبا، زکری خودکن، پاشی زکری عه یشاکرن، هتا درهنگئ شه فی. هه ره ئیکی لی دا قه سنا مالا خوه کر.

چۆ سه ره جهی خوه. به ری خودایی قازی دهرکه ته ژ مزگه فتئ و قه سنا مالا خوه کر و دهرئ مزگه فتئ ل پشت خو گرت. چو بهر په نه ره ی به ری خوه دایی، قازی چۆ دۆرقه، کلبل ژ به ریکا خو ئینان دهرئ (ئینا دهرئ) او قه سنا دهرئ کر، ل مقابلی دهرئ ئۆدا قازی. دیت چو کللیک (کللیک) ناغیستی و گوتی دهرکه فت. وه ختی دهرکه تن بهر په نه ره ی گوتی داخو باش دیارکه م. به ری خودایی (۱۵۰) سه د و پینجی میتر کافرئ ژ ئۆدا دهرگه لی قه کری دهرکه تن، هه می ریزبوین. رونیشان. گوتی: به للا! وه ختی گوتی به للا، سفره بو ئیناد و دهیناد بهر، نانئ خوه خوارن (خوار)، ئه ز خولامئ سهر، جغاره بو ئینان جغاری خوه قه خوارن (کیشان)، مان ل جهی خو، به ری خودا سه عه تین خوه گوتی: وه خته. گوتی: دئ هه رن بگرن ژمه حله کا باژیری ستامبولی ژ رۆژئافا بگرن، چو تشته کی نه هیلن هه میی ویران کهن، گوتی: به لی. وان رتیا خو گرت و چۆن. به ری خودایی هه ره ئیک چویه راستئ شیرئ وی ل دهس نا، و شیر و مه تالی وان ل ده ستی وان، هه تا هه ره سه د و پینجی بون. هه رارته مه حله کئ ژ باژیری بو کو ویران بکن، هه تا بویه ده ستی به ری سپیدی مان ل وان دران. ده ستی به ری سپیدی زفرین، هاتنه مال. دهرگه ه قوتا، دهرگه ه لی فه کر، ئه ژمارتن، چه کین وان ژئ وه درگرن، هه ره سه د و پینجی میتر کافر ریز بون چۆن دئودیدا رونشتن خورئ. گوتی: تو ب چاقین خوه دبینی؟ گوتی: به لی. گوت: حسابا وان ته مامه. چو ل که سئ

نه هاته. گوتی: دئی قیجا وهره. سپیدیه خلاس. گوتی نه وه بیت چو بو خونکاری بیژی. گوتی: پشتراست به. وان ریتیا خوگرت و قهستا مال کر. وهختی گه هشتین مال، بهری خوه دایین، خونکار ژ مه رقا دلدیدا نه نشسته، مه سینې دهست نغیژی وی دده ستیدا، چاوا چاقی وی ب وان که قت، راوهستا، دهست ب پرسیارا کر، چ بو، چ نه بو؟ وه چکر؟ چ گولئی بو؟ کا دئی وهرن بو من بیژن گوتی: هیچ مه تشتهک نه دیت. گوتی: وه زیر، نهو نابیژیت، تو بوچی بو من نابیژی، دئی تو بیژه. گوتی هه که وی چو نه دیته من ژی چو نه دیته، نه زئی چ بو ته بیژم. گوتی: ها...؟ گوتی: به لی. گوتی: تو هره نغیژا خو بکه، نه وی دبیژن نغیژا خوه کر، نهو قه هر دلدیدا ما چو بو نه گوت. پانی وی وه زیری بو سوند خواره. دبیژن: هه تا دویمایه ب کارئ خونکاری هاتی. گوتی: دئی کا بیژه. گوتی: چی نابت، نیقارئ دئی بو ته بیژم.

دبیژن ما دوان هزارادا هه تا بو نیقاری. گوتی: دیت! کا وه زیری خوه یی ملی چه پین دگهل من بهنیره. دا هم بچین: گوتی به لی. گوتی: وه زیر. گوتی: به لی. گوتی: هلو رابه دگهل هه ره. وه زیری خو پیک نینا ب راپیچا کوردی، شهل و شه پیک کرن بهر خوه و که ته رهخ (محمه مدی و یا الله قهستا باژیری کر. دبیژن، چۆن جهی خو بی بهری چۆنی ل نک مالا قازی رونیشتن خوارئ. وه زیری گوتی: ته هم نینادنه هه ره چی؟ نهفه مالا قازییه. گوتی: ما وه جاتا ته یه، تو بو چینی دئی هنده ناخقی؟ تو خو کرکه. گوهی ته ل دنیا یی بتن کا دئی چ چیبتن. گوتی: به لی گو: تو بو من سوند بخو سوبندا ته مام تو چو نه بیژی خونکاری. گو: نه ز سوند دخوم سوندا ته مام، تو چاوا چه ز دکئی نه ز وه بم. گو: بیژه نه هد. گو: نه هد بت نه ز نه بیژم خونکاری نیلا ب رزا ته نه بت. گوتی: بلانکی. گو: قیجاری تو خو کرکه. دبیژن مان: الله الله یا سوفیانه، دهنگی زکری وی دچیت بهر عهرشئ خودئ یی زکری دکن، هه تا درهنگی شهقی، هه ر نیکی شه کاللا خودا سه ر پیخو قهستا مالا خو کر و چۆ. دویمایه و ان قازی درهکت، دره گه هی مزگهفتی ل دوی خوگرت و هات دابچیته مال. هات دره گه هی ئودا خو ب کلبلئ شه کر. بهری خودایی: گوتی: به لالا. وهختی گوتی به لالا، بهری خوه دایین سه د و پینجی میتریت کافر، ژ دهر ئودئ دره که فتن و هاتن ریزبون، گوتی بژمیره کاجانی چندن. هژمارتن سه د و پینجی میتر درست. رونیشتن خوارئ. دره که دهری گوتی: به لالا. هو بهری خوه دایین سینیکی سفرئ دره که تن ریزبون هاتن بهر. خوارنا وان دیناد بهر، خوارنا خوه خوار، جغاره ژی دانئ قه خوارن (کیشان)، بهری خودان، سه عه تین خوه، گوتی دئی هه رن مه حله کی ل رۆژه لاتا باژیری ستامبولئ وه بگرن کافلکن و وهرن. گوتی: به لی. پانی چ نه مرئ تو بکی دئی نه و بت. گوتی: بلانکی. نهوا ریتیا خوگرت و دره که تن، هه چی چۆ بهر دهرئ ئودئ، شیر و مه تالی وی دده ستی وی نا، هه تا هه ر سه د و پینجی ته مامسون چۆن. گوتی هه رن ملی رۆژه لاتا باژیری و وهرن شه. گوتی: به لی. پانی چ نه مرئ تو بکی، نه می وه کین.

نهو رابون ب سه ر تا خه کا لایین رۆژه لاتا باژیری داگرت، وه لی کر، هه تا ژنکی ب حالکی ژی عویری وان دراندن کوژتن. هه تا بهری سپیدئ نهو زقرین هاتن شه. هبژ نهو ل بهر په نجه ری نه. بهری خودایی هاتن ژمارتن. وه کی بهری چه کین وان ژی ودرگرتن تو بیژی نیک ژی کیم نه بو یه. هه ر نیک چو دئودئ شه و دره گه لی گرت. قازی دیسا دجوبی خو پیچا، خو دریز کره وی دهرئ.

نهوا ژی ریتیا خوگرت، گوتی: دئی وهره دابچین مال. ریتیا خوگرت هاتن. هاتن، خونکار وه کی بهری تنگزییه، رقه هریت خودا نهفه چه ند چۆ نه تیجه ژئ سه حنه کر، خه ب چاقیت وی ناکه فتن. هاتن گوتی: تو هبژ هشیاری؟ گوتی: به لی نه ز نه نی؟! گوتی: دئی کاجا بو من بیژه وه زیر. گوتی: نه ز چو نزام. گوت: محمه د دئی تو بیژه. گوتی: نه ز ژی چو ژئ نزام. ما چیا وه زیر دزانت نه ژی وی دزنام. قئی جاری ژی چو بو نه گوت. نهو مه رقا ما دلدی خونکاریدا. یاخودئ چۆ نمیزکا خوکر. هه تا نمیزکا رۆژه لاتا، دنیا روی شرین دی، بهری خوه دایین، هه بها عالم هاتن بهر دره گه هی، بو زویره زویر، خو قه رو چکاندن و گری. بابو نهفه چیه چو نینه؟! گوت: چاوا چیه؟ شفییدتری مه حله لا رۆژه لاتا باژیری شاهه کا (نیسکیه ک) ب سه ردا هاته تو بیژی، که س ژئ نه مایه، هه تا خو بچویکین دلاندا ژی کوژتنه. لایین رۆژناقا ژی، شه فا بهرتری وه لی کره. گو: هه ی نه؟ گو: به لی. هه بها خونکار چه ند عاجز بوی، وی قه سرئ نه سه ره ک دزانی نه بن کاجا نهفه چیه و چو نینه. محمه د ته چکر؟ کاجا بو من بیژه. گوتی: نه ز دئی بو ته بیژم. نه ز دئی نیقاری بو ته بیژم. دئی بلا. دلی وی پیچه ک هوبنکر. ل سه ر وان حالارا، نهف فقییر و ژاره هاتنه شکایی. نیقاریه کا درهنگ رونیشتن هه تا بویه شهف، شیف بو نینا، خوار. گوتی: نه ز دئی شیرئ ته دمه فته. بهر پیکتی خو گریده باش دا نه ز تو بچین. گوتی: وه ی نه ز تو دئی چین؟ گوتی: نه. گوت: گه له ک باشه، هه ما نه ز ل هندئ دگه رهم. رابو خو پیک نینا ب عه شیرئ، شیرئ ل بهر خوه نا و مه تالی خول سه ر سه ری خوه راگرت، خو راپیچا گوتی: دئی که ره مکه. پانی تو خونکاری نیسلا مییی بکه شه پیشانکا من نه زئ که شم دویف ته. گوتی: نه ز نزام دئی کویفه چی؟! گوتی: تو هه ره نه ز دئی بیژم ته کا جهی مه کی دهره. دبیژن، خونکار کهت پیشاهیکی ب کولانیدا چۆن، هه تا بر بن سه ر قازی. گوتی: هه ری ته نه م نیان سه ر قازی؟ گوتی: دئی نه ز نه نی بیهنا خو فره که و بهری خو بدئ نه می سه بری بکیشین کا دئی چاوا دنیا چیت.

الله الله دهنگی زکرییه وی دچیت بهر عهرشئ خودئ، وی زکری خو دکهن. دبیژن، زکری خوگرن، وهستیان، هه ر نیکی شه کاللا خودا سه ریچ خوه و قهستا مالا خوه کر. قازی دویمایه رابو دهرۆکن مزگهفتی ل سه ر خوگرت و قهستا مالا خوه کر. هات، چاوا سه ردا ژۆر شه، دهستی خونا قیبت کلبلئ ژ بهر بکا خو نیناده دهرئ و، دهرئ ئودئ شه کر. بهری خوه دایین سه د و پینجی میتر کافر. گوت: خونکاری وهره بهری خوه بدیی ب ریز ژمارتن، سه د و پینجی میترین کافر رونیشتن دمه زلیندا گوتی: به لالا. وهختی گوتی به لالا، سفره بو نیناد، سفره خو، جغاره بو نیان، جغاری خوه کیشان، گوتی: دئی رابن هه رن سه ر مه حله کی دیسا ژملئ رۆژناقا باژیری. ژ ملی سه ر شه لی بدن. تو بیژی نیک نه هیلن هه می قکر، نه ژن، نه میرا نه هیلن، هه تا زاروکا ژی بکوژن. به لی پانی نه مرئ ته یه تو چاوا چه زبکی نه می بوته کین. گوتی: دئی رابن. رابون سه ر خو، هه ر نیکی شیر و مه تالی وی ل دهستی وی نا نیک ب نیک هه تا سه د و پینجی ب چه ک کرن و دره که تن ژ دهر شه. دیسا ب سه ر مه حله کی ژ باژیری ستامبولئ ل لایین رۆژناقا داچۆن و دابه ر، هه می بجاره کئ پرتکاندن هه تا دهستی بهری سپیدئ، بهری خوه دایین برین که تی زقرین هاتن. کوتی: وهره بهر په نجه ری نه ز نه نی ته ماشه که. وهختی هاته بهر په نجه ری بهری

خوهدایین ب هژمیر سهد و پینجی میترین کافر درست هاتن دوی ئودئ قه، شیر و مه تالی وان ژئی ودرگرتن دانان د ئودئقهو درگههئ ئودئ لئ گرت. قازی دیسا سهرئ خو ژ دهرقه پیچا ب کورکئ خو و درئژکر وئ دهرئ. گوتئ: وهره دابچین. خونکار هند غهیری نهشیا خو راگریت ژ کهربادا، بهلئ پاشی ب درستی زانی، کهربئ بهردا. ببهز قبا بگههته خونکار گههئ داکوژحهقئ فی مرؤقی بیته دهرئ. ئەف نهحهقاتیبه ل ئیسلامهتیین دیتن، کی بکهت قازی؟!

دبیژن چۆب ههر رهنگئ ههیی گههشت سهر تهختئ خو، ههمی کهسیت کار ددهستدا ل خونکاریین هایدا کرن، گوت: ها ئاها من دقیت چار رهخیت باژئیرئ ستامبولئ بینهگرتن. هند عهسکهه دانئئ خاسما چار رهخیت سهر قازی ب مزگهفت شه کوکس ب جوژ و رهنگا نهشیت ژئ دهرکهقیت، ههتاکو ب ئەمرئ من نهبت. دبیژن ههئ ماشهلالا نزاما رهشی داری خشکی ل پاژئیرئ ستهمولئ چار رهخ لئ گرت، سههم بۆ ههمی خهلهکئ باژئیرئ چیبو. گو: کا ئەفه چیه دباژئیرئ مهدا چیبویه؟ چار رهخ باژئیرئ ستامبولئ گرتن و دناف باژئیرئ ژیدا ل دورا مالا قازی، وهلئ کر، چاوا مرؤف بوخو سینجهکی (پهرجانهکی تازه باش) ئاستی کهت، وان وهسا مالا قازی ژ لهشکری تهژیکر ل هیقیا ئەمرئ خونکاری ما کا دئ چ ئەمرکت.

خونکاری گوتئ: محهمهد، گوتئ: بهلئ. گوتئ: هلو رابه ب ههر دو وه زیرین وی شه دگهل خونکاری و سهروکیت لهشکری هاتن ل بهر دهرئ سهر قازی راهستان. پئ خول دهرگههیدا: گوتئ دهرگههئ شهکه. دهرگهه شهکر گوت: راهسته. گوت: خونکاره. وهختئ گوت خونکاره، روح چو قالب ما ژترسادا. تهپ ب سهرئ خو دادان ژ کلولوفاندکا سهری و ههتا ل بنئ پیتیا تهپ ب خو دادان. گو: ئەز ژقئ دنیا پئ خلاس. چول بهر دهرگههئ راهستا. ئەو دهرگههئ ئەو کافر کرینه تیقه گوت. ها؟! گوتئ کللی بدقه، گو کللی یا دهرگههئ هندای بویه. وهختئ گوت: هندای بویه، گوت: لئ بدن، جارئ بزنگ ئیخساق ستووئ وی، تازه تازه رهخ چهپئ، رهخئ وی، ل بهر دهرئ وی، گوت: هاها ته ب دهستی خو ئەفه شهکر. پانئ دئ چ کتن. ژبنئ هییه، دهرگههئ ئودئ شهکر. بهرئ خوهدایین، ههپها! سهد و پینجی میترین کافر تیقهنه، ژمارتن درستن. ههمی گرتن، ئەمرئ سهر براکر، سهرئ وان ههمییا برئ. و قازی گرت، دهستین وی ژ پشتشه گریدان دگهل خزمهچیبئ وی بئ ئەف شۆله پئ دکر و دا ل خزمهتا وی راهستهیت دئ دهنگ له باژئیرئ دهلال ههلدیرن بیژن: ههئ هئ مه شههیا نهیه، ل بنئ باژئیرئ ب ئەمرئ خونکاری شههیا نهیه. دقیت کهس نه مینت ههمی بین وئ دهرئ. ژترسادا ههر ئیکئ قهستا جهئ شههیا نهئ کر، ههمی خهلهکئ باژئیرئ ل وئیرئ خرّقه بوین. قازی دهستین وی ژ پشتشه دگهل چهند خولامیت گریدا بیینه ئەو ژئ دگهل قازی برن. قازی ئیناد دیناد سهر قازوخی، قازوخدان، گوت: بهرئ خوبدنئ، حهق و مستهحهقی تهیه، وه دیتیبه قازئ ئیسلامئ باژئیرئ ستامبولئ، سهد و پینجی میترین کافر راپیتچا وان بگوهو پت بهر دت بوسلمانا بکوژتن. گوت: حهقئ فی مرؤقی چیبیه؟ ههر کهسهکی ئەوه بین کو نه حهقئ وی دایئ، جهئ نیقا جهههه مییه.

دبیژن، ما پیقه ههتا ب سهرئ قازوخی شه رهقبوی. خولامئ وی ژئ قنارهکر، ئەفه ژئ ل دهف قازی ب

قنارئ شهکر. دئ زقپین هاتن سههرتهختئ خونکاریین رونیشتان خواری و عهجیب مایی بون. خهلهکئ باژئیرئ نزانن کا ئەفه چبو، چهوا چیبو.

خونکاری گوتئ: «محهمهد» گوتئ: بهلئ. گوتئ: ها ئاها من دقیت تو بچی مالا خو، بابئ خو بیینی بچیبه مالا قازی من داته. مالی تیقه تالانه بین فهقیهه و ژاران، دئ ل سهر وان بهلاقکم. گوتئ: سهد جارا پیروژ و مبارهک بیت ئەف دهره بۆ وه. ئەفه نهکاری منه. ئەزئ شهگههه سهر کار و کهسپا خویا بهرئ. گوتی ناپیت. گوتئ: ئەز هیقی دکم وئ کوتته کیبئ ل من نهکه، من گهلهک ژته منه ته. ئەزئ چم سهر حال و مالا خو. یانی ب هیقییا، ههتا دهستور بییا وی دای ب خهلاتهکئ بهرکهقئ، گوتئ: ههره ب خیر و سلامهت بچی. ئەوی قهستا مالا خوهر، ههکه چهند قوناغ بریبین دویماییه هاته مالا خو. خهلهکئ گوندی لئ داجرهان گوتئ: ها محهمهد مالاته خودئ ئافا کر و، ئەفه چهند ژمیته تو نه دیاری، حالی ته؟ گوت: هه ما دینهکه، حال و حهوالین من بوین ئەفه. ئەز ب ئەمرئ خونکاری چۆبوم.

دبیژن ههئ ماشهلالا، وهختئ بوی سپیده و پهزئ وان بهردا دیسا سه دگهل چۆن. سه پین وی چۆن بهر پهزی، چۆ زبیره فانی ل سه پین خوکر، بهرئ خودایین خو شهشارت. گورک هات، پانئ گورک بوینه دهسته برابئ سان وهکی رۆژئین چۆبی هاتن قهستا سان کر، سان ژچه ههر دوکا راهیلا گورگان بو حهف حهفا وان نه هیلا نیزیکی پهزی بن. نهروژهکئ نه دووا نه سییا، بهرئ خودایین هیچ فعلا سه پین وان ژئ درست بوی، وهختئ قازئ ئیسلامی بیدهنگ کری، کوژتی، کارئ سان وهکی بهرئ لئ هاتنه شه ئیدی زک رهشی دگهل خودانئ خو نه کر. ئەز هیقه چۆم، ئەز وئقه هاتم، رهحهت ل دای و بابیت گوهدارا.

***

چیرۆکا میرزا ئاغئ رندکی

ژدهفته ریت

جهگه رخینی هاتینه

شه گوهازتن ۱۹۶۴/۶/۲۵

میرزا ئاغا سهرمیانی (*) سئ هزار مالی رندکا بو:-

ئومۆ: omo: دهنگ بیژئ (***) وی بو.

ئۆلۆ: olo: بهرده قهکئ وی بو.

سئ سالان شین - شینی - لسهه ئیلا خودانی بو، سالاجارا - چارئ - خورت لههف کوم بون (***) و گوتن: دقئ ئەم قئ شینی - بئ - ژ سهر خوهر پاکن و، بههفره چۆنه جهم ئاغئ و ژیره گوتن: ئاغا ههمه

(*) سهرمیان = سه مییان samiyān.

(**) دهنگ بیژئ = ستران بیژئ.

(***) کوم نبون = کوبون.

ژبو خاتړئ دهنګبېژئ مه، هم هیڅی دکن توفی شینئ ژسر مه راکي.

ناغی گو: لاوډ هرن دستورا ودهیه. خورت چونه بهرکونئ ئومو omo و مرګینئ دانئ و گوتن: لاوډ ئومو، ناغی دهستورا دهف و زورنئ دایه، هلا - هلو - رایه ژمهړه قاسکئ گوښه ندئ لدراخه.

پشتی گوښه ندئ ئومو omo گو: نه زئ بیسته کئ ههرم ره خئ مالئ ژ خاتوناره حه نه کا بکم، ژ خوهړه تشته کی ژوان بستینم. پیره کا ناغییا مه زن گو: گه لی خوا فایه ئومو هات همئ قاسکئ ژ خوهړه ته نازا پی بکن. ته نازی پی کرن (Tenaz pè Kirin).

یا بچوک گو: خوهی هه که نه زم - دئ بکن - هم به لا خوه ژ ئومو omo فه کن، چیتتر مرؤقی موترب -دلی deli- دهنګبېژ چقا مرؤف دوری وی ههړی باشه. یا مه زن گو: بخودئ همئ چه ند قهرف - qerf یاری - پی بکن همئ بیسته کئ بکن.

یاناقی گو: همئ ژیره بیژن خوهی.

همئ هه رسئ لنگئ خوه بدن هه ف و دور تفکی مه گرن، ئومو چه بیژئ هم دهنګئ خوه ناکن، ها هلا - گه لو- وی چ بیژئ!؟

ئومو که ته دهقی ده ری و رؤژ خوش دوان دا، لی هه رسئ یا (ژئ دهنګئ) خوه نه کرن و لهیښیا گوتنا وی مان.

ئومو گو: په ک من چه کریه؟ هون هه رسئ ژئ ژمن غه ییدینه، هه مه بپاده فه گه ریا و گو: بسوزا خودئ، نه ز فئ ژ وډه ناهیلیم.

ولو گوت و بپاشفه ده رکته چؤ. هی ژنوقه هه رسئ رابون و پیکه نین و گوتن، لاوډ ئومو، هم دبه ختی ته و خودئ دهنه، مه -نه- غه ییده، مه حه نه ک ل ته کرن.

لی ئومو لوان هه ر فه نه دا -گوه نه دا- و بهرئ خوه دا ئودئ و چؤ.

ناغا پالا خوه دایه بالیفکئ لسه رئ دیوانئ پالدایه.

ئومو: که مانجا خوه دانئ و بسه رده پورئئ - بهشی.

میرزا ناغا: ها ئومو لاوډ چما دپونئئ؟ (*)

ئومو: ناغا هم ز بنانئ فئ مالئ مه زن بومه کیمانی په ک هاتیبه سه ر مالا ته هم پی گه له ک تیشم.

ناغا: ته خیره؟ کا بیژه چه بویه؟

ئومو: ناغا هم ز گورئ، ته شانديو په ی من کو ژته ره قاسکی (***) لکه مانجئ خم، خوه دا نالی پی مالئ، به لکی پاربه ک نان ده ولت سه رئ ته بخوم و لبه ک توتئ خوه - بو خوه بیبم. هه ر سئ ژنید ناغا لبه ر تفکی -سکئ- رونیشتی بون، نا مه زن گه ره ک پی لبه، پشتا خو دابو ستونئ ژبه ر کو دخوه ره نه ددی پشتا خو بخورینی بستونئ دخوراند.

نا ناغی باغی وی بقولیر بخوه لبیا تفه نگی پاقر دکر.

(*) پورنن - غه مگین - عاجز.

(**) قاسکی - دهمه کی.

نا بچوک چلما -کله میبش- پوزئ خوه بداوا خوه دا پاقر دکر.

ناغا هم ز نه نی همه دلی ژوا لهه ف که ت و چاقئ مه بار نه بو هه رم هندرو، بسه رئ باغئ ته کم کو ژئ ته هم ف بن مال ویرانیبه! میرزه ناغا: ما هم ز چه بکم؟ توسا به ندئ من، هه که ژته تی کچه که باقا، ژ ناغای پی خوه ره بیبه.

ئومو: هم ز نه نی م (mi) ژ ته ره په ک دیه، لی بسه رئ باغئ ته کم کو، تو بیبنی چاره نیبه تی ههړی ژئ خوه به ردی.

ناغا: کوړو ئومو هم فا ولوکیبه؟

ئومو: ناغا یا کو من ژته ره دیبه، تیلئ عه یشاننا کچا عه بدولحه ی به گئ مرداسیبه.

میرزه ناغا بله ز باکره ئولؤ کلکا -که لکا- و گو: ئولؤ لاوډ سواربه هه ره بنئ کونئ عه بدولحه ی به گئ مرداسی بنیره هلا کابرا کچا وی لگورا گوتنا ئومو به؟

ئومو: ناغا، هه که ولو ده رنه که ت، بسه رئ من، هه که ته دهقی هم زئ ره په سنئ -مه دحئ- وی بدم.

ناغا: هم نی هه یفا سئ شه قیبه.

چا ف ژ غه زالا دزیبه

پوز بلنده چلاکیبه،

لیقه سوزن دران سپیبه

ژ پیتشفه زرافو بزنیبه

ژ پاشفه قه له و مپشنیبه (*)

هم لاتیقئ وی جانیبه

هم خاتونا فی خانیه فی کونیه

ناغا هه که ته نه دیبه

لی مه ژته ره هم دیتیبه

ئولؤب چولستانا که ت و بهرئ خودا وه لاتئ مه ردا سا. نه شه ف و نه رورژا برئ ره چؤ. رورژه کئ

بسهریقه دکوتا ده رکته و گوت: هم ف کونئ کینه گه لو؟!

دبه رسفا ویده په کی ژیره گو: هم ف کونئ عه بدولحه ی به گئ مرداسیبه. خوبایه تی -تو نه یئ- ژفا درایه؟

ئولؤ: هم رئ بخودئ مرؤفؤ، هم ز نه ژفا درامه، ولو گوت ئو خو لثالی پی ئودئ گرتو چؤ، لی که ل بنی کونئ لثالی پی ئودئ نه دی، خوه به ردا نالی پی مایی، کولافکی (***) راختنی بو، خوه به ردا سه ر و رونیشت گا فا تیلئ عه یشانئ چارچه فا -ده ستمالا- خوه هلدا و دی مروقه ک لبه ر جینی رونشتیبه دهنگی خوه

لی کر و گوت: لاوډ چه که سی؟ ژ کوفه تی؟ کارئ ته چیبه!؟

(*) مپشنی = مه هی

(**) کولاف - ته حتئ - تاتی - لباد-

ئۆلۈ: ئەزەبەنى ئەز دىۋى - رېڭىڭ - مە برچىمە . بەرى خوارنى كەس ژمىقانا ناپرسى .

خاتونى داخو- خويادا- و پشت چىنى - تانى- وەكە بازگانى سالى بگومىن و خومىن برى كەت . پر نەچۆ - چو پىشە نەچۆ - جفنى بەك - فرخە سىپىنەك - داگرتى - تى - لىبەر مېشانى خوەدانى و لىهەمبەر رونشت .

ئۆلۈ (ى) دەستى خوە درىژكره خوارنى، و چاقىن خوە بەردانە خاتونى، ژدىدار و رەوش و ڤندىا تىلى عەيشانى پارى دقورگى ما .

گاڭا كو برى كەت دقنى وى ھەو - ژنو - دگەريا ، بدەستا پاتە ژپىرە ئاقىت و برى كەت . لڭھەگەرى دەما لىبەر مېزرا ئاغا پەيابو .

لىن وە بدە شقان و گاڭانى گوندىبە .

خاتونا بچوك: ئۆلۈ تى چەكى ، ئولوتى چەكى

ڧايە توژى دەنگى مەدىكى

ھەكە ئاغا ڧى بكى ، بسەرى مەبكى

ئەمى سەرى تىلى عەيشى تىخن تڭكى

خاتونا ئاقىن گو: ئۆلۈ دىسا مە دىسە

ئىڧارە كەڧوك چۆ لىسە

ھەكە ژ ئاغاىن خوەرە بىژى ئەڧ چەپىسە

ئەمى ھەر سى بدنەتە دوازە كىسە

ئۆلۈ كەنيا و گو: داکا - دىكا - پەرى مە بدن مە و ئەز و شىرى(*)

خوە ، ھەر سى خاتونا پەرە دانى و ڧەگەريا نە كۆنى خوە .

ئۆلۈ بەرى خوەدا كۆنى مەزن و دى كو ئومو لكەمانجى دى و ژ ئاغاىرە دسترىن ھەمە دبەر ئاغاى دە رونسشت و دەنگى خوە نەكر و پوژنى - غەمگىن - .

ئاغا: ھا لاوۋ بىژە . خويابە نە وەكە ئۆمۆ دگۆت

خاتونا بچوك گوته خاتونا مەزن: كا ئەم خوە بەردن پىشبا ئۆلۈ بەلكى ، ھەمە ئەم ژنۇڧە چارەكى بكن ھەر سى خاتونىن دلشكەستى ، خوە بەردانە دقنى رى ، و دەستى خوە ئاقىنى زنگوا ئۆلۈ و ژپىرە گوتن: ئۆلۈ لاوۋ ئەم دبەختى مىرى چىدە . تە نانى بەر دەستى مە خوارىبە ، شىرى خوە پىس مەكە ، ولگورا شىرى خو بىژە: كابرآ تىلى عەيشانى ژ مە چىترە!؟

ئۆلۈك پا ئەز ژكو زانم ، ھون ژى وەكە وى و ئەو ژى وەكە وە ، مە چەژىبە!؟

خاتونا ئاقى دەنگى خوە لى بلندكر و گوت: لاوۋ ھون بى باڧن ، يەكە راست ژكەسى رە نابىژن .

ئۆلۈ: ھەكە ئەز بى باڧم ، بى باڧى يا خوە بكم: و دەست پىكر و گوت:

گەلى خاتونا دلنى مە بجىبە

(*) شىر - حەلال - يان نەحەلال .

ئەز بوى كم كو لبانى وىبە

كو مىرزە ئاغا وى بىنى مالاخوہ

ژخوہ تشتەكبىبە وەناكى

ئۆلۈ: ئاغا ئەزەبەنى ئەڧ كچك خودى پارىزى ، كچا مېرايە ، لى نەيا كو بکەڧى ناڧ مالا جامىرەكى وەكە (وہكو) تە . خوە نەژن ژتەرە پەيدا نابن!؟

ئاغا: كا بىژە چاوايە؟ چما ب كىرى من ناىن؟! ئۆلۈ: ئاغا تىلى عەيشى بە كەسەر قاقور و بىراق درىژە ، پۆر گوتو سەر برشك و پلەرەشە . ئەنجەغ ب كىرى يەكە وەكە من بى! مىرزە ئاغا: دەنگى خو ھلدا و گو: ئۆمۆ لاوۋ ئەڧە ئاكو (ياكو) تە ژ ئاغاىرە دبىبە . ماتە كەى ژمن پىستىر نەدى! ئۆمۆ: ھەكە ئاغا دەستورا من بدى ئەز گوتنەكى بىژم ، پاش ڧايە (ئەڧەيە) سەرى من ل بەرتەيە .

مىرزە ئاغا: بىژە كورپى من بىژە دەستورا تەيە . بەختى من ژ تەرە . ئۆمۆ: ئاغاتىبى ژ خوەبەكە (ژبەر خوبەكە) . كنجى كەمان ژنا ل خوەكە (ل بەر خوەكە) . تەنبورىكە پاقىژە مىلى خوە ، ئەمى بەرى خوە بدن كونى عەبدولخەى بەگى مرداسى (Mirdasi) تو ب چاقىن خو بىبە . ھەكە گوتنا من راستە قركا دىا ئۆلۈ كەلەكا بسىپىرە من ئو ھەكە درەو دەرکەت ، ژخوہ سەرى م ل بەر تەيە . مىرزە ئاغا گو: ئەڧ گوتناتە يا جوائىرايە . ئاغى كونجى خو گوهورتن و تەمبوبر ئاقىتە مىلى خوە . ب ئۆڧە بەرى خوە دانە ئوغرى ب شەڧ و ب پۆژان (ب شەڧ و پۆژ) ب رىدا چۆن پۆژا دەھا (دەھى) ل بن كۆنى عەبدولخەى بەگى پەيابون .

ئۆمۆ كەماجا (كەمانجا) خوە دەرخت و ب ناڧ ئىلى كەت و گوت: خەلكى تىلى ل وان گەھانە ھەڧ(*) . قەرەواشا - ئاڧدەستكا - دىا تىلى عەيشانى ب سەر خاتونا خوەدا ڧەگەريا و گوت:

خاتون دلنى من - م دەھانە . دو دەنگىبىژ ھاتنە ناڧ تىلى تە مبورآ وان ژدارى خەيزەرانە .

خاتون: كچك تو وانا (وان) ناسدىكى ژكونە؟

وہى ل م پۆر كورپى بەكى ژى (ژوان) دەنگىبىژى مالا باڧى منە .

خاتون رابو خوە ل باركر

كەمبەر(*) ل بەژنا خوە دوتاكرا

بەرى خوەدا وان دەنگى خوە ل واكر

دەما چاقى مىرزە ئاغا ب خاتونى كەت ، چۆكا خو ب (ل) چۆكا ئۆمۆ دادا و گوت: مانە ئەڧە لاوۋ؟

ئۆمۆ: نانا (نەنە) نە ئەڧە (ئەڧەنىبە) ئەڧ دىا وىبە .

ئاغا: ھەمە برە (بلا) ئەڧەبى؟

وى (دى) دەنگىبىژى بى (بىت) ، كا چما و لوترە؟ قەرەواش رو چۆ ھەر دو ئانىبە بنى كۆن (كوبنى) و كولاش ژ وارە راخستان و بالىڧ دانە بەر پشتا وان .

(*) ل وان گەھانە ھەڧ = گەھشتنە وان .

(**) كەمبەر = كەمەر .

تیلی عه‌یشانی گازی کره وان و گوت: گه‌لی ده‌نگبیژا هلا کا جارکتی شانی (نیشا) بدن، تشسته‌کی ژمه‌ره بیژن، خودی کریمی ئەزی و ه ب دلنی وه راست بکم.

میرزه ئاغا گو: ئۆمۆ نابی، ئۆمۆ نابی.

چ زانینا ته هه‌یه ل فر ده‌رنه‌خی

ئهم هه‌ر نه مالی توژ له‌پن من خلاس نابی

ئۆمۆ: ده‌ست ب که‌مانجا خو کر و گوت:

خاتوننی به‌ژنا ته بلند، ئهم هاتنه لی بنیپن

ئو (ئه‌ف) حه‌فت سالی مه‌یه، ئهم کۆن ب کۆن ل واری باقی ته دگه‌رن، کافرئ مه‌ بلاته پیر والی ل مه کره، ئهمی رابن هه‌رن. تیلی عه‌یشانی گو:

گه‌لی ده‌نگبیژا ته‌مسورا وه زرافه ژ دارئ زهره، سه‌دسال هون لیخن (لیدن) ئهم تیر نابن ژ گوتن و خه‌به‌را ئۆلۆ: ئاغا ئەزه‌نی، ئەف کچک خودی پاریزی کچا جوامیتریه، لی نه‌یا کوبکه‌فی ناڤ مالا جوامیتره‌کی

ئۆمۆ: نا کورۆ کچک ژقی گه‌له‌ک خوشکتره.

ئاغا: کورۆ ئۆمۆ من ئەف دقئ ماته چ ژتییه!

مرداس خاتون(*) ل هه‌مه‌هر وان رونشت و رانه‌بو. لی ئیشتا نیقرو ده‌نگ ل وان کر و کۆت:

گه‌لی ده‌نگبیژا دلنی م که‌نه

هه‌سپه‌که‌ ناقدار و چار کیس پهرئ م هه‌نه

عه‌بدولحه‌ی به‌گی نه ل ماله ژ خوده‌ه بئ ئەف دیاریا وه‌نه

ئۆمۆ: خاتون نابئ خاتون نابئ

هه‌چی ئەف هه‌قالئ منه ب یاریا رازی نابئ

خاتوننی ب دله‌کی شکه‌ستی به‌ری خوده‌دا کچا خوده و گوت: کچا م دو ده‌نگبیژا هاتنه ناڤ ئیلا مه‌ مرۆف ژده‌نگئ وان تیر نابئ. من چارکیس پهره و هه‌سپه‌ک دان وا هیتی رازی نابن. ئەز دترسم باقی ته تی بخن کوده‌کا که‌مانجی و ل ئودی کورئ باقا ب نه‌قه‌نجی په‌سنئ باقی ته بدن. پاشی ئی (بی) وه‌که میرزه ئاغابن رندکی دوزمنئ باقی ته‌نه. وئ که‌نیا خو پی بکن (دی پی بکه‌نن). تیلی عه‌یشانی گو: یادئ (دایی) مه‌ترسه‌ خیره، چکا باکه هه‌سپئ باقی من و ده‌ه کیسی پهره رابن بئ ژ خوده‌ه. ئۆمۆ گو:

خاتوننی نابئ ب سه‌ری باقی ته‌کم نابئ

هه‌قالئ منئ به‌د فریه، گو سینگ و به‌ری ته‌بن ب مالی دنیا پی رازی نابئ.

تیلی عه‌یشانی گو: گه‌لی ده‌نگبیژا ل فی ده‌می ل فی ده‌ورانی جزایی وه که‌را مه‌ (***)، یاقوت و که‌مه ناڤ کارانی.

(*) ناڤی ژنی ل دوی ناڤی بنه‌مالئ دانیه‌ه.

(**) که‌رامه - ماکه‌رامه.

ئۆمۆ، دبه‌ر خوده ده‌گو: پوک! فی چ ب سه‌ری مه‌کر؟ میرزه ئاغا گو: لاوۆ غه‌م ناکی بره چییری مه‌بکی دبه‌ره‌نگاری مه‌ بیی. تیلی عه‌یشانی ل خوده‌ه‌گه‌ریا (زقیری) و گو: من چ ب سه‌ری خوکر (ئینا)؟ ئا باشی ئه‌وه کو ب روسپی وان ژ کۆنی باقی خوده‌راست بکم ژ له‌ورا هیدی ل وان کر و گوت:

گه‌لی ده‌نگبیژا دلنی من برکه

من سوندخوارییه ئەز میتر نامک

پشتی چاڤی میرزه ئاغابن رندکا

میرزه ئاغا نوقوچانده‌(*) ئۆمۆ و گوت: پوک ئەف همه‌ نه‌دیتی دل که‌تییه من باقۆ!

ئۆمۆ گو: ده‌ هس (دی هسبه)

تیلی عه‌یشانی: خو نه‌تنئ میرزه ئاغابیه‌...؟

لی میرزه ئاغا ب ده‌نگه‌کی بلند به‌ری خوده‌ دا خاتوننی و گوت:

لی لی خاتوننی ده‌مه‌ سه‌د جاری ب من ده‌مه

چاڤی خوده‌ه‌که، ئەز نه‌ ده‌نگبیژئ ته و باقی ته‌مه

میرزه ئاغا خوده‌دی بی -خوه‌ دیتی - سی هزار مالی رندکا ئەز ب خومه‌ ب سه‌ری باقی خوده و ته‌کم ئەز کریاری به‌ژنا ته‌مه

خاتوننی ژقديا (***) دونیایی زو زو پهره‌ به‌ردا،

لی میرزه ئاغا، ب زۆر پهره‌ هلدا (بلندکر) و که‌ته به‌رده‌ میرزه ئاغا چ کریه؟

ده‌قی خوده‌ خستییه‌ گه‌رده‌نی، ده‌ستی خوده‌ ل سه‌ر مه‌مکی گوردانییه

په‌به‌نی ئۆمۆ ته‌نی ل وئ ناڤی ماسیتییه

قه‌ره‌واش هات و دبه‌ر قه‌ به‌ورتییه (***) (به‌هتییه)

ئۆمۆ ده‌ستی خوده‌ ئاقیتنه‌ توقا وئ و گوفاشتییه

راموسانه‌ک ژ هه‌ر چاڤی (چاقیت) وئ گرتیه

هئ ژ نوقه‌ خاتر ژ میرزه ئاغا خوده‌ستییه.

لاوۆ هه‌ره‌ ئیسی ته‌ ل فر چیه؟

وه‌که‌ تیری یا ژمه‌ نیچیرا خوده‌ گرتیه

میردیس خاتون، ژ ئالیی مالی هات، دی کو به‌ر ته‌لاشک (هه‌لبه‌ تراشه‌ک - زه‌به‌له‌حه‌ک) ده‌م کچا وئ ده‌ رونشتییه.

گو: که‌چن پورکورئ ئەف کییه؟

زوی به‌ردی هئ کو باقی ته‌ نه‌هاتییه.

(*) نوقوچانده‌ = چاڤ نقانده‌.

(**) قدی = شهرم. ژقديا = ژشه‌رمادا.

(***) به‌ورتن = به‌هتییه.

دئ بکی کو بچکی مہزن بنی گوهی و بیہ (پرتا وی یا مہزن ہندی گوهی و بیہ).
 تیلی عہیشانی گو: یادئ ئەف نہ ترکہ نہ رومیہ
 ئەف نہ شقان و گافانہ، نەدەنگیژ و قەرەچیہ
 ئەف مہرزہ ئاغا خوەدئ سئ ہزار مالی رندکا دجہ مہ دا رونیشتییہ.
 ئەزئ باف و برا و پسمام و ئیلی تەفدہ بکم گوریہ سہرئ و بیہ.
 ہی و لو... دی عہدولحہی بەگئ ب سہد سوارئ فہ نیزیکی کۆنا بویہ.
 میردیس خاتون پیخواس و پشت فہکری پیشیا وی فہ بەزیا (بەزی) و سہرئ ہەسپئ وی گرتییہ.
 عہدولحہی بەگی گو: میردیس خاتونئ بیژہ حەولا تہ چییہ؟
 میردیس خاتونئ گو: دہنگیژەک ل بنئ گونئ تہ رونیشتییہ.
 م رەبەنا خوەدئ پینج کبیس پەرہ و ہەسپئ تہ دانہ و بیہ
 لئ ب سہرئ بافئ تەکم ژدەستئ م نەگرتییہ
 وئ ہی ل دنیاہئ کەسئ ولو پەیاہ م نەدیتییہ.
 لولو عہدولحہی بەگئ وئ چلوبی وئ چاوابی؟
 ب سہرئ بافئ خوە و تەکم کو ئەف ولو ژبنئ کۆنئ مہ رابی
 وی ناف و دہنگئ تہ ل دیوانئ کورئ باقا تم بلاہئ
 عہدولحہی بەگئ گو: خاتونئ ل فئ دەمی ل فئ دەورانئ
 ئەز نەکەرئ تەمە، کو من بەردی ناف گارائئ
 ہکە ئەزم ئەف میرزہ ئاغاہ کەتییہ چیتا) (*) تیلی عہیشانی.
 مردیس خاتونئ گوت: بەگئ منو، بەژنا مہ زرافہ وکە شقی.
 ئەف چەند سالی تەہ ب نەقەنجی تول دہما کچا م دپہیقی.
 ئەزئ ہەر م، ہکە ئەوہ ژخوہ راستہ
 لئ ہکە نہ ئەوبی تو کورئ م بی من تو نەفئ
 میردیس خاتون چۆ ئو دجیدہ (دجہدا) فہگەرپا و گوت:
 بەگئ منو، ئەزئ بالاخوہ ددەمئ چیاہئ میردیس ب دار و رەزن
 نہا ویرا کۆنئ تہ دنیرم کۆن و ئیل و ہەسپ و بز
 ب سہرئ بافئ تەکم ئەوہ، دہ ئیریشہ ل سہر کۆنئ مہزن.
 تیلی عہیشانی گو: ناغا شەرہ ناغا شەرہ
 ہا فایہ شور و مہرتالی بافئ م ژ تەرہ
 ہکە برا تو میرزہ ئاغاہ رندکیہ رابہ ہەرہ.
 ہکە بافئ من ب سوارئ خوە زۆرا تہ بیہ

(*) چیت = ئەفئ.

نہ ئەفرم ژناقئ تەرہ...
 میرزہ ئاغا گو: خاتونئ دہمہ سہد جار دہمہ
 ئەزل بەختئ بافئ تەمہ مەخوہ کول و غەمہ
 رۆژا دەست ہەلینانئ، ئەز کلئ ہەردو چاقئ تەمہ
 ل خوشیستی رما قویتنئ قرہپیتا سئ جار ل ناقئ خوەمہ.
 ئاغاہیم دہ لئدہ دہلئدہ
 میرزہ ئاغا خوە ب شور و مہرتالا گرتیدہ (گرتیدا)
 ئیریش برہ ناف کوما بافئ تیلی عہیشانی دہ.
 فان جوان مہرا تہ نەکرن
 کولمصرئ ددەستئ ہەفدہ پەرچەکرن
 قولئ رمان دہفقدی وەرکرن (*)
 قرہ پینہ دپاخلا ہەفدہ فالاکرن
 ہەفدی دخونئدہ کومیت کرن
 میرزہ ئاغا و عہدولحہی بەگی وکە کورن
 ل ہاوار و ل قیرینئ
 تیلی عہیشانی دہسما ب دہستئ خوە گرتییہ دلپینئ
 میرزہ ئاغا گو: خاتونئ تو درہئ من و بافئ خو بیہئ
 دۆرا کۆنئ بافئ عیشانی ب دار و سوسہ
 عہدولحہی بەگی گو: ل دۆرا کۆن دبن قلاوزا فان جاسوسا
 میرزہ ئاغا نارہفی گہ ناسکی پەر ناموسہ
 دۆرا کۆنئ بافئ تیلی عہیشانی ب پیہ (بیہ)
 میرزہ ئاغا تیلی عہیشانی ب شەف ل پشت خوە کرچیہ (سوارکریہ)
 ژناف ئیل و کوچئ عہدولحہی بەگی رەقیہ (رہقیہ)
 سئ جار دیار پئ خوە خست و ل سہر کانہکئ داکەتییہ.
 کەنہن و کەیف و حەنەک و گوتن و لافر دیا (یہ).
 تیلی عہیشانی گو: تول پەہ م ہاتییہ،
 وی گو: نا تول پەہ م ہاتییہ
 میرزہ ئاغا گو: رابہ ہەرہ مالا بافئ خوە ہەر وکوم تو تانیہ.
 تیلی عہیشانی گو: ئەفہ چ خەبەرہ چ گوتنہ؟
 ما قہی کەس ل دونیاہئ وہ تەنہ

(*) دہستکیت رمان دئیک و دو وەرکرن.

ب سهري باقئى خوه كم ژ فروهاده (*), ژته ره نابم ژنه
 ميرزه ناغا سواربو و برئ كهت و مهشيا
 تئيلي عهيشانئى ژى بهرمالا باقئى خوه فهگه پيا
 هنهكى چۆلئى زول خوه فهگه پيا و كريا
 گو: نه زئى چاوا ب سهر باقئى خوه ده هه رم ب روكتئى نه سپييه؟
 تئيلي عهيشانئى گو: ل من خو بينئى، ل م رويپه شئى، ل م سه به بين،
 دل گه تننا من و ميرزه ناغا بويه ژانا كه زه بين
 ده نهف بايه چيه زه هرا مارا ره تئيده بين
 هه مه نهو ميره، ده بره (بلا) گوته كه وي ژيره بين
 ميرزه ناغا ژى چهنه گاگا چۆ، هئى ل خوه فهگه پيا
 و دبن سمبيلافه هئيدى هئيدى ب خوه كه نيا
 گو: ده باقۆ نهو پيره كه دارئى شكه ستييه
 گو: نه من بهختئى قئى كچكى رهش كريبه
 ههردو ل سهري دير، ل ههف راست هاتن. گاگا چاقئى تئيلي عهيشانئى ب ميرزه ناغاي كهت، سهري
 كره (دانا) بهرخو و دجى ده (دجهدا) راوهستا، هئى ژ نوغه ميرزه ناغا پهيا بو و دا به همبئيزا خو گوت:
 تئيلي عهيشانئى مال خرابئى دلئى من ل بانه
 سۆزا خودئى ل جانئى م كه تئى ل سهري مهرا قوچه قرچان
 نه ز ته نادم ب حورى له عهردا و مه لانه تئيت ل نه زمانا (نه سمانا)
 سئى ژئئى من هه نه ژبونا چاقئى رهش بهلهك من بهردانه
 هئى ژنوغه كه تن حه نهك و لاقرديا. ميرزه ناغا سهري خوه دانئى سه رجۆكا عهيشانئى و كه تن خهوا
 شرين.
 ب ساريا سبه هئيره عهبدولحهى بهگئى قير دا عهسكهري خوه ئو ئيرش برنه سهر كوئئى مهزن، پۆسيده و
 بى زارن كو جهئى خاتونئى قالا يه.
 عهبدولحهى بهگ رابو ب گرانييه
 كاغهز و قه له م ب دهستئى خوه گرتييه
 كاغهز ژئيل و عهشيره تئين ل دۆرا به لاف كريبه
 حهفت سه د سوار حازر كريبه
 سواري وي ب چه كارى نه؟!
 سواري بۆزى دقدقينه
 سم (sim) كور و بيقل زورنه و دويف ته شينه

(* ژفر و هاده - ژنهو پيئشه = ژنهفر و پيئشه.

خوه دئى بئى رمئى سئى موئك و ده ماچه نه
 ئو ب سواري كه رمانينه
 ب كورك و عهبايئى حه ساوينه
 ئو تهف جاميئرن ژخوه په قدينه
 ب هيشينه رۆژا لوا دقه ومى ههر سواري ب سهدينه
 ميريم دهه يده
 ههوار دهركهت ئو ناژوتن ب چۆلى ده.
 قئى ههوارئى تئيلي عهيشانئى دئى ل ميرزه ناغا كر و گوت:
 محانئى خۆش محانئى
 عهسكهري باقئى م غهلبه به تو هلانئى
 ميرزه ناغايى گو: خاتونئى رابه له زكه بله زينه
 مه ترسه و خه ما مه خه قينه
 رۆژا كو بقه ومى نه ز ژخوه بهيشيمه
 تئيرا رما م دناف عهسكهري باقئى ته نينه
 نه زئى ميئرا بكورم و تو شور و مه تالا بجه قينه
 ميريم ده واي ده واي
 عهبدولحهى بهگئى قيردا (قيركره) سوارا و غار بهرواي
 هه قدى گرتن ل چۆلو كه ربه لاي
 ميرزه ناغا كه ته ناث وان قيرداي
 سهري وان خسته به لاي
 ئيلا رندكا دوره، ههوار نهگه هاي
 ميريم دهه هانه دهه هانه
 بۆ شه ر و ليدان و فه رمانه
 بۆ خوشينا دارئى رمانه
 تئيرا خوه بهردا سهر لاشئى له شئى ئنسانه
 بۆ قيرپين و كوشتن و ليدانه
 دلئى م ده دييه
 ئۆمۆل عهشيرا رندكا دگه پيا
 رابن كومى دۆرا ميرزه ناغا گرتييه
 غاركي بهردن سهر كانئيا
 به قچه كا ساغه كا مريبه.

ههوارا رندکا هاته سهر کانیه
دی کوسه سهره سهری میرزه ناغا خوهش تین داری پما
ئوشنگین (چنگین) ل کول مصرییه
میریم ده هاده،
هوارا رندکا که ته پشت کوما واده
وی تیریزا ل باشقه ل وادا
میریم م دهانه،
بو قیر قیر (قیرا) کورئ بافانه
کی بهرخه کی بهرانه؟
هن دبی شه ری روسته می زاله
هن دبی شه ری همزه پهله وانه
هن دبی بهرخن کوفینه
ل سیپانی خه لاتی ل ههف دانه
کهل کسه سی نابی خوه دئی و خوه دانه
ئی پیسا ژ خوه کاری و باز دانه
میر خاسا خوه دا پیشی و، گورزی سمبیلی خوه با دا گو:
باز مه دن لاوژ هم فانه
میرزه ناغا پکه پاک کر
رم ددهستی خوه ده ل باکر
میر کوشتن و عهسکه ره ههف به لاکر (به لاف کر)
ئوتیلی عهیشان ل پشت خوه سوار کر
ئوب داری زوری ژنات و او خو خلاسکر
ئانی و دین کومن خوه را دانی و ل خوه مارکر
ئوباکره (بانکره) دهنگبیتزا ب دهف و زورنه گو فهدا ل دارکر.
کونی میرزه ناغا ل کاشه
خفتانی ل ناغی قوماشه
بو کورپه کوریا (*) دا هولی و قیر قیر شاباشا ناغا ته کر.
نیقی شهقی سیبلی و بری خات و خلحه کر
سی شهف و سی وژی ئومو قه دیان تشتهک ژناغی خوه فیم نه کر
ئومو باکره پیره قوتا گو: کچی ده وای همی بارکن.

(*) کورپه کورپ = دنگه دنگا دههولین.

ئهف عه شیره ب کیر من نایی
به رگیلی (*) ئومو ههیه ب چ کاریه؟
چاخی وی کورت ناغا رهش پیده هاتیه.
ههردو لنگی داوه (پشت فه) شکه سستییه
گوهن زاروکا ژیکرییه
ستون کول پشتا وی که تیبیه
ژنا خوه لی سوار کریه
راهشته و نارژ تیبیه
ناغی بهیست کو ئومو مالا خوه ژ گوند بارکریه
ناغی گوته ئومو: لاوژ چما غهیدییه؟
ئومو گو: ناغا قهولئ من و ته قه دیا
کانی سوزا من و ته ل کویه
ناغا هی ژنوفه که نیا و ژنا ئولۆ که له کا ل ئومو مارکریه.

بری سهری جقاتی ژمه ره خوش بی، چیرۆکا میرزه ناغا و تیلی عهیشانی ل فر قه دیا
ژ زاردهقی ابراهیم جمعه

***

شیخ موسا علی ناغا

ژ دهفته ریت جه گهرخوبنی

هاته فه گوهازتن

(۱۹۶۴/۲/۲۰)

شیخ موسا کورئ علی ههفت برابون (**). خوه که (خوشکهک) وان هه بو. ناغی وی شه مسی خان بو.
پسمامی وان شه مدین ناغا بو، شه مدین چهنه رۆژان خوشکا وی ژئی خاست. ئه گهر ب نا شیخ موسا بونا
(هه که بگوتنا شیخ موسا کر یا) وی خوشکا خو بدانا (داده ته) مرۆقی خوه، لی برابین وی قه بویل نه کرن.
ژ نه چاری هه ههفت برا ژنات ئیلی بارکن، خوه ل قونتارا چیبایی شنگالی گرتن و هاتن جه م کورئ
پیکان ناغایی ئیزدی. ناگه هداریهک ژ کورئ پیکان ناغا هات و گوتن: ماله که غه ریب (رئقینگ)
دبیژنی شیخ موسا علی خوه لئا و دهنگی ته کریه و ل گهلی «کوشانی» دا نییه.
بتنی چهنه رۆژان کورئ پیکان ناغا ب چهنه سوارا فه چونه مالا شیخ موسا و ل بنی کونئ وی

(*) به رگیل = بارگیر.

(**) مرتضی، علی، ابابکر، که لهش، عه فدا ل.

په یابون. شیخ ل گورا (ل دوی) جومهدریا (مهردینییا) خوه ژیره نانکی ب رومهت چیکر. ل بن کوئی چاقی ناغی کورئ پیکان ناغا ب کچکی کهتن و نه ب دلکئی لی ب هزار دلی (دلان) دل کهتی و ژ سوارین خوه گوت: ئەف کهچک بمری بمینی وی ژجانی م رهبی. لی سوارا لی فهگه راند و گوتن: ناغا! ئەف تشت ب زوری نابی، گهره (گهره که) تو ری وان فهخوبینی (تاما دهقی وان بزانی) مالاخوه و چند جارا پیلکی (قاسدی) وه ژههقره ههړن و بین و پاشی نهگه رندا، ئەم کارین ب زوری ژئ بستین. پشتی چند روژان کورئ پیکان ناغا میتفانداریهک مهزن چیکر هه ههفت برای شهمسی خانئ ثانینه سهر نانئ خوه. پشتی خوارنی گوتئ: شیخ موسا ناغا، ئەز دخوازم گهر هون خوشکاخوه بدن من. شیخ موسا گو: ناغا! ئیرۆ ئەم غه ربیین (ریقنگین) م (mi) خوه ناغ و دهنگی ته گرتییه. ئەم موسلمان و تو ئیزدییی. ئەم نکارن خوشکا خوه بدن ته. ئەگه ر تو ب زوری دخوازی ئەم ژ جهم ته بارکین. کورئ پیکان ناغا گو: ئەگه ر هون ب خوشی نه دن ئەزی ب دارئ زوری ژ وه بستینم. شیخ موسا گو: ناغا موهله تی بده من، ئەزی ههړم مالی پاشی پیلکهکی خوه بشینه جهم من، یان ئەزی بیتم نا (نه) یان ئەزی بیتم نا (نه).

کورئ پیکان ناغا گو: ههتا ل کوئی منی، بهخنی من ژ تهره، لی کو چویی مالاخوه کارئ خوبکه. ل سهر قئ سوزی شیخ موسا و برا هاتن کوئی خوه. کورئ پیکان ناغا هزار و ههفت سه د سوار عهسکه ر و قه و شه نیخ خودانه ههف و ب دهف و زورنا بهرئ خودانه کوئی شیخ موسا علی ناغا.

شیخ موسا ب گازن و لوما ب قرکا برابین خوه گرت و گوت: لاوؤ (لاوین) م ژ وهره گوت، کو ئەم خوشکا خوه بدین پسمامئ خوه، وه ب تا من (ناخفتنا من) نه کر. کوپ مامئ وه ههفت ژن و ههفت کون ددانه وه، لی وه وه نه کر. ده (دئ) وهرن خو ژقی زالی خلاس کن؟! ئەم خوه ها خوه نه دن دهقی شهرئ کورئ پیکان ناغا بکن. ئەم بدن؛ خه لکی مه بنجا بشه وتینی وی (دئ) بیژن: چاوا کورئ علی ناغا خوه ها خوه دانه به کی ئیزدی.

ههر شهش برا گوتن: خویایه، تو ژ ئیزیدیا دترسی. ل مالا خوه و سهرئ مه و کورئ پیکان ناغا ل زکی ههف ده.

شیخ موسا سوندخور و گوت: ب سوزا خودئ ههتا هون تهف نه هینه کوشتن ئەز دهستی خوه باقیترم دارئ رمئ و شهړئ ئیزدیا ناکم.

شیخ موسا قه لوینا خوه داگرت و ل سهرئ گری کوشانی پالدا و هلمهک کشاند (فرهک ل قه لوینی دا) و بهک بهردا و ته ماشه شیهرئ خو شمیرا دکر. لی ههر شهش برا ب سوارئ ل دژرا کوئی مهزن دچون و دهاتن و سهرئ وان که ته چاخئ گران. شهمسی خانئ ناغ دبرین خوه ددا و دگوت:

لولو شیخ موسو برا لولو، چما تو دهیناکی،

لولو کارئ کورئ پیکان ناغا ل گه لیب کاشانی لو... بلاناکئ

ده وهرنئ وهرنئ لولو برانؤ لوب ههقره وهرنئ

شیخ موسا دگو: من سوند خوارییبه ب خودییبه

من قورنان دانییبه سهرچوکتییبه
ئەزی بلا ده لینم ل سهر پلئیبه
دکم ناکم، شوتو دهرناکم ژ قئ سوندییبه،
بره چه لهنگ ئەبدال وا ئەبابه کر
خوه پاقتیزن سهر ههسپییبه
که له شی ئەبدال گو: شهمسی خانئ توله ز که و بله زینه
تو ژ برای خوه شین بوزی ژ تهلئ بده رینه
زین و بهرئ رومانی ل سهر بشدینه
تی دریه چه لهنگ ئەبدالئ برای خوه بیینه.
چه لهنگ ئەبدال خوه ل ناغ سوارئ پیکان ناغا تو دخینه
سیه و پینج سوار دکوژه و ههرسیا ژخوهر ا تینه
ل هشیبا کوئی مهزن چه لهنگ ئەبدال کوشتن و ههسپی ژئ دستین
شهمسی خانئ دگو:
شیخ موسا برا، گه لیب کاشانی لو، لو... ب کلیشه
عهسکه رئ کورئ پیکان ناغا لی دمه شه
ولله چه لهنگ ئەبدال کوشته هون مانه شه شه.
شیخ موسا برا، ب ههقره ههړن
لولو! شیخ موسا برا تفهنگا دگرن و گوللا ددهقره
به لکی هون ناموسه کی بکن ژ خوه ها خوه را.
شیخ موسا دگو:
لی لی شهمسی خانئ خوه هی دیژن سهر قورنانئ ئەلف بییه
ئەز دکم ناکم پوتای دهرناخم ژوئ سوندییبه
بره ههر دو برای ته خوه ژسهر ههسپی پاقتیزی ئەردییبه
شهمسی خانئ دگو:
ئەز ب قوربانم سهر و سهرئ که کی منئ ئەبابه کر
ئەزی بگوزیا سهرئ وی بم شرینه وه که شه کر
روژا کوشتن ته دایه وه که شیخ موسی ب سهرئ خوه کر
ئەبابه کر بان دکر خوه هی شهمسی خانئ: تو خوه دئ دمه بیینی (مه دبینی)
تی رابی رهش بوزی ژکه کی خو بده رینی
تی ئیرۆ عه جیبین گران ب چاقئ سهرئ خوه بیینی.
ئەبابه کر خوه ل ناغ هزار و ههفت سه د سوارئ پیکان ناغا دوه رینی

ههفتی و پینج یه ختر ب دارئ زۆری ژوان دستینی
عهسکه ری کورئ پیکان ئاغا ئیریشه کی ل ئه بابه کر تو دانینی (*).

ل پشیا کونئ مه زن دکوژن و ههسیی ژئ دهرتین.

شه مسی خانئ دگو:

ئه بابه کر که کوژتشتی ته کر کهس نه کر

ته عهسکه ری کورئ پیکان ئاغا په رچه په رچه کر

لی شیره تا کو مه ل ته کر، ته پینه کر.

شه مسی خانئ دگو:

لولو...! شیخ موسا برا! گه لیبی کوشانی دۆر ب سنجه

ئهف ئه بابه کری برا کوشته، هون مانه پینه ج.

شیخ موسا دگو:

شه مسی خانئ، تو ناخی خودئ دچینه

تی رابه دهنگی برایی خو بینه.

ئه زئ بکم کو ههفت ئیزیدی ب مالکی تهف بینه.

شیخ موسا داکهت مهیدانی و عهسکه ری کورئ پیکان ئاغا ژههف به لاکر (به لاف کر) و کوشت و ژ

نوقه هاته بن کونئ مه زن و مهسینی قه هوئ خسته ئیگر (ئاگری).

شه مسی خانئ دگو:

لولو؟ شیخ موسو، گه لیبی کوشانی

لولو لی ب که له م و ب سه ره

وه له سبی جهوایی ژ شه مدین ئاغا پسمامی ته ره وئ بیژن کورئ پیکان ئاغا سه ره کی ئیزدیا شه مسی

خان ب دارئ زۆری بریه ژ خوه وه.

ئای ده وه رنی گه لی برانو لولو ب هه قه وه رنی

ئای ده وه رنی کوما شیرا تو لولو ب هه قه وه رنی.

جواب گها ولاتی سه رحه دی، شه مدین ئاغا گو: لاوؤ،

رابن ناموسه، سئ هه زار سوار ب خوه ره تانین و

هاته هاوارا پسمامی خوه و زۆرا کورئ پیکان ئاغا برن و شه مسی خان ل خوه مارکر و شیخ موسا

علی ئاغا کره مه زنی ئیلی و برابین مایی زوماندن (**).

***

به درخان پاشا موسو مه لکا

ژ دهفته ریت جه که ر خویی

هاتنه قه گوه ازتن

(۱۹۶۴/۴/۴)

به درخان پاشا میرئ بۆتا بو. سه د و یه ک په یا ل به رده سستی وی بون. موسو مه لکا سه ری هه ره سه دا بو.

موسو ب خوه ژ مالا کسیری (گزیری) ئیدی بو.

رۆژه کی دجقاتا میرده یه کی گو: میرئ من! چما تو ژنه کی ژ موسو ره ناخوازی؟ میر گو: کورئ من، هئ

من یه ک ل ئه گورا وی نه دیه. میترک گو: ئه زبه نی ئیری خاتونا کچا هه یته می ته (حاته می طی)

ئه نگوری (*). موسو یه.

میرئ بۆتا ب هزار سواران قه رۆژه کی ژ نشکافه ل مالا هه یته می ته یی په یا بون. هه یته م (حاتم)

ده سستی به درخان هژاند و هه لکشیا نه و ل ئولیا زۆری ل سه ر دوشه ک و ناز بالگیا (**). رونشتن. هه ته م

به ری خوه دا میرئ بۆتا گو: میرئ من خوه دی خیر بکی، هئ ئهف جارا ب تنییه کوتول مالا من په یا

دی. کا بیژه توچ دخوازی؟ به درخان گو: ئه ز هاتم ئیر خاتونا کچا ته ژ سه روکی په یا بیین خوه را دخوادم.

هاتم ددلی خودا غهیدی. لی میقان بو، ژ له ورا دهنگی خو نه کر و هنکی - هنه کی - ب سه ره خوه دا

پوزنی و ما (**).

به درخان مرۆقه کی زانا بو، تی دهرخست (تی ئینا دهر) کو هه یته م ب سه رخوه دکه فی، ژ له ورا دی لی

کر و گوت: بهر خوه مه که قه (خو شاشمی نه که)، ئه ری موسو سه ره کی پیا یه، لی ژ سه دی وه که من وته

چیتره و میتره.

هئ ژنوقه دلی وی خوه شی بو ئو گوت: هه که راست و لویه؟ من که چا خوه ب دیاری دا ته، ببه ژ

په یا بیخ خوه ره.

به درخان چاره زار زیر نیشانیا وئ دانئ و قه ریا یه مالا خوه. پشتی چار ئینیا ب حه قت ده ف و

زورنا ب خیلی و به ربو بوک تانینه جزیری.

پشتی چهند رۆژا میر گوندئ کیوخی (که قخووی) دا موسو و گوت: لاوؤ موسو، هیشی دکم کو تو م ژ

بیرنه کی. هه ره سه ری چهند رۆژا جاره کی ب سه ره میرئ خوه دا وه ره.

پشتی چهند رۆژا موسو تفهنگا خوه دا ملی خوه و به ری خوه دا جزیری. تیمور کورئ میره خو ئاقیتته

پیسیرا موسو (خو هاقیتته بهر پیت وی) و موسو رویی وئ راموسا و گوت:

ما تو نایی ئه ز ب خوه ره — (دگه ل خو بیم) ئولیا بانئ جه م باقی ته. کورک گو: به لی.

(*). ئه نگوری وی = هه فکویفی وی.

(**). ناز بالگیا = ناز بالیف.

(***). بیسته کی پر دیم سور و نافچا ف گری ما.

(*). تو دانین.

(**). دل زوماندن = دل خوش کرن

موسو ټو هلد ملۍ خوه و ب پلوکافه(**) هه لکشیا ژور (سالال) ژ بهرکو لاوک گران بو موسو دین ده قهرمی (شلبو) و چیر بدیا وی کرن (راکیشا بهر خوقه).
لاوک ژیر بو، گوتنۍ (گوتنۍ): موسو پت نه خوښ هاتن و بهرۍ خوه ژنۍ گوهری (وهرگتیرا) و دهنگۍ خو نه کر.

چاوا موسو که ته دیوانۍ و پا ته ژ بهدرخان په ناقیت (**). بهدرخان بکهن (که نین - که نی) و دل خوښی ټو ل جهم خوه دانی و هور و کور ل ټیش و ټبور و دل خوشیا وان پرسۍ. پشتی نیغرو میر گو:
رابه هره مالا خوه، نها ژنا ته چاقنیریا ته دکۍ، لی تو میرۍ خو ژ بیر مه که.
(سالهک ب سه رقه چو - سال زهری -، سه رۍ سالی خودۍ کورهک دایۍ - دایه موسو - ناقۍ وی کره «خه لف». روزه کی تیمور (Témor) فچور هاته دیوانۍ پشتی جفات به لاقبوی. بهدرخان لنگۍ خو دانۍ سه ر فچور و گوت: کورۍ من، هنگۍ لنگۍ باقی خوه مه ز بده. فچور لنگۍ باقی خوه مه ز دوی و بهدرخان ژیره سه ریتهاتی و میرانییا موسو ژیره ب چیروک دگوت.
لی ټه ف چیروک ب لیوک (ل نک لاوکۍ) گه لهک خوښ نایینی و رویی خو د قورمچینی. بهدرخان دهنگۍ خو لی کر و گوت:

چما تو رویی خوه ژ چیروکۍ (چیروکا) موسو دقورمچینی کورۍ من؟! هۍ ژ نو فچور سه ر پیتهاتی خو و موسو نان کور (کوره) وۍ، بخته بنی ته، ټی کو مروث ل وان ټوله بیی.
گافا کو میر بهیست، هاته سه ر ناموسا، هیرز بو (پوسیده بو) و باکره یه کی و گوت: رابه هره که فخوی ناگه دار که کو بیژته موسو پی (بیټ). میر یهک ژ کورۍ خوه ره خاستیبه، دخوازی توژی بیی ده ستگیرانی (ده زگرۍ). ژ نالینکی دی ټه، میر ل سۍ جیا (جها) بو سه خستبونه بهر موسو (ل بهر ټه دابو) و گوت: چاوا موسو ب سه ر وه دابی گه ره که هون ب هه ټرا تفنگا بهر دهنۍ (پاقینۍ) و بکوژن. پشتی کو په یا کو تننا میر ژ موسو گوت (گوته موسوۍ)، موسوۍ کاروباری خوه کر و ب تفنگهک و خه نجهر بهرۍ خوه دا باژاری جزیرۍ.

د کوزا پیشی دهرباسی جگه نه کرن کو خوه لی ټه شکره بکن و د کوزکا (***)
ناقۍ دهرباس دهنگۍ خو نه کرن. د ناسیا - جهی سۍ دهرباس بو گو:
ما م چ ژتیه بره (بلا) میرۍ بوټا وی د مالا خوه دا بکوژی.
ب فی رهنگی موسو خو گه انده دیوانا میر و گوت: میرۍ من! ټه ف گوڼه نده که سار و بی دهنگه؟ نه دیلان و نه ستران و نه دهف و نه زورنه! میر گو: موسو! دونیا نه هیژایه هه مه بره ولو بی. موسو تی دهرخست و دهنگۍ خوه نه کر.

میر گو: لاوژ موسو، ته چ گوتن ل دهرهقا (دهرحه قۍ) من کرینه؟ راست بیژه. موسو گو: ټه زینه، ژ

(*) بلوک = پیپه لیک.

(**) باته ناقیتن = سلاف کرن.

(***) کوزک - کوز = بو سه (کمین).

سه رۍ من زیده یه (ژ م زیده یه) کو د بوارا میرۍ بوټا دا گوتن نه چ بیژم. میر گو: گه لی په یا راهیژن (راهیلنۍ) موسو بکوژن.

په یا خوه دادانه موسو و موسو ب قه فتا خه نجه رۍ که ته ناڅ وا و ژ هه ف به لافکرن، ټی کو هاتن کوشتن و ټی ب دهرقه دا باز دان.

میر باکره په یا و گوت: گه لی بوټا ټه گه رن، نن ټه ز ب موسو شا بوم. ما که نگی ټی وه که موسو دکورم. موسو ژۍ ب سه ر خوه که ت و دجیدا روشت. میر دهف لیډا گوته په یا: کورژ! موسو گرتی دن دین بویه. په یا ده ست و پیټ موسو گرتی دن و دانه بهر خه نجه را کوشتن (کوشت).

لی بهری کو موسو بکوژن گوته یه کی خودۍ کی (تو خودۍ کی): بیژه ټه پری خاتونۍ بره (بلا) کورۍ بره ټینی و هه رۍ ناڅ گه رگه ریا.

قه نه بره (بلا) خه لف ل شوینا من ساغبی. ټه پری خاتونۍ کورۍ خو هلد و چو ناڅ گه رگه ریا و ب سال و دهمین دور و درپژه دهرکه تی ما.
روزه کی خه لف و خورتهک په فچون (*) و خلف زورا وی بر (شیایی) ژ له ورا خورتی بهرۍ خوه دایۍ و گوت: باقی من باقی ته له و کوشتیبه.

خه لف هاته نک (جهم) دیا خوه و شور دانی سه ر گه رده نا وۍ و گوت: ب سوندا مه زن، هه که تو نه بیژۍ کی باقی من کوشتیبه ټه زۍ ته بکوژم. ناچاره - ژ بنۍ گوۍ - ټه پری خانۍ گو: کورۍ من میرۍ بوټا باقی ته کوشتیبه. خه لف خو د چه کاډا راپیچا و بهرۍ خوه دا باژاری جزیرۍ. ل دهرۍ برجا به لهک ل قهره و اشه کی راست هات و گوت: گه لۍ میر ل ماله یان نا؟ قهره و اشۍ گو: میر ب چل په یایی ټه چویه چیا بی گیری نیچیرا که وا. خه لف ټه نکا خوه داگرت و بهرۍ خوه دا چبی (چیا بی) و چو.

میر که وۍ خوه ټه دابه و په یا هاویر (***) زیره قانیۍ ل پیوانیۍ
(ل په یا رۍ کی) دکن. خه لف چاوا ب چاڅ گیرانی میر دی، بهرۍ خوه دایۍ و بهزی. په یا دهنگۍ خوه لی کرن (کازی کرۍ) و گوتن: کورژ! قرده مه وه (دقیره دا نهۍ) تی (تو دۍ) که وا ژ دور ژ که وۍ میری بدی ره قانندن. پاشی وۍ (دۍ) میر ته بکوژی. لی خه لف بنیر ټه نک (ستیرکا ټه نگی) خسته ناڅا پوتۍ میر و په قانند. فه قهۍ ته ایرا، باکره په یا و گوت: گه لی بوټا فی میر کوشت پی ټه کن (ب دوی که فن) بهر مه دن (نه دن).

په یا ل خه لف دچن و خه لف وه که میرا شه رۍ خوه دکۍ و دره فی. ل سه ر پرا «زیلیۍ» خه لف ل یه کی فله (File) راست هات و په یا ل ټی فله کره قیری و گوت: کورژ فله! فی میرۍ بوټا کوشتیبه دهر ته ره دهرباسی (بوری)، خوینا میری دستوۍ ته دا دمینی. فله ژ خه لف گستر (***) خوه زرکری (خو هاقیتن) و هه فدی دانه بهر همبزا! یی فله خه لف خسته بن زکی خوقه، لی خه لف دین زکی وی

(*) په ف چوژن = بهرهنگاری ټیک بون.

(**) هاویر = ل چار کنار = ل دور.

(***) گستر = گرت = ب خوقه تر.

ده خه نجره ل نۆرئ وی دا و دچم وهرکر (گرپل کره ویرئ) و بازدا و گها مالا خوه و ژ ئهیدی خاتونئ ره گو: دایئ من میرئ بۆتا کوشت. خاتونئ ئه نیا خه له ف ماچی کر و گوت: ئافهرم کورئ من، موسۆ کورد ونده نه چۆ (خوینا وی ب ههروه نه چو).

لئ میر نه هاته کوشتن، بهلئ تهنی لنگئ وی بریندار بو، پشتی ده زمانکری بریناوی ساخ بو. خه له ف رۆژه کئ ئه نیا دیا خو ماچکر و گوت: دایئ ئه ز دخوازم هه رم (بچم) دیوانا میرئ بۆتا، هه مه م بکوژی، من نازاد بکی ب دلئ خویه.

خه له ف قرقرئ خوه ئافیهته سهر ملئ خوه و بهرئ خوه دا جزیرئ. چاوا که ته دیوانا میری سهرئ خوه ل بهر درپۆکر و گوت: ها فایه سهرئ من و شورئ ته. ژ من زیدهیه، کو میرئ بۆتا بکوژم لئ من ولوکر داکو میر نه بیژی موسۆ کورد ونده چۆ. میری گوتئ ئافهرین و قاپوتهک (کورکهک) کره بهر و مالا وی ئانی و بۆ کوخئ (که فخوئ) ل شوینا باقئ وی (خو) کره سهردارئ پهیا و بهر ده فکئ خوه.

***

سئ گا و شیر هک

ژ دفته ریت جه گهر خوینی

هاته فه گهارتن

(۱۹۶۴/۶/۵)

سئ گا میرگه کئ دا دچهریان. شیر هک هات و پتیا خوه د وارا (دوانرا) نه دی کو ئیرشی بکی وان، ژ له ورا پونشت و گریا (گری). گایئ زهر گوته شیر: خوه دئ خیر بکی، چما تو دگری پاشا؟ شیر گو: هنگی دلئ من ب من دشه وتی (دشوژت)، هون هه ر سئ وه که برا ب هه قرا دچهرن، لئ ئه ز تنئ دکم ناکم، ژ خوه ره هه قالکی نابینم؟! ئه ز هیشی دکم هون من ژئ بکن برایی خوه. ئه زئ تم (ئه ز دئ هیتم) له قهراغا (کفاندا) میرگئ روینم و پیسه وانیی (زیره فانیی) ل وه بکم.

هه ر سئ ل هه ف جفیان و گایئ ره شی ژ وانرا گوت: هه که ئه زم (هندی کو ئه زم) ئه ز دبینم براتییا شیرا ژ مه ره نایئ، ژ بهرئ ده دبیزن: «ل به ختئ مرؤقئ مه زن ئو له مهیه». لئ هه ر دو گایئ دی زؤرا وی برن و گوتن: ما چ کاری بکی؟ (ما دئ چ ژئ هیته بکت) دیسا ئه م هه ر سئ کارن (دئ شپین) زؤرا وی ببین.

ب فی ئاوی براتییا - براینیا - شیر و هه ر سئ گا پیکهات. لئ پشتی چهند رۆژا، شیر باکره گایئ به له ک و گوت: تو چ دبیزئ ئه ف گایئ زهر ئه ف میرگه ب قرا (ب لوتا، ب حه به لوتانا) خو پیس کره؟ نه ژ بهر وهی، نه ئه زئ وی بکوژم.

گایئ به له ک چۆ جه م گایئ زهر و گوت: مال ئافا ته ئه ف میرگ ته قدا دفرکی ده هشینه (شینکاتی) ئیدی ئه م نما کارن (نه شپین) ل جیکی (جهه کی) مه غه ل بین (میخه ل بین)؟ گایئ زهر گو: هه قال چما ته رۆکه دی (رۆژه کا دی)، ئه ف نه دا روینی من؟ خوبایه شیر ژ ته ره گوتیبیه. لئ گو ه مه ده گوتئ وی،

ده خوازی مه ده ردی هه ف (مه به رده ته ئیک - مه فیکرا به رده ت) داکو گوشتئ مه بخوی. شیر ب سهر واندا هات و گو: ماقه ی نه گوتنا گایئ به له که (ماگایئ به له ک راست نابیزت)؟! گایئ زهر گو: ما چ به سهرئ ته که تیبیه؟! هه مه شیر له په ک ل سهرئ ویدا ئو بۆرین ژئ هات و که ته سه ر میرگئ.

چهند رۆژ ل سهر هه ف (ل سهریک) شیر دگوشتئ ویدا چهریا پشتی چهند رۆژا گایئ ره ش و به له ک ژئ به رده انه هه ف (به رده انه ئیک - فیکرا به رده ان)، گایئ به له ک ژئ ب فی ئاوی خوار. گه له ک د وی ناقئ نه چو، گایئ ره ش ئاخ کۆلا ب ناف سهرئ خوه دا کر و بۆرین ژئ هات. شیر خو گه هانده جه م و گوت: چ به لا ته یه هه قال؟ گایئ ره ش گوت: ژ رۆژا کو ئه م بونه ده سه ته براکئ شیرا ئه ف ل سهرئ مه بو. شیر له په ک ل سهرئ وی ژئ دا کوشت.

***

چیرۆکا مه محمودئ هه وهه

ژ دفته ریت جه گهر خوینی

هاته فه گهارتن

(۱۹۶۴/۶/۱)

رۆژه کئ ددیوانا میرئ جزیرئ ده بو قاییش و دو به ندی. هئا گو: میر مالئ دکن و هئا گو: نا، ژن مالئ دکن (*). ئه حمه د به گئ میرئ جزیرئ ده نگئ خوه ل واکر و گوت: ژ هه ف بگه رن - ژئیک بگه رن - . ئه زئ نه ا ژ وه ره ژ هه ف ده رخم. چاقین خوه بگپین. بنپین کی دبا ژارئ جزیرئ ده بی فرام و په ریشان هه یه (**). ببین.

یه کی گو: میرئ من هه وهه و ژ هه ر که سی بی فرام تره. کارئ وی دزیا مریشکا، که تنه کوخکا (کولکا) و ره قاندا هه فیرئ ژنایه.

میر ئیقاری نارنجا کچا خوه به خه مل و خیزا ئۆدئ فه دا بهر دو پهیا و بۆنتی (بژینی) شانده مالا هه وهه و.

دیا وی وی په ریشانا ره به ن ب نانه زکی - نانوزک - کارئ ده وله مه ندا دکئ. ده ما پیرو چا ف نارنجئ که ت، ده فئ وی ژ هه ف ما (***) (ده فئ) وی لال بو و گوت: وهی ل م ره به نئ، ئه م و کسچن میر؟!

کورئ من تره ده دین (ترچه دین) برو پیرو ل کۆچ و کولانا دگه ری، سه رسه ری، دز و ته و ته و. ئه م ژ کو

(*) سه رهاتیا کوردی: مال ژنه بنیات خانئ، شول جۆته و بازرگانی، سه د رت بابئ نیچیرفانی.

(**) بی فرام و په ریشان = ده ست کورت رویت و په ریشان.

(***) ده ف ژ هه ف ما = ده ف تیک ئالیان.

کارن کچھ مال مهزنا دقني خوباني (خومالي) خانیکي خوه خودي کن؟ ئەف نه توکاره؟! هیدی هیدی خویایه هون قهشمهري ب خوه ب مه دکن؟
 پهيا گوتن پيري! ئەحمده بهگي کچا خوه ب ژنتي - ژنييني - دايه کورې ته. ب من نهبي تو دهقني خو ژ ههف بکي!

پيري هې ژ نوقه دا لوتکا - لوتک ل خودان و بوک دا بهر سينگا خوه و بره هندر و. هې ولو دين کو هوهوه و ژ دهرفه ده ب بهز کهته هندرو و دهستي دريژ کره توري بين. پر جار خسته قهفتا خوه و ب دهرفه بازدا. لي ههر دو پهيا نهو گرتن و گريدان. خاتون پيشقا نهو هنگافت و پاشي سهري وي شوش و تاخمهکي (راپنچهکا) سالح بهگي لي کر (کرهبر) و ل باژيردا بهلافکرن (گيران) و گوت: ژ نيرو پيشه ناقي (هوهوه) مهحموده، کي ب في ناقي بانگي نهکي، وي (دي) مير سهه زيري وي بستيني. روژي سي جارا مهحمود ب پهياقه دهردکهفي ناڤ باژير و ئيفاري نارنجي دهر سينگا خوه همبيز دکي.
 روژهکي مهحمود ژ ديا خوهره گوت: دايي نهزي ژبه دهنگي بوم. نهز دزانم کچي پاشا ژ کهچهلې وهکه م په نابن ژن.

دي (دايي) گو: ما نهز چ کارم بکم؟ توکاري ژ خوهره برهه.
 روژا پاشتر مهحمود بارهک همار ل بهرگيلي کر و هاته جهم ژنا خوه گوت: دوتا مير، فايه کهروان دچي باژاري ئستانبولي مقايتا*) من ل سهه بازگان بکه. دخوازم ب وا ههريم. نارنجي ئينا و چو جهم بازگان و گوت: نهز في کوري ب خوش ژ ته دخوازم بره (بلا) هايا ته ژي ههبت (تههاي ژي ههبت).
 سپيدي مهحمود تهقلي بازگان بریکهتن و چون. پشتي دهه روژا گهانه چولهکه بي ناڤ و ناڤاتي (ناڤاهي). ژ نشکافه ل سهه چالا (چل گاز) باري خوه داني. کي کهتیه د چاليدا ب ساغي ژي دهر نهکهتیه. سهه بازگان کره قيرين (قيري) و گوت: هې کي ب کهفي في چالي و دهوارين مه ناڤدي، نهمن ههر يهکي سي زيرا بديني. مهحمود دهنگي خو هلدا (بلندر) و گوت: نهز ب که قمي نهز. بهلي سهه بازگاني قيما خواتان (هزريت خواتان) و گوت: کورې من کي بکهفي في چالي ب ساغي دهردکهفي. بهلي مهحمود وهکه مييرا بهن (شليک) ل توقا**) (پشتا) خو گريدا و خو بهردا بني چالي.

چهوا گهها بني تهبالن (زينديهکي) ژ هندوري نهرمغاني (ديارييا) مهحمود رهڤاند و بره هندوري ژودهکي. مهحمود ل دوي چوچ نيبي؟!
 دي کوکو کچهکه ب شوق و شهمال دهسماکي د تو زين. تهبايي چاڤ بلوق و سهه رکفر (هشک) و ددان قيچ باکره مهحمود و گوت: ژ من و في کچکي کي چيتره؟ مهحمود گوت: نهري کچک ژ ته خوشک تره. لي هي (هيژ) کهسي نهدييه کوژن ژ مييران چيتر بن.
 گاڤا ولو گوت: ژنکي قيرکدا (کرقيري) و ژ ههف بهلابو. نهو خوشکايي هاته سهه تيا و ژنک

(*) سهه بازگاني راسپيره دا چافي ل من بيت.
 (***) لوتق = ناڤ تهنگ

وندابو. وي تهبايي گوته مهحمود: تشتهک ژ من بخوازه. مهحمود گو: نهز دخوازم جارهکا دي قهگهريم سهه روپي ناقي و دهواريت خوناڤ بدم. هندی (ژ ته مهت)*) گريک گوههر دانه دهستي وي و گوت: کهس ته نه خاييني. ئەف دباري گوههرن من دانه ته. مهحمود کرن باغلا خو و باکري (گازيکري) و گوت: دهولي باقيژن دا نهز ناقي بدم وه.

دهوله بو ناڤيتن، ناڤ کري بازگانا دهوارين خوناڤدان و مهحمود ده رکته ژ چالي. مهحمود پاشي پهري خوه ستاندين، سهه پيشهاتيا خوژ سهه بازگان ره هور و کور ب دارقه کر و گوت: ههر سي گريک تهبا (گوههر) دانه من، ژ بهر تول شوينا باقي من کا بيژه ب چندن چهندي تيين؟
 سهه بازگان گو: لاوژ ئەف نايينه کرين ب خوهره هلينه قهشيره. د وي ناڤيرا کهروانهک ژ ئستانبولي قه دهات و دچو باژاري جزيري. مهحمود گوته سهه بازگاني ئستانبولي: نهز هيقي دکم ناقي ژنا من نارنجيه، ل باژاري جزيريه فان پهرا و فان ههر سي گريکا بده ژنکي. چاوا پهره گهان دهستي ژنکي دي کره قيرين گوت: کورې من دينه پهريين خوه دانه ب فان هنارين کزي. لي کچکي گو: نانا، کورې ته نه دينه، تو دکاري ل باژاري جزيري ئيکي ژ فان هناران بکري.

بازگاني جزيري گهها باژاري ئستانبولي و ل دهورا باژاري داني. سهه بازگان مهحمود ب خوهره هلاني (راکر) و چونه جهم سولتان و دين کو وهزير و بهردهفک و جفات تهقرا دل نهخوش و پوزني (لمبويس شوير) کهس دهنگي خوه ناکی (متبو). ژ لهورا مهحمود ژ وان پرسی و گوت: چ بويه؟ هون تهڤ و لو گومي (مت و مهلوبل) و دهنگي خوه ناکن؟!

يهکي گو: باقو کورې پادشاه ل بهر مرنييه، دکن ناکن، نکارن دهرواني وي پهيداکن. گوتي: دهرواني وي چيه باقو؟!
 گوت دهرواني وي هنارا فنکيه. لي ئەم نزانن فنک ل کويه. مهحمود گو: من بن جهم پادشاه نهزي کورې وي پاکم.

ههمي ب جارهکي ب شادي و خوشي و هه لگرتن، برن جهم پاشاه و گوتن: پادشاهي سهه ريلند فايه دهرواني کورې ته. پادشاه گوت: کورې من! هناري فنکي (Finikê) ل جهم ته پهيدا دبن؟ گوتي: بهلي پادشاهي من.

هاها چوژواره هارن (هار) نايين و هات. چاوا هنار دانه لاوک، چاڤي خوڤهکر و رابو.
 ل باژار بو شاهي و گوڤه نند. پادشاه ژ وهزيري خوهره گو: نهز چ بدم في خورتي؟ وهزير گو: پادشاهي من گه رهکه تو کچا خوه بدی وي. پادشاه کچا خوه دا مهحمود وا وهکره زافايي خوه. پاشي چهند روژا مهحمود ل جهم ژنا خوه ما. روژهکي وهلات هاته بييرا وي (هيستر) روندک ب چاڤين ويدا هاتن خوار. کچا پادشاه ژ باقي خوهره شاند و گوت: دخوازم (من دقيت) زانيم کا چما ئەف خورت دکري؟ پادشاه باکره*) مهحمود و گوت: کورې من چ بويه؟ چما دکري؟ مهحمود گو: پادشاهي من، دهولت سهري ته تشتهک ژ من کينم نينه. لي کورمانچ دبيژن: «شام شهکره وهلات شريتره». وهلات هاتيه بييرا من لهوا

(*) باکر = بانگ کر.

ئەز دگریم.

چەند رۆژ چۆن پاشی کاروباری کچا خو کر ئو دەستەک کنجی پادشاهی ل زاقایی خوەکر و ئی (یە) وەزیرا دا نە کچا خو ئو چەند تیپ لەشکر دانە وان و شانەن باژاری جزیری.

نارنجی کنجی - جلکیت - وەزیرا ل خوە کرن و ب شەف گها (گەهشەتە) مێری خوە و بۆ وەزیری ملی چەپی و ب هەقەر بەری خوە دانە باژار.

دەنگ ب ئەحمەد بەگ گها کوفایە پادشاهی دینی ئیسلامی هاتە جزیری. ئەحمەد دەرکەتە پیتسیا وان و پشتی (پشتا) دەست راموسن (دەستی وی ماچیکر)، هاتە «برجا بەلەک» جەپی وان چیکر و دەست بە خوارنی کر.

پشتی خوارنی میر ب دەستی خوە فیئا ئاڤ ل دەستی مەحمود و ژنا وی کر، لی کچی نەهیشت (نەهیتلا) باقی وی ئاڤی ل دەستی وی کی (بکەت) و گوت: باقۆ تو زانی ئەف پادشاه کییە؟ ئەحمەد بەگ گو: نانا ئەز نزانم.

گو: باقۆ مەحمودی هەو هەو. وەزیری ملی راستی کچا پادشاهی ئیسلامی ژنا وییە و ئەز کچا نارنجی مە.

هێ ژ نو دە (قینجا ژ نوی) ئەحمەد بەگی دەزگرا مەحمود و کچا پادشاه و کچا خوە ل دارخست ئو ئەو کر وەزیری خوە و چیرۆکا مە ژ وەرە خوەش.

***

چیرۆکا حوسین ناغا دەر باس

ژ دەفتەرت جەگەر خویی

هاتە قەگواژتن

(۱۹۶۴/۴/۸)

حوسین ناغایی دەر باس باقی حەقت کور و کچەکی بو. ناڤی برایی مەزن مستەفا بو ناڤی کچکی نارنجی بو. نارنجا بەژن زراف لەهەقەتاتی برندی و جوانی ناڤ ژ کەسی رە نەهشتیو.

میر مەحمودی کولافانی حەقت سالادا پە - بدو کەت - کر نەکر نەبخۆشی و نەبۆر نکار بو بستینی. کەتە سالادا (هەشتا) - (هەشتی)، نان گرانیە کە مەزن بەسەر وان دە هات و، حوسین ناغا تەڤلی ئیل (êl) و عەشیرین خوە بەری خوە دانە وەلاتی رهایین (Rihayê) کا چقا - چەند چو. رۆژەکی ل مێرگا باژاری رهایین راستهاتن و کۆن خوە دانین - ئەدان - و واری خوە قەگرتن.

سبەتی بەر دەستی تاهیر بەگ مێری رهایین بەسەربانی قەسری کەتی هەبها چە بنیرن! کۆچەرەک مەزن خوە بەردایە مێرگی نەسەرییە نەبوییە - نەسەر هەبە نەبن - بەسەر بەگی خوە بازدان و گوتن: تاهیر بەگ شقیدی ئیلەکی ل مێرگا مە دانە نەسەرییە نەبوییە، دقن ژ ئیرۆ پیتقە گا و گولکینی مە ژ باژیر دەرکەفن.

تاهیر بەگ گو: لاوۆ هەرن پیرسن بەلکی کوچر و (ریتنگ) بن، یان خوە ل مە گرتنە، دقن ئەم ژوان رە

بەنا فرەهەبکن. سالەکە و جارەکە وی - دئ - خودی قەتینی، تم کاری جوانمێرایە خوە بخواتن مێرا دگرن. دەرەرن پیرسن کایی کینە؟!

بەردەستی تاهیر بەگ ژشان و گافانی - نیت - ئیلی پیرسن و ل بەگی خوە زقیرن و گوتنی: تاهیر بەگ ئەف ئیلا حوسین ناغایی دەر باسییە، سالەکە گرانی بەسەر وان هاتیە، خوەلناڤ و دەنگی تەگرتنە.

تاهیر بەگ گو: وە وی سەر سەرا، سەر چاڤا، دە راین، سوارین. ئەم هەرن سەردانا وان. دونیایە، هەبە، ئەم ژی خوە ل جوانمێری ولو بگرن. لقی دونیایی مێر محتاجی گافین (*) دبی. ب چل سواراڤە بەریا نیڤرو - تیشتهگەه - (***) لهن کۆنی حوسین ناغا پەبایون و چۆنە لەپ و روینی هەف و تاهیر بەگ دەست پی گرو گوت: حوسین ناغا وەلاتی رهایین بچارەک ل بەرتە بر دای و ئیلاعی ترش و تالانی وەبە، ناموس تەنن نا، وەکی دی تو دخواری ژ دەستی تە نائی گرتن.

حوسین ناغا: دەولت خودی و سەری تە تشتەک ل مە کیم نە کەتییە، تنی دوی سالی رەش بی بری وی نەخۆش خویا دکی. سالەکە و جارەکە من خوە ل خودی و بناڤی تە گرتییە. ئەم دخواژن هون فان هەر چار مەهان بەنا خول مە فرەه بکن، هەکە ئەم جوانمێرین، ئەم قەنجیاتە ژبیر ناکن، هێ گوتنا خوە نە قەدادا بو، سەرە، خوارن کیتسا ئالیی ئودی - کۆنی - تاهیر بەگ و مێشان کیشانە سەر.

نارنجی لپشت پەردی راهشەتە دارەکی و زەندی کالە بۆزە سپی قەمالتن (Vemaltin) و دریتی دەڤی کون کر و گامیش دانە بەرخو ژ دەری ئودی دورخستن.

گافا چاقین تاهیر بەگ بنارنجی کەتن، پارپی د قەرکا - قەرکا - وی دە ماو بەزی گوتە بەردەڤگی خوە: ناگر بخانیی باقی کەتۆ، هلا تو پیرسە ئەف بوکە و کچە و ژنە. بەلکی ئەز ژ خوەرە بخوازم.

بەردەڤک گو: بەگی من ئەف نارنجی یا کچا حوسین ناغا دەر باسییە. تاهیر بەگ گو: پا ب خودی ئەف مری ژ ناخی رە، و مینی ژفی جانی رەبە.

پشتی خوارنی تاهیر بەگ باکرە حوسین ناغا و گوت: وا حوسین ناغا، هلا - نھو - م mi - ناننی خوە خوار مالاتە ئاڤا، لی ماتو نابیژی گەلی مێشان هون بچە هاتنە و هون بچە هەرن.

حوسین ناغا: وە وی سەر سەرا سەرچاڤا، تاهیر بەگ هەمە تو بچە هاتیی ئەز ژ دەستی تە ناگرم. کابیژە بەگ، تو چە (çi) دخوایی: تاهیر بەگ گو: ئەگەر ژ مەرە نەبی کیمایی و لە ئەز هاتمە ب مروڤانی نارنجی یا کچاتە - نارنجا کچا تە - دخوازم.

حوسین ناغا گو: ئەفا جوان مێرایە، لی تو زانی، ئەز نە ب دەستی خوە مە، حەقت براییی وی هەنە، ئەزی ژوان پیرسم، ئەگەر هیری بکی (***) وە وی سەر سەرا، سەرچاڤا ما ئەزی بدمە یەکی ژتە چیترا! حوسین ناغا رابوو چو ئالیی مالی و باکرە هەر حەقت کورین خوە و گوت: لاوین - لاوینو - تاهیر بەگ هاتیە بدوستانی خوەها وە دخواری هون چە دبیتژن؟

(*) گافین = گافان.

(**) تیشتهگەه.

(***) هری کرن = قایل بن - پازی بن.

مستەفا برايبی مەزن رابو و گوت: ئاغا ھەتا سەرئ تە ساغی کەس ژ مە نکاری بەرسفا تە بدی. ھەمە ھەرە بئ بیژە - تە چە کرێ، مەژێ کرێ. ئاغا ھاتە ئالیی ئودئ و گوت: تاهیر بەگ وەرە دەستئ من، من کچە خوہ داتە.

تاهیر بەگ گو: نانا ئەزبەنی بارکی باقیژە سەر من ھەکە ئەزبەنی کاربم ھەلگرم ژخوہ ئەزئ بیئە دەستئ تە، لئ کو ئەز نکاربم دین دە رابم ژخوہ ئەز مالا خوہ و تو لمالا خوہ.

حوسین ئاغا سەرئ خوہ خستە بەر خوہ و پاشی سەرئ خوہ راکر و گوت: تاهیر بەگ ما ئەزئ چە بیژم. حەقت برایبینی وئ ھەنە، حەقت ژن و ھەسپ و شور - شیر - و مەرتال و ڕم ژوارە. حەقتئ گامبیش ماز مازانئ - بیژبان - ژ دۆشانا مالی رە و حەقت سەد ھیستری قەرمانی ژ بارکنا کوچی رە. و حەقت ھزار لوکی دفا -دەفا- ژ باغئ وئ رە. و حەفتئ بارین خورما ژ شیرانیا ویرە. و حەفت سەر کیسئ پەرا ژ بەر دەستی و قەر و اش. ئاغا مانی رە. و سئ جاراکچا من بەر بەرەری -لەر- زێرا بکی وەکی من تشتەک ژتە ئاغئ ھەمە ژ ب خوہ بەرەوہ - بەلاش - ببە، من تشتەک ژتە ئاغئ.

ھەمە تاهیر بەگ بەزیا (*) دەستئ وئ و گوت: مالا خودئ ئاغا، ئەف تشتئ کو تە خوہست ھەمی ژ مالا من دەئ - تە ئەز پیتئ نە مەردا نە کرەم.

مستەفا گو: تاهیر بەگ ئەز ھیفئ دکم. دقئ دەربئ - دەراقئ - تەنگ دە، تئ خوہ ل مە بگری، ھەتا ئەم قەگەر وەلاتئ خوہ، پاشی بەر بلندی وەرە دەست گرتیا - دەزگرا - خوہ بگوھیزە.

تاهیر بەگ گو: وەئ سەرچاغا، ئەف گوتن یا جوائتیرایە، بیژنا فرە ما خوہ دونیا رۆژ و گاقەکە. بەھارا خوہ قەدانن و کوچا خوہ - مالیت خوہ بارکنا، بەرئ خوہ دانە وەلاتئ خوہ. مەحمودئ کولاقانی بەھیست کو تاهیر بەگ کچا حوسین ئاغا خوہستیا. باکرە زبەرەک و بەر دەفک و ڕی سپینی خوہ و ژوانرە داخووا خوہ گوت: یەکی گو: میر مەحمود ھەکە تو دخوواژ نارنجئ ژ خوہرە بیئ، دقئ حفت - ھەفت - ھزار سوارا ئەم بخوہرە بئ. و لئاف ئیلا حوسین ئاغا پەیا بیئ، ژ نیقئ - نیفا - شەقئ پیتە مستەفا بکوژن و ب چیلی نارنجئ بگرن و برەقینی. میر مەحمود ئەف گوتن خستە سەری و سوارین خوہ جفانن بەرئ خوہ دانە ئاغا دەرباسا دچۆل و چیا و دول و نەوالاقە دەرباس بون قوناقەک ھالانئ و یەک دانئ، رۆژا حەشتا ب ئیشارەکی وە لئاف ئیلا حوسین ئاغا پەیا بون. سوار بناف دە بەلاقبون و میر مەحمود و ب گرگین خوہ ئەف لئ کۆنئ مەزن پەیا بون ھەتا نیقئ - نیفا شەقئ مستەفا لہر مێقانا کومی جغارا کرن لو دو فنجانین دەستئ وئ دە دگەر یا.

میر مەحمودئ کولاقانی ژ قەنجی و جومەردیا مستەفا د خوہرە نەدی کو بیبەختیا لئەزوورئ خوہ بکی و بساریا سبەھئ رە لسوارا کرە گازی و ژئاف کۆنا دەرکەتن دەفکئ وئ گھایئ و گوت: میرئ من، ما ئەم ھاتنە ل نانی زکئ خوہ دگەرن.

میر مەحمود گو: ولە لاو، گوتناتە راستە، لئ بخودئ ژ قەنجیا فی جوان، دەستئ من لئ نەگەر یا کو ئەز ب بیبەختیی وئ بکوژم.

(*) بەزبان - بەزبان.

بەردەفک گو: ئەف کارئ جوائتیرایە. دەنا خوہ کا ئەم لتالانئ و یاخی، بقئ نە قئ وئ - دئ مستەفا ژ کۆنا دەرکەفی، سوارئ مە پرن وئ چاغئ تو کارئ لکۆنا قەگەر ی ب چیلی - بنتئ - نارنجئ بگری و برەقینی، ھەتا مستەفا بتە ئاگاھ بیئ - ھاژ تە بت - تئ خوہ بگەھینی مانئ. سوارا ل تالانئ دەرباسادا، وکش کش ل دەقئ دەرئ حوسین ئاغا ھشتئ و ھەوارا کۆنا دەرکەت و مستەفا وەکە شیرەکن برنجیر دپیشیا سوارا دە تۆزئ بەسەر سەرئ خوہ دخئ.

سئ شەف و سئ رۆژان ل سەر ھەف کوشتن و لیدان - لیکدان -، قیرینئ کورئ باغان - قیرینئ کورئ بابا - ئاغا تیدانئ ڕشکالان، قیرین شوار - شیرا - ورەقینئ - رەقینا - مەرتالان ئەو چۆل و چیا داگرتبون(*) Dagirtban - تیر د سەر برینداراقە دچۆن و دھاتن، لیلە - لیلی کچ و بوکا مول قلسە میران رادکرن.

ئەف رەنگ لیدان، مەیدان ژ میر مەحمودئ کولاقانی قالا حشتبو، میر مەحمود ژ سوارا را قەتیا و بەرئ خوہ دا کۆنئ مەزن و ب چیلی نارنجئ گرت ئاقیتە پشت خو و بەرئ خوہدا وەلاتئ کولاقانی و زوردا داشینئ بوزی و چەند دیار و زنا و دەشت و نەوال دانە پشت خو و چۆ. مستەفا تالانئ خو قەگەراند و بەر بلندی بەر کۆنا دە قەگەر یا و ھات و لہر باغئ خو پەیا بو و دەستئ وئ راموسا.

لئ باغئ کال دبن سمبیلاقە کەنیا و گوت: ھەتا تە تالانئ خوہ نانی خەلکئ تالانئ باغئ تە رەقاند. ھەمە مستەفا سواربو بەرئ خوہدا زوزانئ کولاقانی و زەنگو دانە ھەسپئ، قوناقەک ھالانئ و یەک دانئ، ھا لفر ھا لوئ ناچارەکن ژبا شقە خوہ بزاقئ قەگەھاند و گوت: لاوۆ میر مەحمودئ کولاقانی نارنجئ دەینە و قەگەرە حسابەکە مە بەھەرە ھەبە، ئەمئ بیبئ و پاشی ئوغراتە - وەغراتە - یا خیری بی. میر مەحمودئ نارنج ژ پشت خو ئاقیت و زۆردا ھەسپی و بو کوتکوتا (***) دلئ وئ و گەلەک چەول و نەوال و بەستەک بەھەر دقفازتئ - دبرین - و پیتئ خوہ نە دنیرئ.

جارەکنئ لئوہ زقری دی کو نە نارنج و نە مستەفا دیارن، ھئ ژنو بەنا خوہ بەردا - بەنا وئ ھات -، و ھیدی ھیدی بەرئ خوہدا مال.

ھئ ژ نوڤە میر مەحمودئ کولاقانی، ئیل و عەشیرەتین کولاقانا لھەف جفانن و بھەفت دەف و زورنا بەرئ خوہ دانە وەلاتئ دەرباسا و بریکەتن.

مستەفا نارنج ئاتی مالی - مال - و ھئ ژ نوڤە کاغەزەک رەشکر و شانە باژائئ - باژئئئ - رھایئ. ھاھا برە تاهیر بەگ بکوچ و ئیلی قە دەھوارامە بئ، ھەکە نا ئەو پشتا ستوئ خوہ بیبئ، نارنج ھەو دبن. میر مەحمودئ کولاقانی بکوچ و ئیلین (***) خو بھەفت دەف و زورنا کارئ خوہ کرێبە و دخوواژ بداری زۆرئ نارنجئ ژ خوہرە بیئ.

عەسکەرئ میر مەحمودئ کولاقانی نەسەر بیبە، نەنبیبە - (نەسەر ھەبە و نەبن ھەبە).

(*) داگرتبون تۆزئ دەنگ کرېون.

(**) کوت - کوت = قوتە قوت.

(***) کوچو ئیل.

حهفت دهن و زورنا بسهر کونځي دهرباسده گرتيبه ،
 گوتنهک ژ مستهفا ناغا شاندييه
 ههکه تو خوهها خوه بدی من ، بده بقهنجيبه ،
 ههکه نا - نه - نهژي چرا دهرباسا قهمرينم ژ بنيبه
 گاڤا ميترک ولوژ مستهفاره گوتيبه ،
 مستهفا گو: لاوژ گوهي و دهنگي ته که تيبه
 هنکي فرده وهره بي داخوازا ته چيبه ؟
 نهژ نزانم ژکو هاتيبه توژ کوييه
 گاڤا ميترک بسهر مستهفا ده بهزيه
 ناغي بههردو چنگي وي گرتيبه
 پوز و چنگ و ههر دو گوهي وي برييه
 نهو کول و کولک بسهر مهحمودي کولقاني ده شاندييه
 گاڤا مير مهحمود چاڤ له پهيايي خوه کرييه
 گو: مالا وي ناڤا قاپوتهکي سوزل پهيايي مه کريه
 گاڤا رهبنو هات - رهبنو هات و بول ملحهما دهڅي وييه
 گو سه د جاري پک بخودي څي حسابي - با - خوه کرييه
 سهري سبهني مستهفا کاروباري خوه کرييه
 خوه راپيچا و داکه ته پيشيا عهسکري وييه
 عهسکري مهحمودي کولقاني بي سهري وي بنيبه
 هي ژ نو کوري باڤا فيهرس و عهگيدا ههڅ گرتيبه
 ستي شهڅ و روژا ههر ديه ندا ههڅدي گرتيبه
 مهيدان جهي ميترابه نهبي نهول وب ، ببهختيبه
 قپيني سوارا ، ناله - نالي بريندارا و که تي يايه
 کرن نهکرن يهکي زورا يهکي نه برييه
 ميترم لواده لواده
 شوري کهرمانی ددهستاده
 مستهفا که ته ناڤا واده
 عهسکري کولقاني شکهست و که ته دکوناده
 کولاکي مير مهحمود هيه : دونگزي عره به
 سوارهکي چه لنگ و ميترخاس و بکره به
 لهيداني وکه چرخ و لهوليه

مير مهحمود بانکري (*) گو: بره مستهفا ژ تهرديه
 دونگزي دهستي خوه ناثيتته سهر رمي
 گو: ميري من دورا منه نهژي بچمي
 توگوه مهده لقيرين و حم حمي
 نهگهر خودي بي نهري ، نهژي ژ مهيداني بهر دهمي
 مريم قيرينه و هالانه
 لهر دو فيرسا تنگ - تنگ - بو مهيدانه
 شري شري فيرس و شيرانه
 بو ملقين قلوچي بهردانه
 مستهفا باکره دونگزي بگراني
 گو: دونگزي تو فيهرس و پههلهواني
 لاوژ گونههي خوه مهخه ستي من مروقهکي بياني
 نهڅ نه مهيدانا تهيه تو شهري مستهفا نراني
 دونگزي گو: ناغا نهڅ چه گوتن وخيره
 نهڅ مهيدانه بکري خوه وهره
 بهختي من وباڅي من ژ تهره
 نارنجي بده من نهژ ته ناکورم بيم ژ ناغايي خوهره
 ناغا ده وايي ، ده وايي
 کهکي نارنجي ژ نوڅه دادايي
 ههڅدي داخستن کر بهلايي
 سهري مستهفا ژ نوڅه که ته بهلايي
 مستهفا لهيداني بهزيا
 و کهلاتک بگندري ژ چيا
 دهنگ که ته نهوال و گهليا
 رمهک ناثيتته دونگزي عهره رهڅيا
 ژ مستهفا وهره کو دونگزي کوشتيه
 دونگزي دورکته و کهنيا
 گو: ناغا بهسه ، دورا من هاتيبه
 سهري شلفي (***) ل راني چه پي خستيه

(*) باکري - بانکري: گازی کره

(**) شلف، نالافني شهريه

مستنه فا برينداره د ميرگي ده
 وکه گوري که ته ناڅا کومې ده
 نارنجي بچاشي سهرې خودده
 گو: دونگر ربه که لبرې ده
 نارنجي بانکر: عه مروه لاوؤ بله زينه
 في کاغه زې بخوره هلبنه
 خوب باژارې کوچه رهايې بگه هينه
 هانا - هانهو - تاهير بهگ ژمه ربه ودرينه - بينه -
 ناغا عومه رې بجه کاربیه
 چيم ژ زلکي ده زبیه
 وتوق ژ غه زالي کر بیه
 و بازدان ژ باي گرتبیه
 قوناغه که هالني و بهک دانبیه
 خواه ل باژارې رهايې گرتبیه
 ته قيني ژ دهرې باژير (*) نانبيه
 لمالا تاهير بهگي پرسبیه
 گو: تاهير بهگ نه مال، زهينهل بهگ لشونا وييه
 هيديکا عومه ر کاغه ز دده ستا ده دانبیه
 زهينهل بهگ کاغه ز بدزي خوندييه
 بسهرې ليڅا - ليڅي - بعومه ربه که نبیه
 عمو کاغه ز ژ دده ستا گرتبیه
 گو: بگه يم - بهگي من - که له ها هوماني ل کوييه؟
 وي خير دروي زينهل بهگ نه دييه
 بهرې خواه دا که له ها هوماني و به زبیه
 زهينهل بهگ بناڅ باژير که تبیه
 چل پينجي سوار صابون فروش گرتبیه
 هي ژنوقه بتالين مالي څه به زبیه
 خورجه زينا خواه ژکوتلک و شامبورکا تزي کر بیه
 زهينهل بهگ مروڅکي باژارې نه فندييه
 هي دعه مرې خواه ده نه شه ر و نه سواربون نه دييه

(*) ته قين ژي نينان = گه هشتني.

لشونا هه سپي که حيل بهرگيل نانبيه
 که ته پيشيا سوارا و مه شييه
 بهگي منو رهايې د ويده
 بهرگيلې زهينهل بهگ ناچي برپده
 کو بهلکي تي (*) بويه نو بريه بسهر ناڅيده
 چقا بزهنگو ليدا حرمي - ههرما - دويده
 بهگي منو بهاره بهاره
 زهينهل بهگ مروڅکي سرت (***) و دوژواره
 قه لتي بهرگيلې خواه بقامچيا بداره
 بزوري نه و گه انده ناف سواره - پا -
 ناغايې منو ده هانه، ده هانه
 لسهره سهرې مسته فا شنگيتني شورانه - شيرانه
 قيرين و ناف تيدان و ليدانه
 هالان و ليتلان و تالانه
 نارنجي دهرکه ت و لژير نيپيه
 چاشي وي ل تبیه ک سوارا که تبیه
 گو: نه ف زهينهل بهگ پيشيا هوارې که تبیه
 لي ربه نو باژار بیه، وي شه ر ب چاڅا نه دييه
 گاڅا زهينهل بهگ چاڅ لکوما سوارا که تبیه
 رهک ژ ناڅا دلې زهينهل بهگي قه تبیه
 گو: جانم نه ف قره بالغ هه مي ژبو چييه؟
 بهکي گو: ميرې من نه ف شه رې کورمانجيه
 ***
 گاڅا سوار لفيان بهرگيلې زهينهل بهگ به زبیه
 بسهرې څه خواه لکوما دوژمنا گرتبیه
 ژ خه لکي وهره کو زهينهل بهگ تيريش کر بیه
 هه سپي زهينهل بهگ لخره کي ته رپلي (***) و که تبیه

(*) تي Ti - تي بون - تپهني - بون
 (***) سرت Sirt.
 (***) ته رپلي - هه لنگفتن.

کوما دژمناً (*) دورا زهینهل بهگ گرتیبه
 یهکی ریمک لدرزکا پشتی خستیبه
 بهنا - بیهنا - شامبورکا کوتلکا دمیرگی نوریبه
 تهیرا لسهر تهرمی زهینهل بهگی رستیبه (**)

***

زوزانی دهریاسا ب کانی یه
 ئەمی بیته سهر تاهیر بهگ، حسوی بهلهکا، عهلی لاوا خالی ویبه
 عومهر خوه دکهلهها هومانی گرتیبه
 کاغهز ددهستی تاهیر بهگ دانیبه
 گاغا تاهیر بهگی کاغهز خوهندیبه
 پیچا و د بهریکا خوهده دانیبه
 گو: خالی بخاتری - را - وه کاری من لمال دا که تیبه
 گو: لاوؤ بیته کا کاری ته چیه؟
 تاهیر بهگی بخالی خوهده که تیبه
 خالی وی که نی وی فهم کریبه - ئەو تی گهشتیبه -
 کاغهز ژ دهستا گرتیبه
 گاغا کو خوهند ههر تشت زانیبه
 حسهه بهلهکا گو: ئاپو ده رابه هاته سهر ناپاشیبه
 عهلی بی لاوا چو سهر بهریه رها خو بریبه
 بهریه گو: ئاپو کورکرنا رهاته چیه؟
 تو ئیرو سی ژ مالا خودی هاتیبه
 بازارای رهایی خوشه بگریه
 بو نهزی ههرم جهنگی رهی بهردم ژکیبه
 عهلی لاوا بری کهت و حسهه بهلهک و حهقت سهه سوارای پیته
 دهریاسون دهر بازاری رهایی ره
 تاهیر بهگی هزار سوار خستنه ناخ تاواده
 بهری خوه دانه گهلی و چؤل و چیاده
 سهری وان سنیروی شر و کوناده
 تاهیر بهگی ب عهسکهری خوهده لواده

(*) دژمن - دوشمن.

(**) رستن Ristin = نیشن رستن = تخش Ristin = غزل

کۆنی مستهفا گران و بگریه
 حسهه بهلهک گوته علی بی لاوا: ئاپو تو رونه بنیره
 ئەز برازی، ئەز ژهر خوه و تهغه ههرم شهره
 تو بالا خوه بده شهرای عهگید و فیهرس و خوش میتره
 علی بی لاوا گو: برازی ته وایه نه وایه - وهیه - نه وهیه
 ژبهری ده دبیتن نارناری قورمایه - ئاگر ئاگری قورمایه.

ههچی شهره ب خاپ و فن و حیلایه
 ئەف روژا ئاپی تهیه، نهرؤژا پهسن خورتایه؟
 حسهه بهلهک گو: ئاپو لمن و لقی گری
 عهسکهری تاهیر بهگی گرانه ئی و دبهوری

من گو قه تی بنی کۆنی مستهفا ووتی ل برازی خو نیری. لی خوبایه تی پهسن و خورتی خوهدکی،
 ناخو تو ژمن چیتری

حسهه بهلهک و ئاپی خو چه کرن
 داری رما - روما دههقدی وهر کرن
 ملی ههقدی بکر دارانا کول کرن
 کرن نه کرن زؤرا ههف دی نه برن
 نارنجی ژ کۆن ده رکهت بگرانیبه
 بهری خوه دا حسهه بهلهک و عهلی بی لاوا ئاپی ویبه
 گو خوهدی پاریزی تو خوه دکی ههقالی فی کابیبه
 مه دگو: بهلکی تو ههوارا مه هاتیبه
 حسهه بهلهک بهری خوه دا هه واری و بهزیبه
 عهلی لاوا بهری خوه دا زوزانی کولاقانی بی دهنگیبه
 مالا میر مه حمود و تهرشی وه لاتی وی نانیبه
 و هنی ژ نوغه خوه بهردا کوما بی سهری و بی بنیبه
 بو نالنالی بریندارا و برین رشکال وری سپیایه
 کوشتن و تالان و شهره بی داویبه
 عهلی لاوا که ته فی نالیبه، حسهه بهلهک که ته وی نالیبه
 عهسکری میر مه حمود کولاقانی شکهستیبه
 کۆنی مستهفا مه زنه بگریه
 کوری باقا ههقدی گرتن وهکی پهزه (*)

(*) پهز Paz = Piz.

سوارا لدؤرا مير مهحمودئ كولافانی کرن گیره
دهنگئ پهشکا

قیرتین خورتا هالانی کورئ جوامیرایه
نارنجئ رابو ژکونی مهزن دهرکه تیبیه
ب سئ دهنگا ژسوارا لهیلاندیبیه
سه رئ مهحمودئ کولافانی دسه رئ مستهفا دهرکه تیبیه
گافا چاف لئ کت گو: هم ها ودره فیهیه .
ژنشکا سه رئ وی و حهسن بهلهک لههف که تیبیه
دیسا بیاشده بلهز بازدا فهگه ریبیه
سه رئ وی و تاهیر بهگئ لههف که تیبیه
ژبه ر وی و علی لاوا کالی مئر خاس لههف که تیبیه
علی گو: بخودئ تو خلاس نایی ژفی له پیبیه
هه ر چار فیهرس که تن سه ر پشستا ویبیه
هه ر چارا رم بهه فره ل موثکا (*) پشستاوی خستیبیه
سه رئ وی ژیکرن بکول مصریایه
ژ نارنج خاتونئ ره کرن دیاریبیه
کوما کولافانا بجارهک شکهستیبیه
مستهفا داوه تا تاهیر بهگئ لدار دانیبیه ،
بو قیر قیرئ موتر ب و قره چیاپیه
مستهفا هه ر یه کی پرواک لوا کریبیه
حهفت شهف و حهفت رۆژ داوه تا خوه کریبیه
روژا حهشتا به رئ خوه دانه رهایئ کالکویه
چیرۆکا نارنج خاتونئ لقر قه دیا
بره خوهش بی سه رئ جفاتئ دگوندیا

***

تهحته بیش (*)

ژدهفته ریت جه گهرخوینی

هاته فه گوهازتن

کافلئ تهحته بیش، دناقبه را دارئ و کورک ده هه تا ئیرو ژئ ب فی دمینی. تهحته بیش ژ کلیش
(کلس) پیفته تشسته کئ دی لئ دهرناکه فی. ژ خوه ره (ئهوب خو) دسه رئ چیاکی دهیه. ب زوری ری پئ
(په یارئ) دکه فی. جارنان شقان بزنی خوه لئ دچهراند.

تهحته بیش جیکئ نهخۆشه، لئ ب خوه دئ (بو خودانیت) خوه گهلهک شرین و گران بهایه.
جاره کئ ژجاران، یهک ژ خوه دئ (خوه دانئ) تهحته بیش ب روتی و په ریشانی و پینجه ری گهایه
بازئیرئ ستانولئ، ئول وی ده ب سالا و ده ما کار و خهبات کریه. پشستا وی ژبارئ دهوله مه ندا کول بویه،
لئ چاره ژ خوه ره نه دیبیه. هه ر ب فی ناوایی چهند سالین دور و درئژ په ریشان مایه.
رۆژه کئ کچه باقهک (کچه کا بابئ خو) لئ راست هاتیه، خوبایه (خودانا) سه ر و چمچ، سه ر و
سکه هی وی پاکژ و بژین و ئهوب خو ب دار و بهر (بهژن و بالابو) کچکئ ئه و ئه فیناندیبیه
(حه ژتکریه).

یان ژئ ئهختیار (کالو) ژ بی نهفسی، پیری و ژ بی کهسی، هه ر دوا له ههف پرسی، هه ر چاوا بو هه ر
دوا ئیک و دو ئه فاند (هه باند) و پاشی هه فدی مارکرن.

ژنک خوه دئ مال و خان و خاندان بو. مئیرک ژئ ب دار و بهر و کیم دیدار بو. ب فی ناوایی چهند
سالان ب هه فره ب دلخۆشی و گهردهن نازادی و سه ریلندی راپوراندن. ئه و گیره دهستئ وی ژئ هاته
شوشتنئ، لنگئ (پیت) وی بیئت ب چاروخ (ب کالک) که تن قوندر، ئه و کنجئ زیتورئ زبشاری ئه و
جلکیت په رتی بیئت دهروزین) بیئت لئ (لهه ر) هاتن گوهارتن. برچی (برسی) بون بو دهوله مه ندی و
پینجه ری پیکه تن هاتن فروتن.

هه ر چاوا بی لئ شرنینیا وهلات ژ بیرا وی ناچی. هه ر چ قاسی «تهحته بیش» نهخۆش دبی، ئهف
ئافانی (ئافه دانئ) یه ئه فانی یه که بلند ئافاکریبیه.

ژ له ورا رۆژه کی لسه ر پشستا قه سرئ دچۆ و دهات، به رئ وی که ته کوردستانئ و «تهحته بیش» هاته
بیرا وی، که لا گریئ داسه ر و هئسترا (رونکا) دچاقا ره ئافیت (دچاقادا گورکور هاتن خار) ژنکئ
باکری و گو: «کورۆچ هاتیه بیراته، کو تو دگری، خودئ خیربکی (خیرکته)؟ ته تشتهک ل دور من
دیبه؟ یان تو ب سه ر گوما که تی، راست بیژه کا دهر دئ دلئ ته چیه؟

مئیرک گو: نا وله، ئه ز گهلهک ب (ژ) ته دل خۆشی دهم و ته ب چاقئ خوه نادم، لئ وهلات شرنینه.
هاتیه (هاته) بیرا من دلئ من دسه وتی (دسوژی).

ژنکئ گو: حه بران، هه که وهلاتئ ته هه و قاس خۆش و شرنینه، برا (بلا) ئه مئ ب هه فره هه رن،

(*) تهحته بیش، دیاره تهحتا بوشیبیه و لیکدایه.

(پیتکفه چین) وهلاتنی ته.

رۆژا دی (پاشتر) دهست ب فروتنا خان و مان (خانی و ناڤ مالی) و هور و موریتن خوه کرن و فروتن. پشتی چند رۆژن بازرگانی خوه باکرن (گازیکرن) و بهری خوه دانه وهلاتنی کوردستانی و هاتن «تهخته بیش».

لین چاوا گهانه ناڤ کافلین «تهخته بیش» میترک کنجی خوه ئافیتن و خوه دناڤ گیایی وئ ده گهڤراند و گوت: ناخ تهخته بیش! ژنگن گو: کورۆ مال خرابۆقهی وهلاتنی ته تهخته بیش ئەڤه (ئهڤه یه)؟! کۆ: نهری وله، ژنکی جهی باڤ و کالی منه، کهڤری پیشیا جهی کو ئەز لین هاتم دونیایی، ئەڤه، ئەڤ تهخته بیشه!

ژنکی ئیشاری کبیر دا قرکا وی و سهری وی ژیکر و دناڤ کافلین «تهحت بیش» دهڤهشارت، و ب مال و بازرگانی خوهڤه ری گرت فهگه پیا وهلاتنی خوه.

ژ وی رۆژی ده (وهده) ملهتی کورد، ئی چیرۆکی ژهڤه دبیژن: «ناخ تهخته بیش».

***

چیرۆکا روفی و کوسی (رویفی و کویسهلهی)

ژ دهڤته ریت جهگه رخوینی

هاته فهگوهازتن

۱۹۷۴/۳/۳۱

جارهکنی روفی و کوسی بونه ههڤه پاری ههڤ و ب ههڤه دهخلا (دهخلی) خوه چاندن. وئ سالی خودی چیکر گهلهکی دهخلا وان باش هات و رۆژا بارکرنی ههڤ دو ههڤه پاری (ههڤه پاری - ههڤه پشک) ل ههڤ روتشتن و گوتن: ئەمی ئیسال چاوال ههڤ پارکن (لیک فهکین).

روفی گو: ئەمی بکین دو کوما و ههڤو ههڤن نهوالتی و بازدن، کی بهری گهایی (گههشتی) ئەوی ژخوهه پاری (باها) خوبه ری بگری. کوسی داخوازا روفی ناسکر (زانی) و گوت: باشه بره ولویی. لین ئیشاری روفی هاته مال دلخۆشی و روی گهشی گوته ژنا خوه، هییدی وهه، تو دزانی من چ گریه، بیدهر (جوخین) ههمی وئ (دی) ژ من ره بیینی.

تهنتی (بتنی) کوسی چۆ جهه ههڤهالهکنی خوه و ژیره گو: «ههی مال ویران روفی دخوازی دهخلا (دهخلی) من تهڤی ژخوهه بدزی، و چیرۆکا خوه ژیره گوت. کوسی گو ههڤه فالی خوه: تو زانی (دزانی) ئەمی چ بکن ب سهری وی؟ تو پییره (دگهل) ههڤه نهوالتی (نهالی) و ئەزی بکهڤم ناڤ کوما مهزن، کهنگی هات، ئەزی دهرکهڤم و بیژم، ئەڤ کوم من ژخوهه گرتیه، ئەز بهری تههاته.

سپیدی ههڤ دو هاتن سهه بیدهری و ب ههڤه چۆنه نهوالتی و بازدان، لین ما کهنگی کوسی کاری (دشیت) بگههی روفی؟

روفی دی ژنی کر (بهری پاکر - پیشکته) و هاته سهه کوما مهزن، لین ههڤه فالی وی گو: هی من ئەڤ

کوم ژ ورده (ژویری) ژ خوهه گرتیه، هی (هیژ) تول نهوالتی ئەز گههه فر (ڤیره).

روفی دهڤ ل لینفا خوه کر (لینفا خوهگهزت) و گو: بخودی چیرۆک دوژواره و چاقیتن خوه گرتن و هن (هندهک) خاپینی (فند فیلیت) دی ئانینه بپرا خو و گو: نا (نه) ئەز وه ناڤم ب نییری، کی ژ مه سالی وی پر دهرباسی بونه (داکتهتی تره) بره کوما مهزن ژیره بی (بو وی بت).

کوسی گو: بنیره هلا تو کیژان سالی هاتیه دنیا بی؟

روفی گو: دسالا کو ئادهم هاتیه دنیا بی ئەز چۆ بومه.

ههمه کوسه پوزنی و هیسترتین وی هاتن خواری. روفی گو:

برا ته خیره دگری؟

کوسی گو: هی برا گۆریا سهری ته بی، دوی سالی ده کورگی (کورکین) من خورت چاره سالی، سهری خوه دانی و مر.

رۆفی بهری خودایی و گو: تفول رویی ته بی، من زانی بو ئەڤ قرمچونکی ستوی ته نهئنی فا سالانه.

***

چیرۆکا کهلهبابا غای (*).

ژ دهڤته ریت جهگه رخوینی

هاته فهگوهازتن

(۱۹۶۴/۵/۵)

رۆژهکنی بییری دانی خوه دکوتا. کهلهبابی (دیکی) ژی هات و نکلوهک (نکلهک) لیندا و چاقهکنی وی پزانده (پهسانده) کهلهبابا (کروس) (***) پابو و بهری خوهدا چۆلی و چۆ چۆ و چۆل کیتچهکی راست هاتن (راست ئیک کهڤتن).

کیتچه گو: تی ههڤی کو ئایی کهلهباب (تو دی کیتچه چی مامی کوسی؟ قوزلقورتا باڤی کهلهباب، لین ئەز بیژم چ (چ بیژم)؟ بیژه کهلهبابا ناغا؟! کیتچه گو: تی ههڤی کو کهلهبابا ناغا؟

کهلهباب گو: ئەزی ههڤم چۆل و چۆلستان، بهری و بهریستان (بهریستان) شار و شارستان بیینم کومهکه گران، پیرا بی دران (ددان)، چاقی م دهرائیه (ئینایه دهر) ژبو لیکدان.

کیتچه گو: ما تو م ژی ب خوهه نایی؟

کهلهباب گو: چما نابم. ههڤ دو ب ههڤه چۆن، چۆن ... گههانه مارکی (مارهکی). مار گو: تی ههڤی کو (تو دی کیتچه چی) کهلهباب؟ کهلهباب گو: قوزلقورتا باڤی کهلهباب؟

(*) چیرۆکا دیکل ئاغایی ژی تیتته گوتن.

(**) ئەڤ سنی ناهه دزمانی کوردی کرمانجی (کهلهباب، کوسی و دیکل) ب کارتین و ب سوڤانی (کهلهباب و کهلهشیر)

ب ههڅره (پښکفه) فهگهريان و هاتن ئيقاري ب سهر خانين پيرتده گرتن. کيچ که ته بهر دؤخيني (مال دؤخيني). ماري خول ستونې پيچا. ريخ که ته تفکي، گوندور جو سهر دهڅي دهري (سهره دهري) تاژي ل بهر دهري ما. که له بابي گو (کر) قی قی.

پيری گو: قوزلقورت، هي ب دلی (دهمی) ئيقاريه بانگ ددی؟
کيچي زور دايي لاشي (لهشي وي خوراند و دهڅ ل کر (لهق ليتدا). پيری گو: نهو تویی. نهز رابم ناگره کی بکم، ته بگرم، ته بکوژم. گاڤا دهستي خوه خسته تفکي دهستي وي ل (ب) ريخ که ته. پيری کر کو ب ستونې پاڅکي، ماري پيڅه دا. ده رکه ته ده رځه کره هاوار گوندور بسهرده که ت.
تاژي خوه چنک (موت) کري ژ ههڅ فه وه شانده و که له بابي ژي ب نکولا ب چاڅي وي که ت و رژاند و تولا خوه ستاند (ژي ستاند).

***

ههتا عقل ناسکر مال خلاسکر

ژ دفته ريت جه گهرخوینی هاته فه گوهازتن

(۱۹۶۴/۴/۳)

شیرۆ کورې خانه دانه کا پر مه زن بو. رۆژا باڅي وي سهرې خوه داني. گلهک مالي دنيايي ب شون خوه هشت. لي شيرۆ خورت و دل بژوکی کر و گوځه ند بو ب سهدان ههڅال، تولاژ، سهرسهری، بي نومک (بييهخت)، نان کوز، ل دؤرا خو چفانندن و مالي خول وان خهرج دکر (دمه زخاند). ههر شهڅ، جڅات، ستران، ديلا نگر و گوځه ند و خوارن و فه خوارن. ديا وي گلهک جارن ژتيره دگوت: «کورې من دهڅ ژڅي ناوي بهر ده، لي شيرۆ بي دليا ديا خو دکر و دهڅ ژ کاري خوه بهر نه دا (دهست ژي بهر نه دا) و هي (هيژ) پيتر پيتره چو. دهیکا وي رۆژه کي دهستي خوه دابه رويي خوه و پورين و گوت: «گهلؤ دې داوييا (دويمهيا) کورې من چ بي؟ نه زانم (نه زانم) کو نهڅ قريژا دؤرا وي، وي (دې) شه پرزه بميني. نه ز هنگي چ کارم بکم. دڅي ژ نه ا نه ز هوستاييکي بکم. دې وه که ميتره که ته ناڅ مالي خوه. سندوقه ک پهره (پاره) گريدا و فه شارت و دهستورا کورې خوه لي لي د (دا) و گوت: کورې من، تشته کي ددلي خوه ده مه هيله (نه هيله). ژ خوه دونيا نهڅ هه تا تو ساغي، سهريلند و دلخوهش دهرياسکه، مالي باڅي ته پره، هنگي ساغي به سي ته يه.

شيرۆ وه که ميتره مالي خوه وه پشانده، لي تهڅ خسته دهڅي تهرسي و نه مه رديدا. چهنده سال دوي ناڅي چن، به له نگازي (به له نگازي) سهرې خوه لي هلدا و پهريشاني ب سهردا هات، رۆژ ب رۆژ بهر بکو تالا ربه نني و پارسکي قه دگه ندري.

نهو ههڅالين کول سهر سفر (م) مه زن دبون، هيدي هيدي خوگرتن (دهستي خوگرتن) و دهوله مند بون. ئيدي دؤري وي دچون و که ني پي دکرن (ترانه پي دکرن)، ههر که سي ناڅي وي ب نه زاني هلدا، رويي

(*) ميترت پاري بون ههڅاليت وي.

مار گو: لي بيژم چي (پا چ بيژم)؟

که له باب گو: بيژه که له بابا ناغا.

مار گو: تي هيري کو (دي چييه کيرې) که له بابا ناغا؟

که له باب گو: نه زې هيرم شار و شارستان و چول و چولستان بينم کومه که گران سهر پيرا بي دران، چاڅي مه ده رانييه ژ بو ليتکدان (*)

مار گو: ما تو م ژي ب خوه ره نابي؟ گو: به لي. چو. چون... ل گوندوره کي راست هاتن.

گوندور گو: ها که له باب!

که له باب گو: قوزلقورتا باڅي که له باب؟

گو: ما چ بيژم؟!

که له باب گو: بيژه که له بابا ناغا.

گوندور گو: تي هيري کو که له بابا ناغا؟

که له باب گو: نه زې هيرم چول و چولستان، شار و شارستان بينم کومه که گران، سهر پيرا بي دران، چاڅي من ده رانييه ژ بو ليتکدان.

گوندور گو: ما تو م ژي ب خوه ره نابي؟

که له باب گو: چما ته نام. چو چون... ل تاژيه کي راست هاتن.

تاژي گو: ها که له باب.

که له باب گو: قوزلقورتا باڅي که له باب؟

تاژي گو: لي ما چ بيژم؟

که له باب گو: بيژه که له بابا ناغا.

تاژي گو: تي هيري کو؟

که له باب گو: نه زې هيرم چول و چولستان، شار و شارستان، بينم کومه که گران لسهر پيرا بي دران، چاڅي من ده رانييه ژ بو ليتکدان.

تاژي گو: ما تو م ژي ب خوه ره نابي!

گو: به لي. چون چون. ل ريخه کي راست هاتن. ريخه گو: ها که له باب؟ گو: قوزلقورتا باڅي که له باب. ريخه گو: لي ما بيژم چي؟

گو: بيژه که له بابا ناغا.

گو: ها که له بابا ناغا، تي هيري کو؟

که له باب گو: نه زې هيرم چول و چولستان، شار و شارستان، بينم کومه که گران ب سهر پيرا بي دران، چاڅي من ده رانييه ژ بو ليتکدان.

گو: ما تو م ژي ب خوه ره نابي؟ گو: به لي.

(*) ژ بو ليتکدان = ژ بو شيري.

خوه ژئ دقورمچاند (چاقیت خو ژئ دگرتن و یاری بیت خو پئی دکرن). کرمانج دبیتن: کوگور پیر دبی، دبی قه شمه ری کوچکا (ههکو گورگ پیر دبیت دبیته پئی ترانکی کوچکا).

جاره کی شبرۆ بهیست کو هه فال هه می چۆنه گهشت و سیرانی، دقیا بو ئه و ژئ، تشتته کی بو خوده په بی. چقال (د) خو خه بتی لئ. ژ قروشه کی پیتر ب خوده نه دی. رابو بیست پهره دا ب ماست و ئیدی ب نان، ئو به ری خوده دا ری چۆ. ب ری ده کا ماستی خوده دانی و ده ستاقه ک پزانده (چو ده ستاقی) و ل فه گه ری دی (دیت) کوچک ماستی وی دخوار، رابو پزانده (رشت) و چۆ جه م هه فالین خوده و نانی خوده بوساند و هیستر دقرا ویدا چۆنه خوار. هه فالین وی، هه فالین بی باف (شیر حه رام) لئ گهانه هه ف و ژیره گوتن: مال خراب کا ته چ نانیه ژخوه ره؟ وی گو: من ژ خوده هه نک ماست نانی بو، لئ کوچکی چه لپاند (هه رماند)، من پزانده (رشت) هه م ب هه فالین نانو هه فالیت پاری ب هه ف ره که نیان (که نین) و گوتن: چاوا کوچک بخوی! ب هه ف ره کرن قیرین و ده ست ب که نیی کرن، چاوا کوچک ماست بخوی! که سی تشتی و لو نه دیه. هئ پیتر پۆزی (دفا) شیر شه وتی (دفا وی شکه سن) و رابو ژ ویری دا ری و هاته جه م دیا خو و گوت: «دایی ئه ز گه له ک ل گوتنن ته گوتینه من پو شه مان (پی شه مان) بوم. لئ چ بکم، «هه تا من عه قل ناسکر مال خلاسکر». ئه ز هیشی دکم تو شیر بی به ری خوده دروست بکی. نه ا ئه ز دخوازم هه رم خوده ژ دهر دئ فان ته ره زان (ته ره سان) بکوژم، قه نه بی (چو نه بیست) بره (بلا) گونه هئ ته که فی ستوی من! دئ (دایی لئ نیری و گوت: کورئ من چما تی هه ری خوده بکوژی، (چه وا تو دئ چی خو بکوژی) ئه ز ناخوازم تو خوده بکوژی، لی ته نی دخوازم خوده ناسکی (خو بنیاسی) ئه ز دیا (ده بکا) ته مه، هئ (هیژ) تیرا ته ل جه م من مایه، ئه گه ر تو دکاری ده ستی خوده بگری به سی ته یه.

شیرۆ نه نیا دیا خوده ماچکر و گوت: سه د میترئ خراب ب قوریانا (گۆزی) ژنه که جی (تیگه هشتی) بن، ژیرۆ پیقه ئه زئ گه له ک ل خو مقاته به م (ئه ز دئ گه له ک هشیاری خویم).

دایکئ ده فی (ده ری) سندوقئ ژیره فه کر و ده ستورا وی لئیدا گوت: ها فایه (ئه فه یه) مالا (مالئ) ته، ئیدی ئه ز ب کیری ته نما بیم کورئ من. لاوک رابو هه ر تشت وه که به ری ل مالا خوده دانی و پۆزا پاشی باکره هه فالین خوده و ژوانه گوت: گه لی هه فالان هون ته ف پۆزا چار شه مبی ل جه م من میقانن، لئ ژوان وه نه خوارن و نه فه خوارن چیکر و دانی به روان.

به ری هه ر تشتته کی چیرۆکا فه شار دانی مانی خوده ژ وان ره هور و کور ب دار فه کر و گوت: گه لی هه فالان تشتته که سه ئ نه دیتی ده ئی چیرۆکا مه ده دهر ده که فی. بافی من هنک Hinik نان و هنک رساس د ئۆده کیدا هلانی بون، گدیانیو، مشکا رساس خواربو و هئ نان ده جه ئ خوده ده بو. هه میان ل هه ف نیری (به ری خودا ئیک) و گوتن: «راسته مشک بی باقه، کاری (دشیت) رساسی بخوی (بخوت) به لئ کاری بخوی. هه مه (هه ما) شیرۆ ده ستی خوده ئا فیتته داری خو و پزانده (فه وه شانده) وان و گوت: هه ی ته ره سینۆ، چما ب به له نگازی کوچک نکاری ماستی من بخوی، لئ ب ده وله مه ندی مشک کاری رساسی من بخوی!؟

***

گورپی سیوی

ژ دهفته ریت جه گه رخوینی

هاته فه گه ازتن

(۱۹۶۴/۵/۱۵)

گوری سیوی (*) و چه پهل و بی توره و که له ش بو. پۆزی سه د جاری (جارا) گوندی پی شه که را در یژی به ر ده ری دیا وی دیون. فی دگو: مریشکا من دزیبه وی دگو، سه ری زاروکی مه شکان دیه. ئی دی دگو زیانا مه کریبه.

رۆژه کی پیرا دیا وی به ر دای و گو: هه ره جه م مالا خالی خوده چه ند پۆزا بیته نا خوده به ر ده (به ده)، به سه ته ئه م چرساندن (گیتز کرن) هه ی خودی نه هشتو. نه چار کوری دا سه ری و ئیقاری خوده گه هانده مالا خالی خوده و ل به ر تفکی (سفکی) رو نیشت. خالی وی پۆزا دی ئه و ب خوده بره جۆت. چه ند پۆز ده ریاس (ده ریاز) بون، کورئ تی ده رخست کوژنخالا وی ب یاره.

رۆژه کی خول مال پارگرت و فه شار (فه شار ت). یاری ژنخالی هات و گوت: کچی بی بافی، ئه ف قاسی قازئ وه هه نه، هه مه پۆکی مه ژئ نه خوار؟! ب دروو تو دبی (دبیژی) ئه ز دل بژوکی ته مه؟ ما وی (دئ) چ بی (بیت) کو چاره کی قازه که (کا) داگرتی ژ منرا بینی سه رجۆت و ئه ز و تو خوده پره قاسکی حه نک و لاقرده یا ژئ بکن و، راموسانه ک ژ روین ویدا و گوت: ئه ز له ی شیا ته مه، گایی من به له که، هه مه خوده ل گایی به له ک بگره وه ره. ژنخال به رسقا وی دا گوت: ئه ز قازئ و خوده دئ قازئ ته فده (پیکه) ب گوریا سه ری ته دکم گدیانو. چقا (چه ند) تو دلئ مروف بخوه ده وتینی (دسوژی)، ئه زئ رابم نه ا قازکی سه ر ژیکم و ئه زئ تاشتیا ته بینم، بره (بلا) گوری و خالی خوده ژه هری بخون.

میترک دا ری و ژنکی به ری خوده دا سه ر ئافی. گوری ده رکه ت و چۆ جه م خالی خوده و کراسئ خوده ژخوه کر (ژبه ر خوکر) و گوت: خالو گایی مه ساره، ئه زئ کراسئ خوده ل گایی خوده کم. هه ی! خال بی که نیا، لئ وی کراسئ خوده ل نوفا گایی خوده گریدا و ژنخال قازا داگرتی دانی سه ر ده ستی خوده دا چۆلی. چافی وی ژ دورقه ل گایی به له ک گه راند، ژگایی میترئ خوده پیقه تو گایی به له ک نه دیتن، هه مه خوده لئ گرت و چۆ. لئ گا فا نیز کایی لئ کر دی کو میترئ و بیبه. هاته بیرا وی کو هاتیه خاپاندن، لئ چ بکی؟ دروه دک نانی بیرا خوده و چۆ خوارن ل به ر میترئ خوده دانی و گوت:

میترکو، ئیرۆ قازه که مه مر نزانم چ به لا وی بو، ده بخوه وی (دئ) پو شه مان بی. خال و خوارزی که تن سه ر قازئ و خوارن.

رۆزا دی میترک هاته مالا خالی وی و گوری دیسا خوده فه شار دیبه و گوت: هه ی بیبا ف م زانیبو تو دروو ل من دک، قازئ دبی ژمیترئ خوده پره و دبیژی، من ژ ته ره سه ر ژیکریبه، ئاخ ژ لیستیکئ - حیلپت- وه ژنا. ژنخالی گو: «گدیانو تشتی کوب سه ری من هاتیه. وی ته ره سه ئ خوارزیکئ

(*) سیوی ب کرمانجیا به هدینا ژ بو دای مری تینه گوتن و ب کرمانجی بوتان ژ بو باب مری.

(خوارزاکي) وی، کراسی خوه ل نوقا گایب مه گرتیدا بوژ دورقه من چقا (چهند) چاقی خوه گه راند، ژ وی بهله کتر من توگا نهدیتن. ئەزئ رابم یه که دی ژ تهره چیکم، لی دفتی نیشانه که (کا) دی ژمن ره پهیداکي.

یاری ژنخالی گو: نیشانا من؛ ئەزئ ل دهفتی (سه ری) پیتیا خوه نوکا برژینم (پن وهرکم)، هه مه بده په ی شوپا نوکا، تی (تودئ) راستا راستا (راست و راست) بی بی با (نک) من لی دیسا هه نه کن خوه ب من نه کی، ته دوو (دوهی) ئەز بئ خوارن هیشم (هیتلام). میترکی یاری وی چو، و ژنک ژی چو دهرقه. گوری پاشلا (پاخلا) خوه ژ نوکا دا گرت و دا ل سه (دا ری) نوک ب سهر داکرن (نوک ب ریکنی وهرکرن) ریز و ره شانندن و چۆ جهم خالی خوه چاوا ژنک دا سهر ری (دهمی ژنکی دا ری) دا سهر شوپا نوکا و دی کو هاته جهم میتری خوه، هه ما ساریو، ژ شه رمادا گوت: میترکو نه خو شیهک ب فان قازین (قازیت) مه که تیه، ئیرۆ ژی یهک مر نزانم چ ب وان (ل وان) هاتیه؟! خال و خوارزی خوارنا خوه خوارن و ژنک هه گه ریا هاته مال.

رۆژا دی (پاشتر) گوری خو هه شاریدییه، دیسا میترکی یاری ژنخالی هات و گوت: «وهی بیباش من نه گو تو هه نه کنی خوه ب من نه کی؟ ژنکی گوت: ناخ ئەز دلی خوه بقه لشییم (بکه لشم)، تو ژ من باوهر ناکی، پا ب خودئ، ل سهر پیتیا جوتی مه ب کولما (مستا) نوک ره شانده بون. ئەز نزانم کی ولو (وه) کریو؟

میترکی یاری وی: کچی ئوجاگک دناش زه قیا مه ده هه یه، خشر و خالی خوه (خشر و چه کیت) بیه تیده دینه و ژئی هیقی بکه و بیته:

ئەز هیقی دکم ئەز سافارکی چیکم خال و خارزی بخون. میترک دا ری و ژنک دهرکهت دهرقه. گوری بازدا چۆ که ته ناخ وی ئوجاغی خو هه شارت.

ژنکی خشر و خالی خوه دانه هه ف و برن دانینه بهر دیواری و گوت: هیقی دکم سافارکی چیکم، خالی یه کی دهفتی و بیژی: نای خوارزی ئەز مرم و، خوارزی بی: نای خالۆ ئەز مرم. ژنک هه گه ریا و گوری خشر و خالی ژنخالا خوه ئانی و هاته جهم خالی خوه و گوت: خالۆ ژنا ته ب یاره و ژ سه ری ده (ژسه ری هه) چیروک ژتیره گوت: گو هه که ئەم چۆنه مالی وی ژ مه ره سافارکی چیکت، گا قا ته خوار، بیته نای خوارزی ئەز مرم و ئیش ته تو نه بی (ته چو ژئی نه بت). خال و خوارزی هاتن مالی و ژنکی سافارا وان دانی بهر وان و، خال که قچک لی خست (لیدا) و گو: نای خوارزی ئەز مرم. خوارزی گو: نای خالۆ ئەز مرم و، ههر دو گیت بونه (گریل بونه ویری) سهر پشتی و دین (دیت) زره قیتک (زه لام) ژ هندر و بازدا و گوت: هه ی هه ی، خوارزی گوت: خالۆ رابه سوارا ئەم (هیتلین). ههر دو رابون، په فو ژنک و میترک کوشتن و ژ گوند بازدان و چۆن.

ههر دو هاتن بهر گونده کی، خوارزی گو: خالۆ تو پونه ئەزئ هه رم نانی ژ خوه و ژ ته ره بیم. خوارزی ل ناقا گوند، ژ خوه ره گه ریا هه نک نارد (نار) دا هه ف و ل مالکی راست هات دی کو خورته ک ل قورچکی (قورنه تی) رونشتیه، گورزی سنبیلا باددی و ژنه که جوان ل بهر سیلی نان چیدکی (نان د پات)، هه مه

بهرقه چۆ و گوت: ژنخال، ژ بو خاتری (خاترا) خوه دی تی فی ناردی مه ژی بکی نان، ئەز برچیمه . ژنکی گوت: گوری ژ خوه ره نانکی بیه و هه ره، ئەز نکارم نانی ته چیکم، کاری من هه یه .

گوری گو: خودی فی میترکی ژ تهره بهیلی، تی ناردی مه چیکي ئەز گونه مه (گونه ه ژ من تی)، خالۆ ژ ده ولت سهری خوه ژتیره بیته بره (بلا) چیکي. ئی خورت ژتیره گوت: ده فره ک ئاف بهرده سهر ناردی (ناری) و بکه دوتا، نان ژتیره، بره دبهر گونه هه مه که فی. ژنک گو: گوری ده کا ئاف بهرده سهر ناردی خوه ئەزئ چیکم.

گوری ل شونا چه نگه ک ئاف (چه نگه کی ئافی) چۆ گویز هه می بهردا سهر و نارد (نار) هه می ب سهر ئافی کهت و گوری ده ست ب گری کر گوت: ناردی من، ناردی من. هه ولو دین کو خوی مالی (خودانی مالی) ل دهری دهری (دهره هه ی) گو: شوش (ئوشه) و باری خوه دانی.

میترک و گوری ب هه قه ره بازدا نه هندرو خو هه شارتن. ژنکی نانی خوه ل جهم دانی و هات. ها بیسته کی ما، گوری گو: ئەزئ رابم ژ خوه ره ل عه ره بانئ خم (ل دهفتی دم).

خورت بی دگه ل، هه ی مال و پیران مالحو وی مه ههر دووا ژی بکوژی، هه که ته نگتی ته بکی (دهنگتی ته گولی بت).

گوری گو: ئەز برچی مه. خورت ژتیره هه نک ههنگوف و په نیر خسته ناخ نینی (نانی) و پیتچا و خسته پاشلاوی و گوت: ئەز دبه ختی خوه دی ده، دهنگتی خوه مه که (دهنگی ژخو نه ئینه)، لی گوری دهستی خوه ئافیته له گه نی و بو دهنگ دهنگا وی و چۆ مال خوئی مالی هات و گو: ژنکی دهنگی دهر ویشا ژ بهر مالا مه تی، راهیتشه بقری خوه و ب ناخ مالی هه چۆل گوری راست هات. گوری گو: خالۆ یاری ژناته قایه (ئه فه یه)، خوه هه شاردییه، ئەز ب خوه ره بن و پایسکم (سیلولکه مه). میترک بهری خوه دا یاری ژنا خو؛ و گوری بازدا هاته جهم خالی خوه و گوت: رابه خالۆم ئەف در ژی دروسکر و ههر یه کی ب جیکبده بازدان.

***

چیرۆکا عه لوی قه هوه چی

ژ دهفته ریت جه گه ر خوینی

هاته هه گوه ارتن

(۱۹۶۴/۲/۱۰)

رۆژه کی ئەز ل باژاری رها بی لبهر قه هوا خوه رونشتیمه. کاغه ز هاته دهستی من و م کاغه زا خوه داخوهندن.

ناپ من ل باژاری هه له بی مریه و ماله کی پر و کچه که بی هاشل ژئی مایه. ئەز رابوم چۆمه باژاری هه له بی و من کچا ناپی خوه مارکر و سهر مالا وی ده رونشتیم. کچا ناپی من نه خوشک و پند بو (جان نه بو)، لی گه له ک ب تۆره و دلۆقان و ریزان بو. جاره کی ژ من ره گوت: عه لۆ پسمام نه بیته ئەف مالی کچا

ناپې منه نه خوشکم (خوشیمانک نینم)، ههکه دلې ته دبیتې دنیایې ژ خوهږه توکې ببینی، نهز دلې خوه ژ ته ناگرم لاوؤ. تو واری (شوینه وارا) باقې منی. نهز ناخوژم دل نه خوش بمره، ب قې ناوایی بمینی. ههفالهکې من هه بو ب شفت ب رو (روژ) ب مږه دگه ریا وهکه برا، نه م هه قالې هه ف بون، روژهکې بهرې خوه دا من و گوت:

عهلؤ لاوؤ کچا ناپې ته ناغیدې، ژ خوهږه ژنهکه جوان وده بینه نه حه یفه تو نه ف خورتې ده لال و ل هیقیبا قې ژنکې بمینی و، ژنک ب خوه ژتهږه دبیتې، ژخوهږه یهکه دی بخوازه. ده قې م ژې شاش بو (لال بو). م گوت: ماکا نهو ژنا خوشک (خوشیمانک) و باش ل کو په یدا دبی؟

عهلؤ: نهغه قوچه حه له ب. هږه ته خلیت ژن لې په یدا دبن. خودې زانی (دزانی) کچهک هه یه ژه یقې ږه دبیتې: وئ ده هږه (ویغه هږه) و نه زانه ژې. باقې وئ مروقه کې ب پومهت و جوانمیره، نه گهر تو ب نا من دکې (ههکه تو ب من دکې)، نه مې هرن ژتهږه بخوازن.

روژا دی مه دهستی هه فدیگرتن، نه م چونه مالکې و مه کچک دی و خوست. ب راستی براژنې وهکه وئ ل دونیایی هې (هیتې) من نه دی (دیت) بون. چهنه روژ دوی نا قې چوژن، من کچک گوهازته مالا مه و نهز بومه زافا. لې کچا ناپې من دهنگې خوه ناکی، ب دلخو شې و روگه شې دهرمهږه دچی وتې. چهنه مھ (mih) دهرباسون لې هن ب هن، دلې دو قما من نه خوش خویا دکر، ته نې دهنگې خوه ناکی.

روژهکې نه زچومه که روانی و ژ باژارې حه له بې دهرکه تم، ل دهرې باژېر هاته بیرا من: چما کا ناپې من نه ف چهنه مه هه ما دته خوش و دهنگې خوه ناکی، نهز که تم گومانا و من دایه هه ف (من هز ریت خو کرن)، هاته بیرا من و من گوت: هه به تو نه به (هه بیت نه بت) به لاکه ژنا من هه به، لې دو قما من ناخواری ژمنږه بیتې، ژ له وړا دل گرتی و سهر دبهږه (سهر شوږه، چا ف دانایه)، دهنگې خوه ناکی. نهز پابوم فه گهږم ل ژنا خوه گوهاری بکم، هه لا (کادې) پشتی من ږه چ دکې (دې چ که ت)؟ نهز ب پاشقه بهر مال فه گهږم و هاتم بهر دهرې مالی، من کلیتا (کلیلا) خوه هیدی ل دهرې دا (دهرې کر) هه یه نهز چ بیتم، دو قما (مې) چرا خو فه مراند، لې ژنک و هه قالې وئ ب ته نا (ب ته نکا) کراسې شه قې هه قدی داودن ددن بهرهمبیتزا رادکشینی بهر خوقه و که یف و حه نهک و لا قردا ژ خوهږه دکن.

پا نهز عه لومه، هیدی من شمش (شه ژ) نه گهرا خو دهرانی (شمش درب) و نهز چومه ژور، گا فا پیژنا من کرن، هه قالې حه سن که ته نه ددهکې و ژنک ما ل وئ نا قې. چاوا نهز که تم هندرو، ژنک پابو ژ پیاد (رابو ژ پیغه) و لېهر من پاره وستا و گوت: عهلؤ مال نا فاوؤ من مه کوژه، هه تا ب هیقی ژې کیماته لې هه یه.

عهلؤ: ده رابه گه وړې کویارې ل مه دهرکه تی ستیرا سبې. دهستهک کنجې (بوکاتی) گریده گه ردهن گازی ستو به یی هندک مایه نه زې چاقې ږه شبه لهک وندابکم.

قه نه یې به لکی چاقې به لهک، به ژنا بلند لېهر مږه تی دبیرا مه یې.

ژنک: عهلؤ مال خرابو وهی سده جار وهی

من لېهر دهستی خوه دې و پیغه مبهرا و لېهر دهستی ته تویه یې.

لاوؤ عهلؤ بالا خوه بده هه تا هیقی ژې کیمه نهک هه یه نسانې سهر ږه ش نابې کو کیماتهک (کیماتهک) تی تو نه یې،

عهلؤ: گه وړې سه باقې رابه شفت دچاقې مه ده ږه ش و تارې.

ستیر ل نه زمانا دقورژن (دبرسکن) نه گهر ب سهر من و ته ده خوشی دبارې.

تو را به سهریکې دېه چاقې مږه ب نازداری

ههږه وده بهرې کو کوچه بارکن ژ قې جهی ژ قې واری

ژنک: عهلؤ لاوؤ سهرې قورنایې نه لیف و بیتیه

به ژنا من زرافه، چاقې من ږه شه وهک ستیرا تو هلیتیه

سوژا خودې ل جانې م که تیبې هه که تو م نه کوژې

نهز لېهر دهستی ته تویه کم وهکه سوختی بهر مه لیتیه

عهلؤ: لې لې گه وړې مال خرابې بهسه تو لا قلا قې وه لوبکه

تو رابه سندوقا نه ورومی ږونه (فه که)

دهستهک کنجې بوکانې ل خوه که

پاموسانه کی (*) ژ وان چاقې ږه ش و به لهک ل م که رهمکه.

بره ددلی م عه قدا لې خوه دې ده نه مینی پاموسانا چاقې ږه شبه له که

***

ژنک: عهلؤ لاوؤ ږې ژدلا ناچی دلا

بولبول دخوینی لسهر دارا ناچی لسهر گولا

ژسه د باقې خوه ږه یې بتنی من بکوژه

گه لهک جوامیرې وهکه مرن ژفا دهردا ژفان کولا

عهلؤ: من نهو دا بهر خنجهږ، ژ هه ف بژلاند و که تم نو دا دی و من دې ل هه قالې خوه کر و گوت: هه ی

ته رده هه قالیا ته نهغه کو تول دؤر ژنا بگهږی و من پاره شته شه ش لوگرې (دربې) و لې کر قیرپین و گوت:

لاوؤ عهلؤ من مه کوژه، بهیتله نهز ژ تهږه بیتم.

من دی هیسترتژ چاقان هاتنه خواری (تږی چا فا روندک بون) و گوت: «عهلؤ مال خرابو نه ف ژنک

ژنا من بو، بچویکایی باقې وئ دابو من و نهو ب خوه ژې کچا ناپې من، قې پاشیې نهز ژار بوم، تاپ ل

من ده ف گوهرې و گو: نهز نادم ته. چاره ددهستی من دا چ مابو؟ من نه زانی چ بکم، ناپی بچویکایی

دابو من، لې ده ف ل من گوهری. رابون ژ نه چاری من نه ف لیستک کر (یاریه کر).

خودې تویه کې تیخی مالا خوه دی فه قیرې و دل گرتنې (نه قینې). مروژ ژ هه ر تشتی ږه ستوخوار

دکن (سهر شوږ دکن).

(*) پاموسانکی.

لاوؤ عهلو، ئەز ب تەرە نەبێ بەختم، لئ ئەز چ بکم من نکاری بو ژ تەرە بیژم، ئیجا (فیجا - ئیجا) تو من دکوژی بکوژە.

ئەز رابوم چومە ئۆدا کچ ئاچا خو (کچ ماما - دوئاما) خو، و من دەستورا خو ئۆ خووەست و ئەز بێن شتوریم.

کچ ئاچا من گو: عهلو لاوؤ بکوژە هئ تو خو پیکریه.

ئەز رابوم لئ ئەگەر پام و من ئەو ژێ کوش و ئەز رەقیام

ژباژێر دەرکەتم نەها ئەز هاتمە عەسکەریی ئەز دمرم

ئەز هیقی دکم، کو تو سترانا من بیژی، فئ جارێ وی میترکی ژ مەرە هەر گاف سترانا وی دگوت و خوێش دگوت.

ب فرده من سترانا وی باش ب دارفە نەکریه.

ئەگەر رۆژەکنی من یەک دی کو کاربی (شیبابت) ژ من دەبیژی ئەز دویمایی بێ بینم.

***

چیرۆکا قوچه به قچه غاس

ژ دفتەریت جەگەر خوینی

هاتە قەگەهازتن

(۱۹۶۴/۲/۱)

کوژی خوندکاری جزیری ب چل سواری خوڤە هەرۆ دچۆنە نیچیری. رۆژەکنی خەزەلەک راکرن و ل هاورا وئ کومبون و محەمەد باکر و گوت: «مرۆقی ئەو خەزەل د بەرڤە دەریاس بێن؛ لئ خویدی ولو چیکر کو خەزەل دناڤ لنگی مە هینا (هەمی) وی ئەرا دەریاس بو. محەمەد داپەیی پشتا نیچیری و سوارا داپەیی شۆپا وی، ها ل فر، ها ل ور، سواری وی هەمی ژ پاشقە مان و محەمەد و خەزەل ژبەر چاقین وان کەتن و سەر هەڤ و نەباون (لینک بەرزەبون).

هەر چ قاس (چەند) محەمەد زۆر دا ماھینا خو. لئ خەزەل خو ب جندک ل پشیا تاقیت. ها ل فی گەلی، ها لقی دیاری، ل بەر پالی، جارەکنی ژ نەشکافە دی کو کەتە بنی کۆنەکی. محەمەد ژێ گو چنک و ل دەڤی کۆن پەیاو. کالەک دەرکەت و سەری مەھینا وی گرت و گوت: «وێ سەرسەری من و باڤی من هاتی مێقانی دەلال. لئ محەمەد لئ ئەگەر راند و گوت: ئەز نە مێقانم ئەز نیچیرفانم، نیچیرا من کەتە بن کۆنی تە، ئەز دخوازم بدی من، ریا من دۆرە نکارم راکەڤم.

کالۆگو: وێ خویدی روین کچا من سپی نەکی، وئ هەرۆ ولو ب سەری جامیترەکی بکی. هئ ولو دین (وی هەند دیت) کو کچەک رند و سپەھی دەرکەت و گوت:

نیچیرا تە ئەز، من سوند خوارییە، ئەز مێر ناکم، ب تنی ئەزی وی میتری بکم کو کار بێ (شیبابت)

پشتا من بدی قادی (دانت سەر ئەردی). فایە مەیدان (ئەڤە مەیدان) ئەگەر دخوازی ئەز و تو، ئەمە هەڤدی بیستەکنی ل سەپشتا هەسپا بگرتین، ئەگەر تە زۆرا من بر، خو تە من ژ خوڤە بی، لئ هەگە من زۆرا تەبر تێ کور پۆشمان ب سەر هەڤالی خو دە ئەگەری.

محەمەد گو: ئەڤە ئا جامیترایە. کچک ئەگەر پیا هەندرو، دەستەک کنجی مێر ل خوڤەر و شور و مەرتال ئاقیتن ملنی خو ئول هەسپەکی سواری و ژ محەمەد را (ژ بو محەمەدی) دا کەتە مەیدانی. هەڤدی گەلەک برن و ئانین لئ پاشی کچکێ محەمەد ئاقیتە خواری و سەری شوری خو دا پاشیا وی گوت: «هەرە ئی وەگە تە نکارن ل سەر سینگا کچێ جامیترای بکەڤن».

محەمەد رابو سەر دەردا (سەرشۆر) دل نەخۆش ب سەر هەڤالی خو دە ئەگەر پیا، لئ هەرچەند گافا دچی (دچو) ل کۆنی باڤی غەزالی ئەگەری (دزڤری) و کەسەرەگە گران هەلددی و دچی. هەڤالایی سواری پرسی: کوپۆچ ب سەری تە هاتیە؟ تو ل تە نەمایە! محەمەد گو: ئەگەر ب کۆنی باڤی غەزالی سەری هاتیان من ب کەڤری چیا دە نەباری و چیرۆک هور و کور ژوارە ب دارڤەکر و گوت: لئ سواری ژێ باوەر نەکر و بدزی ژ هەڤەر دگوتن: ب خودی ئەڤ دین بویە.

ب سەری دیارکی (بەندکی) کەتن، دارەگە مەزنا بەند ل سەر وی دیاری بو. محەمەد گو. گەلی هەڤالا هەسپا من (ماھینا من) بگرن، ئەزی هەرم سەرقی داری بەلکی بەری مرنا خو دەیسای ئەز کۆنی باڤی غەزالی بینم. هەڤالا سەری ماھینا وی گرت و محەمەد هەلکشیا سەری داری بو ئۆژ هەوا دە (ڤە) هاتە خواری چلێ (چەڤەل) داری دین دە شکەست، محەمەد ل هیلینا قرتلکی راست هات، ئایینەک تیرە هئ (هیتز) ل هەوا. گافا محەمەد چاڤ لئ کر (تەماشاکر)، دلنی وی ژێ چو (دلنی وی چۆنی) و ب سەرڤە هاتە خواری. هەڤالا ئاڤ ل سەر و چاقین وی کر و لاشی (لەشی) وئ مەزدان؛ چاوا چاقین خو کر (ڤەکر) قیری و گوت: گدیانو: ئەو ئایینە ل کویە؟ هەمە هەڤالا دانە وی (ڤی) و گوتن: چقا دل تەنگی؟ تە غەزال ژ بێرکر، دلنی تە کەتە خو دەتیا ئایینی (خودانا نەبێنکی) ئەم نکارن ب تەرە بن (ئەم نەشین دگەل تەبن).

محەمەد ئایینا خو خستە بەریکا خو و سواریون و هاتن مالی. رۆژ بو رۆژی دەردی دلنی وی گرانترو؛ نەخوشیەک پیکەت (نەخوشیەکنی گرت) هۆزان و ژبەکنی باڤی وی کرن نەکر تو «چو» چارە ژبەر پەیدانەکر، لئ هەڤالەکنی ژ هەڤالین وی رابو چۆ جەم باڤی وی و گوت: ئەزبەنی سەری هاتیان وی ب فی کاری (رەنگی) یە:

هی نو (ژنوی) باڤ و وەزیر و هۆزان (*) و زبەرەک ب هەڤەر چۆنە ئۆدا وی و ژبەر گوتن: هەگە برادەردی (خوایاتی) بی ئەڤە هالو (هوسا) نابی، یا راست ئەڤە کو ئەم وئ ئایینی ب دەری باژارڤە دینین و پیتوانی (زبەرەقانی) لئ بکن و ناسیکی ئەمی مزگینی و دیاری بکنی لئ کن و پاشی ئەمی هەرن ژ تەرە خو دەتیا ئایینی بخوازن.

(*) ۱- هۆزان: ناخفتن خوێش و دل گەشکەر ب- هۆزان: گوتن و بیژە بیټ ئەڤە هاندی و لیک ئینای. ج- هۆزان = تور (ئەدەب).

ب هه قهرا هاتن دهري بازار و نايينه ب سهر دهري به دهني قه داچکاند؛ پيتوانهک (زيره فسانهک - پاسه وانهک) لهر دانين و گوتن: کي هات و لي نيروي ژي بيرسن ئي کو ناسبکي (بنياسيت) نه مي چ بخوازي (بقي) بدمي. بيژه چهند رۆژا ما؛ رۆژه کي خورتهک هات و کره قيرپين و گوت: «وهي نه قه نايينا منه. هه مه پيتوانا زيره قانا ب قراک و بره جهم خوندکار و گوتن: پادشاهي مه، نه قه خوه دي ناييني. خوندکار ژي پرسى و گوت: «کوړي من کا بيژه، (بيي) توج دخوازي نه زى بدمه ته، لي دقي تو بيژي (بيبي) کا نه نايينا کچا کتيه؟ ژ کيزان (کيز) وه لاتييه چاوا گه يه ته؟

کوړي گوتن: خوندکارى من، نه ز يادگار و دياريا خوازم، تي نه ز دخوازم نايينا من بده ته قه من، نه ن چهند ساله نه ز ل پهي دگه ږم و لي چاوا گه يه من، نه زى ژ ته ره بيژم.

نه ز کوړي ميړي شه هره زوړي بوم، خورت چا ل خوه بوم، هه رو باغي من ب سه دا بهر نوډا من قه ده رباس دکرن، دا ژ خوه ره به کي ژي بگرم، لي ژ چاډ سوري، من بهري خوه ب وانقه نه دکر (من ب دوين چاغي ژي بهري خو نه ددايي) ب في کاري ناف و دهنگي من به لا بو (به لوبون - به لافبون).

شه قه کي نه ز ب سهر کتيبا خوه ده خوار بومه دخوینم، ژ تشکافه من دي چرايي من هيدي هيدي هور دبي (رونه يسي و کز دبي) و رونه يکه (کا) مه زنتر هندور ل من داگرت؛ هه ها نه ز چ بنيرم خوندکارى من کچه که (کا) ب شوق و شه مال و دیدار ل قه راغا ده قى دهري پالا خوه دايه شيفه کي و ل من ته ماشاکي. هه مه من خوه دي، دنيا کو من دي، رۆژ ل من هاتيه تاشتي (تيشته گه) و کتيبا من که تيه وي نافي و نه زى لسهر قادي گير بومه تانا بي نافي (بسپور) به ده ستي هاتنه کو دهري قه کن، تاشتي (تيشتا) من نايه، لي دهري (دهر گه) ل وان قه کر، لي هه مي ل روبي من ته ماشا دکن، هور و کور ته ماشا دکن، لي نه و پيرن بدن روبي من. من ده ست و روبي خوه شوش و تاشتي خوه ژ ده ستي گرت. لي کي کاري بخوي ديسا ولو قه گه راندن (قه گه راند). نه ز چ سهرى ته کيژ بکم (کم)؟ سي شه فا ب في کاري نه ن کچک هاتيه نوډا من، ته ن جارا من باکري و گوت: کچي به سه ته نه ز کوشتم تو هوڤي، مروڤي، په ربي، ژمن ره بنيره، هه که برا دل بژو کي مني (هه ژيکهرى مني) و ره قاسکي (هه يامه کي) رونه، نه مه ه قدي باخين و هه که نا (نه) به سه ته تشتهک به ده نا (له شي من - هه نافي من) دا نه هشت.

کچک که نيا (که ني - کرکه ني) (*) و گوت: قوچه به قچه غاسي، نه ز کچا شاهيانن پهرى ل باغي نيره مي، نه ز هاتمه حه يف و تولا کچا ته هليمن. من بهيست کو تول خوه دانايي (ژ خو ناگري) ل که سي بنيري دا تو زانبي (بزاني) ژني ژنه سپه هيرت هه نه و نه ز نکارم ل جهم ته روم؛ تنن قايه نايينا من ب ديارى ژته ره، دا هه ر گاف تو دهر دهفته را خوه ره نه چي.

خوندکارى من، من زي هه ر گاف ژ خوه ره داتاني (داتنا - دادنا) سهر قه سروي و لي ته ماشا دکر؛ رۆژه کي قه رته کي مه زن هات و خوه دادايي و ره فاند و بر من زي سوند خوار کو نه ز لي بگه ږم هه تا په يدا کم.

(*) که نيا = که ني، کره که ني، ژ ژيده ران (که نيان، که نين، کرن که نين) = پيکه ني (پيکه نين).

خوندکارى جزيري په روک پيښه کر و نايينا وي دايي و نه و قه گه رپا مالا خوه و خوندکار باکره کوړي خوه و چيروک ژسه ري قه ژيړا ب دارقه کر و گوت: کوړي من تو زاني (تو دزاني)، باغي نيره مي، پايتخته ميړي په رپانه و کهس نکاري ب سه منا (سه نتا) وي که قى (بکه فت)، ده ستي خوه ددینه سهر کچا پاشاکي، خوندکاره کي نه زى ژته ره بخوازم، به سه ده ن ژقي ژنکي به رده، نه م و په ري چ ژ هه قه ره ديژن، رونيا چاغي بابي خوه (کوزيکا) باغي خوه. محمه د سهرى خوه هلدا و گوت: باقو ته ني تشته کي ژته ره دخوازم هه که ده ستوري بدى نه ز بيژم؟

بيژه کوړي من، ده ستوردايي: هه که نه ز قى کچکي نه نينم نه زى بوم (نه ز دي مرم). يا قه نج نه وه نه ز ژخوه ره ب دنيا ييدا هه ږم، يان نه زى وي بينم و يان وي (دي) بهنا من ده رکه قى (هيت). نه زى هنگي پوسمان بيم، به لکي ب ساغي ل باغي خوه قه گه ږم.

خوندکار، بابي کوړي ژ هوزان و ريزان و ژيرکي خوه پرسى و ته فا (هه ميا) ژيړه گوتن، ده رمانن ده ري دلن وي ته ني نه قه.

محمه د رپو ده ستي باغي خوه راموسا و بهري خوه دا توغري و پشتا خوه دا فه له کي ب دنيا يي کت و چو. ب رۆژا، ب مه ها، ب سالا، رۆژه کي ب سهر بازاره کيده هاته خوار، و بنيري هاقيني (هيتي نيني) مروڤا لي په يدا نابي. بازار نافا و تزي ده ولت و په رتال و زيړ و زيقه هاوير چاغي خوه گه راند چ بنيري! لسهرى چياکي دوومانه (دوکيل) بلند بي. هه مه محمه د بهري خوه ا جبي و بري کت و چو. دي کو خه لکي بازار ره فسانه هاتنه سهرى في چيايي، ژوان پرسى و گوت: «چ ب وه (ل وه) هاتيه، وه بازارى خوه به ردايه هون ره فسانه؟!

وان گوتن: «مارک هه يه مروڤ خوه ره که تيه سلبا مه، هه رو نه م ژيړه دين و ددن به رده قى، وي گاڤا نه وي وي کچکي بخوي، هه نک ناف ژمه ره ده رکي (تي)، کاتيبي بقى ناوايي نه م تيستا (سوي) خوه دشکين.

محمه د که نيا و گوت: «نيسه ف دي کچا کي بين ژيړه، نه زى پيره هه ږم (نه ز دي دگه ل چم) وي کچا پاشي (پاشاي) بين. تو ناييني لهر ده ري پاشي گوښه ند و ديلا نه؟! محمه د خو گه هانده جهم پاشي و گوت: نه زيه ني نه زى ب کچا ته ره هه ږم (دي دگه ل کچا ته چم). پاشي کچا خوه کارکر و محمه د دابه ر سينگا (سينگي) خوه و شورى خو تازي (روي) کر و چون. گاڤا ماري ره ش چاډ ل وان کر، هيديکا خوه به ردا و هات. کچک ژترسا خوه دابه ر سينگا محمه د و گريا. لي محمه د شورى خوه به ر سينگا کچکي قه بره و بهر ب ماري قه چو. چاوا ده قى خوه دريژ کره کچکي محمه د (ي) شور دابه ر ده قى و هه رچقا (چهند) مار خوه دا پيشي و شور بناف دلن وي ده چو هه تا کو مار بو دو په رچه (پرت) و ل هه ن بو کول و رومر (خو سه روينکر و گه فراند). محمه د کچک دا بهر (ي) خوه و قه گه رپا سهرى چيبي (چيايي). کچکي خو نائيتته پيسيرا (به ريبت) بابي خوه و گوت: «نه ز دخوازم تو من بدى في خورتي، في گه رناسي (پيگوتى)، ب چ مي راني نه ز ژ کورتالا مرنن قه گه راندم. ده هه رن نه ن ژوره ده رکي، نيدي هون کارن به غچا ل به راف بون. پاشي کچا خوه لي مارکر و گوت: کوړي من خوه ره نه ز دکم بوم،

قايه وهلات و باژار و خان و سهرا دهقده ب ته دميينی، ل شونا من تاجا (تاجی) گهوهردار دینه (دهینه) سهري خوه و فهرداندری وهلیت به.

محهمه د گوت: باشه کچاته دهخوآزم، لی تاجی وهلات ناخوآزم، ریا من دۆره ئەزئ پیده ههړم، ههکه فهگه ریا، ئەزئ کچا ته ل خوه مارکم، لی کو ئەز چۆم ژخوه، ئەو ب دلئ خوهیه، ژخوهه کئ دکی (ژی ب کئ ب کهت) بره بکی.

کچکئ گو: سۆزا خودئ بی ئەز ژته پیقه دهستی مپری مروژ لسهر سینگا خوه نابینم. ههکه تو هاتی ژخوه ژنا ته مه، لی کو نه هاتی، ئەز تو (چو) مپرا ناکم.

محهمه د زو (زوی) دا ری و چۆ. ب سالا، ب دهما ب ریده چۆ. رۆژه کئ لسهر کانیه کئ رونشت و هاته بیرا وی، گهلۆ چما ئەز لاشئ له شئ (له شئ) خو ناشۆم؟ هاها کنجی خوه ژخوه کر (ژهر خوکر) بهردا ناڤ ئافی و لاشئ خوه چی (چاک) شوش و ده رکته. چۆ به نه نینیکی (نه نینیکئ) ل خوه نپری، دی کو بویه خورته کی چارده سالی، هنگی دلئ وی خوژ بو ته نبورا خوه دانی سهرچۆکا خوه و خورتانی پی خوژ بو، دهست پیکر و گوت: گه (هند) ب ساز و گه بناواز و گه بکه و گه بگری، هئ و لو دی کو دو «دهوتن» (دیوتن) مهزن دسه سهري ویدا راوه ستایینه، ههردووا بچنکی (جنگلین) وی گرتن (گرت) و ئەو برن. ژنشکافه خستنه ئۆده کئ، ژنه که هه می گهوه هر و زیف و ژپر لسهر ته خسته کئ گهوه هری رونشتییه. لیڤ گرس (ستوبر)، سهر مهزن و روکرت، مار و توشک (دوشک) دناڤ قرمچوکئ (کورشکئ) روپ ویدا و ندا دیون. رهش دران قیچ و چاڤ بلوق، وهیسه کی شالا ل پشتا وی ناگه هی ههڤ. گاڤا ههلا خوکشاند (بیهنا خو تینا و دیر) محهمه د ترسا کو وی بکشینی پۆزی (دفا) خوه.

گاڤا ژنکئ چاڤ ل بهژن و دیدارا محهمه د کر ب سه د دل که تی و گوت:

«هئ محهمه د ئەز دخوآزم تو من مار بکی (مار بکه ی)، ئەڤ تاج و وهلات و دهوله ت هه می بهردهستی ته بن، ئەزئ وه که ناڤ مالکی (بسیۆر ناڤ مالی) ل بهر دهستی ته، ئەزئ ههړم بییم، ته نئ ئەزئ تیر ل دیدار و نازداریا ته ته ماشه کم.

محهمه د که نیا و گوت: خاتون ئەز نکارم ژنا مارکم و، نه دل بژوکی تاج و دهوله تم، ریبیا من دوره، داخوآزم من گرانه، نکارم ل جیکئ (جهه کی) راوهستم.

ژنکئ گوت: ئەزانم تو دخوآزی هه ری باغئ ئیره می کچا شاهیانئ په ری قوچه به قچه غاسی ژخوه ره بینی، لی تو ب خهوتین شه فا نابینی، وه ره بیا من بکه (گوهئ خو بده من) ئەژ ته ره (ئەز ژته را) چپۆم. محهمه د که نیا و گوت: ئەز دخوآزم بمرم، لی ناخوآزم (من نه قییت) ل روپئ ته ته ماشا بکم. هیدیکا ژنکئ شقه ک ژهر پشتا خوه ده رانی و رپاند (داوه شانده) ناڤ ملی (ملین) وی و گوت: هه ره بیه که بره بته که فرا (بهرا) بکشین (بکشین)

ژنشکافه محهمه د بو که ره کئ سپی و که قهر برا هه قسار خستان سهري وی و کشاندن ناخور، هه رو که فرا پی دکیشین و که فرا دخن تورئ وی (جهۆری وی) و ب سهري وی قه دکن. چهند رۆژ بقی ئاوی

محهمه د خوه ل مرئئ دانی (خودان مرئئ) و، رۆژا دی (پاشتر) رپنجبه را ئەو کشانده سهر سه رگو (سهر کویفانک) و کوچک لی بونه کوم، لی هئ (هیژ) نه مریه، گوهین خوه له هڤ دخئ (ددهت)، نا هیلئ وی بخون. کوچک دۆری وی نه ویرن (ناویرن) خوه بدن سه ر.

هئ ولو جوت که قوک هاتن دسه ره، دسه سه ری (گویتک) داره کئ دانین، یه کئ ژ هه قالا خوه پرسئ و گوت: خوه هئ تو فی که ری مری ناسدکی؟ به لی خوه هئ ئەڤ محهمه دئ کورئ خوندکارئ جزیریه، دخوآزی هه ری کچا شاهیانئ په ری ژخوه ره بینی قئ دلیئ ئەو ژ ریبیا وی ب پاشقه هیشته (هیلایه). هه که من زانبونا (زانبیا) کو دی من ژئ ماری مئ ئەو ساغ کر با.

ههردووا خوه بهردانه سه ر لاشئ وی و ژپره گوتن: ئەمئ ته راکن، لی تی مه ژئ ماریکی. محهمه د ته نئ گوهین خوه ل با دلی (دلچینی).

که قوکئ شقه ک ژهر پشتا خوه ده رخست و لناڤ ملی وی دا و گوت: «راه سه رخو» هه مه محهمه د رابو و بو (ڤ) مروژ و دهستی خوه دا کچکئ (که قوکئ) و گوت: ب سوز ئەزئ فه گه رم قئ ده ری رۆژا ئینی ئەزئ ته ژئ ژخوه ره بیم و لو گوت و به ری خوه دا ری و چۆ. ها ل قر و ها ل ور. جاره کئ گاڤا خوه ئاقییت و دی، دونیا لسه ر چافی وی تاری بو و بوره ش (رهش بو)، هه ر چقا (چهند) ب پیشقه چۆ تاریان و ره شاهیه (تاری و شه قه شه یه). هئ نو (ژنوی) که ته وهلاتئ تاره یانی و سه ری وی که ته خه می گران و ریبیا وی دژوار بو. جاره کئ لنگئ (پن) وی ل سنگئ کونا که تن و رونشت و دهست به ته نبورا خو کر و قرتندا، شهبه (شاپه) بو ب دهست و له په قوتئ خو قه گرت و کره قیپی، ژنشکافه دو دهوا (دیو) دهستی وی گرتن و برن بن چادره کئ، یا کچه که (کا) سپه هی و ب خه مل و خیز، لسهر ته خته کی رونشتییه. محهمه د ژپره پاته ئاقییت و سه ری خوه راکر. ژنکئ گو: هئ محهمه د ژبونا ژنه کئ ته هو قا سال به ری خوه دایه وهلاتئ تارستانئ، ده وه ره، من ژخوه ره مار بکه و ئەڤ وهلات هه می ژته ره دمینی. ب سوز ئەزئ ته ب که هینمه سه ر قه سرا قۆچه به قچه غاس کچا شاهیانئ په ری.

محهمه د گو: هه که تو کاربی (دشیی) قئ تشتی بکی ب سوز ئەزئ ته ژئ ماریکی لی پشتی ئەز وئ ژخوه ره بینم، کچکئ گازی کره، دو دهوا و گوت: ئەز دخوآزم هون قئ خورتئ لسهر قه سرا کچا شاهیانئ په ری دهین. لی بایی ئە زمانا لی بدئ ئەزئ سه ری وه بیه چقینم (بیه رجقینم). ههردووا ب چنگلین وی گرتن و هلفراندن ئە زمانا و هیدی ئەو لسهر قه سرا قۆچه به قچه غاس دانین و فه گه ریان.

محهمه د خوه بهردا خوآر و دی کچک لسهر ته ختی خوه رازایی حه قت قرت ب روپئ خوه ده کره، هه می ژئ هند و درو ژ شه وفا روپئ وئ روهن دایه. هیدی لسه سه ری وئ رونشت و هیستر ژ چافی وی هاتن خوآرئ، دلوه ک (روندک) به سه سه روپئ کچکی ده گندری، کچک فه جنقی و گوت: کورۆ، تو هوڤئ، مروڤئ، په ری، کابیتزه، ده ردئ دلئ ته چیه؟ چما لورکا (گلورکا) دبارینی و که س خوه تیربی (دخوه را دینی) ب زۆر کاربی دقان درا ده ده رکه قئ؟ ئەڤ ریزان کئ دایه ته و ب چ دلئ ته خوه گه هاندیه ئۆدا من. لی من دهنگئ خوه نه کر و لورکئ (روندکیت) خوه باراندن.

کچکئ ل بهژن و سه ر گورئ (سه ر و به ری) وی ته ماشاکر، شوپا ته نگی و تالی دروپی ویده دیتن، ژ

لهورا باکړی و گوت: خورتو هېغه، توج کهس ژمن ره بېژه، بهختی خوه دی دناقبه را من و ته بی، چ دارخازا تو پین هاتی نه زئی ژته ره پیتک بینم.

محهمه د باکړی و گوت: هری خاتونې من هندهک زور و دژواری ژ بونا فان چافین رهش بهلهک دیتنه، ما تو نزانې؟ نه ژ بونا بهژن و دیدارا ته بی کهس بهری خوه نادې پیتا مرنې.

کچکې گو: هری کابېژه: ژ کوی (کی) کورې کتیه، چما هاتی؟!

- نه ز محهمه کورې خوندکارې کوردستانې مه، هاتمه ل بهژن و دیداراته دگه ږم. نه ف هه ققاس سالی منه نه ز پیده تېم. تشتی کوب سهری من هاتیه، کتیبهک ژیره دقې. ناکا (نهو) لبه رده ستی ته مه؛ من بکوژی، بگری، هه تنی توزانی.

کچکې گو: پا ب سوزا (وه عدا) خودی بی چاوا کو تو هه و قاس سال ژبونا من هاتی و نه ف قاس دوژواری و په ریشانی هاتینه سهری ته، نه ز ژی، ژته پیته مېرا ناکم، یان بنیره تیمه کوشتن و یان ژته ره دېم ژن. لی ته نی تشتک هیه دقې نه م ژ دیا من فه نه شېرن، کو دیا من هه فالی (لا) مه دبی، نه مې ژورا باقی من بیهین. نه ز ته فه شېرم و بنیرم هه لا (کا) دیا من چ دیتې؟

کچکې محهمه د قشارت و روژا دی (پاشتر) گوت دیا خوه: «یادی ما فه ی چافې لیتیه، شور و مه تالهک پافیتې ملی من، بهلکی باقی من بی نابی (ناهیته بی ری) لی تو دیا من چما ژیره ناپیتې بهسه پورې من (پورا من - سهری من) سپی بویه نه ز ژخوهره مېرکی بکم.

دایکې لی فه گه راند و گوت: کجا من هې روژه کی من نه ف گوتن ژته بهیستیه؟ نه ف قاس گه رناس و گهرد و ناقدار، ته دخوازن، روژه کی ته دلې خوه نه بژانده پیرا؟ نیرو چیه؟ چ ب سهری ته هاتیه؟ تو دوژا (دارخازا) مېرا ل من دکې!

کچې گوت: یادی ژته ناهه شېرم (ژته ناهې - نابی قشارتن)، خورتهک بقی په نگی هاتیه جه من، تشتی کوب سهری وی هاتیه، زمانې من لهر دایه گرتدان، ژ جیکې دورې دهست وهلاتی کوردستانې، باژاری جزیری، ژ مه ره نیدی چن نابی، نه ز وی فالاکو پوشمان فه گه رینم، یان بره باقی مه ته فدا بکوژی، یان من بدی بژین.

دایکې گو: کچا من نه ز وی بینم. هه که ل گورا ته بی (ل دوی دلې ته بی) ژخوه (ژخو) نه زی ناری وه بکم، لی هه که نه ل گورا ته بی، ژخوه وی باقی ته مه هه سیتیا ژی بکوژی.

کچکې دا پیشیا دیا خوه و محهمه شانی (نیشا) دا، لی نیری و گوت: وهی لاو هون ژه ف ره پیروژ بن، چقا ژ من بی (چند ژمن بیت) نه زی ناری وه بکم.

چهند روژ دوی نا فیدا چون، دی ژباقیره گوت: بهسه کچا خوه بده مېرکی (بده شوی).

بابی گوت: یه کی ل گورا (ل پیروا) وی بی بینه نه زی بدمی. دایکې گوت: قایه خورتهک ژ وهلاتی کوردستانې هاتیه کچا ته دخوازی و کچکې هری کریبه (کچکې قیایه - هم زی کریبه).

بابی گو: باشه نه زی بیبینم هه که ل گورا مه بی (ل پیرا مه بی) نه زی بدمی. لی هه که نا نه زی وه هه رسییا بکوژم.

سه فره بانو (کچا وی) محهمه تکوز (بژوین) و پاکژر و دهسته کی کنجی شاهانی ب سهر بهژنا وی بهردا و ثانی جه شاهیانې پهری.

گافا شاهیان نه دی سهری خوه ژیره هژاند و گو: «لاو و وهره دهستی من، من که چا خوه داته».

محهمه به زیا دهستی وی و ژیره ته مه نا نا فیت (خو ژبه ر شکاند) و ب توره دهجی خوه ده راوه ستا.

هه دو بوک و زافا فه گه ریانه قه سرا خوه، چهند روژا بقی ناوایی مان، روکې بوکې گوته باقی خوه، نه ی شاهنشاهت تارستان، زافای ته ژی کورې جوانمیره کبیه ما بابی خوه دبیبه، نه و ژی دخوازی هری وهلاتی خوه.

رابو شاهیانې پهری خه مل و خیز و دیاری ژوانه کارکن و له شکره کی گران دا وان و روپې هه دووا راموسا و گوت: خوه دی ب وهره ژوغرا (وه غه را) وه هلی کورې من، من دهستورا وه دایه، هه رن وهلاتی خوه.

روژا دی هاتن جه م کچا دی نه و ژی مارکر و کون و له شکرې وی دانه ناف کی خوه و چون چهند روژ نه چون گهانه باژاری ژنکی و ل بن دارا که فوکې روژا نینی راوه ستان. که فوک ژی هات و پوستکی خوه، ژخوه کربو و ببو کچه که شرین و محهمه نه و ژی ل خوه مار کر.

بهری بدن ری، محهمه گوته هه رسی ژنین خوه، هوه ل فر بن نه زی هه ږم تولا خوه ژقی ژنکی بستینم. هه ی چ قاس لهر دان (چند هیقی ژی کرن نه جیت) چاره نه بو. گافا محهمه که ته هندر و ژنکی گو: هه م ته دیلی ثانی و تو هاتی هه مه لنکی خوه لېدا. دینا (دیت) کو محهمه دی، دی کول باژاری کبیه هې دخه ونی شفا ده دبیبه.

گافا هه ر سی ژنا دینی کو محهمه نه هات، ژ هه ف ره گوتن: محهمه ژ دهستی مه چو، رابن نه م لی بگه رن، هه ر بهک ژ خوه ره لی به لا بون.

که فوک جارده کی دی کو وایه (وی هه یه) لهر دوکانا یه کی فره نجی، محهمه ناپیتې دکې که فوکې باکړی (گازیکړی): هه ی محهمه ته نه م هه می ژبیرکن و تو بزکی خوه فه مایی! هیدیکا خوه جنک کره چیلی (چنگلن) محهمه د و نه و ثانی.

لی دیسا محهمه د سوندخوار و گوت: دقې نه ز هه ږم تولا خوه ژی بستینم. که فوکې گو: دنا خوه ژته ره فنی شقی ب خوه ره ببه، که نگی وی چاف لیکر نه ما کاری شف بگری، نیدی تو فنی شقی لی بدی و چ بیژی دی ولو (وه سا) مبینی.

محهمه د شف بخوه ره بر و چو. گافا ژنکی چاف لیکر، دهجی خوه ده سارما و دهنکی خوه نه کر، هه مه محهمه د شف لېدا و گوت: بیه نیف هژت محهمه دی کوژنک بو نیقی (ژنیقی فه) مروف و نیف هیستر. محهمه د هه فساردهک خسته سهری وی و زین لیکر و لی سواربو و هات پیشیا کومی و بریکه تن. چهند روژ نه چون (پې نه چون) گهانه باژیری ماری مروف خوه، نه و کچک ل خوه مارکر و دانه ری. دانه ری هاتن مالا خوه دلخوهش و روگهش و چیروکا من ژ وهره خوهش.

***

نه‌خوره‌ک

ژ ددفته‌ریت جه‌گرخوبنی

هاته‌فه‌گوه‌ازتن

(۱۹۶۴/۴/۳)

نه‌خوره‌ک ترسنوک و بچ زراف بو (هه‌بو). ژ بهر ته‌فکین (ده‌رازی‌نکین) ده‌ر نه‌دکته گافا ئی‌فشاری دچۆ سهر میزی، ژنا وی په‌تک (به‌ندک) ب ده‌ستی فه‌گریددا و ب ده‌ستی خوه‌فه دگرت دا نه‌کو بترسیت. شه‌فره‌شه‌یه، پرسکی هه‌وران دبورسین (چرفه‌چرفا بروسیا بو) نه‌خوره‌ک ژده‌رفه دی ل ژنا خوکره گازی و گوت: ژنکی ئی‌شسه‌ف شه‌فا دزایه؛ هه‌مه ژنا وی په‌تک ب سهر چاقی وی ئاقیت و ده‌رگه‌ه لئ ددا (گرت) و گوت: ده هه‌ره وله، هه‌و تی هندرو(۱).

(۱) هه‌و تی هندرو:

هه‌ی ئه‌مان، هه‌ی هاوار، کر نه‌کر، چاره نه‌دی، ژ نه‌چاری به‌ری خوه‌دا ئاف گوند و چۆ. ها فرده، ها ورده ل کوخکا (کولکین) مریشکا راست هات و پاشلا (پاخلا) خوه ژه‌پیکا دا گرت و ب چۆلی که‌ت. ژ دورفه ناگره‌ک دبورسیتی (دبرسکی)، نه‌خوری‌ک (نه‌خوری‌مه) خوه ل وی ناگری گرت و چۆچۆ، دی شکه‌فته‌که هه‌فت ده‌و (دیو) لهر ناگر گه‌انه هه‌ف و بم با (پم پما) وانه.

نه‌خوری‌ک (نه‌خوری) خودا به‌غراغا (ره‌خین) شکه‌فتین و ده‌وال هه‌ف نی‌ری. یه‌کی راهی‌شته که‌فره‌کی (به‌ره‌کی) و دناف ده‌ستی خوه‌دا کره‌ناخ، نه‌خوری ژی ده‌ستی خوه‌ دیری کره پاشلا خوه و هیکه‌ک ده‌رانی، چاقی ده‌و (دیو) لیبیه و دناف له‌پیی خودا گوفاشت و کره‌ناف.

ده‌هوان ل هه‌ف نی‌ری و گوتن: ئه‌م که‌فرا دکن ناخ، ئه‌و که‌فرا دکه‌ ئاف، خلاسبونا مه‌ ژده‌ستی وی دوژواره. یه‌کی باکری، هین برادر وهره، ئه‌م حه‌فتن بره (بلا) توئی (بی) حه‌شتا بی، ئه‌می بچن براین هه‌ف. نه‌خۆر چۆ جه‌م وان رو‌نیشت و بونه براکی هه‌ف.

چه‌ند رۆژ دوئی ئاقی ده‌ چۆن یه‌کی گو: برا ئیرۆ دۆرا ته‌یه دقین ل مال خوارنا مه‌ چیکي. نه‌خۆر سبه‌هین ل مال ما، لئ نکاری (که‌شیا) خوارنا مه‌ چیکي. رابو ده‌ول و شری‌ت کشک‌شاد و ئاقیتته بنی بی‌ری و هات رو‌نیشت. ئی‌فشاری هه‌ر هه‌فت برا هاتن چ بنی‌رن، نه‌خوارن و نه‌فه‌خوارن. گوت: برا مال ئاقا کا خوارنا مه، ته‌ چ کریبه؟ نه‌خۆری گو: خودی مالا وه ئاقابکی، ده‌ولا وه‌جا من راهی‌شتی دا فره‌ک ئاف فه‌خوم، هه‌مه ژن‌شکافه‌ ته‌قلی شری‌تی چو زکین من ب خوه‌دی ژسبیه ده‌ بی نان و ئاقم.

هه‌ر هه‌فتا ل هه‌ف نی‌ری و گوتن: بخودی قورتالبوینا مه‌ ژ ده‌ستی فی نی‌نه، ده‌ولئ ته‌قلی شری‌تی‌دا دقورتبی - (دا دعوبری) وه‌ی لئ ناگر ب مالی که‌تی!

رۆکی - رۆژه‌کی - ژه‌فه‌ره‌ گوتن: ئه‌می وی بین نی‌چیری و هۆفا ب سهردا راست بکن، به‌لکی وی بکوژن، دا ئه‌م ژئ قورتال بن.

دیوه‌کی (ده‌و) گوتن: برا رابه‌ تی (تو دی) ئیرۆ به‌ره‌ بی‌ نی‌چیری، ل مال دلئ ته‌ نه‌خۆش نابی؟

نه‌خۆری لئ فه‌گه‌ران گو: ئه‌ری برا راسته‌ ئه‌ز ژی دخوازم - من ژی دقین - هه‌رم ده‌رفه‌ نی‌چیری،

نی‌چیر خوه‌شه. هه‌می پیکه‌ه رابون چۆن نافه‌سرا چیاکی و گوتن: برال فر به، ئه‌م هه‌رن ب سهر ته‌دا هۆفا باژون تو وان بکوژه. نه‌خۆری گو: باشه برا ئه‌زی بکه‌قم ده‌ری گه‌لی و کیژان هات ئه‌زی وی بگرم.

ده‌و (دیو) ب سهر چیی - چیاکی - که‌تن و هۆف و ته‌با ب سهرده‌ ئاژوتن، وه‌ک: شیری و پلنگ و هرچ بی‌ن کوفی و روفی و هه‌ر ره‌نگ ته‌با.

نه‌خۆر ژترسا چۆ سهری‌ داره‌کی و بخوره‌ ری‌ قوله‌ک (وازه‌که) هات و نکلی خوه‌ لی‌دا و نه‌خۆری ده‌ستی خوه‌ ئاقیتی گرت. پاشی ئه‌و قاس ته‌با ده‌رباز بون، نه‌خۆر هاته‌ خوار و که‌تن ده‌قین (ده‌ری) گه‌لی و رابه‌ستا، هاها، دی کو برا ب سهردا هاتن، ده‌و (دیو) چ دنی‌رن؟! دین (دیت) کو نه‌خۆر سهربه‌ست ژده‌قی گه‌لی ده‌ بو زیری - زی‌ره‌فانی - دکی، های هیا وی ژبایی فه‌له‌کی نه‌مایه. هه‌ر هه‌فت برا گوتن (گوت): ب خودی ئه‌قی مه‌ ته‌فان بخو.

ده‌و (دیو): برا کا ته‌ چ دی، چ کوشت، چ گرت؟

نه‌خۆر: وله برا من ل فر نشته‌ل - قه‌لقیشکه‌ک - پی‌شه نه‌دی، تشتی کو هه‌بو ئه‌ف تلور و ده‌قی من خوه‌ چنک کرن و ژه‌هوا ئانی خوار.

ده‌و: په‌ک ل مالا مه‌بی، ژ هه‌وا چوچکا تنی خوار، ئه‌می چاوا ژده‌ستی وی قورتال بین؟!

پشتی (پاشی) کو هاتن مال شینوارا خوه‌ گرتن و گوتن: برا ئی‌شسه‌ف دۆرا ته‌یه دقین لسهر خینی (کولکی) رازی (بنقی) دا دوژمن تیرا ئاقین.

ئی‌فشاری جه‌ی وی لسهر ده‌قی کولکی دانین و تیر و کفانی سازکرن و گوتن: ئه‌می هه‌ر یه‌کی تیره‌کی به‌ردنئ (تی وهرکین) - ماخو نه‌ کوفره‌ کو تیر ژی تی نه‌چی؟!

نه‌خۆر ئی‌فشاری گوندور دانی سهر ده‌قی کولکی و جه‌ی خولسهر هلانی. ده‌وا (دیو) چ قا (چه‌ند) به‌ردانی (تی‌وه‌رکرن) لئ تیرین وال و افه‌ گه‌ریان.

سبی زو نه‌خۆر جه‌ی خوه‌ دانی شونا گوندور و هاته‌خوار ده‌وا (دیوان) گوتن (گوت): برا شه‌قی دی رازانا ته‌ لسهر خینی (کولکی) خوش بو؟!

نه‌خۆر: و له (وللا) برا ته‌ دگوقه‌ی کیچ هه‌بون. جارنا دخینی فه‌ ئه‌ز دخوارم، (خوراندن).

ده‌و (دیوان) له‌هه‌ف نی‌ری و گوتن: چ ناگر که‌ته‌ مالا مه‌ ب خودی مرنا مه‌ بده‌ستی و بیه.

رۆژه‌کی له‌هه‌ف کومبون و ژیره‌ گوتن: به‌سه‌ برا ئه‌می ژ هه‌ف جودا بین.

نه‌خۆر: سهر چاقا برا، و له‌ ناخوازم ژوه‌ جه‌ی بیم (جودا بیم) لئ ئه‌گه‌ر هون دخوازم بره، ئه‌می ژه‌هه‌ف جودا بین.

پارا «باها» وی ژمالئ دونیایی دانا د مه‌ر شه‌کی ده‌ و پی‌چان و هلدانه‌ ملی ده‌وه‌کی (دیوه‌کی)، دا په‌ی نه‌خۆری و چۆن. گافا هاتن مالا. نه‌خوری، ده‌و (دیوی) هله‌ما خوه، به‌ردا نه‌خۆر ژبه‌ر هه‌ما وی

بنگزی (*) (بی‌هنشی) برزکی خه‌بتی ده‌و دلی لیکر (ناگه‌دار کر) و گو: برال وان درال چ دگه‌ری.

(*) نه‌هش بو.

نەخۆر: برا گورزەکی باقی من ژ نەرتلا - کیلوا - هەبو ئەزێ لێ دگەرەم. مەگو بەلکی ئەز چەندکا پین ل تە بدم، هلا کابرا تومبیری؟ هەمە دەو (دێو) دەهەیفە تاشتی ناو بازدا و چۆ. نەخۆر گوته ژنا خود: کچن من ژتەرە نەگوت: نیشەف شەفا دوانە. بۆ تیق تیقا ژنا وی و کەنبا دلگەش، چیرۆک ژ وەرە خۆش.

***

«چیرۆکا شیخی زیفگرا»

ژ دەفتەریت جەگەر خوینی

هاتەفە گوازتەن

(۱۹۶۴/۲/۱)

هەرچەند سالایا جارەکی سولتانێ دینی ئیسلامی ب وەزیری خوەشە کنج و بەرگی خوە هورانن و ب دزی فە لئاڤ ملەتان دگەریان، زۆر و ستەما کو دبو ب چاڤ سەری خوە ددیتن.

جارەکی سولتان و وەزیری خوە هاتن بەر چەمەکی (رووبارەکی) رۆشناڤ دین (دیت) کو وایە سێفەک ب ئاڤی داتیت. وەزیر دەستی خوە ئاڤیتی و د دەستی سولتان.

سولتان سپیکر و کوزەک (کوزیەک) ژێ خار هاتە بییری گوت: ئاخ توف. وەزیری من بەلکی ئەف سێفا سێویا بی، فایە (ئەفە) چۆزکی من. ئەزێ چاوا کاریم (شیم) ب دل پاڤی کارێ فی ملەتی پیک بینم. وەزیری گو: ئەزەنی دەکا (* (پادێ) ئەمە بەر ئاڤیدا هەرن بەلکی یا سێویا بی.

سولتان: راست ئەفە ئەم دێ (ئەمە) ناسکین کا سێفا بەعجی کێبە؟

بەر ئاڤیدا بەر ژۆر بون، جارەکی ل بەعجەکی راست هاتن و دین کو دارەکە سێفا (سێڤی) دسەر ئاڤی دە خوار بویە، هەر چەندەکی سێف ژێ دوەشن ئاڤی و ب چەم دە (درووباریدا) دچن. وەزیری گو: سولتانێ من، هەبە نەبە، ئەو سێفا کو تە خواری ژڤی دارێبە. سولتانێ گوتی: دبی کو ئەف بی، دێ کا ئەم بپرسن، کا ئەف بەعجی کێبە؟ ژچەند مروڤان پرسین، گو: حەیران، بەعجی مالا فلان کەسە. سولتان و وەزیر خوە ل مالا وی گرتن و چۆن بونە میتقانی وئ مالی. لێ گاڤا خوەدئ مالی ژوانراشیف ئانی، هەردو میتقانا خوەدان پاش و گوتن: ئەم هاتنە تشتەکی ئەگەر هون هەر ئی نەکن (قاییل نەبن)، ئەم نانێ وە ناخون. برایی مەزن گو: حەیرا بیژن کا چبە؟ وان گوت: ئەم هاتنە بیژەکی باعجی وە. مە سێفەک دیبە فی هەڤالی گزک (کوزیەک) ژێ دایە، دترسن مالی سێویا بی، من بهیستیە. کو بەعجی وەبە، ئەگەر هون لێ حەلال نەکن (گەردەنا وی ئازا نەکن)، ئەم نانێ وە ناخون.

برایی مەزن، سەری بەرخوئو گوت: ژئالی من فە، من بخو ل تە فەحیلە (** (من ب تەهیلە - من حیل کر). لێ ئەم شەش برانە، باکر هەر پینج برا دگەل وی شەش، پینجا لێ فحیل کرن، لێ ئی بچوک

(* دەکا: (دێ کا) ژێ راستە.

(**) دیاریادا، هەکە ئیکی ژ بێن دی بر، دێ بیژتی بو من حیلکە و هەر ژێ برنەک کێنەکە. کرن دڤی بیته حیل کرن.

گوت: خوەکە (خوشکەکا) مە هەبە باویبە، کورە کەتیبە، ئەگەر تومارە نەکی، ئەز ل تە فحیل ناکم. دەرویش (سولتان) گو: باڤۆل من فحیل بکە (حیل کە)، ئەز چ بکم ئەزێ مارەکم، چاوا دبی برە (بلا) بی!

لاوک خوەها خو لێ مارەکر و لێ فحیل کر و سێفا خوە یا مایی خوار و دەرویش چو لڤینا (ناڤ جەیت) خو. لێ چ بنیری وەکە لەمپاکی دەوندەرە دە (رۆژ فە) قەنجی شەوقا خوە دایە دیوارا.

سولتان (کو خو کربو دەرویش)، سێ شەف و سێ رۆژا ژئۆدی دەرئەکەت هەڤالی وی (وەزیر) دەستی خوە ل دەریدا و گوت: «خودێ کری (کر) نەووەکە ژنی خەلکێبە، قی (قە) توژ هەندرو دەرناکەفی؟!

سولتانێ گوتی: دێ تو وەرە برا تەماشەکە مال ئاڤا، ژنی وەکە وئ هێ (هێژ) نەهاتینە دونیایێ. وەزیری گوتی: ئەری دە (دێ) دەرکەفە، ئەم هەرن، قە ی چاڤی تە لیبە، ئەم ل فر مالکی بکن. ئەف

خیرا تەبە وەزیری من.

گاڤا سولتان خاتر ژتکن خوەست، بازبەندا خوە دایی و گوت: ئەگەر کورەک چێ بو، فێ بازبەندی ل ملی وی گرتیدە و بشینە ستەمبولی و بیژە باڤی تە ل ویبە؛ لێ ئەگەر کچ بی، بفروشه (بازبەندی بفروشه) بەسی وەبە، خوە پێ خوەدی کن، پاشی بریکەتن و چۆن.

نەه مەهێ (مەهین) وئ قەدیان، خودێ کورەک دایی و ب سالاقە بزیا (ببزاڤ بو) و زو مەزن بو. هندی نەحەجستی بو، شەقامەک ل فی دخست (ل فی ددا)، یک ل وی دخست، هەتا رۆکی (رۆژەکی) ل کورێ پیرەکی خست، بییری گو: هە ی هو تو... کەس نزانێ بەزی گوهی باڤی وی ژکوبە هەرۆ ل زاروکی مە دخی؟!

لاوک هاتە جەم دیا خوە و گریا و گوت: «راست بیژە کا ئەز کورێ کیمە؟ باڤی من ژکوبە؟ ل کوبە؟ دیا وی لێ فەگەراند و گوت: باڤی تە ژخەلکی ستامبولی، ئەف بازبەندا ها (هە) دایە من و گوتیبە: ئەگەر کورێ تە مەزن بو، فێ بازبەندی ل ملی وی گرتیدە ئو برە (بلا) بێ جەم من.

لاوک بازبەند ل ملی خوە گرتیدا و سواربو، بەری خوەدا باژاری ستامبولی چۆ. ئەگەر مەهەک ئەگەر دو ئەگەر سێ بان چارکر، خو گەهانە پابتهختی باڤی خوە و دناڤ باژاردە دگەرپا، دێ کالەکی ری مەزن (ئەختیارەکی رە درێژ) ل دوکانەکە تیر پەرتال (تزی پەرتال) و مەزن رونیشتیبە. گو: ولە (وەلا) ژڤی کالی چیتەر نینە ئەز ژێ پیرسم.

کورکی گوتی: مامی کالو، باڤی من خەلکی فی باژاریبە. ئەف چەند سالە هاتیبە فر، نەها دیا من ئەز شاندمە و گوتیبە: هەر ل باڤی بگەرە. باڤی تە ل باژاری ستامبولی.

هەمە کالۆ خوناڤیتە لاوک (کورکی)، برە مالی (مالا خوە)، ئۆدە ب ئۆدە. و قەسر و قوناعی (قوناعین) خوە گەراند و گوت: کورێ من، دوکان و مال هەمی دەستی دەدە، ئەزفا ئیستی (ماین) خوە ئیدی ژتشتەکی بینم (ئەزمایین خودا چودا ناکەم). کلیتا هەفت ئۆدا دایی، لێ ئیک ل جەم خو هشت.

چەند سالان لاوک بقی ئاوی مە. رۆژەکی هاتە بیرا وی و گوت: گەلوچما باڤی من کلیتا دەری ئۆدا

حهشتا نه دا من بقی نهقی تشتهک تیده هه بیه.

لاوک رۆژهکی هاته مال و دی کو باقی وی راکه تییه. دهستی خوه خسته بهریکا وی و کلیت دهرا نی و چۆ ئۆدا ههشتا (ههشتی) و لی ته ماشه کر. هه ی ها نیی دو شکل دانیه، کیس و قالونک دسه ره. لسه ر دوشکی رونهت و قه لونا خوه داگرت (تیکر) و پالاخوه دا زمیزشا و چاقی وی که تن دیواری، هه مبه ری (هه قبه ری) وی دی کو سوره تهک دالقاندیهه. گاڤا چاقی وی ل سورهت که تن، ژهش چۆ و قالون کندی (کریل بو - سه ر و بن بو) وی ناقی، نه ئیسال مریه، سه د سال مریه.

رۆژ هاته نیڤرو، کالۆ چو دوکانی، محهمه د نه دی. هاته مالی نه دی، فرده محهمه د ور ده محهمه د ب خودی محهمه د نه دی. هاته بیی و گوت هه! و له (ولا) هه به نه به محهمه د چۆیه ئۆدا ههشتا (ههشتی). به لزه فه گه ریپا و هاته مال. به ر ب ئۆدی فه به زیا دی کو وی لسه ر دوشکی دکه فزی، دی لیکر (های کر) و گوت: هه ی محهمه د چما هاتیه فر، هه ی مال خراب، باشه کو تو نه مری... باقی ته ئەف چهند سالن دکم ناکم نکارم خو ب بگه هیمنی، تی چاوا کاری کوری من؟

محهمه د با یۆ: ب خودی کم کو ئەف سورهت نه گه هه ئه ز خوه بکوژم.
کالۆی گوتی: کوپۆ هه ی نا بی...

محهمه د گوتی: بی، نه بی ئەفه یان ژمن و یان ژخوه بیا فی سوره تی (یان ئەز یان ئەو)!
کالۆی گوت: دهن خوه رابه لاوۆ ته چ کاری بخوه ره بیه و هه ره ئەگه ره ته چشک تیکر، ئەگه ره ته نه کر و له تی (تودی) کوپۆ پوشه مان فه گوری.

لاوک ژهه ر تشتی ب خوه ره هلا نی و دا ری و چۆ به ری خودا (ریکا) باژیری شیخی زیڤگرا (گرت)، رۆک (رۆژهک)، دو سن، چار، مه ه نه چۆن گه ا باژی و که روانی خوه ل ده ری باژار دانی و چهند جارا به سه ر شیخی زیڤگرا ده چۆ.

جاره کی ژیره گوت: شیخی من، ئەز دخوازم (من دقیت) تو ژمن ره بازه نده کی ژیری چیکی.

شیخی گوت: سه رچاقی من، رۆژا یه کسه مبی و هه ره بیه.

رۆژا یه کسه مبی محهمه د چۆ و بازه ندا خو دی، لی به ری ئەو ل زه ندا خوه گریدی گوته شیخ: فی بازه ندی ل چه نگتی خوه گریده، کا ئەز نییم چاوا بیه.

گاڤا شیخ ل زه ندی (زه ندا) خوه گریدا محهمه د ژیره گوت: - ب خودی، ئەز ژ دهستی ته فه ناکم، وی ژته ره بی.

شیخی زیڤگر گو: هه ی نا بی جهی را، ته گه له ک به ره لی دا بیه!

محهمه د گوتی: به ره چنه، سه ری ته ساغی، ئەز کارم به را ژیره به شینم.

شیخ دهقی (ده ری) دکانا خوه گرت و چو مال و ژ ژنا خوه ره گوت: کچی خورتهک هاته دکانا من، ئەف بازه ندا ها (هه) به سه د زیڤا جیکر و پاشی ل دهستی من گریدا، لی م کر نه کر، گو: وله (ولا) وی ژته ره بی.

ژنا وی گو: ئی جوان میتر، ل دنیایی گه له ک هه نه، لی خوه زی ته زی ئەو جاره کی ب ناییا سه ر

شیخی.

چهند رۆژ دوی ناقی ده چۆن، دیسا محهمه د هاته دوکانا شیخی زیڤگرا و گوت: شیخی من، ئەز دخوازم خه نجه ره کی ژ زیڤ ژمن ره چیکی...

شیخی گوت: وه ی سه رسه ری من و سه رچاقی من، رۆژا یه کسه مبی و هه ره بیه.

رۆژا یه کسه مبی محهمه د هات و خه نجه ر راکر و خسته به ر شیخ و گوت: وه ی ل به ژنا ته پیروزی بی، ب خودی ژ به ژنا ته فه نا بی. دیسا شیخ به ری خوه دا مال و چۆ و ژ ژنا خوه ره گوت: دیسا فی خورتی خه نجه ره ک ژ دوسه د زیڤین زه ر چیکر و ل به ژنا من گریدا وه گوت: وه ی سه د جاری پیروزی بی ل وی به ژتی.

ژنا وی ژیره گوت: نه من (نی من) ژ ته ره گوت: جارکی توژی وی وه ری (بینی) مال سه ر شیخی.

چهند رۆژ دوی ناقدیه نه چون، دیسا محهمه د هاته دوکانا شیخی زیڤگرا وی گوت: شیخی من ئەز دخوازم، تو ژمن شو ره کی (شیره کی) چیکی ژسی سه د زیڤی. شیخی گوت: وه ی سه رسه ری من و سه رچاقی من، رۆژا چار شه مبی و هه ره بیه.

رۆژا چار شه مبی هات و شور ناقتیه ستوی وی و گوت: وه ی سه د جاری ل به ژنا ته پیروزی بی. دیسا شیخ هاته مالی و ژ ژنا خوه ره گوت فی خورتی به لاخوه دمن دایه، نزانم چ ژمن دخوازی، ئەقی شوری ها زی دایه من، هیژا یه سی سه د زیڤی.

ژنا وی گوتی: په یو کو! ده توژی جاره کی وی وه ری مالا خوه ره که فچیک خوارنا مه زی بخوی ما وی چ بی؟

رۆژه کی محهمه د گوته شیخی، ئەز دخوازم، تو ژمن ره خانیه کی بینی، دنییا بو زفستان ئەم نما کارین ل چۆلی بین.

شیخی زیڤگرا خانیه ک دوری خانیی خوه ژیره کری کر و مالا خوه کشاند باژار و گوته لفمکاران، ئەز دخوازم ئەرخه کی (ریکه کی) دین باژی فه بیم ئۆدا ژنا شیخی زیڤگرا ئو هون چ بخوازم (هوه چهند بقی) ئەزی بدم وه. دهست هاقیتی ئەرخ کولا: هاها دین باژار شه و دین ئۆدا شیخی زیڤگرا فه ده رخستان و کرا دهستی خوه پیتر و هه رگرتن.

رۆژه کی محهمه د چۆ د ئۆدا شیخی زیڤگرا ب ژنکی فه (دگه ل) ژنا وی که تن که یف و هه نه کا، پاشی راهشته بازه ندا خوه هاته دکانی و گوت: شیخی من ئەف بازه ند هیژا بیه ب چهند زیڤا (ب چهند زیڤا تینت!)

شیخ لی نیڤی، دی کو بخوه ئەو بازه ند ژوپره چیکریه، که ت گومانا و گوت: هیژا سه د زیڤی خوه دی پاریزی. لی دوکان و به ر مالی فه پری که ت.

محهمه د پیترانان و بیه ز خوه گه هانده مالا زیڤگرو بازه ند دانی جهی وی و ده رکه ت شیخی زیڤگر و ب خورت (بکور) دهستی خوه ل ده ری دا و گوت: کا کچی ئەو بازه ندا من؟ ژنکی دجیدا بازه ند ژسندوقا خوه ده رخست و دا دهستی وی و گوت: خودی خیر بکی، چما ولو زو هاتیه مالی!

شیتخی میترئ وئ گو: کچئی وی تهرهزئ (تهرهسی) محهمه د چیه؟ نها بازبهندهک وهکه قئ نا دبی (دیبینی)، ههمه ئەفه بخوبو، ئانی دکانا من و گوت: ئەف ب چهنه زئیر هئزایه؟ دلئ من لئ خراب بو و من گو: بهلکی بازبهندها مه دزیبی!

ژنا وی گو: ما یا باقئ تهبی، مائئ کو ئەف بازبهندها دایهته، نکاری سهه بازبهندهئ وهکه قئ چئیکی؟! سهبا وئ خنجهر و شورپن وهکه تهبی نهزئ (نهشئت) چئیکی ناخوه تئ بیژئ قهئ (رهنگه) ئئ تهنه؟ شیتخی زیفگرا پۆشمان بو و دل ب کول و کۆفان (گومان) فهگهریان دوکانا خوه. چهنه رۆژ دوئ ناقئ نهچۆن دیسا محهمه د خهنجهرا زئیری ژنا شیتخی ستاند و بره دوکانئ و گوت: «شیتخی من ئەف خهنجهر هئزایه چهنه زئیرا؟ شیتخی لئ نییری وهله (ولا) ئەف خهنجهر، من بدهستئ خوه چئیکرییه، ئەز نزانم ئەف تهرهز (تهرهس) چاوا دکئ؟ دیسا کهته گومانا و گوت: هئزایه، دوسهه زئیری زهر؛ ولو گوت و بهر ب مائئ برئ کهت. گههسته مال و دهستئ خوه ل دهری دا و گوت:

کچئی کا خهنجهرا من؟ ژنک ههمه دهجهدا بهزیا سندوقئ فهکر، خهنجهر ئانی و گوت: چ بسهرئ ته هات دیسا؟

کچئی قئ تهرهزئ ئەز دین کرمه، ب خودئ ئەف خهنجهر بخوبو نها ئانی دوکانا من و گوت: شیتخی من ما هئزایه چهنه زئیرا؟ ئەف خهنجهر بو باقؤ وله بخودئ، ژقئ پیقه نهبو.

ژنا وی گوت: ههئ خودئ زئ ستاندئ، قهئ برا دین بوئی، ما من ژتهره نهگوت، وئ سبنا ناخوه (ب سهرفه ناچی) شورهکی زئ بینی دوکانا ته، تئ بیژئ شورئ منه.

شیتخی میترئ وئ گو: مال خرابئ وله ئەف خهنجهر بو.

ژنا وی گوتئ: هاها بیی تو ناقئ (ته نهقئت) ولوژئ پئ م نا قهئ (ههر ب هندئ باخقئ). شیتخی رهبنه دل ب کول و کۆفان فهگهریا دوکانا خوه. چهنه رۆژ دوئ ناقئ چۆن، دیسا محهمه د شورئ زئیری ئانی جهه شیتخی و ژیره گوت، ئو شیتخ دیسا وهکی بهرئ (پیشئ) هاته جهه ژنا خوه و ژنکئ دیسا ژئیرا گوت: چهیرا سبنا، ژنهکئ وئ بینی، تئ بیی ژنا منه.

چهنه رۆژ دهریاس بون، رۆژهکئ محهمه د گوته شیتخی زیفگرا، ئەز دخوازم ئیرو توویی جهه من تاشتئ بخوی. شیتخ گو: سهرجاڤا.

زیره سبئ ده، بهردهستیا (بهردهستکا) مالا شیتخی زیفگرا ههمی گوهازتنه مالا محهمه د ئوژنا وی هات لهر دهستئ میتفانا ئاف دگئیرینی. گاڤا شیتخی زیفگر کهته هندرو (ب ژۆر کهت)، دی هور و مورئ وی نه، ژنا و بییه؛ دهنگئ خونهکر (خوکړکر)، وهکه کرافئ (کهرافئ)، بخوه تشتهک دقرکا ویده نه دچؤ خوار، نه زانئ چاوا قهاندان، دا رئ بکول و کۆفان چؤ.

هاها کی محهمه د گوته بهردهستئ خوه ئەز دخوازم فان هور و مورئ شیتخ بئ ل جهئ وان دانن و ژنک چو (قه) مالا خوه.

شیتخ ب وئ دل کولیبئ فهگهریا. دهستئ خوه ل دهربدا و ژنا وی چو دهر لئ فهکر دی، ما ل شیتخ نهمانه (رهنگ و روپبار ل شیتخی نهمانه).

ژنا وی گوتئ: کورؤ خیره، چ بهلاته (چ بسهرئ ته هاتیه)؟

شیتخی میترئ وئ گو: قهت مه بیژه، قهئ و ترسی ئەز خونو بومه (گازی کریمه) سهرتاشتئ؟! لئ چ تاشتئ، گزفیا ماری کور بی، دهر من ده نهچو خوارئ (گهلهک تیشتهکا تازه چئیکر بو، بهلئ چو دگهرویا مندا نهچو؟)

ژنا وی گو: خودئ خیر بکی چما؟

شیتخی گو: ژنئ بخودئ ئەف راخستنا (وا ژئیرا) مالا من تهف ل مالا وی بون، ههکه ئەز نهشاشم (شاشمی مه)، توژئ ل وئیری بوئی. م ب چاقئ خوه تو دیتی. ما قهئ ئەز ته زئ ناسناکم!

ژنا وی گو: چهیرا (ن)، دهف ژفان گومانا بهرده وهکه جوانئیران به. ئەف دهه جاراً ئەز ژتهره دبیژم، بهلا خوه ژقئ لاوکی فهکه، میترئو قاس قهنجئ ژتهره کریمه، تو چما خرابیا وی دخوازی، دلئ ته ل هندا ما وی نهپاقره.

شیتخی رهبنه دل ههلاویستی، پۆشمان چو دوکانا خوه.

بو بهار رۆژهکئ، محهمه د گوته شیتخی زیفگرا: ئەز بهنی دخوازم ژفر بارکم دهکا ئەم ههرن چهه قادی (قازی)، سههنهکئ ژههفره چئکن و ل ههف قحیل (حیل) بکن. دونیایه، بهلکی ته مائئ مه خواریه، یان م مائئ ته خواریه، بره گونههئ مه دستوئ ههقده نه مینی!

شیتخ رابودا بهئ (دوی) و چۆنه جهه قادی و کاغهزهک ژههفره (بوئیک و دو) نشیسی و لههف قحیل کرن (گهردهن) نازاکرن و هاتن.

رۆژا پاشتر محهمه د بازگانی خوه بارکر و برئ کهت.

شیتخی زیفگرا گوته ژنا خوه، ئەز دخوازم (من دقئت) ئیرو ههتا ئەز فهگهرم تو لسهه خهبتی بی بچو درافه نهچوئی، ههکه نا ئەزئ ته بکوژم.

ژنکی چ کر؟ رابو دارهک ئانی چار چفا (چهچهفا) خوه لئیکر (تئ وهراند) لسهه قهسری چکاند و چ جلکهکئ پاکژ ههبو بخوهره هلانی و چؤ مالا محهمه د و دگهل وی برئیکهتن و چۆن.

شیتخی زیفگرا بواره راوهستا ههتا تهقئ برئیکهتن و خاتر ژههف خوهست و فهگهری هاته مال. لئ چ تهماشهکی؟! نه مال و نهژن و بسهر قهسری کهت و دارهک ل چارچقئ دا، لئ دار ژههوا قادی (قازی)

گو: چهیرا وه سهنه دا خوه چئیکر تو چاره دبی؟!!

محهمه د ژنک ئانی و هاته مالا باقئ خوه. باف دهرکهت پیش و گوت: ئافهرم کورئ من ته ژنباڤا خوه ئانی؟!!

محهمه د گو: ههئ مال خراب، من ژ خوهره ئانییه، نه ژمن تو ولو دبیژن؟! ههمه کالؤ پؤرا خوه کشاند (راکیشا) و هاوار بره ژاندرما (پولیسا) دهست ل بوک گریدان و برن جهئ سهه ژئیکرن و گوتن: ههئ مال خراب، کهسئ ژنا باقئ خوه مارکریمه؟!!

محهمه د گو: چهیرا (وله) نامنه، باقئ من بهلا خوه تئیدایه. کر نهکر، بئ چارهیه، وئ (دئ) سهرئ وی ژئیکن. لئ گاڤا چنگئ (چنگلئ) وی تازی (رویس) کرن، دیت بازبهندهک لئ گریدایه، گاڤا بازبهنده

برن چه سولتان و چیرۆک هه می ژێره گوتن، سولتان گو: زو ئەف لاوک ل کوبه بینن. گاڤا لاوک برن جهم سولتان و چیرۆکا خوه ژێره گوت، هه مه سولتان به زیا چاڤی وی ماچ کر و گوت: هه می مال خراب ئەف کورێ منه، باکنه ئی جهو (جوی). گاڤا کالی جهو (جوی) هاته جهم سولتان درو دهرکەت دهرقه. سه رێ جهو ژێکر و لاوک بو کورێ سولتان و ژنک و مالی جهو ژ خوه کشانده سه ر مالی.

«مالا وه تهڤا ناڤا، هه ر دو بون بوک و زاڤا».

***

پاشایی خونخور

ژ دهفته ریت جه گهرخوینی

هاته ڤه گه ازتن

(۱۹۶۴/۲/۱۵)

هه ر شهڤ پاشا ژنهک ژخوهره تانی و، سه به هێ سه رێ وی ژێن دکر. بقی ناوایی، هه تا رۆژهکێ ژنهک تانی و چو نقیا (نقست). دوێ شهڤیدا خواست (زێرهڤان) سولتان لدهڤی ده رێ وی راوهستان و فه رمانا پادشاه دانه دهستی وی. دوێ شهڤی ده راگرت ل (ستبولن).

نه هه مه هێ ژنکێ قه دیان خودی کورپک دایی و کورپک بناڤ سالاده چۆ. رۆژهکێ مزکین (مزگینی) دانه دیا وی گوتی: فایه پاشا هات، کورپک بخوه دکه نیا و دێ (دای) ژترسا دگری.

محهمه د گوتیی: یادی ل شوینا تو بهاتنا باڤی م بکه نی، ئەز دبینم تو دگری، گه لو خیر تو کاری ژمه رپه ئەشکه را بکی؟

دهیکا وی گو: کورپک من باڤی خوینخۆره، رۆژا کو سه رێ خو تیخی قه سه رێ وی (دێ) من و ته هه ر دووا بکوژی. بهازا ژن تانینه و ل دووان نه بویه سه به (دو نه گه هشتینه سه پیدی).

محهمه دی کورپک وی گوت: ئەگه ر ئەڤه (راسته) چما ئەم رانا بن، نارڤه ن، ژخوهره ب جییکی دی ناچن؟!

داوی گوت: ئەمێ بکو ده هه ر؟ دهستی وی درێژه، ئەم ژبه ر خلاس نابن ئەز ژن و تو زارو، ئەم چ کارن بکن؟!

محهمه دی کورپک وی گو: رابه خودی مه زنه، ئەمێ کارین خوه بهارێزن، خو خودی کن.

هه ر دو رابون تیرا خو مالی دونهایی برن و ب چۆلی ده رهڤیان و چۆن. دسه رێ چیاکن ب داروبه ر و بلند، دشکهڤته کێ ده خوه فه شارتن. کور هه رو دچی نیچیرێ و دێ خوارنی چیدی. چهند سالان بقی رهنگی مان. رۆژهکێ دێ ل دویماییا شهڤتی ده چۆ، هه یها، چ بنیری شهڤته دور و درێژه، تژی قل (کون) و کونجه، ل وان کونجان بکا بکا (کهت - کهت) گه ریا، ژنشکاڤه چاڤ ب دهوهکی (دیوهکی) کهت و قیرپین ژێ هات و گوت: کورپک توچ کهسی؟ ل فر چ دکێ؟ دهو (دیوی، په ره فهڤی) لێ ڤه گه راند و گوت: حه ریا مه ترسه، نه ر ته ناخوم، مرۆڤهکی ناف سه رمن لکارم بگرم، ژترسا کورپک ته ئەز

کهته ڤی شهڤتی، ژنک به ردا چۆ. هه لما مروڤان هه لانی، دهستی خوه دا دهستی وی و گوت: ئەز ژکوړی خوه نابیتهم هه مه ل قه ربه، به لکی هه لما مه بههڤ ده رکهڤی. ژ خودی پیڤه کهس ب مه نرانی. بقی ناوایی چهند مه ه نه چۆن، ژنکێ ژمبیرکبه ر گوت: حه ریان زکی من مه زن دبی، کورپک من بته گومان کهڤی، به لێ گومان دێ مه هه ر دووا بکوژی. دڤی ئەم چاره کێ بکن کا چار چبیه، ئەم چاوا بکن؟

دیوی گو: حه ریا محهمه دی کورپک ته یه، ئەز بخوه نکارم ده بارا وی ده (به رانه بری وی) تشته کی ببیتهم. ژنکێ به رسڤا وی دا گوت: مال خراب، ئەرێ کورپک من، لێ بخودی وی مه هه ر دووا بکوژی، دڤی ئەم چاره کێ ژێره بکن.

دیوی گوت: چاره ئەڤه، خوه نه خوڤ باڤیژ (بکه)، وی ژته په رسی: یادی چ بخوی؟ تو بیژه شه بهش (زه بهش - شوی)، وی (دی) بیژی؛ کا شه بهش ڤی زڤستان، ل کودا دبن؟ تو بیژه؛ گاڤا ئەز بچوک بوم خه لکێ دگو: دناڤا سه رێ فلان چبایی ده، وه رزهک هه یه، هه ر دهم ژ شه بهشا ڤالا نابی. کورپک مبه ر، ئەوی هه رپ، لێ ژویدی، دێ ژناڤ هیتنه برن، دهوێ بکوژن. ژنکێ خوه نه خوڤ ناڤیت و محهمه د ئیتقاری هاته مالی و گوت: یادی خودی خیریکی، چیه چما نه خوڤی؟

ژنکا دا وی گوتی: کورپک من، ناڤا من بژی (هناڤیت من سوتن) ئەز دکم جانی خوه ددهڤی خوه رپه وره قم.

کورپک وی محهمه دی گو. دلێ ته بیژی چ یادی، چ کاری بخوی؟ دا ئەز هه رپه ژته رپه په یداکم، مه ترسه وه کو شیرێ شیرا بی ئەزی ژته رپه بینم.

داوی گو: نو کورپک من شه بهش، دلێ من دبیتژی شه بهشا تشته کێ دی نکارم بخوم.

کورپک وی محهمه د گو: شه بهش ل کو په یدا دبی ڤی زڤستانی؟!

داوی گو: گاڤا ئەز بچوک بوم... چیرۆکا خو هه تا سه رێ ژێره گوت:

محهمه د رابو هه ر دو شیرین خوه دانه دورا خوه نو بری کهت و چۆ. ها ل فر، ها ل ور، هه تا رۆژهکێ بناڤ سه رێ چیاکی کهت. هه یها؛ چ ته ماشاکی، وه رزهکێ مه زن تیده گوندور و شه بهش تیده دبرسکن. محهمه د یهک دو خوه شکاندن (که رکن) و هه سه پی خوه ناڤده گریدا و رما خوه چکاند و سه رێ خوه خسته خه وی رازا (نقست). هاه به ر هندک نزام چ چۆ، ژنشکاڤه، دهوک (دیوهک) ده رکهت و درانی خوه لهڤ دان (ددانیت خو چرکاندن) گوت: ما ته نه گو ئەڤ به عچه بی خوه دی نیسه. ته هه سه پی خوه به ردا په ناڤ و سه رێ خوه خستیبه خه وی. ما نه ئەزی بکم پیچکی (پرتکا) هندی گوھی ته بن!.

محهمه د رازایه (دریژ کرپه) لێ شیرێ مه زنی خوه چنگ پیتشیا وی و سه رێ خوه هلدا (راکر). دهوێ سپی و وی شیر لهڤ دان هه تا هه سستیبه کێ ساخ دلاشی ههڤده نه هشتان، نانا شیر ژوردا دهوێ سپی و ئیک لسه ر چاڤی وی دا ئەو گوندرا نه قادی.

لێ پر نه چۆ، دهوێ سور ژێ ب لم لم هاته مه یدان، شیرێ بچوبک رابو چو پیتشیا وی و هه ر دووا وه که به رانا رابه ر کهتنه ههڤ، نانا شیرێ بچوبک دهوێ شور کهڤزانده وی ناڤی.

ها... گه لهک پی نه چۆ دی کو دهوێ (دیوی) رهش ب قی - قی و حم - حم سه رێ خوه ده رانی و هات،

هەر دو شیران نهدیا (دیت) خو (چهکی شه‌ری) و بو کوزکوزا وان ل دۆزا محهمه‌د چۆن و هاتن. محهمه‌د شیار بو، کوچ بنیری! لاشی هەر دو دهویا ل وی ناچی دناث خوندا دقرقتنی و دهوی رهش نیزیکانی ل وان مریه، محهمه‌د دزکی خوه گوت: ئافه‌رم و (له) وه بارا خوه کوش، بارا من (باها من) مایه. رابو سه‌رخو و راهشته شور خوه و چۆ پیتیشیا دهوی رهش وه‌که دوعه‌گیدا راپرکه‌تینه هه‌ف و محهمه‌د ب میترانی نه‌و کوش شهبه‌ش ژدیا خوه‌ره نانی و هات.

گافا دیا وی شهبه‌ش (زه‌به‌ش) خوار و ژناث نقینا رابو. محهمه‌د سوه‌هی چۆ نیچیری و دهو ژۆنکیپه گوت: مال خرابی (وله) نه‌م نما ژناث له‌په‌ی وی ده‌رکه‌فن و قورتال (رزگار) بن.

ژنگن گوتی: کورۆ دقنی نه‌م چاراکي بکن؟ چاره نه‌قه‌یه: تو خو نه‌خۆش باقیژی، کورته پرسى بیژه: تری دخوازم (من تری دقیت)، تری ل فلان به‌غچه‌ی هه‌یه، نه‌ژدهاکي مارا دناث ده‌یه ژهر وی خلاس نابى.

دهیکا محهمه‌د گو: نه‌ز نه‌خوشم، نه‌و ناها نای تری، تری بو من بین. محهمه‌دی گو: دایین قنی ژفستان، تری ل کویه؟

دهیکا وی گو: گافا نه‌ز بچوبک بوم دگۆتن ل بیه‌فان فلان به‌غچه‌ی تری تم په‌یدا دبی.

محهمه‌د رابو و هەر دو شیرین خوه دانه جهم و بری کت، دئ ل قر، دئ ل ور هه‌تا جاره‌کی بسهر به‌غچه‌کی فه‌بو (هه‌ل بو)، کو تری دمیتوا ره (ب میتوافه) وه‌که گوهارا دالقیانه (پیشه شو‌ره)، قه‌سره‌ک دناث به‌غچه ده‌یه. هیدیکا ده‌ری قه‌سری فه‌کر، هه‌یه! چ تماشاکي؟! دی کو کچه‌که (کا) ده‌لال و جوان تیده رونشیتییه. مرۆف ژخودئ دترسی لی بنیری.

محهمه‌د دی لیکر (های کر) و گوت: کچکا ده‌لال تو فا درا؟ کچکی گو: ئاکر ب مالی که‌تو، هه‌ره‌ به‌ری کوزهای مارا ل ته راست بی، دئ ته و هه‌سپه‌ت ته و شیرین ته ب هه‌قه‌ره دار قوتینی (دا عوبریت).

محهمه‌د گوتی: زوهای مارا چۆیه، کوا، ل کویه؟ چیه هه‌و قاس توژی دترسی، مه‌ترسه، نه‌زئ سه‌ری بیه‌لینم!

کچکی گو: ناخوه باشه. نه‌قه‌هه‌ره پشتا قه‌سری فه‌شیرن هه‌تا نیقرو کو دئ نه‌ژدها بی مالی (بیته مال).

گافا کو تی، به‌ری هه‌ر تشتی، تی ده‌قی خوه دخی (دکه‌ته) سنگا (سنگی) من و هه‌ر دو مه‌مکی من دمروسی. هه‌تا کو نه‌ژده‌هواره تیخه‌ خوار، نه‌و ژى بسهر سه‌ری خوه ده‌ دبی کلور (گلور) و دمینی. نه‌گه‌ر وی چاخى هون کار بن وی بکوژن. یانا (وله) وی (دئ) وه ته‌فان بخوی نه‌زه‌نی.

محهمه‌د بخوه و شیرین خوه و هه‌سپه‌ی خوه فه‌ شاردن (خو فه‌شارت). ها، نیقروه‌کی دی کو قرچ – قرچ ب دارا کت و به‌لگ وه‌شیان و بوره‌ریا به‌ری داران، محهمه‌د ها بزدا کو نه‌ژده‌هاری مارانه؛ نه سه‌ری وی و نه‌بنی خوه به‌ردا به‌ر ده‌ری قه‌سری، ده‌قی خوه خسته سینگا کچکی و مژی، مژی، مژی (میژت) هه‌تا دلئ وی (کچکی) ئیتشا و هه‌واره (ب هه‌واره) هه‌ته‌خوار. مار ژى بۆ گلور (گلورک).

محهمه‌د و شیرین خوه لی گه‌انه هه‌ف، ژخوه مه‌ره نه‌و ژ هه‌قدی (ژیک) بژلاندن (پرتکاند) و به‌زیا به‌ر ده‌ری کچکی و دابه‌ر سینگا خوه و بره سه‌ر ته‌ختی وی، ناث لسه‌ر و چاچی وی رژاند (ره‌شاند) و کچک شیار (هشیار) بو و ده‌ستی خوه ناقتیه سه‌رستوی محهمه‌د و گوت:

نه‌ز هه‌یرانا ته‌بم، ته نه‌ز ژقی به‌لای ده‌رستم، لی نه‌زئ شه‌رته‌کی لته بکم: کا بیژه من کی تو شانده (هنارتیه) تری؟ تو شانیدییه ریتیا هات نه‌هاتی؟

محهمه‌دی گوتی: (وله) دیا (دهیکا) من نه‌ز شاندم قی جی. کچکی گوتی: ناخوه دیا ته بیاره، ل دیا خوه نه‌و له‌مه‌یه (قاباته‌یه).

محهمه‌دی گو: تشتی ولو مه بیژه، دیا منه ره‌بن، دناث سه‌را چیاکی ده‌یه، جن ژى ب سه‌ره‌ه نابن. کچکی گوتی: ده من ژته‌ره نه گوت: نه‌گه‌ر تو ب نا من دکي (گوه‌ بدی من) وهر من لخواه مارکه، نه‌مئ دقنی باغی ده به‌هشتی بمین ده‌ف (دهست) ژ دیا خوه به‌رده، دیا ته بیاره.

محهمه‌دی گو: ل من هه‌یه (ل سه‌ر منه)، بی (بیژه) بازاری باقی ته ل کویه؟ نه‌ز ته بگه‌هینم بازاری باقی ته، وه‌کی دی ئیشی ته ژمن تو نه‌بی (ته چو ژمن نینه).

محهمه‌دی کچک نانی بازاری باقی وی و فه‌گه‌ریا جهم دیا خوه و تری دانی به‌ر و گوت: ها یادئ (دایین) توچ دخوازی نه‌ر دفه‌رمانا ته‌ده‌مه.

دهیکا وی گو: (وله) محهمه‌د کو‌ری من تو خۆش میتری، گه‌لو تو ب چ تی گریدان؟ محهمه‌دی گوتی: نه‌ز ب چار موا (مویا) ژ دو‌قی هه‌سپی دناث میزا وی بدی و له‌هه‌ر دو تلئ (تپلیت) من گریدی تیمه گریدان.

هه‌مه‌ دئ رابو (داوی رابو) چار مو (موی) ژ دو‌قی هه‌سپه‌ی وی کرن (کیشان) و دناث میزی (میزا) وی دان (قه‌دان) ئو ئانین و هه‌ر دو تلین وی پی گریدان و گوت: ده‌وی (دبۆ) کورۆ ده‌ وه‌ری. گافا محهمه‌د تلین خوه کشاندن مول هه‌ستیان (لسه‌ر هه‌ستیان) راره‌ستان ده‌وی کۆر (کۆره) هات و گوته ژنکی (دهیکا محهمه‌دی): هه‌یران محهمه‌د کو‌ری ته‌یه نه‌ز بخو نکارم گونه‌هئ وی تیخم (بیخمه) قرکا (ستوی خوه)، تو دکوژی ده‌یلی تو دزانی.

داوی رابو هه‌ر دو چاقتین وی ده‌رانین و خستقن، به‌ریکا وی و ده‌ستی وی گرت و نانی (ئینا) ناقتیت هندروی (ناث) بیری.

هه‌ر دو شیرین وی ب چۆلان دکه‌تن ژیره خوارن تانین (تینا) و تاقتین بنی بیری. بقی ئاوی نزام چ قاس ده‌رباس بو.

رۆژه‌کی که‌روانه‌ک هه‌ته سه‌ر ده‌قی (ده‌ری) بیری، هه‌ر دو شیرا خو به‌ردا پیتیشیا وان و کرن کوزه – کوز (عوز عوز) خه‌لکی که‌روانی ترسیان لی یه‌کی ژ وانره گوت: مه‌ترسن، نه‌ف دو شیر گه‌دی نه (که‌هی نه)، به‌لاک (به‌لایه‌ک) هه‌تیه سه‌ری وان، شیر تو جاری کوز – کوز ناکن.

شیرا دا پیتیشیا وان و سه‌ری خوه خستقن هندروی (ناث) بیری؛ گافا نیرین، هه‌یه! چ بنیرن، مرۆفه‌ک دبیری ده‌یه. گوتی: کورۆ توکی؟

محهمه دئ بهلانگاز گوتی: لاوین من دهرتخن ئەزى ژ وەرە چیرۆکا خو بیژم.

کهروان کندر (کنف) و وهریس بسهرقه کرن، داهیتلان و محهمه دهرانین.

کهروان ژئ پرسی و گوت: کووچ چ بهلا تهیه (چ بسهرئ ته هاتیبه) چما تو که تى بیئى، ژکویه، ل چ دگه ری؟

محهمه گو: چهیران ئەز ژ باژارئ فلان پاشایی مه، ئەگه هون کارین من بختیرا خوه بن مالا وه ئافا. کهروان گو: (ولّه) کو تو فان دو شتیران نهدى مه. ئەم ته نابن.

محهمه د: باشه بره، ژ وەرە بن. کهروان محهمه د گه هانده بروئ باژاری و شتیرین خوه برن و چۆن.

کچک رهمل ئاقیتیبو (چو بو نک خیترانکی) و زانیبو کو محهمه د کۆز (کۆزه) بویه، ژ له ورا ته کییاک ژبونا کۆزا ئافا کریو، تپیده کۆز خوه دى دکرن.

گافا ئیتقاری کۆز محهمه د ب کۆزا فه چۆنه شیف، کچکئ ئەو ناسکر و گوت: فئ کۆری (کۆزیهی) ئیشهف ل جهم من بهیتلن.

محهمه د گریا و گوت: ما من چ کره، ژفان کۆزان هه میان، بهختی من ره شه هه ما ئەز ئیشهف هاتمه؟! وەرە وەرە کۆزئ بئ ئەقل وەرە، ئیشهف ئەز ته بهرنادم. ئیتقاری کچکئ گوته محهمه د: هه ی مال خراب، من ژته ره نه گوت دیا ته بیاره!؟

محهمه د گو: تو خوه دیکى تو فلان کهسى؟ بهلئ ئەزم، محهمه د زوردا گرتی و گوت:

هه ی منۆ دینۆ بهختی ژنا من نهدى بو، کئ ديبه کودئ ژبونا یاری خوه، ل کوپئ خوه ولو بکی؟! خویا کو باقئ من لسه ر حه قى بو.

محهمه دى گو: باقئ من شهف ژنهک تانى ئو سوبه هئ ئەو دکوشت.

کچکئ گو: نانا محهمه د باقئ ته نه لسه ر حه قیبئ بو. ژن ژى هه نه، ژنو ک ژى هه نه ئەزیه نئ. ده رابه ب سوزا خوه دئ بئ. ئەز دهف ژته بهر نهدم هه تا یان چاقیتن ته ساخن (ساغ دبن) یان ب هه قرا (پینکفه) ئەم دمرن، دا تو زانیی (بزانی) ژن هه مى نه یه کن.

کچکئ خاتر ژدئ و باقئ خوه ستاند (خاست) و ب دهست محهمه د گرت و چۆن.

ب سالا، ب دهما، پۆژه کئ ل بن داره کئ پالدایی، کچکئ سه رئ وى دانیه سه رچۆکا خوه و هیتسترا دبارینی. دى کو دو مشک ژ قولا (کونا) خوه ده رکه تن و رابه ر که تن (هه قرویشی ئیک بون) یه کى چاقئ ئى دى بزقاند (به رچقاند) لئ سفک بازدا، گیایک (گیایهک) ئانى، جوت جوت (چو چو) و خسته (کره) چاقئ هه قالی خوه و هه ر دو که تن و قولئ (کونئ).

کچکئ ژى پاشى دیتی رابو چو ئەو گیا تانى و چۆ خسته (کره) چاقئ محهمه دى. دى کو محهمه د رابو و دا لوتکا (لوتک ل خودان) و گوت: چاقئ من فایه، چاقیتن من ساغوبن. هیتدی هه ر دو فه گه ریان باژارئ باقئ کچکئ، کچکئ ژتیره گوت: ده وەرە فه گه ره، من مارکه و ل باژارئ باقئ من رونه، هند مایه تئ ببی (تو دئ بیه) پادشاهئ باژیر و وه لیت.

محهمه دى گو: هو هو من سوند خواریبه، کو هه تا ئەز دیا (دهیکا) خو نه کوژم مارا ژنا ل من حه رام بئ.

کچکئ گو: ده هه ره خوه دئ هه قال (هاریکاری) ته بئ.

محهمه د برئ دهات، هه ر دو شتیرین خوه برن و پاشى چۆ دهرئ شکه فتنئ. دبیتن:

دهوى (دبوى) بو بم بمه وى گو: ده بهسه، محهمه د ل کو ئو ئەم ل کو؟ نه ا کورما (کرما) چاقئ وى خوارنه.

دهوى گو: هه که ئەز نه شاشم (شاشمى مه) محهمه د ل فان درانه.

ژنکئ گو: ده بهسه لۆ تو دینی!

محهمه د شوژئ خوه کشاند و گوت: (ولّه) ئەز بکم پچکى (پرتکا) مهزن وهک گوهئ ته بن و لۆ گوت: و پئ شورا دانئ دیا خو (داخو دابه ر شیرا) و زاروکیتن وئ تهف کوشتن و دهف (دهست) ژ دهوى بهردا و هات.

کچک مارکر، پاشى بو پادشاهئ وه لیت روسپى و دلگه ش، چیرۆکا من ژ وەرە خوه ش.

***

چیرۆکا سولتان ئیبراهیم

ژ دهفته ریت جه گه ر خوینی

هاته فه گه ازتن

(۱۹۶۴/۵/۱۶)

سولتان ئیبراهیم کورئ سولتان ئورخان بو. کاری وى تم (هه ر و هه ر) راف و نیچیر بو. لفرئ (چاقئ) کوشتی ددانه ژار و به له نگازا و ژیندار (ساخ) به رددانه ناف به غچه.

رۆژه کئ کوفیه که (کوفیه کئ) کوشتی لناف باژار ئاقیتته دهقئ (به ر ده رگه هئ) دهرین پیره کئ. پیرئ دهست بر ب ئەزمانا (ئه سمانا) فه بلند کر و گوت: وه ی لاوۆ خودئ به نی سعادا بکی رزقئ ته. سولتان ئیبراهیم د رۆژئ ده ئەف ناف: ناقئ به نی سعادا ددلئ خوه ده دجیکئ بلند و شرین ده هلائی.

ئیبراهیم رۆژ ب رۆژ زه ر دبی، بئ تین رها قل دمینی. ناگرئ ئەقینئ وى دشه وتینی، هن بهن دهلئ، لئ دهر دئ خوه ژ که سیرا نابیتئ هه تا ولو بو (وه لئ هات) کو ئیدی، هه رو ژئودا خوه دهر نه دکه ت.

وه زیر و زیره کیتن باقئ وى لهف کوم بون، شیرا خوه دانین و گوتن: گه ره که ئەم ژ سولتانرا بیتن، کو کورئ ته، ولو بسه ری وى هاتیبه، ئەگه ر نه، خوه دئ نه کى تشت ببی، وئ سولتان سه رئ مه هه موا ژیکئ. ب هه قرا هه مى چۆنه جه م سولتان و ژتیره گوتن: «هئ سولتانئ مه زن ئیبراهیم نه خو شه، لئ که س نه خوشیا وى نزانی. ئەم تهف مانه چه بری (مه نده هوش مان) دکن ناکن، دهر دئ وى ناسانکن. سولتان ئەنیا خوه قورمچاند (کره گرئ) ئو خوبدان زیده خوار ئو گوت: رابن زو ژمنه ر باکن سه ر دوختور و بهه قره به رئ خوه دانه ئودا سولتان ئیبراهیم و چۆن. سه ر دوختوری گو: پاشایئ من، دهر دئ ئیبراهیم دهر ده گئ کران و بئ دهرمانه دهر دئ ئیبراهیمی دلگرتنه. دهرمانئ دهر دئ ئەقیندار ماچیکرنا یاره.

سولتانئ گو: هوم... هوم... دلگرتن دژواره. بیتزه تو دزانئ ده ستئ باقئ درتیه. سوزبئ ئەف کچا کو ته

دل كه تيبى ل كو بى. ئەزى ژتەرا بخوازم ج زۆر، چ خوښ.

وہزيرى گو: قوربان، دە (دئ) بيژە، دئ بابا (بابو) ژتەرە بخوازی، دەستى پادشاه دريژە، دريژە، دريژە. لئ ئيبراهيم دەنگى خوه ناکى، لسهر تهختى خوه، پالدايه، ناخوازی خوه بههژينى.

سولتانى گو: دە بيژە کورئى من دا ئەز ژتەرە بخوازم.

ئيبيراهيمى گو: بابا (بابو) هەرن ژفان کەسى بېرسن.

وہزيرى گو: پيړئ هوم هوم پيړئ، پيړا مالا گەلەکە وەکە ته خرا کره، ناخ ژدەستى پيړا، ئەو ج دکن؟! سولتانى گو: دە رابن هەرن پيړئ و وەرن. چۆن باکره پيړئ، گوتئ: «وەرە سولتانى تو دقئى».

پيړئ گو: ل من رەبەنئ، ئەز و ديوانا پادشاه، ئەز چمە، کو سولتان من بخوازی؟ (ولە) باقو ئەز ناييم (هيم). نافەدەستکئى. سولتانى. گوتئ: دە رابە، مال خراب، بەلکى سولتان قەنجيە کئ ب ته بکى (دگەل ته بکت). پيړئ رابو و هاتە جەم سولتان، ئو سولتان ژتەرە گوت: بيژە پيړئ دەردئ کورئى من چيە؟ هەکە نا ئەزئ باقئىژم دەنگزئ(۱).

پيړئ گو: سولتانى من، ما ئەز چ زانم، دەردئ کورئى ته؛ (ولە) پوژەکئ لاشکى (لەشەکى) گوشتى ب خيتر خوه ژمندا ئاقئيت و چۆ. تشتى کو هەيه من ژتەرە گو: خودئ بەنى سعادا بکى رزقئى ته.

سولتانى گو: هوم... بنى سعادا، بنى سعادا کچا مەلکئ مسرتيە.

پيړئ گو: بەلئ سولتانى من، کچا مەلکئ مسرئ زى ئانجەغ ئەو هيژايە ژ سولتان ئيبيراهيمى ئەز گوژرى.

سولتان ئورخان گوته کورئى خو کو ناقبەرا من و مەلکئ مسرئ نەخۆشە ئەز نکارم کچا وى ژتەرە بخوازم. لئ تو دەستى خوه دى سەر کچا کئ ئەزئ ژتەرە بييم.

ئيبيراهيمى گو: ئەزەبەنى ئەگەر بەنى سعادا نەبى ژن ژم رە مەهرا ژنا ل جانئى من حەرام بى، چقا (چەند) ژنئى دنيايئ هەنە، هەمى خودەئى منن.

ئورخانى گو: کورئى من فايە ئولکا ئالى عوتمان لىبەر تەيه توج کارئ ژخوهرە بى، ئەز ژدەستى ته ناگرم، هەرە ژخوهرە بخوازه. فايە (ئەقەيه) وەزيرى من زى، ل شونا باقئى تەيه، ئەزى ب تەرە بشينم.

ئيبيراهيم رابو ژ هەر تەخليت و رەنگا ژمدا، ژ چنگبلىا، ژ زيفگرا، ژ دوکاندارا، ژ نالبەندا بخوهرە هالنن (برن) ئو تيرا خوه مالىن دونيايئ و لەشکرەکئى گران دا جەم خوه، بەرئى خوه دا ئوغرئ و پشتا خودا فەلکئى.

گافا بپتەکن سولتان ئورخان باکرە وەزير و کورئى خوه ئو گوت: کورئى من ئەز دخوازم تو ژ گوتنا وەزيرى من دەرنەکەقئى، لئ تو (چو) جار ل ميترگا دامەنين، ميترگ نەدبئ خودەئى نە (بئ خودانن).

سولتان ئيبيراهيم تەمەنا ژ باقئى خوه رە ئاقئيت (تەمەنە بو کر) و گوت: سەرسەرا و سەرچاقا بابو، و بپتەکن چۆن کەتن بەرى و بەرستان چۆل و چولستان، هئى ژنو سەرئى وان کەتنە قافئى گران (کەتنە دەراقئى تەنگ).

رۆژەکئى ژ رۆژان ل ميترگەکئى راست هاتن، هەيها! چ بنيرن، هئى تەير ب تەيرانيا خوه دەسەردا نەچۆيه.

وہزيرى گو: گەلى هەفالا، سەرئى بازرگانئى خوه بگرن، ئەمى ئيشەف لئى ميترگئى دەينن.

ئيبيراهيمى گو: وەزيرى من، باقئى من نەگۆتبو کو، ئەمانەت، تو جارى (جارا) ل ميترگا دامەنين.

وہزيرى گو: باقئى ته چ دزانى، تئ دخەوا خوه کەقئى، تشتى کو هەبى وئ بسەرئى مەبئى (ببت).

ئيبيراهيمى گو: تو چيتر دزانى، ئەز نکارم بئى دلپا ته بکم. ئيقئارى وەزير خوه گرئيدا و چەند کەس بخوهرە هلدان و ل دۆرا چادرا چۆن و هاتن. پەر هەند (گەلەک پئ) نەچۆ هاتن و وەزير کەتە بنئى چادري و سەرئى خودەئانى و رازا (نقست).

سولتان ئيبيراهيم جلکئى خوکرن بەرخو، خو راپيچا و رابو بتنى دۆر دۆر ل دۆرا چادران زقري. هاه، شەف کەتە نيقتى شەقئى، دئ کو حم حم و زم زم بنوال (نھال) و دييارا کەت، شەق شەق و ئاگر (کريسک) ژبەر درانئى وى دچن. دەيتو (ديتو) ژ دورقە باکر و گو: هەى مرؤقئى سەر رەشۆ تو ئاخى، ديسا ئەزئى تەبکم ئاخ وە نەگو: قەى ئەف ميترگ بئى خوه ديبە.

ئيبيراهيمى گوت: هۆش دەنگئى خوه مەکە، زاروک و پيرک دناف مە دە هەنە، تئ وان بترسين خوه ل من بگرە و فرده وەرە من کارئى ته کره.

ديتوى گورزئى خوه هلدا (راکر) سەرسەرئى خوه و زريکاند (بادان) و ئاقئيتە ئيبيراهيمى و گو: بم، بم، تو ئاخ بوى، من تو کرى ئاخ.

ئيبيراهيمى گوته ديتوى خوه: ئيجا دۆرا منە، گورزەک ئاقئيتئى، ل نيشاسەرئى وى خست و دھو (ديتو) گروکرە (گوتل کرە) مەيدانئى، هيدىکا سولتان ئيبيراهيمى ئەو خشانده بنئى نەوالئى و هەر دو گوھئى وى ژيکرن و خستق بەريکا خوه و قەگەريا بن چادرا خو و رازا (نقست).

گو: وەزير دئ رابە، رۆژ هەلاتيە، دقئى ئەم بارکن، رپا مە دورە، ماچ کولا تەيه (خەم ل تەيه)، ژ ئيقئاردا (ژ ئيقئارى وەرە) تو کەتبه بەلک وەزيرئى رەبەن ل دۆرا چادري دگەري.

سولتان ئيبيراهيم: هەى بەلئى وەزيرئى من، حەقئى تەيه (تەم خوښ ژبو وەزير وەزيرئى هيژا بنگەھئى دەولەتئى)، ميسرى چى ل پشت، ئئى خراب ناسدکى وەزيرى گو: دەرابە لو ترسونکى (بو ترسونکى) ته دگو: ئەم ل ميترگئى دانين ها بنيره ئيشەف پيدا، دەوارئى مە دقئى ميترگئيدا دچيرن (چەرن) چبو؟ چ هاتە سەرئى م؟ تو ژئى وەكى باقئى خو ترسونکى.

سولتان ئيبيراهيم: دەولەت سەرئى ته، لئ ئەز چ بکم باقئى من ولو گوتبو م ب دلپيا نەکرنا (مەبئى دلپيا وى نەکرنا) وەزير باش ژخوه دزانى.

وہزيرى گو: باقئى ته چ زانى؟ بازرگان بارکر و پري کەت و چۆن. ئەگەر هەفتەک، ئەگەر مەهەک دەرياس (ز) بو، ديسا ل ميترگئى راستهاتن و وەزير دەنگئى خوه هلدا و گوت: هئى سەرئى بازرگانئى خوه بگرن ئەمى ئيشەف ل ئى ميترگئى دامەزن.

سولتان ئيبيراهيم: وەزيرئى من، مانە باقئى من گوتبه گەرەکە ئەم ل ميترگا دانەنين.

وہزيرى گو: هو هو... باقئى ته خروفية، ته وەکە جارا کره، ديسانئى رازى سەر گيتئى هەمى، پارا (باھرا) منە، ته چ ژيبە.

سولتان ئىبراهيمى گو: ده دلخ تەيە وەزىرى من.

ئىشارى دىسا وەزىرى چەند پەيا بخوهرلا هلانين و چەند سەر با ل دؤرا چادرا چۆن و هاتن و وەزىر داكەتە بن چادرى و رازا (نقست).

لى سولتان ئىبراهيم خوه دچەكارا پىتچا و دىسا دؤر دؤر ل دؤرا چادرا زقرى. هاه شەف كەتە نىقى دى كو دھوك (دپوھ) هات، شەق شەقا ددانى وىبە؛ ئاكر ژ دەقى دچى دىبىزى: «هەنى مرقۇقى سەر رەشو، تو ئاخ بوى، ئەز تە بكەمە قە ئاخ. ماتە نەگو ئەف مېرەگى خوه دىنە (بخودانە)، تە براىى من گوشتىيە و ل مېرگا مە دانىيە. خوه بگرە ئەز هاتم تە.

سولتان ئىبراهيم: كورؤ دەنگى خوه بلند مەكە (نەكە)، تى زاروكا ژخەو راکى دقردە وەرە، من كارى تە كرىيە، ئەگەر خوه دى بىن ەرە، ئەزى گوهىتە ژى تىخەم بەرىكا خوه.

دھو (دپوى) گورزى خو زرکاند (زقپاند) و ئاقىتە ئىبراهيمى، دناف تۆزى دە ونداكر و گوت: هەنى مرقۇق سەر رەشو، تو ئاخ بوى، من تو كرىقە ئاخ!

سولتان ئىبراهيم: تە دربا خوه دانا، ئىجا دؤرا (كەرا) منە، گورزى خوه هژاند و ئاقىتە سەرى وى، ئەو ژى گىر كەرە سەر قادی و كشاندى (راكىشا) نەوالى (نەھالى) و ھەر دوگوھى وى ژىكرن، خستەن بەرىكا خوه و خوه بەردا بن چادرى و رازا.

وەزىر پاشى چۆ بەر چادرا سولتان ئىبراهيم گوتى: راپە راپە رۆژى تىرىزى خوه بەردانە سەرمە، دقنى ئەم باركن. سولتانى ترسنوك، تو و باقى خوه، ھەوقاس دترسن، ھون نازكن تاحلى (تەحلى) و تەنگى نەدبىتە.

سولتان ئىبراهيم: تو زانى (دزانى) وەزىرى من ناخوازم گوتنا باقى خو بشكىنم باقى من گوتبول مېرگا دانەنن.

وەزىرى گو: تو و باقى خو ترسونكن (ترسونكن)، كا چ هاتە سەرى مە ھەتا سبەھى خەو ب چاقى من ناكەفن، ئى تە بخو چ ژىبە. تو ژخەوا شىرىن رانابى، ما چ ژتە دكەقى ئاقى؟

دىسا بەرى بەرىستان، چۆل و چۆلستان، سەرى وان كەتە قافى گران، ئەو دچۆن ب رۆژان ب مەھان، ھەتا جارەكى ژجاران ل مېرگەكى راست هاتن.

وەزىرى گو: ھەنى سەرى بازگانى خوه راكرن. ئەمى ئىشەف لقى مېرگى بېھنا خوه بەردن (دەين).

سولتان ئىبراهيم گو: وەزىرى من، ما نە باقى گوتبول مېرگا دا مەنېن؟!

وەزىرى گو: دىسا و لوگوت ئەھ؟!

سولتان ئىبراهيمى گو: تو دزانى وەزىرى من باقى من مرقۇقەكى مەزەنە، ناخوازم (م نەقىت) بى دلپا وى بكم؟!

وەزىرى ژ دەقى قەگرت گو: دەين، كو باقى من گوتىيە، باقى تە ترسونكە چ ھەپە؟!

سولتان ئىبراهيمى گو: بەلى وەزىرى من.

دىسا وەكە بەرى سولتان ئىبراهيم دھو (دپو) كوشت و گوھى وى خستەنە بەرىكا خوه.

چەند رۆژ دوى ناقى نەچۆن گەھانە باژارى مسرى و ل دەرڤەى باژار دانينو چادرى خوه کوتان. ئەگەر

گازا (گەزا) قوماش ل مسرى ب دھە قروشا بو، وان بچار قروشا ددا، ئەگەر كوستىلك (گوستىرك) ل مسرى بچار چەرخبا (* بو، ل جەم وان ب يەكى (قروشەكى) ددان. ھەر تشت ب نىف نرخی دفرۆت.

خەلكى باژار ب كرىن و فروتن ھەمى قورژىنە (***) (خرڤە بونە) سەر وان دەنگ بولپت دكەت (وى جەبى دەنگ قەددا).

بىزە مەھەك دو چۆن. رۆژەكى سولتان ئىبراهيم گوتە وەزىرى خوه كو ئەقە چەند مەھى مەنە، ئەم ھاتىنە ھى مە تشتەك نەكرىيە، ما ئەم ھاتىنە كرىن و فرۆتنى؟!

وەزىرى گو: ھا ھا... ئەز ئىرو چۆمە باژار من دوستەكى خوه دى بەلكى سبأ ئەم ھەرن مالا وەزىر ب ھەقەرە نان بخون. ئەز لىەر گوھى وى خم (كەمە گوھى) نانا خلاس، ھەو ئەم ئىدى لى بېرسىن. ھنگى

خوه راگرە، بېھنا خوه فرە بكە، ھەر تشت ب سولتانى بېھن تەنگى نابى ئەزىنەنى. سولتان ئىبراهيمى گو: بەلى ئەزىنەنى. سولتان ئىبراهيم زانى كو تشتەك ژ وەزىر دەرناكەقى، دقنى خوه ل ھىشيا وى نەھىلى،

ژ لەورا، راپوسەر خوه و بەرى خوهدا باژار و چۆ. ھا ل قى يالى، ھا ل وى يالى، خوگەھانە نىزىكى مالا مەلىكى و چاقىن خوه گەراندن، دى كو پىرەكە رەبەن، بەلەنگاز لى پاقژ و مرىس (بژوین)

دشكەقتەكى دە دەمىنى، خوه بەردا ھندروى شكەقتى و گوت: يا دەپىرى (داپىرى) تو مىفانانا ناحەوينى؟!

پىرى گو: سەرچاقى ديا خوه بى كورپى من، ھەكە توب حالى من رازى بى ئەزى شمكا تە دەنم سەرسەرى خوه ئەزىنەنى.

سولتان ئىبراهيم: ھا ژتەرە دھە زىر، ھەرە شىشقا مە بكرە و ئى ماىى ژبونا ھندرو خەرچ بكە (بمەزخىنە).

پىرى بولۆتك ب جارجى دە رڤىيا (بەزى) و چۆ ھەتاكو بىست تشت دقا بو كرىن وقەگەرىا نڤىنېن پاقژ و خوارن ژ سولتان ئىبراهيم نانين و هات.

سولتان ئىبراهيم: داىن خوه دىكى چ كار دكى، چەوا ئەبورا خوه دكى. نانې تە ژكو دەرەدكەقى؟!

پىرى: كورپى من ئەز دەبىنا بەنى سعادا كچا مەلكى مسرى مە. ھەر رۆژى ئىنبا ئەز دچم سەرى وى دشوم، ژ من پىشە كەس لاشى (لەشى) وى نابىنى ئەو ژى من بقى ئاواىى خوه دى دكى، لى چ خوه دى كرىن تى دىبىنى.

سولتان ئىبراهيم: ئاھ يادى ناقى بەنى سعادا خۆشە، برىنې كورپى تە پى دەرمان دىن، من خوه ل خوه دى و لئە گرتىبە، كو تو ناڤبەرا مەدە ھەرى (بچى) و بىى، ھەكە بەنى سعادا لسەر دەستى تەھەرى

بكى، ئەزى بكم كو ھەتا شمكا لنگى (پى) تە زىرېن.

پىرى: ئەف گەھا خوه دى و دپاتە، ھەشتە، سبأ (سوبەھى) سەر شووا وىبە ئەزى ژىرا بىژم.

(* چەرخى، جۆرەكى پارابو.

(**) قورژىن = كوم بون.

سولتان ئيبراهيم تيرا وئ پهره دانى و گوت: ديا (ياده) پير، ئەز كورئ سولتانى دىنى ئىسلامى مە، ژ ستانبولئ مە خوە ل خوهدئ و ل تە كرىبە، ئەگەر بەنى سعادا نەگەهى مە، ئەزئ دترسم ل فر برم ڤەنەگەرم مالا خوە.

پيرئ: خريق خريق دەست ب گريئ كر و گوت: تو كورئ سولتانى دىنى ئىسلامى بە و تەخوە ل مەگرتبە؟! سوژئ خوهدئ ل جانئ م كەتبئ ئەگەر بەنى سعادا بمرئ ژ ناخيرا و ميني وئ ژجانئ تەرەبئ، ئەز ديا تەمە، ئەو دناڤ پەرئ تەپرا دە، ل ئەزمانئ (ئەسمانئ) هەفتا (هەفتئ) بئ، ئەزئ وئ ژ تەرەببىنم. مەترسە، ئەڤ گەھا (گەرا) خوهدئ و ملئ مە.

سوبههئ پيرئ چۆ سەرئ بەنيئ بشوى (بشوت)، ب پيلوكاڤه (پهبيكا) هلکيشا ژۆر دى كو بەنى «بەنى سعاد» ل ژۆرا راوہستايە.

پيرئ دەڤ بکەنى گو: دە بەسە ژخوهرە مېرەكى بكى، ئەم ژتە خلاسېن ئو تو هەتا كەنگئ تئ بەلا سەرئ مەبئ، لئ شرينا بەر دلئ خەلكئ.

بەنى سعادت، نە دەيكري (دەينەكري) بەنەك (پېنەك) ل سينگا وئ دا و ئەو دپتپولكادا تراكر (گرئل) كر، كندري بئ قەسرئ، بەردەستيا خستە ناڤ تژەكئ و ئاڤيتن هندروى شكەڤتا وئ.

ئيقارى ئيبراهيم سولتان هاتە مال چ ببيني؟ دى كو پيرئ بويه دناڤ جىادا نرا نرا (نالا نالا) وئبە، هەسيەكئ ساخ دلاشى وئ دە نەمايە، سولتان ئيبراهيم رابو چۆ سوكن ژتيرە دەرمان ئانى و لاشئ وئ دەرمان كر و خوهدا بەر سەرئ پيرئ و گوت: مەترسە داپير، چ دخوازئ، ئەزئ ژتەرە پېتك ببينم.

پيرئ كەنيا و گوت: تو گوھئ خوە مە (نە) دئ، ژمن پېڤه كەس نكارئ سەرئ وئ بشوى (بشوت)، چەند رۆژان برە ولو نە شوشئ ميني وئ (دئ) بخوہ بئ لبر م بگەري.

هاھ چەند رۆژ دەرباس (ز) نەبون قەرەواشا بەنى سعادا هاتە مالا پيرئ و گوت: يا دەپيرئ، دە رابە خاتون تە دخوازئ، دە رابە چيبە ل تو نەهاتبە باشە كو وئ تو نە كوشتئ، هنگئ زمانئ تە درېژە. ناخ دەڤ ژڤئ زمانئ بەرنادئ.

پيرئ گو: «هەمە هەرە تو سەرئ وئ بشو (ولە) يادئ ئەز نايتيم.

قەرەواشئ گو: يادئ تو ديا وئبئ، ئەز رەبەنا خوهدئ، هنگئ (كەنگئ) دوپرم نيتزبكي وئ ژئ بيم؟ پوك! پا (ولە) وئ سەرئ مە بپەچيني. نا (ولە) يادئ ئەز رەبەنا خودئ چما هاها. ئەڤ ژمە كئمە ببئ، توفئ ژئ ناخئ ستوئ من؟!

پيرئ گو: ئەز چما ديا وئ مە برە (بلا) ژخوہ رېكەكئ پئدەكى. تو جارئ ئەز شيرئ بەرئ خوہ لئ ڤحيتل ناكم. مامە چ گوتبو ولول مەكر؟! كچك (كچكئ) ژتيرە بېژە بئ (ولە) ميڤانا مەنە، ئەز نكارم ژڤە ژميتقانين خوہ بەردم.

قەرەواشئ چۆ و دەنگدا ڤەگەريا و گوت: بەنى دپتئ: برە يادە پيرئ ب ميڤانا خوہ ڤە بئ، ئەز گەلەك پوشەمانم (پېشەمانم) دلئ من پئ شەوتئ (سوت) من بېريا وئ كرىبە برە (بلا) نھابئ.

ديا پير، دەستەك كنجئ ژنا ل سولتان ئيبراهيم كر و داپەي خو و چۆن.

بەنيئ (بەنى سعادت) گو: دئ سەر سەرا و سەرچاڤا تو ب ميڤانا خوہ، لسەر هەر دو چاڤئ من ببئ. يادە پيرئ ناخ خوزئ تە زانيبونا چ هاتبە سەرئ من تە ولو نەدگوت.

پيرئ گو: چ هاتبە تو بېژئ، كچا مەلكايە، ئەم ژار و رەبەن و روتن كارئ زالم و ژۆرکەرا دەهر چاخيده ئەڤە. زورزانئ ژ بەرزاني، ئەم ژ زۆرە چقا بكن بەر چاڤئ وە خويا ناكئ ئەئ (هەئ) چەند دلئ وە هشكە (رەڤە)؟ هون ژخوهدئ ناترسن، خونخوار و ميتركوژ و تالانكرن، يادئ چما هونئ نە بژين؟!

بەنيئ: دە وەرن، ئەزئ چيرۆك و سەر پئ هاتبە خوہ ژ وەرە بېژم، هەكە دلئ وە ژئ ب مەن نەشەوتئ، هون ژئ ب دەردئ مە نەگريان، خو ژخوہ هەمئ راستە!

پيرئ: چ بسەرئ تە هاتبە دناڤ پەرتهكى (پەرپت) نەعامادا، ل قەسرا بەگلەرا دژئ، هەزار رەنگئ خوارنئ رۆژئ لبر دەستئ تە دڤشن، كئ بكوژئ كئ بەردئ، كەس نكارئ دەڤئ خوہ ڤەكى، ژخوہ تئ بېژئ و لە يادئ ژ مەرە مەبېژە هەكە ژميتقانا مئرا بېژئ ئئ (بئ) مەن بخوہ كيشئ مەژئ تو نەبە.

بەنيئ (بەنى سعاد) يادە پيرئ دە گوھئ خوہ بدە مەن، پاشئ گازندا بکە. ئەز هيڤئ دكم دلئ خوہ نەگرئ (دلئ تە نەمىنت) ناخ يادە پيرئ تو ژمن باوہر ناكئ!

پيرئ: بېژە يادئ بېژە، ئەم لئە گوهدار بكن، بەنى بئ كا چ بسەرئ تە هاتبە؟

بەنيئ: هو... يادە پيرئ ئەز بەنى سعادا بوم، كەڤوكا پشستا پەردابوم، شرينا بەر دلئ دئ بوم، دەلا بەر دلئ باڤئ بوم. گرتن و بەردانا مالئ تەڤ ددەستئ مە دە بو. رۆژئ مەن سەد تاخم لەهڤ دگوهورتن. يادە پيرئ قەرەواشەكئ مەن هەبو شرين و دەلال بو، مەن چ بخوار (خوارانا) وئ ژئ دخوار، مەن چ وەرگرتا وئ ژئ وەرگرت، ئەز بئ وئ ب جەهكى دە نەدچوم، ئەبۇرا (سەبرئ) مە بئ وئ نە دبو (دەهات).

رۆژەكئ ئەز ژئ غەيديم و مەن شەقامەك ليدا، يادە پيرئ ئەز چ بېژم وئ شەك ژبەر پشستا خو دەرانئ و دانئ مەن، ديتا كو مەن دئ ئەزئ خەزالك و كو چك و كولانا ڤەبازدم، هاسنگر چا كوچئ خوہ داڤيژن مەن، خەرات تەڤسو وئ خوہ دمن وەردكن، سولكر و كوچكر، دەرپڤك و شەكالا داڤيژن مەن. ئەز چ بېژم ب زۆر و دژوارئ ئەزگەمامە سەرئ چياكئ بلند. ليتيا يادە پيرئ ئەز دگەهيم خەزالا ژ مەرەڤن دگەهيم گور و كبروشكا دۆرئ مەن دچن. ئەز بتنئ دگەرم دكول و گومان و دەردا گيژم.

يادە پيرئ ژ نشكافە، جارەكئ ئەز ل خەزالەكئ راست هاتم وئ ئەز بئين كرم و مەن ئەو بئين كر، مە هەر دوا هەلما هەڤ هلائئ، بونە هوگرئ هەڤ، ب هەڤرا دگەريان، گاڤا ئەم دگەهانە قورانك (قانەك) گيا، مەن سەرى دچلباند دخوار، وئ بئ وئ دخوار دعورت (دادعويرا) و دگەهانە كسولك. ئەڤ مەن تەڤا

سەرى دمپت وئ ئال بن دمراس (دمرويسئ). ئيقارى رادزان (درازان) دەستئ مە دبن سەرئ هەڤدە. يادە پيرئ رۆژەكئ لبر پالكئ (بەتەنەكئ) ئەم دچەريان، هايا مە ژ بابئ ڤەلەكئ نەبو، خودئ شەش تويا تيخئ، ماد و نيچيرفانا سەر دمە دانين و ئەم ژهڤ راتەقاندن (ژيڤك ڤەكرين)، ئيدئ يادە پيرئ ئەز

نزام، هەڤالئ گرتن كوشتن، ڤەرەست ژستېركا وا، چ لئ هات ئەز نزانم. ديتا (ديتتا) كو مە دئ، ئەزئ بەنى سعادا داوا كراسئ مەن ل دار و دەڤيا دكەڤئ، لبر گونددكى نە سوار نە تاژئ مەن ل شقانا كرە گازئ، خەلكئ گوند، ب دەڤ و ديلان ئەز گەهاندم مال. ژ وئ رۆژئ پيدا، مەن مارا ميترال خوہ نە

دروست کړی. ژ وئ هغالی پټغه ئەز میرا ناکم وهکی نافئ میرکرنی (شو کړنئ) لبر دەرگههئ من خی (دانی)، ئەز دین دیم تیم کو وی بکوژم. پر باشبو کو تو ب ساغی ژدهستت من دەرکهفی. ئاخ ئاخ خهزالئ هغالی. ولو گوت و بسەر سولتان ئیبراهیم دههاته خواری و دل ژئ چۆ (هاژ خو نه ما).

پیری ئاف لسه رچاچی وئ په شانند و گوت: ده رابه کچا من، دهردی ته گرانه، ئەز ژ ئیرو پټغه لته ناگرم. تو چ بکی دهستورا ته دایی به خاتونئ وئ خوددئ ته و خهزالئ ته زو به دهرنگ به بگههینی ههف. ده رابه کچا من ئەز سه ری ته بشوم دهرنگه میثانا مهژی. پیری سه ری وئ شوست و ب ههفره ئەو میثانا خوه داکه تن خواری و پیری دئ لئ (هایدار کر) و گوت:

ده ئیجا بار که ته سهر ملئ ته، پیری چیه و ژ خوه ره بخه بهته. سولتان ئیبراهیم: مالا ته ئافا یاده پیری، ئەز ژبیر ناکم ولو گوت و دهستت خوه کر ل بهریکا خوه را و کولمک (مستهک) زتیرا بهردا، داوا پیری خودایی و چۆ مال.

وهزیری گوتئ: ها ئیبراهیم پاشا ل چ دگه ری، تو نابیتئ، ههک ته بکوژی پاشی خوه ژدهست باقی ته خلاس ناکم، ما تو هاتی هه ری ژ خوه ره ل کهیفئ بگه ری.

سولتان ئیبراهیم لئ قه گه پراوند گو: به لئ وهزیری من، حه قئ ته هه یه، لئ ئەز دخوازم بزائم کا ته چاوا (چ) کر، چیرۆکا مه گه یه کو؟!

وهزیری گو: هاها... چیرۆکا ته، چیرۆکا دهستگیرانا ته، چیرۆکا حوسنه تا به نی سعادا خاتون لبر قه داندنئییه. ههک ما یه، لئ ههکئ بهنا فره (فرهه) ژ چیرۆکئ و لوره دقئ. بهنا تهنگ خوددئ خوه ل دوژواری پاست دکی.

سولتان ئیبراهیم: به لئ وهزیری من بهنا فره دهر کاریده باشه. ما ما ما، باشه، باشه، نیزیکه نیزیکه کو، گو: چه ند روژ نه چۆن ئیبراهیم داکه ته جهم زیفگر و گوت: ما هوستا، دخوازم ژ مه ره خهزاله که زتیرینو لسه سینگن (سینییه کا) زتیرین دیلانئ بکی، چ قا (چه ند) دخوازی ئەزئ بدم ته و ته نبورکه زتیرین ژئ ل ئیره چیکئ.

سولتان ئیبراهیم، دهست ئاقیتته خورجه زینا خوه، کوما زتیرا لبر کره لود (لبر کره کوم) و گوت: «چ قا بخوازی بدم ته. چه ند روژ دوی نافئ چۆن، سولتان قه گه ریا، دی کو چاوا گوتیه هئ چیتیر پینک ئانیه. سولتان ئیبراهیم رهاشسته ته نبورا خوه و دهست بسترا خهزالئ کر و خهزال وئ لسه سنیب بی گوئهنند و سه ما دکر. خه لکی چارچی ب جاره کئ بسه رده قوزرین (لئ کوم بون)، لئ دهرباس بون تونه بو (جهی پیتی نه بون).

قه ره و اشا به نی سعادا هاتبو ژتیره تشته کی بکری. لئ گاغا دهنگئ سولتان ئیبراهیم که ته گوئ وئ (ب گوئ کهت). سوئی هاتبو رو چۆ بهر ئاقاهیی، ژ نوکا هاته بیرا وئ ئو لسه خوخت و دهف ل لیقا خوکر (لیقا خوگه زت) و گوت: (ولئ) وئ به نی بئ بزوری سه ری مه ژیکئ، مه چ بسه ری خوکر (ئینا) ل من ره بهن.

هئ تو (چو) چاڤ ل خاتونئ کر زوردا گری (بهردا گری) و گوت: خاتون، ئەز دبه ختت خوددئ ده

بهیله ئەز دو گوتنا بیژم، پاشی تو چ دکی بکه.

به نی سعادا: هئ ونیک دیلئ تئ چ بیژی، (ولئ) ئەز تایی پۆر (مویه کی) بسه ری ته قه ناهیلیم. بیژه بیژه، کا تئ (تو دئ) چ بیژی، تو دخوازی خوه ب درووا خلاس کی؟!

قه ره و اشئ گو: خاتون: پانایئ گوتن، خاتون، خورتهک، چه له نگ و حجیل دزیر دکنجئ زتیریندا خه ملانندی نتبوکه زتیرین لسه ر چۆکاوی دبیتئ و خهزاله که زتیرین لسه ر سینه زتیرین گوئهنند و دیلانئ دکی، خاتون دهره دبیتئ:

خه زالا من، ده لالا من، خه زالا لبریا ژتیری

خاتون بسه ری ته و باقی ته کم، ئەز هه تا نهه مام، ئەگه ر تو ناتئ (تو نه هیئ) هه تا سباهی فی چاخی لبر دهنگئ وی بمانا

به نی سعادا: کچی پور کوړئ ل کوبه؟!

قه ره و اشئ گو: خاتون ل چارچی لسه ر دوکانکئ رونشتییه و بازار تهف لئ گه یه ههف ری دهریا نه مایه.

به نی سعادا دهف ژ قه ره و اشئ بهردا و بازدا ئودا خو و گوت: یادئ ئەز دخوازم دهنگبیتزه هاته چارچی (قه یسه ری) تو بشینی وی بینی ئودئ، ئەم ژ خوه ره لئ گوهداری بکن، یادئ ب سالوئا چارچی تهف لئ کوم بونه، جقا دهنگئ وی خۆشه. یادئ ههیرانئ نها بشینه بره (بلا) بئ.

دئ گو: بره بئ کچا من بره بئ، ئەز نها بشینم بئ، بره ئیشهف ل جهم مه بی.

گاغا سولتان ئیبراهیم هاته مالا «مه لک» و دهست دبروک و سترانا خوه کر خه لکی مالی تهف لئ کوم بون و ژ ههفره دگوتن: جقا ده لاله، جقا چه له نگه چقا جوانه؟!

پشتئ (پاشی) کو لیستکا خوه قه داند، خاتونئ گو: هه رن هه سپه کی ژتیره پیتشکیتش بکن.

سولتان ئیبراهیم: نا خاتون ئەز نه ئئ هه سپا مه، ده ولت سه ری باقی ته ب هزاران هه سپ ل نه خته خانا باقی من گریدانه.

به نی سعادا: کوړه هه ره ساکوین باقی من ئئ کولابدون (که لابدین) ژتیره بینه.

ئیبراهیم سولتان: خاتون ئەز نه ئئ ساکووامه، ده ولت سه ری باقی ته کنجئ من دبینی هه می ئافزێرکرنه، ئەز دکارم، ب زتیرا باژارئ باقی ته ب جاره ک بکرم و نه فروشم.

به نی سعادا: لئ ما تو چ دخوازی، جقا ب ترۆ فرییه؟

سولتان ئیبراهیم: خاتونا دهلال، تشتئ کو بسه ری من هاتیه ئەز ژ تهره بیژم، تئ ل دهردی م بگری ئەز نه دل بژوکی گرش و گورم (نه پیتقی سامان بون) ئەز ل نامانج و داخوازی خوه دگه رم.

به نی سعادا: چکا (چه وا) بیژه چ بسه ری ته هاتیه، تو خودئ کی؟

سولتان ئیبراهیم: ئاخ خاتونا م، پا ئەز چ بیژم دلئ وه ژئ نه خوئ بکم. خاتون، ئەز سولتان ئیبراهیم کوړئ سولتان ئورخانی بوم، تم ل نیچیرئ و چۆلابوم، هایا من ژبایی فهله کئ تو (چو) نه بو. ئاخ خاتون به رده ستنکئ من هه بو لبر دلئ من گه له ک شرین بو، خوارن و چهک و کونجئ وئ ژئئ (بیئت) من بون.

رۆژهکێ خاتونا دهلال، ئەز ژێ غهیدییم (پوسیده بوم) من سیلاک لی خست (من للههک لیتدا)، هه من نهدی خاتون، شفهک ژبهرا پشستا خوه دهرخست (ئینادهر) راوهشاونده من، ئەز چ بنیتریم خاتونا دهلال دینا (دیتنا) کو من دی، ئەز خهزالهکم و دچارچی شه دبهزم، هه ربهک تشتهکی دمن وهردکی. ب زۆری من خوگه هاندنه جی ناخ. ئەز ئیدی هه مه بهسه من سهڕی وه کێژکر، چیرۆکا من دۆر و درێژه.

بهنی سعادا: نا نا نا، بیتره چیرۆکا ته سهڕ پین هاتیاته گهلهک خوشه ئەز دخوازم لی گوهداری بکم، ژخو (نی ژخو) چیرۆک بهنا مروث. فرهه دکن نا، ده بیتره بیتره، بهسهڕی باقی من تی بیتری.

ئیبراهیم سولتان، بهلی خاتونا من، ئەز گهنامه چینی (چیبایی)، لی ئەز خهزالا دببیم، ژمن درهفن، ئەز گورا دببیم ژ من درهفن، ئەز کوڤیا، هرچا، کروشکا (کیتروشکا)، روڤیا چ دببیم ژ من درهفن.

ناخ ناخ... خاتونا دهلال، ژ نشکافه ل خهزالهکی راست هاتم، ئەو بهر من شه هات و ئەزهه وئ شه چۆم، مه ههقدی (ئیک و دو) بپن کر و ئەم بونه هۆگر و ههفال. ئیدی ئەم ژ ههف شه نههون. ناھ ئەز دترسم دلێ وه نهخۆش بکم خاتون. دهکا بهسه بهلکی خهوا وه تی. رازن (بشن).

بهنی سعادا: نا نا بیتره خهوا م نایێ ئەز دخوازم تو چیرۆکا خوه، فئی چیرۆکی نهقه دینی (پری) بیتره خوهدی ته بهیلی بیتره.

ئیبراهیم سولتان: خاتونا دهلال من گولک ناڤ بدیا من بادکره ههڤالا خوه وئ ناڤا پاقر دمیت (فردکر) ئو من ئەگرهک دمراست (میتت).

من تومگ (دهستهک) گیا بدیا وئ چکایی و کانک دخوارن و من قدیدان ئەم دبهه پالکی (بهتهنهکی) ده دگه ریان و دچیربان. خوهدی توپهکی بیخی مالا دو نیچیرقانا نازی ئو تونی خوه بهرا مهدان ئو ئەم ژ ههڤ دا قه داندن.

دینا (دیتنا) کوم دی ئەز لبهه گوندهکی، کراسی من لدار و دهڤیا هه رلی (پرت - پرت) بو، دناڤ شهڤاره ئەز هاتم گوند ئو بدهڤ و داھول خه لکی گوند ئەز گه هاندم مال. ناخ سهه جار ناخ، خاتونا دهلال ئەز نزانم خهزالا من کوشتن (کوشت) یا گرتن، نزانم ب کوده چۆ. ژ وئ رۆژی فرده من مههرا ژنا ل خوه هه رام کره، ئەز دگه ڤم، یا دمرم یا سالوخی (سالوخی) غهزالا خوه هلببیم (دهنکویاس زانین).

هئ چیروکا خو نه قه دانده سولتان ئیبراهیم قیرتین پشستا پهردی کته دهنگ ژئ بلندیو گو: بهسه چهیران، ته کچکا مه کوشت. قیر قیر و ههوار کورت و پست ناڤ ناین و بهسهڕی وئ داکن.

گاڤا بهنی سعادا هوشیار بو، رابو دهنگی خوه هلدا و گو:

یادی بهر مهدهن، ئەڤه خهزالی من، ئەڤه، ئەڤه ئەڤه یه.

هیتدا دایک رابو و خوه گه هاندنه ئۆدا باقی، مه لکی مسری، گو: چهیران کچا ته لسهه (ژبهه) فی میتکی - دین بویه، دبیتری خهزالی کو من گو، ئەڤه ژفی پیڤه ئەم میترا ناکم.

مه لکی مسری بهری خوه دا خاتونی و گو: خوهدیکی نه کورپی شقان و گاڤانی، قهنا ئەم (دانه ئەم) شهرمکار (شهرمزار) نه بن.

خاتونی گو: وئ چهیران ئەز نزانم لی ئەو دبیتری ئەز کورپی سولتانی دینی ئیسلامی مه ژ بازاری

ستامبولی هاتم ل خهزالا خو دگه ڤم.

مه لکی مسری گو: مالا خودی ناڤا ئەو نه کهسی دبیه، بره (بلا) سیی ئەز وی بببیم، ئەگهه هیتایی، ئەزی کچا خوه بدمی.

گاڤا چاڤی مه لکی مسری ب سولتان ئیبراهیم کته، ژ بهرڤه رابو ئو چوه ههه دو چاڤی وی راموسان و گو: وهره دهستی من، من کچا خوه داته.

مه لکی من: ئەز مروڤهکی سیتی و سونالم، سوبهه ئه می ب سواری و گوڤه ند بیته مالا وه، و کچاته بخوازن وهرهل و قه لهن (دهستگر و نهخت) بدن و پینک ببینی ئو ب جوامیتری ئەمی کچاته ب سهرفه رازی و دلشادی ده رباسکن.

مه لکی مسری: نافه رم کورپی من ئەڤه نا (یا) جوامیترایه، ده هه ڤه ئوغرا ته یا خیری بی. سولتان هاته بن چادری و رازا. سهه هئ زو وهره هات و دی لی کر تینکر و گو:

رابه رابه دهلالی من، رابه بره دلێ ته خوڤ بی، ئەز چۆمه مالا وه زیر و من ل جهم وی تاشتی خوار، گه للهک وهریری مسری باشه، ئەز گومان دکم وئ ناری مه بکی و (وئ هئ) من ژتیره نه گوتیه لی ئەزی بیترم. ده رابه رابه خلاس خلاس.

سولتان ئیبراهیم: وهره فه رمان بکه بره (بلا) سوار سواربن، دهڤ و دودک و دهول و زورپه ئوسا زو ئاواز بدن، ری سیی و ریتزان بکهفن پیتش و هه ڤن دههرا قه سرا مه لک دیلانی بکن، ئەمی هه ڤن بخوازن بهسه، یا ئە، یا نا (نه).

وهزیری گو: ئەمان ودهکه باقی خوه مه که. ئەم ژئ بدینی چن نابی ئەم نکارن لو (وهسا) زو هه ڤن بخوازن.

سولتان ئیبراهیم: ئەز بیترم دڤی ئەم هه ڤن، دڤی ئەم هه ڤن ئیش پینک هاتیه.

ب ههڤه سوار و په یا بریکه تن و دانه دۆرا سولتان و وهزیر چۆنه مالا مه لک و کچا وی خوهدستن (خوهدست) ئو ناین (ئینا).

چه ند رۆژ نه چۆن بهری خوهدانه بازاری باقی خوه و بریکه تن.

مه لکی مسری خه مل و خیز و دیاری و نیشان گه لهک ب وان شه کرن و ب وان په شان دن.

گاڤا گهانه مال، باقی وی ژئ پرسی و گو: کورپی من وهزیری من چاوايه؟

سولتان ئیبراهیم، دهستی خوه خسته بهریکی و شه ش گوڤه ناڤیتن بهر باقی خوه و گو: سه ر پین هاتنا من ئەڤه بو:

بابی وی وهزیر ناڤیتن دهنگری (کره دگرتیخانی) دا، گو: هئ ژنو گوڤه ندا ئیبراهیم لدار رابن.

ئو هه ر دو بههڤ شابون و ئەم دل ب کول و خه م ژههڤ به لایون.

***

په شويته گه لهک زوی تیت، هیژ زقستان گه لهک مایه، کو نهو په پیدایه دبیت، لهوا ژی میری خو کرې کر چو دهنګ نه کر.

مان هتا کو له گگله هات. مروقهک زوی ب زوی هاته جزویریا میری و گوت: مزگینی ل میری بیت، خودی پیلیت، نهغه له گگله هات. دیسا میری هیچ بهرسف نه دا. خه لکی گوت له گگله زوی ناهیت. وهختی هاتنا وی هیژ نه هاتیه، هیژ بهفر، شلوقه و سهرمایه، بهار نینه، لهوا میر دیسا مت بو چو نه گوت.

چهند روژان خو گرتن، وهختی نوروزی کو هات همیا گوتن وهختی هاتنا که وی سهری بهاریه. ئیدی نه گهر میر بو که وی بهرسفی نه دت نه حقه. مروقهک هات و گوت: مزگینی ل میری نهغه که هات، ئیدی بهاره، زقستان چو. دیسا میری بهرسف نه دا، خه لکی ته عجب کرن، بوچی میری بهرسف نه دا؟ قرینگ ژی هات، مزگینی دانه میری، دیسا چو نه گوت. ب کورتی چو ته بریت کو زقستان چو دهنګه گهرمیانې نه مان همی هاتن. بو همیا کت کت مزگینی دانه میری، لئ میری بهرسف نه دا. مهن و گرگیت جقاتا میری چونه جیکی ب تنی رونشان دگه ل بیک و دو ناخفتن، گوت: نه م نزانین، ژ بهر چ قرارا خوب جی نه ئینا.

قوت نهغ کاره بی حکمت نینه، چو میر هو سوز نه شکانديه. مروقهک هه بو، ناغی وی مام تال «Tal» بو. ترانه کر بو گوته وان: پاره ستان، نه ز دی چم بیژمه میری، مزگینی ل میری کشکله هات. مادام کو بو چو ته بری بهاری خه لات نه دابن، نه م ژی چاکه مزگینیا ته بریت زقستان بدینه وی. همی پیکه نین، گوته مام تالی: تو دینی، دی چاوا وی دهست دریزین که ی. میر دی ژته سل بیت، نهو نابیت.

مامی تال گوت: بخودی نه گهر خو سهری من بره دی چم و وه بیژم. سهری وه نه ئیشینم، مامی تال هات، لثاف دهری دیوانخانې پاره ستا. دهستیت خو ل دوی سهر و بهریت وی وهختی ل سهریک دانان، سهری خو چه ماند و گوته میری: مزگینی ل جه ناین میری کشکله هات: میری گوت: های ته مزگینی خوش بیت. تو گه لهک ب خیر بهی دی دگه ل وی مزگینیی. نافهرین بو ناقل و تیگه هشتنا ته. مام تالی وتوف هزرکر کو میری ترانا بوی دکه ت.

به لئ میری، گوته نافه دهسته کئی خو: هره ساکو و شهلویت من بو مام تالی بینه. بو وی ئینان و دانې. میری گوتی: ته نهغ خه لات پیروز بیت، رونستی بیت جقاتی سهر سورمان مان، گوته میری: نهو هند ته بریت بهاری بیت سپه هی و برین هاتن، بو همیان مزگینی دانه ته، بو چو ژ همیان ته خه لات نه دا، بو کشکلا گوی خور ههر جار ده میت سالی ل سهریک لسهر گلینگان پین دخوت، ته بو وی خه لات دا نهو چ عجباییه!؟

میری گوت نه هه که بهروفاژی با مهنده هوشی بو گوتن: ژ بهر چ نه م تینا گه هین؟ میری گوتی: دیاره هتا بو هنگو نه هیته روهن کرن، هنگو نهو هند هوش نینه تی بگه هن، نه گهر سه بهد نهغه یه، ته بریت بهاری همی ل دهوسا خو دگر پین وهختی خوشی و شادی دگه ل مه دین به لئ

همما نیزیکی ته نگافیی و سخنتییا زقستان بون، مه ل ناسخنتییا زقستان بونی دهیلن. ل دوی خوشیا خو دکه فن دچن. به لئ کشکله نه گهر چی پیسه به لئ همی دهما دگه ل مه یه، دنه خوشی و خوشیادا دگه ل مه یه هفالی راسته، ب نهختویاره. نهو رازیبه بیسیی لسهر گلینکیت (گوفکیت) مه. بهس دوستی هوسا ب نهختویار دفتی ههر کهس خه لاتی مزگینیاوی بدت. هفالی درست نهو ل خوشی و ته نگافیی هفالی بت نه ل خوشی بونی همما گوتنا میر حه سهن ب دل په سندن کر.

***

حکایه تا شیخ سلیمان پی ب زهنگل

ژ چیرۆکیت نکتینی

هاته شه گوهارتن

(۱۹۷۲/۴/۱۴)

دبیزن وهخته کی ژعه شیره تا زبیاران مروقه کئی گه له کئی میرچاک هه بو. ناغی وی سلیمان بو. دائمی شولا وی دزی بو، خو ژ حه بسی خلاس کر، هزرکر گوت: چاکه بچمه به غدا یئ لسهر قه بری غهوسی، قه دهره کی روینم، تویه بکم، ئیعتباری په پیدایکم. پاشی نه گهر دزی بکم، کهس هزرا من ناکت. رابو جلیت دهروشان دهر خو کرن و دد و کشکول ب ملی خوه کرن. ریکا به غدا یئ گرت، چو سهر مه زاری عه بدولقادر گه یلانی، یئ کو ناقداره دبیزن غهوسن به غدا یئ. ل وی دهری درونیشست، دهست ب عبادته کر. روژی ژ کونجی مزکفتی دهر نه ده کفت. خه لکی دهاتنه سهر غهوسی، گه لهک باوهری بوی دئینا.

ناوی دپرسی: ناغی ته چیه؟ دگوت: ناغی من سلیمان دهروشی دهرکاهه خودییه. خه لکی ژی دگوتی: استغفرالله. تو چه وا وه دهرموی، تو شیخ سلیمان، تانجی سهری مه همیانی.

خه لکی دگوته وی: نه م هیقی دکه یین، جاروباران ته شریفا موارکا زاتی وه (هنگو) دهرکفن، دا همی کهس ب دیتنا و جودا مسعودا عالی، خودان فهیز و بهر دکه ت ببیت. وی ژی گوت: نه وی بهند گونا هکار لیا قه تا وی نیه و ژ غه بری وی سی به به کی دی هه یه، نه شیم دهرکفم. گوتی چیه؟ گوت: نهغه یه، لسهر همی ریکان گه لهک مروقه هه نه. نه ز ژ خودی دترسم کو یی من بکه قیته سهر مروقه کئی بی چاره و بریت و نه ز پیتر گونه هکار بیم. خه لکی بوی گوتی پیتر باوهری بی هات و پین ئینا گوتن: قه ت نابیت هه که مه تو ب پشتی بری لازمه ته شریفا خو بینیه مالیت مه. وی ژی گوت: نه ز قه ت هاتنا پشتا چ کهس قه بول ناکم. به لئ بو خاترا هنگو (وه) ب تهرزه کئی دی دئ هیتم. بو من دو زهنگلان بین دئ بسهری سولا خوفه دروبم، دا دهنګ بهیت مروقه بحلن (بحلین - لسهر ری بچن) پین من نه که قیته سهر وان. خه لکی همیان گوتن: سبحان الله، چهند هزره کا هویر و کویر کر، پیتر باوهری پین ئینا. ب کورتی، زهنگل ب سولیت خوفه دروین. ههر روژ ماله کا دهوله مهن، ژ مه زنیته به غدا یئ نهو گازی ذکر و میثانداری بو وی ذکر. بقی رهنگی ل به غدا یئ ناغ و دهنګه کئی مه زن په پیداکر. بناغ کت، بناغی پین ب

زهنگل و گهلهک مرید و پیغه‌نویس په‌یاداگرن. دویمایه پاشی پشتراست بو و زانی، کو خه‌لکې باوهری پین ئینا و کهس هزرا خرابیې ژئ ناکهت، گوته مه‌زنان: نه‌ز همز دکهم ژ درقه‌ی باژپړی بو من خانیه‌کی چیکن. نه‌ز و چهند دهر ویشیت ژار ل وئ درئ رونین عباده‌تې خودئ بکه‌ین، چونکو ناڅ باژپړی قه‌له‌بالغه، دلې مرؤقی موشه‌وه‌شی دبیت، مروف نه‌شیت ب درستی زکړئ خودئ بکت. هه‌میان گوتن (گوت): سهر چاقان و سهرسهران، ههر نه‌مرئ حرزه‌تې شتیخی بفرموت، نه‌م ب جان و مال حازرین فهرانا وی پیکبین.

خانیه‌کې مه‌زن بو وی چیکر، دگهل چهند دهر ویش بیت کول و پړئ درونیشتی کو بخو دزانی. دهر ویش ئینا سهر هزر و باوهریا خو.

رؤژه‌کې بناڅئ سهره‌دانئ هاتنه سهر مه‌رقه‌دئ غه‌وسی، شه‌قې مانه ل و پړئ. بن دیوارئ خزینا مالئ ته‌کیا غه‌وسی کونکر، نیریکې ملیونه‌کا لیرا پارو و گه‌وه‌ر ئینانه دهر. دو رؤژیت دی مان پاشی چونه خانیه‌ی خو.

شیخ سلیمان دگهل سځ چار دهر ویشان جه‌مالکه‌کې مه‌زن ژ گه‌وه‌ر و زپرا بو خو هه‌لگرتن و گوته دهر ویشیت دژئ هوین (هنگ) ژئ، پشکا خو هه‌لگرن. هه‌رچی کو نه‌م نه‌شیتین هه‌لگرن، ببین ل جهه‌کی دویر چال کین، کو پاشی چهند ساله‌کیت دئ ب کراسه‌کې دی و ب رهنه‌گه‌کې دی، هیتین بوخو ئینینه‌ده‌ر و به‌ین. گوت: نوکه چاکه کو به‌لاڅ ببین، ههر کهسه‌ک بچیتنه وه‌لاتئ خو. نه‌گهر نه، بیتگومان دئ لسهر مه‌ نه‌شکه‌را بیت و پاشی نه‌م ژده‌ستی حکومه‌تې خلاص نابین رابون به‌لاقبون و چوئ. پاشی چهند رؤژان (متولی) و مجه‌وریت غه‌وسی زانی. خه‌به‌ر دا حکومه‌تې. به‌لئ پاشی چ؟ کی دزانیته کیغه چوئ؟

وده‌کی گورگان ههر بیتک چو چیا‌یه‌کی و چو کونه‌کې. شیخ سلیمان هاته وه‌لاتئ خو رنشت تویه‌کر. ملک و په‌ز و ده‌وار کړی. بو ده‌وله‌مه‌نده‌کې مه‌زن. نوکه ژئ لناف زبیاریان ل گوندئ «پهریس». ئوبجاغا وی ماینه. دیسا دو ده‌وله‌تمه‌ندن ناڅئ مه‌زنی ئوبجاغا وی مه‌لا حاجیه‌ی.

هنکی ده‌ست هه‌لاتیبا حکومه‌تې هیچ لسهر کوردستانئ نه‌بو. کهس نه‌شیا وی مالی ناڅ کوردان ب ده‌ست خو بیخیت چو چو، پاشی خه‌لکې دگؤته سلیمانی: مال خراب، نه‌و گونه‌هاکا مه‌زن بو ته‌کری غه‌وسی به‌غدا‌ین دئ هنگیتقت. وی ژئ دگؤت: من خیره‌کا مه‌زن بو کری، چونکو ساخان مال لازم، مریان لازم نینه.

نه‌گهر نه‌و غه‌وسه‌کې راسته هیچ ته‌لاقتا من ناکهت، چونکو ب سه‌به‌با مالئ وی من ده‌ست ژ دزین کیتشا. نه‌گهر درویه به‌س نه‌شیت کاربکت (اثر بکت) ماده‌م و دیه نه‌ز ناترسم.

ژ چیرؤکیت خرځه‌کری بیت باسیل

نکیتین ویتت سالا (۱۹۲۶ - ۱۹۲۹) ئ.

***

حکایه‌تا رزگینیې رپگر لاوئ نامهر د کالی مه‌رد

سځ چار سالا پینشی نوکه ل نیزیکی دیاربه‌کړئ مرؤقه‌کې در، رپگر و میترچاک هه‌بو، گوتنی رزگین. نافده‌سته‌کې وی رؤژه‌کې بومه حه‌کایه‌تیت باخوئ خو دکرن دگؤت: نه‌م جاره‌کې چوئوبینه رپگری، مه‌ په‌زه‌ک ل شپوگلی دزی بو، مه‌ بخو دبراشت. نه‌م چل ناڅ ده‌ست بون دگهل مام رزگؤیدا بوین.

مامئ رزگؤ چو سهرئ گری ب دوربینئ ته‌ماشای ده‌شتی کر، دیت لاوه‌کې لسهرئ ده‌شتی ده‌رکه‌قت، مارتینیه‌کا تل‌بیه‌(*) یا ره‌ش وکی چاقئ مام بزئ بلیقه‌ بو. دو ره‌خت فیشنگیت کارخانه، ههر ره‌خته‌کی پینجه‌ه فیشنگ تیدا یه‌ک ل پشتا خو به‌ستی، یه‌ک برا پیلئ (ملئ) خو دانای، سولا دیاربه‌کری دپیدا، پشتکی گره موسا دبه‌ردا، رانی به‌رگوزیت ده‌ی ده‌به‌ردا، چه‌قی و عگالیت موبسلی لسهری. ده‌ستی خو بربو بناگها خو لافزه دگوت. شاه ب سه‌پانئ خو حساب نه‌دکر.

مامئ رزگؤ گوت: گه‌لی نافده‌ستان نه‌ف مروقه یان گه‌له میترچاکه یان نه‌حمه‌قه. یه‌ک هه‌رپه پینشیا وی بشه‌لین. چونکو ژرئیز و سهر و به‌ریت مه، یه‌ک دبیت بچیتنه پینشیا یه‌کی شریکی دئ به‌رئ خودنی، قینجا یه‌ک چو گازیکرئ:

هو لولو، به‌رسفدا هوک لولو. گوتئ: تقنگا خو دانئ، ره‌ختان دانئ سهر: سولیت خو ژپیکه. پستک (pistik) و رانی به‌رگوز، چه‌قی عه‌گالان دانئ، هه‌ره بخیر بچی. گوتئ: گه‌له‌ک باشه. کراس و دهرپیان ژئ دانم (ببخم) یانه نه؟ گوتئ نه. نه‌و بلا ب خاترا ته‌بن. هه‌می شړ و مرپت وی ئینان دانانه پینش مامئ رزگؤ. دیسا مام رزگؤ به‌رئ دوربینئ داده‌شتی دیت پیره میتره‌ک یئ تیت که‌ره‌ک ل به‌راپیکئ، هیتدی هیتدی ده‌اژوت. عه‌بایه‌کې که‌فن هاقیتنبو سهر ملئ خو، شیره‌ک و مه‌تاله‌ک دبه‌رخو دانای، ههر ئوشه ئوش ل که‌رئ خو دکر، مامئ رزگؤ گوت: یه‌ک هه‌رن وی ژئ بشه‌لین. یه‌ک چو گازی کړئ هو لولو. به‌رسفدا: هو لولو قوزل قورت و ژه‌هره مار، هونگ وکی سا ل وان درانه چ دکهن؟ نافده‌ستی گوتئ: درپژ نه‌که، که‌رئ خو به‌پیله و عه‌بای و شیر و مه‌تالی دانه، هه‌ره روخا خو خلاسکه. گوتئ: ته‌که‌نگی دیتلا دایکا خو بو من ئینایه نه‌ز وان (وان) نه‌ختئ وئ بدمه ته. نافده‌ستی (خولامی) قیشنگ ل تفه‌نگئ دا، دهرئ تفه‌نگئ راست کر، مامئ کال. به‌لئ مامئ کال (نه‌ختیار) دهره‌فت نه‌داین، شیرئ خو کیتشا ئو ئیرش کره سهر نافده‌ستی، نه‌هیتلا نافده‌ست تفه‌نگا خو ناگردت (***)، گه‌هسته سهر نافده‌ستی، نافده‌ست ره‌فی. مامئ کال رپتینا خو که‌ره دوی خو سهر‌دونا ههر وه‌تو هه‌تا نیزیکی شیقکه‌کې بون، نافده‌ست هات بو ناڅ مه. مامئ کال هاته سهرئ گری. مه‌ قیا بچینه هاوارا هه‌فالی خو. مامئ رزگؤ نه‌هیتلا گوت: نه‌ز ناهیللم. مامئ رزگؤ گازی کړئ گوت: هو مامئ کال وده دگهل مه‌ که‌بابا بخو. گوتئ: نه‌ز دگهل سان ناچمه سهر کلشئ (که‌له‌خئ) مرار. دیسان نافده‌ستان گوت: ناغا دابچینی نه‌وی هه‌تکا مه‌ بر.

(*) مارتینئ = جوره‌کې تفه‌نگې بویه.

(**) تفه‌نگیت به‌رئ بارویت دکړئ و ناگردان، به‌رک ناڅیت.

رژگۆی گوت: ئەز ناھێلم. دیسا مامی رژگۆ گازی کرێ گوتی:

«وەرە مامی کال بەختی خودی و پیتغەمبەران بۆتە. مامی کال گوت: ئەفە ئەز ھاتم دا نەبیژن نەویرا. ھات شیری وی روسە دەستیدا بەرانبەری مامی رژگۆ لاسەر چۆکە کا خو روئیش، گوتی: دئی بیژن تە شول ھەبە ئەز ب لەزم دئی چمە سەر رێکا خو.

گوتی: کەبابا بخو پاشی دی بیژمەتە. کالۆی دەست ب کەباب خاری کر. وەختی کەبابیت خو خوارن، مامی رژگۆ چەند تشتیت ژلایین وی نامەردی ستاندبون ھەمی دانە وی، ئوژنک خورا ژێ خەنجەرەک خلات دا مامی کال گوتی:

ھەرە بخیری بچی تو لاسەر چاقیت مە ھاتی، ئەو تشت حەلال بن، تە ئەو تشت بو کەسیت وەکی تە باشن تە پیروز بن.

ئەف چیرۆکە باسیل نکتینی خرفەکریو و ژێ ھاتە فەگۆھارتن (۱۸/۲/۱۹۷۲).

***

چیرۆکا عەبدولرەحمان ئاغایی زوباشی

ژ دەفتەریت / جەگەر خوینی

ھاتە فەگۆھارتن

(۱۰/۶/۱۹۶۴)

عەبدولرەحمان سەرۆمال مەزنی ئیلا خو بو. دناقبەرا وی و پسما مین ویدا دل نەخۆشی پەیدابو، عەبدولرەحمان مەزفەکی درەوین بو، نەخوەست (نەفیا) دوژمنای و دو بەندی دنا ئیلا بکەفی. شەفەکی ژشەفان خو گۆھوراند (گۆھوری)، سوار بو، ژنا ئیلا دەرکەت و ب غەیدی بەرێ خو دا چۆلی، بریکەت. ھا ل فر و ھا ل ور، ھەتاکو رژۆکێ ل کۆنی ئوسمان ئاغایی ملی راست ھات و ل ئالی ئۆدی پەبابو.

پشتی چەند رۆژان ئاغای ژێ پرسى و گوت: میتقانت دەلال ناغی تە بخیر؟

عەبدولرەحمان: خیرا خودی ل تەبی، ئاغا ناغی من بەرسیتلە.

ئوسمان ئاغا: بەرسیتل! لاو، تەخیرە؟ چی ل تە قەومیبە؟ ژناپێ خو بەرێ، دا ئەز ل بەر بارێ تەرابم.

عەبدولرەحمان: ئاغا (ولە) بخودئ، سەرئ تە ساغی، تشتەک بەسەرئ من نەھاتیە، دەولەت سەرئ تە، ئەز ھاتمە، ژخوەر ل جەم جوانبەرەکی وەکە تە کارەکی بکم نانئ خو بخوم.

ئاغا: بەرسیتل لاو چ کار ژتەتی؟

عەبد: ئاغا تو ساغی، ھەمو کار ژبازئ تە تی.

ئاغا: تو بکیری مێرانی تیی؟

عەبد: نە ئەزبەنی.

ئاغا: تو بکیری کارئ ئۆدی تیی؟

عەبد: نا (نە) ئەزبەنی.

ئاغا: تو بکیری چ تیی؟!

عەبد: ئاغا دەولەت سەرئ تە ئەز ل بەر دەستی پیرەکا کارم ژوان بخەبتم.

ئاغا: دەنا خو لاوۆ ھەرە ئالی مالی ژبیرەکارە ئاگر و ئاڤ و ئاریکاریا وان بکە.

عەبد: سەرسەرئ من و باغی من ئاغا.

ھەر گاف دناڤ ملا (ملیبیا) و دوژمنی وان دە کوشن و تالان و لیدان بو سوارین ملا ژجەرگی رە ل کار بون.

رۆژەکی قیپین و لیلان ب خەلکی ئیلا کەت و ژھاویر سوار دا بەزین، دوژمنان. عەبدولرەحمان ل بەر سیلی ئاگر دکر، ژنا ناغی یا بچویک ژپرا گوت:

بەرسیتلۆ رەبەنۆ، خەلکی تالانی مە ھاڤانە، دوژمن ل قەرانا کۆنانە، دە (دئ) توژی رابە سواربە توژی پەشکی (ھورکئ) بەلکی یەک دو بتە برەڤن.

عەبد: دە بەسە، ئەز رەبەنی خودئ ژکو کارم (چەوا دشتیم) ھەر م شەرئ سوارا کو بیەنی (بونا) بەلکی ژێ بدا دارئ خو.

خاتونیا بچویک: ئوھ ل مالا باغی تەبی، داروبەر و بەژن و کیسما تە یین عەگیدانە، خوزی تو نە ولو ترسونک بويا!

عەبد: وەکا ھەسپەکی ژمەرا پەیداکە، ئەزئ ژبو خاترئ (خاترا) تە ھەر م وە کە مێرا. ھئی ئەز نەچۆمە شەرا. لئ دبه (دیبت) ئەز بیتم کوشن، ئەز ژھەسپی بکەڤم لاسەر تەبە ھا!

خاتونئ گو: (ولە) باقۆ نە لاسەر منە، چ ژمەرە لازمە، ھا ھا بی خونا خوژی ناخی ستو، تودبئی ئەز ژبونا خاترا تە ھەر م شەر. نا (ولە)، چرا زیونا خاترئ مە چما، ما چما ئەزچی چیا تەمە؟!

عەبد: نانا (نەنە) باقۆ تو رابە ھەسپەکی ژمەرە پەیداکە برە (بلا) خوینا تە لاسەر تەبی، خودیبیە بەلکی ئەز ژویدا تیم (ئەز دوپیرا تیم) ژبو خاترئ چاقین تە، برە ئەز بیتم کوشن.

خاتون: ئەز ژتەرا ھەسپا ژکو بینم ھا وی ھا (ھە) یە، بەرگیلی (بارگیلی) ئەڤ ل دەڤ (بەر) دەری گریداییە، ھەمە لئ سواربە و ھەرە.

عەبدولرەحمان بلەز رابول بەرگیلی سواربو و شلفەکە (دەستەکی) روما (رما) ژخوەر پەیداکر و ل دۆرا کۆنی مەزن ل سەرئیک چۆ و ھات (ھاتوچۆ) پاشی ئیبریشی برە نەیاران. خاتون لئ تەماشادکی و ددلی خو دەدا دببئی:

«بخودئ ئەڤ مێرک ژقالکی خو زیدەبە. ھە نیبە (ھەبت نەت) ئەڤ مروفەکی بناڤ و دەنگە، ژبونا خاترئ مە خو خستیبە فی دلئی (فی کراسی) پا دە (دئ) ھەکە فەگەرپا ئەزئ سړا وی دەرخم، گو دین

خوزی ب ساغی دیسا فەگەری.

عەبدولرەحمان ھاویر سوارین دوژمنان دسکینن و تالانی ملاتینا بدارئ رمی فەدگرن، ئەختەرما دا

ژیښ، دهقی دهری و بلهز بهزی سوارئ ملاهات و ل نالیښ مالئ په یابو، لبر ناگرئ سیلئ پرونشت و دهنگی خو نه کر.

خاتون: نه هغه بهرسپل ناغا، ته دگو ته زب کیری سوارئ نابیم (ناهیم) بسهرئ ناغئ تو میرخاسی، دناث ئیلا ملاده (miladi) وهکه ته په پیدانابن.

عهد: تُو تو خودیگی نه زبهنی، خاتون تئ ولو له نه کی، چپین مه خوشه تئ ولو بکی کو ناغا مه ژفر درخی.

خاتون: بسهرئ باقئ مه، نه زه هه ژته را (نه ز بو ترانه) دبیرم بهرسپل و بخودئ ناغئ ته نه بهرسپله، تو خودیگی، تئ ناغئ خو به یئ راست ژمه را بیژئ؟!

عهد: هو... نه ز خولامئ به ژنا ته مه خاتون تئ ولو ل من نه کی. بخودئ ناغا ب من بحه سیبئ وئ (دئ) م ژفر درخی. ب زوری نه ز دفرده ستري مه. تو بسهرئ باقئ خو هکی، تو به لاخوه ژمن فه کی.

ژخوه هه مو سوچن ته بو. ته نه گوتا (گوتبا) رابه هه ره، کهنگی نه ز دچوم، نه بو خاترا ته بونا (با)، کهنگی نه ز بکیر شه را دهاتم.

خاتون: بهرسپل ژبونا خاترئ من، بیژه، ببئ ناغئ ته چپه؛ بهختئ باقئ م ژته ره بی، نه ز ژکه سپرا نابیم.

عهد: ب فرشا خو مژول ذکر، تُو پشکوکی (بژ کوژکیت) بهرسنگا (سنگئ) خو شه کرن، ل سیلئ زپین. گاغا خاتونئ چاډ ل بشکوکی زپین کر (که فیت) دهډ ل لیتفا کر (لیتفا خو گه ست - لیتفا

گه ستان) و دجیده غایبیس ما (مه نده هوش ما) تُو گوت: هوم هوم... من نه دگو نه ف نه ئئ (بئ) بهرسپلایه. همه (هه ما) خاتونئ دهستئ خو ناقتیه پیسیرا وی تُو گوت: بخوده ئ تو راست نه بیژئ، نه ز به لاخو ژته فه ناکه، دهست ژئ نه بهردان، نه زئ نه با بکم قیرپین وه بکم کو ناغا و خه لکئ تودئ (دیوانئ)

هه مو ل مه بجفن.

عهد: بهرسپل دهمان: نه ز دبهختئ ته و خودیدا کریت تئ م بهه تکینئ (من فهیت که ی). باقو نه ز چاوا بکم نه زئ ناغئ خو ژته ره بیژم لئ نابئ که سپرا بیژئ.

خاتون: بسهرئ ته ژدهقئ م دهرناکه قئ.

عهد: هه مه بره (بلا) ناغئ من عهدولرهمان ئئ زوباشی بی.

چاډ لسهرئ (دسهرئ) خاتونئ چوژن و هاتن تُو رهنګ لئ نه ما، نانئ وئ هه مو (هه می) لسهر سیلئ شهوتئ (سوت) هنگئ لبه ژن و بالا عهدولرهمان دنیرئ.

ژ وئ رۆژئ پیته، پسرکا ناغئ وی کر بو بهرسپل ناغا قئ جار (قئبجا) خه لکئ ب قهرف و ته ناز (یاری و ترانه)، بقئ ناغئ با دکرئ.

لئ بهرسپل ناغا دچند شه رادا میرانیه که (کا) مه زن نیشاندا. ناغئ خو دناث ئیلیده ب عه گیدی به لاقکر. ناغایی ژنه چاری نه و خسته ریزا سوارین خو، تُو چهک و پوساتیین (راپچ) عه گیدا ژیرا دان. پاشی خه لکی ئیلئ ل تودئ (دیوانئ) گهانه هه ف و ناغیرا گوتئ: نه ف ناغئ نه خوش بهرسپل، بکیری

قئ میرکی نابئ، دقئ نه م ژیره ناغه کئ خوشتر په پیداکن. ژناقئ ملانر شه رمه کو خه لک بیژن عه گیدی وان بهرسپله.

ناغئ گازی کره بهرسپل و ژیرا گوت: بهرسپل لاوؤ نه م چ ناډ ل ته بکن (ناغئ لسهر ته دانبن)، هه ما ناغئ ته یئ به ترئ کر عهدولرهمان، دهنګئ خو بکی (دهنگ ژته بیت) خاتونا بچوک ل پشت

پهردئ گازی کره ناغئ و گوت: ناغا هه ما بره (بلا) ناغئ غولامئ مه عهدولرهمان بی. جقاتئ تقا گوت: گوتنا خاتونئ نه م ناشکینن.

ژوئ رۆژئ پیته، هه رکه س بادکرئ عهدولرهمان ناغایی زوباشی. عهدولرهمان ناغایی زوباشی دناث ولئیت دا بو هکی دهوئ (دیوئ) باله فرئ، چیروکا هه کا دگو: ب قلقوچه (شاخه). هه کا دگو:

سئ سه ریبه (سئ سه ره). هه کا دگو: سه ر هاسنه (ناسنه). ناغئ وی دوه لاتیدا به لاقبو. پیرکا بناقئ وی زاروکئ خو ده ورا دبرن (دنفاندن) و گوتئ: رازان رازان بنقئ بنقئ وی عهدولرهمان ناغا زوباشی بی وه ها...!

عهدولرهمان رومهت ژعه کید و میرخاسین ملارا نه هیشتمو. ژناقئ وی پیته لسهر زمانئ تو (چو) ناغئ دی نه دگه ریان. ژله ورا میرخاس و په له وانین ئیلئ له هف چفیان و له فره گوتن: قئ میرکی رومهت

ژمه ره نه هشت (هیتلا)، گه رکه نه م ته ف ژه هف. به لابین (به لاقبین). چئ نابئ مه له جه م توکان ناغا نه ا (نهو). یه کی گوت: یا قهنج نه م نه بونیسه کئ بکن ستکورا (ستوئ) وی، یا وی و ناغایی وی بکوژین، یان ژئ وی ژجم خو به ردی (دهریبخت) نه مئ ژئ خلاس (قورتال) بین.

هه موا ب هه قرا گوتن (گوته ئیک): نه فقه راسته لئ کا نه مئ چ گونه هئ بیخن ستکورا وی؟ یه کی گو: نه مئ بیژین: دلئ ژنا ناغئ تئ هه یه (ژنا ناغای هه ژئ دکهت). راسته. نه فقه راسته نه ف جیبه (دجهئ خودایه).

هه موا (هه میان) لسهر قئ سوزا خودان. رۆژه کی هه می ب هه قرا سوار بون و هاتن بهرکونئ و گوتن (گوت): ناغا مه نانئ ته خواریه نه مئ هه رن ب خاترئ (خاترا) ته.

ناغئ: چما لاین وه چ کیماتی دمه را دبیبیه، چما هون هه رن کا بیژن؟ رینجبه را گو: نه (ولّه) ناغا ده ولت سه رئ ته و خودئ تو (چو) کیماتیبا ته نین، لئ قه ی (رهنگه نانئ مه ل جه م ته نه مایه.

ناغئ گو: نانا (نه نه) ناهیلیم هون هه رن، هون ته ف وه که کوړئ منن، چ ژوه کیمه نه زئ بدم وه، نانخورن، جل، هه سپ...

رینجبه را گو: له هف مه زانندن (ته ماشه ی ئیک و دوکر) و یه کی جه گه ر نکر (نه ویرا - پئ ل زراقئ نه نا) کو دهقئ خو ژئ ل سه رتیک په لیبیت، تشته کی بیژت، شون خو فقه گه ریان و په یابون.

چه ند رۆژ نه چوژن دیسا ب هه قدی (پیکقه) جفراندن (خرقه کرن فه) و ژه هف سوند خواردن، کو قئ جارئ نه مئ ب هه قره ژناغیره بیژن به سه نه ف چ گدیبیه.

دیسا ب هه قره سواربون و هاتن بهرکونئ ناغئ و ژیرا گوتن: بخاترئ ته نه مئ هه می ژجم ته هه رن.

لاوؤ راست بیژن دهر دئی وه چیه؟ ئەف چەند جار هون ب هەفرا دخوازن هەرن، ئیجار ئەف نه غەبده (پوسیده بونه)؟ کا بیژن چما هون دجن؟! رینجیهرا ب هەفرا گوت: ناغا پراستی ناموسا ته نه ما قبول دکی ئەم نکارن ل فر بقی کاری دهر باسکن (دەربازکین)؟! کورؤ کا بیژن وه چ دییه؟ چ بهیستییه؟ بسەرئ باقئ م تشتهک دبن زمانئ وه ده ههیه؟ بەلئ وڵه ناغا، پا ژته تئ فەشاردن (فەشارتن)؟ ژخوه قای فەشاردن چرا ئەف میترک عەبدولرەحمان ناغا زۆباشی، ئەم دنا (دناف) جەهئ ژنا ته یا بچوک ده ئەفە چەند جارە دبین. ئەم ژته نه ویرن (ئەم نه ویرن ته) تو دئ کورؤی (بکورؤی) ئو ئەم شەرم دکن ژتەرە ژئ بیژن. نا قەنج ئەفە (ئەفەیه) کو ئەم ژجم ته ب رویه کی سپی هەرن، مه نانئ ئودا ته خواری ئەم نکارن تشتهئ بی ناموسی ل بوارا ته قەبول بکن.

ناغایی سەر خسته بهرخو (سەرئ خوشۆرکر)، سمبیلئ خو بادان و بیژنی (خوکر) کر، پاشی سەرئ خو پاکر و گوت: لاوؤ (لاوین) مالا وه ئاغا، لئ دقئ ئەف تشتهئ ولو ب دزی بن (بت). ده فەگەرن، پهیا بن ئەمئ ژتیره چاره کی بکن. ئەم وی راستا راستا (راستورااست) نکارن بکوژن خەلکی بیژن (خەلک دئ بیژن)، گەلؤ چما (بؤ) کوشتییه؟! رینجیهرئ ناغای پهیا بون و دلئ وان هینک (هوبن) بو، زانیبون (وان زانی)، کو دربی دانایی جەهئ خوگرت و بزمار دخوینیدا هاته کوتان. عەبدولرەحمان هیا وی ژبایی فەله کی تیبیه؛ وه کی جارا دلخۆش و روگەش، ناغا بندهست و بسپوران ل دؤرا خو دبینی.

رۆژەکن ئوسمان ناغا باکرئ و گو: عەبدولرەحمان لاوؤ ئەزئ تشته کی ژتەرە بیژم: ئەگەر ته ئانی ئانی؛ لئ ئەگەر ته نه ئانی ئەزئ سەرئ ته ژتیکم (بوم). عەبدولرەحمان گو: بیژه ناغا، تشتهئ ژمه بی ئەز خوه ژبەر نادم (نا هاقیم).

ناغایی گو: ئەز ژته دخوازم، ههسپئ سور تی خان و مانی چورسی ل کەلهها (کەلا) حەرانی ژمهرا بیینی و پیرۆز خاتونا کچا وی بیینی فر.

عەبدولرەحمان گو: ناغا خوه دی کری (کر) ئەفە و نه تشته کی دییه. پا ته ژ ئاغیتره ئاقیت و فەگەرپا، کاروبارئ خوکر. پۆژا پاشی (پاشتر) سواریو بهرئ خوه دا ئو غورئ و پشتا خوه دا فەله کی و چو. باکوی کولوس و شارا (راپیچا باژیرا) و شال و شاپک (شەل و شەپک) قەرەجزمه (رەشه جەزمه) قامچیە کی (کا) زیقی دبه ره، ل ههسپه کی قەمەری (کەمەر) سم کور سواره، پالتویه کی سور لئناف ملایه ریشیی (چوخک) شاری بسەر بهژنیدا دهه رکن، سمبیلئ سوژئ بادایی، ئەنی بلند و بهژن بلند تو دبئی قئ (ئەقئ) ژهیکا نامئ دهرکه تیی. گرتیدان و روژ کاتی لئ، ژ وه لاتئ (ملا mila) پریکهت و حەفت شەف و حەفت پۆژان لسەر هەف (ل سەریک) برتده، هئ پۆژا حەفتا (هەفتئ) ل میترگا شقا ل شقانه کی راست هات و ژئ پرسی و گوت: لاوؤ شقانو تو شقانی کینی؟

شقانی گو: کورؤ مهقئ چاقئ ته رژیابه، تو کەلهها حرانی نابینی، ئەز شقانی خانئ چورسیمه.

خوبایه ژ وه لاتەکی دوری دهستی، ژ له ورا توفئ پرسی دکی.

عەبدولرەحمان: لاوؤ شقانو، خەلک شقانا ب چ ناس دکی (دناسی)؟

شقان: دجهدا لی فەگەراند: ب نان و شیرا.

هه مه ناغا پهیا بو و ههسپئ خوه بهردا میترکی، دهست ب نان و شیریی خوه کر و خوار فەخوار ئو سهرئ خو خسته (دانا) که ته خهوا شیرین.

دهمئ پۆژئ هنگوری بو، پۆژ لبه ناغا بونی بو. شقان بانی کر و گوت: سواریو لاوؤ، رابه ئیغارەکه دهرنگه، پۆژ لبه ناغابونه ئەگەر تو میقانی خانئ چو سری بی، دهرباسبه بهری کو دهرئ کەلههئ بگرن پاشی تئ لبه دیوارا بمینی.

ناغایی گو: چما و لوزو دهرئ کەلههئ داددن.

شقان: برا تونه خەلکی ئان وه لاتایی، قئ ناغ و دهنکی عەبدولرەحمان ناغئ زۆباشی ته کریبه (ته گولئ بویه)؟

عەبدولرەحمان: عەبدولرەحمان ناغایی زۆباشی چه وایه کورؤ!

شقان: م بخو نه دییه، لی خەلک دبیزن گوه کی وی مسیله و یهک دوشکه. دبیزن ب قلقۆچه، برئ وی هه نه، مرۆقان دخوی.

عەبدولرەحمان: یا یا چهوا مرۆقان دخوی؟

شقان: ئەرئ (ولە) مرۆقان دخوی، ما تو نزانی مروقان دخوی؟

عەبدولرەحمان: چرا! ولە ئەز نه نا ناییم، هئ ههسپئ من تیر نه خواریبه.

شقان: ئەزئ بخوه هه پم قەئ خودئ ژته ستانیدیبه.

عەبدولرەحمان: ب روئاقا (دگەل پۆژئاقایی) ل ههسپئ خوه سواریو، خو گه هانده بهر دیوارئ کەلههئ، ههسپئ خوگریدا و ب دزی (ب دزیک) دناف گارانا گامیشادا کەنه هندوری کەلههئ و خودا بهر دیواره کی ههتا لئ بو رەش (تاری) و هه ره کەس خو وی هیدی هیدی دگه هانده خانیی ههسپئ سور و دهستئ خوه ل زنجیر و مریندا وی گپراندا، بالا خوه دایی کو سهرئ زنجیرئ دهر باسکر نه ئودا ژۆری، هیدیکا ب زنجیرفه ب ههوا کهت نیفا ژۆرئ و دینا خوه دایی (بهرئ خوه دایی) کو سهرئ زنجیرئ ب لنگئ (پینیکی) تهختی فه گرتدایه، لسەر وی (تهختی کچکه ب شهوق و دیدار شه رازایه دوچه کو بالگه دهست دا زنجیرئ هلکشیا (هلکشیا) بن تهختی وی فه، پاشی سهرئ خۆ راکر، دهستدا پهردا لسەر هلدا وه کی رونا هیه کی لبه ر چاقا روهنبو، نه شیا خو راکرت، هنارو کپن وی راموسان و که ته دبن تهختی فه. پیرۆزی سهرئ خو هلدا (راکر - بلندکر) ئول هاور (ل چار نکار)، لئ کەس ل وان رەخ و رویان نه دی، دیسا سهرئ خوه دانی هی ژنو بنپئ ل عەبدولرەحمان خو ریا نه فه، رابو سهرخو، دیسا ب سرا خوه خوژی و راموسانهک ژئ دزی و خوه خه رقا (حشانه) بن تهختی.

پیرۆزی گو: های ئەف چ پهیا به ناهیلی ئەز رازم، خو نه هنگ ژخولامئ باقئ من ژسهرئ خوه تیر هاتبن سەر جەهئ من؟ رابول هه می دران ته ماشه دکر، دی هه می دخهوا شیرین دانه، دهرئ لبه ر دادیی،

فەگەر پیا هاتەفە سەر تەختی خوە گوت: رەشۆ دەرکەفە، هەمە تو عەبدولرەحمان زوباش، بەختی مە ژتەرە، ئەز دەنگی خوەناکم. دە (دئ) دەرکەفە بەختی باقی من ژتەرە.

عەبدولرەحمان ژنشکافە ل هەمبەر خاتون، ئەو خاتونا بەژن و بال ب شەوق و دیدارا خوەفە رابووستا، نە ب دلەکی لئ ب سەد دلان دلئ وی بژیا بی (پیتقە نوبسیا) ئو گوت: بسەرئ باقی م مروف دبیژئ قەوی توژ دورقە هاتی، خودیکی ناغئ تە چیسە؟ چکا بیژە، چکا وەرە رونه. ما نە م بەختی خوەدایە تە؟

عەبدولرەحمان: ناغئ من خاتون، ناغئ من عەبدولرەحمانە.

پیروژ: خوەدئ بکی نە عەبدولرەحمان زوباشی بی، من بەختی (خوە) نەدایە، نەکو تو ئەو بی؟

عەبدولرەحمان: زوباشی مە خاتون، ما عەبدولرەحمان زوباشی چاوابە؟

پیروژ: وە ی خلک دبیژن ب قلقۆچە، مروف خوەرە ب پەر و بازکە، پا (ولە) تو نە عەبدولرەحمان زوباشیی، وا وەیلی عەبدولرەحمان زوباشی ولو خوشیکە؟! دەکا وەرە رونه. ولە تو نە عەبدولرەحمان زوباشیی.

عەبدولرەحمان: ولە ئەز عەبدولرەحمان زوباشی مە، من پەر و قاوچئ (شاخپت) خوە ل دەرەقە دانینە.

پیروژ: دە هس دەنگی خوە مە (نە) کە (دەنگی ژخو نەئینە)، ولو مە بیژە، پا (ولە) باقی م بته بحەسئ، وئ یەکی چیبکی مەزن گوھئ تەین (پرتا مەزن هندی گوھئ تە لئ کەت) وە ل مە رەبەنئ عەبدولرەحمان زوباشی ولو یە وەکە تەیه، ولو خوشکە خشکوکە پا (ولە) تو نە ئەوی، خوەدئ نەکی تو ئەوی چا چ حەقیتە ل تە هەیه (تە چ حەق ل سەر خوە هەیه).

عەبدولرەحمان خوە بەردا سەر تەختی وئ و دا بەرھمبیزا (کیشا بەرسنگئ) خو و گوت: تو ولو بکی ئەز نە تەو باقی تە و تەقلى کەلەھئ ل سەر ملی خوە دەینم و بفرم ها!

پیروژ: وە وئ نە ئەز قوربانا (گۆری) تەمە، ئەز دەنگی خوە ناکم ولو مەکە.

چرا دە بەلاخوە ژمە قەکە، مروف نەویری نیزیکی تە بی؟! لئ عەبدولرەحمان بەدەستئ وئ گرت و پاکیشا بەر سنگئ خوە و ل هندورئ ئۆدی بر و ئانی.

مالا باقی پیروژئ خراب نەبی؛ بەژن ژشۆخی و شەنگی و دیم ژ روژئ و چاڤ حوبرئ و ئەبرو ژ هەیفئ و پۆز ژچلیل و لیڤ ژبەلئ گولئ و بوغازا گەردەنئ ژبەرفئ و جونک (ھناروک) سیڤئ خەلاتئ و پاخی و کەمبەرکە (کەمەرکە) زبیرئ ژکارئ (شولئ) وانئ ل بەژنئ، تلی و پەنەچە ژفندئ دبیرئ. ئەلماس د گوترەکی لنگئ وئ. ئەز چ بیژم ژسەر حەتا پئ ئۆدە داگرتیبە ژشەوقئ.

پیروژئ بەرئ خوەدا ناغئ کو لوکەڤر ریشیی شارئ (شالی) کە تە سەر بەژنئ شال و شاپکئ پۆژکانئ چقا (چەند) لئ (ژئ) تئ. خەلاتئ سمبیل بەردانە سەر لیڤئ، چاڤ ژقەرغئ، دانئ ژبەرقتئ. قامچیەکی زبئی دانیتە بەر جەزمئ تە دگو تە ی مەلئکەتئ سەرئ سبئ ژباغئ بەهەشت خوە بەردایە ئۆدئ. ژنشکافە تیریژەکی ژعشقتئ خوە بەردا سەر دلئ وئ. دەستئ خوەدایە سەر ملی ناغئ. ب هەڤرا کەتتە حەنەک و لاقرەدە بی. دەنی گە (گەھ) ئەو دکەفی سەر سینگا (سینگی) ناغئ ئو گە ناغا دکەفی سەر

سینگی وئ. گە دکەفن سەر تەختئ پیروژئ و گە دکەفن سەر قادئ.

چیر - چیر و زیق - زیق تەختئ پیروژئ دکەھی بەر تەختی خوەدئ. زینا قەرەواتی سەرئ خوەدانییە بۆ خوە وئ، لئ خوە ناکەفی چاڤئ وئ وەکی نەخۆشا، کو نەخۆشا چو حەوی ناکەفتئ، خو داڤیژن (دکەفن) سەر تەنشتا راستئ و تەنشتا چەپئ، ژ نەدخو بالیفئ دگوھیزئ، ئەو بالیفا کو سەرئ وی ل سەر شل بوی، ل سەر ټیک کوف کوفایە، دوشەک (ناھلیک) و متیل ینکزی سەر قادینە. ب قیرپن و حەوار و ب دەنگەکی بلند گازی کرە پیروژئ گوت:

ئەری لئ، ئەری لئ، ئەری لئ، پیروژئ کچا خانی، دەستکرتیا (دەزگرا) تاهیر بەگئ چاوا دکەفی ھمبیزا خورتئ خەلکئ؟

پیروژئ باکرئ گوت: ئەری لی، ئەری لئ، تو لی وادکی توکی گوندی ئەف زەلامیکە ژ زەلامین (ملائکەتە ژ مەلائکەتین) خودئ، بسەر و بازکئ خوقە کەتیبە ئۆدئ، بویە جفاتی مە خاتونئ مە گۆری؟

میری گو: بخودئ تو پارا (باھرا) مە ژئ نەختئ (باھرا مە نە ئیخیئ)

ئەزی نەھا ھەر م بەر ئۆدئ، ئەزی دور و دریز بیژم خەلکئ.

ئاغئ (عەبدولرەحمان) دەستئ خوە ئاقیتە سەر ملی وئ.

گوازی (زقاند) ھەتا دیم کەتیبە بەر دیمئ پیروژئ

راموسانەک دا ژ روپی وئ

دلئ قەرەواشئ فرە بو بو مالا خودئ

ئاغا کلبل ژخاتونئ ستاند ئو خو بەردا خوارئ

قەیدا لنگئ ھەسپئ سور قەکر و گازی کرە خاتونئ

رک و خو بەردا ئەردئ.

ئاغئ زنجیر ژدەستئ خوە بەردا دەستئ قەرەواشئ

بدەقە (دەڤ و دەڤ) کەتە ناڤ لنگئ ھەسپئ

ھەستیهکی ساخ نەما د لەشئ وئ

ئاغا و خاتون سواربون و دەرکەتن دەرەقە ل میترگا شەفا

عەبدولرەحمان گوتە پیروژئ: ولە خەوا مەتئ.

برە بیستەکی ھەسپئ مە بچەری، ھەتاکو ئەز ھنەکی چاڤئ خوە بیخم خوەئ (چاڤیت خوە گەرم کەم)

پیروژئ گو: ھە ی نابئ، ئەم قانە دبن گوھئ کەلەھئ وئ بەی باقی م بئیل و عزماتئ خوەفە، بئ مەبیینئ.

عەبدولرەحمان گو: بخودئ ھەتا ئەز شەرەکی نەکم، ژخوە شەرمە کو ئەز پرەڤینم مالی. ئاغئ سەرئ خو خستتە خوەئ و دانئ سەرچۆکا خاتونئ.

بەری تیریژئ (رۆژھەلاتئ) سەرئ خودەرخئ، خاتون گازی ناغای کر و گوت: دە رابە میرا قایە رۆژ دەرکەت، ھندک مایە کو سەرئ سوارا د بە دەرکەفی، کوما باقی م بی. ئاغئ چاڤئ خوەکەرن و

سهرته‌نگ و به‌رته‌نگی هه‌سپێ سور قه‌نج گری‌دان ئوب سواری میرانکی ددو چو و هات و باکره‌ خاتونێ
گوت: بسهرێ باقی ته‌کم، نه‌ز تالانێ باقی ته‌ ژێ بینم به‌لکی هه‌وارا واین، دا ئەم شه‌ره‌کی لقی میترگی
بکن کا بیی کی بره‌خ کی به‌ردان، کی قه‌لسه‌، کی چیبه‌؟

خاتونێ ل روبی خودا و گو: ل مالا نه‌بی بخودێ ئەف ته‌شقه‌له‌کی دخواری، میرا وه‌ره‌ ئەم هه‌رین،
خودێ ژته‌ ستان‌دیبه‌ قی پوژی؟

عه‌بدولره‌حمان غار به‌ردا شفانا و ته‌ف له‌هه‌ف کومکران و به‌ر میترگی فه‌ ناژوتن. شفانه‌کی بازدا و ل
خانێ چورس کره‌ گازی و گوت: هاوار، هاوار...

گدیانو‌عه‌بدولره‌حمان ناغا زۆرباشی ل تالانێ رابه‌، بخودێ گد گد (گدی گدی) ژمه‌را نه‌هیشتیبه‌.
خانێ چورس باکره‌ کوما خولاما و گو: لاو‌و ئیرو پوژا ناموسیبه‌، میتری جی (زیره‌ک) دئیرو په‌خویابه
(میری نه‌قرو دی دیاربیته‌)، هه‌چی سه‌رێ عه‌بدولره‌حمان زۆرباشی ژمه‌ره‌ بینی، نه‌و چ ژمه‌ به‌خواری
نه‌من بدینی. نه‌بو زی‌دی کورێ وی که‌ته‌ پیشیا سواری و خوه‌ دکه‌له‌هیدا به‌ردانه‌ خواری.

گا‌فا پیروژی چاف ل بو زی‌دی که‌ت، هه‌یستر (رون‌ک) ژ چاقان هاتن خواری و گوت عه‌بدولره‌حمان
ناغا:

لولو عه‌بدولره‌حمان ناغا کورێ هیده‌ لولو سه‌د جار هیده‌

(ولله‌) بخودێ. قایه‌ سواری هاتن چورس هات ل پیشی بو زی‌ده‌

ده‌ رابه‌ بته‌نگ و به‌رته‌نکی هه‌سپێ خوه‌ گری‌ده‌،

بسهرێ باقی خوه‌ و ته‌ که‌م نه‌خوش بویه‌ لولو دمیرگی‌ده‌

عه‌بدولره‌حمان گو: لی لی خاتونێ دلێ من هینه‌ سه‌د جار هینه‌

(ولله‌) تو رابه‌ ده‌نگه‌ک ددو ژ عه‌بدولره‌حمان خوه‌ره‌ بلیلینه‌

هه‌که‌ هه‌تا نه‌ا دربی عقدالرحمن زۆرباشی ته‌ نه‌دینه‌

تی ئیرو ل ده‌شتا حرانێ میترگا شفانا دربی عه‌بدولره‌حمان خوه‌ بیینه‌

پیروزی گو: ده‌نگه‌ک ژ عه‌بدولره‌حمان ناغا ره‌ له‌یلاند و گوت:

عه‌بدولره‌حمان ناغایی زۆرباشی هه‌ره‌ لولو سه‌د جار هه‌ره‌

(ولله‌) ل ده‌شتا حرانێ میترگا شفانا سه‌ر سه‌رێ عه‌بدولره‌حمان من بویه‌ شه‌ره‌.

لی کورول خوه‌ مقاته‌یه‌ (های ژ خویه‌)، بوژی‌دی برایی من میره‌کی سه‌ر خویره‌.

لولو عه‌بدولره‌حمان نه‌گه‌ر تو وی نه‌کوژی نه‌عافه‌رم ژناقێ ته‌ره‌.

عه‌بدولره‌حمان دگو: لی لی خاتونێ، میترگا شفانا و اب بیا

تیریژی (تیروشکیته‌) پوژی خوه‌ به‌ردایه‌ سه‌رێ گه‌لیا سه‌ر زه‌فیا

(ولله‌) بسهرێ باقی خوه‌ و ته‌کم قه‌ی مرنا بوژی‌دی برایی ته‌ هاتیا

نه‌زی بوژی‌دی برایی ته‌ بکوژم، میترگا شفانا بکم گوپتا و بیا

عه‌بدولره‌حمان ل مه‌یدانیبه‌، بو زی‌د ب سنج ده‌نگا باکرێ و گوت:

عه‌بدولره‌حمان ناغایی زۆرباشی لاو‌و چیبه‌ سه‌د جار چیبه‌؟

ته‌ هه‌سپێ سور ژخوه‌ره‌ دزیبه‌

ته‌ خوه‌ها (خوشکا) من ئانیبه‌

ئو بسهردا ل تالانێ باقی من خانێ چورس لولو بو ته‌ خستیبه‌.

ما لاو‌و ته‌ نه‌گو‌فی تالانێ خانێ چورس ل میترگا شفانا لولو بی خوه‌دیبه‌

عه‌بدولره‌حمان دگو: لاو‌و وه‌یه‌ سه‌د جار وه‌یه‌.

من پیروزا خوه‌ها ته‌ ئانیبه‌، هه‌سپێ سواری ژ ته‌خته‌ر مه‌یه‌

هاها تو کوما سواری دبینی، ئەف داوه‌تا خوه‌ها ته‌یه‌

م په‌زی باقی ته‌ بریبه‌، نه‌زی بکم نانێ میثانی خوه‌یه‌

***

ناغا ل گوتنی ل گالگالی ل قیردانی

عه‌بدولره‌حمان زۆرباشی راه‌ستایه‌ ل مه‌یدانی

لقی جه‌نگی لقی مه‌یدانی لقی ته‌قدانی

بوژی‌د و عه‌بدولره‌حمان زۆرباشی خوه‌ به‌ردانی

ناغا هاته‌ سه‌د جار هاته‌

لقا به‌رخا لقا به‌رانا

توز ژ عه‌ردی چو نه‌زمانا (نه‌سمانا)

ته‌یر ناخون گوشتی ئینسانا

***

ناغا ل گوتنا ل گاله‌ گالا

مه‌یدان بو هه‌ر دووا مایه‌ قالا

چونه‌ هه‌قدی ب شورا یه‌ک ب مه‌رتالا

وه‌ک دوهوێ سبه‌ی و پوسته‌می زالا.

عه‌بدولره‌حمان و بوژی‌د هه‌قدی ل مه‌یدانی دگه‌راندن، کفکی و مه‌رتالا ژده‌ست هه‌قدی دره‌فاندن پو

(پوژی) دنیقرو ده‌ریاس به‌ و هین (هین) یه‌کی چول بی‌دی نه‌کریبه‌. عه‌بدولره‌حمان جار‌ه‌کی زۆردا

بوژی‌دی و پشت ژئ ستان‌د نه‌بوژی‌دی بازدا، لی پێ بده‌ست وی نه‌که‌ت. عه‌بدولره‌حمانی نه‌و ناژوته‌

میترگی و بسهر خوه‌ها وی ده‌ نانی. ژ نه‌چاری بوژی‌د ل پشت پیروزی په‌یابو.

ئو عه‌بدولره‌حمان گو: بره‌ تو خاتری خوه‌ها خوه‌بی.

پشتی (پاشی) کو بوژی‌د ئیخسیر بو، عه‌بدولره‌حمانی به‌ری خوه‌دا سواری و بناث وان که‌ت کوری وان

ل کوری وان خست (کوفر و کوبینا وان ئینا)، مال میتری جی بو کو ب لنگی هه‌سپێ خوه‌، خوه‌ بگه‌هینی

مالی.

عهبدولرهحمان بوزئید گریدا و تالان بهردا میترگی و هاته جهم پیروزی که ته حنهک و لاقردهیا .
خانئ چورسی ژ قریلئ (سهرکیتشئ) سواران دپرسی و ب غهیدین دبیژی: خودئ مالا وه خرابکی،
هون هه مه ژ بهر سوارهکی درهفن؟

بهکی ژ سواری وی بانکرئ و گوت:

ههرئ خانئ چورسی نه زبهنی خوزی ته نه گوتا

عهبدولرهحمان زوباشی وه که مه لکه موته

ئاگرئ خوددییبه چ بزۆته

میترخاسا دکوژی ب جۆته جۆته

***

لولو خانئ چورسی دلئ من کو شکه سستی

عهبدولرهحمان ژ مهیدانئ ناله بتی

دلئ من گه له کی ب نه بوزئیدی کورئ ته شه وتی

حهرام بی وه که چوبکی دناث له پی ویدا دپه رتی

***

لولو خانئ چورسی، میترگا حرانئ لولو و ا ب بیبه

عهبدولرهحمان ئاغایی زوباشی وه که کورئ ناقا میبه

ژ ئیرو پیته مهیدان ژ خوده وی گرتیبه

ئز به ختنئ باقئ ته ده تن نه چی شه رئ و بیبه

خانئ چورسی رابو کاغه ز ل وه لیت به لاکرن: هاها گدیانو هاواره عهبدولرهحمان زوباشی دمیرگا
شغانادا نه رینیبه ،

تالانئ مه بریه ، بوزئیدی کورئ من گرتیبه

بره (بلا) میترئ بخیر و دمالا خوده نه پیئدقئ، ئز دخوازم ب سحراریا سیی ره، ل دورا که له ها حرانئ
بجقن.

سواریا تو بسهرئ شلفئ (رمئ) بدهقئ شورا دبرقین.

خانئ چورسی بروهلاترا داپیشیا سواریا و بسهر میترگا شغانادا قورژین (قولیبن). پیروزی چاٹ ل کوما
سواریا کر، هیدی هیستری وئ بسهر و روپی عهبدولرهحمان ئاغادا ده هاتن خوارئ.

عهبدولرهحمان ئاغادا شیار بوگوت: پیروزی خیره، چ هاتیبه بیرا ته؟ نه گهر تو پوشه مان بوی فایه رئ ئو
ئزئ ته بشینم جهم مالا باقئ ته ئو نه گهر ژبو بوزئیدیبه، ئزئ وی ژ بی بهردم.

پیروزی گو: نا (ولئ) ئز نه پوشه مانم، وئ روپی ئز بته قایل نه بوما چما ئزئ (ئزدا) دگهل ته
بهاتما. خودئ م یکی قوربانا سه رئ ته عهبدولرهحمان ئاغادا. (ناولئ) کوما سواریا دبینم، دترسم خودئ

نه کی تشتهک بته (لته) بئ نه زه به نا خودئ پشتی ته ره چاوا بکم؟!

عهبدولرهحمان گو: دلئ من هیبه سه د جار هیبه

تو دهنه کی ژ عهبدولرهحمانئ خوده رلیلینه

تنئ دریب عهبدولرهحمان ئاغایی زوباشی لئ لئ بجاقئ خو بیبه.

عهبدولرهحمان ژچاقئ ره شبه لهک راموسانهک ستاندو سواریو.

وه کی تهیر و تیورئ واناقا دسه ر سه رئ وی درستن لبه رهانا دگه ریان دلویئ ژههرئ ژسه رئ شورئ وی

تیبه خوارئ تیایی روپی قادی (بسهر روپی ئهردی) دکه تن دچۆن خاری، ره قیان، که تن قول و گوتن: نه

بخیر دیسا عهبدولرهحمان ئاغادا سوار بو به:

کوما خانئ چورس بسهر ئاغی دهلهوشیان، تو تو ئاقئ باقیژی دئ بسهر سه رئ سواریا که قفت هند بۆش

بون.

عهبدولرهحمان ل کومی قوریا (کره قیری)، هه ودا سه ر وان بو دئ و زاروکا خوده باقیژی شیتکنئ

(چکینا) شورا، رقیی مه رتالا، ناٹ تیدانئ کورئ باقا، برینا خورتان و هالانئ ره شکالا، خوشینی داری

رومان، خیر غا کارن گوشتئ ئینسانا بخون، تۆزئ ل ئه سمانا سیوان گرتیبه ژ دهرکه تن رۆژئ هه تا پشتی

نیقرو بقی ئاواپی لبه رخو ددن.

پیروزی دهنه که ژ عهبدولرهحمان ئاغادا لهیلاند گوت:

عهبدولرهحمان دلئ من لیانه سه د جار لیانه

دا بنیبرئ کی به رخه کی به رانه؟

کی عه گیده و په هله وانه؟

عهبدولرهحمان من ژته ره نه گو ژ باقئ م قه که؟ باری باقئ م گرانه.

عهبدولرهحمان ئاغادا گو:

خاتونئ دینا دمه دینا دمه

ئز ژ قالکی خوده زئیده مه

تو مه پیته عه سه که رئ باقئ ته غلیبه

ئز هه مبه ری باقئ ته مه.

ئاغادا چیه، ئاغادا چیه

وئ رۆژئ پیته ئاشئ مرنئ دگه ریا

ل بریندارا ل کوشتیا

هه تا سه رما شه قئ بسهر و اندا دا که تیبه

عهقدولرهحمان ئاغادا بسهر خاتونئ دا قه گه ریا

پیروزی سه رئ هه سیی وی گرت و داکه ته خوارئ، وئ شه قئ پیته،

برینین عهبدولرهحمان دهرمان دکربنه و که تن حنهک و لاقردیا.

عهبدولرهحمان ئاغادا که ته خه وئ، لئ جقت حهرام بی، خه و ب چاقئ ره به نا خاتون نه که تیبه.

تیریزئی سبهی ژ زور فی لهشکرئی خانئی چورسی بسهر میترگا شقانا ده دلفی:

پیرۆزی دگو: عهبدولرهحمان وای ده وایی

توژحهق شهړئ خانئی چورسی دهرنایی

دهانا (هاری) م هاتیبه تاهیر بهگی رهایی

***

عهبدولرهحمان ئاغا گو: پیرۆزی هاته دهانه

ئەف در چۆله ئەف در مهیدانه

تو بنیره ل شهړئ عهگیدا و پههلهوانه.

سهرئ م ژنو که تیه چاخئی گرانه (دهراقی تنگه)

***

ل گوتنئی ل گالگالی ل سلاقی

عهبدولرهحمانو ههق وتاییه م رحئی تنهناقی

شهړ خوشبویه ل وئی ناقی

هون ههړ ئیک و هک ناقی

لاشی خوشمیر لهر تاقی

***

ل قیر قیرا ل هالانئ

تاهیر بهگ که تییبه مهیدانئ

عهبدولرهحمان ئۆر بهردانئ

گو: ههکه ئەفه دهستگرتئ دوت خانئ

***

لقئ دیلانئ ل داندولئ

ل دهنگئ زورنایی و داهولئ

عهبدولرهحمان ل دۆرا تاهیر دکی پینکۆلئ

دهستئ وئ ژسوارا قهتاند بهرئ وئ دایه چۆلئ

***

تاهیر بهگ رهقیا ژ مهیدانئ

عهبدولرهحمان قیر و هالان دهرانئ

دهستئ وئ قهتیا ژقروانئ

مهقهر وئ نه ما خوه ئاقیتته دوت خانئ

***

پیرۆزی گو: تاهیر بهگی دلئ م دلکهئ دینه

ماته دریی عهقدولرهحمان ئاغا زۆباشئ نه دینه

تاهیر بهگی گو: ئەز بسهرئ باقی تهکم، ئەزئ بخوه حیفا تم خه لکی زانن هیش (هیش) م ژتشتئ هالو قهت نیه.

سوارا سوار لقانندن

کچا ژوان ره لهیلانندن

ئەشی (ئەژ) مرنئ ل ههقدی گهړانندن

شاده شودئ عهبدولرهحمان ئاغا زوباشئ گهلهک هه نه.

ئەو ل چۆال وچیان بهزانندن.

خه بهر گهها ئوسمان ئاغای ملی کو (ولّه) عهبدولرهحمان زۆباشئ، پیرۆزا کچا خانئ چۆرسی و ههسپئ سور ئانیبه ئول میترگا شقانا ل تالانئ وئ ژئ خستییبه.

ئیرو چهند پۆزه لسهر سهرئ عهبدولرهحمان ئاغایی بویه سنگ و دهوران و شهړ و گازییبه.

ئوسمان ئاغا گاقا ناقی پیرۆزی بهیست رپین ژ دلئ وئ هات و گو: بسهرئ باقی خوهکم عهبدولرهحمان گهلهکی باشه پیرۆز ژ مهړا ئانیبه.

دهربان سوار ژمالا ده رکهفن ئەم خو پیقه بگههینن (بکههینیی). هزار سواری ملا بسهرداریا ئوسمانا ئاغا.

ئاغایی دهاوار عهبدولرهحمان هاتن، دیتن چ بنیترن، لسهر سهرئ عهبدولرهحمان داندوله.

ئوسمان ئاغا ژ سوارا را گو: لاوۆ هون ئاری عهبدولرهحمان ئاغا بکن. ئەز ههړم ههک ئیشئ من ههیه. سوار داکهتن دشهړیدا، لئ ئوسمان ئاغا خوه بهردا جهم پیرۆزی و دهستئ خو دریز کره دهستی و گو:

وا یا بسهرئ باقی م خلامئ م عهبدولرهحمان گهلهکی باشه ئەف کچکا خوهشک ژمهړا ئانیبه.

پیرۆزی گو: پیو پیو: ئەف کالی هه کییه؟ دپیژی عهبدولرهحمان ئاغا خولامئ منه. ده رابه بهری کو ئەز دارهکی ل قاقئ تهخم (دار ل کلوخی دان) کو مهژی ژئ بهلابی.

ئوسمانا ئاغا کهنیا و گو: دئ تو بهس نازا بکه، ده قرده وهره، ئەز راموسانهکی ژته بدم. ژ دورقه دهقی خوه لههف خست و گو: مریچ. پیرۆزی پ شمکا قوندرئ ل ئورئ وئ دا کرکو شوربا تازیا بسهر دهقی و کیش (داکت) و گو: پا بخودئ کو عهبدولرهحمان ئاغا بئ وئ بکی کو پیچکی مهزن گوھئ تهن.

هئ ئەو دوی دمالیدا، سواری ملا زۆباشئ ژ زۆزانادا دهاوارا عهبدولرهحمان هاتن. لهشکرئ خانئ چۆرسی ژههف بهلاکرن و ل پیرۆزی (*) قهگهړیان.

عهبدولرهحمان یئ دوری ویرتیبه. گاقا دی کو ئوسمانا ئاغا دبهړ چۆکا پیرۆزی رونشتییبه هه مه ب شورا ئەو ههف بژلاند و بدوئ سواری ملا کهت کوړئ واکوری واکورستان و پیرۆز بدهف و دهول و زورنا بره زۆزانا.

(*) پیرۆز (تیلی عهیشانه)

چیرۆکا میرزا محی و دوتا عهجهم

ژ دهفته ریت جه گهر خوینی

هاته فه گوهازتن

(۱۹۶۴/۴/۱)

هی ستره ماله مپیره، لسه باژاری شاهی عهجهم شه ره هه کهسی ژمالا خوه سواریو ئو چۆن کهس نه ما میرزا محی ژی ب سواریه ئییریش باژاری شاهی عهجهم کرن ئو باژار تار و مار و تالان کرن. هه کهس ب مالی دنیا بیئ مژول دیو، لی میرزا محی بهری خوه دا خانیه کی بلند دوکیل ژی دچی (دچۆ). گاگا که تی خانی دی کو کچکه ب دیدار (دیندار) و شهوق و شه مال دهن دوری قهسریدا هاژ چو نینه چ بویه.

میرزا محی راهشته دهستی کچکی و دابه ره خو (پاکیشا بهر خوه) و گوت: دی رابه نه ژخوه را بيم، هتی مال نه گه یاه من.

کچک: کورۆ فنی (دقی) تو ژسه ری خو تیری، نه ز کچا شاهی عهجهم، باقی من دی ته په رچه (پرت پرت) کت،، پرتا ته هنگی گو هی ته بن!

میرزا محی، دی رابه باقی ته ل کو مایه؟ باژار و وهلات ته قدا تار و مار بویه، هتی تو دگوهی گای دایی؟! سو بهی باکرن هتی کتی کچا شاهی عهجهم دییه، دی سولتان سه ده هزار ژیرا ده تی، هه که بقیت کچا وی ژیره بینی.

میرزا محی: ددی خوه دا گوت: ما ئی (بی) کو دوتا عهجهم ژخوه را بی ژم چیتره؟! ژ نیشا شهقی پیتا بچیلئ وی گرت و ل په ی (پشت) خو سواری و داری هاته مالی.

چهند سال ل جهم میرزا محی ما، لی میرزا محی ژی ژی دور نه دکهت بشه ف و رۆژ به سه سنگا (سینگتی) وی دابو.

رۆژه کی ژدیا خوه را گو، فایه نه زئ هه رم نیچیرئ، لی ته های ژئ هه بت، چا قتی ته لی بت، دوتا عهجهم نه ره فی؛ لی پاشی نه زئ سه ری ته په رچقینم.

چاوا کو میرزا محی داری، دوتی رابو دهسته کی چلکی میرانی ل خوه کرن و هه سپه ک ژ خوه ره گرتا و شور و مه رتال دانه ملی خوه ئو به ری خوه دا ئوغری و پشتا خودا فه له کی هه ی باژاری عهجهم تو ل کیری بی نه فه نه هاتم. رۆژ بهر ئافا (به ری رۆژ ئافا) میرزا محی هاته مالی دی کو دیا وی ره شا (رهشکا) خو گرتا یه ئو زۆر دایه (بهردایه) گری.

میرزا محی: هیا دی خودی خیریکی؟

دی (دایک): مالا وۆ (مال ئافا بو) چ خودی خیری بکی؟ و له دیلا دوتا عهجهم بازا و چۆ، من کر نه کر زۆرا من بر و ره فیا (*).

میرزا محی رابو خو راپینچا ئو دا سه ریکه نیزیک و هیلان و چۆ. ها ل فر و ها ل ور خو گه هاند سه ری چار بانگی (*). جۆتیاره ک لوی جۆتی خو دکر. باکر، جا براکو خودیکی ته تو (چو) سواری فلان نیشانی نه دیتیه ده ریاس (ده ریاز) بویه؟

جۆتکار: وله باقو نه فه ژسه هه ره نه ز ل فرم هی تو سواری ولو ده ریاس نه بونه.

هن میرزا محی سه ری خسته خه وی و هه سپی خوه به ردا میترگی و رما خو چکاند ئو رازا.

دوتا عهجهم ری نه زان، هیدی هیدی هاته سه ر میترگی، چ بنیری؟ دی (دیت) کو میرزا محی فایه دمیرگی دا رازایه.

گو: دی نه ز چاوا (چ) بکم، چ لی بکم؟ دقی نه ز وی بکوژم یان ده ستورا من نادئ. هه که ده ریاس بم، وی میرزا محی بیژی ژمن ترسیایه، نه ویرابو دی ل من کی (دهنگی ژخو بینیت). نه ز دخه وی بکوژم، دهستی من لی ناگری (نه ز دل نادم). نا ولله یا قهنج نه وه نه ز وی شیارکم (**). به لکی ده سه ری وی خم (***) به لا خوه ژمن فه کی. سه ری شوری دا بن لنگی وی - میرزا محی و گوت:

هلا (هلۆ) رابه کورۆ رابه. گاگا میرزا محی سه ری خوه هلدا، چا قتی وی ب چا قتی دوتی که تن، ده ست بگازنا (گازاندا) کر و گوت: هه ری دوتی بیبه ختی، ته چ کیماسی لجه من دیته. ده ف ژمن به ردی (***) و دچی؟! ده وه ره فه گه ره.

دیسا تشته ک نه بویه. ما تو نزانی بی کوشتنا خو نه ز ناهیلیم تو هه ری (بچی)؟!

دوتی: میرزا محی، سه ری من و خوه مه خه گیتی، نه ز نماکارم ل جهم ته نه بورکم. نه ز کچا شاهی عهجهم. بخودی ل وهلاتی کوردستانی مرنا خوه دخوازم و قتی به کی ناخوازم. ولله نه ز ناخوازم ژته دور که قم، لی نه ز چ بکم، به سه به لاخوه ژمن فه که نه زئ هه رم. میرزه محی سواری و که ته پیشیا وی و گوت: ما تو نزانی هه تا چا قتی من ل دونیای ساغی نه ز ناهیلیم تو هه ری؟

دوتی کر و نه کر تو چاره ژمیرزا محی نه کر، پاشیا پاشی (گۆتتا دویمایی) گوت: میرزا محی نه گه ر تو ناهیلی نه ز بخووشی ده ریاس بم، نه زئ بزوری هه رم. ل مه دیدانی نه زئ ته بکوژم، لاشتی ته ژسیسالکا (****) بکم برهان و پره قه راک (*****) چا قتی بکۆلن.

هه ر دوا لهه ف دان شور و رمان لی هه ر دو ژئ ناخوازم هه قدی بکوژن. رۆژی خودا خوار نانا جارکی دوتا عهجهم شوره ک ئا قیت سه ری میرزا محی ئو ژسه ره هه سپیدا ئانی خوار و داکه ته سه ر لاشتی وی، سه ری وی ده رمانکر و ده رمانی وی دانی به سه ری وی و کورکی وی کشانده سه ری و چۆ.

(*) جار بانگی = بهر بانگ ژئ هه به گونده.

(**) شارکم = هشیارکم.

(***) ده سه ری خستن. بکه م ده سه ریدا.

(****) ده ف ژئ به ردا = ده ست ژئ به ردا = هیلان.

(*****) سیسالک = دازه کی گوشت خۆره (مهله)

(*****) قه لک: قه له ره شه.

(*) ره فی = ره فیا.

ئەو رۆژئاقا بو، ھەتا سېنى ھش نەھاتە سەرئى وى لى گافا شىياربو (ھشىياربو) دى كو ھاي دناڧ خونىدە گەڧزىبە. رايھىشتە قوتىكا دەرمانى خو لسەر دا رى خو گەھاندە مال.

چەند رۆژا ل ھوزا (ھوزانا) گەريا، سەرئى خو دەرمانكر، پاشى خو دچەكاندا گرئدا ئو بەرئى خوھدا باژارئى شاھئى چەم و چۆ. ئەگەر ب رۆژا، ئەگەر ب مەھا، جارەكئى خو گەھاندە ناڧ باژار و گوت:

ھەسپئى من سەرئى خو بەدى كىژان دەرى، ئەزئى ھەرم وئى مالى. ھەسپئى وى سەرئى خو ل درەكى دا و مېرزا محئى گو چنگ و پەيابو. خوھدايا مالى ھاتە پىشپى و گوت: ھى تو سەر سەرئى من و باڧئى من ھاتى، مېڧئانى دەلال. مېرزا محئى ژوئى رۆژئى پىرا ل جەم مالا پىرئى ما. لئى كە نابىنى نەكەس دچى و نەكەس تئى ژ لەورا مېرزا محئى ژپىرئى پرسى و گوت: يادە پىرئى، ژ رەنگ و گوت و جەرئى تە (ژ رەنگ و روييار و گوتن و ئاخفتناتە) نەيا بەلەنگاز و روتانە، لئى ئەز نابىنم كو كەس تئى مالاتە نزانم چما (بۆچى)؟

پىرئى گوت: ھى... كورئى من سەرپىھاتىيا من گەلەك دژوارە. شاھئى عەجەم سئى كورئى من گوشتىنە و ھەرسئى بۆكى من ژ خوھەر ل خو ماركرنە. ئەز بئنى دڧئى قەسرى دە، كول و كوڧانا ھلتىنم خودئى ژپىرە (ژبو) نەھىلى. كارئى شاھان خونىخوارى و مېر كوژىبە. ھاڧايە دپلكا كچا وى ب سالوغا خورتهكئى ھەكى مېرزا محئى گوشتىبەو رەڧيايە (*).

ڧايە گوڧەندا وىبە سېن بىن باژارئى شاھئى تۆرانئى. ب سالوغىيا قەرالى تۆرانئى يەكى پىس و دو (وھتوڧ) كرئى و زك تلىر (زك مەزن) ئو دەڧ كەنىبە. پىرەكئى پىس و چىلە (چلە)، ب گوريا سەرئى مېرزا محئى بى. ھا وئى دپلى دەڧ ژ وى خورتنى بەردايە وئى بىئى (دئى بتە) ژئا كانئى چىل (وى سەرچىلى). ئاخ خوھزى مېرزا محئى نھا لقر بويا بى برا كاربون بگوھىزن.

مېرزا محئى: داىئى تشت خو ل جەم تە دگرن ئو تو بەخت بدە من، وللە ئەزم مېرزا محئى. پىرئى گو: ھى خوھ سەد زاڧايى ھەكە قەرالى تۆرانئى، شاھئى ئىرانئى بكى گوريا سەرئى تە. ئەز ديا تەمە، تشتئى ژ مەبئى ئەزئى ئارى تە بكم.

سېھئى سوار برىكەتن مېرزا محئى دا ناڧ سوارا و دبەر بۆكپرا دچى و تئى ئو ناڧ دخوھ ددى و رما خوھ دچكلين. دوتا عەجەم لئى تەماشى دكى و دبىئى: وللە ھەكە ئەزم ئەڧ رەوشا سواريا مېرزا محئىبە. لئى من بدەستئى خوھ ئەو گوشتىبە. ھەتا گەھانە باژارئى قەرالى تۆرانئى، بوك دگومانا دە ھور و كور دبىئتئى. گافا گەھانە باژارئى قەرالى تۆرانئى، ھەر كەس چۆنە (چۆ) قۆناغا خوھ، لئى مېرزا محئى چما دىسا سەرئى ھەسپئى خوھ بەردا و گوت: ھەسپئى من ل كو راوھستئى، ئەزئى ھەرم وئى مالى. ھەسپئى وى سەرئى دار رىكئى و راوھستا، مېرزا محئى گو: چنگ و پەيا بو. خوھدئا مال ھاتە پىشپى و گوت: ھى تو سەر سەرئى من و باڧئى من بىئى مېڧئانى دەلال. مېرزا محئى دئى لئى كر (***) و گوت: داىئى خودىكى قەى مېر دمالا ھە دە پەيدا نابن!؟

كورئى من دەولەت سەرئى قەرالى خونخۆر ما مېر د وھلاتئى مەدا دمىن. كورئى من بەر بەخت بىئى بەخت كوشت، ئەز دناڧ كول و دەردارە، دەھىشتەم (ھىلام).

مېرزا محئى گو: داىئى ھەكە تشت ل جەم تە تئى ڧەشارتن ئەزئى داخووا خوھ ژتەرە بىئىم.

پىرئى گو: بىئە ھەكە تە كورئى من كوشتىبى ئەزئى ل تە ڧەشپىم.

مېرزا: ھاتىمە قەرالى بكوژم ئو دوتا عەجەم ژخوھەر بىم.

پىرئى كەنيا و گوت: ئەز ديا تەمە ھەكە برا تو ب كىرھاتئى بى، ئەز دكارم تە بگەھىنم ئۇدا زاڧئى.

مېرزا محئى گوت: چاوا تۆ دكارى من دەرباسكى ئۇدا زاڧئى داىئى؟

پىرئى گو: كورئى من ھى ڧان رۆژان ھاتە كوشتان ژبو ڧئى يەكئى دڧئى ئەز بخوھ بوكئى بخەملىنم و تەختئى زاڧئى راست بكم. ئەزئى ئىڧارئى تە بخوھەر بىم، مەترسە ئەز ديا تەمە.

ئىڧارئى مېرزا محئى شورئى خوھ خستە بن كرئىس (كراسى) و دەستەك كنجئى ژئا گرئدان (كر بەرخو) و داپەى پىرئى و چۆن.

خەلكئى دۆرا بوكئى لەيلادن و گوتن، رابن ڧا داىكا زاڧئى ھات، ھەر كەس بەلابون ئو پىرئى بوك چىكر و جېئى زاڧئى راخست و دەرکەت.

گافا قەرالى ھات و چاڧىن دوتئى پىكەتن، رويئى وى قورمچى و ما وى نەخوش بو (نعوميا وئى ترش بو) ئو دلئى وى قەرئى و گوت: ئەڧ زاڧا وئى خوئى ل من بى.

بوك رابو قەھەوھك ژ زاڧىرە چىكر و لسەر دەستئى خوھدانئى و ھاتە پىش. لئى زاڧئى دەستئى خوھ ل فنجانا دا و ئەو قەھوھ كورم ھەمى بسەر و چاڧئى بوكئى دە رژبا و گوت شولاف (شورافا) كوژبەر مېرئى كورد ماىە ئانىنە ژمەرا.

گافا كو ولوگو، دوتا عەجەم گوت: ھى وھى ئەز رابم يەكئى ھەكە مېرزا محئى دڧرە دەرکەتبا، تە ئەڧ گوتن بگوتا. ھەمە مېرزا محئى دەست ئاڧىتە شورى و دەرکەت و گوت:

ئەز كلئى چاڧئى تەمە، كەنگى ئەز دەڧ ژبەژئا تەيا زراف بەردم ئوب شورا زاڧا دا بەرھەڧ و داكەتە ئاخوئى ھەسپا. دو ھەسپ بەرھەڧ كرن، ھەر دو لئى سواربون بەرئى خوھدان ئوغرئى (وھغەرئى) و پشئا خوھدانە ڧەلەكئى. يا خودئى وھلاتئى كوردستان تول كوئى؟

بونە ژن و مېرئى ھەڧ

ئو ئەم مانە دل ب كول تەڧ.

***

(*) رەڧيان و رەڧىن ھەر دو ژئىدەرن.

(**) دى لىكر = گازى كرى.

چيروکا محي لاوين

ژ ددفتريټ جه گهرخويني

ها ته فه گوهازتن

۱۹۶۴/۴/۱۷

ټيلا حهسنا مهزن و گران، بناث دنگ ل باكوړي كوردستاني بو. مال مهزني قبي مالي ژ باث و كالين (باپيريټ) خوهدا، مالا محي لاوين بو.

سال و دهمين گران بسهر وان هاتن ژ ناغاتي كه تن. خالد ناغا مرؤفه كي ميټركوژ، بداري زوري (زوريي) سهرداريا ټيلي خسته دهستي خوه، گهر (نه گهر) چي محو ژ ناغاتي كه تبو، لي ب ميرانی ئو پومهت چاښتيرييا روژا خوه دكر. نه دي، نه باث، بي زن و زارو بو؛ تني (بتني) بناقي گه وري خویشكا وي برندي و جواني، ل وهليټ دنگ دابو.

ټيلا حهسنا ب كوڼ و كوچهر بون. ب هه قرا باردكرن و به هه قرا دا تهنين (داتنان). جاره كي ژچاران، ل باركرني خالد ناغا ب هوگر و هه قالين خوهفه ل داويا (دويمهايا) ټيلي (ټيلي) ل كه چه كي راست هاتن. گاښا چاښين ناغي ب روډيمي گه وري كه تن، بهري خوهدا هه قالين خوه و گوت: نه رو! نه ث كه چك، كه چا كييه؟ ولو گوت و روئ هاته فه مجاندين (قورمچاندين) و توزي وي زهرو (رهنگي وي زهرو). يه كي ژ بهر ده شك وي لي فه گه گران و گوت: خوه دي مالا باقي ته ناڅاكي، م دكو، بهلكي تو بشورا ناي پزلاندين؟

لبه ر قبي سيټوله كي تو ولو دهه ژي.

ناغا كه نيا و گوت: ناگر ب مالي كه تو... نه ث كه چا كييه؟ چما كه سي ژوه ژمه نه دگوت؟ بهر ده شك كي گو: ناغا، نه زهني، ما تو نراني، نه ث گه وري، خوشكا محوي، ئيسال دهه سال (له) دناث ټيلا ته دابه، كهنگي بخوازي لبه ته يه.

ناغي ب دهنه گه كي بلند گازيكره ئومو و ژپره گوت: ئومو، لاوو دهه ما كوچي ل ارا داني بيټه محو بره سفك بي ئودي.

ئومو سفك لي فه گه گران و گوت: فه رمان فه رمانا ته يه نه زهني.

سواران راڅ گرتبون، بارينا بهر خا، كالينا ميا، شيهينا هه سپا نه و چول داگرتبون. په زي قهر كوليلكين په رنگ په رنگ دچلياندين (دكرياندين). دهنگي بلويرشان ب هه وا دخستن. ستراني خه و ژبه لهك چاڅان دپه قاندين. لوراندا دايكا و دهنگي شيپ و شريكا ته قلي هه ث ديون. هيك و هيليني چوك (چويچك) و ته با دين لنكي هه سپاده دپه رچين. ل شوپا كوچي نه رخ و ري د وي قادي فه دين. خورت و كه چ ب قوزين چاڅان هه قدي دناخيشن رهشكا ل كوچي داژون (دهاژون) و جوان و زارو سه رپيټهاتيين نه قينداريا خوه ژ هه قه دگوهين. هه ر يهك ب ناواكي ژ روژي ژيني دخوازن.

ته ني خالد ناغا ساوير و گومانا گه وري دكرينا خه مل و خيزا ويده غار ميايه (سه رسورمه ميايه).

ئومو ژنشكاهه نوقچاندي و گوت: ناغا نه زگوري هاي ژ خوه كه (ته هارڅ خوه هه بت) هه سپي قه مه ر

نه ته ريلي (هه لنكفت) نه كوشي؟

دوري سه ري ته تشتك ب ته بي (ل ته بيت)، نه ث ټيلا (ټيلي) په ش و دريژ وي پشتي ته بي خوه دي و بي سه ر ميټي.

بو تق تقا سوارا، كه نيا و ب هه قرا گوتن: نه ري گوتنا ئومو بسهر خوه به. چ بسهر ته هاتيه؟ مال ناڅا گه وري قهره و اشا ته يه، كهنگي تو بخوازي، نه گهر مالي خوه ته قبي بدن؟ نه مي ژته په بين.

ناغا كه نيا و گوت: گه وري؟ هو هو... بسهر باقي خوه كم نه و هه ري نه زماني (نه سمانني) هه قتا (هه قتي)، ژناث له بي من دهنه كافي، نه ز نه ب گومانا كهری و نه هه ري كرنا گه وري و محو ده مه، نه ز تينم بيرا خوه، كا نه زي چ ژپره بكرم؟ ئو چاوا گوښه ندا وي ل دارخم؟

ئومو گو: هو هو... خوه دي مالا باقي ته ناڅا كي، ئيرو پيدا تو كه تبه گومانا قبي سيټوله كي (سيټوي)، ما ته نه گو كه چا خانني چهنگ زپرينه؟

نه دهنك، نه بهنگ، نه گوتن، نه ستاندين، هنك ميايه هنك ژ هه سپا (ماسينا) ته را بن؟!

هي (هيټ) ئومو گوتنا خوه نه قه دانديو، يه كي ده ليكر و گوت: «هه لا ئومو لاوو ژ مه ره هيركي، لاو كه كي بيټه، بهلكي تو كولي دلي ناغي بره قيني.

ئومو دهست پيكر و گوت: نه يشان نه يشان سبه يه له زكه رابه سه ر خوه

تو ناقي خوه دي و پيغه مبه را دپاريزي

كلي سويحان، نه كلي ... دابه سه ر خوه

مني جاره كي سوندا مهزن خواره

هه تا چاقي نه يشانا ميرزه به گي لداري دنيايي ساغن

ناقي مال و ميټرا لي ناي بهر خوه

نه يشان نه يشان نه لاجگري (مه لا زگري) لي ب دكانه

سينگ و به ري نه يشانا ميرزه به گي زيقي سه وادي بزير كلدانه

چاوا سالا پار قبي چاخي دوستا م بول مالا باقي خوه بو

سالا قبي سالي كه تبه بن داري لي نه زيز خانه

ها هو، ها هو ها هو...

ته و ته و... ئومو...

ئومو: نه ري وهره وهره وهره نه يشاني

نه زي دكم ناكم تير ناي ژ گالگالي، ژ گوتني ژ سوپرداني

سينگ و به ري نه يشانا ميرزا به گي مينا شيقي خه لاني لسهر (به ر) دكانني ل سويكا وانني.

چاوا نه يشانا ميرزه به گي سالا پار قبي چاخي ل مالا بابي خوه بو، دوستا من بو،

سالا قبي سالي كه تبه بن داري نه زيز خانه...

ته و ته و... ئومو...

ئەيشا ئەيشان خونس خۆشە، بنگول بېردا

بەرە (بلا) خوددئ ويران بىكى شويشان ب شەوتى تەركمان بىسەردە

تە دلئ م ئەقدالئ خوددئ كرىبە گولا وانئ چى جھئ كول و خەم و دەردا

تەو تەو ئۆمۆ، دە وەرە، وەرە وەر ئەيشانئ

ھا ھا ھا، ھا ھا، ھا ھا...

ئاغئ سمبىلئ خوە بادان و گازىكرە سوارەكى و گوت: ھەلا لاوۆ، بگھئ پىشيا كۆچئ و بئئە: ئاغئ

گوتىبە وارئ خوە بگرن، كۆنئ خوە فەكرن.

قىر، زىر ئۆر و بۆر ب كۆچئ كەت، ھەر كەسى بارئ خوە دانىن و كۆنئ خوەقەگرتن، دەنگئ سگىنا (سنگان)، قەيد و زنجىران و قوفلك و بازن ب زەندارە پەقدچن. مى گوت (مىير قوت) سنگا دسنگا قەدئ قە دگوتن، ستونئ رەشكونا بەر ب ئەزمان (ئەسمان) قە، سەرى خوە ھلدن، رەواكە تىنە قەرەشاندىن. پارگۆن تىنە كۆلان و شەرىت دېرەقەرە پىز دىن، بىرىشان كارئ خو دىن، ھەركەس ب تىشتەكى چاخئ خوە دەرباس دكى، تەنئ خالد ئاغا دگۆما دىمئ گولئ، چاقىن بەلك دىن سمبىلارە دكەنى و ل ھىشيا كۆنئ مەزن راوەستىايە دوكىل ژكۆنئ ئاغئ بلند بو و ھەر كەسى بەرى خوددئ.

ئۆمۆ: بەرى خوددئ كۆنئ محۆ و ژ پىا دەى لىكر (گازى كرى) و گوت:

محۆ محۆ، سقك وەرە ئاغا تە دخوازئ.

... ئەرى ئەرى ھەرە قايە (ئەقە) ئەز ھا تەم.

چاوا محول رەخئ ئۆدئ راوەستا، ئاغئ گازى كرى و گوت:

لاوۆ محۆ، سىويە خوشكاتە ھەيە، دخوازم بدى ب من.

سەرسەرا سەرچاقا ئاغا ئەگەر خوددئ كرى؟ چما نادم تە؟

لى ئاغا ب جاف سۆرى و پشت ستورى لئ قەگەراند و گوت: لاوۆ چما تو دېئ ئەگەر خوددئ كرى

(Kiribî)؟ بىسەرى باقى خودك ئەگەر خوددئ كرى، نەكرى ئەزئ گەورئ ژ تە بستىنم.

گرتەنئ (دەنگ ئئ نەھاتن - كىلماتىن) ب محۆ نەكەت و ب پاشدە قەگەرپا و چۆ. ھاھ قاسەك نەچو دچەكادە راپىچايئ و سوار قەگەرپا و ل پىشيا كۆنئ ئاغئ خوددئ سەر قوبىنا رمئ و بەرى خوددئ ئاغئ و گوت: «ئاغا سئ ئنئ تە ھەنە، ھەر سئ ئنئ خوە بدە من، ئەزئ گەورى بدم تە. ھەكەك تول مالا خوە و ئەزل مالاخوە. ولو گوت و بشوندى قەگەرپا و چۆ.

چاوا ئاغا ئەف گوتتا ھشك (رەق) ژ محۆ بھىست گازى گەرناس و بەردەفكئ خوەكر و گوت: كورۆ،

چما ھون رانابن قئ تەرەزئ (تەرەسى) ناگرن كو ئەز سەرى وى دىن لنگئ خوە دە ب پەرچقىنم؟!

لى جقاتئ بھەرە بىر سقا وى دا و گوتن: ئاغا گوتتا محۆ دجھئ خوە دەيە، ئىرۆ دۆرا ويىبە، سىبا دورا

مە تەقا وئ بئ (دئ ھىت) ناخوە كەچا كى ژمە خوەشېك بئ تئ بۆرئ ژ مە بستىنئ؟!

ئاغئ دەنگئ خوە نەكر و گوتتا خوە ب شونقە كىشاند و گوت: ھەلا ئۆمۆ لاوۆ، تو رابە قەھوەكئ ل

جقاتئ ب گىپنە، بەلكى ھشئ م نە ل سەرى منە؟

بئىفار كىرا محۆ كۆنئ خوە پىچا ئو بەرى خوددئ ئاغئ و گوت:

«ئاغا مالاقا تە چما ئىلا ھەسەنا ژخوە غەيداندىن؟ ما تە نەبھىستىبە؟ كورد دىبئن: «ئىل يەمان بەگ

بەمان». ئاراست ئەقە (ئەقەيە) كو ئەم كاربن دلئ ھەسەنا خوەش بكن، ئەگەر ئىلا ھەسەنا ب تەرا رابئ

ئورونئ، ئئ وەكە محۆ وئ (دئ) رىنجەبەريا تەبكن.

- راستە لاوۆ، ئۆمەرۆ راستە، لئ ئەزئ چاوا گەورئ دېرەسىنگا (سىنگئ) خوە بىنم قئ ژمەرە بئئە.

- ئاغا ئەگەر مە ئىل ئانى رابىن، بىسەرى باقى تەكەم دەھ رۆژ ناچن ئەم گەورئ بدارئ زۆرئ ژتەرە

بىن.

- دەنا خوە رابە ئەم ھەرن جەم سەرەك ئو سەرمىانئ (سەمىانئ) ھەسەنا ئو دلئ وان خوەش بكن.

رۆژا دى بھەقەرە ل ناھ ئىلئ گەريان و تەف ئانىنە بن كۆنئ خوە و ئۆمەرئ زەرى ژوانرە گو: گەلى

ھەسەنا، ما قەى ژبونا كەقنە ژنەكئ (پىرە كچەكئ) ئەم يەكئ وەكە خالد ئاغا كو سەرى مە ژ بەرقە بلندە

ناكۆن؟

ب سوندا مەزن كو گەورئ نەبئ ژناوى، دەھ رۆژ ناچن ئەم چاردا دا وى بەر ب گورستانئ قە

ھەلگرن؟

تەقا بھەرە گوتن: ھەكە ب مالى دنىايئ بئ، ئەمئ مالى خوە تەقى بدن و گەورئ ژتەرە بخازن، ئەف

ئاجوانمىرايە.

ئاغئ گو: گەلى ھەسەنا بىسەرى باقى خوەكم، محۆ بئ كوشتا خوە ولو، گەورئ ب ھەسانئ

(ساناھئ) نەما بدى من، ئەز محۆ ناسدكم.

ئۆمەرئ زەرى... ئوھ مالا تە خوددئ ئاقابكى، پا بىسەرى باقى تە محۆ، گەورئ نە دى تە، وئ ھەسەنا

بدارئ زۆرئ ئى بستىن.

نانا محۆ ئى نابىئىنە، ما محۆ كارئ (دشئت) بئ دلئا ھەسەنا بكى؟

دە كەنگئ محۆ گو نەزئ خوددئ مەزەنە. دە ھەكە محۆ ژ باقى خوەبئ وئ (دئ) بئ نا؟ پا بىسەرى

باقئ تەكم، ئەمئ بكن كو ھەر بچەك (پرتەك) ژ كۆنئ وى ب جىكى دەرھەرى.

ئاغئ گو: ئۆمۆ لاوۆ، بىسەرى باقى خوەكم، بەختئ م نە ژ تەرەبئ كو ژ نھا و چارى دئ، تو سالوخئ

كۆنئ محۆ ژمەرە نەبىنئ، ئەزئ سەرى تە ژئاف ملئن تە ھلفرىنم.

ئۆمۆ: وەى سەرسەرى م و باقى م ئاغا، ھەمە برە سەرى تە ساغى، سەرى مە تەقا ب گۆرىا سەرى

تەبئ ئەزبەنى.

ئىقارئ ئۆمۆ چۆ مالى ئو وئ شەقئ پىندە پىشتا خوددئ پىرفاتكئ ئو بو كوفكوفئا وى و خەو ب چاقىن

وى نەكەت.

پىرفاتكا ژئا وى لئ زقرى و كۆت: ئۆمۆ، خانە وىران (خانا خراب) تە ج بھىستىبە كو تو ناھىلئ

خەو ب چاقىن مە كەقئ (ب كەقت)؟

ئۆمۆ: فاتئ مال وىرانئ خالد ئاغا مرۆقەكئ خوينخوار و مىركوژە، سوندا مەزن خواربە كو پشتئ چار

پوڙا دی (دروژیت دی)، ئەز سالوخی کونئ محی لایینی ژیره نه بیتم وئ سهری من ژیکي. ئەز نه کهتمه کولا سهری خوه، لی نزانم تو و زاروکی خوه پشتی مړه هونئ چاوا بکن؟
هه مه فاتئ زۆر داگری ئو گوت: هه ره بگه ره کوره باث هه نه کو شانی ته بدن.

ئومو گو: مال ویرانی، برا (بلا) سهری م هه ری ئو محو ژمه ره ساغی، کورمانج بره ماله که بئ خوه دی (خودان) بی، نه ئیله که بئ سهری بی. ژباث و کالی خوه ده مه نانئ ئودا (دیوانا) وی خوار بیه. ژبه ری ده دبیشن: بیرا کو ته ئاڤ ژئ فه خوار کهفرا تبه ور مه که (بیرا کو ته ئاڤ ژئ فه خار به را نه هافیشئ).

ئەزئ چاوا هه رم کونئ محو شانی ئاغایی مبرکوژ و خونخوار بدم؟

فاتئ ده ست ب گری کر ئو گوت: چ ب محو تی (ج ل محوی بیت بلا بیت) بره بی؟

ئومو که نیا ئو گوت: وه له فاتئ تو نه ژ دلا زاروکا که تیه.

فاتئ کولم ل ئومو دا و گوت: ده به سه، خوه دیکي تو دهڤ ژ ته نازا بهرنادی. بههڤ که نیان و پشتا خوه دانه ههڤ، دکن (دقیقیت) رازن (بنقن) لی ما خهوا کئ تی (تیت)؟!

ئومو ژ وئ شهڤئ پینه که تیه گومانا... ژ نشکاڤه که ته بیرا وی کو، سه بهی ده فاخوه هلد م و بسه ری زۆزانا کهڤم و ده فا هه واری بکوتم، بقئ نهڤئ سوار و پتوی و شقان و گافان وئ (دی) ل م بجشن (ل من خرین)، هه ی کوره باڤه ک هه یه کو ژمرا سالوخی کونئ محو بدی، گوتنا فاتیه خونه محو کورئ باڤئ منه؟ ب ساریا سپیره ئومو ده فا خوه هلد (هه لگرت) و ب زۆزانی گه رهڤولئ که ت و کره گازی، هئ تو (چو) نه چۆ بیتی (بیتری) سه د سوارئ لی گهانه ههڤ و گوتن: ئەرو لاوؤ ئومو چ بویه؟ کا بیژه.

ئومو گو: گه لی جوامیرا، ئەڤ چهن سالن کو ئەز دهڤ کوت و دهنگ بیژی وه مه، ئئ خالد ئاغا سهری ل من گه راندیه، یا وئ (دی) سهری من ژیکي، یا ئەزئ سالوخی کونئ محی لایینی ژیره بینم. ده ئیجا هون دخوازن بره سهری م ژیکي، یا هونئ سالوخی کونئ محو ژمرا بیژن؟ ئو یا هونئ بیته جه م ئاغئ هیڤیا سهری ده نگبیژئ خوه بکن.

سوارا بههڤرا گوتن: ئا قه نچ ئەوه کو ئەم تهڤده هه رن جه م ئاغئ هیڤیا سهری ته بکن، ئومو چ سنیه یه؟

بههڤرا بسه ر کونئ ئاغیده کومشین (بسهردا گرت) و هاتن خوارئ. ره نجبه ر و بهردهڤک و ناقمالی بته ژ و کولاف و دوشکا قه به زیان و راخستن. بالگه ه و ناز بالگه ه لبه ر مالت وان دانین. کیسین توتنی و جغاره ژ وارا ئاڤین. هاه تو (چو) نه چۆ خوارن ژوارا پیشکیش کرن و ئاغئ گو: گه لی میڤانا ده بخون.

- بههڤرا دهنگئ خوهلدان (بلندکر) و گوتن: ئەرئ ئاغا، ئەم ب تشته کی هاتنه بن کونئ ته، کو تو مه فاللا قه گه پتئی! ئەم نانئ ته ناخون.

ئاغئ گو: بخون لاوؤ، بخون هه که هاتین سهری کورئ م، ژ ده ستئ قه ناگرم.

تهڤا گو: بره سهری کورئ ته ژ مه ره هه زار سالی بی، لی ئەم هیڤیا سهری ژته دکن، دخوازن ئاغا ژ مه ره ئومو ئازاد بکی.

ئاغا: ئەڤ و نه تشته کی دی، بخون بخون، سه مه دی (سه خمه راتی) چاڤئ وه د ئومو بوهرت. کاله کی قالون (قه لوین) قوت ژدوایا جڤاتئ قهڤست و دهنگئ خوه هلد ا و گوت: ئەرو ئاغا، تو چ ژ ئومو دخوازی؟

ئاغا: ئەرو لاوؤ ما ئەزئ چ ژئ بخوازم؟ م گو به لکی ژمرا سالوخی کونئ محی لایینی بینئ؟ لی ئومو چۆ ئەڤ هه یته هول (که شه مه که شه) لسه ری مه را کر.

قانوقوت گو: هه که ژبون کونئ محویه، محو خوه ژبه رته، قه شار تیه. بسه ری باڤئ ته کم، شهڤئ دی، ئەز ل کونئ محو راکه تبوم. کونئ محو ل میرگا چلکانییه، یا خاڤا ژ تو که سی ناکی.

جڤاتئ، هه رکه سی ده رخودا گو: وه ی ل خوه دئ توپک ل مالت خستی، قئ چکر گدیانتو؟ ئاغئ گو: گه لی سوارا وه دهنگئ کالۆ کر (گول دهنگئ نهختیاری بو). ئومو لاوؤ تو ژئ بیه ز، رابه ل ئیلئ ب هاوارکه، هه چی دمالا ویده پیستو و گوردکی شورا په یدا دی، بره کارئ خوه بکی، ئیشهڤ ئەمئ بسه ر کونئ محی لایینی ده بگرن، مه ریئ خالوژنا محو ل پیشیا کونئ مه زن ته شیئ دپتسی.

گاڤا مه ریئ ئەڤ گوتن بهیست دل بکول و ترس بسه ر کالۆدا قه گه ریا و گوت: کالۆ ره به نو، ژخوه تور ته های ژبا بی فه له کئ نینه.

کالۆ: چ بویه دیسا مه ریئ؟

- چ بویه؟ ما تو نزانئ چ بویه؟ بسه ری باڤئ ته کم، ئیشهڤ کوما خالد ئاغا وئ (دی) بسه ر کونئ خارزین ته ده بگه ری، وی... چاڤئ خالوژنا محو برژن، وئ محو بکوژن و گه وری ژ ئاغییرا ب زۆر راکشین. وه ی چارکا لسه ری ته بی.

کالۆ: ده ست پیکر و گوت:

مه ریئ بسه ری باڤئ خوه و ته کم ئاغا ناکی

قئ ده ندولئ ل ده ری کونئ خوه کوم ناکی

خالد ئاغا نه مروڤه کئ زاروک و دینه

گه وری بدارئ زۆری لحوه مار ناکی

مه ریئ گو:

کالۆ، وه یه سه د جار وه یه

بسهری باڤئ ته کم ئەڤ کۆڤه ندا خوارزا ته یه

وئ ئیشهڤ هه رن (وئ ل م پور کورئ) محو بکوژن

شهڤه که دی خالد ئاغا زاقایی من و ته یه

کالۆی گو:

مه ریئ، بسهری باڤئ ته کم ئەڤ تشت تو (چو) نه

ئەز کلئ چاڤئ ته مه، سالی م ده ریاس بونه، سه د و هیینه پا خاڤا مه که، ئەگه ر سیسه د هه زار هه رن سه ر کونئ محو

جاره کئی گهوری ژ ناغیرا نابی ژنه

مهیرئ گو:

کالۆ دلیم یانه، سهد جار یانه

چاقئی خالوژنا(*) محۆ کۆرین، محۆ زارویه، پر مهزنه

محۆ رههنبۆب تهنئ وئ چلو کاری فا سوارا

بارئ خالد ئاغا بارهکی پرگرانه.

کالۆ گو:

مهیرئ، دلئ من بکینه

تو رابه سهرتهنگ و بهرتهنگئ شینبۆزی بشدینه

ئەز کلئ چاقئ تمه مه ههکه خه لکئ دربئ مه نه دینه

لئ ته ب چاقئ سهرئ خوه دربئ کالۆ گه لک دینه

کالۆ دچه کاده راپیتجایی، سوار ل پیشیا کۆنئ ئاغئ راهستا ئو گوت: خالد ئاغانوۆ، خالد ئاغانوۆ!

ئاغئ بهرسقا وی دا و گوت: چیبه؟ کالۆ لاوۆ، توچ دخوازی؟

کالۆ: ئاغا دهولت سهرئ ته ئەز دخوازم کۆنئ خوه ژقر بارکم هه و نه بۆرا م ل جهم ته دبئ.

ئاغا: لاوۆ کالۆ، ئەف چ گوته تو دبیتئ؟

کالۆ: پانه (نئ) ژخوه، ته ئەف داندولا(**) سوارا گهاندیه ههف، تی ههیری سهر کۆنئ محۆ، گهورئ

ژخوه ره بینی، ما هه مه پهرتالهک نه گهئ مه ژئ، ئەمئ ل ناف ئیلئ چ بکن؟

ئاغا: وهی من چاقئ سهرئ ته خوارۆ کالۆ، بسهرئ باقئ خوه کم ئەزئ ته تیخم پیشیا سوارا، خوهزی

ههزار کالئ وهکه ته هه بونا.

ئۆمهیرئ زهرئ: گازی کره ئاغئ و گوت: ئاغا بسهرئ باقئ ته کم، توفئ کالی ب مه ره بینی تی

سهرگیتئ یهکه مهزن ژئ ببینی.

کالۆ: لاوۆ ئۆمهیرۆ ژبه رتیدا دبیتن: نه ژبئ باقا بونا وئ گور و می (مهه) بههقره بچه ريانا، خالد

سهرئ مه ته قایه، گوتنا بئ باقئ وه که ته نکارن فهگه رین.

ئاغا: جار هکئ من بسهرئ باقئ خوه سوندخواره، وئ (دئ) کالۆ ب مه ره بئ.

ئۆمهیر: جا بسهرئ باقئ ته کم، ئەف کال ب مه ره بئ وئ (دئ) تشته کی بسهرئ مه بکی (ئینت) کو

ههتا ههفتئ سالی خه لک لسهر ره واکئ کۆنا رون پئ به یفن.

ئاغا: هۆهۆ... ئۆمهیرۆ تو جقا تشتا مهزن دکی؟

ئۆمهیر: ده مژ ته ره نه گوت ئەزه نی.

ئاغا: ئەف کالی ره بهن، په ریشان، وئ (دئ) چ بکی (کهت)؟ بسهرئ باقئ م وئ (دئ) دپیشیا

(*) خالوژن، بزازی سۆزانییه، ب کرمانجی (ژنخاله).

(**) داندوله: (ئاره گوئی) یه.

سواراده بی.

کالۆ: ده لاوۆ ئۆمهرو روساریا (ره پشیا) ته ب ته ما.

ئۆمهیر دبن سمیلاقه (را) که نیا و گوت: ده ئەز نهها بنیتم...

سوار بریکه تن، شه قهش، پئ دریتئ، سوار لسهر پشتا هه سپا دهیتنئین (حلحجین)، جارنا هه سپ

دئهرخ و کورنالادا دچن خوار و جارنا ل تمک (Timik) و کهقر و کیسته کا دته ریلین.

کالۆ کولوسئ خوه خوارکر و دهستئ خوه دانئ بهرگوهئ خوه و هیر (قییر) کرئ و گوت:

ئۆمهیرۆ لاوۆ زۆزان خوه شه سهره ژیره

محئ لاوین گه له کئ خوش میره لولو وه که شیره

وئ ئیشهف میتر ل دۆرا ئیرگی بکه گیره

ئەزئ ژنا ته یابچویک ل خوه مارکم ل وان شکیره.

ئۆمهیر گو: لاوۆ کالۆ، تو قا زمانئ خوه دریت دکی؟

کالۆ گو: لاوۆ ئۆمهیرۆ، زمانئ خوه دریت مه که، ئەز دخوازم خه و ژ سه رچاقئ سوارا بره قئ، ما چما تو

دغهیدی؟!

هنه کی دی نه چۆ دیسا کالۆ دهست پیتر و گوت:

ئۆمهیرۆ لاوۆ، زۆزان خوه شه ب شباکه

ئەزئ چقا دنیرم تو غهیدی ته ده پناکه

م جار هکه تهنئ ژنا ته یا بچویک دیه گه له ک پاکه

پشتئ تو بئ کوشان ئەزئ قئ رحئ لسهر سینگا (سینگئ) ژنا ته یا مهزتر بکم کاکه.

ئۆمهیر گو: لاوۆ کالۆ گوتئئ ژ سهرئ باقئ خوه مهزتر مه بیته.

کالۆ گو: لاوۆ ئەف دهر چۆلا خوه دیه ما که سی دهستئ ته گرتیبه؟

ئاغا گو: کورۆ، چ بوه (لوه) هاتیه، هون چ ژههف دخازن؟

به سه دهف ژههف بهردن.

کالۆ: ئاغا، بسهرئ باقئ ته کم ژبو کو خه و ژسه ر چاقئ سوارا بره قئ، ئەز ژ وه ره بیسته کئ دناورینم،

ئۆمهیرۆ زهرئ دغهیدی ئاغا بدهست خوه دیه هه مه ئەف میتر ژ م نه خوه شه.

ئاغا: ئۆمهیرۆ به سه تو دوزا چ ل کالی دکی؟

هئ ولو، دین کو روناهیا ئاگرئ کۆنئ محۆژ میترگئ به لاف بویه. سوار ل نه په ندیا په یا بون و ژ هه قرا

گوتن: گه ره که ئەم بهرئ سبئ بسهردا بگرن. هه نکا گو: نه نه، گه ره که ئەم بهرئ سبئ بسهردا بگرن،

به لکی ئیشهف میقانئ وی هه بن. ئۆمهیرۆ زهرئ خوه دا سهرئ پیشئ ئو کالۆ خوه دا سهرئ پاشئ ئو بون

دو به ندئ. ئاغا گو: نانا بسهرئ باقئ م گوتنا کالۆیه، بره ئاگرئ کۆنئ محۆ ئیشهف وه که ئئ میقانایه،

خوه نه محۆ چوکه وئ (دئ) ژناف له پئ مه بازدئ؟!

ئۆمهیر گو: پا ئەزانم وئ (دئ) چ بسهرئ مه بئ، لئ ده بره ولویئ.

گه وری پيژنا سوارا ل هاویر کون کره، خه ب چاقي وئ ناکهفي ئو دل نادی دهی ل برای خوهکی، ژ له ورا رابو دهسنگ کنجی میترا ل خوه کر ئو راهشته هه ساره کی و بناث سوارا کهت ئو ب دهنگه کی بلند گوت: هی... هه سپی م ره قبیبه، کی دبه کی...؟

کالۆ دهنگی گه وری ناسکر و گو: هه لا (هیتقه) لاوۆ وهره، هه سپی ته فایه.

گه وری ژی دهنگی خالی خوه ناسکر ئو خوه ل دهنگی وی گرت و چۆ.

کالۆ: گه وری لاوۆ (لاووی)، هون چاوانه؟

گه وری: کالۆ دلجی م وهیه سه ر جار وهیه

ئه ز که تمه به ختی خوه دی ئو به ختی تهیه

خالۆ چاوا هه بی؟ محی لاوینی خوارزی تهیه

تی من و محۆ ئیشه ف بدی خاتری خوه دی و خوه ها خوهیه

کالۆ گو: گه وری لاوۆ، رابه له زکه بله زینه

هه ره دوشمی قه هوئ ژ خالی خوه ره بکه لینه

ئه گه ر خه لکی دربی خالی ته نه دینه

لی تی ئیرو هنیری کالی خالی خوه بیینه.

هی دیکا گه وری لجه م کالی خالی خوه دا ری ئو چۆ.

چاوا گه با بنی کون دهست ب ناگری قه هوئ کر ئو گورمینی ژ جرنی (هاونی) قه هوئ نانی.

کالۆ نو قوچانده ناغی و گوت: ناغا تو بالاخوه بدی ژ ئیشارده دهنگی جرنی قه هوئ ژگوهی م ده ر ناکه فی. خویایه ئیشه ف باز رگانه کی ل کونی محۆ دانیه. خوه دی کر کو ژ ئیشار ده ب سه ر ده نه گرت.

ناغا گو: ب سه ری باقی خوه کم گوتنا تهیه ژیه ری دا دیژن:

«کو تشته ک هاته سه ری ته، ژ کاله کی مه زن یان ژ خورته کی گه ریایی ب سه ر».

ئومه ری زه ری گو:

ناغا وهیه سه د جار وهیه

ئه ف کال نه ل گورا خوه دی خوهیه

هه که هه مه رۆژی سه ری خوه ل مه ده رانی

تی بیینی کو ئه ف کال چاوا جان ستینی من و تهیه.

کالۆ رابو هی دی سه ر ته نگ و به ر ته نگی هه سپی خوه گریدان، لنگی خوه خسته زه نگوئ ئو به ری خوه دا کونی محۆ ئو بریکهت و چۆ.

ناغی گو: لاوۆ کالۆ تی چ بکی؟ ب کوفه هه ری؟

ئومه ر گو: ناغا ما تو نرانی ئه وی چ بکی؟ م ژ ته ره نه گو ئه م وی بخوه ره نابن ته گو نا.

کالۆ ناغی قه گه ری و گوت:

خالد ناغا ب سه ری باقی ته کم ئه زی یه کی چیکم

ئه زی هه رم بنی کونی محۆ، سلاقی ته ژی لی کم

ئه زانم وئ (دی) محۆ ته بکوژی و ژناته ژخوه ره بیینی

هه که ژیره لاوک چیبو بسوز ئه ز ناغی ته ژی لی کم

سه ری رۆژی ده ر کهت و کالۆ بسواری ل هیشیا کونی محۆ

سی فنجان قه هوه ژ دهستی گه وری قه خارن و ل سوارا قه گه ری

گه وری سی دهنگا ژ خالی خوه ره لیاند ئو ده کادا راپیچایی سواری ئو ئیرسی چه پی سوارا کر، هنی

رۆژ نه هاتبو تاشتیا (تیشته گه) چل و هه فت ژسواری ناغی هاتن کوشتن.

ناغا غهیدی ئو ناث دسواری دا (دان) ئو گوت: کورۆ لی قه گه رن فی کالی ده ف گه نی ته ف ژده ست

هلائین خستن.

سواری ل کالۆ قه گه ری و بین (بین) لی ته نگ کرن، کالۆ ب شلفی رما برین (بریندار) بو، لی هنی

وه که میترا ل به ر خوه ددی. گه وری به ر ب کونی مه زن قه قه گه ری ئو هی دی دهی ل برای خوه کر و گو: محۆ،

مال ویرانو رابه لسه ر سه ری ته فه رمانه. محۆ ژ خه ورا رابو و گوت: خوه دی بکی هه مه ئه و کالی خالی مه

هاتی سه ری مه، وه کی دی ئه ز که کی ته مه، تو جاری پاخا ق ژوانا کم.

گه وری گو: رابه رابه، ژ سه ری سی ده خالی مه ل مهیدانی وه که میترا ل به ر خوه ددی، چل و هه فت ژوا

کوشتنه ئو ئه و ب سی رما برینداره. رابه ئه م بگهینی، لی خالی مه نه ستیله یه.

محۆ خوه ده کادا ریچا و ب سه ریشتا هه سپی کهت و گوت:

لی لی گه وری خوه هی دلجی م هیبه سه د جار هیبه

تو رابه ب سی دهنگا ژ که کی خوه ره بلیلینه

ئه گه ر خوه دی جانی که کی ته نه ستینه

ئه زی خالد ناغا بکوژم وئ (دی) ئیلا هه سه نا ژ که کی ته را بینه.

گه وری ب سی دهنگا ژ که کی خوه ره لیاندو هه ر سی وه که شیرا سوار دانه به رسینگا (سینگی)

هه سپا و یه کا یه کا (کهت کهت) ژ هه قرا قه تاندن. کالۆ ئومه ری زه ری گرت و بچۆ لی خست و گوت: ئه ز

خالی گه وری مه، ما تی خوه ژناث له پی من ب کودا بی؟ ریمک لی دا و کوشت. ئو محۆ ئو گه وری ژی ل

خالد ناغا گهانه هه ف و محۆ دهی لی کر و گوت: زا قئا میری جیبه تو مه ره قه (نه ره قه) و بهه قه ژ پاش

و پیشقه ریم لی دان. کالۆ گازی کره سوارین هه سه نان ئو گو:

«که لی هه سه نا ژباث و کالی خوه ده محۆ مال مه زنی ئیلامه یه ما چ خوه دی چاقي وه کوز کره؟ وه رن

مه ناغا کوشت. ئو بهه قه ل کونی محۆ په یابون.

وئ شه فی شیفا خوه خوارن ئو ب سبیره کونی محۆ بار کرن ئو تانیبه نا ف ئیلی ئو لسه ر کونی ناغی

دانین ئو کالۆ مالا خوه گو هه سته سه ر مالا ئومه ری زه ری. رووی زۆر که را ره ش ئو چیرۆکا م ژ وده

خوه ش.

***

ئوسمان چاوش و همزه چاوش

ژ دفته ریت جه گهرخوبنی

هاته فه گوهازتن

(۱۹۶۴/۶/۱)

ئوسمان خهلکئی کوردستانی و باژتیرئی خهریبتئی بو. عهیشا خاتون کهچ ئاما (کچ ماما) وی بو.

ئوسمانی عهیشان خوهست، لئی هی نه گوهاستبو چیتکا رهش کشاند و چۆ باژتیرئی ئادیهمانی (Adiyemané). چه کئی رهش ل خوهکرن و کهته بن دارئی لهشکه ریئی. پینچ سالی وی دهرباس بون نیشانی چاوشی پیقه کرن.

همزه چاوش ژی خهلکئی نه نادولئی ترک بو، ههر دو چاوش ل باژتیرئی ئادیهمانی بونه دهسته براکئی ههف.

رۆژه کئی چهند که چکین چاف ناسک، ئاور شهوات (ناقری سوژ) چارچهف کری ژ باژتیر دهرکهتن و دبه ر چادرا وان فه چونه سیرانگه هی.

بایئ رۆژا ل چارچهفا یه کیتدا و ئوسمان چاف ل رویی وی کت؛ دلئ وی شهوتی و لورک و هیتستر ژ چاقادا هاتن خوار.

خهمزه دی گو: ها برا ته خیره؟

ئوسمان گو: برا چافئ من ل (ب) روی فئی که چکئی کت که چاما (*) (کچ ماما) من هاته بیرا من.

همزه گو: کا ژ منرا بیژه چ بویه؟

- ئوسمانی گو: برا من که چاما (دوقاما) خوه خوهست و نه گه هشتم بگو هیژم بهرئی من دانه باژتیرئی ئادیهمانی. گا فا چافئ م ل فان که چکا کت هاته بیرا من، دلئ من شهوتی.

همزه گو: برا هه که نه فه، رابه بده پهی برایی خوه، نه زئی نه ئیشئ ته چیکم.

ئوسمان و همزه بهه قرا که تن جه م مشیری دهوله تی و پاته ژتیره ئافیتن. مشیری گو: ها کورپن من، وه خیره؟

همزه دی گو: پاشایی من، نهف ههفت سالی ئوسمان چاوشی بۆرینه کودن چه کادایه؛ دهستگرتیا وی ل مالا باقی خویه، زانی نه مریه نه مایه؟

مشیری گو: جقاسی خوهستییه؟

- پاشایی م ب پینچی کیسی خوهستییه.

مشیری گو: سه د کیس پهره و دو به لوک لهشکه ر دانه وان و گوت: کورئ م ههرن ژتیره که چاما (دوقاما) وی وهرین (بیین).

ئوسمان و همزه ب لهشکرتین خوهفه که تنه ری (بریکه تن) ههفت رۆژا چۆن، رۆژا ههشتا (ههشتی)

(*) کچ ماما ب کرمانجی دوقامه. کورپام پسام.

چادری خوه ل باژتیرئی خهریبتئی فه گرتن.

همزه گوته ئوسمان: هه قال تو زاقایی، ل چادرا خوه رونه، نه زئی ههرم دهستگرتیا بوته ب داهول و

هه بته هول بگو هیژم. همزه بده هول و بهر یه فه چۆنه مالا باقی وی، بوک سوارکرن و ئانین، ل دهرئی باژتیر،

باری ل چارچاقا بوکئی دا و چافئ همزه چاوش پیکهت، سه رگیتئی لئ گه ریا و بسه د دلی دلکه تی ئو

گوت: ل شوینا کوژ ئوسمانرا پی بهر، ژجانی په بی. هممه ژنک راستا راستا بره بنئ چادرا خوه.

ئوسمان گو: برا ممانئ خوهش ممانئ

ما کاته دهست گرتیا م نانی

همزه گو: برا، خهریبتئ ب شهوتی بگیتیره

دهست گرتیا نه دانه مه ل باژتیره

ئوسمان گو: برا، نهف نه براتیه جا دمه بیزیم

قایه نه ز ئایشه خاتونئ ل بن چادرا ته دبیم

همزه گو: برا دلئ من ئیشهف خوهشه گه لهک ب پهروازه

تو مه یزینه ئایشئ چ که فۆکه گه ردهن گازه

بره نهف ژ برایی ته ره بی، یه که دی بخوازه

ئوسمان گو: برا دلئ ب شهواته وهک ئیتونه

توژ منرا دبی نهف نه ئایشه خاتونه

دوقاما منه ما قهی نه ز ناسناکم؟

نه م بچوکبون و ته فده مه زن بونه

***

همزه گو: برا تو هیژی تو هیژی

تو وه که مرۆقه کئی دین و گیتئی

ئایشا خاتون نا فئی فئی ژئ

لئ بسهرئ باقی ته کم نه ئایشانا کو تو دبیتئی

***

خهریبتئ خۆش دویتده

که لا ناموسی زو لیتدا

برین که تی دبنئ چادریتده

خوه زهرکه همزه چاوش ل ئهر دئ ده

***

ههر دو جامیرا چکرن

هه فدی ل چادری زه فترن

نکاربون هه فدی وهرکرن

***

دۆرا خەریتی خۆشە ، ب گدیشە
خاتون دەرتی دەرڤە ب ئیتریشە
ب هەڤدی گرتنە هەر دو چاویشە
گۆ: ئەڤ نه تو بازارە ئو نه ئیشە

***

خاتون دەرکەتی ب گرانیبیە
سێ دەنگا ژ عەیشانرا لیلانیدیە
هەچی مێرەکی بازاریبیە
چاڤی وی تم ل تۆلازیبە
ب چاڤەکی ل ئوسمانی نیریبە
ئو بسەد چاڤی ل خاتونئی نیریبە
ئوسمان ژ خوەدئی خوەستییبە
ب نەوقا وی گرت و ل قادی خوەستییبە

***

ئاغا ل گالگالی ل گوتئی
ئوسمان هەمزە ئانی بەر مرنئی
هەچی مرۆڤئی ترکە ب فەنا خورته
نه بیەڤ چۆن و پئی کارئی

***

هەمزە گو: برا دە دەبئی دە دەبئی
سۆزا خوەدئی دناڤهرا من و ته دە بئی
کو تو ژسەر من رابی، بەلا ته ژمن فهبئی
ئایشە خاتونئی دیا منە خوها منە بن ژ تەرەبئی

***

بازاری خەریتی بیبیه
دلی ئوسمان ب هەمزە شەوتیبیه
گۆ: یخوەدئی تو گەلهکی نه قەنجی
لی دناڤهرا من و ته دە براتییبیه

***

هەمزە چاوش رابو سەر پیبیا
خو کره گوڤسک و دئوسمان وەرکریه
گۆ: چاڤی خوە فەکه، خاتون نەبئی خوەدیبه
دیسە هەر دووا هەڤدی گرتیه

جارەک ژقیبیه ، جارەک ژویبیه

***

ئوسمان گو: برا ل من و فئی فەلاکەتی
قەی ئەم هەڤدی ناکوژن ژبو فئی حورمهتی
وايه قادیبی دەرله تی
هەیدی ئەم هەرن شەریعه تی

***

هەر سێ چۆنه مالا قادیبیه
قادی لسهری مناری بانگ ددیە
چاوا چاڤی ل ئی ئایشانی که تیبه
دەڤ ژبانگی بەردا ئو بەر بواڤه بەزیه

***

ئوسمان گو: قادی، هەچی شەریعت و گوتنه
ژبو خوەدیبه، نه ژبو دل خوەستنه
تو ژئی ئانی کو ئەڤ کهچک کهچکا ئاپی منە
ئیسال هەڤت ساله ل مالا باڤی خوە دەست گرتیا منە
هەمزە گو: هس... درهوا مەکه ئامنه.

***

قادی: گو هەچی شەریعتە دەرەو تی نبینه
هەچی خاتونه نه گێژە ئو نه لاله و نه دینه
ئاخوه بدزی گو: وی ژمن و ژوه هەر دوا
یهکی ژ خوەرە ب نه قینه

***

خاتونئی گو: قادی دە وهیه سەد جاری وهیه
ئەڤ گوتنا کو تەگۆت ب سەری خوەیه
ئەڤ هەر دو چاوش باڤ برایی من
ئیسال سێ ساله کو چاڤی من ل دەرگیکئی ریبیا ته یه

***

قادی گو: خەریتی خوەشه بگێره
گەلی چاوشا ب نیرن ل کهچن جوامئیرا
ژخوه پیبه که فئی چاخی بدەستی خوەنه
ئەو کارن بیژن کو ئەم ژکێره

***

خه رپیتتی خوښه ببیبه
خاتونې گو: رابن ئه م ههرن ژجه م قبیبه
خوه نه ئه ف ته بیبه ، بازارې تژیبه
ئه مې ههرن جه م یه کی دیبه

***

ل گوتنی ، ل خه به ردانی
که تنه دوزا کوشتن و لیدانی
ههر دو چاوش دیسا که تن مهیدانی
بازاری ته ف هاتنه سهرانی

***

ههر دو چاوشا تو (چو) نه کر
ههمزه دهی ل بیلوکا خوه کر
ئوسمان ژی دهی ل بیلوکا خوه کر
ههر دو ئالیا شه ر و قه وغه کر

***

نه ههواره نه ئه مانه
فتی جار (ئی) بو سینگ و دهورانه
شه ری کورد و تورکانه
ناف تیدانی کوری بافانه
دناقبه را فاندده فهرمانه
بو شلدم ، بلدمی ترکانه
گو دهستی مه ژ قهره وانا قه تیانه
ئه م مانه بی خوه دی و خوه دانه
بو قیر و کوشتن و لیدانه
خوبین چز وهک ئافی چه مانه
کی بهر خه ، کی بهرانه ؟

***

ئه یشا خاتون رابو ب گرانیه
بسی دهنگا ل ئوسمانی کورد ره لیلاندیه

***

گو: ئوسمانو ده وهبی ده وهبی
ئه گهر کوشتنه ته بدهستی ههمزه بی
بره گورا (ئی) ته ل دهفتی دهری مه بی

هه چی پیره کا کو هه ری ئافی بره بیژی: مریو سه د تف ل گورنا ته بی

***

لی هه که کوشتنه وی بدهستی ته بی
سوزا خوه دی دناقبه را من و ته ده بی
وی سنگ و به ری م که چکی به خچی نه دهستی ته بی
ئوتی دنا ف ده تم ب دلی خوه بی

***

ئوسمان گو: خاتونې سه د جاری ب م خاتونې
بسکی ته زرافن ب تیلې قانونې
مه مکن ته مینا نیفشکی سبه هی ، مرؤفه کنی برچی لسهر رونی
هه که ئه ف هه ز کلی چافی ته ل هالانی لپه ف چونی

***

خه رپیتتی دوی ده
ئوسمان راهشته ههمزه ل قادی دا
قامه کشاندی ل کالین ده
سهری ههمزه ژیکر و بره ژ خاتونیرا دپشتا پهردی ده
قادی دهرکت و باکره گوندیا
گوندیا گو: کا بیژه ، بی چیه ؟
گو: شه فا دنی من خه ونه ک دیتیبه
م دی ههر دو چاوشا هه فدی کوشتیبه
خاتون ژمرا مایه بی خوه دیبه

***

خه رپیتتی خوښه ببیبه
قادی به ری خوه دا چادری ئو به زبه
سینگن چادری داوا وی گرتیبه
بسهر درانی خوه ده که تیبه

***

ئایشه خاتونې گو: ئوسمان دهنگه ک هاتیبه
را به بنیره بی کا ئه ف چیه ؟
ئوسمان دهرکه ته دهفتی دهریبه
دی کو که فته که فتا قادیبه
ئوسمان گو: قادی ئیشی ته چیه
گو: شهفتی دی من خه ونه ک دیتیبه

من دی: ته همزه کوشتییه
نهز هاتم خاتونی لته ماربکم ب چیبه

***

دو رو (روژ) چۆن و که ته روژا سسیان
ئوسمان دهنگی خوه ل نه سکه ری خوه کریه
قوناغهک هلالنی و یهک دانیبه
قه سدا بازارنی نادیه ماننی کریه

***

چۆ جه م مشیری دهوله تی، خوه نافیته بهرکابا و بیبه
گو: پاشایی من تشته کی نه باش من کریه
من خوه ل تور و بهختی ته گرتیبه
گو: بیژه لاوؤ کا ئیشی ته چیه؟

ئوسمان گو: همزه دهستبراکتی م بولنی دۆزا ناموسی کریه
پاشایی من نه زئی چ بیژم، من دهسته براکتی خوه کوشتیبه
بسه ری باقی ته کم، من خوه ل ناموس و بهختی ته گنارتیه
فا مه نهز ل بهر دهستی ته مه، کا بیژه، بی فرمانا ته یه

***

پاشی گو: لاوؤ، ژ نالیی من فه من تو سه ری بهست کریه
ته ژبو ناموس همزه چا ویش کوشتیبه
سه د تف ل وی و باقی و بیبه
ئوسمان به سه ری بهستی ل وهلاتی خه ری پیتی فه گه ری
برا ساخن سه ری جقاتی و گوندیا

***

گول پهری

ژ دهفته ریت جه گهر خونی

هاته فه گوهارتن

(۱۹۶۴/۲/۲۱)

نه حمه ده گئی میری جزیری نارنجی کچا خودانی (دانا) بهر خوه ندنی. بهری کو بهری خوه بدی مالا
خوه دی باکره (گازیکره) سه ییدی که چا خوه و گوتی: «سه ییدا نه هیقی دکم گوهداری نارنجی بن، نهز
قامه دچم، ژ ئیرو پیقه تول شونا باقی وی به.

سه ییدی گو: نه زه نهی ژخوه وکه که چا منه، نه گهر خودی من به یلیت، بهری کو تو بی نه زئی وی
هیینی توره و پاگزین و خوه ندنی و پیزانی بکم. خودی نارنجی پاریزی گه لهک ژیر و هوزانه.

نه حمه ده گئی نارنج سپارته (سپارده) سه ییدی و باکره دیا وی و گوت: نهز دخوازم نه گهر تو کاربی
(بشیی) ب ههر ناوایی به ئاریکاری سه ییدی بکی، که چا من هنکی سه رهشکه، ته هاژ خوه ندنا وی بت
ل خوه ندنا وی مقات به، بره بی دلی سه ییدی نه کی.

پشتی میر بریکه تی، نارنج چهنه روژا چۆ خوه ندنی و بسهر دیا خوه دلخۆش و روگهش دهاته مال.
تنی گاغا چاقی سه ییدی ب چاقی نارنجی که تن پیستی (پیتا) نه ئیننی د دلی وی ده هلبون و ژوی
روژی ده باشقه کت گومانا و، د دلی خوه ده دبیزی:
«نه زئی قی کچی هیدی هیدی هوگری خو بکم».

نه زئی وان چاقی به لهک راموسم

نه زئی وی به ژنا زرافت دبه رسینگی (سینگا) خو خم

نه زئی قی په نگا هه قروشم ل دهستی خو بچنم

نه ز قی سینقا خهلاتی ژ دهستی خوه بهر نادم

بشه و برۆ ههر دقان گومانا ده هور و کور ددا بهر داسا خوه، روژه کی باکره نارنجی گو: دقنی ئیرو
ته نی لشر بمینی، نه زئی پشتی زاروکا ده رسا ته بیژم. گاغا زاروک به لابون، نارنج هاته بهر ده رسی، جار
جارا (سه ییدی) دهستی خوه ددا بوژی (دفا) وی و هیدی هیدی دبه خاری هه تا جاره کی دهستی خوه
نافیته نافته نگا وی و ب سینگی خوه فنا .

به لی نارنجی ب زور و کوتتهک خوه ژدهستی وی ده رانی و سه رتازی (سه رکول) و پی خواس، بسهر
دیا خوه دا ره قیا. روزهر و بین چیکا (بین هه لمایی) ژ نشکافه که ته هندرو.

دیا وی گو: وهی وهی. چ به لاته یه (چ بسه ری ته هات) ولو سه رتازی و پی خواس تو دره قی
شه رمنای که چا من!

نارنجی گو: کو رکی مالا سه ییدا ته مرین (ده رسوک) و شمکا من ره قانندن نهز پیکه تم (بدوی که تم) لی
نهز چ بکم من نه گرت.

روژا پاشی که چک دیسا وه که بهری چو بهر خوه ندنی، خوه تی نه گه هاند ههر وهکو تشتهک نه بویه، بان
نه زانیبه کا سه ییدی چ کریه. چ داخوازا سه ییدی ژنی کری ب جی ئانی. به لی سه ییدی پیتر هه قشاری
ترسی دسه سه ری خوه دا ئانی و هاته بیرو وی و گوت: «نه گهر نه ب دلی وی با چما ئیرو زور روکesh و
دلخوهش بسهر مندا به اتانا؟ خوبایه که شوکا من که دی (که هی) بویه، نه ما (لهوا) ژمن دره قی، ژ ئیرو
پیقه نه زئی وی دهمبیزا خوه دا خوه دی بکم. گاغا زاروک به لافون دیسا سه ییدا (ی) گوته نارنجی: هی ته
ده رسا خوه به ره هف نه کریه. هه کی دی بمینه.

نارنجی دل بترسی (ترسیایی) دیسا هاته بهر چوکا سه ییدا (ی) و دهست ب خوه ندنا خوه کر. لی سه ییدی
دزانی نهو ژبو چ هیشتیبه.

گه ب ناورا (ناقرا) و گه ب حه نه کا، لی جاره کی دهستی خوه دنافیته به ژنا وی دا به رسنگا
(سینگی) خوه، ده قی خوه دریز کره هناری (هناروکیت وی). لی نارنجی بزور و کوتهک خوه ژنات له پین

وی دهرخست و سهرتازی و پین خواس بسهر دیاخوهدا بازدا و بپن چک (هملایی) که ته هندرو.

دیا وی گو: چیه دیسا ولو سهرتازی، پین خواس، بپن هس درهقی، بهسه! کچی شهرما ناکی بهسه. نهزنی ئیدی بیژم سهدایین ته وی (دی) ته بکوژی.

نارنجی گو: نهقه نانه، نهز هر دچم دخوهدم کوژی سهدای بهلا خوهر ژمن نهناکی دیسا تمربا من رهفاندیه، ناهیلنی نهز بخوهدم.

دیا نارنجی گو: ده دلنی تهیه، باقنی ته تو سپاردیه سهدا (ی) چاوا بکی نهوزانی، ته بگری، ته بهردی، ته بکوژی، نهز دهنگی خوهر نامک.

روک دو رو (روژک دو روژ) چون، نارنج نهچوهر خوهدندی.

سهدا که ته گوماننا و گوت: نهقه کچا میری جزیرییه، نهز دین مه فی ئیشین بپن ری دکم. تهقهزایه، نهگهر نهف کاره نهشکهرا بیت نهزنی بیتمه کوشتنی، ژ ئیرو پیتقه نهز پوشهمانم، نما دهست درازا هیا دکم، لی نهزنی چاوا وی هاشت (ناشت) بکم نهگهر پینم بهر خوهدندی. ولو گوت و بهری خوهدا مالا میر (ی) ل برجا بهلک و چو. تهق. تهق ل دهری دا.

نارنجی دهرفهکر و گو: سهر چاچا سهدا. بهر ب مالیدا بهزیا و گوت داینی فایه سهدا هاته مالمه.

خوشین ب خهمل و خیزا خاتونج کهت و هاته پیشیا سهدا و گوت: «سهر سهر سهدا، نهزبهنی نارنجا ژ لاوکی وه غهیدیه، دکم نامک نما تنی خوهدنگههی، هاقاته.

سهدایی گو: نهنه مه (نه) ترسه لاوک ههو ولو دکی نهز پیدئا غهیدیه. فی جاری ژی وده ناهیلیم کهس بپن دلیا ته بکت تو وهک کهچا منی. باقیتته، تو راسپارتیه من، دقنی نهل ته پر بخوهدنی بم (دقیتت نهز باش چاقنی خوهر بدم ته).

نارنجی گو: سهرچاچا سهدا، نهزنی بپن لی جارکه دی ولو بکی نهز ههو بپنم.

سهدای گو: نانا ژ ئیرو پیتقه کهس نکاری نیزیککی ته بیی کهچا من.

پشت (پاشی) فهخوارنا قههوئی سهدا (ی) دا ری و چو. لی ههقسارا گوماننا بهردایه سهرسه ری وان و دبیتزی (دگوت): ژ ئیرو پیتقه شهرمه نهز فی ئیشین بپن ری بکم، نهز مروقهکن سهدا، خواندا و زانا، چاوا نهز فی ئیشین بپن ری بکم، نهز رابم دهست درتزا هیا بکم. بخوهدنی فهیتکاریه که پر مهز نه، نهز بزم ژمنره چیتره، کو خه لک ب من بکنن.

روژا دی نارنجی بهری خوهدا خوهدنگههی و چو، کتیبین وی دین چهنگی (دین ملی) ده، درهخی ریره دکولانی دهرباس بو، دلخوش، روگهش لجهم سهدا را بوژی و کهته ناث زاروکا و دهست بخوهدندا خوهر دکر.

لی سهدا دل ب کول و گومان شهرمنده لناث زاروکا دچی و دتنی دهرسا وان بی سهر و بن ژوانرا دبیتزی.

چهند روژ نهچون دیسا کورمن (کرمی) دلنی سهدا (ی) دلبن (دلقلیت) و هاته بیرا وی و گو: دقنی بزوری ژی بیت نهز داخوازا خوهر پینک بینم.

چاوا فی دیداری نهزنی ژ دهست خوهر بهردم، لسهر فی ههیشا چارده شهقی بیتمه کوشتن ژی هیتزایه، پا بخوهدنی نهز ژنی نهناگهرم.

گاغا زاروک بهلابون دیسا سهدای باکره نارنجی و گوت: «ناری دقنی تو بمینی، دهرساته هی (هیتز) نهقه دیپاه. دقنی نهز چهند جاره دی ژی ل پیشیا ته ههرم (بخونم).

دل ب کول و گومان نارنج هاته بهر چوکا سهدای و، بسهر دهفتهرا خوهر پوتزی. سهدای فی جاری ب ههر دو دهستا خو ئاقیتته گهردهنا وی و ب کهزا (لهقا) چو روپین وی (لهق ل روپین ویدان) و دا بهر سینگا خوهر و بهرنه دا. چاقنی سهدای لی بو تربکی (بکه نیت). لی نارنجی ب بزاقه که مهزن و سهد بهلا (ب کوتتهک) خوژناث دهستی وی دهرخست و تف کره رها (رهیت) وی و چو.

روژا دی ژدیا خوهره گوت: داینی خوهدنی بیژی، ئیدی نهز ههو دچم دخوهدم.

دا وی گو: چاوا تو ناچی کهچا من، وی (دی) ته ب غهیدی. سهدایین ته وی لته من (دی) دهته بال من).

نانا داینی ئیدی من بکوژی نهز ناچم.

چهند روژ دوئی ناخی ده نهچون، نهوی (نهوین) کو چونه مالا خوهدنی فهگهر پان. نهحمده بهگنی میری جزیری ژی گهایه وهلیت، ههر کهس دوست دوژمن کاری خوهر دکن وی ههرن پیشین (براهین).

سهدا ژی بناث داندولی کهت و بهری ههر کهسی گها میر و دهستی وی راموسا و خوهر هاتنا وی کر و ل چون هاتنا وی پرسی.

نهحمده بهگی بهری ههر تشتی پرسیارا خوهدندا کهچا خوهر کر گوت: سهدا خوهدنی بکی نارنجا چاوانه ل خوهدندی؟

سهدا گوت: «نارنجی نارنج خاتون». ژن سهرهردایی نابن میری من.

میر گو: کابیتزه چ بویه سهدا؟

سهدای گو: کچا ته خورته، جوانه، خامهیه (جحیله) مادیییه (ژ خو رازییه) ما ته چهوا نه دیه نهزبهنی؟!

میری گوت: چ دبیتزی سهدا، خوهدنی راست بپتزه چ بویه؟

سهدایی گوت: نهزبهنی کچا ته نهو دال ژخورتاره شکر بییه. شهف و روژ دیلان و لهیلان و گوشه ند و لاقردی (*). و خوارن و فهخوارن ههتا روژ ههلات.

دهنگی وان ژگوهی مه دهرناکه فی، مه بخو کر و نهکر زورا وی نهبر، ئیجا فایه، تو ب کچا خوهر دزانی، چ بکی فرمان ددهستی ته دایه.

هی (هیتز) میر پهیا نهبو فرمان کر، گوته چهند پهیا رابن ههرن کچا من بین چولنی بکوژن و هنهک ژخوینا وی ژمهرا وهرین (ببین) دا نهز فهخوم.

فرمانا میری جزیری گرانه، کهس نکاری بهرسقا وی بدی.

(*) لاقردی = ههلههه.

ها هاکى ب چه پهلې، کچک گرتن و بهرئ وئ دا چۆلى سميتکى (جههکئ قهدهر) و ژههقرئ گوتن: کورؤ ميرئ بوتئا نيرو ژکچا خوه غهيديه فەرمانا وئ راکرېه.

بخوه دئ جهگهرا وى بيته بيرا وى و دئ زانت کو دلئ وى شهوتيه.

ئهم دقئ دانينه بهرچاقئ خوه دئ بئ گومان مه ههر سيبيا ژئ بکوزئ. يا قهنج ئهغه (ئهغهيه) ئهم کهچا وى نهکوژن و پهرداغهکى خونا دهبهکى، بو بين؛ رۆژکئ ئهف کهچ ژمهرا قهنجيهکى بکئ. ماقئ کهچئ ل بؤ رامه چ کرېه ژ قهنجئ پيغهتر، مه تشتهک ل دور نهديه، ئهم گونههئ وئ ناخن ستوئ خوه.

کهچک ل چۆلئ بهردان و خونا تهباکئ ژميرئ خودرا ئانى و هاتن. نارنج ب چۆلئ دا چو، تئ (تپهنئ) و برچئ (برسى)، چهند رۆژا گريا (کرهگرئ)؛ ژ نشکافه رۆژکئ (ل کانپهکپرا) خاتون هاته سهر کانپئ هئ ئاف قهنهخوارئ، دئ نيچيرفانک ب تاژئ و تولئ خوقه لسهر کانپئ پهيايو.

گافا چاقئ نيچيرفانئ ب نارنجئ کهت و هکه کوژ خودرا بارهک زپ بئنى (ديت). دلئ خوددا نيژبک ل نيچيرا خوه راست هاتم؛ ئهف ژنک پاشابئ، قهرچ بئ، ئهزئ لئئ جانئ مارکم.

نيچيرفانئ ب توره لهر نارنجئ پارهستا و گوت: «کهچئ تو کهچا کيئ؟ تو ژکيرئ هاتئ؟ چما لقرئ؟ چ بسهرئ ته هاتيه؟ بهختئ خوددئ ژتهرېه، ههکه ب ميئرئ، ئهزئ ته بگههينم مالا ميئرئ ته. ههکه کهچئ و زب بوى ئهزئ ته بيم وهلاتئ باقئ خوه. ههکه گونههبارى (گونههکارئ)، ئهزئ ته قهشيرم، کا دئ خوددئ ب چ سهر ئيخت.

لئ نارنجئ دهنگئ خو نهکر و بهرسقا وى نهدا، دهستئ خوددا بهر رويئ خوه وهسا ل جهئ خوددا ما.

هاته بيرا نيچيرفانئ و ها هاکئ ل خورجه زبنا خوه خهبتئ و خارن بو خوژ خورجئ دهرئانى و دانا بهرېستا خوه دا نارنجئ و گوت: «ئهم زانم تو برچئ، دئ بخو، پاشئ ئهمئ ههقدئ ناس بکين، دياره تو يا ژجهکئ دور هاتئ کهچا جوان.

نارنجئ نانئ خوه خوار و تپنا خوه شکاند و ديسا دهستئ خوه دابهر رويئ خوه و ما وهسا.

نيچيرفانئ چهند جارن لئ فکر (بزافکر) کو دگهل باخت، لئ چاره نهدي، هه مه راهشته چيلئ (چنگلئ) وئ و ئاقبته پشت خوه و بهر ب مالقه فهگهريا و چؤ.

پشتئ چهند رۆژا گوئهندا خوه (داوهتا خو) لدار دانئ (کر) و نارنج لخواه مارکر.

لئ ئيل و مروؤف و پسمامين وى چاقوش ئاقبتن و پاش گوتئا وى دکرن (ئاخفتنتئ نهخوش دگوتن و ئاف پيغه دگوتن) ل مالا بابئ ئاغئ بئ، خهلک کهچا ئاغا و پاشا و بهگانن، ئئ مه (يامه) دچئ ل بئ خوددئبئيا دگرئ. کئ زانئ بزئ گوئه باقئ وى ژکويه. خودهزئ ههمه نهلال بونا ژئ (خوزئ يا لال ژئ نهبا)؟!

لئ ئاغا رۆژ رۆژ ئهقينا وى ددلى کور دلئ، نارنجئ (نارنجا) برومته و سهريلند دئاف ئيليدا، سال و دهمين خوه دهرباس کرن خوددئ ولو چيکر بؤ دا بکا دو کور و کچهکئ و ههر سئ زاروک پاکژ و ب توره خوددان کرن، تو دبئ بهلکئ ژ هيمئا بازئ دهرکهتنه.

رۆژکئ ميئرئ دهستئ خوه ئاقبته دهستئ ژنا خوه و گوت: ژ بو خاترئ (خاترا) فان زارؤکان و خاترا

خوه دئ، تئ ژمنرا راست بيژئ کا تو کچا کيئ، دا سهرئ من و زاروکين ته دئاف ئيليدا بلنديئ. ب سوزا خوددئ بئ، ههکه تو کهچا قهرهچا بئ ئهزئ ل ته قهشيرم، تو بويه پيرکا (کابانيا) من، ئهف سئ زاروکين ژته بونه وهئ من رۆژکئ ژته نهپرسیيه. لئ بهسه دئاف دوست و دوژمنئا ده ئهزئا دکارم سهرئ خوه راکم. تنئ ئهز دزانم تو کچا مالهاک مهزئئ، تشتهک هاتيه سهرئ ته، ناخوازئ (تهنهقبت) خوه بدئ ناسکرن؟

نارنجئ ژنو ب ميئرئ خوه کهنبا و گوت: ناخوازم سهرئ ته دئاف گوهر و ههقالبئ ته نرم بئ، بهسه ئهف قاس سورک کهتن. زکئ ته ژبونئا من ئهف قاس نج و گوتنئين دوست و دوژمنئا دخوه بورادن. ئهزانم ئهف هههئ سوچئ منه، لئ ژ بهرکو ئهز گونههبارم (گونههکارم)، من نکاريو دلئ ته خوش بکم دقئ ئهز ژتهرا بيژم.

ئاغا، نارنج کهچا ئهممهده بگئ ميئرئ جزيرتبه، تهنئ سهرپتهاتيا من ئا دور و دريژه، ئهز نکارم ژتهره بدم زانين، هيئئ دکم دلئ خوه نهگرئ (دلئ) تهنهمينت.

ئاغئ ئهنيئا وئ ماچکر و گو: ژنوقه ئهزئ گوئهندا ته ل دار خم و شاهيهکه مهزن چيکم (کم). سهده پيش و شاباش ژخوهدي ره، کو ئهز کرم زاقايئ ميئرئ جزيرئ و نهکهسئ دي.

هئ ژنوقه ئهممهده بگئ ديلا و گوئهند ل داردانئ و ئيل و مروؤف و پسمامين خوه جفاندن و ژوانرا دازانين.

ههر کهس روگش (روخوش) و دهف بکهئئ ژ ههقره دبيژن:

کچئ مال مهزئا خوبانه

زاروکئ وئ ل خالئ خوه هاتنه

سهرئ چاقئ وئ ئئ ميئرکانه

رابون و پونشتئا وئ خوبايه

بوکا مه هيژايه

ئاغا چهک ناسه.

چهند رۆژ دويئ ناقئ نهچؤن مروؤقت ئاغئ لئ گهانه ههف و گوتن: ولو قيما (ئمناهئ) مه نايئ. کچا ميئرئ بوتئا دئاف مهدابئ، بئ خوددئ نابئ ناراست ئهف ئهم تيرا وئ خهمل و خيز و ديارئ پيرهکا بکن. سهيدايئ خوده پهيا قيتره ريکن دگهل بنيرن، بره ههرئ (بچت) مالباقا خوه. ژويده ميئرئ بوتئا چ بارئ ل مهکئ، دقئ ئهم دين دابن.

ئاغا رابو ههر چ ل دورا وى ههبورئيره بارکر و باکره مهلايئ خوه و دو پهيا و گوت: «سهيدا ئهف ژئا من وئ ههرئ (ديچته) مالباقانا خوه، ئهز ههر تنئ بته باوهر دبم، تول شونا باقئ وييه.

دخوازم بسپيرم ته و فا ههر دو پهيا دبم فەرمانا تهده، چ بکئ چ بيژئ، ژ گوتئا ته دهرناکهفن.

سهيدا کهنبا و گوت: ژخوه وهکه کهچا منه. قهنجيا ته ل بيرا من، ههکه دخوازم ژگوتئا ته دهرناکهفم. خودئ هاريکار بت، ئهزئ وئ وهکه جاميرا بم فهگهريئم.

رۆژا دی (پاشتر) سواربون و بهرئ خوهدانه ئوغرئ. روك، دو سئ بسهرقهچۆن. ئیشارئ لبهه ئافهكئ پهیبون. مهلئ باكره ههر دو پهیان و گوت: لاوۆ ههړن چادرا خوه جودا و دۆری مه شهگرن (قهده)، لئ ئەزئ ل جهم ژن ئاغئ رازم (بنشم) نهویرم وئ تهنئ بهیلم، دز نهگهر بین جلكئ قئ ژئئ بین ئەزئ شهرمكار (شههمزار) مینم.

ههر دو پهیا كهتن چادرا خوه و رازان، لئ سهیدا (ی) خه و ب چافا نهكهت، سهرئ بهردا گومانا و هیدی خوه بهردا سهه جیبئ (جهئ) نارنجئ و دهستئ خوه ئافیتته دهستئ وئ و گوت: «دوتا میر، ژ ئیشارئ خه و ناكهقئ چافئ، ئاگرئ ئهقینا ته هناقئ من پرتاندن، چاره نهمايه، ئەز دخوازم ژ گوتنا من دهرنهكهقئ و دقئیم (من دقئیت) كو تو خوب منرا بهردی، ژخوه چۆن و هاتن دهن دهستئ م دهیه، ته بگرم بهردم، بكوژم ئەز زانم.

نارنجئ گو: وهی ل من پورهشئ، سهیدا تول شوینا باقئ منی، ئاغئ ئەز سپاردمهته، دقئ توژی بهختئ خوه رهش نهكهی، ئەممئ پاشئ شهگهړن مالئ، میرئ من دئ قهنجئ و نهقهنجیا ته ژمن پرست، دقئ تو بیرا ههر تشتی ببئ (بكهی). رابه ههر سهه جهئ خوه، قئ تشتی ژ دلئ خوه پافئ، ته رهشك و سپیک خوهندیه.

سهیدایی گو: ناخوازم شان گوتنا ژته بهیترم، ئەم ب دلئ خوه بنخن چی، پاشئ ئەم كارن لههف گوهرداری بكن. ئەم ژئ وهكه وه مرۆفئ دلئ مهژئ خوهش و نهخوهش ژههف ناسئ دلئ ئئ خوهندی ژ ئئ نه خوهندی بیتتر دل بژوكی بازادی هالویه. چافئ من ژچافئ وه بیتتر رهشك و سپیکئ ژههف دبیتن. ئاگرئ ئهقینی دسینگا مه ده پیتتر كو دبی. رومهتا ژ بو میرینیئ ئەم ژ ههر كهس بیتتر دزانین. ئەم چوكئ خوه تو جارن ژ دهستئ خوه بهرنادن.

خوارنا ئیشارئ ناهیلل پاشیفا. ئیشهف نیچیرفانئ چافئ بهلهكم، چاره نهمايه خوهدی ژئ ژ ئەزمانا دكهقئ ژناف لهپئ من دهرناچی.

نارنجئ گو: سهیدا مال ئافا ئەز كچا میرئ بوئامه، باقئ من هاسن ب ساری دجوی ئەگهر باقئ من بهیژی (گولئ بت) تئ پاشئ ب كودا برهقئ؟ دهف ژ من بهرده بهختئ خوهدی دناقبههرا من و ته دبی، تو دخوازی ل جزیرا بوئا و یان ل باف بادینا، دهستئ خوه دهینی كچا كئ ئەزئ مفت (دجهدا) ل ته ماركم. ئەز ناموسا میرئ بوتامه. ئەف بازار ب كیری من و ته نایی.

سهیدای گو: چاره نینه! باقئ ته نه میرئ بوئایی، بره خوندكارئ جهانی بی. میرئ ته بره روستهمن زال بی، فهرمانا من بدهستئ فهرماندار بی، لنگئ من لسهه كورسی و بهنئ من لداربی، تشتی كول ژور خوهدی كریه ژیره چاره نابئ، تو ماسییا بنئ گولان بی، دناف لهپئ من ره دهرباس نابئ.

نارنجئ گو: سهیدا تو ولو بكي ئەزئ رابم دهنكهكئ باكم، ههر دو پهیا بخوه و ته شیاركم، بهلاخوه ژمن كهكه تو جارا تشتی هالو نهكریه و تو چارا ناكم.

سهیدایی دهستئ خوه ئافیتته كورئ وئ و گوت: ب وی كم كو ئەز و تو دانه، ههكه تو بیا من نهكهن، ئەزئ نهها كورئ ته بكوژم.

نارنجئ گو: سهیدا كورئ من بكوژه و ژبو خاترئ (خاترا) خوهدی، دهقئ خوه ژمن بهرده، تشتی كو دخوازی تو ناگههیبئ.

سهیدا رابو كورئ وئ كوشت و ب رۆژههلاتیدا باكره ههر دو پهیا گو: شقئ دی ئەف كورك مریه رابن قهشیرن. كورك ل میرگئ قهشارت و ب دل نهخوشی دانه رئ چۆن.

ئیشارئ دیسا مهلئ باكره ههر دو پهیان و گو: چادرا خوه شهگرن، ئەزئ دچادرا ژن ئاغادا رازم (نشم). هانه ژمن بونا شهقئ دی پیده، وئ قئ ژنكئ بكرئ تشتهك دخوه نههشتا بزۆری من ئەو هاشت (ناشت) كریه.

هاشهف زیز بو سهیدای دلئ وی چۆ ژنكئ و گوت: رابه وهره ب نابهكه ئەزئ ب كیری تهبیم. نارنجئ گو: سهیدا نه هون ریزانئ ملهتن، باوهربا مه بخوهدی و ب وه تئ،

دهرئ دوژههئ (دوزهخئ) قه مهكه، (قهنهكه)، دوژهه دژواره،

ئاگر تهژئ تو پشك (دویپشك) و ماره.

ته كورئ من كوشتیه قرتن ب ئەزمانا كهتیه، ئاگر بسهر مهدا دباره،

قادئ (ئهردی) دهقئ خوه ل مه قهكریه. ناترسین ئەم تئیدا ههړن (بچین) خواره.

فروشت و برئ و ساخ و مرئ هاویر سهرئ خو هلدا نهگوئی بدره هاواره.

ئەز دبهختئ خوهدی و میرئ جیدا، دهف ژمن بهرده، ناموسا بابئ مهكه دژواره.

***

سهیدایی گو: ئهرئ خاتونئ بهسه ترسان دمن مهده

ئەز كهتمه بهختئ خوهدی و ههر دو چافئ تهده

بهشتا رهنگینه دناف سینگ و بهرئ تهده

دنیا راست هاتهته، ژدهستئ من و خوه بهردهنه

ههچی گونههئ كوژی ستوكورا من و باقئ تهده

ئەگهر گونههئ من یهك و دونه، لئ ئئ باقئ ته ب ههزار و سهده.

نارنجئ گو: سهیدا دلئ خوئ مهكه، بخوهدی تشتی كو دخوازی تو (چو) چار نابئ، ئەز قئ یهكئ ب ته راناکم، ناموسا خوه ناشكینم، سهرئ باقئ خوه بژیر ناكم، بیبهختئ چو جارا ب میرئ خوه راناکم.

سهیدای دهستئ خوه ئافیتته كورئ وئ و گوت: بخوهدی تو دهستور من نهدی ئەزئ قئ كورئ تهژئ بكوژم.

نارنجئ ب كور قه گو: بكوژه، فهرمانا خودییه، ئەز ژمن دارئ شكهستیمه نكارم بته (نەشیمه ته) لئ برا خوهدی ته بیهیلئ.

سهیدایی خونخار، ئەو ژئ ژ داوا ویدا (ئەو ژئ ل دوی وی) كوشت و ب رۆژههلاتیدا قهشاردن و دانه رئ چۆن.

شهفا دی دیسا بۆری، كاری كهچا وئ ژئ كوشت، لئ نارنجئ نهخوهست بیبهختئ و كیتماسیئ بیبه

سهرخو. چند روژ دهریاس بون، روژدهکئی لسهر میترگا وهستانیج دانین. نارنجی باکره مهلی و گوت: ئەف دەر جزیرا بوئا پایتختی باقی منه. ده رابه هه ره فی ئودئ و بیژه وان ئەفه که چا ته هاتیه. سهیدا رابو چۆ مالا مهلایین میر و بههرا چۆنه ئودئ. که چهلهک لیهر قازین مالا میری بو دمیرگییدا دچهراندن. گاڤا چاف ب چادرا کت بهری خوهدا چادرا نارنجی و هاته جهم و گوت: «خاتون» هون ژکو هاتنه فی (رهنگه) هون زنان، ئەف میترگه، میترکا مالا میره، کهس نهویری لی دهینی.

بهلی کورئ من ئەم دزانن، لی من دخوست ئەز ته بیسینم داسه ریپهاتیه خوه ژته ره بیژم، بهلکی تو کاربی دهر دئ من دهرمان بکی.

ئەز که چهلوکئی ته مه، کا بیژه، دهر دئ ته چیه؟

نارنجی چیرۆکا خوه ژسهری ده (فه) ب دارقه کر و گوت: ئەز هیفی دکم هه ری (بچی) ل ئودا باقی من کو هه دو مهر رونشتی بن بیژی و مزگینی بدی باقی من، تی مزگینیا خوه ژئ بستینی.

که چهلوکی دهف (دهست) ژ قازا بهردا خو گه هانده هندوری ئودئ و چۆ نک ئەحمده بهگی و گوت: بهگی من ئەز هاتمه ژته را سه ریپهاتیه که گران بیژم. خه لکی جفاتنی پیکه نییان، لی میر زانی بو تی دهرتانی (ئینادهر) کو تشته کئی مهزن ل جهم که چهلوک ههیه و دخوازی بدی زانین؛ ژ له ورا فه رمان کر گوت: کورئ من دستورا تهیه (من دستوریا ته دا) چیرۆکا خو بیژه.

که چهلی هور و کور دست پیکر و گوت: میرئ من... بناقی ته، میرهک هه بو، بهری خوهدا مالا خودئ و کچا خوه سپارده مهلایین خوه و گوت:

سهیدا هیقییه گوهداری که چا من بی بره ل جهم ته بخونت.

لی مهلی دهست درێژایی ل بورا کچکی دکر، بتنی دوت ژناقئی خوه شه رمدکر کو سه ری هاتیه خوه ئەشکه ره بکی.

مهلایین میری گو: ده بهسه لو که چهلی بیسی گوری، ئەفه چ چیرۆکا دهره وینایه ل جفاتا زانا و میترکا دبیزی؟ بخوه ئەزئ رابم هه رم ل چیرۆکا هاکو گوهداری ناکم.

میری گو: نانا سهیدا رونه ب ئەنیا باقی من وئ که چهلوک، چیرۆکا خو ته فی بیژی.

چهند جارن میری من، دیا وئ ژئ پرسی، لی نه ویرا بو ژدیا خوهدا بیژی. گاڤا باقی وئ ژمالا خوه دئ شه گه ریا، ژبه رکو که چا وی گه لهک لبه ر دلئ وی شرین بو، بهری هه ر که سی ژ مه لای پرسی و گوت: هیتستر ژچاقئی میری هاتنه خار و گوت: ئەی دئ بیژه که چهلوک من چیرۆکا ته گه لهک خۆشه.

میری گوته مه لای: تو بخودئ کی که چا من چاوايه؟

مهلایین گو: ئورو! ئەز بخوه نکارم ل هیقییا چیرۆکا که چهلوکی راوهستم ئەزئ هه رم خه و م تی، ژ خوه ئەفه نه چیرۆکه.

میری گو: نانا. سهیدا رونه بره که چهلوک چیرۆکا خوه بیژی، زویه هئ چاخئ خه وئ نه بو به ئەزه نی.

بهلی که چهک بیژه کورئ من چیرۆکا ته ئەف شه فه گه لهک خۆشه.

مه لای گو: میری من که چا ته ئەودال (ئه بدال) ژ خورتارا راخستییه گوڤه ند و دیلان و سه ما و شاهی ناهیلن خه و بچاقئی مه بکه فی.

مه لای خوه بسه ره هه هه ده گوڤاشت و تای بفرکی گرت و مرن هاته بیرا وی، خوس (تف) دقرکییدا زوا (زوها) بو و دهستیت وی هژیان میری من چو فه رمانکره سه ر دو به رده ستا (بنده ستا) و گوت:

«که چا من بن بکوژن و خوینا وئ بینن دائه ز فه خوم».

میری بوئا ده سمالا خوه به را بهر پوزئ (دفا) خوه و هیتستری خوه مالشتن و ئاڤه په ک ل مه لای دا و گوت: بیژه کورئ من بیژه ئیشه ف بهنا من بهردا.

به رده ستیا کچک برن چۆلی بهردان و خوینا ته باکی ژمیری خوه را ئانین.

میری گو: کی و پاشی چ بو؟

پاشی ئاغایی به هدینا لی راست هات و ژ خوه را بر و مارا وی پشتی چهند سالا خوه دئ دو کور و کچک دانئ و ل میرئ خوه مکور هات و گوت: ئەز که چا میرئ بوئامه.

میری گو: پاشی که چهلی من چ بوکا بیژه؟

میری من، ئاغئ مه لایین خوه و دو په یا پیته شاندن وه لاتئ بابئ وئ.

میر گو: که چهلوکۆ تو راست دبیزی!

به لی میری من، مه لایین ئاغای بریدا دۆزا (دارخازا) ناموسا وئ کر و گوت: ئەگه ر تو بمرا به رنه دی ئەزئ کورئ ته کوژم.

مه لایین ئاغای رابو سه ر خو و گوت: ئەفه چ چیروکه، ئەفه قشرینه (قه سمه رینه)، ئەف که چه لوکی هاژی هه نه کئی خوه ب مه لا دکئ.

مه لا: تو رانایی ئەزئ بخوه هه رم.

میر گو: «مه لا رونه بسه ری باقی من وئ (دئ) که چه لوک چیرۆکا خوه ب قه دینی».

که چه لوکی گو: میری من، هه ر سئ زاروکین وی بقئ ئاواپی کوشتن و ژنکئ ناموسا خوه پارست و سه ریپهاتیه خوه ئەشکه ره نه کر.

ئەگه ر ته ناقئ کچا میری بوئا ئەحمده بهگی فایه ل میترگا وهستانیج دانییبه و مه لایین گونه هبار ئەف هه ر دووه نه کر ل دیوانا ته رونشتینه.

ئیدی مزگینیا من بده من، فه رمان فه رمانا ته به، تو وان دکوژی دهیلی ئیش من ئی نه.

میری فه رماندا و گازی کره میتر کوژا و گوت: دخوازم فان هه ر دو نان کوژا بسه ری به ردن گرا.

میر و لاوؤ که چه لو مالا مه لای و ژنا مه لای ته ف به ته ما

بویه گوڤه ند و سه ما

زه ری و چاف به له ک و

خورت، و که چک خوه بهردانه میترگ و چه ما.

میر شانده که چا خوه و زاقایی خوه ئانین

ژنوفه دیلان و گوڤه‌ندا وان ل دار دانی

و ژن و مالا مه‌لاینج ئاغی ژئی دمالا که‌چهل دانی

ل هه‌ر که‌سی بویه گرانی، لی ل که‌چهلوک ته‌نج بویه نه‌رزانی

کو‌خوهدی بدی! چیه شقانی! چیه خزانی! چیه نه‌زانی

کورئی من (رینجبه‌ری) هاری من چهند داستان و چیرۆک نفیسین، ئەز سوپاس گوزاری ویمه، خودی

ژیی وی درێژ بکه‌ت و ژ نه‌خوشییا دویر بیخیت.

رینووسی یه‌گرتووی کوردی

تکا له‌و نووسه‌ره به‌ریتزانه ده‌که‌ین که به‌ره‌مه‌کانیان بۆ ده‌زگا‌که‌مان ده‌نیترن،

ره‌چاوی ئهم رینووسه‌ی خواره‌وه بکه‌ن که په‌سندکراوی کۆری زانیاری

کوردستانه و ده‌زگا‌که‌مان به‌گوێه‌ی ئهم رینووسه کار ده‌کات:

یه‌که‌م: گیروگرتی پیتی (و).

نیشانه‌ی (و) له‌ زمانی کوردیدا به‌ شتیه‌ی خواره‌وه ده‌نوسری:

۱- پیتی (و)ی کورت، واته (و)ی بزوینی کورت (و: u)

بۆ نمونه: **کورد. کورت. کوشت.**

Kurd. Kurt. Kuşt

۲- پیتی (وو)ی درێژ، واته (وو)ی بزوینی درێژ (وو: û)

بۆ نمونه: **سوور. چوو. دوو.**

Sûr. Çû. Dû

۳- پیتی (و)ی کۆنسۆنانت (نه‌بزوتین). واته (و: w)

بۆ نمونه: **ئاوایی. وه‌ره. هاوار. ئاو**

ده‌نگی (و) لی‌ره‌دا هه‌ندیک جار له‌ زاراوی کرمانجیی سه‌روودا ده‌بێ به‌ ده‌نگی (ڤ)

Awayî (Avahî). were. Hawar. Av

۴- پیتی (ۆ)ی کراوه. واته (ۆ: o)

بۆ نمونه: **دۆل. گۆر. نۆ.**

Dol. Gor. No.

دووهم: گیروگرتی پیتی (و)ی سه‌ره‌تای وشه.

هه‌ر وشه‌یه‌ک به‌ پیتی (و) ده‌ست پێ بکات به‌ یه‌ک (و) ده‌نوسریت.

بۆ نمونه: **وریا. ولات. وشه. ورد.**

wirya. wilat. wiş. wird.

سێهه‌م: گیروگرتی پیتی (ی):

نیشانه‌ی (ی) له‌ زمانی کوردیدا به‌ شتیه‌ی خواره‌وه‌یه:

۱- پیتی (ی)ی بزوتین. واته (ی: î).

بۆ نمونه: **زه‌وی - Zewî**

۲- پیتی (ی)ی کۆنسۆنانت. واته (ی: y)

بۆ نمونه: **یار - yar**

پال. وهك:

چيا: چيا يهك.
زهوى: زهوييهك.
وتينه: وتينه يهك.
دئ: دئيهك.

۲- ئهگه ر وشهكان به پيسته بزوتيني (وو) يان هه ر پيستيكي دهنگدار (نه بزوتين: كونسونانت) تهواو بووين
ئهوا نيشانهي (يک - له كرمانجیي خواروو) و نيشانهي (هك) يان له كرمانجیي سهروودا دهچيته سهه.

خانوو: خانوو يک، خانوو هك

گوند: گونديک (كرمانجیي خواروو)، گوندهك (كرمانجیي سهروو).

ژن: ژنيك (كرمانجیي خواروو)، ژنهك (كرمانجیي سهروو).

سيزه دهيم: گيروگرفتي پاشگرهكاني (دا. پا. وه. هوه)

ئهه پاشگرانه به وشهكاني پيش خويانهوه دهلكيتيرين. وهك:

دا: له دلدا (هه ر برينج كه له دلدا هه به سارپيژي كه ن). (خه ميكم له دلدايه).

پا: له ناميديرا (له ويرا به پي هاتووين). (له خورا دلي گوراوه).

وه: له چوارچراوه (له وتوه هاتووين).

هوه: به مالهوه (به مالهوه رويشتين).

(جارتكي تر نووسيمهوه). (خانوو هكهم كرپيهوه).

• سه رنج: پاشگري (دا) جيا به له وشه ي (دا) كه فرمانه و چاوگه كه ي (دان) ه.

وهك: تير يكي له دلي دا. تير يكي له دلي داوم. ئهه (دا) به ي فرمان به جيا ده نووسري.

چواره دهيم: گيروگرفتي پيشگرهكاني (هه ل. دا. پا. وهه. دهه)

۱- ئهه پيشگرانه كاتخ ده چنه سهه ر چاوگ يان فرمان يان هه ر حاله تيكي تر، پيبيانهوه دهلكين به مه رج
جيناوي لكاو نه كه وتيبيته نيوان پيشگر و وشه كه ي دواي خوي. وهك:

* چاوگ:

هه ل: هه لكردن. هه لكرتن. هه لكورمان. هه لكيشان.

دا: دايران. داخستن. دارمان. داكردن.

پا: پاكرتن. پاكيشان. پابه رين.

وهه: وهه ركرتن. وهه رسووران.

دهه: دهه ركردن. دهه ريتان.

* فرمان:

هه ل: هه لگهه. هه لهه خه. هه لكشي.

دا: دانج. دامه بهه.

پا: پاكيشه. رامه به پينه.

وهه: وهه رگهه. وهه رسوورينه.

دهه: دهه رينه. دهه رخه.

* حاله تي تر. وهك:

هه لكشاو. هه لنه كشا. دانراو. پابه به ريو. رانه به ريو. وهه رگرتوو. وهه رگرته. دهه رخواو.

دهه رگراو.

۲- ئهگه ر جيناوي لكاو كه وته نيوان پيشگر و فرمانه كه ي دواي خوي ئهوا به جيا ده نووسرين و جيناوه كه
به پيشگرهوه دهلكيتيرين.

هه ل: هه له گرن. هه ليان كه ن. هه لمان كيشن. هه لمان مهواسن.

دا: دامان نه نايه. دا يان خه ن. دا ي بهه.

پا: پا يان دهه رين. رام كيشه. رام به پينه. راشيان به ريتن.

وهه: وهه رمان گرتايه. وهه ري نه گري. وهه ريان سوورينه وهه.

دهه: دهه ريان به راندين. دهه ري خه.

پازه دهيم: گيروگرفتي وشه ي ليكدراو.

ئهگه ر وشه ي دووهه له دوي فرماندا بوو، به جيا ده نووسرين:

ريك ده كه وين. پيكيان هيتاينه وهه. پيک نه هاتين. يه كيان نه گرتوهه. دهه ستمان

نه كه وت.

به لام ئهگه ر وشه ي دووهه له دوي چاوگ يان حاله تي تر دا بوو ئهوا هه ر دوو وشه كه وهه به يه كه وهه
دهلكيتيرين.

وهك: ريك كه وتن. پيكهاتن. يه كگرتن. دهه سخستن. يه كگرتوو. دهه سكه وتوو. پيكهاته.

نازه دهيم: نامرازي (ش) ي ته نكيد كه وته هه ر شو تيكي وشه وهه ده بي به به شيك له وشه كه و ناي به هوي
له تيووني وشه كهه. وهك: بشته وي ناتده مي. نه شخوي. گوتي ديم... نه شهات. نه شانگرتن. بشمان به ن.